CELLADIN ŞARKISI

NORMAN MAILER

altın kitaplar
yayınevi

1. Baskı

Dizgi - Baskı : Serbest Matbaası — Eylül/1981

Norman Mailer

Celladın Şarkısı

(The Executioner's Song)

Türkçesi :

Reşit AŞCIOĞLU

(C) Copyright : Norman Mailer/Kesim Ajansı/
ALTIN KİTAPLAR/1981

NORMAN MAILER VE CELLADIN ŞARKISI

Norman Mailer (1923) kendisine B. Amerika'nın gazetecilik ve edebiyat alanındaki en büyük ödülü olan **1981 Pulitzer Armağanı**'nı kazandıran ve «başyapıtım» dediği **Celladın Şarkısı**'nı ve yazılış öyküsünü şöyle anlatıyor :

1976 Kasımında gazeteler ve TV'den temmuz ayında işlenen cinayetleri izliyordum. Birkaç gün sonra Gilmore yakalandı. Bir ya da birkaç hafta sonra Gilmore ve sevgilisi intihara teşebbüs ettiler. Bana kalırsa Romeo ve Juliette'ten bu yana buna benzer bir olay görülmemişti.

Gary Gilmore'la yapılan söyleşileri ilk kez okuduğumda, müthiş bir şey bu, diye düşündüm. Tüm çelişki ve iyi yönleriyle bu kişiliği keşfetmek için işte bir olanak. Karşımda iğrenç, ama zekâ ve sevimlilikten yoksun olmayan bir adam buldum. Bu adam şöyle diyordu : «Ölmek istiyorum, çünkü hapisanede yaşamayı sürdürürsem, ruhumun benden önce öleceğini biliyorum.» Bu sözün iyi bir deneme konusu olacağını farketmiştim.

Büyük bir bölümünü kendimin yaptığı söyleşileri bitirdiğim zaman onu çok iyi tanıyordum. Benim duygularımın Gilmore'dan farklı olduğunu kim söyleyebilir? Gilmore'un gerçekten kötü bir kişi olduğunu hiçbir zaman söyleyemem. Ama bir katildi. Bense «katil» sözcüğünü duyunca, «Aman ne korkunç!» diyenlerden değilimdir. Aslında her gün birbirimizi bin türlü öldürmüyor muyuz, yaşam ilişkilerimizde? Gilmore'a antipati duyduğum da oldu tabii. Ancak bu duygu, onun katil olduğunu öğrendiğimden değil, «bencil» olduğunu anladığımda oluştu. Yürekli, cömert ve alaycı bir kişiydi Gary Gilmore. Ve ben tüm bu özelliklerini tam olarak yansıtabilmek için mektuplarından yaptığım alıntılara, hiç değiştirmeden, olduğu gibi yer verdim. Romanda en aydınlık sayfalar Gilmore'a ait olanlardır. Tüm çabam Gilmore'un en iyi yazar olmasını engellememekti. Bu açıdan **Celladın Şarkısı**'nın «bir yazarın ölümünün kitabı» olduğunu söyleyebiliriz. Öteki kitaplarımda görülen ölçüsüz «ben» bu yapıtta yok olmuştur. Bu kitabıma ötekilere oranla kendimden çok daha az şey kattım.

Yıllardır hep Amerikalılardan sözediyorum. Ama Amerika hakkında, özellikle orta sınıfın insanları üzerine hiçbir şey bilmiyorum. Herkes bilir, yukardakiler için her şey keyiflidir, aşağıdakiler içinse her şey kötü gider. Ama bu iki sınıfın ortasında bulunanlar için ilginç bir yaşam biçimi söz konusudur; heyecan verici, dokunaklı... Bu insanlar erdemli olmak isterler ve düşleyemeyeceğim kadar çok çalışırlar. Ben bu kişilerden bazılarını, kendi dünyalarında, öz kişilikleriyle göstermek istedim.

Bu kitabın televizyona karşı bir panzehir olmasını istiyordum. Şimdiye kadar eline kitap almamış milyonlarca Amerikalının ilgisini çekmeyi amaçlıyordum. Bu nedenle çok yalın ve anlaşılır bir dil kullandım.

Son olarak, **Celladın Şarkısı**'nı edebiyat türü açısından şöyle tanımlayabilirim : «Yaşanmış olayların romansı anlatımı.»

*
**

Romancı, kısa öykü yazarı, şair, denemeci ve oyun yazarı Norman Mailer'in en ünlü romanları olarak **Çıplak ve Ölü, Barbarlığın Kıyısı, Geyikli Park, Bir Amerikan Düşü, Neden Vietnam'daydık?, Gece Orduları, Miami ve Chicago Kuşatması** sayılabilir.

GARY

BİRİNCİ BÖLÜM

İLK GÜN

1

Brenda altı yaşındayken ağaçtan düşmüştü. Ağacın tepesine tırmanmış, olgun elmaların sarktığı dala uzanınca dal kırılmıştı. Çatırtılar arasında düşerek kendini Gary'nin kucağında buluverdi. İkisi de neye uğradıklarını anlamamışlardı. Elma ağacı anneannesinin gözde ağacıydı. Üstelik anneanne ağaçlara çıkılmaması için sıkı tembihte bulunmuştu. Biri görür de olup bitenleri anlar korkusuyla, Brenda, Gary'nin dalı sürükleyerek götürmesine yardım etti. Brenda'nın belleğinde Gary ile ilgili ilk anısı buydu.

Brenda altı yaşındaydı, Gary de yedisinde. Küçük kızın gözünde Gary gibisi yoktu. Oğlanın ara sıra başkalarına karşı sert davrandığı olurdu ama Brenda'ya asla. Bayram günlerinde ailesiyle birlikte Brown Dede'nin çiftliğine gittiklerinde, Brenda hep oğlan çocuklarla oynardı. Yaşamının sonraki dönemlerinde, o aile toplantılarını anımsadığı zamanlar için tatlı bir huzur kaplardı. Ne güzeldi tüm ailenin biraraya gelişi... Ne bağıran, ne azarlayan olurdu. Brenda'nın anımsadığı kadarıyla, o günlerde Gary'den öylesine hoşlanıyordu ki, çevrede başkaları olmuş olmamış umurunda bile değildi. «Anneanneciğim, bir çö-

rek alabilir miyim? Hadi gel Gary, birlikte oynayalım...»

Kapının açıldığı avlunun ötesi sık meyva ağaçlarıyla doluydu. Daha ileride geniş tarlalar, sonra da dağlar vardı. Evin önünden geçen toprak bir yol vadi sırtlarından kıvrılarak kayalar arasında kayboluyordu.

Gary sakin ve uysal bir çocuk sayılırdı. Brenda ile geçinmelerinin nedeni, onun geveze olmasına karşın, Gary'nin susup dinlemesini bilmesiydi. Birlikte epey eğlenirlerdi. Yaşına göre çok kibar bir çocuktu Gary; birinin başı derde girse hemen yardımına koşardı.

Kısa bir süre sonra Gary, kendinden bir yaş büyük ağabeyi Frank Jr. ve anneleri Bessie ile birlikte Seattle'da oturan babaları Frank'ın yanına taşındılar. Uzunca bir zaman Brenda, Gary'yi görmedi. Gary ile ilgili bir sonraki anısı on üç yaşlarında olduğu sıralara rastlar. Annesi İda, teyzesi Bessie'nin Portland'dan telefon ettiğini ve çok üzgün olduğunu söylemişti. Bessie, oğlu Gary'nin ıslahevlerinden birine gönderildiğini bildirmişti. Brenda bunun üzerine Gary'ye bir mektup yazdı. Gary ta Oregon'dan ona gönderdiği yanıtta, ailesini böyle bir duruma düşürdüğünden ötürü duyduğu üzüntüyü belirtiyordu. Öte yandan, Gary'nin ıslahevine gönderilmekten hiç hoşlanmadığı bir gerçekti. Mektubunda, buradan çıkar çıkmaz gangster olup herkese haddini bildirmeyi düşlediğini yazıyordu. Bu arada en beğendiği aktörün de Gary Cooper olduğunu belirtmişti.

Gary gönderdiği mektuba yanıt verilmedikçe bir ikincisini yazacak insanlardan değildi. Aradan uzun yıllar geçse de yazmazdı bir yanıt almadıkça. Brenda da çok geçmeden, yani on altı yaşındayken falanca adam olmadan yaşayamayacağına inanıp evlendiği için mektuplaşma işi aksadı. Arada bir mektup yolladığı oluyordu, ama Gary, birkaç yıl önce Bessie Teyze tekrar telefon edinceye dek Brenda'nın yaşamına girmedi. Gary Oregon Eyalet Cezaevine bağlı ıslahevinden Illinois eyaletindeki Marion Cezaevine gönderilmişti. Bessie kardeşi İda'ya adı geçen cezaevinin Alkatraz'ın yerine yapılan cezaevi olduğunu belirtmişti. Bessie oğlunun sıkı güvenlik önlemleriyle korunan bir cezaevinde barındırılan tehlikeli bir suçlu olması düşüncesine kendini alıştıramıyordu.

Bu haber Brenda'nın, teyzesi Bessie'yi düşünmeye başlamasına neden oldu. Brown ailesindeki yedi kız ve iki erkek kardeş arasında kendinden en çok söz ettiren oydu. Yeşil gözlü, siyah saçlı olan Bessie çevresinin en güzel kızlarından biriydi. Sanatçılığa yatkın bir kişiliği vardı. Güneşin tenini yakmasını ve sertleşmesini istemediğinden, tarlada güneş altında çalışmaktan hoşlanmazdı. Cildi bembeyazdı. Güzelliğini hep korumak isterdi. Bozkırda tarımla geçinen Mormon ailesinden olmasına karşın, güzel ve şık giyinmekten hoşlanırdı. Kendi eliyle diktiği kolları büzgülü elbiseler ve beyaz eldivenler giyerdi. Ara sıra bir kız arkadaşıyla birlikte süslenip püslenip Salt Lake City'ye otostop yaparlardı. Şimdiyse yaşlanmış ve mafsal romatizmasına yakalanmıştı.

Brenda, Gary'ye yeniden mektup yazmaya başladı. Kısa zamanda tatlı bir mektuplaşma havasına girdiler. Gary'nin zekâsı adamakıllı gelişmeye başlamıştı. Onu lise çağına gelmeden ıslahevine soktuklarından, bunca bilgiyi edinmek için cezaevinde durmadan okumuş olmalıydı. İyi lugat parçalıyordu. Onun kullandığı sözcüklerden bazılarının anlamını kavramak şöyle dursun, Brenda bunları telaffuz etmekte bile güçlük çekiyordu.

Gary bazen mektup kâğıdının kenarına küçük şekiller de çizerdi. Ne kadar güzel çiziyordu! Brenda da sanatla uğraşmak istediğinden sözediyordu ve kendi yaptıklarından bazı örnekleri ona göndermişti. Gary de ona hatalarını göstermek için çizdiği şeyleri düzelterek geri yolluyordu. Mektuplaşma yoluyla öğretmenliği fena sayılmazdı.

Bu kadar uzun süre hapiste kalan Gary, kendine artık suçlu gözüyle değil de kurban gözüyle baktığını yazmaktaydı. Bir iki suç işlediğini elbet inkâr etmiyordu. Bir melek olmadığını Brenda'ya fırsatı düştükçe belirtirdi.

Bir yıl kadar mektuplaştıktan sonra Brenda, Gary'de bir değişiklik sezdi. Cezaevinden hiç çıkmayacakmış gibi düşünmüyordu artık. «Sanırım Gary çıkmaya hazır,» dedi.

Brenda, Gary'den gelen mektupları kocasına, annesiyle babasına ve kızkardeşine okuma alışkanlığı edinmişti. Bazen bu mektupları aralarında tartışırlardı. Tartıştıktan sonra da anne-

si ve babası Brenda'nın nasıl bir yanıt vermesi gerektiğini kararlaştırırlardı. Gary için bir hayli endişeli olduklarını da saklamıyorlardı. Kızkardeşi Toni, Gary'nin çizdiği resimleri ne denli etkileyici bulduğundan sözederdi. O resimlerde ne derin bir acı okunuyordu. Bir sürü kocaman ve hüzün dolu çocuk gözleri vardı resimlerinde.

Bir keresinde Brenda, «Orada yaşamak nasıl bir şey? Sen ne tür bir dünyada yaşıyorsun?» diye sormuştu.

Gary bu soruyu şöyle yanıtlıyordu :

Böyle bir yaşantıyı hiç denememiş olan birine ne tür bir hayat sürdüğümüzü anlatmak olanaksız. Demek istediğim şu : Buradaki yaşam sana ve senin düşünce biçimine tümüyle yabancı düşer, Brenda. Ne bileyim, başka bir gezegen sanki.

Bu satırları oturma odasında okuyan Brenda'nın gözünün önünden aydan görüntüler geçiyordu.

Burada bulunmak, umut yolunun bittiği yere kadar yürüdükten sonra, belki yeni bir umut yolu açılır diye bir yirmi dört saat daha beklemeye benziyor.

Mektup şöyle son buluyordu :

Her şeyin ötesinde burada bulunmak, ne olursa olsun güçlü kalabilmek demektir.

Noel ağacının çevresinde oturdukları zaman, Gary'yi düşündüler ve gelecek yıl onun da yanlarında olup olamayacağını konuştular. Şartlı tahliye konusundan sözettiler. Gary daha önceden Brenda'dan şartlı tahliye için kefil olmasını istemişti. Brenda da Gary'ye, «Eğer bir halt karıştıracak olursan, karşına ilk dikilecek ben olurum,» yanıtını vermişti.

Ailede Gary'nin lehinde olanlar ağır basıyordu. Ona hiç mektup yazmayan Toni bile ortak kefil olmayı önerdi. Gary'nin mektubundaki bazı cümleler moralinin ne denli bozuk olduğunu gösteriyordu. Brenda'nın kefil olmak isteyip istemedi-

ğini sorduğu mektup bir işadamının sorularındaki soğukluğu taşıyordu. Bu arada insanın içini parçalayan satırlar da yok değildi.

Sevgili Brenda,

Mektubun bu gece elime geçti. İçimi huzur kapladı. Tutumun eski benliğimi bulmama yardım ediyor. Kalacak bir yer ve iş bulman benim için çok önemli. Birinin benimle ilgilenmesi af kurulunu etkiler. Şimdiye dek herhangi bir kimsenin ilgisinden tümüyle yoksundum sayılır.

Brenda yaklaşık otuz yıldır görmediği bir adama kefil olacağını ancak Noel'den sonra düşünebildi. Gary'nin her fotoğrafta yüzünün ayrı biçimde göründüğünü belirten Toni'nin sözleri aklına geldi.

Johnny de bu durumdan tedirgindi. Brenda'nın Gary'ye mektup yazmasına bir şey dememişti ama suç işlemiş birinin aile içine girmesi onu kaygılandırıyordu. Bir suçluya ailenin kucak açmasına karşı değildi. Böyle düşünecek bir insan değildi Johnny. Fakat sorunlar çıkacağından korkmuyordu.

Her şeyden önce, Gary değer yargıları öteki toplulukların-kine benzemeyen bir ortama, özel inanç ve töreleri olan bir Mormon çevresine girecekti. Kahve ve çay içmeyi bile günah sayan bir çevre, cezaevinden çıktığı için zaten sorunları olan biri açısından yeni problemler doğurabilirdi.

«Saçma düşünceler bunlar,» dedi Brenda. Arkadaşlarından hiçbiri törelere sıkı sıkıya bağlı değillerdi. Johnny ile kendisi de bu açıdan tutucu sayılmazlardı.

Brenda, Johnny'nin her ne pahasına olursa olsun, barış içinde sakin bir yaşam sürmek istediğinden emin oluncaya dek onunla evlenmemişti. Kocası elinden geldiğince yaşamının fırtınalardan uzak geçmesine dikkat ederdi. Brenda için de fırtınalı bir hayatı seviyor denemezdi, fakat suları birazcık kıpırdatan bir iki ufak dalga yaşamı canlandırırdı. Bu nedenle Brenda, Gary'nin yalnızca haftasonları kendileriyle birlikte kal-

masını önerdi. Diğer günler Brenda'nın anne ve babasıyla oturabilirdi Johnny bu öneriden hoşnut oldu.

«Sana peki demesem de nasıl olsa bildiğini okuyacaksın.» Johnny bu sözleri sırıtarak söylemişti. Haklıydı. Dört duvar arasına kapatılan herkese acıma duyardı Brenda. «Biliyor musun, cezasını ödedi o,» yanıtını verdi Johnny'e. «Bu nedenle artık onun eve gelmesini istiyorum!»

Gary'i kefaletle serbest bırakacak olan yetkiliyle görüşürken, Brenda yine aynı sözleri söylemişti. «Bu adamı neden buradan çıkarıp eve götürmek istiyorsunuz?» diye sorulduğunda, Brenda şu yanıtı vermişti: «On üç yıl hapiste yattı. Gary'nin bir aile ocağına kavuşması zamanı artık geldi.»

Brenda bu tür konuşmalarda karşısındakini ikna etme, inandırıcı olma yeteneğine sahipti. Kefalet görevlisi Mount Court sarışın, uzun boylu, sağlam yapılı biri, tipik bir Amerikan erkeğiydi. İyilerden yana bir tutumu vardı. İnsanlara ikinci bir şans tanınmasından yanaydı. Gerekçeniz sağlam olunca, isteğinize karşı koyamayan biriydi. Yoksa dediğim dedik diye tutturanlardandı. Brenda'ya göre, Mount Court bu tür insanlardandı, Gary'nin durumunu tam anlayacak biri yani. Brenda ondan hoşlanmıştı.

Mount Court, Brenda'yla konuşmasında cezaevinden şartlı tahliyeyle salıverilen birçok kişinin bu şansını iyi kullandığını söyledi. «Çevreye uyum için elbet biraz zaman gerekir,» dedi. Ufak tefek olaylar, örneğin, sarhoşken bir kavga dövüş olabilirdi. Mormonların ölçülerine göre oldukça serbest görüşlü biri, diye düşündü Brenda. Cezaevinden çıkan birinin normal yaşama hemen ayak uyduramayacağını anlatmaya çalışmıştı Mount Court. Askerlikten ayrılan birinin sivil hayata birden alışılamaması gibi. Özellikle savaşta düşmana tutsak düşmüşse. Gary'nin sorunları olursa kendisiyle ya da öteki yetkili memurlarla gelip görüşmesini önerdi Brenda'ya.

Mount Court ile başka bir yetkili memur bu arada Brenda'nın babası Vern'in ayakkabı mağazasına gittiler. Vern'in pabuç tamirciliğinde ustalığını da görmüş oldular. O semtte kendi alanının en iyi ustalarından olan Vern Damico'nun, Gary'e kalabileceği bir evden başka bir iş olanağı da sağlayabileceğini

gördüler.

Birkaç hafta içinde salıverileceğini bildiren bir mektup geldi Gary'den. Ardından, nisan başlarında Brenda'ya cezaevinden telefon açtı ve birkaç güne kadar çıkacağını bildirdi. Telefonda sesi yumuşaktı, tatlıydı, çekingendi. Duygulu konuşuyordu.

Brenda o heyecanla, Gary'nin otobüsünün geçeceği yolun, Salt Lake yakınlarındaki Mormonlar kenti Deseret'e ulaşmak için dedesinin yüzyıl önce kağnıyla teptiği yol olduğunu aklından bile geçirmedi.

2

Gary, Marion'dan ancak seksen kilometre kadar uzaklaşmıştı ki, uygun bir durakta inip Brenda'ya telefon açtı. Şimdiye dek böylesine rahatsızlık verici bir yolculuk yapmadığını, St. Louis'de inerek bilet parasını geri alacağını, yolculuğun geri kalan bölümünü de uçakla tamamlamayı kararlaştırdığını bildirdi. Brenda razı oldu. Eğer Gary birazcık lüks bir yolculuk istediyse, o kadarcık nazı çekilirdi.

O akşam yeniden telefon etti Gary. Son uçağa kaldığını bildirdi. Varır varmaz telefon açıp geldiğini haber verecekti.

«Gary, bizim havalanına gelmemiz kırk beş dakika alır.»

«Zararı yok.»

Brenda bu davranışı olağan bulmadı. Ama, ne zamandır uçağa binmemiştir, indikten sonra kendine gelmek için bir süre dinlenmek istemiş olabilir, diye düşündü.

Çocuklar bile heyecanlıydılar. Tabii Brenda da uyuyamamıştı. Gece yarısından sonra Johnny'le birlikte beklemeye koyuldular. Brenda sağa sola geceleyin telefon etmemelerini tembihlemişti. Hattın serbest kalmasını istiyordu.

«Geldim,» dedi Gary. Saat sabahın ikisiydi.

«Peki, seni almaya geliyoruz.»

«Tamam,» diyen Gary telefonu kapadı. Boş sözlerle kafa şişirenlerden değildi.

Brenda yolda John'a hızlı gitmesini söylüyordu. Gecenin bu saatinde kimsecikler yoktu. Fakat John paralı otoyol yerine fazla hız yapılmayan yoldan saatte 90 kilometreyle gitmekle yetiniyordu. Brenda söylenmekten vazgeçti. Aşırı heyecandan kavga edemeyecek durumdaydı.

«Aman Tanrım, merak ediyorum, boyu uzun mu acaba?» diye bir söz kaçırdı ağzından Brenda.

John, «Ne dedin, ne dedin?» diye sordu.

Kısa boylu olabilir, dedi kendi kendine. O zaman yazık olur. Brenda'nın boyu 1.70'e yakındı. Oldukça boyluydu. On yaşından beri kilosu yaklaşık altmıştı. Ve o yaştan beri de hep aynı ölçüde sütyen takardı.

«Acaba uzun boylu mu, sorusuyla ne demek istedin?» dedi Johnny.

«Bilmem, uzun boylu olmasını isterdim.»

Ortaokuldayken topuklu pabuç giydiğinde, kendisiyle dans edebilecek boyda olan erkek yalnızca beden öğretmeniydi. Danstan sonra erkek arkadaşının yanağına iyi geceler öpücüğü kondurabilmesi için eğilmek zorunda kalmaktan usanmıştı. Gerçekten de boyunun uzun olmasına öylesine kafayı takmıştı ki, boy atması bu yüzden durmuş olabilirdi.

Kendinden daha uzun boylu erkeklerden hoşlanması çok doğaldı. Uzun boylu erkeklerin yanında kendini kadınsı hissediyordu. Brenda, Gary'nin boyu omzuma ancak yetişirse diye dertlenip duruyordu. Eğer öyleyse, her şey oracıkta biter, diye düşündü. O takdirde Gary'e kendi başının çaresine bakmasını söyleyecekti.

Terminal binasına geldikleri zaman Brenda arabadan dışarı fırladığında, Johnny direksiyonun başında gömleğini pantolonunun içine sokuşturuyordu. Bu da Brenda'yı çileden çıkardı. Gary'i duvara yaslanmış bekliyor gördü. «İşte, orada» diye bağırdı Brenda. Johnny ise «Dur, bir saniye bekle, pantolonumun fermuarını çekeyim,» dedi.

«Gömleğinin kuyruğunu sokacaksan sok, ben gidiyorum.»

Brenda otoparkıyla terminal binası arasındaki yolu hızla geçerken, Gary onu farketti. Yerden torbasını kaptı. Az sonra birbirlerine doğru koşuyorlardı. Karşılaştıklarında Gary torba-

yı yere bıraktı, bir an baktı ve kollarını Brenda'ya doladı. Öyle bir sıktı ki, bir ayı tarafından kucaklanıyormuş duygusunu uyandırdı Brenda'da. Johnny bile onu böyle kucaklamamıştı.

Gary kucağından yere bıraktığında, Brenda geriye çekilip ona baktı. Gary'i alıcı gözüyle incelemek istiyordu. «Tanrım ne kadar da uzun boyluymuş,» diye mırıldandı.

Gary gülmeye başladı. «Ne bekliyordun ya, ufak tefek birini mi?»

«Ne beklediğimi bilmiyordum ama Tanrı'ya şükür uzun boyluymuşsun.»

Johnny iyilik dolu ablak suratını asarak oracıkta kalakalmıştı.

«Hey merhaba,» dedi Gary. «Seni gördüğüme sevindim.» Johnny'le el sıkıştılar.

«Bak, az daha unutuyordum, kocam,» dedi Brenda üzerinde fazla durmadan.

Gary, «Tahmin etmiştim,» dedi.

Johnny sordu. «Bagaj da eşyan var mı?»

Gary elindeki çantayı göstererek, «Hepsi bu,» dedi. Böyle derken ne dalga geçen, ne de kendini acındıran bir hali vardı. Besbelli maddi şeyler onun için büyük önem taşımıyordu.

Gary'nin giysilerini Brenda daha yeni farkediyordu. Kahverengi bir ceketin altına, belki inanmayacaksınız ama, sarı ve yeşil çubuklu bir gömlek giymişti. Polyester kumaştan bej pantolunu da üzerine oturmuyordu. Ayakkabıları plastikten ve siyahtı. Omzuna da siyah bir pardösü atmıştı. Babası ayakkabıcı olduğu için Brenda herkesin ayakkabısına dikkat ederdi. Ne ucuz şeyler giydirmişler, diye düşündü. Onu aile ocağına yollarken bir çift deri ayakkabı bile vermemişler.

«Hadi artık, buradan çekip gidelim,» dedi Gary.

Brenda onun hafif içkili olduğunu farketti. Gerçi sarhoş değildi ama kafayı cilaladığı belliydi. Arabaya girerlerken kolunu Brenda'nın omzuna atmak istedi.

Arabaya bindiklerinde Brenda ortaya oturdu. Johnny direksiyondaydı.

Bir sessizlik çöktü. Aralarındaki ilk sessizlikti bu.

«Yorgun musun?» diye sordu Brenda.

Gary sırıtarak, «Biraz yorgunum,» dedi. «Biraz da içkiliyim. Uçaktaki şampanya ikramından yararlandım. Bilmem, yüksekte uçmanın etkisiyle mi, yoksa uzun süredir alkol almadığım için mi, aman Tanrım, iyice coştum. Korkunç mutluydum.»

Brenda güldü. «Seni gidi seni.»

Cezaevinde saçlarını kısacık kesmişlerdi. Uzayınca gürleşir ve tatlı bir kahverengiye bürünür, diye geçirdi aklından Brenda. Fırça gibi dik saçları yatsın diye Gary habire bastırıp duruyordu.

Brenda onu böyle de beğeniyordu. Salt Lake karayolundan kentin her iki kıyısı uykuya daldığı bir sırada geçerlerken, arabanın içine süzülen soluk ışıkta Brenda yaşadığı bu yerde, hayatının ne olduğunu bilemediği eksikliğini Gary'nin dolduracağını düşündü. Düzgün bir burun, keskin bir çene ve çekici dudakları vardı. Kişilik sahibi olduğu yüzünden okunuyordu.

«Bir kahve içelim mi?» dedi Johnny.

Gary'nin bu teklif karşısında huzursuzluk duyduğunu Brenda farketti. Yabancı bir yerde dolaşmaktan çekinen bir hali vardı. Brenda söze karışarak şakalaştı. «Yer beğendirmek için turistik bir tur atalım.»

Jean's Cafe'ye girdiler. Salt Lake'in güneyinde sabahın üçüne doğru açık kalan tek yerdi. Cuma gecesi olduğu için herkes giyimli kuşamlıydı. Masaya oturduklarında Gary, «Üstüme başıma giyecek bir şeyler almalıyım,» dedi.

Johnny, «Neden bir şey yemiyorsun?» diye sordu. Gary karnının acıkmadığını söyledi. Besbelli çok heyecanlıydı. Parayla çalışan müzik dolabındaki ekranda gidip gelen mavi, kırmızı, altın rengi ışıklar karşısında Gary'nin ürperdiğini Brenda seziyordu. Öylesine şapşallaşmış bir durumda izliyordu ki çevresinde olup bitenleri, Brenda da kendini bu havaya kaptırmaktan alamadı. Güzelce iki kız içeri girince, Gary'nin «Hiç de fena değiller,» diye mırıldanışı Brenda'yı güldürdü. Öylesine doğal biçimde çıkmıştı o sözler!

Parti dönüşü buraya uğrayan çiftlerin gelip gitmesi, park eden ya da parktan çıkan arabaların gürültüsü de bitmek bilmiyordu. Fakat Brenda'nın kapıdan girip çıkanlara aldırdığı yoktu. En yakın bir arkadaşı bile gelse başını çevirmez, Gary'-

le yalnız kalmak isterdi. Tüm dikkatini ona vermişti. Kocasını kızdırmak için böyle davranmıyordu ama Johnny'nin varlığının farkında bile değildi.

Gary başını Johnny'e çevirdi ve, «Çok teşekkürler, Brenda'yla birlikte gelip beni aldığınız için,» dedi. Yeniden el sıkıştılar. Gary hayatından memnun olduğunu davranışlarıyla da anlatmaya çalışıyordu.

Kahve içerlerken Gary, Brenda'ya evdekileri sordu... Annesiyle babası, kızkardeşi, çocukları ve Johnny'nin işi hakkında bilgi aldı.

Johnny Pacific State Cast Iron and Pipe demircilik atölyesinde çalışıyordu.

Yine bir sessizlik çöktü. Gary konuşmayı nasıl sürdüreceğini bilemiyordu. Brenda, Gary'nin kendi yaşamlarına ilişkin hiçbir şey bilmediğini düşündü. O da Gary'nin yaşamına ilişkin çok az şey biliyordu.

Gary birkaç hapishane arkadaşından söz açtı ve ne iyi insanlar olduklarını anlatmaya çalıştı. Ardından da özür diledi. «Şey... Cezaevinden söz edilmesini istemiyorsunuz herhalde... Hoş bir şey değil.»

Johnny onu kırmak istemedikleri için soru sormaktan çekindiklerini söyledi. «Aslında merak ediyoruz, fakat içerde hayatın nasıl olduğunu, senin orada günleri nasıl geçirdiğini sormak istemiyoruz.»

Gary gülümsedi. Yine bir suskunluk.

Brenda, Gary'i kızdırdığının farkındaydı, ama gözünü ondan ayıramıyordu. Görmek istediği daha nice yanları vardı yüzünün.

«Çok şükür geldin,» diye tekrarlayıp duruyordu. «Gelmen çok iyi oldu.»

«Eve dönmek çok güzel.»

«Bizim buralar bir günde öğrenilmez,» dedi. Brenda Utah Gölü dolaylarında ne denli eğlenebileceklerini, vadilerdeki kampinglerde nasıl kalabileceklerini anlatmak için sabırsızlanıyordu.

Gerçi çöl, öteki çöllerden farksız ve griyle kahverengi arası uzanan cansız bir görünümdü. Ama yüksekliği üç bin beş yüz metreyi aşan dağlar arasındaki vadiler yemyeşil orman-

larla örtülüydü. Üstelik bu vadileri içkili dost sofraları süslerdi. Okla avlanmayı ona nasıl öğretebileceklerini anlatmaya koyulacaktı ki, Gary'nin bu kez ışık vuran yüzüne takıldı gözü. Gary'i o kadar bakıp incelemişti, ama şimdi gördükleri daha öncekilerin yetersizliğini ortaya koyuyordu. İçini bir keder kapladı. Gary'nin yüzünde sandığından da çok yara izi vardı.

Brenda kötü bir yara izi kalmış yere doğru elini uzatarak dokunmak istedi. Gary, «Ne güzel görünüyoruz değil mi?» dedi.

«Özür dilerim, Gary, keyfini kaçırmak istememiştim.»

Konuşma birden kesilince Johnny, «Peki, nasıl oldu bu?» diye sormak zorunluğunu duydu.

«Gardiyanlardan biri vurdu.» Gary gülümseyerek devam etti. «Bir Prolixin iğnesi yapmak için kollarımı bağlamışlardı. Doktorun yüzüne tükürünce beni patakladılar.»

«Seni pataklayan gardiyanı eline geçirmek ister miydin?» diye sordu Brenda.

«Aklıma kötü şeyler getirme.»

«Ondan nefret ediyor musun?»

«Hem de nasıl! Sen olsan etmez misin?»

«Etmez olur muyum? Bir de senin fikrini öğrenmek istedim.»

Yarım saat eve dağın tepesindeki yoldan gittiler. Karayolunun solundaki sıradağlardan bir tepe öne çıkmış gibiydi. Tepenin sırtı karayoluna uzanan bir pençeyi andırıyordu. Çölün sağındaki Utah Cezaeviydi. Binada tek tük ışık yanıyordu.

3

Brenda'nın oturma odasında bira içiyorlardı, Gary'nin yay gibi gerilmiş sinirleri yumuşamaya başlamıştı. Bira sevdiğini saklamıyordu. Cezaevinde ekmekten yaptıkları biraya benzer bir içki içiyorlardı. Bu içkiye Pruno adını vermişlerdi. Brenda'yla Johnny dikkatle izledikleri Gary'nin, şimdiye dek hiç kimsede görmedikleri kadar bira yuvarladığını farkettiler.

Johnny az sonra yorgun düştü ve uyumaya gitti. Gary ile

Brenda koyu sohbete işte o zaman daldılar. Gary birkaç hapisane hikâyesi anlattı. Brenda'ya hikâyelerden her biri bir öncekinden daha ilginç geliyordu. Gary'nin anlattığı öykülerin belki yarısı gerçekti. Kafadan atıyor olabilirdi.

Brenda pencereden dışarıya göz atıp gecenin bitmek üzere olduğunu görünce, birlikte ne kadar uzun konuştuklarını anladı. Kapının önüne çıktılar ve çiftlik evlerinin ardından doğan güneşin tırmanışını izlediler. Çimenler üzerinde oraya buraya atılmış oyuncaklar soğuk ilkbahar sabahının çiğiyle ıslanmışlardı. Gözlerini göğe doğru kaldıran Gary içine derin bir nefes çekti.

«İçimden koşup zıplamak geliyor.»

«Bu yorgunlukla sersem gibisindir.»

Gary iyice gerindi ve derin bir soluk daha aldı. Yüzünde mutlu bir gülümseme belirdi. «Vay canına,» dedi. «Yahu, gerçekten cezaevi dışındayım.»

Dağlarda kar demir rengine çalan bir grilikteydi. Dağın oyuk yerleri mor renkteydi. Yüzü güneşe bakan bayırlar da altın gibi parlıyordu. Dağın çevresinde kümeleşen bulutlar güneş ışığının yayılmasıyla dağılıp gidiyorlardı.

Gary'nin gözlerinin içine derinlemesine bakan Brenda yeniden kederlendi. O gözlerde ürkmüş tavşanlardaki göz ifadesini görmüştü. Ürkmüş tavşan bakışı, diye bir deyim vardı. Brenda o ürkmüş tavşanın gözlerinin içine bakmıştı. Çekingenlik ve merakla bakıyorlardı geleceğin boşluğuna dalan gözler...

İKİNCİ BÖLÜM

İLK HAFTA

1

Brenda televizyon odasına katlanan açılan bir somyalı yatak koydu. O yatağı hazırlarken Gary ayakta durmuş, gülümsüyordu.

«Neden öyle şeytanca gülümsüyorsun?»

«Üstü çarşaflı yatakta yatmayalı ne kadar oldu biliyor musun?»

Gary yastık istemedi. Bir battaniye aldı. Brenda da odasına çekildi. Gary'nin rahat bir uyku çekip çekmeyeceğini pek anlayamamıştı. Üzerindekileri çıkarmadan yatağa hemen uzanmış gibi geldi ona. Birkaç saat sonra uyandığında Gary'i ayakta buldu.

Toni ziyarete geldiğinde, sabah kahvesi içiyorlardı. Gary, Toni'yi kolları arasına aldı, sonra geriye çekildi. Yüzüne elleriyle çerçeve çizer gibi dokundu. «Sonunda küçük güzelimizi de gördük. Fotoğraflarını görmüştüm. Ne çekici bir kadın olmuşsun.»

«Şimdi kızaracağım işte.»

Tony gerçekten Brenda'ya benziyordu. Aynı hareketli kara gözler, aynı siyah saçlar ve aynı küstah bakışlar. Aralarındaki fark, Brenda'nın balık etinde olmasına karşılık, Toni'nin mankenlik yapacak kadar ince olmasıydı. Bu bir beğeni sorunuydu kuşkusuz.

Oturduklarında Gary boyuna uzanıp kolunu Toni'nin eline doladı ya da elini tuttu. «Keşke kuzinim olmasaydın da benim gibi iri kıyım bir serseriyle evli olsaydın,» diyordu.

Toni sonradan kocası Howard'ın, «Sen git, Gary'i gör, ben gelmeyeyim,» demekle ne kadar isabetli davrandığını Brenda'ya söyledi. Gary'nin kendisine ne derece heyecan verdiğini de anlattı. Bunun cinsel bir heyecan olmayıp kardeşçe bir duygu olduğunu belirtti. Toni yaşamının ayrıntılarının bile Gary tarafından bilindiğine şaştığını söyledi. Örneğin, Howard'ın 1.95 boyunda olduğunu biliyordu. Toni hiç mektup yazmadığına göre, Gary bu ayrıntıları nasıl öğrenmiş olabilir, diye Brenda'ya sormak istedi ama vazgeçti.

Brenda Gary'i, Vern ve İda'yla görüştürmeye götürmeden önce, Johnny bir kuvvet gösterisi yapmak istedi. Banyodaki tartıyı aldı ve gösterge 120 kiloyu buluncaya dek elleri arasında sıktı.

Gary de denedi, tartının ibresi 55 kiloyu gösterdi. Gary çılgına döndü. Sinirden titreyecek duruma gelinceye dek elleriyle bastırdı. Ancak 70'i buldu.

«Fena değil,» dedi Johnny. «Gelişme var.»

«Şimdiye dek en çok kaça kadar çıkabildin?»

«Ne yazık ki, ibrenin dayandığı son sayı 135. Daha sonrası yok. Ben o noktayı zorlayabildiğime göre 150 kiloya varıyorum demektir.»

Ayakkabıcı dükkânına giderlerken, Brenda Gary'e babası hakkında biraz daha bilgi verdi. «Vern tanıdığım en güçlü insandır,» dedi.

«Johnny'den de güçlü mü?»

«Tam olarak bilemem,» yanıtını verdi Brenda. Tartıyı bastırmada Johnny'e kimsenin ulaşamadığını, ancak babası Vern Damico'yu bilek güreşinde şimdiye dek hiç kimsenin yenemediğini anlattı.

Brenda konuşmasını sürdürdü. «Vern her zaman herkese karşı çok nazik davranacak kadar güçlüdür. Babamın beni dövdüğünü hiç hatırlamam. Ömrüm boyunca yalnız bir kez döv-

müştür. Onu da hak etmiştim. Popoma bir tane yerleştirmişti. Eli öyle ağırdı ki, ağırlığını tüm vücudumda duydum.»

Dağlar şafakta altın ve mor renklere bürünmüştü, fakat vakit ilerledikçe kütleleri belirginleşerek kahverengine dönüşmüşlerdi. Bayırlara da yağmurun eritip çamur rengine buladığı karlar yayılmıştı. İç dünyalarıyla uyum sağlayan bir görünümdü bu. Brenda'nın oturduğu Orem bölgesi, Vern'in Provo merkezindeki mağazasına on kilometre uzaklıktaydı. Oraya gitmek için geçtikleri yolun her iki yanında mağazalar vardı. Alışveriş merkezleri, büfeler, ikinci el oto satış galerileri, benzin istasyonları, karayolu trafik işaretleri ve tenteleri altında meyva satan işportacılar... Aynı bina katına sıkışmış bankalarla emlak bürolarına da rastlanıyordu. Hepsi de pastel sarı, pastel turuncu, pastel mavisiydi. Yalnızca birkaç tane iki katlı ahşap bina vardı ki, bunlar olsa olsa otuz yıl önce yapılmışlardı. Orem'den Provo'ya giden on kilometrelik yol boyunca binalar arasında kalan bu ahşap evler kovboy barları gibi eski görünüyordu.

«Buraları epey değişmiş,» dedi Gary.

Gözünüzü göğe kaldırınca Amerika'nın batı kesiminin engin maviliğini görmek mümkündü. İşte o değişmemişti.

Dağların eteğinde, Orem'le Provo sınırında Brigham Young Üniversitesi kurulmuştu. Yeni kurulan bu üniversite kibrit kutularının oyuncak gibi üst üste dizilişini andırıyordu. Yirmi yıl önce burada birkaç bin öğrenci okurdu. Şimdiyse otuz bin öğrencisi vardı. Katolikler için Notre Dame'da okumak neyse Mormonlar için de burada okumak aynı şeydi.

2

«Sana Vern'den biraz daha sözetsem iyi olacak.» Brenda biraz duraladı. «Babam ne zaman şaka eder, ne zaman ciddidir anlamak zorundasın. Bu zor bir iştir. Babam her şakasına gülen bir adam değildir.»

Babasının doğuştan yarık dudaklı olduğunu söylemedi. Herhalde biliyordur, diye düşünmüştü. Gerçi konuşmasını engellemiyordu ama ağzının biçimi öyleydi işte. Dudağını gizlemek için

bıyık bıraktığı söyleniyordu. Okuldayken Vern'le yarık dudak diye alay eden oldu muydu, yüzünde bir kayış şakladığını duyardı.

Bu durum, kişiliğinin oluşmasında rol oynamıştı. Dükkâna gelen ve ilk kez Vern'i gören çocukların sorularına annelerinin «Şişt» demelerine alışmıştı. Artık umursamıyordu. Ama yıllar yılı bu duruma kendini alıştırmak için çok uğraşmıştı. Bu da onu yalnızca güçlenmekle kalmamış, aynı zamanda açık sözlü bir insan yapmıştı. Davranışlarında nazik olduğu söylenebilirdi. Fakat genellikle düşündüğünü açıkça söyleyiveren biriydi. Bu da tatsızlıklara yol açabiliyordu.

Gary, Vern'le karşılaştığı zaman Brenda, Gary'nin kulağını fazlaca bükmüş olduğunu anladı. Ağzından «merhaba» sözcüğü çıktığında, heyecanlı olduğu belli olan Gary, mağazaya sinirli sinirli göz gezdirdikten başka, buranın böyle büyük olmasını beklemiyormuş gibi şaşkın görünüyordu. Vern dükkânda müşteri yokken dolaşacak epey geniş alan bulunduğunu, bunun da romatizmalı dizlerine iyi gelmediğini söyledi. Vern'in dizlerinden duyduğu acıyı Gary'nin paylaştığını Brenda farketti.

Vern, Gary'nin evlerinde kalmak üzere hemen gelebileceğini ama işe daha sonraki bir tarihte başlaması gerektiğini söyledi. Bir insanın özgürlüğünün anlamını iyice sindirebilmesi için zamana gereksinimi olduğunu belirtti. Gary yabancı bir kasabaya gelmişti. Ne kitaplığının nerede olduğunu, ne kahvesini, ne de meyhanesini biliyordu.

Brenda, Gary'i annesinin yanına götürdüğünde İda çok sevindi. «Bessie en çok sevdiğim kardeşimdi. Ben de onun gözdesiyim,» dedi Gary'e.

İda ve Gary hemen Gary'nin küçüklüğünde dedesi ve anneannesini ziyarete gidişinden sözetmeye koyuldular. İda'ya, «Onları çok severdim» dedi Gary. «O zamanlar yaşamımda hiç olamadığım kadar mutluydum.»

Gary ile İda o küçük oturma odasında ilginç bir görünüm yaratıyorlardı. Her ne kadar Vern'in omuzları kapı ağzını dolduracak kadar geniş ve parmakları da başkalarının parmaklarından iki kat kalınsa da, boyu o denli uzun değildi. İra ise iyice kısaydı. Basık tavanlı bir oda onlar için fazla farketmezdi.

Demir parmaklıklar ve dört duvar arasında yaşadıktan sonra Gary zamanının büyük bir bölümünü burada geçirecekti.

Brenda eve dönünce, Gary'nin eşyasını toplamasına yardım bahanesiyle sırt çantasındaki öteberisine göz gezdirdi. Bir tüp traş kremi, bir ustura, bir diş fırçası, birkaç fotoğraf, şartlı salıverilme belgeleri, birkaç mektup vardı. Değiştirmek için bir takım iç çamaşırı bile yoktu.

Vern birkaç iç çamaşırı, kullanılmış pantolon, bir gömlek ve yirmi dolar verdi Gary'e.

«İyi ama bu parayı kısa zamanda ödeyemem ki size...»

«Bu parayı sana borç vermedim. İhtiyacın olduğunda bana gel. Çok param yok ama elimden geleni yaparım.»

Brenda babasının düşüncesini anlıyordu: Cebinde parası olmayan bir insanın başı her zaman derde girebilirdi.

Pazar günü öğleden sonra, Vern ve İda onu otomobille Orem'in öte yanındaki Lehi bölgesinde oturan Toni ve Howard'a gezmeye götürdüler.

Toni'nin Annette ve Angela adındaki iki kızı da Gary'i çok sevdiler. Çocukların gönlünü almayı iyi biliyordu. Brenda ve Toni onun bu yanını hemen anladılar. Hapisten çıktıktan iki gün sonra, pazar günü altın sarısı renkli döşemeyle kaplı bir koltukta oturmuş, küçücük bir karatahta üzerine Angola için tebeşirle resim çiziyordu.

Gary çiziyor, altı yaşında olan Angela ise resmi siliyordu. Müthiş eğleniyorlardı bu oyunla.

Bir süre sonra yere oturarak onunla kâğıt oynadı. «Söylesene, Toni, kızınla yasa dışı bir oyun oynuyor olmayayım?» diye soran Gary ilginç bir şey sormuş havasındaydı.

O pazar geç saatlere doğru, Howard Gurvey ve Gary konuşmak için konu aramaya koyuldular. Howard inşaatlarda çalışan sendikalı bir işçiydi. Hapse girmiş biri değildi. Gerçi bir kez girmişti ama bir gece kalmıştı. O da çocukken. Konuşacak ortak konuları yoktu. Gary'nin birçok konuda bilgisi vardı, sözcük hazinesi çok zengindi ama Howard'la ortak bir yanları yoktu.

3

Pazartesi sabahı, Gary, Vern'in verdiği yirmi doları bozdurup kendine bir çift lastik ayakkabı aldı. O hafta her sabah saat altıda kalkarak koşmaya gitti. Vern zor kıvrılan dizkapağı nedeniyle koşamadığından Gary'e müthiş bir koşucu gözüyle bakıyordu.

İlk günlerde Gary'in evin içinde ne yapacağı bilinemedi. Vern ve İda'yla geçirdiği ilk gece, «Acaba kalkıp bir bardak su alabilir miyim?» diye sordu.

«Burası evin gibidir, izin almaya gerek yok,» yanıtını verdi Vern.

Gary mutfaktan elinde bir bardakla döndü. Vern'e, «Yavaş yavaş alışıyorum, her şey ne güzel,» dedi.

«Tabii... Tabii... İstediğin gibi dolaş evde. Tabii, bir ölçü dahilinde.»

Gary televizyon izlemekten hoşlanmazdı. Belki de cezaevinde çok izlemiş olduğundan. Geceleri Vern uyumaya gidince, Gary ve İda oturup konuşurlardı.

İda, Bessie'nin makyaj yapmaktaki ustalığını hatırlattı Gary'e. «O konuda öyle usta, öyle zevk sahibiydi ki, kendini her an güzel göstermesini beceririrdi. Fransız olan annemizin zarif ve soylu görünüşü vardı onda. İda, çocuklarına anneanneden bir şeyler geçmiş olduğunu sözlerine ekledi. Sofra her zaman düzenli bir biçimde kurulurdu. Gerçi Mormonların yoksul kesiminden oldukları için lükse kaçmazlardı ama sofra örtüsü mis gibi ve tertemizdi her zaman. Sofrada yeterince gümüş takım bulundurmaya da özen gösterirlerdi.

Gary İda'ya, Bessie'nin eklem yerlerindeki romatizma nedeniyle artık zor yürüyecek bir durumda olduğunu ve oturduğu karavanın da plastikten olduğunu söyledi. Portland'ın iklimi de hesaba katılırsa karavan epey rutubetli sayılırdı. Biraz para biriktirince annesine yardım etmek istediğini sözlerine ekledi. Bir gece Gary annesine telefon edip uzun uzun onunla konuştu. Annesini sevdiğini ve tekrar Provo'da yaşaması için onu getirmeye çalışacağını söylerken İda duymuştu.

Nisan ayına göre ılık sayılacak bir akşamdı. Yaklaşmakta

olan yaza ait planlar tatlı sohbetlere konu oluyordu.

Üçüncü gece, Vern'in otomobilini koyduğu beton garaj yolunun darlığından söz açıldı. «Yolla çimenler arasındaki kıvrımda beton bölme yıktırılırsa yol açılır,» dedi İda. Fakat Vern sağlık durumu nedeniyle bu işe girişemezdi.

«Ben yaparım,» diye atıldı Gary.

Ertesi sabah saat altıda Gary işbaşı yaparak betonu pat - küt diye kırmaya koyuldu. Gürültüden uyanan komşulara Vern kaşgöz işareti yaptı.

On on iki metrelik yeri bir günde değilse bile iki günden az bir zamanda kırıp molozları taşıdı. Vern yardım etmek istediyse de Gary bu teklife hiç kulak asmadı. «Kayalara balta sallamada ustayım,» diyerek sırıttı.

Vern, «Peki sana nasıl yardımcı olabilirim?» diye sorunca, «Çok susatan bir iş, bira verirsen iyi olur,» dedi.

Biraz fazlaca bira içmiş olmakla birlikte çok sıkı çalıştı. Gary'nin avuçlarının içi balta sallamaktan yara olmuştu. İda flaster yapıştırmak istedi. Fakat Gary çocuk gibi davranıyordu. «Erkekler flaster falan takmaz.»

Çalışmak Gary'e iyi gelmiş, onu rahatlatmıştı. Artık kasabada şöyle bir keşif yapmaya hazırdı.

Provo bir damatahtasının üstüne oturtulmuş gibi kasabaydı. Çok geniş yolları ve yüksekliği dört katı aşan pek az binası vardı.

Gündüzleri Gary kasabada dolaşıyordu. Öğle vaktine doğru ayakkabı mağazasına uğradığında, Vern onu Provo Cafe'ye götürürdü. Vern Provo'nun iyi lokantalarıyla ün yapmadığından yakınırdı.

«Peki, nesiyle ün yapmıştır Provo?» diye sordu Gary.

«Nesiyle ünlü olduğunu ne bileyim?» Vern düşünüp taşındı. «Belki de suç oranının düşük olmasıyla,» dedi.

Gary, Vern'in mağazasında saati 2,5 dolara çalışmaya başlamıştı. Birkaç kez öğle yemeğinden sonra dışarıya dolaşmaya çıktıktan sonra bunun tadını çıkarmayı öğrenmişti. Vern'in hazır ayakkabıda az müşterisi olduğunu farketmesi üzerine tamir işlerine ağırlık vermeyi kararlaştırdı.

Gary çevresindekilerden göre göre pantolonunun Levi marka olmasını istedi. Vern'den biraz daha para aldı. Brenda alışveriş için onu mağazalarda dolaştırdı.

Gary daha önce alışveriş için hiç mağaza dolaşmadığını, bundan çok hoşlandığını söyledi. Gözünü kızlardan alamıyordu. Onlara bakayım derken az daha mağazanın havuzuna düşecekti. Bereket versin Brenda onu kolundan yakaladı, yoksa garanti sudaydı. «Önünü görmüyor musun?»

Penney mağazasındaki Levi reyonunda Gary şaşırıp kaldı. «Nasıl isteyeceğimi bilemiyorum. Denemek için raftaki pantolonlara ben mi uzanayım, yoksa biri bana yardım eder mi?»

Brenda, Gary'nin durumuna üzüldü. «Sen vitrinden beğen. Tezgâhtara söyle, onlar indirir. Sana oluyor mu, olmuyor mu diye giyip deneyebilirsin de.»

«Parasını ödemeden giymeme izin verirler mi?»

«Pek tabii... Deneyip öyle satın alacaksın.»

4

Gary pabuçlara pençe yapmak ve topuk geçirmek işinde biraz yavaştı. Fakat işini iyi yapıyordu. İlk günlerdeki davranışları çok olumluydu, uysal, alçakgönüllü, sevimli, efendi bir genç adamdı. Vern onu sevmeye başlamıştı.

Asıl sorun onu hep meşgul tutabilmekti. Vern'in öğretmeye ayıracak fazla vakti yoktu. Gelen işleri acele teslim etmek gerekiyordu. Vern'le yardımcısı Sterling Baker arasında ayakkabılar mekik dokurdu. Yeni birine iş öğretmektense, o işi yapıvermek daha kolaydı. Gary ele aldığı bir işi nasıl yapacağını sormak zorundaydı. Vern her zaman yerinde değildi ki, işin çeşitli aşamalarını ona sorabilsin. Müşterilerle meşgul olduğundan bazen Vern'e ne yapacağını sorabilmek için yirmi dakika beklediği olurdu.

Gary bu durumdan yakınıyordu. «Böyle manken gibi durup beklemeyi sevmiyorum.»

Vern anlıyordu. «Çabucak öğrenemezsin, Gary.»

Gary sabır gösteriyordu ama her zaman değil.

Gary yirmi yaşlarında olan Sterling Baker'le iyi geçiniyor-

du. Hoş bir çocuktu. İtiraz etmeyi sevmezdi ve ayakkabı konusunda konuşmaktan hiç usanmazdı. Gary sanki ayakkabıcı olacakmış gibi hep bu konuya yönelirdi. Gary'nin bu konu üzerindeki dikkati ancak güzel kızlar görünce dağılırdı. «Şunlara bak,» demekten alamadı kendini ve ardından hemen eklerdi. «Yıllardır böylesini görmemiştim.»

En çok 20 yaş dolayındaki kızlardan hoşlanıyordu. Vern onun dış dünyaya veda edip 13 yıl önce içeri tıkıldığında yirmisinden büyük olmadığını anımsamaktan kendini alamadı. Bu yüzden Sterling Baker gibi genç kişilerle kolayca arkadaşlık edebiliyordu.

Sonunda Gary, aralarını Vern ile İda'nın bulduğu, boşanmış ve kendi yaşıtı bir kadınla buluştu. Kadının adı Lu Ann Praise'ydi. Brenda duyduğu zaman Johnny'e, «Hayırlı bir iştir belki,» dedi.

5

Brenda, Lu Ann'ın Gary'e uygun biri olmadığının farkındaydı. Her şeyden önce fazla sıskaydı. Çocukları vardı, üstelik kendini beğenmişin de biriydi. Gözkapakları pespembeydi. Bütün bunlar hiç de hoş bir izlenim yaratmıyordu.

Ama belli olmazdı. Gary kadının kızıl saçlı oluşundan hoşlanabilirdi.

Damico ailesi Lu Ann'ın denenmeye değer biri olduğu kanısına vardı. Şu an için Gary'e başka birini düşünemiyorlardı. Hem zaten Brenda Gary'le yeniden mektuplaşmaya başladıktan sonra Lu Ann, Gary hakkında biraz bilgi edinmişti. Gary'nin insan görmediği için yabancılık çektiğinden Brenda'nın söz açması üzerine, Lu Ann onunla arkadaş olmayı aklından geçirmişti. «Neden olmayayım,» demişti. «Çok yalnız bir insan. Korkunç bir borç ödedi. Belki bir arkadaş ona bir ailenin anlatamayacağı şeyleri açıklayabilir.»

Perşembe akşamı, yani Gary'nin St. Louis'den Salt Lake'e gelişinin üzerinden henüz bir hafta geçmeden, Lu Ann, Vern'i arayıp Gary'le birlikte bir kahve içmeye çıkıp çıkamayacaklarını sordu. «Çok iyi bir fikir,» dedi Vern. Telefona çağırılan

Gary de bu öneriye hemen olumlu yanıt verdi.

Lu Ann geldiğinde saat dokuzdu. Gary onunla karşılaştığında afallamış bakıyordu. O görünüşte birinin karşısına çıkacağını hiç de beklemeyen bir hali vardı. Lu Ann daha sonra arkadaşlarına, Gary'nin buluşmaktan ötürü memnun kalıp kalmadığına karar veremediğini söyledi. «Merhaba» derken kekelemiş, sonra da odanın öbür ucunda bir koltuğa oturmuştu.

Koltuğunda hiç konuşmadan öylece oturduğundan, Lu Ann'la Vern sohbet etmişti. Konuşma zoraki bir havaya bürününce Lu Ann sordu. «Gary sözünü ettiğim kahveyi içmeye gidelim mi?»

«Gidelim,» dedi Gary. Odasına gidip Vern'in dalga geçmek için giydiği ve ona armağan ettiği balıkçı şapkasını giyerek geldi. Üstü kırmızı, beyaz ve mavi yıldızlarla bezenmişti. Gary şapkadan pek hoşlandığını söyleyince, Vern ona armağan etmişti. Artık Gary her yere bu şapkayı giyiyordu.

«Şapkam nasıl?» diye Vern'e sorduğunda aldığı yanıt, «Sana hiç gitmiyor,» oluyordu.

Lu Ann'a göre, giysisiyle hiç ilgisi olmayan iğrenç bir şapkaydı.

Otomobile doğru gittiklerinde Gary, Lu Ann'a kapıyı açmayı akıl edemedi nedense. «Özel olarak gitmek istediğin bir yer var mı?» diye soran Lu Ann'a göz kırparak, «Bira içmeyi yeğlerim,» dedi.

Fred'in Yerine gittiler. İşin garibi, Provo'da güzel birahane yoktu. Burası Mormonların bir bölgesi olduğundan, onlara göre içkinin güzel bir yerde içilmesine gerek yoktu.

Gary meyhanede sağa sola bakınıp durdu. Gözleri seyretmeye doyamıyordu.

Servisi yapan bir kadındı. Lu Ann biranın fiyatını söyleyince, Gary parayı onun eline verdi. Garson kız paranın üstünü getirdiğinde, Gary sanki bir üçkâğıt çevirmiş gibi gülümsüyordu. Kendinden oldukça memnundu.

Sandalyasını döndürdü, bilardo masasına bakındı. Duvardaki resimlere, aynalara ve barın arka bölmesinde asılı duran koyu renkli menü levhasının beyaz harflerine, her şeyi belleğine kazımak ister gibi bakıyordu.

«Son zamanlarda böyle bir yere gelmemişsindir.»

«Hayır. Çıktığımdan bu yana gelmedim.»

Birahane hemen hemen boştu. Birkaç kişi garsonla zar oyunu oynuyorlardı. Kaybedenin, müzik dolabına para atıp çalmak zorunda olduğunu anlattı Lu Ann.

«Ben de oynayabilir miyim?»

«Elbet.»

«Peki bana yardımcı olur musun?»

«Hadi gel.»

Gary kap içindeki zarları sallayıp attı. «Kazandın mı?» diye sordu merakla Lu Ann.

«Ne yazık ki kaybettim,» dedi Gary.

«Peki kaç parasına oynuyorsun?»

«Yarım dolarına. Plak seçimi konusunda bana yardım eder misin?»

Bira bardakları arasından yol açıp ilerlerken, Lu Ann biraz kendinden sözetti. Sonra da Gary'nin yaşamında merak ettiği yanlar bulunduğunu itiraf etti. «Hapis yatmak nasıl oluyor?» Az sonra da şunu sordu. «Hayatta kalabilmek için nasıl bir savaşım veriyorsun?»

Gary, «Kendimi mümkün olduğu kadar tek kişilik hücreye tıktırıp yalnız kalmaya çalışıyordum,» diye açıkladı.

Bardan ayrılırlarken Gary, «Eve götürmek için altı tenekelik bira kutusu alabilir miyiz?» diye sordu. «Eğer istiyorsan al.» «Biraları arabanda içebilir miyim?» Lu Ann evet yanıtını verdi. Gary, Lu Ann'ın neden birlikte dışarıya çıkmayı istediğini merak etmişti. «Çok basit,» dedi Lu Ann. Bir arkadaşa ihtiyaç duyuyordu ve bu arkadaşın yeni biri olmasını yeğlemişti. Bu yanıt Gary'i tatmin etmedi. «Cezaevinde biri arkadaşlık önerisinde bulununca, bunun karşılığında bir şey istenir,» dedi.

Arabayla dolaşıyorlardı. «Hep böyle arabayla gezintiye çıkar mısın?»

«Evet, beni dinlendiriyor.»

Gary birden Lu Ann'a dönerek, «Benimle bir otelde kalmaya gelir misin?» diye sordu.

«Hayır,» dedi Lu Ann. «Ben seninle arkadaş olmak istedim.» Ses tonu sertti. «Eğer istediğin **başka** bir şeyse, git baş-

ka yerlerde ara.»

«Özür dilerim. Bir kadınla çıkmayalı çok oldu da.» Birkaç dakika süren bir sessizlik çöktü. «Herkesin verebileceği bir şeyi var. Oysa benim hiçbir şeyim yok.»

«Hepimizin kazanması gereken şeyler var, Gary,» dedi Lu Ann.

«Böyle laflara karnım tok.»

Lu Ann arabayı durdurdu. «Bak,» dedi. «Seninle konuştuk ama gözlerimizin içine bakarak değil. Tüm arkadaşlarım ev, araba, çocuk sahibi olabilmek için fedakârlıklar yapmışlardır.»

«Hepinizin işleri tıkırında gitmiştir de ondan...» yanıtını verdi Gary.

«Her şeyin cezaevi kapısından çıkar çıkmaz senin olmasını isteyemezsin. Ben çalışan bir kadınım.» Duralar gibi oldu. «Bak, Brenda da ev işlerinde ne kadar yoruluyor. Çocuklarının ve kocasının işlerine bakıyor. Bugünkü yaşamını elde etmek için çaba harcamadı mı dersin?»

Lu Ann'ın konuşmasından Gary rahatsız olmuştu. «Unutma, arabanda bir konuk durumundayım.»

«Evet, arabamda bulunuyorsun. Yaya gitmeyi göze almazsan arabamda kalmaya devam edeceksin.» Nerede olduğunu saptayabilse, basar gider, diye düşünüyordu.

Gary, «Bir tek söz daha işitmek istemiyorum,» dedi.

«Dinleyeceksin.»

Gary birden yumruğunu kaldırdı.

«Ne o? Bana vuracak mısın?» Böyle bir şey yapacağını pek sanmıyordu. Bununla birlikte hiddet rüzgârının başının üstünden basınçlı hava gibi geçtiğini hissetti. «Kafanın bozulduğunu saatin tik-takı gibi duyuyorum. Şu tik-takı durdur ve beni dinle, arkadaş olalım lütfen.»

Gary, «Lütfen, eve götür beni,» diye diretti.

Vern'lerin evi önüne çektiler arabayı. Gary, «Seni kucaklayabilir miyim?» diye sordu. Yalvarırcasına sormuştu. «Ben çoğu kimseyle arkadaşça geçinirim, fakat pek az kişiyle arkadaş olurum.»

Arabanın koltuğunda yan dönerek kollarını Gary'nin boynuna doladı ve ona yaklaştı. Gary, Lu Ann'ı kolları arasında

müthiş sıktı. «Sandığımdan değişik bir şeymiş,» dedi sonra.

Onun her şeye saldırmak istediğini farketmişti. Lu Ann. Parmaklarını dünyaya dokunmak istiyormuş gibi uzatan bir hali vardı. «Acele etme, Gary. Tonla vaktin var.»

«Hayır. Vaktim yok. Epey zaman kaybettim. O yılları geriye nasıl getirebilirim?»

«Belki geri getiremezsin. Onları geride bırakıp ileriye bakmalısın. Adımlarını yavaş yavaş atarsan, hem bir kadın bulursun, hem çocukların olur. Bütün bunlar için vakit henüz geçmiş değil.»

«Benimle tekrar çıkmazsın artık değil mi?»

«Neden çıkmayayım? Sen istersen gelirim,» yanıtını verdi Lu Ann.

Gary onu öptü. Fakat zoraki bir öpücüktü bu. Sonra Lu Ann'ı omzundan tuttu. «Her şeyi berbat ettim. Özür dilerim.»

«Hayır, Gary. Her şey iyi gitti. Seni tekrar görmek isterim.» O gece bira kutularını açmak için kullandıkları ve üzerinde bir kilise resmi bulunan açacağı Gary'ye armağan etti. Gary de teşekkür etti. «Eğer biriyle konuşmak ihtiyacı duyarsan telefonum 24 saat açıktır,» dedi Gary'ye.

Arabadan inerken, «Kusura bakma. İşleri berbat ettim,» diye yineledi Gary. «Vern bana çok kızacak.»

6

Gary evin kapısına yaklaştığında, Vern'in henüz yatmadığını gördü. Geceyi nasıl geçirdiğini anlattı Gary. Vern, Gary'nin biraz sert davranmış olduğunu sezdi.

«Yapmak istediğin her şeyi ilk buluşmada deneyemezsin ki! Her iki tarafın birbirini tanımaya çalışması gerekir.»

Gary buzdolabındaki biraya elini uzattı. Gary'nin birkaç bira yuvarladığını zaten anlamıştı Vern.

«Gary!» diye seslendi Vern. «Kendine çeki düzen verecek misin, yoksa ben icabına bakayım mı?»

«Ne yapmayı düşünüyorsun ki?»

«Galiba icabına bakmak zorunda kalacağım.»

«Benden korkmuyor musun?» diye sordu Gary.

«Hayır, neden korkacakmışım?» yanıtını verdi yumuşak bir sesle Vern. «Seni kırbaçla bir güzel kaşıyabilirim.»

Gary'nin yüzü evlerine kabul edileceğini öğrendiği zamanki gibi heyecandan kızardı.

«Benden korkmuyor musun?» diye yineledi sorusunu.

«Hayır,» yanıtını verdi Vern. «Korkmuyorum. Saçma görünmüyordur, sanırım, yanıtım.»

Her ikisi de bastı kahkahayı.

Gary odanın dört bir köşesine göz gezdirdikten sonra, «İşte, istediğim bu benim,» dedi.

«Nedir?»

«Bir evim olsun istiyorum.» Biraz durakladıktan sonra konuşmasını sürdürdü. «Bir ailem olsun istiyorum. Herkes gibi yaşamak istiyorum ben de.»

«Beş dakikada edinemezsin bütün bunları. Bir yılda da olmaz. Bunun için çalışman gerek.»

Gary ertesi sabah Lu Ann'ı aradı. Fakat bulamadı. Bir mesaj bıraktı.

Lu Ann dükkâna telefon ettiğinde de Gary çıkmıştı.

Telefonu Sterling Baker açtı. «Gary birahaneye gitti.»

«Lütfen söyle ona, Sterling. Ben onun arkadaşıyım. O beni aradığında dışarıya çıkmıştım.»

«Söylediklerinizi Gary'ye aktarırım,» dedi Sterling.

Lu Ann'ı bir daha aramadı Gary.

Gary birkaç saat dükkânda kaldı. Ayık gözüküyordu. Maaş günüydü. Vern, Gary'ye avans verdiği için aybaşında bir alacağı kalmamıştı. Gary parasız olduğunu söyleyince, Vern bir onluk toka etti ve şöyle dedi : «Eğer bu iş sana göre değilse, Gary, haber ver. Başka bir iş bulalım.»

7

Gary o akşam Sterling Baker'in evine yemeğe davet edilmişti. Sterling'in karısı Ruth Ann'da çocuklarıyla oynadığı oyunlar nedeniyle iyi bir etki bıraktı. Radyoda müzik dinlediği sı-

rada Gary, Johnny Cash'i beğendiğini söyledi. Bir ara hapisten çıktığında, bütün bir gün boyunca Cash'in plaklarından başka bir şey dinlememişti.

«Hapiste toplam kaç yıl yattın?» diye Ruth Ann sordu. Minyon yapılı bir kadındı ve incecik telli uzun platin saçları nedeniyle doğal bir sarışını andırıyordu.

Gary içeride ne kadar yattığını hesapladı. Hapisten çıktığı süreler toplanınca son yirmi iki yılın on sekizini içeride geçirmişti. Bu sürede yaşamı sanki dondurulmuştu. Şimdi, hapisten çıkarılınca, kendini hâlâ genç hissediyordu.

Yemekte Gary cezaevi yaşantısına ait bir şeyler anlattı. 1968'de hapishanede kazan kaldıranlar arasındaydı. Televizyon muhabirleri onu elebaşlarından biri olarak konuşturmuşlardı. Görünüşü ya da konuşması dikkati çekmiş olacak ki, mektuplar almıştı. Kendisine yazanlardan biri de Becky adında bir kızdı. Bu güzel mektuplar üzerine Gary ona âşık olmuştu. Sonradan kız onu cezaevinde ziyarete gelmişti. Kapıdan zor geçecek kadar şişmandı. Buna rağmen Gary evlenme teklif edecek denli beğenmişti onu.

Gary bunun olağan olduğunu söyledi. Cezaevinin ziyaretçi odalarını hep şişman kadınlar doldururdu. Her nedense şişman kadınlar ve mahkûmlar hep biraraya gelirlerdi. Gary, «Demir parmaklıklar arkasına düşünce, belki de analık duyguları ağır basan kadına gereksinim duyuyor insan,» dedi.

Evlenmeyi tasarladıkları sırada Becky bir ameliyat için hastaneye yatmış ve Ameliyat masasında kalmıştı. Bu, Gary'nin cezaevindeki ilk aşk serüveniydi.

Anlatacak başka serüvenleri de vardı. En iyi çocukluk arkadaşlarından LeRoy Earp, kendisinden iki yıl sonra Oregon Cezaevine sevkedilmişti. LeRoy bir kadını öldürmüş, ömür boyu hapis cezası yemişti. Umut etmek için fazla bir nedeni yoktu. Bu yüzden kötü bir alışkanlık edinmişti ve Valium alarak günler boyunca kendinden geçtiği olurdu.

«Hapiste esrar satan Bill adlı herife borçlandı.» Gary hem anlatıyor, hem Sterling'le Ruth Ann'ın yüzündeki tepkiyi gözlüyordu. «Bill millete kan kusturuyordu. Bir defasında LeRoy bana haber yolladı. Bill hücresine gelerek onu dövmüş, yüzü-

nü dağıtmıştı. Kafamın içinde birden film koptu. Baktım, Bill şırıngaymış, iğneymiş, LeRoy'un o biçim araç gereci ne varsa, bu arada parasını da yüklenmiş gidiyor.» Gary birayı bir dikişte yarıladı. «Valium içince insan o biçim olur ya! O yüzden acaba LeRoy'un anlattıkları doğru mu diye yedi günlüğüne bir deliğe tıktılar. Birine durumu incelettim. Tamam abi, dedi. Bill'e karşı yardıma ihtiyacın var mı, diye ekledi.

«Tek başıma yeterim ben, diye kestirip attım. LeRoy benim çocukluk arkadaşımdı her şeyden önce. Cezaevine ek bir bina yapılıyordu. Avluya gittim, bir çekiç yürüttüm ve Bill televizyonda bir futbol maçı seyrettiği sırada çekiçi kafasına fırlattım. Sonra dönüp yürüdüm.» Gary çevrenin tepkisini anlamak için etrafa bakındı. «Bill'i beyin ameliyatı için Portland'a götürdüler. Çok kafa ütülemişti.»

Ruth Ann meraklandı. «Peki sana ne yaptılar?»

«Televizyon odasında birkaç yavşak vardı. Olayı görmüşlerdi. Gardiyana da söylemişler. Fakat mahkemede tanıklık etmekten çekindiler. Gardiyan dört ay beni karanlık bir deliğe tıktı. Gün ışığına çıkarıldığımda, sözünü ettiğim arkadaşım boyun zincirine takılacak minyatür bir çekiç armağan etti. Bana 'Çekiç Atıcısı' lakabını da taktı.»

Gary başından geçen bu olayı Teksas'lı şivesiyle ve yumuşak bir sesle anlatmıştı. Bu sözlerde Sterling'e yönelmiş gizli bir mesaj vardı : «Arkadaşlarına karşı sadık ol.»

Gary arkadaş olabileceği bir kız tanıyıp tanımadığını sordu Ruth Ann'a. Birden aklına gelmediği yanıtını aldı.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İLK AY

1

Gary Paskalya yortusu dolayısıyla Brenda ile Johnny'yi ziyarete gitti. Çocuklar Paskalya yumurtalarını boyadıktan sonra yatmışlardı. Gary yumurtalarının üstüne Gotik harflerle adlarını yazdı. İsimler küçüktü ama, üç boyutlu yazıldığından kabartma gibi olmuştu.

Bir süre sonra Johnny ve Gary kıkır kıkır gülüyorlardı. Yumurtaların üstünde, «Paskalya yumurtasını da düdüklerim,» diye yazılıydı. Brenda «Neden saklı tutuyorsunuz yumurtaları?» deyip duruyordu. Yumurtaların üstü açık saçık küfür doluydu.

Geceyi bahçeye şekerler, yumurtalar ve benzeri şeyler asıp süsleyerek geçirdiler. Brenda bunları ağaçların dallarına bağlamaya çıkan Gary'yi seyretmekten zevk alıyordu.

Gary ertesi sabah kalktıklarında, çocuklar yatağına gelsinler diye sedirin arkalığına şeker paketleri asmıştı.

Dört yaşındaki Tony sabahleyin kalktığında, Gary'nin göğsü üzerinde yürümeye geldi. Yüzünü ve burnunu eze eze yürüdü. Tony kayıp Gary'nin kulağını sıyırarak düştü. Gary gülmekten katılıyordu.

Sabah böyle geçti. Johnny ile Gary'nin arası iyiydi.

Mutfaktan seslenen Brenda, «Bak Gary, şu tava var ya? Bunu annen vermişti bana,» dedi.

«Öyle mi?»

«Evet, evlendiğim zaman armağan etmişti.»

«Antika eşya mağazası mı burası?»

«Dalga geçme.»

Brenda, Gary'ye, Mont Court'u görmeye gidip gitmediğini sormanın zamanıdır, diye düşündü.

«Gittim,» dedi Gary.

«Sevdin mi adamı?»

«Evet, yumurta kelleyi sevdim.»

«Onunla işbirliği yaparsan o da seninle yapar.»

Gary gülümsedi. Şimdiye dek kendisiyle meşgul olmaları için epey sayıda adamın görevlendirildiğini söyledi. Gerek hapiste, gerekse hapis dışında. İşbirliği yapmaya istekli birine, doğrusu ya, rastlamadım,» dedi.

Akşam yemeği Brenda'nın umut ettiği biçimde geçmedi. Annesiyle babasını çağırmıştı. Howard'la Toni ve çocukları, Johnny'nin ilk evliliğinden olan oğlu Kenny de dahil, on üç kişiyi bulmuşlardı. On üç sayısı şakalara yol açtı. Gecenin başlıca yemeği İtalyan usulü spagettiydi. Gary'ye spagetti yapacağına dair söz veren Brenda, Sicilya'lı dedesinden öğrendiği usulle yapmıştı. Daha başka yemekler ve tatlılar da vardı. Fakat Gary gerilim içindeydi. Öyle olmaşaydı iyi bir gece geçireceklerdi.

Herkes şakalaşıyordu. Gary bu havanın dışında kalıyordu. Başı önüne eğik, ha babam yiyordu. Lokmaları acele acele yutarak sessizliğini gizlemeye çalışıyordu.

Brenda, Gary'nin boğazına çok düşkün olduğu kanısına vardı. Bu da kötü oldu. Çünkü Brenda'nın illet olduğu şeylerden biri, sofrada kaşığı kürek gibi tabağa daldırıp atıştıran bir erkek görmekti.

Mektuplarından karşısında kibar bir erkek bulacağını ummuştu. Şimdiyse, böyle olmadığını tahmin etmeliydim, diye düşünüyordu. Hapiste nasıl yemek yenebileceğini tahmin etmeliydi. Fakat yine de ters gelmişti bu davranış ona. Gary'nin sanatçı parmağı gibi kibar parmakları vardı. Fakat çatalı yumruğunun içinde tutuyor ve kürek gibi daldırıyordu tabağa.

Masanın köşesinde, buzdolabının yanı başında oturduğu için Gary'nin yüzüne flöresan lambasının ışığı vuruyordu. Gözleri ışıl ışıldı. «Dünyanın en mavi gözleri sende galiba,» dedi Brenda.

Gary pek hoşlanmadı bu övgüden. «Gözlerim yeşildir.»

Brenda bir kez daha baktı. «Hayır, yeşil değil, mavi renk gözlerin.»

Bu laf uzadı gitti. Sonunda Brenda şöyle noktaladı: «Tamam... Tamamı... Kafan bozuk olduğu anlar yeşil, bozuk olmadığı zaman mavi. Şu anda mavi. Öyle mi?»

Gary, «Çeneni kapa ve yemene bak,» dedi.

Babası, annesi, Howard'la Toni ve çocuklar gittikten, Johnny de uyuduktan sonra, Brenda oturup Gary ile bir kahve içti. «İyi vakit geçirdin mi?» diye sordu.

«Geçirdim, tabii,» dedi Gary. Sonra omuz silkerek, «Sudan çıkmış balık gibiydim. Konuşacak ortak şeylerim yok,» diye yakındı.

«Haydi artık. Aynı noktaya takılıp kalma.»

«Zaten kim hoşlanır hapisten söz açmayı?»

«Kötü anılarını deşmek istemem ama, bu konuyu bu denli hafiften almasak da, ciddiyetle eğilsek nasıl olur dersin?»

Gary'den gelen yanıt, «Peki,» oldu.

Birkaç hapisane hikâyesi anlattı. Aman Tanrım, ne kaba saba şeylerdi... Bu arada Gary kartondan bir kutuyu fotoğraf makinesi gibi yapıp Skeezix adlı saf bir mahkûmun fotoğrafını çektiğini ve içinden resim çıkacak diye zavallı adamcağızın hâlâ beklediğini anlattı.

Gary hikâyesini bitirdiğinde öylesine gülüyordu ki, Brenda spagettilerin midesinden fışkıracağını sandı. Gülmesi bittiğinde, Brenda bir oh çekti içinden. Gary de, «Gördün mü? Konuşabildiklerim işte bunlar!» der gibi bakıyordu.

2

Sterling Baker'in poker partilerinden hiç eksik olmayan Rikki Baker adlı biri vardı. İri cüsseli olmamakla birlikte bo-

yu çok uzundu, belki de iki metreyi buluyordu. Gary'nin aklı ona takılmıştı. Oyun oynayanlar arasında Gary'den daha uzun boylu olan tek kişi oydu. Araları iyiye benziyordu.

Sterling'in kuzeniydi Rikki. Gary henüz Marion Cezaevinden çıkmadan önce ondan söz edildiğini duymuştu. Rikki Deniz Kuvvetlerinde dizel motorları tamirciliği yapmıştı. Fakat tam bir makine tamir ustası olamadığından, askerden döndükten sonra inşaatlarda gündelikçi olarak çalışıyordu. Başka iş bulamadığı zaman Rikki, Vern'in dükkânına gider, Sterling ona deri üzerine iş öğretirdi. Vern hapisteki yeğeninin çıkacağından söz ettiği sırada, Rikki lafın üstüne gelmişti. Sonradan Rikki, Gary ile dükkânda karşılaşmıştı. Dükkânda onu tecrübesiz ve kendine güven duymayan bir işçi yamağı olarak görmüştü. Ancak kâğıt oynarlarken Gary'nin nemenem bir adam olduğunu anladı.

Dükkândakinden değişik bir kişiliği olduğu kesindi. Gary'nin fazla dürüst olmadığını Rikki hemen anlamıştı. Kötü huylar olarak nitelenebilecek bir sürü alışkanlığı vardı. Yanında oturanın elindeki kâğıtları görmek için hem eğilir bakar, hem de kurallara dikkat edilmesini öğütlerdi. Hep kendine yontan biriydi. Mahkûmlar arasında poker kurallarını bilmeyen oyun arkadaşlarını yutmaya bakardı. Gary'nin arkadaş kazanmak için değil, para için oynadığı kuşkusuzdu.

O geceden sonra Sterling'in birkaç arkadaşı artık oyuna gelmeyeceklerini söylediler. Sterling bir şey demedi. Gary'ye sadık bir arkadaş olduğunu göstermek istiyordu. Bununla birlikte yalnız kaldıklarında Sterling, Gary'ye ağzının payını veriyordu. Rikki de ondan aşağı kalmıyordu. Ama yine de Rikki bu adama karşı tuhaf denecek bir anlayış göstermekteydi. Ufak tefek sorunlar yüzünden Gary ile düşman olmak istemiyor, ama Gary hır çıkarınca kavgadan çekinmiyordu.

Bu arada Sterling'le Rikki, Gary'ye acıdıklarını da gizliden gizliye düşünüyorlardı. Gary'nin sorunları vardı. Sabrıysa hiç yoktu.

Poker oyunları sürüyordu. Oyuna değişik kişiler geliyordu artık her seferinde. Üçüncü gece Sterling. Rikki'ye, «Gary'yi alıp bir yerlere götürsen iyi olur,» dedi.

Bunun üzerine Rikki kız peşinde koşma önerisinde bulundu Gary'ye. Gary'nin de hemen aklı yattı.

Rikki karısından yine ayrılmıştı. Sue 15'inde kendi de 17 yaşında evlendiklerinden bu yana altı yıldır beraberliklerini sürdürüyorlardı. Üç çocukları vardı. Aralarında kavga eksik olmazdı. Rikki, Gary ile dalga geçmek için Sue'nun çok güzel olduğunu söyledi. Güzel sözcüğünü malın gözü anlamında kullanmıştı. Kocasına kızgın olduğuna göre, Gary ile buluşma isteği duyabileceğini ima etti.

Geçen kez Rikki, Sue'ya öylesine kızmıştı ki, elinde avucunda bir kuruş bırakmamak için evdeki bütün parayı, çek defterlerini toparlayıp götürmüştü. Şimdi de Gary gibi burnundan soluyan bir zibidiyi ona göndererek Sue'yu çileden çıkarmayı tasarladı. Rikki bütün bu düşünceleri, şaka olsun diye aklından geçirmişti.

Ne var ki, Gary bu sözler üzerine Rikki'nin başının etini yemeye başladı. Rikki, «Hadi git işine, oğlum, ben şaka olsun diye söylemiştim sana bütün bunları. Ulan o benim karım!» dediyse de Gary, «Beni Sue'ya götüreceksin,» diye tutturdu. Neredeyse birbirlerine gireceklerdi. Neyse ki, Rikki, «Seni Center caddesine kız tavlamaya götüreyim,» deyince Gary'nin aklı çelinmiş oldu.

Center caddesinden arabayla geçiyorlar, öteki arabalardaki kızlara el kol işaretleri yapıyorlar, sonra bir tur daha atıp aynı kızları görüyorlardı. Cadde boyunca yan yana giden otomobillerin hepsinin de hoparlörlerinden bangır bangır müzik sesi geliyordu.

Gary umduğunu bulmayınca bozulmuştu. Kırmızı ışık yandığında, onlarla dalga geçen kızların bulunduğu arabalar kuyruğunun son bölümünde buldular kendilerini. Arabadan inen Gary gitti, kafasını kızların araba camından içeri soktu. Yeşil ışık yanında kızlar arabayı hareket ettirmeye çalıştılar. Fakat Gary kafasını camdan dışarı çıkarmadı. Arkada kuyrukta bekleyen arabalara aldırdığı yoktu. Kızların arabası hareket edince de Gary, Rikki'den onların peşini bırakmamasını istedi.

«Nasıl yakalayabiliriz onları?»

«Yakala dedim sana!»

Öyle yoğun trafik vardı ki, Rikki kızların arabasına yetişemedi. Yol boyunca Gary avazı çıktığı kadar bağırıyor ve tehditlerini yerine getirecek denli güçlü olduğunu hareketleriyle etrafa anlatmaya çalışıyordu.

Sokakta kız tavlamak için vakit geçti. Erkekli araba çok, kızlı araba azdı. Gary, Rikki'den bir dahaki sefere daha erken çıkmak için söz aldı.

Ayrılırken Gary bir öneride bulundu. Poker partisinde ortaklaşa oyuna var mıydı? Biraz para kazanmak istiyordu.

Bu konuda Rikki'nin kulağı biraz doluydu. Sterling söz etmişti Rikki'ye, Gary'nin bu konudaki niyetlerinden. «Doğrusu ya, Gary. oyun arkadaşlarımı aldatmam,» dedi Rikki.

Bunun üzerine Gary, «Otomobilini kullanabilir miyim?» diye sordu. Bu defalık itiraz etmemeyi uygun buldu Rikki. Çünkü Gary oyunla ilgili önerisinin reddedilmesine fena bozulmuştu.

Direksiyona geçer geçmez az kalsın kaza yapacaktı. Dönemeci içeriden alarak trafik lambasına bindiriyordu. Dörtyol ağzında yavaşlamadan mazgala dalıp kaldırımlara su sıçrattı. Birkaç kişiyi ezmek üzereydi ki Rikki, «Yavaşlasana,» diye bağırdı. Deli gibi sürüyordu. Gary uzun süre araba kullanmadığı halde yine de başarılı olduğunu söyledi.

3

Ertesi gün öğleye doğru, Toni'yle Brenda, Gary'i mağazadan aldılar ve hamburger yemeye çıktılar. Bir yanına Brenda, öteki yanına Toni oturup solundan sağından kulağına fısıldayarak asıl konuya girdiler. Konu şuydu : Gary fazla borç para alıyordu.

«Evet,» dedi Toni. «Babamdan kâh bir beşlik, kâh bir onluk ve arada bir yirmilik de olmak üzere epey para almışın. Tüm çalışman da toplam olarak birkaç saati geçmemiş.»

Gary merakla sordu. «Bunu size Vern ve İda mı söyledi?»

«Bak Gary,» dedi Toni. «Babamın mali durumunu bilmi-

yorsun. Açıklamaktan çekinir, çünkü gururludur.»

Brenda söze karıştı. «Sana şu söylediklerimden bile haberi olsa çok kızardı. Ancak şunu bilmeni isterim ki, bu sıralarda az para kazanıyor. Şartlı tahliyen için izin versinler diye dükkânında fazladan bir işçi gereksinimi yarattı.»

«On dolara ihtiyacın olduğunda babam sana vermeye hazırdır,» diyen Toni ardından hemen ekledi. «Ama altı şişe bira alıp içesin diye vermez.»

Toni durumu şöyle değerlendirdiklerini anlattı. Daha önce haftalık alıp nasıl harcayacağı konusunda fikri olmadığı için Gary şimdi eline geçen parayla ne yapacağını bilemiyordu.

«Evet, bilemiyorum,» diye kabul etti Gary. «Bir şey satın almaya gidiyorum, üzerimde yeterince para olmadığını görünce birden yıkılıyorum.»

«Babamın sana borç verecek parası olmadığını anlayınca, onu zor durumda bırakmayacağından eminim.»

«Üzüldüm,» dedi Gary. «Vern'in parası yok mu?»

«Az parası var,» diye araya girdi Brenda. «Para konusu onu incitiyor. Onun bir ameliyat sorunu var. Para biriktirmek istiyor. Biliyorsun ayağının durumunu. Çok acı çekiyor.»

Gary başını önüne eğerek düşünmeye daldı. «Vern'i zor durumda bıraktığımın farkında değildim.»

Toni anlayışla konuştu. «Gary, durumun zor, biliyorum. Hele birazcık yerleş bakalım. Bira için harcadığın para fazla değil ama sen beş dolarla gidip birazcık erzak alsan ve eve getirsen, annemle babamı çok sevindirmiş olursun. Onlar sana yemek veriyorlar, giyecek veriyorlar, ev işlerine falan bakıyorlar.»

Brenda az sonra başka bir konuya geçti. Gary'nin dışardaki hayata alışması için bir süre babası gibi patronluk taslamayacak biriyle çalışmasının iyi olacağını biliyordu. Kendi başına bir iş tutma zamanı geliyordu artık. Brenda bu amaçla sağı solu kolaçan etmişti bile. Gary, «Henüz hazır olduğumu sanmıyorum. Beni düşündüğünüz için teşekkür ederim, Brenda, fakat sizinkilerle birlikte bir süre daha kalmak isterdim,» dedi.

«Annemle babam, Toni evlendiğinden bu yana kimseyi evde alıkoymadılar. Bu dediğim on, on iki yıl önceydi, Gary. Seni seviyorlar, ama doğrusunu söyleyeyim, sinirlerine dokun-

maya başladın,» diye açıkladı Brenda.

«Öyleyse sözünü ettiğin şu iş hakkında biraz fikir ver.»

«Yalıtkan malzeme üreten birinin karısıyla konuştum. Spencer McGrath'ın pek de patronluk taslamadığını öğrendim. İnsanlarla iyi geçinen biriymiş. Karısı Marie de iyi bir insan.»

Brenda, Marie'nin bazı sözlerini aktardı. «Hapisten çıkan birine yardım elini uzatmazsan, gerisin geri geldikleri yere giderler ve başları yeniden belaya girer.»

«Peki,» dedi Gary. «Gidip adamla görüşeyim. Fakat bir haftacık daha izin verin bana.»

İş dönüşü Gary elinde öteberi dolu bir torbayla eve geldi. İda bu davranışından hoşlandı. Otuz yıl öncesine kaydı düşünceleri. Frank Gilmore hapiste olduğu için o zaman Bessie'ye kırk dolar borç verdiği aklına geldi. Belki Gary'nin huyu da annesine çekmişti. İda ona Margie Quinn'den söz açmayı kararlaştırdı.

İda bir arkadaşının kızı olan Margie adlı sevimli birini tanıyordu. Altı yıl kadar önce Margie'nin bir çocuğu olmuştu. Fakat şimdi bekâr hayatı sürüyor, çocuğunu büyütüyordu. Kızkardeşiyle oturuyor ve sokağın başındaki motelde oda hizmetçiliği yapıyordu.

«Güzel bir kız,» dedi İda. «Biraz hüzünlü bir kız güzel gözleri var. Bakışları derin.»

«Gözleri seninkiler kadar güzel mi?» diye sordu Gary.

«Hadi ordan sevimli köpek.»

Gary kızı hemen görmek istediğini söyledi.

Canyon Inn Motelinde gece nöbetinde çalışan kız, kapıdan iri cüsseli bir erkek girdiğini gördü. Adam gülümseyerek, «Haaa! Siz Margie'siniz galiba,» dedi.

«Hayır, Margie bu gece çalışmıyor.»

Basıp gitti.

Margie Quinn"in telefonu çaldı. Yumuşak bir ses, «Ben Gary'im, İda'nın yeğeni.» Margie, «Alo,» deyince, sesinin güzel olduğunu ve kendisiyle buluşmak istediğini açıkladı Gary. «Bu gece işim var yarın buluşabiliriz,» dedi Margie. Telefon edenin

kim olduğunu biliyordu.

Marjorie Quinn'in annesi İda'nın hapisten çıkmış bir yeğeninden sözetmiş ve Margie'nin onunla dışarı çıkmak isteyip istemeyeceğini sormuştu. Margie onun hapse neden girdiğini öğrenmek istemişti. Soygundan ötürü girdiğini öğrenince, adam öldürme kadar kötü bir suç olmadığını düşündü. Şu sıralarda buluştuğu biri vardı ama her zaman dışarı çıkmıyorlardı. Olabilir, diye düşündü.

Margie kapıyı açtığı zaman Gary'nin yüzü gülüyordu. O komik şapkanın dışında giyimi düzgündü. Margie, «Bira ister misin?» diye sordu. Gary oturma odasındaki divanın üstüne yayılarak bir bira içti. Margie ona birlikte oturdukları kızkardeşi Sandy'i tanıttı. Kızını da gösterdi. Biraz sonra arabayla dolaşmak isteyip istemediğini sordu.

Evden çıkalı çok olmuştu. Gary, «Hadi biraz daha bira içelim,» dedi. Margie istemedi. Bridal Falls çavlanı yakınlarındaki akarsuda gondola pahalı olduğu için binemediler.

Nehir kenarına oturdular ve bir süre konuştular. Hava kararmak üzereydi. Gary yıldızlara baktı ve onları seyretmekten ne denli hoşlandığını anlattı. Hapiste avluya hep gündüz çıkarıyorlardı. Ancak bir mahkeme işi olduğunda geç saate rastlayan dönüşlerinde hava kararınca yıldızları görebiliyorlardı.

Margie'ye gözlerinden söz açtı. «Güzel gözlerin var,» dedi. Gözlerinde hüzün vardı ama ayışığı parıltıları da dolaşıyordu.

Gary'nin güzel konuştuğunu düşündü Margie içinden. Birlikte sinemaya gitme teklifini reddetmedi.

Fakat az sonra sokaktan bir polis arabası sireni duyuldu. Havası değişti Gary'nin. Aynasızlar hakkında konuşmaya başladı. Konuştukça kızgınlığı artıyordu. Ağzı açılan bir fırından çıkar gibi çıkıyordu kızgınlık dolu sözler. Margie, birlikte sinemaya gitmem doğru olur mu, diye düşündü bile bir ara.

Gece ilerliyordu. Vadi boyunca dolaşmaya devam ettiler. Bira içmek için durdular. Saat on buçuk olmuştu. Tepeden aşağıya doğru Provo'ya gelirlerken Margie, «Seni eve bırakırsam itirazın olur mu?» dedi.

«Dönmek istemiyorum.»
«Yarın sabah işe gitmek için erken kalkmalıyım.»
«Yarın cumartesi.»
«Motelde işlerim yoğun olduğu gün.»
«Hadi evine gidelim.»
«Peki ama az kalırsın. Çok kalmak yok.»

Margie'nin kızkardeşi yatmıştı. Oturma odasına geçtiler. Gary, Margie'yi öptü. Sonra işi ilerletmeye başladı.

«Seni eve götüreyim.»

«İstemiyorum. Evde yoklar.»

Margie diretti. Gitmesini istiyordu. Çok çaba harcadı ve sonunda evden çıkarabildi. Vern'lerin evi birkaç apartman ötedeydi. Vardıklarında ışıkları yanmıyordu. «Evde değiller.»

Margie kendisinin de içkili olduğunun farkındaydı. Bir an çaresizlik içinde kaldı. «Seni nereye bırakmamı istersin?»

«Sterling'lere.»

«Eve giremez misin?»

«Canım istemiyor.»

Sterling'lere götürdü. Oraya vardıklarında Gary, «Onlar da yatmışlar,» dedi.

Margie «Evimde kalamazsın,» diye onu uyardı.

Fakat yine de Margie'lere gittiler. Margie içkili araba kullanırken yakalanmak istemiyordu. Evini zar zor buldu.

Oturma odasında Gary, Margie'yi öpüp koklamaya başladı. Genç kadın direncinin yittiğini farketti. İşin içinden nasıl çıkacağını düşündüğü bir sırada, göğsü üzerinde kolları birbirine kavuşmuş ve başı da düşmüş durumda kendinden geçmişti. Uyandığında yanında Gary yoktu. Uyanırken bir hafta sonra sinemaya gitmek için randevulaşacağı aklına gelmişti.

4

Ertesi sabah Gary erkenden telefonla aradı. Margie evde olmadığını söyletti kızkardeşine. Yarım saat sonra bir kez daha aradı. Margie bu kez, «Evde yok deyiver,» diye kestirip attı. Böylece bu serüven sona eğer sanıyordu.

Cumartesi akşamı geç saatlere doğru Gary sarhoş oldu. Erken saatlerde Sterling Baker'den kendisini arabayla Salt Lake City'e götürmesini istemişti. Sonra Vern'in götürmesi için onu ikna etmeye çalıştı, fakat Vern gece yarısı olduğunu, seksen kilometrelik yol yapamayacağını söyledi. Gary arabasını istedi. Vern vermedi.

Gary kötü kötü baktı. Böyle durumlarda kafese kapatılmış bir kartal hiddetine kapılıyordu. Gözleriyle Vern'e, «Senin arabana muhtaç değilim, otostop yaparım,» demekteydi.

Vern, Salt Lake'de Gary'nin olay çıkaracağı ânı gözünün önüne getirebiliyordu. «Gary, burada kalmanı istiyorum.»

«Ben gidiyorum.»

Evden çıktıktan sonra Vern dayanamadı. Aradan birkaç dakika geçmişti ki karısına, «Kahrolsun! Götüreyim bari,» dedi. Gary'nin o bakışını anımsayarak arabasına atladı. Gary'i aradı ama bulamadı. Demek, Gary birini bulup arabasına atlamıştı.

Pazar sabahı saat sekizde Gary, Idaho'dan telefon açtı. 500 kilometre uzaktaydı. Vern'in ilk sözleri «**Oraya** nasıl gittin?» oldu.

Gary anlattı. «Salağın tekiydi şoför. Ben de uyuyakalmışım. Sabah uyandığımda kendimi Idaho'da buldum. Mahvoldum Vern! Gelip beni alabilir misin?»

«Belki Brenda gelir. Ben kesinlikle gelemem.» Derin bir soluk aldı.

«Gelip almaz mısın?» Gary bozulmuştu. Aralarında uzun bir sessizlik oldu. Vern çıkıştı. «Olduğun yerde kal, Brenda'ya haber salacağım.»

«Kuzeyde ne işin var senin?» dedi Brenda.

Gary, «Annemi görmek istemiştim,» yanıtını verdi.

«Provo'da arabasına bindiğim adam Idaho'da dostları olduğunu söyledi. Bana, önce bizimkileri ziyaret ederiz sonra da seni Portland'a atarım dedi.»

«Eyvah,» diyerek içini çekti Brenda. Tahliye koşullarına aykırı davranmıştı Gary. Utah eyaletinin sınırları dışına çıkmamalıydı.

«Idaho'ya geldik ki, zibidinin heyheyleri tuttu ve gazlayıp gitti. Ben şimdi bir barda eli kolu bağlı kaldım, Brenda. Dönmek istiyorum, gelip alabilir misin?»

«Durumun hiç de parlak değil,» diye çıkıştı Brenda. «Sıçtın sıvadın, bakalım nasıl temizleyeceksin?»

Birkaç saat sonra şehirlerarası telefonla Mont Court'u aradılar ve Idaho'da Twin Falls'daki detektif Jensen'i aramasını söylediler. Az sonra Mont Court, şartlı tahliye edilen Gary Gilmore'un ehliyetsiz araba kullanmaktan tutuklandığını öğrendi. Detektif Jensen nasıl bir işlem yapılması gerektiğini soruyordu. Mont Court bu arada düşünüp Gilmore'un Utah'a, kendi sorumluluğu altında dönmesine ve gelir gelmez de detektif Jensen'e haber ulaştırılmasına karar verdi.

Brenda'ya bir telefon daha geldi. Gary, Twin Falls'da olduğunu söyledi. Otostop yaptığı kamyonet sürücüsüyle bir barda mola verdiklerinde kırıtıp pas veren oğlanı patakladığını anlattı.

«Brenda, inan, herifi öldürdüm sandım. Aman Tanrım, öldüğünü sanınca epey korktum. Sırtladığım gibi kamyonete attım. Çılgınlar gibi araba sürdüm. Bir hastaneye rastlarsam yatırırım dedim. Derken, nöbeti tutmaz mı? Arabayı durdurup cüzdanını çıkardım, adını sanını öğreneyim diye. Bakarsın, ölür mölür de... Bu arada son sürat hastane aramaya koyuldum. Polisler beni yakaladıklarında, adam kendine geldi. Benden saldırmak, dövmek, kaçırmak, cüzdan ve araba çalmak suçlarından ötürü şikâyetçi olduğunu söyledi.»

Brenda, Gary'nin sözlerini dikkatle izlemeye çalışıyordu.

«Haftalığım vardı yanımda. Ehliyetsiz araba kullanmama karşılık istenen cezayı ödeyebildim. Sonra da işimi hallettim.»

«Nasıl hallettin?»

«Bak, oğlanı düdüğün biri olarak tanıyorlarmış buralarda, polisler benden yanaydılar. Şikâyetlerinden vazgeçmesini istedim. Böylece iş kapandı.»

«İnanmam.»

«Tek sorun şu... Üzerindeki parayı trafik cezasına verdiğim-

den, şimdi geri gelecek param kalmadı. Nasıl döneceğimi bilemiyorum.»

«Bilsen iyi olurdu,» diye çıkıştı Brenda. «Eğer sabaha dek burada olmazsan Mont Court'a haber salarım. Onlar sana buraya kadar bir yolculuğu bedava olarak seve seve yaptırırlar sanırım.»

«Mont Court'un durumdan haberi oldu bile.»

Brenda köpürdü. «Sen ne malsın!» Ve ekledi. «Malın gözü.»

Bitmek bilmeyen bir pazar günüydü. İlkbahar karı yağmaya başlamış, akşama doğru tipiye çevirmişti. Oturma odasında Brenda kırmızı renk halısına, kırmızı renk koltuklarına ve siyah abajurlu lambalarına bakmaktan usanmıştı. Çocukların oyuncaklarından birkaçına tekme atmak bile geliyordu içinden. Bu konuyu Johnny ile gözden geçirerek her şeyden Gary'nin lehine bir şeyler çıkarmaya çalıştılar. Brenda adamı dövdükten sonra kaçmayışını lehine bir puan sayıyordu. Acaba adam soymak daha kolay olur diye mi kamyonetle gitmişti? Aklından böyle bir soru geçmedi değil. Bir de şu vardı: Şikâyetlerin geri alınmasını nasıl sağlamıştı? Çocuk gibi temiz gülümseyişiyle mi?

Gary söz konusu oldu muydu, bazı soruların yanıtı bulunamayacağı gerçeğini Brenda kabullenmiş durumdaydı. Kar yağmaya devam ediyor, dışarıda evren göz alabildiğince uzanan bembeyaz bir alandan oluşuyordu.

5

Akşam dokuza doğru, Gary, Salt Lake'den telefon açtı. Bu kez morali gerçekten sıfırdı. Üstelik kar yüzünden mahsur da kalmıştı.

Johnny televizyonda sevdiği bir programı izliyordu. «Ben gitmem o çılgını almaya,» dedi.

Brenda ise şunları söyledi: «Aile ağacımızın benden yana olan dalı tehlikede. Arabanı alabilir miyim?»

Rastlantı sonucu Toni oralardaydı. «Brenda ile gideceğim,» diye atıldı. Brenda sevindi. Toni Salt Lake'in yollarını Brenda'dan iyi biliyordu.

Öylesine kar yağıyordu ki, Brenda karayolu kavşağını az daha farkedemeden geçecekti. Gary havaalanı büfesinde bekliyordu. Şu Gary de dünyanın en garip köşelerini gidip bulurdu.

İçeri girdiklerinde Gary'yi barmenle konuşurken buldular. Brenda'nın dikkatini tezgâhın üzerindeki bozuk para yığını çekti.

Gary hiçbir şey olmamış gibi onlara tatlı tatlı gülümsedi. «Dünyanın en kurnaz iki hanımefendisi acaba nasıllar?» Eyvah, körkütük sarhoştu. Brenda, Toni'ye «Bu ayyaşı nasıl götüreceğiz buradan,» diye kuşkuyla baktı.

Kollarını Gary'nin boynuna doladılar. Gary de kollarını onların boynuna geçirdi.

«Hadi, gidelim mi, Gary?»

«Şu birayı bitireyim hele.»

Brenda, «Çıkaduralım, biranı kapıya kadar bitirirsin,» diye tercihli bir yol gösterdi aklınca. Barda bir sürü sarhoşun ortasında dikilip durmak Brenda'nın hiç hoşuna gitmiyordu. Bu kadar çok kişi tarafından gözleriyle böylesine büyük bir hızla soyulmamıştı ömründe.

«Gary, ne kadar acayip bir yer bulmuşsun kendine?»

«Sıcacık bir yer burası, biliyor musun?» Zaten her zaman her şeyi açıklamak için gerekçesi hazırdı. «Az daha unutuyordum,» diye atıldı Gary, «Bilardoda oynamak için sıram geliyordu.»

Brenda sinirlendi. «Demek, buralarda kalıp bilardo da oynamak niyetindesin?»

«Evet ama, bir keklik ayarlamıştım.»

«Hani parasızım demiştin!» Bardağının yanı başında duran para yığınına takıldı gözü.

Gary, «Gece boyunca içkiyi şu adam ısmarladı,» dedi.

«Seni yalancı domuz,» diye çıkıştı Brenda. «Ben basıp gidiyorum.»

Gary yetişti arkasından. «Pekala, pekala,» dedi yüksek bir sesle. «Eğer küçük hanımefendilerimizi sevindirecekse hemen gelirim.» Bilardo oynayamamaktan duyduğu üzüntüyü anlatan bir mimik yaptı ve Brenda'yı burnundan öptü. Ardından Toni'nin yanağına bir öpücük kondurdu. «Sizi gidi tilki soyu melezleri, hadi bakalım yaylanalım buradan,» diye söylendi yüksekçe

bir sesle.

Ona yardım etmeselerdi kamyonete gidinceye dek karda kayıp birkaç kez yeri boylardı.

Toni ortaya, Gary pencere kenarına oturdular. Gary sözde şarkı söylüyordu. Brenda, «Bizi bayıltacaksın sesinle,» dedi. «Beceremiyorsun, susmayı denesen nasıl olur acaba?»

«Ben şarkı söyleyebilirim,» diye tutturdu Gary ve işkenceyi sürdürdü.

Hava kötülemişti. Kamyonetteki telsizle havayı sormak istedi Brenda. Ağzına mikrofonu götürünce Gary huylandı. Polisler hep öyle konuşurlardı da. Birden sinirlendi. Brenda'nın polislerle konuşacağını sanmıştı. «Ne yapıyorsun sen?»

«Bak Gary, sen çok zekisin ama sağduyudan yoksunsun,» yanıtını verdi Brenda.

«Sen öyle düşünmekte serbestsin.»

Telsizden gelen yanıtta dağın öte yamacında havanın o kadar kötü olmadığı bildiriliyordu. Kamyonetin arkasından gelen TIR şoförüyse telsizle verdiği bilgide, ileride yolun kötüleştiğini bildiriyordu. Brenda'ya korkmamasını, birlikte yol alacaklarını söyledi. Bir yandan TIR, bir yandan da yardımcı olan başka bir araç, Brenda'nın sürdüğü kamyoneti aralarına alarak şarambole düşmeyecek biçimde birlikte ilerlediler.

Gary biraz şaşırmıştı. «Seni koruma altına aldılar, Brenda.» Sonra gülerek ekledi. «Peki, bana karşı korunma gereğini duymuyor musun?»

«Bu ne biçim söz?» diye Brenda onu tersledi. «Bana kötülük etmek niyetinde misin?»

Gary alındı. «Aptalca bir laf ettim.»

Toni, araya girdi. «Çocuklar tartışmayı bırakın.»

Sonunda Brenda'nın evine ulaştılar. O gece Gary, Brenda'larda kaldı.

6

Karların eriyip sokakların çamura battığı pazartesi sabahı Gary, Mont Court'a gitti. Şartlı tahliye koşullarını denetlemekten yükümlü memura şunları anlattı :

Bir partiye gitmiş, sarhoş olmuştu. Sonra da gönül eğlendir-

mek için bir kiralık kadın bulmaya Salt Lake'e uzanmıştı. Yolda, İdaho'daki Twin Falls'da kiralık kadın sağlayan bir yer bildiğini söyleyen birinin arabasına binmişti. Fakat Twin Falls'a varmadan adam sözünden caymıştı. Utah'a telefon açmış kuzeni de birinin arabasına atlayıp geri gelmesini istemişti. Bir barda rastladığı biriyle geri dönerlerken, yolda aracın sürücüsü nöbet geçirmişti. Bu nedenle, Gary direksiyona geçip bir hastane aramaya koyulmuştu. O sırada ehliyetsiz araba sürerken yakalandığında, Mr. Court'la temasa geçmişti. Şimdi de Gary Gilmore talimata uyarak gelmişti.

Mont Court, Gary'nin anlattıklarına pek inanmış görünmüyordu. Birçok durumda söylenenlere inanılmasa da inanılıyormuş gibi yapılabildiğini düşündü.

Court şartlı tahliye edilen yaklaşık seksen kişiden sorumlu bir görevliydi. Bunlardan otuzunu ya da kırkını haftada bir görmek zorundaydı. Bu yüzden bazen işi şansa da bırakmak gerekiyordu. Örneğin, dün Gilmore'un Idaho'dan kendi başına gelmesine izin verişi gibi.

Eğer izin vermeseydi ve Gary Idaho'da hapse atılsaydı, Court bu olayı Oregon makamlarına bildirmek zorunda kalacaktı. Oregon da şartlı tahliye işlemlerinin düzenlendiği bölgeydi. Pazar günü öğleden sonra Oregon Af Kurulu üyelerinden hiçbirini bulmak kolay olmayacaktı. Kurul toplanıncaya dek Gilmore hapiste alıkonulacaktı. Oysa tek başına dönmesi yetkili makamlarla arasında bir güven bağı kurmasına neden olabilirdi.

Court, Yeni Zelanda'da Mormon misyoneri olarak bulunmuştu. Devlet otoritesinin yurttaşların kişiliklerine biçim vermede bazı etkileri olduğu inancındaydı. Bu otoritenin kaynağı Kutsal Kitap, Mormonların kutsal kuralları ya da bu olaydaki gibi tahliye yetkilisi Mont Court olabilirdi. İnsanlara yardımcı olunmalıydı. En küçük bir suç karşısında onları hapse tıkmaya gerek yoktu.

Gilmore şartlı tahliye koşullarına karşı gelmişti. Bunun ne demek olduğunu anlayıp anlamadığını Gilmore'a sorduğunda, Gary başını kibarca evet anlamında öne eğdi. Yaşından çok gösteriyordu Gary. İkisi de aynı yaştaydı aşağı yukarı. Court, Gilmore'un daha yaşlı göründüğü kanısındaydı.

Court daha önceden onun sanata yatkınlığını Brenda'nın gösterdiği resimlerden farketmişti. Oregon'daki cezaevi raporlarında Gilmore'un şiddet küpü bir insan olduğuna ilişkin bilgiler vardı. Fakat bu resimlerde Gilmore'un cezaevi sicilinde varolmayan yanlarını görmek mümkündü. Mont Court yumuşak duygular sezinliyordu. Gilmore tümden kötülükle dolu olamaz, onda kurtarılabilecek bir şeyler bulunmalı, diye düşünüyordu.

Mont Court'la görüşmesinden sonra, Gary yeni işi hakkında Spencer McGrath'la görüşmeye karar verdi. Brenda onu tanıştırdı. Gary adamı tutmuştu. Biraz kaba görünüşlü, ama tok sözlüydü.

Birkaç gün önce Gary işaret levhaları çizen bir adamdan iş istemişti. Fakat saatine 1,5 Dolar veren adama, «Bu, asgari ücret bile değil!» deyince, «Ne yapalım, sen eski bir mahkûmsun,» yanıtını almıştı. Spencer ise yapılan işe göre para veren biriydi.

Gary'i işe ilk gün Vern götürdü. Provo'dan Lindon'a 10 km. lik yoldu. Sonraki günler Gary 8'de işbaşı yapabilmek için 6'da yola çıkardı. Otostop bulamazsam, diye erken çıkıyordu yola. Bir defasında işe 6,30'da, normalden bir buçuk saat önce gitmişti. Hep böyle sürmedi. Bir sabah hava patlamıştı. Yağmurda işe yaya gitmek zorunda kaldı. Akşamları da araç bulamadığı oluyordu.

İlk günler sakindi işyerinde. İş arkadaşları işverene Gary'nin zararsız fakat az bilgili bir işçi olduğunu duyurmuşlardı. Gary beraberinde getirdiği yemek paketini öğlenleri bir makine tezgâhı yanında açar, tek başına düşüncelere dalarak yerdi. Hiç kimse neler düşündüğünü merak ediyor görünmüyordu.

7

Geceleri yaşamı farklıydı. Gary hemen her akşam dışarıya çıkıyordu.

Rikki ondan birazcık çekiniyor, Gary'ye bulaşmak istemiyordu. Poker oyunu sırasında, Gary onlara, Idaho'da dövdüğü adamın hastaneyi nasıl boyladığını anlatmıştı.

Gary hapiste bir zenciyi öldürüşünden de sözetmişti. Zayıf ve genç bir beyaz mahkûmu kullanmak isteyen zenciye içerle-

mişti. Biriyle kumpas kurarak aşırdıkları boru parçalarıyla zenciyi bir gece öldürünceye dek dövmüşlerdi. Sonra da hücresine kapatıp kendi yaptıkları bir bıçağı 57 kez adama saplamışlardı.

Rikki bu anlattıklarını palavra sanıyordu. Gary'nin kendini güçlü göstermeyi amaçladığı kanısındaydı. Ama yine de içine bir kurt düşmüştü. Bir insan böyle şeylerle böbürlenince, kafasına taktığı birini aynı akibete uğratabilirdi.

Gary'nin sorumsuz bir insanmış gibi davrandığı zamanlar olurdu. Rikki'nin arabasıyla kız tavlama işinde ustalık gösteremiyordu. Rikki kızlara karşı Sterling Baker gibi yumuşak davranmasını öneriyordu. Gary ise iriyarı vücudu ve sert davranışlarıyla kızları ürkütüyordu.

Bir akşam Rikki, içinde üç kızın bulunduğu bir steyşın vagonun peşine takıldı. Kızlara kur yapıyorlardı. Kızlar otomobili kullanan Rikki'nin yakışıklı olduğunu görünce durmuşlardı. Arabayı kullanan kız indi, Gary'ye yaklaştı. Rikki de arabadan inerek steyşın vagonun yanına gitti. Bir iki dakika sonra kızları bir partiye gelmeleri için ikna ettiği sırada, öteki kız gerisin geri geldi. Korkmuş bir ifadesi vardı. «O adamın ağzının payını vermeli,» dedi ve arabaya atlayarak alelacele oradan ayrıldı.

«Ne oldu? Anlatsana.»

«Hiç! Doğrudan doğruya konuya girdim ve canımın onu çektiğini söyledim. Biliyor musun uzun süredir yapmadım öyle bir şey. Canım istiyor. Hem de şimdi.» Gary başını salladı iki yana. «Yeter artık be! Orospuların ikisini alıp neden atlamayalım?»

Rikki sözlerini dikkatle seçerek, «Gary, benden böyle bir şey yapmamı bekleme,» yanıtını verdi.

Arabayla dolaşmaya koyuldular. Sonunda Gary tanıdık bir kıza, Margie Quinn'e gitmek istediğini söyledi. «Güzelce bir şey,» dedi. Ona gitmek istiyordu. «Motel gibi bir yerde oturuyor,» diye ekledi.

Gary kapıya on dakika kadar vurdu. Sonunda Margie'nin kızkardeşi cevap verdi kapıyı aralayarak. «Margie uyuyor.»

«Benim geldiğimi söyle.»

«Derin uykuya daldı.»

«Benim geldiğimi söylersen kalkar.»

Kapı çat diye kapandı yüzüne.

«Orospu,» diye bağırdı Gary.

Bunun üzerine Gary iyice fıttırmıştı. Merdivenlerden inerken Rikki'ye «Arabasını devirelim,» diye söylendi.

Rikki de oldukça içkili durumdaydı. Araba devirmek eğlenceli bir şeymiş gibi geldi ona. Daha önce hiç böyle bir şey yapmamıştı.

Ağırca bir arabaydı. Kaldırmayı denediler. Kaldıramadılar. Gary kamyonetlerinden İngiliz anahtarını alarak olanca hızıyla Margie Quinn'in arabasının ön camına indirdi. Cam tuzla buz oldu.

Şangur şungur çıkan seslerden irkilen Rikki iki sıçrayışta arabasının içindeydi. Fırlayan arabanın kapısını açarak daldı Gary. Rikki elini çabuk tutmadığı takdirde, Gary'nin camları kırmaya devam edeceğini düşünerek kahkahayı basıyordu.

Sterling'i ziyaret etmeye karar verdiler. Gary, «Banka soysam bana yardım eder misin?» diye bir soru attı ortaya.

«Bilmem ki hiç denemedim.»

Banka soymanın kolay olduğunu söyledi Gary. Dışarıda arabada bekler ve soygundan sonra kaçmasına yardım ederse, partinin yüzde 15'ini verecekti.

«Senin banka binasının içine girmene gerek bile yok,» dedi.

«Zaten yapamam ki...»

Gary bozuldu. «Korku denen şeye yüz verme be!»

Sterling'in evine giden yol boyunca hiç konuşmadılar.

Oraya vardıklarında, Gary, Margie Quinn'in polise haber vermesi olasılığına karşı bir hikâye uydurmayı düşünecek kadar sakinleşmişti.

Cuma sabahı Margie arabasının kırılan camını gördü. Aklına ilk gelen isim Gary oldu. Keşke o olmasa, diye geçirdi içinden. Bir komşu kadın olayı olduğu gibi anlattı.

Margie boşverdi. Mutsuzluklar kuyusuna bir taş daha attı.

8

Gary aynı sabah Brenda'ya telefon açtı. O akşam Spencer McGrath'dan ilk haftalığını alacaktı. «Size ziyafet çekeceğim. An-

ladın mı?»

Sinemaya gitmeyi kararlaştırdılar. Gary'nin daha önce gördüğü **Gugukkuşu** filmiydi. Cezaevi yakınlarında çekmişlerdi bu filmi. Çekim hapisane yolu üzerinde yapıldığından, Gary hücresinin penceresinden izlemişti. Brenda'ya **Gugukkuşu**'ndaki aynı hastaneye birkaç kez tıpkı Jack Nicholson gibi elleri kelepçeli ve ayakları demirli gönderildiğini de söylemişti.

Brenda ve Johnny, Gary'nin kaldığı annesiyle babasının evine gidinceye dek, Gary ilk haftalığının şerefine dört beş bira çekmişti bile.

Arabaya bindiklerinde Gary kıkır kıkır gülüyordu. Brenda kötü bir gece geçirmekten kaygılıydı.

Film başlayınca Gary'nin yorumları da başladı. Gary uluorta konuşarak yüksek bir sesle, «Şu kaltak var ya? Gerçekten hastanede görevli. Fakat yanındaki düdükse artist. Tamam mı?» diye söylenip duruyordu.

Bir süre sonra ağzını iyice bozmaya başladı. «Şu adam var ya? Karılara müthiş biner. Vay canına!»

Brenda'nın utancından kalbi duracak gibi oldu. Aldırmazlıktan geldi. «Gary duyanlar var, lütfen çeneni kapar mısın?»

«Konuşmam kimseyi rahatsız mı ediyor?»

«Bağırarak konuşuyorsun.»

Koltuğunda dönerek arkadaki seyircilere sordu. «Yüksek sesle mi konuşuyorum? Sizleri rahatsız mı ediyorum?»

Brenda dirseğiyle dürttü.

Johnny birkaç koltuk öteye kaydı.

«Johnny nereye gidiyor?» diye sordu Gary. «Çişe mi gidiyor?» Birkaç kişi daha biraz öteye doğru kımıldadı.

Johnny koltuğa öyle gömüldü ki, başı gözükmüyordu. Gary'nin **Gugukkuşu**'nu yorumlaması sürüyordu. «Orospu çocukları,» diye bağırdı. «Aynen böyle yapıyorlar işte.»

Arka sıralardan «Yeter artık,» sesleri geliyordu. Brenda Gary'nin gömleğinin arkasından çekiştirerek, «Herkesi rahatsız ediyorsun,» dedi.

«Peki, uslu duracağım.» Önündeki koltuğa ayağını uzatarak bu kez koltuğu sallamaya başladı. Koltuktaki kadın yer değiştirdi.

«Neden öyle yaptın?»

«Ama Brenda sen de! İnsanları neden hep gütmek istersin?»

«Bak, kadını öteye kaçırdın.»

«Saçından önümü göremiyordum zaten.»

«Koltuğunda doğrulsaydın.»

«Rahat olmuyor dik oturunca.;»

Vern'lere dönüşlerinde Gary'nin yüzü asıktı. Brenda ve Johnny içeriye girmediler.

«Ne oldu size? Beni sevmiyor musunuz artık?»

«Dünyada rastladığım en saçma insansın şu anda.»

«Brenda, saçma denilecek kadar zırvalamadım.» Islık çalarak merdivenlerden çıktı.

Kahvaltıda neşesi yerindeydi. Yemek yiyişini Vern'in seyrettiğini farkedince, «Lokmaları bir domuz gibi midesine indiriyor diyeceksin galiba,» dedi.

Vern, «Nasıl indirdiğini görüyorum,» yanıtını verdi.

«Ne yapalım? Hapisanede alelacele yemeyi öğrendik. Yemek için on beş dakika tanıyorlar. Sofraya oturup lokmaları boğazına dizmek zorundasın. Bazen yetiştiremediğim bile oluyordu.»

Az sonra Gary «Sen oldukça güçlüsün değil mi, Vern?» diye sordu.

«Birazcık öyleyimdir.»

«Gel, bilek güreşine tutuşalım.»

Vern boşver der gibi başını salladı. İda ise, «Hadi, güreş,» öğütünü verdi.

Gary gözlerini kısarak baktı Vern'e. «Beni yenebileceğini sanmıyorum.»

«Sanmak da nesi? Yeneceğim!»

«Bugün kendimi oldukça güçlü hissediyorum. Beni yeneceğini nereden bildin?»

«Hele bir düşüneyim.

«Denesene.»

«Kahvaltını bitir de...»

Sofra kaldırılmadan bilek güreşine tutuştular. Vern sol eliyle kahvaltı ediyor, öteki eliyle güreşi sürdürüyordu.

«Vay namussuz,» dedi Gary. «Bir morukta bunca kuvvet, hayret.»

Gary'nin kolunu bükmeye başlayan Vern çatalını bıraktı, birkaç kürdan aldı. Sol elindeki kürdanları göstererek konuşuyordu. «Pes edersen tamam, pes demezsen sağ eline bu kürdanlar iğne gibi batar.»

Gary güç toparlamaya çabaladı. Karatedeki gibi çığlık atıp güç toplamayı bile denedi. Fakat sonuç değişmedi. Gary pes etti.

«Bir şey sormak istiyorum, Vern. Pes demeseydim gerçekten o kürdanları elime batıracak mıydın?

«Yapardım. Yapacağımı söylemiştim, değil mi?»

«Yaman adamsın.»

Az sonra Gary sol elle bilek güreşi önerdi. Yine kaybetti. Bu kez parmak güreşini denemek istedi. Vern'i yenecek kimse çıkamazdı bunda da.

«Biliyor musun, yenilmeyi hazmeden biri değilimdir.»

Vern olup bitenleri nasıl değerlendireceğine karar veremedi.

9

Spencer McGrath kâğıt kırpıntılarından yalıtkan madde üretme yöntemi geliştirmişti. İşlerini genişletme zamanı olduğunu düşünüyordu.

Spencer on beş işçi çalıştırıyordu. Orem'deki Devon Endüstri'yle olan sözleşmenin koşullarını yerine getirmek için işçiler gerekli malzemeyi yetiştirmekle meşguldü.

Aşırı çalışma nedeniyle Spencer sosyal faaliyetlerini kısıtlamıştı. Haftanın yedi günü, sabahın yedisinden gecenin geç saatlerine dek çalışıyordu. Bu koşullar altında Gary Gilmore'un çalışmasını izlemekle kalmıyor, onunla biraz ilgilenip konuşuyordu da. Gördüğü kadarıyla hapisten çıkmış biri olması nedeniyle işçiler arasında onu horgören yoktu.

Gary'nin otostop yapma olanağı bulamayınca işe yürüyerek

geldiğini ancak bir hafta sonra öğrendi. Kar yağışı nedeniyle Gilmore'un işe geç kaldığını gördü. O zaman anladı o kadar yolu yürüyerek geldiğini.

Bu durum Spencer'in içine işledi. Gilmore hiç kimseye derdini açmamıştı. Böyle bir gurur herkesin harcı değildi. McGrath o akşam Gary'nin eve arabayla dönmesini sağladı.

O gün öğleden sonra, kısa bir görüşme geçti aralarında. Çoğunun arabası olduğu halde, Gilmore'un böyle bir istek göstermeyişi de Spencer'e dokundu. Bir iki haftalığını biriktirerek tanıdığı birinden taksitle kullanılmış araba alabileceğini söyledi. Gilmore da bu konuşmadan memnun kaldı.

İşe başladığından bir hafta sonra Gary kendini daha rahat hissediyor, Spencer'in bir patron gibi davranmayışı hoşuna gidiyordu.

Ertesi gün Gary araba önerisinde ciddi olup olmadığını, hemen öğleden sonra Spencer'in tanıdığı satıcıya gidip gitmeyeceklerini sordu.

V. J. Motors galerisinde 1966 model bir Mustang vardı. 797 Dolardı. Galeri sahibi Spencer için 550'ye verebileceğini söyledi.

O cuma Gary haftalığını aldığında Spencer onu otomobil galerisine götürdü. Gary haftada 140 Dolar kazanıyordu. Haftalığının 95 Dolarını eve verdiğinden 50 Dolarlık ödeme yapabilirdi. Spencer de 50 Dolar avans verdi. Geri kalanını taksitle ödeyecekti.

Gary pazartesi günü ehliyet için izin almak istedi. Spencer kabul etti. Pazartesi sabahı ehliyet işini tamamlayacak, arabayı alıp işe gidecekti. Pazartesi atölyeye geldiğinde daha önce ehliyet almamış olanlar için direksiyon kursu şartını aradıklarını bildirdi. Oregon eyaletinden aldığı ehliyeti getirtinceye dek beklemek zorunda olduğunu anlattı.

Fakat çarşamba günü işten çıktığında gidip Mustang'ı aldı. O gece olayı kutlamak üzere Sterling'in evinde Rikki Baker'le bilek güreşi yaptı. Rikki çok çaba harcadı ama Gary'ye yenildi. Gary poker oyununda da şanslıydı.

Rikki kaybetmekten ötürü huzursuzluk duyduğundan, bir süre Sterling'lere gitmedi. Birkaç gün sonra yeniden gittiğinde, kızkardeşi Nicole'ün bir akşam Sterling'i ziyarete gittiğini eve

Gary'nin de orada olduğunu öğrendi. O gece Nicole ile Gary buluşmuşlardı. Birlikte Spanish Fork'da kalıyorlardı. Hep kafasının bildiğine giden kızkardeşi Nicole, Gary Gilmore'la yaşamaya başlamıştı.

Rikki bu haberden hiç hoşlanmadı. Onun gözünde kızkardeşi Nicole ailenin gözdesiydi. Gary kızkardeşine bir kötülük edecek olursa, Rikki onu öldüreceğini Sterling'e söyledi.

Fakat ikisini birarada gördüğünde, Nicole'ün ondan çok hoşlandığını farketti. Gary, Rikki'nin yanına giderek, «Dostum, dünyadaki en güzel kızkardeşe sahipsin. Şimdiye dek en çok hoşlandığım dişi,» dedi. Gary ile Nicole'ün elleri bileklerinden kelepçeliymiş gibi birbirine yapışmış durumdaydı. Tahmin ettiğinden değişikti Rikki'nin karşılaştığı manzara.

Pazar sabahı Gary, Nicole'ü, Spencer ve Marie McGrawth'larla tanıştırmaya götürdü. Spencer karşısında çok güzel yüzlü, vücutu bomba gibi, boyu normal, kalın dudaklı, ufacık burunlu, uzunca ve tatlı kahverengi saçlı bir kız buldu. 19'unda ya da 20'sindeydi. Kendi görüşlerine güven duyan birine benziyordu. Levi kot pantolon, üstüne bir tişört giymişti. Pabuçsuz dolaşıyordu. Arabadan ağlayan bir çocuk sesi gelir gibi oldu, fakat kızın arabaya dönmek isteyen bir hali yoktu.

Gary'nin müthiş gurur duyan bir hali vardı. Yanında Marilyn Monroe varmış gibi içeri girdi. Aralarının çok iyi olduğunu hemen görmek zor değildi. «Kadınıma bakın!» demekten kendimi alamıyor ve, «Müthiş bir şey,» diye ekliyordu.

McGrawth'lardan ayrıldıklarında Spencer, Marie'ye, «Gary'nin böyle bir şeye tam da ihtiyacı vardı ya!» dedi. «Bir de çocuğunun bakımını yükleyecek bir kadın. Gary'nin yaşamını kolaylaştıracağını ummuyorum.» Araba yol alırken arkasından gözlerini kısan Spencer şaşırmıştı. «Ne oluyor böyle? Mustang'ını maviye mi boyamış? Bizim baktığımız Mustang beyaz renkti.»

«Belki kızın arabasıdır?»

«Aynı marka ve aynı model ha? Olabilir mi dersin?»

«Hiç şaşmam doğrusu.»

Spencer, Lindon'daki atölyesine yakın bir evde oturduğundan, Marie pencereden baktığında, Gary'nin işe yarım saat önce geldiğini görürdü. Bazı sabahlar bir kahve ikramı için onu eve çağırırdı.

Gary kahvesini yudumlarken ayaklarını masanın üstüne uzatırdı. Marie de kızdığını anlatmak için eliyle kıçına bir tane şaplatırdı.

«İşte,» demişti Gary, Brenda'ya. «Bu kadın halden anlıyor. Alıngan malıngan değil.» Sırıttı. «Ayaklarımı onu kızdırmak için masanın üstüne uzatıyorum.»

«Madem sevdiğin bir insan, onu kızdırmaktan neden hoşlanıyorsun?»

«Sanırım, kıçıma birinin bir şaplak indirmesinden hoşlanıyorum.»

Brenda çok mutlu değildi, ama yine de Tanrı'nın yardımıyla Gary'nin yola gelmesini bekliyordu.

Nicole'ü tanıştırmaya getirmesine Brenda pek sevinmedi. Nicole oturmuş habire ona bakıyordu. Kolunda küçük bir kız taşıyordu, fakat o kolun kendine mi ait olduğunun farkında değildi. 4 yaşındaki çatık kaşlı kız çocuğu ayrı bir dünyada, Nicole apayrı bir dünyadaydı.

Brenda, «Nerede oturuyorsunuz?» diye sordu.

Nicole oturduğu yerden hemen doğrularak, «Dur bakiim,» dedi. Bir kez daha doğrularak, «Şu yolun ilerisinde,» dedi biraz yumuşak ve az da boğuk bir sesle.

Brenda'nın kafası radar gibi kolaçan ediverdi etrafı. «Springville mi?... Spanish Fork mu?»

Nicole melek gibi masum masum güldü. Hayat yolunda ufak tefek mucizelerden biri önüne çıkıvermişcesine, «Hey be... tahmin etti, Spanish Fork,» çığlığını attı.

«Beğendin mi?» Gary'nin bu sorusuna Brenda'nın yanıtı, «Evet,» oldu. «Albenisi olan birini bulmuşsun.»

Brenda, 15'ini bitirmeden dünyaya bir çocuk salıveren, ondan sonra da devletin sırtından geçinen bir kız işte, diye geçir-

di aklından. Sağlık ve Sosyal Yardım Fonundan geçinen bir cadı daha. Ama onun güzel bir kadın olduğunu itiraf etmeliydi. Bu yöreye göre yıldız sayılırdı.

Aman Tanrım, bu Nicole'le Gary biraraya geldiklerinde kendilerinden geçiyorlardı. Oturup birbirlerine bütün gün bakabilirlerdi doymadan. Onları rahatsız etmemek gerekirdi. Bu yangını söndürmek için Brenda'nın itfaiyeye haber vermesinden başka çare yoktu.

Nicole odadan çıkar çıkmaz Gary, Brenda'ya, «19 yaşında! Biliyor musun?» dedi.

«Deme yahu!»

«Bana göre yaşlı mı buldun yoksa?» diye sordu. Yeğeninin yüzündeki ifadeyi görünce gülmeye başladı Gary.

«Yok canım, doğruyu söylemek gerekirse, ikiniz de aynı zekâ düzeyine ve aynı kafa olgunluğuna sahipsiniz. Aman Tanrım, kızın olacak yaşta biri o. Bir çocukla nasıl gezer tozarsın?»

Gary'nin yanıtıysa şöyle oldu: «Kendimi 19 yaşında hissediyorum.»

«Çok yaşlanmadan olgunlaşmayı denemek istemez misin?»

«Sen de, bakıyorum, lafını hiç sakınmıyorsun!»

«Doğruyu söylediğim inancında değil misin?»

«Belki,» diye mırıldandı Gary.

Güneşli terasta göz kırpıştırarak otururlarken, Nicole gözüktü. O yokken hakkında hiç konuşulmamış gibi Gary kolundaki dövme kalbi işaret etti.

Bir ay önce Marion'dan ayrıldığında o kalbin içinin boş olduğunu, şimdiyse Nicole adıyla dolduğunu söyledi. Eski dövmenin mavi siyah rengine uymasını istemişti ama Nicole adı mavi yeşil renkte çıkmıştı. Gary, Brenda'ya, «Beğendin mi?» diye sordu.

«İçi boş olacağına böyle dolu olması daha iyi.»

«İçini doldurmaya niyetim vardı. Ama önce kendime böyle bir hatun bulmalıydım.»

Nicole'ün de bir dövmesi vardı. Kalçasında olduğunu söyledi Gary. «Nasıl, iyi fikir mi?» diye sordu.

Johnny, «Bence pek parlak bir fikir değil,» dedi.

Nicole, ağzı kulaklarında sırıtıyordu. İçindeki sevinç zilleri-

nin çalması için gerçeğin söylenmesi yetiyordu. Baldırını bacağını herkesin gözü önünde açtı. «Nasıl? Fena gözükmüyor değil mi?» diye sordu.

«Pek özene bezene yapılmış,» dedi Brenda. «Ama bir kadının kalçasında dövme, boka oturmuş izlenimini veriyor.»

«Çakıyorum manzarayı,» dedi Gary.

«Peki öyleyse,» diye devam etti Brenda. «Sana düşüncemi tam tamına açıklayayım. Ondaki dövmeyi senin kafandaki şu şapka kadar beğeniyorum.»

«Ne yani, şapkamı beğenmiyor musun?»

«Gary, iş şapka seçimine gelince, kimsede rastlamadığım bir zevksizlik örneği gösteriyorsun.» Brenda sinirinden ağlayacak duruma gelmişti.

Gary bir hafta kadar önce gelmiş, sinemadaki davranışından ötürü özür dilemişti. Pantolon gömlekli giyim üstüne beyaz panama şapka, hem de kenarına gökkuşağı renkli şerit geçirilmişini giydiğinden ötürü zevksizliğini de dile getirmişti. Üstelik Gary şapkasının kenarını önüne aşağıya, arkasını da yukarıya doğru Mafya Babası gibi kıvırmıştı. Gary özürlerini sıralarken Brenda'nın evinin kapı paspası üzerinde duruyor, elleri cebinde, vücudunu öne doğru eğiyor ayağıyla da kapıyı vuruyordu.

«Kapının mandalını neden kaldırmıyorsun?» Brenda hoşgeldin anlamında söylemişti bunu.

«Ellerim cebimde, kaldıramıyorum.» Gary bu yanıtına Brenda'nın tepkisini merak ediyordu.

Brenda, «Şapkan fena değil ama, senin kişiliğine uygun düşmüyor. Ancak bir pezevenk olmaya karar verirsen o zaman başka...» dedi.

«Ağzın çok pis, Brenda, gerçekten...» Bütün keyfi kaçmıştı.

O gece de Brenda yapacağını yapmıştı Gary'ye. Nicole'ün dövmesini şapkası kadar beğendiğini söylemesini Gary hazmedememişti. Bu laf üzerine kalktılar. Brenda onları kapıya kadar uğurladı. Dışarıda açık mavi renkli Mustang'ı görünce şaşırdı.

Brenda'nın şaşkınlığı Gary'nin kendine gelmesinde yardım-

cı oldu. Çünkü Nicole ve kendisi aynı marka ve aynı model araba almışlardı. Bu hayra yorulacak bir rastlantıydı.

O gün Brenda'nın morali hiç düzelmedi. Nicole'ün kalçasındaki dövmeyi gün boyunca aklından çıkaramadı. Anımsadıkça huzursuzluğu depreşiyordu.

11

Gary'nin şimdiye dek anlattığı en pis hikâye birden Brenda'nın aklına geldi. Brenda'nın oturma odasında sohbet ettikleri sırada, Fungoo adındaki bir mahkûma yaptığı dövmeyi anlatırken Gary'nin attığı kahkaha çınladı kulağında.

«Güçlü ve salaktı,» diye anlatmıştı Gary. «Beni severdi. Bir ara tecrit koğuşuna alınmıştık. Fungoo temizlik işlerine bakıyordu, böylece benim hücremin önünden gelip geçme olanağı vardı. Kahrolayım, eğer yalan söylüyorsam. Adamcağız benden, boynunun arka tarafına dövme bir gül yapmamı istedi. İğnemi çıkardım ve mürekkeple gül işleyeceğime çelimsiz, küçük bir çük işledim. Leblebi kadar küçük iki de top sallandırdım.

«Ertesi gün de annesiyle babası ziyaretine geleceklermiş. Ne yaptığımı öğrenince zıvanadan çıktı. Annesiyle babasını boynuna bir havlu sararak karşıladı. Sıcaklar yüzünden boynuna havlu koyduğunu söyledi onlara.» Gary bu hikâyeyi anlatırken sedirden düşecek kadar sarsılarak kahkahalar atıyordu.

«Fakat Fungoo öyle gerzek ki, bana kızmadı. Bana, 'Gary, boynumdaki ağaçkakanla dolaşmam, bir şeyler yap,' dedi.

«'Peki öyleyse' dedim. 'Onu bir yılana dönüştüreyim. Ancak bu kez yeni bir esin geldi ve üç başlı bir kamış çizdim üzerine de kargacık burgacık sivilceler kondurdum. Yaparken gülmemek için kendimi zor tutuyordum. 'Güzel bir yılan olsun,' diye yalvardı Hungoo.» Gary gözlerinden yaş gelecek kadar gülüyordu. Bu olayın anısını hâlâ capcanlıydı anlaşılan.

«Sonunda Fungoo bir aynada dövmeye bakınca şok geçirdi. Bana el bile kaldıramadı. Tecrit koğuşuna biraz esrar getirtmiştik, kendimde değilim sandı Fungoo. Beni değil, esrarı suçlu buldu. Ona son olarak rastladığımda, üçlü başı örtecek biçimde

boynuna bir çıngıraklı yılan dövmesi yaptırdığını görmüştüm. Artık kimseye güvenmediğinden çıngıraklı yılanı iş boyasıyla çizdiriyordu.»

Brenda ile Johnny'nin gülümsemeleri soğumuş bir bifteğin yağı gibi donakalmıştı.

Bunun üzerine, «Çirkin bir şakaydı galiba,» demişti Gary. «Bazen düşününce üzüldüğüm oluyor. Fungoo'nun dünyasının içine etmiştim, ama ne yapayım? Dayanamadım.» Gary göğüs geçirmişti.

Cezaevinden çıkalı beş hafta iki gün olmuştu. Anlattığı bu hikâyeye Brenda şimdi inanıyordu artık. Johnny'ye, «Nasıl yapabilir böyle iğrenç bir şeyi?» diye sordu. «Ona güvenen bir insana bunu nasıl yapabilir?»

«Sanıyorum, hapiste insan vakit geçirebilmek için her şeyi yapar, yapmazsa mahvolur.»

Johnny'yi böyle konuştu diye sevdi. Kocasını rakiplerine bile acıyacak bir yüreğe sahip olduğu için beğenirdi. Brenda, aman Tanrım, dedi içinden. Gary, Nicole'ü seviyor.

NICOLE

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SPANISH FORK'TAKİ EV

1

Nicole annesiyle babasının ayrılmalarından kısa bir süre önce, Spanish Fork'ta kendine küçük bir ev tuttu. Daha iyi olur düşüncesiyle böyle bir karar vermişti. Kendi başına bir yaşam sürmek istiyordu. Ayrı ev tutmak buna olanak verecekti.

Küçük bir evdi. Provo'dan 15 km. kadar uzakta, dağ eteklerinin başladığı yerde, sakin bir sokaktaydı. O evler blokunun içinde en ufağıydı. İki kaldırım boyunca sıralanmış, hepsi de süpermarketlerdeki resimlerin benzeri villalar arasında bu küçük ev öyle çekingen duruyordu ki, peri masallarından çıkıp oraya gelmiş gibiydi.

Evin arka avlusunda bir elma ağacı vardı. Dallardan bazıları paslı tellerle birbirine tutturulmuştu. Nicole bu ağacı pek seviyordu. Kimsenin ilgi göstermemesine aldırmayan başıboş köpekleri andırıyordu, ama yine de güzeldi bu ağaç.

Tam Nicole yerleşip çocuklarının bakımıyla ilgilenmekten zevk almaya ve kafasını dinlemeye başladığı sırada, evet, neden tam o sırada ayrılmıştı annesiyle babası? Neden o zamanı seçmişlerdi? Zavallı annesiyle babası henüz lise sıralarındayken evlenmişlerdi. Yirmi yıl evli kalmışlar, beş çocukları olmuştu. Ve

Nicole'ün kanısınca, hiçbir zaman birbirlerinden hoşlanmamışlardı, arada sırada sevişmelerine karşın. Sonuçta ayrılmışlardı. Spanish Fork'taki evi olmasaydı, onların ayrılışı Nicole'ün yaşamını allak bullak ederdi. Bir ev bir erkekten daha güvenliydi. Yeni yaşamına kendi de şaşıyordu. Haftalardır hiçbir erkekle düşüp kalkmamıştı. Canı çekmiyordu. Yaşadığı hayatı, başından geçen üç evliliği sindirmeye çalışıyordu. Bu evliliklerden iki çocuğu olmuştu ve hayatına sayısını unutacak kadar çok erkek girmişti.

Günlük yaşamı tekdüze sürüp gidiyordu. Nicole'ün Provo'daki Grand View Cafe'de garson olarak oldukça iyi bir işi vardı. Daha sonra bir fabrikada dikiş işçisi olarak çalıştı. Bir haftalığına dikiş nakış okuluna gönderdiler Nicole'ü. Orada elektrikli dikiş makinesinin nasıl kullanıldığı öğrendi. Şimdiye dek kazandığından daha çok para yüzü görmeye başlamıştı. Saati 2,5 Dolara çalışıyordu. Bu da haftalığını 80 Dolara çıkarmıştı.

İşi ağırdı. Kafası karışık olduktan başka, hızlı da çalışamazdı. Ufak bir terslik olsa hemen telaşlanırdı. Bir makinenin başına verdiklerinde, işi makineye takıp yerleştirinceye dek tanınan süre biterdi. Hadi bakalım, oradan başka makineye verirlerdi. Derken, hiç de beklemediği bir sırada makine bozulurdu.

Yine de fena sayılmazdı durumu. Bir ara Sosyal Yardım Fonundan 160 Dolarlık bir çek vermişlerdi. İşten de biriktirip bir kenara 75 Dolar koymuştu. Böylece komşunun erkek kardeşinden satın aldığı Mustang için peşinat olarak 175 Dolar verebilmişti. Gerçi adam 300 Dolar peşin istemişti, ama Nicole'den hoşlandığı için daha azına razı olmuştu. Şans birazcık gülmüştü Nicole'e.

Nicole Gary ile karşılaştığı gece arabayla gezmeyi seven çocukları Sunny ve Jeremy'yi de beraberinde götürmüştü. Yenglsi Sue Baker'i de almıştı.

Sue hamileydi ve Rikki'den ayrılmıştı.

Arabayla dolaşırlarken, Sue evinin önünden geçtikleri Sterling'e uğramalarını istedi. Nicole, Sue'nun Sterling'i sevdiğini ve o hafta Sterling'in de karısından, çocuğundan ayrıldığını duymuş olabileceğini düşündü.

Serin ve koyu karanlık bir geceydi. Mayıs ayında dağ havasının kar serinliği estirdiği gecelerden. Kızlar aralık olan kapıyı vurup içeri girdiler. Nicole kot pantolon ve sırtı açık, askılı bir bluz giymişti. Divanda oturan adamı garip görünüşlü bulmuşlardı. Nicole, ne garip bir adam bu, dedi içinden. Birkaç gündür sakallarını kesmemişti. Bira içip duruyordu. Nicole ve Sue ile merhabalaştığı için Sterling onu tanıştırmaya gerek duymadı.

Nicole ona aldırmıyormuş gibi yapıyordu, fakat onda bir şeyler bulduğu kanısındaydı. Göz göze geldiklerinde Gary ona bakarak, «Seni tanıyorum,» dedi. Nicole hiç cevap vermedi. Bir an için zihninden bir şeyler geçti, fakat hemen ardından, hayır ben onunla hiç karşılaşmadım, bundan eminim, dedi içinden. Belki başka bir zamandan...

Her şeyi başlatan bu oldu. Nicole uzun süredir böyle düşüncelere kapılmamıştı. Şimdiyse bu düşüncelerden kendini alamıyordu. Nicole onun ne demek istediğini çok iyi anlamıştı.

Uzun bir üçgen biçimini alan yüzünde masmavi renge bürünen gözlerini Nicole'e dikti ve, «Hey, ben seni tanıyorum,» diye yineledi. Sonunda Nicole zoraki bir gülüşle, «Öyle mi? Belki,» yanıtını verdi. Bir an için daha bu konu kafasını kurcaladı ve ona tekrar bakarak, «Belki,» dedi. Bu andan sonra bir süre hiç konuşmadılar.

Nicole dikkatini Sterling'e yöneltti. İki kız çok iyi bir insan olan Sterling'in etrafını sardılar. Nicole nazik, konuğa saygılı, sıcakkanlı bu erkek güzelini beğenirdi. Sterling'de her şeyi iyiliğe dönüştürme özelliği vardı.

Aradan biraz geçtikten sonra, Nicole burada yeni karşılaştığı erkeğin yakışıklı olduğuna karar verdi. Kendine göre yaşlıydı. 40'ına yakın gözüküyordu. Fakat uzun boyluydu, güzel gözleri vardı. Dudakları da fena değildi. Zeki fakat kötü insan etkisi bırakıyordu. Motosikletli serseri gençlerin yaşlısı görünüşündeydi. Ona karşı biraz hayranlık duyuyordu. Hayranlığının derecesini kendine itiraf etmekten çekiniyordu ama.

Sue da Gary ile fazla konuşmuyor, hatta orada yokmuş gibi davranıyordu. Buna karşılık 4 yaşındaki Sunny yaşıtlarının kötü bir örneğini veriyor. bir yabancı yanında mümkün olduğun-

ca huysuzluk yapıyor, Nicole'e şunu yap bunu yapma diye buyuruyordu. Kısa süre sonra alı al moru mor olan Sunny bir hayli güzelleşmişti. Gary ile senli benli olmuştu, ona kur yapıyordu. Bir ara Gary Nicole'e dönerek, «Bu kız başına dert açacak senin. Sonu bir ıslahevi olabilir,» dedi.

Nicole'e koydu bu sözler. Umursanmayacak sözlerden değildi. Çocuklarına böyle bir sonu reva görecek annelerdendi belki. Nicole bu sözlerin beyninin bir ucunda yıllarca çengellenip kalacağını biliyordu.

Bu adamda insan ruhuna sızan bir güç bulunduğunu düşünmeye koyuldu. Hipnotizmacı mı neydi? Onun bu yanını beğenip beğenmediğini kestiremedi.

Gary'nin açtığı konunun konuşmayı başlatmaya yeterli olduğu kanısındaydı. Çok geçmeden, Nicole'le konuşmasını sürdürmekte ısrarlı olduğunu gösterdi. Bakkaldan birkaç kutu bira almak istiyor ve Nicole'ün de birlikte gelmesi için kafa ütülüyordu. Nicole ise başını sallayıp duruyordu. Sue ile birlikte gitmeye hazırlanıyorlardı. Tanımadığı bu yabancı adamla şimdi birlikte dışarı çıkmak istemiyordu. Hem zaten anlamsızdı da. Bakkal hemen oracıkta, sokağın köşesindeydi.

Sue'nun henüz ayrılmaya niyetli olmayışı Gary'nin işine yaradı. Sterling'le sohbete henüz başlamıştı Sue ve onunla bir süre daha kalmaya pek itirazı olmazdı. Bu durum karşısında Nicole, Gary'ye, «Peki,» dedi ve yanına koruma görevlisi olarak Jeremy'yi aldı. Sunny uykuya dalmıştı.

Bakkal dükkânı kapamıştı. Yol boyunca bira aramaya koyuldular. Nicole arabadan inmedi. Bu boylu poslu, züppe kılıklı adam dükkânlardan birinden altılık bir bira kutusu ve Jeremy'ye de bir muz alıp çıkıncaya dek arabada bekledi. Jeremy'ye muz almak onun fikriydi.

Garipti ama, onun da aynı marka ve aynı model bir Mustang'ı vardı. Yalnızca rengi değişikti. Bu benzerlik Nicole'ün içine garip bir huzur veriyordu.

Biralarla döndüğü zaman, Nicole arabanın penceresinden başını dışarı çıkarmış bekliyordu. Gary bira kartonunu Nicole'ün dizine bıraktı. Nicole şaka ederek, «Ah, acıttı dizimi,» dedi. Gary diz kapağını ovdu hemen. Kötü niyetle davranmamıştı.

Düşüncesi temiz, davranışı zarifti. Eve döndüler. Sterling'in evinin önündeki garaj girişine geldiklerinde, Nicole arabadan inerken, Gary dönüp ona baktı ve bir öpücük vermek isteyip istemediğini sordu. Nicole bir an sustu, sonra, «Evet,» dedi. Gary uzandı ve Nicole'ü öptü. Nicole'ün, Gary'ye hayranlık duygusunda bir zedelenme olmadıktan başka, ağlayacak gibi de oldu. Böyle bir şeyin olmasını hiç beklemiyordu. Birlikte eve girdiler.

Şimdi artık Nicole, Gary'ye aldırmazlık edemiyordu pek. Ama yine de odada Gary'nin yanına değil, karşısında bir yere oturmuştu. Sue'nun bu yabancı adama tahammülü olmadığı anlaşılıyordu. Sue'nun ondan hoşlanmayışını Gary'nin aldırmazlıkla karşılamasına Nicole şaşırmıştı. Gerçi Sue hamileydi, ama Nicole'ün kanısınca bir hayli çekici bir sarışındı. Hatta onun kendinden daha çekici olduğu görüşündeydi. Gary ise ona hiç aldırmıyordu. Sterling sakin sakin oturuyordu. Bir süre sonra, nasıl biteceği bilinmeyen bir gecenin içine dalmış görünüyorlardı.

Konuşmalar durgunlaşınca, Nicole ve Sue kendi aralarında fiskosa koyuldular. Sue ile Rikki'nin arası iyi olduğu zaman çok erkekle düşüp kalkan Nicole hakkında pek iyi konuşmazlardı. Bir ara Nicole anneannesinin evine adamın biriyle gidip kaldığı için hakkında dedikodu etmişlerdi. Nicole o zamandan beri Sue'ya fazla güven duymazdı. Nicole kolay bir kadın olduğunun Sue tarafından bilinmesini istemezdi kuşkusuz. Bu nedenle çocuklarını alıp evine gideceği sırada, Gary telefon numarasını isteyince, Nicole huzursuzlaştı. Yeni bir hayata başlayacağı konusunda bunca dil döken ynegesinin yanında kolay tavlanmak istemediğinden, telefon numarasını veremeyeceğini söyledi. Gary apışıp kaldı.

«Bu şekilde ayrılıp bir daha görüşmemek anlamsız olur,» dedi Gary. «Güzel şeyleri heba etmek denir bunun adına.» Nicole, «Hayır,» dedikçe, Gary çileden çıkar gibi oldu. Oracığa yığıldı ve Nicole'e dikti gözlerini. Nicole de ona bakıyordu. Telefon numarasını veremeyeceğini yineledi. Dışarı çıktıklarında Nicole hiddetinden haykırmak istiyordu. Telefon numarasını vermeyi öyle istiyordu ki...

Telefonu yoktu gerçi. Adresini verebilirdi. Ya da komşusunun telefon numarasını.

Eve dönerken, Nicole arabada kendini hiç de iyi hissetmediğini anladı. Sue'yu eve bıraktı, Spanish Fork'a gitti, fakat evin önüne vardığında arabada kalakaldı. Sonra, «Herkesin canı cehenneme,» diyerek Sterling'in evinin yolunu tuttu. Geri dönerken budalalık yaptığına karar verdi. Üstelik adam gitmiş de olabilirdi ya da başka bir kızla kırıştırmaya başlamış. Sterling ona birini bulabilirdi.

2

Nicole içine atılmak üzere olduğu serüvenden korku duyuyordu. Buna neden sürüklendiğini de bilemiyordu. Doug Brock'dan sonra peşinden koştuğu ikinci erkek Gary'di. Doug Brock, Nicole'e kapıyı gösteren ilk erkek olmuştu. Brock yaşlıcaydı ama Nicole ondan hoşlanmıştı. Nicole bir ara Salt Lake'de bir otelde çalışırken, evi o yörede olan Doug Brock para karşılığında evini temizlemesini önermişti. İşi bittikten sonra Nicole'e istediği zaman evine gelebileceğini söyledi. Nicole gözünü uyku tutmadığı bir gece yalnızlığa tahammül edemedi ve sabahın ikisine doğru Brock'a gitti. Kapıya yataktan çıktığı gibi çıplak gelen adam, «Bu saatte neden geldin?» dedi. Kaba davranarak Nicole'ü başka bir adama göndermek istedi, onun adresini verdi. «Başkalarıyla düşüp kalkan piliçler bana göre değil, yavrum,» diye başından savmıştı Nicole'ü. Ustabaşı kabalığıyla - zaten mesleği ustabaşılıktı - söylediği bu sözlerden sonra, kendinin başka bir kızla meşgul olduğunu, gecenin o saatinde yüzüne vuruvermişti. Bu kadarı da fazlaydı doğrusu. Nicole bir daha onu görmeye gitmedi. Zaten Gary'yi, Sterling'lerde aramaya gittiği ana dek de o adam bir daha aklından geçmemişti.

Bu arada içine sürüklendiğini sezdiği serüveni düşündükçe, yüreği ağzına geliyordu. İçine nefes diye çektiği havada sanki garip bir gaz onu hafiften bayıltıyor, hafiften de coşturuyordu. Daha önce başına böyle bir şey gelmemişti. Bu adamı kaybetmek istemediğini hissediyordu.

Otomobili hâlâ oradaydı. Hemen arkasına park etti arabasını. Çocuklar uyuduğundan onları arabanın arka koltuğunda bıraktı. Böyle bir sokakta çocukları bırakmak tehlikeli sayılmazdı. Yukarıya çıktı ve hafif aralık olmasına karşın kapıyı vurdu. Kapıyı tıklatmadan önce Gary'nin bir şeyler söylediğini duydu. Kulaklarına inanamıyordu, ama onun, «Benim hoşuma gitti o kız,» dediğini duymuştu.

Nicole eve girdiğinde, Gary yanına gitti ve eliyle dokundu ona. Ateşli bir öpücük için sarılayım demedi, yalnızca hafifçe dokundu eliyle. Divanın üstünde oturup birkaç saat konuştular. Sterling oradaymış, değilmiş onlar için fark etmiyordu.

Bir süre sonra, Nicole'ün geceyi orada geçireceği anlaşılınca, arabaya giderek çocukları kucaklayıp getirdiler. Sterling'in yatağının üstüne yatırdılar onları. Sonra da konuşmalarını sürdürdüler.

Gülmekten alamıyorlardı kendilerini. Yüzündeki çilleri sayarken Gary'nin, «Bir perinin çilleri sayılamaz ki,» demesi üzerine müthiş kahkahalar attılar. Kahkaha fırtınasını izleyen sakin bir anda Gary hayatının yarısını hapiste geçirdiğini söyledi. Bunu laf arasında, olağan bir şey anlatıyormuşcasına söyleyivermişti.

Nicole bundan ürkmedi. Fakat endişelendi birden. Kaybedenlerden birinin daha hayatına karışmak üzere olduğu düşüncesi korkutmuştu onu. Boşlukta, ayaklar yere değmeden hayatta gezinmek kötüydü. İleride bunu ödetirlerdi insana.

Hayata ikinci kez gelinip gelinmediği sorununu tartışıyorlardı. Nicole çocukluğundan beri insanın yeniden doğacağı inancını taşıyordu. Her insanın bir ruhu vardı. Ölümünden sonra o ruh yeni doğan bir çocuk gibi yine dünya yüzüne dönüyordu. Daha önce yaşanmış hayatta işlenen günahların cezasını çekmek üzere ikinci bir hayata başlanırdı. Yeniden acı çekmek üzere dünyaya gelmemek için şimdi dürüst olmak gerekirdi.

Gary'nin de aynı düşünceyi paylaşmasına şaştı Nicole. Gary cezayı, bu hayatta katlanmaktan kaçındığı bir şeyin bedeli olarak kabul ediyordu.

Bu konuya ilişkin görüşünü şöyle açıklıyordu Gary: Eğer birini öldürürsen, daha sonraki yüzyıllarda yaşama dönüp öldü-

rülen kişinin ana ya da babası olabilirdin. «Yaşamın gizi budur,» dedi Gary. «Yani ettiğini bulmak. Eğer bu olmasa, omuzlarındaki yük giderek ağırlaşır.»

Nicole'ün şimdiye dek yaptığı en güzel sohbetti. Şu ana kadar, bu konudaki tartışma olanağının, yalnızca insanın kendi kafasında kendine yönelttiği sorularla cevaplardan oluştuğunu sanırdı.

Divana çöken Gary, Nicole'ün yüzünü avuçlarının arasına alarak, «Hey, seni seviyorum ben,» dedi. Aralarında bir karışlık mesafe kalmıştı.

Nicole, «Seni seviyorum,» demekten nefret ederdi. Aslında tiksiniyordu bu sözcüklerden. İnanmayarak o kadar çok kullanmıştı ki... Yine de bu sözlerin ağzından çıkması gerekiyordu. Tahmin ettiği gibi pek içten söyleyemedi. İçinde kötü bir yankılanma yaptı bu sözler.

Gary, «Bak, şuradaki karanlığın içinde bir nokta var. Anlıyorsun ne dediğimi, değil mi?» diye sordu. «İşte, seninle o yerde tanıştık, sana orada rastladım.» Nicole'ün yüzüne bakarak gülümsedi. «Sterling o yeri biliyor mu acaba? O yerin sırrını açıklayalım mı?» İkisi birden Sterling'e döndüler.

Sterling o yeri saptamış gibi şakacı bir biçimde bakarak gülümsüyordu. Gary, «Gözlerinden anlaşılıyor bildiği. Ona açıklayabilirsin,» dedi. Nicole neşeyle güldü. Ne garip, dedi kendi kendine. Bu adamın yaşı benimkinin iki katı. Fakat çocuksu bir yanı var. Kurnaz gözüküyor ama saf.

Gary bira içmeye devam ediyordu. Nicole arada sırada kalkıyor, Sterling'in bebeğine biberonla süt veriyordu. Ruth Ann işteydi. Ruth Ann ve Sterling ayrılmalarına karşın, aynı çatı altında oturuyorlardı. Bu kadarcık bir fedakârlığa katlanıyorlardı artık.

Gary, Nicole'e onunla sevişmek istediğini söyleyip duruyordu. O da hemen o işe başlamak istemediğini yineliyordu. Gary ise, «Amacım sana atlamak değil, seninle sevişmeyi istiyorum,» demekteydi.

Bir ara Nicole tuvalete gitti. Geri geldiğinde Sterling evden çıkıyordu. Nicole bir tuhaf oldu. Sterling evden çıkmak zorunda kaldığını belli etmemişti. Evden atıldığını gösteren bir belirti

yoktu yüzünde. Ama yine de Nicole, Gary'nin bu konuda bir kabalık etmiş olabileceğini düşündü. İçtiği o kadar biranın etkisiyle böyle bir şey yapmış olabilirdi. Hem sonra, yalnız kalınca, artık itiraz için gerekçe kalmamıştı. Kısa bir süre sonra Nicole çırılçıplaktı ve ikisi de yerde alt alta üst üste bir durumdaydılar.

3

Gary o işi tam olarak beceremedi. Kafasına bir balta yemiş gibi sersemlemişti. Suskundu ve gülümsemek için çaba harcıyordu. Yeniden denemek istiyordu. Bu kez daha başarılı olmuştu.

Ağır vücuduyla yüklenince kızı eziyordu. Denemekten de vazgeçmiyordu. Bir süre sonra özür diledi ve kusuru içtiği biranın fazlalığında buldu. Yardım etmesini istedi Nicole'ün. O da yardım etmeye çalıştı. Fakat zorlanmaktan ötürü yorgun düştüğü halde, Gary abanıyor da abanıyordu. Nicole için ağır bir iş niteliği almıştı bu.

Bir süre için dinlenmeyi önerdi Nicole. «Sonra yine deneriz,» dedi. Gary, Nicole'ün üstüne çıkmasını istedi. Nazikçe söyledi bunu. Kulağına orada sonsuza dek yatmasını istediğini fısıldadı. Kız elinden geleni yaptı. Biraz dinlenmesini ve bu işi kafaya takmamasını söyledi. Terden sırılsıklam olmasına, yorgunluğa ve Gary'nin beceriksizliğine rağmen, Nicole ona karşı iyi davranıyordu. Neden bu kadar iyi davrandığını kendisi de anlayamıyordu. Gary'nin içkili oluşundan ötürü üzgündü. Böylesine heyecan duyuşuna da şaşıyordu. Onu sevmeye hazırdı. Fakat o işi kafasına takması yüzünden gevşeyip uykuya geçemeyişine sinirlendi. Bir de durmadan özür dilemesine kızıyordu. Gary, «Bira ve Fiorinal yüzünden,» diye tekrarladı. Her gün baş ağrılarına karşı Fiorinal aldığını söyledi Nicole'e.

Bir ara Sterling evinin arka kapısına gelerek içeri girip giremeyeceğini sordu. Gary ona, «Toz ol,» dedi. Nicole, Sterling'e karşı yaptığı kabalığı hoş görmediğini söyledi. Gary sonunda Nicole'ün üstünü örterek gidip kapının kilidini Sterling'e açtı. Sonra da örtünün altına girerek kızı bir süre daha rahat bırakmadı. Gece boyunca bu böyle sürdü gitti. Pek az uyudular.

Sabahın saat altısında Ruth Ann geceleyin çalıştığı yaşlılar bakımevinden geldi. Nicole, Ruth Ann'ın kendisi hakkında pek iyi şeyler düşünmediğini bildiği için gelişinden huzursuzlandı. Neyse, yataktan kalkması için fırsat çıkmıştı. Buna sevindi. Biraz da kendi başına kalmak gereksinimini duyuyordu.

Gary'den ayrılmadan adresini verdi. «Gerçek adresin mi?» diye sordu Gary. «Evet.» yanıtını alınca işten çıkınca uğrayacağını söyledi.

Tahmin edilebileceği gibi, Gary oraya damladı. Nicole dükkâna gittiği için bir not bırakmıştı. «Ben birkaç dakikaya kadar dönerim, rahatına bak.» Bu pusula, onlar evde birlikte oldukları sürece evin içinde dolaştı durdu. Nicole pusulayı alıp saklıyor, çocuklarsa bulup ortaya çıkarıyorlardı. Böylece anneleri ve Gary o pusulayla tekrar tekrar karşılaştılar.

O gün öğleden sonra Nicole eve geldiğinde Gary'yi içerde bulmuştu. Üstübaşı kir pas içinde, ön odada ayakta duruyordu. Arka cepleri araç gereçle şişmiş telefoncuların pantolonuna benzeyen bir kot giymişti. Tişörtü de yalıtım malzemesiyle haşır neşir olmasından ötürü kirliydi. Nicole, Gary'yi bu haliyle sevimli buldu.

Spanish Fork yamacındaki evlerden birinde yaşayan Nicole'ün dedesi geldi. «Yine ne haltlar karıştırıyorsun,» der gibi baktı torununa. Torununun evinde bir erkek alıkoymak istediği zamanlar anlardı. Bu yüzden fazla kalmadan gitti.

Gary yabancı evde rahat edemiyordu. Nicole çocuklarla meşgul olduğu zaman dışarı çıkıp dolaşırdı. Evdeki trafik durulunca içeri girerdi, geç saatlere kadar birlikte oturup konuşurlardı. Nicole konuşmalardan Gary'nin evine yerleşmeye hazırlandığını sezerek huzursuzluk duydu. Erkeklerden hoşlanırdı, onlarla sevişirdi. Bazılarıyla da epey ateşli sevişirdi. Bunda çoğunun yakışıklılığı rol oynadığı gibi, sevişmedeki becerisinin de etkisi olurdu. Fakat Gary'ye baktığı zaman onun yalnızca yüzünü ya da yakışıklılığını görmekle kalmıyordu. İlk kez içinde garip bir duygu uyanmıştı. Gary ile beraberliğinin her anından zevk alıyordu.

İkinci geceki sevişme faslı ilk gecekinden daha iyiydi. Gerçi buna bir rekor denemezdi, ama ilk gecenin beceriksizliği gi-

derilmişti. Onlar için geceler ve gündüzler birbirinden ayrılmadan geçmeye başladı. Gary bir haftadır evine tam olarak taşınmamıştı, fakat sürekli Nicole'ün yanındaydı.

4

Gary haftasonunda Nicole'ü götürüp Vern ve İda ile tanıştırdı. Bundan Gary'nin gurur duyduğu belliydi. Nicole tanıştırılma biçiminden ve Jeremy'ye Gary'nin 'Leblebi' diye hitap edişinden hoşnuttu. «Vern, buradan ayrılıyorum. Nicole'le yaşayacağım,» dediğinde kimse için sürpriz olmadı. Bunun kararlaştırıldığı belliydi, ama açıklamanın zevkini iyice sindirmek istiyordu.

Vern iyi karşıladı. «Gary ne isterse onu yapar,» dedi. İkisi de çalıştığından geçinebilirler, diye düşünüyordu. Bu arada Gary'nin odasını kimseye vermeyeceklerini söyledi.

Nicole, Gary'nin odasının zindan gibi bir yer olduğunu gördü. Odada lamba falan yoktu, duvarlar da çıplaktı. Gary'nin çekmecelerinde bir pantolonla birkaç gömlekten başka bir şeyi yoktu. Bir de yeşil cüzdanda cezaevi arkadaşlarının bir demet resmi vardı. Gary bir şapka çıkarıp başına geçirdiği ana dek Nicole odayı görmeye getirişine bir anlam verememişti. Balıkçı şapkalarının en çılgınıydı bu. Aynada kendine baktı Gary. Sonra kırmızı bir şapka çıkardı. Şapkanın beyaz ve mavi şeritli kenarı vardı. Gary'nin en kötü tutkusu bu şapkalardı. Güzel sandığı saçmasapan şapkalar.

5

Gary'nin, Nicole'le buluştuğundan Sue'nun haberi yoktu. Onun evine taşındığından da tabii. Bir gün Nicole, Sue'ya telefon etti, fabrikadan izin alarak kendisiyle görüşmek istediğini söyledi. Çocuklarını pikniğe parka götürdüler. Nicole burada Sue'ya, şimdiye dek hiçbir erkek için beslemediği duyguları Gary için beslediğini söyledi. Nicole onu seviyordu.

Tanıştıklarının üçüncü ya da dördüncü gecesi Gary'nin çok içip sarhoş olduğunu, kendisinin de buna kızdığını anlattı Nicole. Fakat bu olaydan hemen sonra, Gary'nin oturup bir resmini çizdiğini söyledi. Daha önce Gary, Nicole'e resim yaptığını, ödül-

ler aldığını anlatmıştı. Fakat Nicole onu çizerken hiç görmemişti. Nicole'e göre, Gary'nin çizdiği resim hem güzeldi, hem de gerçek bir sanatçı işiydi.

Gary'yi işten almak için parktan ayrılma zamanı geldiğinde, Nicole'ün gözleri pırıl pırıl olmuştu. Gary'yi gidip alacağını düşününce gözlerinin nasıl ışıl ışıl parladığını gören Sue'nun, bu sevgi hakkında kimseden başka bir şey öğrenmesine gerek kalmamıştı. Bu durum karşısında ilk düşüncelerini değiştirdi.

Rikki'den ayrıldığı için arabası olmayan Sue, Nicole'ün arabasıyla Lindon'a gitti ve yolda Gary'den hoşlanmaya başladı. Tatlı konuşuyordu Gary. İki güzel kadının gelip kendisini işten almasından ötürü gurur duyduğunu anlattı.

Bu bir iltifattı. Sue'nun karnı burnundaydı; Rikki de onu terketmişti. Gary'nin iltifatı tam zamanında yetişti. Yoksa kendini pek zavallı hissettiği bir zamandı.

Nicole'ün başına talih kuşu kondu, diye düşünen Sue şansın kendisine gülmesini istedi.

Sue'yu bıraktıktan sonra Nicole, Gary'ye yeni aldığı bir şilteyi gösterdi. Arabanın koltuğunda daha dik oturup Gary'nin boynuna kolunu rahatlıkla dolayabilecekti. Gary arabayı tek elle kullanıyor, boşta kalan elini onun kucağına bırakıyordu. El ele tutuşuyorlardı.

O gün alışveriş yapmak için mağazanın önüne park ettiklerinde, Gary otomobilden çıkmadı ve annesinden söz açtı. Uzun süredir onu görmediğini, mafsal romatizması olduğunu, zor yürüdüğünü anlattı. Sustuğunda gözlerinde birkaç damla yaş vardı. Nicole onun annesini bu denli sevmesine, ağlayabilmesine şaştı. Onu ağlayamayacak kadar sert biri sanmıştı. Nicole hiç ses çıkarmadan yaklaşıp gözyaşlarına eliyle dokundu. Genellikle erkeklerin ağlamasından hoşlanmazdı. Başından attığı erkeklerin ağladığını çok görmüştü. Bir erkeğin ağlamasına tahammülü yoktu. Zayıflık sayıyordu. Gary içinse böyle düşünmedi. Onun için bir şeyler yapmak istedi. Örneğin, parmağını şaklatıp annesini sihirbaz gibi oraya getirivermeyi ne kadar isterdi.

Portland'a ziyarete gitme planları yaptılar. Biraz para biriktirirlerse otomobille gidebilirlerdi. Sonra 99 yıllığına kirala-

nan küçük adacıklarda yaşama olanakları üzerine kafa yorarak hayaller kurdular.

6

İş günleri Gary erken kalkmak zorundaydı. Ama buna alışmıştı. Nicole sabahın o saatinde kendisini bir ayı gibi kucaklayışından ve kulağına aşk sözcükleri fısıldayışından memnundu. Her ikisi de çırılçıplak uyurlardı. Gary, Nicole'ün gerçekten yanında olup olmadığını anlamak için ona sürekli dokunmak isterdi. Nicole sabahın erken saatinde onu öpmeyi sevmezdi. Çünkü Gary sigara içmediği için nefesi Nicole'ünki gibi sigara kokmazdı. Nicole sigara tiryakisiydi ve sabahın beş buçuğunda ağzı pis kokuyordu.

Nicole hemen yataktan fırlar ve mutfağa giderek ona sandviç hazırlardı. Kahveyi de ocağa koyardı. Oldukça kısa bir bornoz giyerdi sabahları. Çoğu zaman çıplak dolaşırdı. Gary kahvaltıda bir avuç vitamin hapı alırdı. Bunların onu canlandırdığı kanısındaydı. Geceleri çok içtiğinde sabahları halsizlik hissediyordu. Kahvesini içerken Nicole'ü seyrederdi, ona güzel olduğunu, hayran kaldığını söylerdi. Hiçbir kadının bu denli taze ve güzel kokulu olmadığını tekrarlardı. Nicole bu sözleri işitmekten hoşlanırdı. Evi ve çocukları bazen ihmal etse bile daima bakımlı görünmeye özen gösterirdi.

Gary makyajsız yüzünün bir çiğ tanesi kadar güzel olduğunu söylerdi ona. «Perimsin sen benim,» derdi. Sevginin ta kendisi olduğunu vurgulardı. Bir süre sonra Nicole, Gary'nin de kendisi gibi neler olup bittiğinin farkına varmadan bir aşka düştüğünü anladı. Bu duygu, insanın yanında sürekli güzel bir şeyin varolduğu biçiminde özetlenebilirdi.

Kahvaltıyı bitirdikten sonra Gary tuvalete girer, kapıyı kilitledi. Nicole, Gary'nin saçlarını taradığını ve anlayamadığı bir şey daha yaptığını sanıyordu. Sonra evin kapısı önünde beş dakika geçirirler ve Gary arabaya atlardı. Bazı sabahlar arabanın marşı almazdı. Nicole gelip arabayı iterdi. Gary bazen de onun Mustang'ını alırdı. Çoğu zaman hangi arabada benzin varsa onu alırdı. Çünkü parasız kaldıkları zamanlar oluyordu.

Nicole işten ayrıldığına pişman değildi. Düşünmeye vakit

ayırması gerekiyordu. Erkeğini sürekli düşleyen bir kadının dikiş makinesinde ciddi çalışmasına olanak yoktu. Hem sonra Gary para kazanıyordu, onun da Sosyal Yardım Fonundan geliri vardı. Gary, Nicole'ün işi bırakmasına sevinmişti.

Gary işe gittiğinde Nicole evi temizler, çocuklarına bakar, bahçede çalışır, bu arada epey de kahve yuvarlardı. Bazen oturup saatlerce kahve içerek Gary'yi düşünürdü. Oturup kendi kendine gülümsüyordu. Öyle neşeliydi ki, neşesine inanamadığı olurdu. Gary'yi görmek için öğlenleri yemek götürürdü bazen. Gary gelir, arabada otururlardı birlikte.

Annesinin evi Gary'nin çalıştığı yere yakın olduğundan, Nicole onu sık sık ziyaret ediyordu. Bazen çocukları annesine bırakarak gelip eviyle meşgul oluyordu. Hayatında ilk kez bir hanımefendi gibi yaşıyordu.

Bir pazar Nicole bahçede çapa işi yaparken, Gary elma ağacına isimlerini kazıdı. Bir çakıyla oyduğu ağaca GARY NICOLE'Ü SEVİYOR yazdı. Daha önce hiç kimse böyle bir şey yapmamıştı.

Ertesi gün Gary eve gelmeden önce Nicole de gitti ve ağaca şunu yazdı: NICOLE GARY'Yİ SEVİYOR.

Avluya elinde bir birayla gelen Gary'ye, Nicole elma ağacına bakmasını söyledi. Gary bir şey fark etmeyince Nicole gösterdi. Bunun üzerine çocuk gibi sevindi. Kendininkinden daha iyi oyduğunu, isimleri çevreleyen kalbi de çok güzel yaptığını söyledi.

7

Gary evine taşındığından bir hafta sonra Nicole cezaevindeki bir dişçinin düzenlediği bir belge buldu dosyasında. Hapisane dilinden fazla bir şey anlamayınca Nicole kahkahayı bastı. Bundan söz açtığında Gary kızdı. Takma diş kullandığından hiç söz etmemişti. Nicole'ün bunu anlamasına çok sinirlendi.

Nicole yeni öğrenmiş değildi takma diş durumunu. İlk geceden anlamıştı bunu. Daha önce yatıp kalktığı bir erkekten bu konuda tecrübesi vardı. Zaten takma diş takan erkekler sevişikleri kadının dilini ağızlarına sokmasını istemezlerdi. Hep kendi

dillerini kadının ağzına sokarlardı. Nicole bu konuda şaka edeyim dediyse de Gary alınmıştı bir kez. Işıklar yanınca karanlıktaki durumu ortaya çıkan biri gibi olmuştu. Nicole kendisi için bunun hiç önemi olmadığını söyledi; hiçbir açıdan onu başkalarıyla karşılaştırmıyordu.

Nicole her geçen gün Gary'nin yaptığı ufak tefek şeylerin kendisine sevinç verdiğini görmekteydi. Örneğin, Gary sigara içmiyordu ama Nicole'ü sigara sararken görünce, eve bir karton sigara alıp getirmişti. Bu küçük jestler Nicole'ü mutlu etmeye yetiyordu.

Akşamları birlikte oturup bira içiyorlardı. Nicole geçmişiyle ilgili her şeyi açıkça anlatır, Gary de dinlerdi. Nicole'ün bütün isteği, Gary ile birlikte kalabilecek daha çok zamanı olmasıydı. Eskiden vaktini hep kendine ayırmak isterken, şimdi Gary eve bir an önce gelsin diye sabırsızlanıyordu. Saat beş olup da Gary eve geldi mi hayat başlıyordu. Gary'ye ilk birayı kendi eliyle açardı.

Bazen Gary küçük tabancasıyla bahçeye çıkar ve teneke bira kutularıyla şişelerine nişan alırdı. Alacakaranlığa kadar sürerdi bu atış talimi. Sonra karanlıkta kutuyu mu, şişeyi mi vurduğunu ancak çıkardığı sesten anlardı. Akşamın alacakaranlığında o bahçede insan normal bir soluk alır ve gül demetinden içine koku çeker gibi olurdu. Hava insana marihuana gibi geliyordu.

Evde kaldıkları zaman akşamüzeri saatlerinde evde hep çocuk bulunurdu. Çocuk bakıcıları Laurel adında bir kızdı. Laurel'in bir sürü kuzeni vardı ve onları beraberinde getirirdi. Gary ile Nicole bazen bir araba gezintisinden döndüklerinde, tüm o çocukları eve dağılmış bulurlardı. Gary onları sırtına alır ve tavana dokundurmaya çalışırdı. Odayı boydan boya sırt üstünde dolaşma cesareti gösterenleri severdi. Çocuklar da bayılırlardı bu oyunlara.

Otomobilde film seyredilen sinemalara giderlerdi. Gary, Nicole'e seksi iç çamaşırlar alırdı. Otomobilde film seyrederlerken, Nicole'ü çırılçıplak soyup arabada sevişmeye bayılıyordu. Gary, Nicole'ü çırılçıplak isterdi hep. Çıplak bir kadını el altında bulundurma düşüncesinden hiç kurtulamıyordu.

Bir gece Peter Pan'i izliyorlardı. Otomobilden çıkıp bagaj

kapağına sırt sırta vererek oturdular. Nicole çıplaktı. Gerçi Mustang'ı kalabalıktan biraz ötede bir yere park etmişlerdi, ama sağda solda birkaç araba vardı yine de. Nicole'ün üstünde giysi diye hiçbir şey yoktu. Aman Tanrım, Gary ne denli keyiflenmişti. Hapiste geçirdiği onca yıldan sonra Gary onun çırılçıplak yürürken memelerinin zıplayışını ve kalçalarının inip kalkışını seyretmeyi çılgınlık derecesinde seviyordu. Nicole'ün de bir itirazı yoktu buna. Aslında Gary'nin bir parmak işaretine bakıyordu soyunmak için.

Bütün buna karşın Gary küstahlaşmıyordu. Nicole'den bir şey yapmasını istediğinde, çok nazik davranıyordu. Bir gece Gary istedi diye kentin tam merkezi olan Provo Park yakınlarındaki Mormon Kilisesi basamaklarında bile giysilerini çıkardı Nicole. Gecenin geç vakitleriydi. Nicole giysilerini otlar üstüne atmış durumda, kilisenin basamakları üzerinde oturdular. Nicole biraz dans etti. Gary de Johnny Cash'in şarkılarını mırıldandı. Sesi Johnny Cash kadar güzel olmasa da, onun «Tanrı'nın Şaşırtıcı Kudreti» şarkısını fena söylemiyordu.

Nice tehlikeler, çabalar ve tuzaklardan
Buraya gelebildik
Tanrı'nın lütfuyla bunca yol alabildik
Yine Tanrı'nın lütfuyla nice yol alabileceğiz...

Dağdan serin havanın geleceği yerde, çölden sıcak havanın estiği bu yaz gecesinin saat ikisinde, Nicole, Gary'nin yanında öylece çırılçıplak oturuyordu.

O gece geç saatlerde, yatağa yattıklarında gerçekten başarılı bir seks ilişkileri olmuş, ikisi aynı anda doyuma ulaşmışlardı.

Sabahleyin Nicole oturup bir mektup yazdı Gary'e. Onu ne kadar çok sevdiğini ve bu sevginin bitmemesini istediğini dile getiriyordu. Kısa bir mektuptu. Gary'nin aldığı vitaminlerinin yanına bıraktı. Gary okuduğunda cevap vermedi Nicole'e. Fakat bir iki gece sonra o kilisenin bulunduğu sokaktan geçerken, gökte bir yıldız kaydığını görünce, ikisi de dilekte bulundular.

Gary dileğini sordu, fakat Nicole söylemedi. Sonradan Gary'nin aşkının sonsuza dek sürmesini dilediğini açıkladı. Gary ise başlarına herhangi bir felaket gelmemesi dileğinde bulunduğunu söyledi. Bunun üzerine Nicole aklından geçen bir sürü anının etkisiyle düşte yaşıyormuş gibi oldu.

BEŞİNCİ BÖLÜM

NICOLE VE LEE AMCA

1

Bir gün Gary ilk yattığı erkeğin kim olduğunu anımsayıp anımsamadığını sordu. Nicole biraz duraksadıktan sonra, «Hayal meyal anımsıyorum,» diye yanıtladı.

«Hayal meyal mi?» dedi Gary. «Ne demek hayal meyal?»

«Fazla bir şey olmamıştı canım. Ben henüz 11 ya da 12'sindeydim.»

Hiç kuşkusuz Nicole başından tüm geçenleri birden söylemiyordu. Önce şirin ve garip öyküler anlatmaya koyuldu. 6 yaşındayken evcilleştirilmiş bir kurt köpeğiyle oynaştığını söyledi.

Sık sık okuldan kaçtığını, okula bakan ormanlık tepelere gidip okulda okuyanlara budalalar gözüyle baktığını anlattı. Sonra bir gün okuldan yine buralara kaçtığında, annesi yakalayıp eve getirmişti.

Bir de şu öyküyü anlattı. Bir keresinde annesi saçlarını öylesine kısa kesmişti ki, kulağının arkası bile gözüküyordu. Erkek sananlara öyle olmadığını uluorta kanıtlamaya kalkışmıştı Nicole.

Gary bir kahkaha attı. Bu kahkaha Nicole'ün başka şeyleri de anlatmasını kolaylaştırdı.

11 yaşında ya da 10 yaşında ağzı çok pis bir oğlan çocuğuna açık saçık bir mektup yazmıştı. Mektubu bitirdiğinde neden yazdığına bir anlam verememiş ve yırtıp atmıştı. Annesi çöp kutusundan mektubu bulup çıkarmış ve çok ayıplamıştı. Özellikle şu

cümleden ötürü : «Pekâlâ, madem bu kadar konuşuyorsun, gel konuştuklarını yapalım.»

Annesi Kathryne'nin çok akıllı olduğu kanısına vardığı zamanlar olurdu. Çünkü Kathryne başkalarının aklından geçenleri hemen anlayan biriydi. Nicole annesinin hiç kendi vicdanına eğilmediğine, hep başkalarının işlerine burnunu soktuğuna inanıyordu. Onun yanında fazla bulunanlar bilirlerdi ki, bir şeyi düşünmelerine fırsat bulamadan Kathryne onların ne düşündüğünü tahmin ediverirdi. Onun bu yanı insanın kendine şekil vermesini kuşkusuz etkilerdi. Kathryne ufacık tefecik bir kadındı, ama kocaman ve heybetli bıyıklı kocasına budala diyebilirdi. Charley eve geç gelir, çünkü meyhaneye uğrardı. Eve sarhoş gelmezdi aslında. Yüzünde Clark Gable gülücüğü olduğunda, Nicole babasının hayatından memnun olduğunu anlardı. Fakat hemen ardından annesi gelir, babasının keyfini bozardı. Geç kalmasını ve dışarıda kadınlarla düşüp kalkmasını bağışlayamıyordu.

Bir gün Kathryne kocasını bir motelin merdivenlerinden inerken yakaladı. Motelin ikinci katında bir kızla kalmıştı. Kathryne'nin görevli olarak taşıdığı tabancası vardı. Onu vuracağı tehdidinde bulunmuş ama yapamamıştı. Buna karşılık babası da annesini zinayla suçluyordu. Oysa Charley Baker annesinin tanıdığı ilk erkekti ve başka erkek tanımamıştı hayatında. Fakat babası kolay ikna olmazdı. Bir gün eve geldiğinde kimseyi bulamamış, Kathryne'nin evi çocuklarla ve başka bir adamla terkettiğini sanmıştı. Oysa otomobille çocukları gezmeye götürmüştü Kathryne. Eve döndükleri zaman Charley inanmamıştı ona. Çocuklar kurtuluşu evden kaçmakta bulmuşlar, hemen arabaya atlamışlardı. Annesi de korkudan arabaya sığınmıştı. Bu arada babaları arabaya atlarken ayağını kırmıştı. O sıralarda Nicole 7 yaşındaydı, babası da 25.

Para için hep kavga ederlerdi. Annesi onun cimrilik ettiğini ve bütün parasını av tüfeklerine ya da silah arkadaşlarıyla içkimeye harcadığını söylerdi. Ama yine de Vietnam'da olduğu dönemde öldürülmesinden korkmuştu. Bazı geceler annesinin ağladığını duyardı Nicole.

2

Gary annesiyle tanışmak istediğini bildirdiğinde Nicole, Kathryne'le son olarak yaptığı konuşmadan söz açmadı. Annesi kızının yeni tanıştığı erkeğin biraz yaşlıca olduğunu duymuştu. Bir de hapiste yatmışlığı vardı. Bunun üzerine kızına biraz çıkışmıştı.

Nicole ise, «Canımın istediğiyle çıkarım,» demişti.

Annesiyle Gary'nin tanışmaları olaysız geçti. Gary gayet kibardı. Dolabın önünde, Jeremy kucağında ayakta duruyordu. Herkesi gözlüyor, olup bitenleri saptamaya çalışıyordu. Ağzından tek kelime bile çıkmamıştı. Kendini savunmaya hazır gibi duruyor, gözleri ışık saçıyordu. Kathryne'e, «Tanıştığımıza memnun oldum,» dedi giderken. Nicole geride kalan havanın tatsız olduğunu biliyordu.

Başkalarının Gary'e olan davranışlarına Nicole daha çok dikkat ederdi. 14 yaşındaki bir çocuğun istemediği kimselerin yanında kaldığı zamanki gibi gergin bir hali vardı. Nicole onu anlıyordu. Hapiste bulunmanın ne demek olduğunu anlıyabiliyordu. Sanki o da cezaevinde kalmış gibiydi. Hapis soluk almak isteyen birinin burnunu başkasının tıkaması gibi bir şeydi. Burnu tıkayan parmaklar çekilince, içe çekilen hava insanı çıldırtıverirdi. Hapis çok erken yaşta evlenip çocuk sahibi olmak gibiydi de.

Nicole yaşamına ait hangi bölümleri anlattığını pek anımsayamıyordu. Zaten anlattıklarının çoğu tatlı anılar değildi. Farkında olmadan epey şey anlatmış olduğunu farketti. Gary hiç rahatsız olmadan dinliyordu. Bu gerçekten önemliydi.

8 - 9 yaşlarındayken çirkin olduğunu belleğinde kalan o ahmak bakışlı kız görüntüsünden anımsıyordu. Sonra birden serpilmişti. Ortaokulun birinci sınıfında en iri göğüslü kızdı. Hatta bu yüzden ona 'Plastik Köpük' adını takmışlardı.

11 yaşına gelmeden önce hiçbir erkekle tam anlamıyla sevişmemişti. Fakat o zamanlar da soyunup çocukların bakmasına izin verirdi. Daha sonra erkek çocuklara dokundururdu. En yakışıklıların ilgisini çekmeye bayılırdı. Bunun nedeni sosyal açıdan fazla sevilmemesi ve partilere falan çok çağrı almamasıydı.

Pazar günleri kiliseye giden Mormon ailelerinin iyi yetişmiş kızları Nicole'ü horgörüyorlardı.

Lise ilk sınıfına giderken, okulun en kötü çocuklarıyla arkadaşlık etmeye başlamıştı. Kimisi sürekli olay çıkaranlardandı, kimisi de en çirkin erkeklerdi. Hırsızlık da yapıyordu, özellikle okuldaki öğrenci dolaplarının kilitlerini açarak. Yakalanmadığı zamanlarda bile hep ondan kuşkulanıyorlar, ondan nefret ediyorlardı. Ama Nicole'ün düzelmesini isteyecek kadar ona ilgi gösteren de yoktu. İyi bir kız olup kiliseye gitse ve notlarını düzeltse bile kimsenin bunu takdir edeceğine inanmıyordu.

13 yaşındayken geri zekâlı çocukların bakımevine koydular. Nicole'ü orada çok akıllı bir kadına danışmaya göndermişler, o da bakımevinde kalmasını önermişti. Bakımevinde yalnızca birkaç hafta kalacağı söylenmişti, fakat Lee Amca hakkında ağzından baklayı çıkarınca yedi ay süreyle orada kaldı.

İlkokula başladığı günden beri babasının bir askerlik arkadaşı evlerinde kalıyordu. Babası onun için dostum derdi. Çocuklar ona Lee Amca derlerdi. Gerçekte amca ya da akraba falan değildi. Fakat babası onu kendi kardeşlerinden yakın görürdü.

Lee Amca şimdi ölmüştü artık. Fakat Nicole 6 yaşına geldiğinden bu yana, Lee Amca arada sırada evden uzaklaşmış olsa da hep onlarla birlikte yaşamıştı. Nicole, Lee Amca'dan ötürü hep annesiyle babasını sorumlu tutardı, çünkü kendini ilk kez onun becerdiğini biliyordu. Üstelik onun yüzünden bir sürtük olduğunu düşünmekteydi.

Babası geceleyin çalıştığı ve annesi işten geç saatlerde geldiği için, erkek kardeşi de uykuya daldığında Lee işine başlardı. Yıkanmaya giren Lee Amcanın çıkıp gelmesini Nicole sinirli bir biçimde beklerdi. Banyodan çıkan Lee Amca oturma odasına, Nicole'ün yanına gelir ve küçücük kız çocuğundan orasıyla oynamasını isterdi. «Biraz ovsana,» diyerek, «Ov - ov oynayalım,» diye onu kandırırdı.

Işıkları söndüren Lee Amcanın yaptığı şeyin ona dokunmak mı, yoksa kendisine dokundurtmak mı olduğunu ayırt edemiyordu. Bir süre sonra alışılmış bir ilişkiye dönüştü. Adam, «Hadi yapalım,» dediğinde Nicole nazikçe karşılık vermeye başlamış-

tı. Lee Amca, «Hoşlanıyor musun?» diye sorduğunda küçük kız, «Evet,» diyordu.

Nicole 12'sine geldiğinde, «Bana yaptırdıklarını artık yaptıramazsın,» dedi. Lee, Nicole'ü uyandırdığında, Nicole kızkardeşi April'ın yanında yatıyordu. April'ı uyanık sanan Nicole, Lee'nin isteğini reddetti. Bunun üzerine Lee, Nicole'e, «Banyoda kendinle oynarken gördüm seni, bu işlere yatkın bir kız olduğun için benimle de yapabilirsin,» demişti. Nicole de, «Gördüklerini istersen dünyaya yayabilirsin, hiç aldırış etmem,» yanıtını vermişti. Bir süre sonra Vietnam'a giden Lee Amca orada öldürülmüştü. Nicole, lanetlenmiş birinden kurtuldum mu acaba, diye düşündü. Çünkü Lee hakkındaki düşünceleri iyi değildi.

Nicole, Lee Amcayla olup bitenleri ailede kimseye söylememişti. İnanmazlar, diye düşünüyordu. Fakat şimdi ilişkiyi biliyorlardı artık. Belki de geri zekâlı çocukların bakımevine gitmesini öneren sayın hanımefendi, çevreye yaymıştı bu ilişkinin ayrıntılarını.

Gary bir süre sustu. Sonra «Senin moruk idam edilmeliydi,» dedi.

«Her şeyi anlatmamı istiyor musun?»

«Evet» der gibi başını salladı Gary.

Nicole bakımevindeki günlerini ve ilk evliliğini anlatmaya koyuldu. Bu arada bir seks partisine katılışını gizlemedi. Yoksa ilk kocasından önce ikinci kocasıyla tanıştığını Gary'nin anlayabilmesi zor olurdu.

3

Aslında geri zekâlı çocukların bakımeviyle ıslahevi arası bir yerdi orası. Bir bakıma problemli gençler evi gibiydi. Fena bir yer sayılmazdı. Ne var ki, Nicole kilitli bir odada alıkonulmasına ifrit olurdu. Ben gerzek olmadığıma göre beni neden burada tutuyorlar, derdi kendi kendine. Geceleyin biri çığlık atınca, Nicole'ün içine yalnızlık düşerdi.

Evine gitmesi için ilk izin verişlerinde, Nicole anneannesine gitti. Komşu evdeki zibidilerden bazıları parti verdiklerini söyleyip gelmek isteyip istemediğini Nicole'e sordular. Birkaç gün komşu evine gidip gelmekten izin süresini geçirdi. Bu yüzden

de bakımevinde kalış süresini uzattılar. Bakımevine döndüğünde onu öylesine göz altında tuttular ki, yeniden izin alabilmesi için altı ay geçti.

Bir keresinde bakımevinin çıkışını denetleyen uyurgezer gibi bir kadını atlatan Nicole çitlerin üzerinden atlayıp kaçmıştı. Rikki ile Sue'nun evine otostop yaparak ulaşmıştı. Orada ilk kocası olacak Jim Hampton'la çıkıp gezmeye başladı. İlk randevudan itibaren oğlan âşık olduğunu ve evlenmek istediğini söyledi. Nicole oğlan için, «Budalanın biri,» diyordu. Ondan üstün oluşundan ötürü kibirleniyordu da. Ne zaman izinli olsa oğlanla dolaşıyordu.

Sonradan babası durumu anladı. Oğlanın budala olmadığını, Nicole'ün bakımevinden kurtulabilmesi için fırsat doğduğunu söyledi. Nicole oradan kurtulmak amacıyla evlilik yapmaktan hoşlanmıyor, ama ailesinin bunu istediğini biliyordu. Jim Hampton'u biraz gerzek bulmakla birlikte yakışıklılığı ilgisini çekmiyor da değildi. Babasının evlenirse bir daha o bakımevine gitmeyeceğini söylemesi üzerine, Nicole razı oldu. Hampton kızı babasından istemeye geldiğinde Charley kızına sormadan evet yanıtını verdi.

Charley, Jim Hampton'la çok eski dostmuş gibi arabasına atladı. Nicole'ün babası otuz yaşında, damat da yirmisindeydi. Nicole'ü arka koltuğa oturttular ve araba yol almaya başladı. Nicole evlenmekle özgürlüğüne kavuşmayacağının farkındaydı. Yolda ön koltukta içki gırla gidiyordu. Nicole işin içine girmiş bulunduğunu ve bir kez denemeye değeceğini düşündü.

Arka koltukta otururken, Nicole 12 yaşındayken babasının kendini meyhaneye götürdüğünü anımsadı. Babasının ona gösteriş olsun diye oraya götürdüğünü sanıyordu. Oysa meyhaneye bir kızla gönül eylemeye gittiğini anlamıştı sonradan. Nicole'ün annesine bir şey söylemeyeceğini biliyordu babası. Barın önündeki levhada, 21 YAŞINDAN KÜÇÜKLER GİREMEZ yazılıydı.

Babası levhada 12 yaşından küçükler giremez diye bir uyarı bulunmadığı şakasıyla karışık Nicole'ü içeri sokmuştu. Nicole sayıların tersten okunduğunu sanarak o gün 21'i 12 diye okumuştu babasının o sözü üzerine.

Şimdi 14 yaşında olduğuna göre, o günkü olay için gülmek-

ten başka yapılacak bir şey kalmıyordu artık.

Charley tam bir içki gösterisi yapıyordu damadı Hampton karşısında. Sanki damat kendisiymiş gibi davranıyordu babası. Her ikisinin Lee Amcaya benzediğini düşünen Nicole, Allah kahretsin onu, dedi kendi kendine.

Neyse, fena bir gezinti olmadı. Nicole'ün arkadaşı Cheryl Kumer'i de aldılar ve birlikte Nevada'da Elko'ya gittiler. Burada Nicole ve Jim Hampton evlendiler.

Jim hiçbir zaman kaba davranmadı Nicole'e. Onu iyi tutuyordu. Değerli bir bebek özüyle bakıyordu ona. Arkadaşlarına, «Bakın, neyim var benim!» diyerek gösteriyordu Nicole'ü. Bir iş sahibi olmadığından işsizlik sigortasından aldığı parayla geçiniyordu. Elinden pek bir iş gelmiyordu, ama Kola-Kola makinelerini tırnak ucuyla harekete geçirmekte çok başarılıydı. Nicole bozuk parayla yaşanan bu hayattan memnun olmamakla birlikte, neşeli günler geçiriyordu.

Evliliklerinin üzerinden birkaç ay geçmişti. Kocasına hâlâ sadıktı. Kısa sayılmayacak bir sadakat dönemiydi bu. Birikmiş cinsel gereksinimlerini gidermeye bakıyordu. O günlerde tam olarak doyuma ulaşamıyordu. Bunun da tümüyle Hampton'un kabahati olmadığının farkındaydı. Lee Amcadan başka bir büyük gizlisi daha vardı ki, bundan Hampton'a hiç söz etmemişti. Bakımevinden izinli olarak çıktığı ilk haftasonunda gittiği ve iki gün iki gece kaldığı partide bu olay başına gelmişti. Hampton'la tanışmadan birkaç ay önce olmuştu gizli tuttuğu şey.

Anneannesinin yanındaki komşu evinden partiye çağıran erkek 28 yaşlarındaydı. O partide hem içki, hem esrar vardı. O zibididen gerçekten hoşlanmıştı Nicole. Birlikte epey vakit geçirdiler. Seviştiklerinde Nicole'ün içinde büyük bir istek uyanmıştı. Ama adam arkadaşlarına, «Gidin bakın, yatak odasında çok tatlı bir şey var, onunla ilgilenin,» dedi. Nicole'ün adama yakınlık duyduğu bir sırada, kendini arkadaşlarına da ikram etmesini söyledi adam. «Anlıyorsun değil mi, bebeğim?» dedi.

Nicole bütün bu olup bitenler sırasında aklından epey şeyler geçirdi. Kendini uzaktan seyre koyuldu zihninde. İnsanın

sorunlarını çözmek için düşünmesinin bir yolu da buydu.

Sonuç olarak, Nicole olup bitenlerden gururluydu. Bir bakıma erkeklerin hepsi onunla yatıyordu, ama bu, çoğu kız arkadaşının katılamayacağı türden bir partiydi. Nicole'ü heyecanlandırıyordu bu. Evdeki erkeklerin hemen hepsiyle yattığı için bitkin düşmüştü. O evde belki de üç gün kaldı hiç dışarıya çıkmadan.

Bu seks partisinin yarı yerinde Barrett'le karşılaştı ilk olarak. Yatak odasına giren bu bir deri bir kemik genç adamı hiç görmemişti önceden. Yatakta yapayalnızdı ve yanında boşluk hissediyordu. «Biliyor musun,» dedi Barrett. «Bu işi yapmak zorunda değilsin. Sen yalnızca yatak faslını yerine getirmekten daha değerli bir kızsın. Kendini harcamayabilirsin burada.» Nicole'ün ikinci kocası olan Barrett hakkındaki ilk izlenimi bu olmuştu. Barrett birkaç dakika için Nicole'ün yanında kalmıştı, fakat onun yüz ifadesini hiç unutmamıştı.

Nicole, Barrett'i ancak bir ay kadar sonra bakımevinde gördü. Onu da oraya atmışlardı. Barrett'in aklından zoru falan yoktu. Ordudan aldığı izini geçirmişti. Babası da bu bakımevine girmesini istemişti. Barrett babasının eski bir asker olduğunu söyledi Nicole'e. Şimdi sigortacılık yapıyordu. Oğlunun biraz oynattığını kabul etmiş görünmeyi yeğlemişti adam.

Bakımevinde Barrett'e gerçekten âşık oldu Nicole. Zeki bakışlı, tatlı, neşeli, bir yavru kedi gibi sevimliydi. Temiz giyinirdi. Sonradan tekrar orduya gönderildi. Ondan uzun süre haber almadı Nicole. İzne çıktığı başka bir kez de öteki Jim'le, yani Jim Hampton'la evlendi.

Aylar sonra bir gün Barrett çıkageldi. Süpermarketin park yerinde Nicole'ü beklemeye koyulmuştu. Birbirlerini görünce çok sevindiler. «Beni atlatarak nasıl evlenirsin? Beni sevmiyor muydun?» diye sordu. Onları kimsenin rahatsız etmeyeceği bir evde birlikte yaşamayı tasarlamamışlar mıydı? «Evlendiğin adamla mutluysan ben çekilirim,» dedi. Mutlu olmasını dileyecek kadar seviyordu Nicole'ü. Ama eğer mutlu değilse o takdirde... Barrett'in girişimi iyi sonuç verdi. Yarım saat sonra Nicole, Jim Hampton'u kalbinden yolcu etti ve Barrett'le birlikte kaçtı.

Denver'e doğru gittiler. Soğuk havada geçen bir yolculuktu. Barrett'in arkadaşlarından birinin evinde kaldılar bir hafta. Sonra Utah'a döndüler. Barrett onu anne ve babasının evine götürdü. Nicole, Jim yerine Barrett demeyi daha güvenli buluyordu. Çünkü Hampton'un adı da Jim'di.

Utah'a döndüklerinde annesi Marie Barrett onlara çok iyi davrandı. Her bakımdan. Fakat evde kalıp birlikte yatmalarına izin vermedi. «Burada kalmak istiyorsanız evlenirsiniz,» diyordu annesi. Nicole için farketmiyordu. Nicole'ün en mutlu olduğu zaman bir avluda yattığı gece olmuştu. Bu nedenle bir arabanın arka koltuğunda bir erkekle yatmak onun için sorun değildi. Fakat sokakta bu işi yapmaktan çekinen Barrett oluyordu. Barrett babasından, onlar Denver'deyken Jim Hampton ve Charley Baker'in Nicole'ü aramaya geldiklerini öğrendi. Nicole, Hampton'un ve babasının başkalarının işine burunlarını sokmasını anlamsız buluyordu. Fakat Barrett vücut yapısının kavga dövüşe uygun olmayışı yüzünden gidip başka bir yerde gizlenmelerini önerdi.

Lehi'deki caddede salaş bir apartman dairesi buldular. Sokağın sonu çölün başlangıcındaydı. Bu nedenle rüzgârın ıslığı duyuluyordu. Dairenin penceresinden bakınca da Nicole babasının girip çıktığı meyhaneyi görebiliyordu.

Bir gün babası apartmanın kapısına dayandı. Kızının içki içtiği barın üstündeki dairede oturduğunu öğrenmişti. Derken, kapıya geldi ve pis bir gülümseyişle kızına nasıl olduğunu sordu. Barrett'in atılması üzerine Charley, «Senin hayalarını sökerim haa!» diye bağırdı. Clark Gable gibi bakıyordu. Yumuşak konuşan Barrett, «Bakın, sizinle önce bir konuşalım,» dedi. Kötü bir insan olmadığını, Nicole'ü çok sevdiğini söyledi. Nicole hiç konuşmadan babasının gözünün içine bakıyordu. Babası dayanamayıp ağlamaya başladı. Hiç çıngar çıkarmadan gitti. Nicole şaşmıştı.

Birkaç gün sonra polis gelip Barrett'i «Uygunsuz davranış»tan ötürü tutukladı. Hayallerinin yıkılması karşısında bu kez

bunalım geçiren Nicole hastaneye yatırıldı. Barrett'i arkadaşları kefaletle çıkardılar. Kathryne, Barrett'e kızıyla evlenmek için yattığı hastane paralarını vermesi gerektiğini bildirdi. Yoksa Nicole'ü ıslahevine göndereceklerdi. Barrett anne ve babasına Nicole ile evlenmek istediğini söyleyerek hastane giderleri için 180 dolar bulmalarını istedi.

Annesi Nicole'e düğünde giymesi için ancak siyah renkli bir elbise bulabildi. 15 yaşındaydı Nicole. Elbisenin hem siyah, hem boyuna göre kısa ve kenarları terelmiş olmasından üzüntü duydu. Hem sonra kimse gelip fotoğraf çekmemişti. Hiç kimsenin fotoğraf makinesi yok muydu? Evliliğinin ilk anısını saklamak isteyen olmaz mıydı? Birkaç hafta sonra Nicole'ün ailesi ortadan kayboldu. Midway'deki yeni işine başlamak için tüm aile taşınmıştı.

Barrett'le yatak faslı Hampton'la olandan farksızdı. Fakat Barrett'i çok seviyordu Nicole. Evlilik yaşamı boyunca yoksul da olsalar mutlu olmaya yemin ettiler.

Fakat mutluluklarını gölgeleyen bir olay arta kalmıştı Barrett'in bekârlık günlerinden. Esrar satın aldığı kişilere borcunun yarısını ödeyememişti. Bu nedenle San Diego'ya gittiler. Sonra tekrar Utah'a geldiler. Nicole kocasının bir iş sahibi olmasını istiyordu. Altı aylık hamileydi. Barrett ise çalışmayı değil, arkadaşlarıyla partilerde buluşmayı yeğliyordu. Partilerden bıkan ev sahibi bir gün polisi çağırmış ve kira parasının yarısını geri vererek Barrett'i evden çıkarmıştı.

Barrett'le hayat çekilmez bir hal aldığı sırada, Nicole'ün babası Midway'den bir iş için gelmişti. Şaka gibi, «Benimle Midway'e gelip o güzel adaları görmek ister misin?» diye sordu. «Hem de nasıl?» oldu babasının Nicole'den aldığı yanıt.

5

Barrett'ten ilk ayrılışı böyle olmuştu. Karnında yedi aylık çocukla, Hampton'u terkedişi gibi alelacele terketmişti Barrett'i de. Nicole uçakta eski günleri, aralarında sevgi alışverişi nedeniyle Barrett'in düşündüklerini kendisinin de aynen düşünebildiği günleri anımsadı. Nicole bu anıları ancak uçağa bindikten son-

ra aklından geçirebildi. Uçağa binmek bir sorun olmuştu. Hawai'ye bedava olarak binebilecekleri bir askeri uçak bulmak zordu. Öte yandan Charley'de Nicole'ün doğum belgesi bulunmadığından askeri uçağa onu kızı olarak sokamıyordu. Nicole'ün karnı burnundaydı. Bu nedenle kendi yaşından büyük gösteriyordu. Babası da flörtü olabilecek bir yaşta gibi görünüyordu. Bu durum Nicole'ün aklına yine Lee Amcayı getirmişti. Zaten babasının kendisine seksi bir kadına gösterilen ilgiyle davranmasına da sinirleniyordu her zaman.

Babası yetkililere durumu anlatabilmişti sonunda. Midway'e kralla kraliçe gibi gittiler.

Eve girdiğinde annesinin gözleri yuvalarından fırlayacaktı neredeyse. Nicole annesinin hayatın yükü altında ezildiğini bakışlarının boşluğundan sezdi. Küçükler April ve Mike büyümüşler ve birer canavar olmuşlardı. Nicole öyle bozuldu ki, annesinin önünde birkaç gün sigara bile içmedi.

Nicole'ün basıp gittiğini öğrenen Barrett, Midway'e Nicole'ün babasının hesabına telefon açtı. Telefonda Nicole'ü çok sevdiğini, çalışmaya başladığını, hatta bankada hesap bile açtığını söyledi. Midway'e geleceğini bildirdi.

Nicole telefonda Barrett'e onu sevdiğini ama Midway'e gelmesine gerek olmadığını söyledi.

Barrett Midway'e gitmeyi kafaya koymuştu bir kez. Havaalanında ancak babasının banka provizyonuyla kabul edilen bir çekle ödeme yaparak uçak bileti aldı. Midway'de hastaneyi buldu ve doğum kliniğine gidip Nicole'ün doğum yaptığı oda kapısının önünde beklemeye koyuldu. Kathryne odadan çıkar çıkmaz, Barrett girdi. Nicole geldiğine sevinmişti. Gelmesi iyi oldu, diye düşündü. Ama fazla da farketmedi, dedi ardından. Onu tümüyle bağışlamamıştı. Birkaç gün içinde Barrett'i dönmeye ikna etti.

ALTINCI BÖLÜM

NICOLE YOL AYRIMINDA

1

Şimdi artık Nicole, Gary'nin yaşamına ait bir şeyler bilmek istiyordu. Ne var ki, Gary kendinden söz etmek istemiyor, Nicole'ü dinlemeyi yeğliyordu. Ergenlik dönemini ve o dönemden sonraki yıllarının hemen tümünü hapiste geçirdiğinden, Nicole'ün yaşamında neler olup bittiğine daha çok ilgi duyuyordu. Gary'nin yaşamı onunki gibi hareketli geçmemişti.

Zaten Gary bir şey anlatacak olsa bu mutlaka çocukluğuna ait bir anı oluyordu. Ama ne anlatırsa anlatsın, Nicole onun konuşma biçimini seviyordu. Resimleri gibiydi konuşması da. Kesin çizgili konuşmalardı. Birkaç sözcükle sınırlıydı anlatımı. A olayı oldu, sonra B olayı ve C. Sonuç D'ydi. Hepsi bu kadar.

A. Ortaokulun ikinci sınıfındayken öğrencilerin birbirlerine Şükran Günü kartı gönderip göndermemeleri konusunda oylama yapıldı. Gary artık büyüdüklerini, karta gerek olmadığını söylemişti. Bu konuda aleyhte oy kullanan tek kişi oydu. Kaybedince kartlardan satın alıp herkese birer tane gönderdi. Ona kimse göndermemişti. Bir gün sonra gelen kart var mı diye posta kutusuna bakmaktan usanmıştı.

B. Bir gece, vitrininde silah sergileyen bir dükkânın önünden geçiyordu. Bir tuğla parçası görmüştü. Onunla vitrini kırdı. Eli kesilmişti ama istediği tabancayı çalmıştı. Winchester marka yarı otomatik bir tabancaydı. 1953 yılındaki fiyatı 125 Dolardı. Bak, Charley ve Jim adında iki arkadaşım vardı,» dedi Ni-

cole'e. «Gerçekten seviyorlardı. 22'lik bu tabancayı. Bu tabancayı babamdan saklamaktan gerçekten bıkmıştım. Bir şeye istediğim gibi sahip olamazsam hiç sahip olmayayım daha iyi, diye düşünürüm. Onlara, 'Çocuklar tabancayı derenin dibine atıyorum, dalıp çıkarma cesaretini gösteren olursa tabanca onundur,' dedim. Şaka ediyorum sandılar. Tabancayı fırlatıp attım. Jim daldı, fakat her yer öyle kayalıktı ki, tabancayı bulması da olanaksızdı. Üstelik dizi de fena yarılmıştı.»

C. On üçüncü yaş gününde annesi ya yıldönümü partisi vereceğini ya da 20 Dolar armağan edeceğini söyledi. Gary parti yapılmasını yeğlemişti. Yalnızca Jim'i ve Charley'i davet etmişti. Onlar da Gary için evden armağan olarak gönderilen paraları alıp kendileri harcadılar.

D. Jim'le kavgaya tutuşmuştu. Çok öfkelenen Gary, Jim'i bayıltıncaya kadar dövmüştü. Kaba saba ve tuttuğunu koparan bir adam olan Jim'in babası Gary'yi, «Bir daha buralarda görüneyim deme, karışmam ha» diye tehdit etti. Bu olaydan kısa bir süre sonra başka bir olaydan başı derde giren Gary ıslahevine gönderildi.

Nicole'e bunları anlatan Gary, daha sonra kendisi 3, kardeşi de 4 yaşında oldukları sırada Santa Barbara'da anne ve babasıyla bir lokantada yemek yerlerken rastladığı Koruyucu Meleğinden söz açtı. Sofradan kalkan babası gidip para bulacağını söylemişti. Bir daha ortalıkta gözükmeyen babası üç ay sonra eve gelmişti. İşte Koruyucu Meleği o zaman ortaya çıkmıştı. İki çocuk ve bir de ana Provo'ya kadar otostopla gelmişlerdi.

Gary uzun süredir kendisine yardım etmeyen Koruyucu Meleğinin şimdi Nicole'ü tanıyınca, yeniden ortaya çıkmış olduğunu söyledi. Gary bunu söylerken arabada bacaklarını gösterge tablosunun üstüne uzatmıştı. Ve pantolonsuzdu. Üstelik Central State Caddesinde araba sürüyorlardı.

Trafik işaretinde durduklarında, bir kamyon şoförü otomobilde Gary ile Nicole'ün laubali hallerine gözlerini dikerek baktı. Fakat onlar hiç de rahatsız olmuş görünmüyorlardı. Gary elindeki marihuanalı sigarayı yakarken, «Şimdiye dek içtiğim en iyi mal olacak,» dedi. Birer duman aldıktan sonra Gary, «Ne yapalım yani, Tanrı yaratmış bütün bunları,» diye güldü.

Bazen geri zekâlı çocukların bakımeviyle dağlar arasındaki çayırlarda dolaşmaya giderlerdi. Nicole altı yıl önce kapatıldığı yeri görünce az huzursuzlanmazdı.

Sunny ile Leblebi evlerinin penceresinden geceleri dışarıya baktıklarında, bir buzdağı gibi duran tepeler estirdikleri şiddetli rüzgârla korkuturdu onları. Gary ile Nicole sık sık o tepelerin yamaçlarında dolaşırlardı.

Bir defasında buralarda gezinirlerken Nicole düştü. Dizini öyle fena vurdu ki, Gary onu kucağında taşımak zorunda kaldı. Kolları bacakları sargıya alındı Nicole'ün. Gözleri kapalı düşünen Nicole, çevresinde bir uğursuzluk dolaştığını ve bu şeytani varlığın Gary'nin varlığından doğduğunu düşündü. Pek hoşlanmadı bu düşünceden ve kendi kendine, ne yapalım, eğer şeytan o ise, demek ben de onu yanımda istiyorum, dedi.

Gary'nin insanı bir mıknatıs gibi çektiği ve beraberinde kötü ruhları taşıdığı duygusu, korkutucu olmaktan çok garip geliyordu Nicole'e. Bütün bu ruhsal dalgalanmalar geri planda duran bakımevinin hayalet kıyılarına çarpınca, Nicole sarsılmadan edemiyordu.

Karanlıkta Nicole'ün, Gary'e, «Sen şeytan mısın?» diye sorduğu olurdu.

Bu soru karşısında Gary suskunluğunu koruyordu. Böyle anlarda çevrelerinde bir soğuk dalgası yükselir, üşüme hissederlerdi. Gary Beyaz Gardiyan adlı bir hapisane görevlisinin bir defasında kendisine aynı soruyu sorduğunu söyledi Nicole'e.

Yıllar önce Gary cezaevinin hatıra eşya mağazasında çalışırken, Beyaz Gardiyanın kendisine armağan edilen bir gümüş parçasından bir yüzük yapmasını istediğini anlattı. Gary Mısır çizimlerine bakarak Osiris'in yüzüğünden Horus'un Gözü'nü kopya etmişti. «Ortaya çıkan yüzük sihirli göründü bana, onun için bende kalmasını istedim,» dedi.

Beyaz Gardiyanın onunla samimi oluşu, Gary'nin bir gün adamı hapisanede bir çocuğu becerirken görmesinden ve bu olayı görmezlikten gelişinden ötürüydü. Gary bu olayı Nicole'e hiç anlatmadığı halde, Nicole bu yüzüğün o çocuktan alındığını sezmişti.

Gary bu yüzüğü Nicole'e vermek istediğini söyledi. Gary,

Hindu inançlarına göre, insanların alnının orta yerinde bir üçüncü gözün bulunduğundan sözetti. Bu yüzüğün o üçüncü göze eşdeğerde olduğunu ve bu sayede başkalarının göremediği gizlere ereceğini anlattı. Eve döndüklerinde Gary, Nicole'ü yere yatırdı ve üçüncü gözün alnında belirmesini beklemesini söyledi. Düşüncelerini yoğunlaştırmasını istedi ondan.

O gece hiçbir şeycik olmayınca, Nicole kıkır kıkır gülmeye başladı. Karşısında Mısır piramitlerinin çıkacağını sanmıştı. Hiçbir şey çıkmadı.

Fakat bir gece karşısına daha belirgin şeyler çıktı. Belki de aldığı birkaç duman esrarın etkisiydi. O göz aracılığıyla yaşamının gerisin geri gözlerinin önünde canlandığını gördü. Unuttuğu birçok şey yeniden aklına gelmişti. Bunlar yaşamı boyunca içine işlemiş ve söküp atamadığı gerçek görüntülerdi. Onları kimseye anlatmak istemiyordu. Anlatırsa yeni hayaletlerin anlattıklarının peşine takılmasından korkuyordu.

Kendisi hakkında bir şeyler anlatıyordu Gary'ye, ama tam doğrusunu değil. Yatıp kalktığı erkeklerin yaşamında büyük önem taşımadığına kendini inandırmaya çalışıyordu. Kötülerini bir yana itip yaşamının iyi yanlarını kendine saklamak amacındaydı. Yaşamı nehir üzerinde dalgalanan bir film gibi oynuyordu. Filmin çoğu bölümünü görüyor gibiydi, fakat anlattıkları yalnızca birkaç sahnesiydi filmin.

2

Sunny 2,5 aylıkken, Nicole yeni bir gönül serüvenine girişmişti. Midway'de doğru dürüst kadın yüzü görmemiş gençlerle düşüp kalkmaya başlamıştı. Bunun nedenleri arasında, Barrett'in, Nicole'a yatakta başarılı bir kadın olmayışına inandırması da vardı. İyi iş tutmamış gençlere kendisinin ne denli usta olduğunu göstermek istiyordu. Aslında Barrett'in de bir sorunu vardı. Nicole'den başka bir kız tavlayamadığından, beceriksizliğini kıskançlıkla örtmeye çalışıyordu. Yolda bir erkek Nicole'a gülümseyecek olsa, onunla yattığını geçirirdi aklından. Bunu içine atar, birkaç gün sonra içindekileri kusar ve Nicole'e bir orospu muamelesi yaparak kendisinden önce ne haltlar karıştırdığını ba-

yağı bir dille yüzüne vururdu. Onun bu davranışı karşısında, yaptıklarından ötürü kendisine minnet duyacak kişiler aramaya koyulmuştu Nicole.

Çok geçmeden Nicole Midway'den dönmeyi kararlaştırdı. Çocuğu olduktan sonra zayıflamak için epey beden hareketleri yapmış, eski formunu bulmuştu. Dönüşünde onu Barrett karşıladı havaalanında. Barrett'e, «Ben senin kadınının değilim artık,» dedi. Buna rağmen Barrett'le birlikte kaldı. O yaz ikisi de esrarın en iyi kalitesini kullanarak zevk dalgaları arasında çalkalandılar. Nicole seks için çıldırıyordu.

Barrett verdiği tozlarla istediğini yaptırır duruma getirmişti onu. Nicole aldığı tozların etkisiyle yumuşamış, kuzu gibi olmuştu. İçinden sürekli dans etmek geliyordu. Ancak tozun etkisi geçip de kendine geldiğinde, başağrıları başlıyor, dişleri sızlıyor, böbrekleri sancıyordu. Fakat yine de müthiş bir cinsel ilişki isteği duyuyordu.

Esrarın başka etkileri de oluyor, garip düşler görüyordu. Öldüğünü, çölde bir mezara gömüldüğünü görmüştü bir keresinde. Düşünde kapkaranlık bir gece üstünü örtmüş, «Gel, bana gel,» diye fısıldamıştı.

O kadar sarsılmıştı ki, Barrett'e ölümle konuştuğunu, ondan korkmadığını, gelmesini memnunlukla beklediğini söyledi. Barrett, Nicole'e ölmeyecek kadar değerli olduğunu söylemiş, fakat bu konuda edecek başka bir söz bulamamıştı.

Birkaç gece sonra bir partide Barrett, Nicole'ü birkaç arkadaşıyla paylaşmaya kalkıştı. Müthiş kavga ettiler. Nicole, Barrett'in kafasına bir çekiç fırlattı. Bozuştular. Nicole küçük kızını alıp anneannesinin evinde Sue ve Rikki ile birlikte oturmaya gitti.

Bir felaketi başka bir mutsuzluk kaplıyordu. Sue ile hiç geçinemiyorlardı. Sue pis çocuk bezlerini etrafa saçıyor, ev leş gibi kokuyordu.

Sonra bir gün Rikke ve Sue, Nicole'ü anneannesinin yatağında bir Çinliyle yakaladılar. Bu da evlenmek için hayatına giren erkeklerden bir başkasıydı. Tom Fong evden çıkar çıkmaz Nicole, Rikki ile ağız dalaşına girişti. Rikki, «Bir daha ağzını bozarsan yumruğumu yersin,» diye tehdit etti. Eve gelen teyzesiyle amcası Nicole'e orospu dediler. Amcası yüzüne bir de şamar

indirdi.

Nicole bir çarşafla bohçasını yaptığı gibi Sunny'yi alarak çıkıp gitti.

Yolda Pennsylvania'ya gitmekte olan kekeme biri durdu ve onları arabasına aldı. Nereye gideceği umurunda değildi Nicole'ün. Bu erkeği beğenip beğenmediğini aklına bile getirmedi. Böylece onunla birlikte Pennsylvania'nın Devon kasabasında bir hayat kurdular. Adamın deri eşya mağazasından iyi geliri vardı. Evlenmeyi bile düşündüler. Yatakta çok başarılı bir erkekti. Nicole'ü memnun etmek için elinden geleni yapıyordu.

3

Kip Eberhardt adındaki bu adamla birarada yaşamak zordu. Kuruntulu biriydi. Nicole'ün hatası yaşamından bölümler anlatmasıydı. Adam işe gider gitmez, acaba Nicole şu anda başka bir erkekle mi yatıyor, diye kuşkuya kapılırdı. Aslında öyle bir durum yoktu ortada, fakat kafasına takmıştı. Kendisi işteyken, Nicole'ün eve birini aldığından kuşkulanırdı. Nicole'ü cinsel açıdan doyurduğu kanısındaydı. Fakat bazen Nicole'ün isteği yarıda kalmış duygusuna kapılıyordu. Nicole'ü dövdüğü de olurdu. Aslında Nicole adamı seviyor fakat herif bunu anlamıyordu. Bu durum Nicole'ü en çok üzen noktaydı. Şimdiye dek çektiği üzüntülerin en büyüğüydü onca.

Yaşamının bir yılını ona vermesinden ve onunla mutlu olamamasından sonra bir de dayak yemesi, Nicole'de nefret duygusu uyandırdı. Kip çelimsiz, hafif kambur, ufak tefek bir erkek olduğundan aralarındaki şiddetli bir kavga olmuyordu. Hatta kimi zaman kavgalarda Nicole Kip'i neredeyse yere çalacak üstünlük sağlıyordu.

Nicole bir kez daha gebe kaldığını öğrendiğinde yaşı 17'ydi. Kip bu haberi duyduğunda çok sevindi. Nicole ise Kip'ten iğreniyordu artık.

Nicole doğum kontrol hapı kullanmazdı. Hangi tarihlerde gebe kalacağını saptamak için takvime de bakmazdı. Ayın bazı dönemlerinde öteki dönemlere oranla gebe kalma olasılığının

daha yüksek olduğunu biliyordu yalnızca. Bir de şu vardı : Her nasılsa gebe kalmayacağını umuyordu.

Bu kez, komşusu bir hastabakıcı olduğu için onu doğum kontrol merkezine götürdü ve karnında bir şeyler var, diye haber verdiler ona.

Bu konudaki kesin haberi Kip'e vermesi, ayrılmaları için bir neden daha ekledi şimdiye dek var olanlara. Adam o denli heyecanlandı ki, Nicole'ü ve karnındaki bebeği severken söylemek istediği sözlerin ağzından çıkması Nicole'e bir yıl sürmüş gibi uzun geldi. Kekemeliği nedeniyle iki sözcüğü biraraya getirmesi saatler alırdı zaten. Nicole bu durumun da, tahammül edilmesi zor koşullara katkıda bulunduğunu düşündü.

Böylece otobüse atlayarak Utah'a döndü. Otobüste tanıştığı bir gençle sırf dinlenmek için sevişti. Nasıl olsa çabucak varmak istediği bir yer ya da hedef yoktu hayatında. Onunla birazcık gönül eğlendirdi.

Çocuğunu aldırmayı düşündü, fakat bir canlıyı öldürme duygusu ona ters geliyordu. Zamanında Barrett'i sevmezken, ondan doğan Sunny'yi sevmişti. İleride sevebileceği bir çocuğu istemezlik edemedi.

Jeremy'nin doğduğunun ertesi günü Barrett hastaneye geldi ve Jeremy'yi görünce kendi oğluymuş gibi bir duyguya kapıldığını söyledi.

Nicole hastaneden çıktıktan sonra, Barrett peşinde dolanmaya başladı. Sunny'yi, Jeremy'yi sevdiği kadar sevmemişti.

Jeremy'nin doğumundan önceki gebeliğinin son aylarında Nicole bir motelde temizlikçi olarak çalışmıştı. Motel banyolarını, küvetlerini temizliyor, yatak çarşaflarını değiştiriyordu. Orta ikiden ayrıldığı için bundan daha iyi bir iş bulamamıştı. Doğumdan sonra Kip'e telefon açtı. Bir oğlu olduğu haberini Barrett'ten başka birine daha duyurmayı istemişti. Kip çok sevindi ve telefonda kekelemeden sevincini anlatabildi.

Kip hemen geldi. Birlikte gidip bir süre daha yaşadılar. Nicole için yeni bir balayı başladı. Fakat Kip yeniden deri eşya dükkânındaki işlere dalınca, durum değişti. Kuruntulu Kip'in içine yine aldatıldığı kuşkusu düştü. Bir akşam eve döndüğünde,

pencerede iki kişi gördüğünü söyleyerek evi aradı taradı. Bu, bir kez daha bardağı taşıran damla oldu.

4

Utah'a döndüğü zaman ailesi Nicole'e, bir kız ve bir erkek çocuğuna sahip bulunduğu için şanslı olduğunu söyledi. Nicole ise birinin bile dünyaya gelmesini arzulamadığı iki çocuktan ötürü şanslı sayılmanın nedenini anlayamıyordu. Morali bozuk olduğu günlerde yaşamından epey şeyler yitirmiş olduğu geçiyordu aklından.

Utah'a dönüşünde Barrett yine havaalanındaydı Nicole'ü karşılamak için. Nicole'ün ne arabası, ne parası ne de evi vardı. İki çocukluydu. Annesiyle babası Midway'den dönmüşlerdi ve evlerinde kalmasını söylüyorlardı Nicole'e. Fakat hayatın sillesini yemiş olarak ana baba evine dönmek istemiyordu. Hem zaten onların da araları pek iyi değildi. Çektiklerine bir de annesiyle babasının dırdırlarını eklemek istemedi. Zaten ipin ucunu bırakmıştı. Barrett'in açtığı kucağa koşa koşa gitti, ama onun işleri de kötü gidince 30 yaşlarındaki Steve Hudson çıktı karşısına. Dürüst ve kiliseye giden bir adamdı. Birkaç ay birlikte olduktan sonra evlendiler. Evlendiklerinden iki hafta sonra da ayrıldılar. Geçinememişlerdi. Nicole'ün morali son derece bozuktu. Kilisede tanıştığı Bob Sears adında biriyle yaşamaya başladı. İyi bir insandı. Jeremy'yi, Nicole'den çok seviyordu. Nicole Jeremy'yi döveceği zaman Bob önlerdi. Bob Sears'in bu kadar iyi davranmasının nedeni, belki de kendi çocuğunu çok az görme olanağına sahip bulunmasıydı.

Mississipi'de oturan Bob'un babası kanserden ölmek üzereydi. Babasını görmeye giden Bob'la birlikte gitmek için Nicole çocuklarını annesine bıraktı. Bob, Nicole'e güven duygusu veren bir erkekti.

Mississipi'de Nicole bir gece yaşamının en büyük şoklarından birini geçirdi. Bob'un babası kasaptı. Evin ahırında kendileri için besledikleri sığırları da vardı. O gece Nicole ahırın önünden geçerken, kalaslar arasından, gözlerine inanamayacağı bir

manzarayla karşılaşmıştı. Erkek diye seçtiği adam orasını bir buzağıya emdiriyordu.

Bob arada sırada bir köpeğin bir tavuğa atlayışını gösteren fotoğraflara bakarken, Nicole onun garip garip konuşmalarına tanık olmuştu. Nicole'e böyle bir şeyi ömründe görüp görmediğini sormuştu. Nicole aldırmamış ve konuyu kapamıştı. Şimdiyse kendi kendine, kızım, sen hep kaybeden biri olacaksın. Bu gerçeği kabullen, diyordu.

Nicole, Bob'u buzağıyla görmemiş gibi davrandıktan başka, bunu unutmaya da hazırdı. Bu arada babasının dükkânını devralmaktan söz ediyordu Bob. Babası Utah'da yaydığı gibi kanser değildi. Dükkânını devredecekti. Bu nedenle Bob, Nicole'e çocuklarını alıp Mississipi'de yaşamayı öneriyordu. Nicole her zamankinden daha kötü biçimde kapana kısıldığını hissetti.

YEDİNCİ BÖLÜM

HİLELİ DÖVÜŞ

1

Haziran ayının ikinci hafta sonunda Gary ve Nicole yaylalara çıkıp orada çadırda sevişmek istediler. Fakat Nicole çocuk bakıcısı bulamadı. Her zaman gelen Laurel'in akrabalarını ziyarete gitmesi gerekiyordu.

Gary cumartesi sabahı Vern'in mağazasına saç bir levha üzerine birkaç harf çizimine gittiğinde, Toni'nin kızı Annette'in mağazaya geldiğini gördü. Toni ile Howard haftasonu için Nevada'da Elko'ya gittiklerinden, Annette, Vern ve İda ile birlikte kalmıştı. Brenda ve Johnny de, Howard'larla Elko'ya gitmişlerdi. Gary, Annette'i görür görmez çocuklarına bakıcılık yapmasını istedi.

İda buna karşı çıktı. Torunu Annette 16'sındaymış gibi büyük gözüküyordu, ama aslında henüz 12'sindeydi. İki çocuğa bakmak Annette'e fazla sorumluluk yüklemek demekti.

Gary, neden olmasın, diye düşünüyordu. Levha çalışmasını bitirip Vern'in dükkânından arabasına birkaç boya kutusu taşırken, Annette'e çocuklara bakarsa 5 Dolar vereceğini söyledi. Annette, «İsterim ama olmaz,» dedi. Gülümsedi ve cebinden küçük bir plaket çıkardı. Gary hapisten çıktığı pazar Toni'lerin evine gittiğinde, Annette'e güzel çizim örnekleri vermişti. Şimdi de Annette güzel şeyler çizdiğini göstermek için Gary'ye üstünü yazdığı bu küçük plaketi vermek istiyordu.

Gary öylesine sevinmişti ki bu plaketten ötürü, kolunu Annette'in boynuna dolayarak yanağına bir öpücük kondurdu. Sonra da yolda el ele yürüdüler. Gary, İda'yı ikna etmesi için Annette'e hâlâ ısrar ediyordu.

Ver'in çiftliğinin arka tarafındaki kulübeyi kiralayan Pete Galovan, Gary ile Annette dükkândan çıkarlarken içeri giriyordu. İkisinin birlikte yürüdüklerini ve bir yerde durduklarını gördü. Durumları hoşuna gitmemişti.

Gary konuşurken Annette sırtını duvara dayamıştı. Onu bir şeyler için ikna etmeye çalıştığı belliydi. Pete mağazaya girince, «İda,» diye seslendi. «Galiba Gary torununuza bir teklifte bulunuyor.»

Üç ay önce Annette, İda'larda kaldığı bir sırada ona bir otomobil çarpmıştı. Ciddi bir şey olmamıştı, fakat kendilerinde her kalışında başına bir şey gelmesinden korktuğu için ne olup bitiyor diye İra hemen pencereye koştu. Ve Gary ile Annette'in el ele geri döndüklerini gördü.

«Yaptığınız şey doğru mu, bilmiyorum,» dedi. «Ama Annette'ten uzak dur.»

Daha sonra Vern, Gary'ye şöyle dedi : «Uygunsuz herhangi bir davranış görmeyeyim.»

2

Ertesi akşam Annette Toni'ye, «Anneciğim, kötü bir şey yapmadık. Gary'ye plaketi verdim, o da yanağıma bir öpücük kondurdu.»

«Peki, neden onunla yolda birlikte yürüdün?»

«Çünkü şimdiye dek görmediğim kadar büyük bir böcek uçtu yanımdan. Ona bakıyorduk birlikte.»

«Ama el ele tutuşuyordunuz.»

«Onu beğeniyorum, anne.»

«Senin herhangi bir tarafına dokundu mu? Sana şefkatli bir öpücük vermekten başka bir şey yaptı mı?

«Hayır, anne.» Annette, Toni'ye, «Ne gerzekçe şeyler soruyorsun,» der gibi baktı.

Toni kocasıyla bu konuyu görüşürken, «Gary mağazanın önündeki kaldırımda bir şey yapmaya kalkışmaz,» dedi Howard. «Sevgilim, bir bit yeniği yoktur bu işte. Nezaket kurallarına uygun biçimde bekleyelim bakalım.»

Vern pazartesi günü Pete Galovan'a, Gary'nin onu pataklayacağını söylediğini duyurdu. Dikkatli olmasını da ekledi. Vern, «Gary'nin mağazaya gelip burada hır çıkarmasını istemem. Gider dışarıda dövüşürsünüz,» dedi. Pete, Gary'nin Idaho'da adam dövüp hastanelik ettiğini de duymuştu önceden.

Brenda, Gary'ye, Pete'in dünyada dine bağlı insanların başında geldiğini söylemişti. 1.90 boyunda, iriyarı biriydi.

Pete şu sıralarda Gary ile dövüşmek istemiyordu. Birçok sorumluluğu vardı. Pete kirasını ödeyebilmek için Vern'le birlikte çalıştıktan başka, üç ayrı işde daha çalışıyordu. Ayrıca Mormon Kilisesindeki görevlerini yerine getiriyordu. Eski karısı Elizabeth'in ilk evliliğinden olma yedi çocuğuna bakmasını sağlayacak parayı da veriyordu.

Kısacası, çok yorgun bir insandı. Sinir bunalımı geçirmiş ve aldığı Lityum yüzünden hastanede tedavi de görmüştü. Gary ile aralarında sorun çıkacağını düşünmek bile Peter'in kaslarının gerilip gevşemesine yol açıyordu.

Pazartesi günü Pete, Vern'in dükkânında öğleden sonra çalışırken, bir ara Vern, «İşte, geliyor,» dedi.

Gary'nin yüzü tam Pete'in beklediği gibiydi: Burnundan soluyor, çok kötü bakıyordu.

Gary hemen konuya girdi. «İda'ya hakkımda söylediklerin hoşuma gitmedi. Benden özür dileyeceksin.»

Pete'in yanıtı şu oldu: «Seni üzdüğüm için bağışla beni, fakat eski karımın o yaşta kızları var, bu nedenle bana öyle geldi ki...»

Bir şey gördün mü?» diye sözünü kesti Gary.

«Seni bir şey yaparken görmedim, ama görünüşünden düşünceni okudum,» dedi Pete. «Söylediklerim sana ters geldiyse özür dilerim,» diye de ekledi. «Ağzımı açmamalıydım. Ama yine de kıza gösterdiğin ilgiyi ben doğru bulmadım.» Pete dürüstlüğünü göstermek istediği zaman sözünden geri dönmezdi.

«Peki, öyleyse,» diyen Gary onu dövüşe çağırdı.

Vern orada bulunuyordu. «Hadin dışarı,» diye uyardı onları. Mağazada bir müşteri vardı o sırada.

Pete hiç kuşkusuz bu dövüşe istekli değildi. Arka kapıya doğru Gary'nin önünde ilerliyordu ki, arkasından ensesine bir tane yumruk indirdi Gary. Yere yuvarlanırken dönüp Gary'nin yüzünü yakaladı. Kendine doğru çekip onu da yere yuvarladı. Gary'nin başı betona vurdu. Pete, Vern'in dövüşü izlediğini gördü.

Gary kalkıp yumruk yumruğa dövüşseydi, Vern hazırdı Gary'yi pataklamaya. Fakat yere yıkılan Gary üzerinde Pete 110 kilonun verdiği ağırlık avantajını çok iyi kullanıyor, Gary'nin başını güm güm betona vuruyordu. Soluk soluğa kalan Gary'ye, «Yetti mi?» diye soruyordu. Vern, Gary'nin bitkin düşmesi için bir dakika kadar bekledikten sonra, «Yeter artık,» dedi. «Yeterince dövdün. Bırak onu.» Pete kıskıvrak tuttuğu Gary'nin üzerinden kalktı.

Gary'nin yüzü bembeyazdı. Ağzından da kan geliyordu. Vern, Gary'nin böylesine zavallı baktığını hiç görmemişti.

Vern azarladı. «Aradın doğrusu. Ayıp, insana arkadan vurulur mu?»

«Öyle mi sanıyorsun?»

«Erkeklik mi bu?» Vern kolundan tuttu. «Tuvalete git, üstünü başını temizle.» Girmek istemeyince Vern iteledi. Bunun üzerine Gary dönüp konuştu. «Ben böyle dövüşürüm, ilk darbenin önemi vardır.»

«İlk darbe, evet, ama,» dedi Vern. «İlk darbe arkadan vurulmaz. Erkek değilsin sen. Üstünü başını temizle ve işinin başına git.»

Pete kendini toparlamakla meşguldü. Epey sarsılmıştı. Gary tuvaletten çıkar çıkmaz hâlâ Pete'in özür dilemesini bekliyordu. Dövüşe yeniden hazır gibiydi. Aslında yüzünden her şeyi yapmaya hazır olduğu anlaşılıyordu. Bu durum karşısında Pete telefonu kaldırıp, «Hemen buradan gitmezsen polisi çağırırım,» dedi.

Biraz zaman geçti aradan ve Gary sonunda gitmeye karar verdi.

Ama yine de Pete telefon etmekten geri durmadı. Gary'nin

tutumunu beğenmemişti. Bir polis geldi ve Pete'ten karakola gelip ifade vermesini istedi.

Vern ve İda fazla üzülmediler. Pete'e, Gary'nin her geçen gün daha yakışıksız davrandığını söylediler. Pete, Gary'yi şartlı tahliye eden görevlinin adını da öğrenmişti. Mont Court'u telefonla aradı ve Gary'nin başka bir eyalet cezaevinden geldiği ve ha deyince hemen hapse atılamayacağı yanıtını aldı. Pete atlatıldığı duygusuna kapılmıştı. Bu işin üstüne düşmedikçe Gary'nin tutuklanmayacağını anladı.

O gece Pete eski karısı Elizabeth'i ziyarete gitti. Zeki ve dişi bir kadın olan Elizabeth, Pete'in işlerine ilgi duyardı. Onu yüzlerce kişisel felaketten kurtarmıştı. «Gelecek kez beni öldürür,» demesine karşılık Elizabeth, «Aldırma ona,» dedi.

Pete, «Hayır, beni ya da başka birini öldürecektir. Bu kesin,» yanıtını verdi. Gary'nin taşkınlığına karşı aldırmazlık edemediğini, duyarlılığının ona Tanrı'nın verdiği bir özellik olduğunu ve aşırı duyarlılık yaratan olayların moral çöküntüsüne yol açtığını söyledi. Yine sinir bunalımı geçirmek istemiyordu. Bu nedenle Elizabeth'e, «Gary'nin kimseye zarar vermemesi gerekir. Onun yeri hapishanedir. Suçlamalarımda ısrarlı davranacağım,» dedi.

3

Ertesi gün Gary işe gittiğinde yüzü gözü şişti.

«Ne oldu böyle? diye sordu Spencer.

«Bira içiyordum. Tatsız bir söz söyleyen bir adamla dövüştüm.»

«Sana fena vurmuş galiba.»

«Adamı bir görsen nedenini anlarsın.»

«Unutma, seni şartlı tahliye ettiler. Bir barda içerken dövüşürsen tırıs tırıs hapsi boylarsın. İçtiğin içki şişede durduğu gibi durmuyorsa o zaman içme.»

O sabah öğlene doğru Gary patronunun yanına giderek, «Düşündüm, taşındım, haklısın,» dedi yumuşak bir sesle. «İçkiyi bırakıyorum.»

Gary öğle yemeğine Nicole'ü bekliyordu. Gelmeyince usta-

başı olan Craig Taylor'un yanına gitti. Araları iyiydi. Gary sohbete giriştiğinde, Craig fazla konuşmaz, kocaman kollarıyla omuzlarını oynatmaktan başka bir şey yapmazdı.

O günkü sohbette Gary hapisaneden söz açtı. Arada sırada bundan sözettiği olurdu. Bir ara Charles Manson'u tanıdığına söyledi. Gary, «Hapiste birini öldürdüm,» dedi. «Zenciydi, dev gibi biriydi. Onu 57 kez bıçakladım. Sonra ranzasına yatırdım. Bacaklarını toparladım. Beyzbol kepini giydirdim, ağzına da bir sigara koydum.»

Craig, Gary'nin ilaç aldığını farketmişti. Fiorinal diye bir hap. Craig'e de ikram etti ama o almayı reddetti. Bu ilaçların Gary'nin kişiliğini etkilediği yoktu. Olsa olsa biraz taşkınlık yapmasına neden oluyordu.

Nicole geldiğinde yemeklerini bitirmişlerdi. Davranışlarından Graig onların üzüntülü olduklarını anladı. Birbirlerinin ellerini sıkıştırıp duruyorlardı. Uzun süren bir öpücükten sonra ayrıldılar. Gary güzel bir kadına sahip olduğunu onu uzun uzadıya öperek etrafa gösterirdi. Bu nedenle Craig etkilenmedi. Durumu biliyordu. Fakat bu defaki el sıkışmaları değişikti. Öğleden sonra Gary garip davranışlar içindeydi.

Craig, Gary'yi bir boya işi için adı Weston olan 18 yaşındaki bir iş arkadaşıyla bir yere gönderdi. Yolda Gary kamyonu durdurmuş ve altı tenekelik bira kartonu almıştı. İş sırasında biraları yuvarlayıp duruyordu.

Weston bir şey demedi bira konusunda. Çalışırlarken Gary, «Hadi, kamyonu çalalım,» önerisinde bulundu.

«Ne demek istiyorsun?»

«Gece gelir, kamyonu alırız, sonra boyar satarız.»

«Neler söylüyor sen? Biz bu kamyonun sahibi adına iş yapıyoruz.»

«Evet, evet,» dedi Gary birasını çekerek. «Bunu bir dosta yapamayız.»

Weston işe döndüğünde olup bitenleri anlattı arkadaşlarına. Hepsi gülüştü. Gary'nin birayı kaçırdığını düşündüler. Kamyon çalmak da neymiş, diye üstünde durmadılar.

Bu arada patronu Spencer ehliyetinin gelip gelmediğini sordu Gary'e. Gelmediyse yenisini almak için direksiyon kurslarına gitmesini söyledi.

«Direksiyon sınavına girmek çocuk işidir. Ben çocuk değilim, bana yakışmaz direksiyon sınavına girmek,» dedi Gary. «Böyle bir şey olsa ben de sınava girerdim. Yasa herkes için eşittir.» «Özür dilerim, patron gidip Nicole'e telefon etmem gerekiyor.»

Nicole'un öğlenleyin getirdiği mesaj Mont Court'la ilgiliydi. Spanish Fork'a giden Mont Court'un Pete olayından söz açtığını, Pete suçlamasından vazgeçmezse Gary'nin durumunun kötü olabileceğini söylediğini duyurmuştu.

Gary üzülmemesini söylemişti Nicole'e ve birbirlerinin ellerine sarılarak ayrılmışlardı.

Nicole, Gary'den ayrıldığı andan itibaren endişelenmeye başlamıştı. Eve sanki bir doktor gelmiş ve bacaklarını kesmek zorunda olduğunu söylemişti. İşte öylesine kötü hissediyordu kendini Nicole. Ne garip bir rastlantıydı. Mont Court yakışıklı, sarışın erkeklerden biriydi. Nicole'ün evine geldiğinde, park yerindeki Mustang arabada oturan Nicole'un kızkardeşi April'ın bakışından rahatsız olmuştu. April adamı yakışıklı bulduğundan mı, yoksa hava sıcak olduğundan mı ne, belden yukarısı çıplak durumda sırtını otomobilin camına dayamış oturuyordu. Mont Court otomobilin çevresinde dolanıp April'ın göğüslerini görmeye çalışmıştı. Bunu gören Nicole gülümseyecek olmuş ama canının sıkıntısından gülememişti.

Nicole, Gary'nin kafasının içinden geçenleri biliyordu. «Merak etme, merak etme, Pete'i öldüreceğim,» demişti. Nicole gidip Pete Galovan'la bizzat konuşmaya karar verdi.

Pete'e, Gary'nin sorunlar içinde yüzdüğünü, hapiste uzun süre yattığını, çıktıktan sonra kendisine gelmesinin zaman alacağını anlattı.

Nicole, Pete'i yumuşatmaya çalışıyordu. Gary'yi sevdiğini biliyordu ve sevginin bir insana yardımcı olacak en önemli etken olduğu kanısındaydı.

Pete'e göre, aşk Tanrı gücünün belirli bir olayı etkileme aracıydı. Pete'in bu görüşünü, «Doğru,» diye onayladı Nicole.

«Fakat, biliyor musun, bu adam doğru yoldan çıkmış. Onun katil olduğuna inanıyorum. Beni öldürecek.»

O anda Pete, Nicole'e öyle kötü bakıyordu ki, Nicole, «Eğer şikâyetini geri almazsan, şartlı tahliyeyle hapisten çıkar çıkmaz gelip seni asıl o zaman öldürür,» dedi. Nicole gözlerini Pete'in gözlerinden ayırmadan ekledi «Pete, bak, eğer onu şimdi hapse atarlarsa, o benim için hayatımdan daha önemli biri. Hele senin hayatından çok daha önemli. Eğer seni gelip o öldürmezse ben gebertirim.»

Hiçbir şeyi bu kadar bilinçli söylememişti. Nicole, Pete'in şok geçirdiğini anladı. Adamın içi her yandan kanıyor gibiydi.

Nicole'ün Gary'yi, onun yerine cinayet işleyecek kadar sevdiğini anlamıştı Pete. Bu ona koydu. Biraz da korkmuştu. Hiçbir kadının kendini Nicole'ün Gary'yi sevdiği kadar sevmemiş olmasına üzüldü.

Bu düşüncelerin estirdiği tüm üzüntüleri soluyarak Nicole'e elini uzattı, ona dokunarak, «Rahatla kızım,» dedi. «Adamcağıza belki de bir şans daha tanımak gerekir.» Biraz düşündü ve açıkladı. «Şikâyetimden vazgeçiyorum.» Diz çöktü. «İzninle dua etmek istiyorum. Seninle birlikte.»

Nicole razı oldu.

«Senin ve Gary için dua edeceğim. Her ikinizin de buna ihtiyacı olacak.»

Tanrı'nın Nicole'le Gary'i korumasını ve Gary'nin kendini kontrol edebilecek duruma gelmesini diledi. Dua ederken başka neler söylediğini, dua sırasında Nicole'ün elini tutup tutmadığını anımsamıyordu. Bunlar önemli değildi. Zaten duada neler söylendiği sonradan anımsanmayabilirdi. Önemli olan dua sırasında insanın içinden gelerek söyledikleriydi.

Nicole kapıdan çıktığında, odada derin bir sükûnet ve huzur havası egemendi. Pete, Elizabeth'i ziyaret etmek isteyecek kadar mutlu hissetti kendini. Elizabeth'e gidinceye dek yine heyecanlanmış ve yolda Nicole'le olan görüşmesini düşünerek ağlamıştı. Elizabeth'e, «Çok tehlikeli bir adam, beni öldürecek,»

diye yineledi. Pete heyecanlandıkça, Elizabeth heyecanını gizliyordu. Ona sakin olmasını söyledi.

Pete bir hayat sigortası yaptıracağını ve Elizabeth'i yasal hak sahibi kılacağını bildirdi. Bu sözler Elizabeth'i altüst etti. Pete, «Sana şu türlü para sağlayamıyorsam bu türlü sağlarım,» dedi. Yeniden evlenmelerini istedi. Elizabeth bir kez daha, «Hayır,» diye yanıtladı.

«Şikayetimden vazgeçtim,» dedi Pete. Sonra da, «Aslında vazgeçmem gerektiğini hissediyorum,» diye ekledi.

Ertesi gün Pete sigorta poliçesini yaptırdı. Provo Kilisesine giderek Gary'nin adını dua edilmesi gereken kişiler listesine ekledi.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

OYUN İÇİNDE OYUN

1

Pazar sabahı erken saatlerde Gary yatakta Nicole'den orasının kıllarını traş etmesini istedi. Son birkaç haftadır bu konuda Nicole'e isteklerini bildiriyordu. Sonunda, «Peki,» dedi Nicole. Banyo küvetine girmesine Gary yardım etti. Traş etme işi bitince de banyodan yatağa kollarında taşıda Nicole'ü. İkinci kez birlikte doyuma ulaştılar. Nicole 6 yaşındayken Lee Amcayla yaptıklarını zihninden kovamıyordu.

Gary o sabah oldukça haşarıydı. Pete olayından sonra Nicole'ü daha çok seviyordu. Ona çılgınca bağlıydı.

O gece Laurel çocuk bakmaya arkadaşı Rosebeth'le geldi. Rosebeth, Gary'yi gördüğü zaman iç geçiriyordu. Laurel'in işi bitip eve döndüğü halde, Rosebeth kaldı. Rosebeth'in hayranlığı Nicole'ü güldürüyordu. Ertesi akşam Rosebeth kendiliğinden çıkageldi. Nicole, Rosebeth'e isterse Gary'ye bir öpücük verebileceğini söyledi. Ancak bu öpücük elbiselerini çıkarma noktasına kadar uzadı. Nicole, Gary'ye böyle bir armağan vermekten yüksünmedi.

Buna bir seks partisi denemezdi. Rosebeth kızlığını korudu. Fakat bunun dışında her şeye hazırdı.

Haftasonunda o tür partilerini yinelediler. Bir defasında Rosebeth gündüz geldi. Gary kapıları, pencereleri kapadı. Kom-

şular ne demişti, Tanrı bilir. Evin içinden çıkan sesler pek sakin sayılmazdı. Nicole zıvanadan çıkmak üzereydi. Eğer Gary küçük kızlarla aldatıyorsa beni, diye düşündü, o zaman bu iş biter. Fakat Nicole sonradan düşündü ki, kendi durumu da pek sağlam değildi. Bir rezalet çıkarsa çocuklarını elinden alabilirlerdi.

Nicole'ün aklına Annette geldi. Gary'nin kızın yanağına öpücük kondurduğunda, aklından bazı şeyler geçirmiş olduğundan kuşkusu yoktu. Genç kızlardan hoşlanıyordu. Fakat yine de Nicole, gençlere Gary'nin tehlikeli çizgiyi aşan bir eylemde bulunduğu inancında değildi. Bu nedenle Nicole, Pete'in iddiasının geçerli olduğuna inanmıyordu. Kısacası Nicole şimdilik Rosebeth işini durdurma yönünde bir karar almayı gerekli görmemekteydi.

Aslında Nicole, Rosebeth'in her aşamadaki yenilik karşısında şaşkınlık duymasından hoşlanıyordu. Keşke beni de böyle yavaş yavaş alıştıran olsaydı, dedi.

Gary'nin Rosebeth'i bir çiçek gibi ağır ağır açması heyecanlandırıcıydı. Tabii, Gary'nin istekleri bazen fazla oluyor, Rosebeth'in dili yorgun düşüyordu.

Sonradan işlerin seyri değişti. Hafta ortasıında Gary işteyken gelen Rosebeth'in sapık cinsel eğilimleri olup olmadığını araştırmaya koyuldu Nicole.

2

Birkaç gün sonra, Gary Mustang'ın taksidini ödemek üzere Val Conlin'e uğradı. İlk taksidi ödeyememiş ve Val bundan rahatsız olmuştu. Bu durum Val için sürpriz sayılmazdı. Çünkü ondan elden düşme otomobil alanların yarısı ödemeleri aksatırdı. Bu durum Val'in başarı dolu yaşamının sırlarından biriydi.

Conlin taksidin vadesinde ödenmemesinin sakıncalarına ilişkin bir diskur çekti Gary'e iki haftada bir 50 Dolar getirmesini istedi.

«Ben bu arabayı beğenmiyorum,» diyen Gary'ye, «Biz burada pırıl pırıl araba satmıyoruz. Kullanılmış araba satıyoruz,» yanıtını verdi.

«Benim asıl isteğim bir kamyonet.»

«Arabanın parasını ödersin, ondan sonra, bir kamyonetle değiştokuş ederiz.»

Gary 50 Dolar ödeyerek bonosunu geri aldı.

O gece Gary ile Nicole yatakta güzel bir gece geçirmediler. Gary gücünü gösterememiş, yüzde yüzlük formundan düşe düşe sıfıra kadar düşmüştü. Bunun üzerine Gary sinirlendi, giyinip dışarı çıktı. Gitti arabada oturdu. Biraz sonra Nicole de arabaya gitti. Direksiyon başında Gary heykel kesilmişti. Hiç konuşmuyordu. Nicole on dakika hiç konuşmadı. Sonra ona elini uzatı.

Gary arada sırada bir düşten söz açardı. O gece arabada otururken, yine o düşten söz etti. Bir zamanlar, başka bir hayatta, idam edildiği inancındaydı. Başını bedeninden ayırmışlardı.

Bu düşte bir eskilik vardı. Çirkinlik, eskilik ve küf vardı. Bundan yine sözedince, Nikole'ü soğuk terler bastı. Bazen Gary'nin kanter içinde uyanışını anımsadı. Bir defasında da düşünde duvar içine sıkıştırılan bir kutunun içine sokulduğunu görmüştü Gary. Bu kutunun fırın ağzına benzeyen bir kapağı vardı.

3

Öbür haftasonu Gary, Vern'le karşılaştı. Birbirleriyle bakıştılar. Vern bana nasıl pis bakıyor Tanrım, diye düşündü. «Benim için erkek değil diyorsun, öyle mi?» sorusunu yöneltti Gary.

«Belki de.» Vern dönüp gitti. Sonradan da üzüldü.

Aynı gün Toni, Brenda'yı ziyarete gittiğinde, Gary oraya uğramıştı. Toni ne diyeceğini bilmiyordu. Gary'yi suçlamak istemiyordu. Zaten yaşamı boyunca birçok şeyle suçlanmıştı. Fakat bu konuda konuşmadan da işleri oluruna bırakamazdı. Annette genç ve güzel bir kızdı. Gary kötü niyetler besleyebilirdi.

Toni mutfaktan, Gary de tuvaletten çıkarken karşı karşıya geldiler.

«Toni, o meseleyi Annette'e açmadın değil mi?»

«Eğer söylemek gerekirse, söylerim Gary.»

Gary Toni'nin elini tutup şöyle dedi: «Tatlım, sana ve ailene hiçbir zaman kötülük etmem.»

Bir sessizlik oldu. Toni inandı ona. Daha doğrusu söylediğini kabullenmek gerektiğine inandı. Yine de Annette'in Gary ile birarada yalnız kalmamalarına dikkat etmeyi kararlaştırdı. «Gary, dediklerine inanıyorum, ama unutma ki, her şeyden önce bir anneyim ben.»

Gary gülümsedi. «Zaten önce anne olduğunu söylemesen şaşardım.» onu yanağından öperek odaya döndü.

Brenda havanın ağırlığını gidermek için Gary'ye, Val Conlin'le ilgili bir hikâye anlattı. Brenda, Val Conlin'in lokantalarda garsonları parmağını şaklatarak çağırdığını söyledi. Bir gün Brenda'nın masalara yemek götürüp getirdiği bir lokantada Val sert bir çıkış yapınca kendisinin dediğini «Sayın bayım, elimdeki bu sıcak çorbayı başınıza geçirmeme ne dersiniz?» dediğini anlattı. Gülüştüler. Gary bu sevinçle Brenda'yı kucaklayıp tüy gibi havaya kaldırdı. Brenda 75 kilo geliyordu. Ne kadar güçlü kuvvetli bu Gary, Pate'e nasıl yenik düştü. diye geçirdi aklından. Gary sanki Brenda'nın içinden geçenleri okuyormuş gibi, «Cezaevinde başlamış kavgaların sonu mutlaka getirilir,» dedi.

4

Bir sonraki cumartesi Gary ve Nicole yine dağ yamaçlarında bir geziye çıkmayı düşünüyorlardı. Fakat Mustang'ların ikisi de bozuktu. Gary'nin marşı almıyordu, hafta boyunca arabasını iterek çalıştırmıştı. Gary gidip Spencer McGrath'a arabadaki arıza hakkında kendisine bir fikir verip veremeyeceğini sormayı kararlaştırdı.

Spencer yeni bir aküye gereksinim olabileceğini söyledi. Eskisinin iyi durumda olduğunu söyleyen Gary'ye güldü. «Nasıl bilebilirsin? Ben onu özel bir aygıtımla ölçeyim, anlarım.»

«Bu akü ölmüş.»

«Peki, ne yapabiliriz?» Yenisini alması gerektiğini söyleyen Spencer'e, Gary parası olmadığını, otomobil taksidi ödediğini belirtti. Spencer 30 Dolar borç verdi. 5 Dolar da benzin için

ödünç verdi.

Akü için aldığı borç, kötü şansın bir başlangıç noktası oldu. Pazartesi akşamı sürpriz olsun diye Nocole'ü direksiyon kurslarından almaya giden Gary, onu peşinde takılmış dört gençle dersane koridorlarında avarelik ederken gördü. Nicole, Gary'yi görür görmez yanına koştu, tatlı bir gülücükle, herkese bu erkeğe ait bir kadın olduğunu ilan eder gibi baktı. Ama bu arada, o andaki görüntünün Gary'nin zihnine nasıl çakıldığını da tahmin etti. Eve giderlerken Gary, «Sana kayıt kuyut koyacak değilim,» diye çıkıştı. Nicole, Gary'nin aklından Lee Amcanın, Jim Barrett'in, üç günlük partinin, bir alay erkeğin geçtiğini biliyordu.

Konuyu Sterling'e açan Gary, «Onun özgürlüğünü kısıtlamak istemem. Serbesttir,» dedi. Sterling'in oturduğu sokaktaki evlerin karşısına düşen mezarlığa doğru yürüyorlardı. Mezarlardan birinde çiçek yoktu. Gary öteki mezarlardaki çiçeklerden birkaç tane alıp küflenmiş bir kaba koydu ve mezartaşının yanına yerleştirdi. Sonra marihuanalı sigaradan birkaç duman çektiler. Gary hemen mezarlıktan çıkması gerektiğini, kendini mezarda gördüğünü söyledi Sterling'e.

Birkaç gece sonra Sterling'e gelen Rikki'ye iğneli sözler eden Gary bilek güreşine çağırdı onu. Kardeşini nasıl yendiğini de Nicole'e böbürlenerek anlattı.

Nicole bir gece öncesinden Gary'nin ne kadar kızgın olduğunu bilemiyordu. Fakat o akşam bilek güreşinde Rikki aslında Gary'yi yenmek üzereydi ki, Gary mızıkçılık etti ve dirseğini masadan kaldırdı.

Bu kez Gary sol elle yapmak istedi. Rikki bu defa tam pes ettirdi Gary'i. Gary yenilgiden sonra Rikki'ye çok pis baktı. Sterling'den dönerken Gary bir dükkâna girdi ve elinde altı tenekelik iki bira kartonuyla çıktı.

Böyle küçük bir dükkândan mal çalmak tehlikeliydi ama Gary tekniğini biliyordu. Paketi alıp çıkarken hiç tereddüt göstermiyor, yüzüne de düşünceli bir ifade veriyordu. Zaten iki karton biranın parası ödendi mi, ödenmedi mi diye dükkân

sahibi kuşkulanmayı aklına bile getirmezdi. Ufak işti.

Önceleri zevk için yapıyor gibiydi. Fakat şimdi Nicole, Gary'nin bu davranışına sinirleniyordu. Ne zaman bir şeye canı sıkılsa Gary'e cesaret geliyordu. İlk zamanlar Gary dükkânlarda Nicole'a, «Hadi sen araklasana,» diyor ve şakalaşarak çalıp çıkıyorlardı. Fakat üst üste deneyler göstermişti ki, ne zaman işler ters gitse, Gary neşe kaynağını çalmakta buluyordu.

Ardından da habire içiyordu. Bira içmediği gece yok gibiydi. Nicole katlanmaya çalışıyordu, fakat sinirine dokunmaya başlamıştı. Nicole kendisine bir kutu bira açacak olsa, Gary ile de bitir, içinde kalması yazıktır, diye tutturuyordu.

Yaptıklarını gizlediği falan da yoktu. Bir gün Mustang'ın arkasında fazlaca bira kutusu gören Vern'in, «Bu kadar bira alacak parayı nasıl buluyorsun?» sorusunu, «Paraya ihtiyaç duymuyorum,» diye yanıtladı Gary.

«Tahliye koşullarını çiğnediğinin farkında mısın?»

«Beni ele verecek değilsin herhalde.»

«Bu tutumunu sürdürürsen verebilirim.»

Bir gün de eve su kayağı takımları getirmişti. Nicole durumu çakmıştı. Fiyatı 100 Dolar olan bu su kayağı takımlarını Gary gidip yok pahasına satacaktı. Sonra da hırsızlıkta yakalanacaktı. Nicole ilk kez Gary'den hoşlanmadığını farketti.

Düşüncesini okumuş gibi Gary eski bir hikâye anlatarak çocukken bir arkadaşıyla küçük çapta bir soyguna kalkıştıklarını söyledi. Sadist olan arkadaşının kendilerini serbest bırakmak istemeyen süpermarket müdürünü kızgın bir saç maşasıyla nasıl şişlediğini anlattı. Nicole saç maşasıyla göbekli süpermarket müdürünün şişlenişini gözünün önüne getirince gülmekten kendini alamadı. Gülüşü, ellerindekilerle ne yapacaklarını bilemeyecek kadar çok öteberi sahibi olan kişilerin durumunu andırıyordu.

5

Yaşamını Gary ile bu denli bütünleştirmemesi gerektiğini ilk kez düşünüyordu Nicole. Varlığının bir yanı, hiçbir kuşkuya meydan vermeyecek biçimde, yaşamını bir erkekle uzun bir

süre birleştirmekten hoşlanmıyordu. Ama öte yandan, Gary'ye olan ilişkisini aklına getirince, bunu ona söyleyemeyeceğini anladı. Gary ruhlarının yan yana soluk almasını istiyordu. Ne var ki, Nicole'ün zihnini eskiden kalma çirkin bir duygu kurcalayıp duruyordu. Kendi varlığını başka birinin varlığına uydurma zorunluğu karşısında bu duyguya kapılırdı. Bu duyguyu uzun süre daha aldırmazlıktan gelemezdi.

Her şeye karşın, başka erkeklerle kıyaslanınca, Gary ile birlikte olmaktan daha çok hoşlanıyordu. Ama bu durum, bir şeye kafası bozulunca, iki ayrı ruha sahip gibi davranmasına engel olmazdı. Ve bunlardan biri Gary'yi ötekinden daha az seviyordu. Belki Gary'nin de bir yanı Nicole'ünkine benziyordu. Beş saati bulan aşk pazarlıklarından sonra Gary'nin de Nicole'ü pek fazla sevmesi beklenemezdi.

Su kayağı takımlarını getirdiği gece Nicole'de söz konusu değişiklik başlamıştı. Ertesi sabah, bu değişikliğin nedeni acaba Barrett'le mi ilişkili, diye düşündü. Gary o mağazaya gittiği gün Barrett eve uğramıştı. Aylardır sırra kadem bastıktan sonra evin kapısından soğukkanlılıkla girivermişti.

Barrett, Sunny'nin babası sıfatıyla geliyordu. Fakat yılanbalığı gibiydi. İnsana bir sigara ikram etse, bunda bir amacı olurdu. Avucun içini gıdıklar gibi belleğini gıdıklardı insanın. Ona ikram edebileceğin bir armağanın olduğunu getirirdi aklına. Nicole Gary'ye söyledi Barrett'in uğradığını, fakat bu yanlarını anlatmadı.

Son birkaç akşamdır kendini Gary'ye hazırlayabilmek için Jim Barrett'le olan güzel anılarına yer veriyordu düşüncesinde. Barrett'in gelişi iyi bir zamana rastlamıştı doğrusu. Çünkü Gary kabalaşmaya başlamıştı o sıralar. Rosebeth sahneye çıktığından bu yana Gary haftada altı ya da yedi kez sevişmek zorunluğunu duyuyordu. Bazen bir gece aksatsalar bile Gary borcunu başka bir gece öderdi. Aslında bu Gary'nin başının altından çıkıyordu. Nicole bir gece ya da iki gece ara verince, daha çok zevk alıyordu. Fakat Gary şansını sonuna kadar kullanmayı yeğliyordu.

O gece Nicole ve Gary akşamın saat yedisinden gece yarısına dek önce su kayakları, sonra da her konuda tartışmayı sürdürdüler. Sonunda o gece sevişemeyeceğini söyledi Nicole.

Şunu yap, bunu yap, şöyle yat, böyle yat, diye dümeni fazlaca denetimi altına almıştı. Gary.

«Hemen yap dedim sana.»

Nicole, Gary'nin vücudunu baştan aşağı süzdükten sonra, «Ben horoz yalamayı sevmiyorum,» yanıtını verdi.

Aldığı Fiorinal dünyayı biraz sislendirse de Nicole'ün sözleri Gary'nin içine işledi. Gece yarısı evden çıktı, iki saat sonra geldi. Kapıdan girer girmez, yine yatalım diye üstelemeye başladı.

«Niçin ama?» diye diretiyordu Nicole. «Sen istiyorsun diye her şeyi yapacak mıyız?»

Sabah beşe kadar uyumadılar. Saat beş buçukta Gary çılgın gibi kalktı. İşe gitmek üzere.

6

Gece yarısıyla saat iki arası Gary patronunun evine gitmişti. Spencer ve Marie'nin kendisiyle poker oynamasını istedi. Spencer, «Gecenin bu saatinde gelmek biraz ayıp olmuyor mu?» demekten kaçındı. Daha önce de Gary patronunun evine böyle uygunsuz saatlerde sarhoş gelmişti. Laf arasında Pete Galovan adında birine ders vereceğinden sözetmişti. Bir defasında bahçede piliç çevirirlerken gelmişti. Konukların yanında dünyaya ikinci kez geliş görüşünden dem vurmuştu. Gary'nin bu yaşamı altüst edince, ikinci yaşamda işlerin düzeltileceğini söylemesi üzerine, Spencer, «Bu gidiş gelişler işleri daha da karıştırmaz mı?» diye sormuştu onunla matrak geçerek.

Spencer, Gary'nin durumuna üzülüyor, ama aynı zamanda onun yüzünden uykusuz kalmasına da bozuluyordu. İşde de eli ağırlaşmıştı Gary'nin. Perşembe öğleden sonraları tahliye memurunu görmeye giderdi. Fazladan para istemediği hafta yoktu.

Ertesi sabah herkes daha yeni işbaşı yapmıştı ki, Gary su kayağı alıcısı aramaya koyuldu. İş arkadaşlarından biri, «Nereden buldun bunu, yürüttün mü yoksa?» diye sordu. «Bunlar gıcır gıcır yeni kayak mı?» dedi Spencer de. Gary'nin böyle bir şeyi araklayabileceğini düşünemiyordu. Bir saat, kol düğmesi arakla-

nabilirdi ama, insaf, su kayağı ha?

Spencer kendinin başkaları hakkında kötü niyetli olmadığını düşündü. Fakat bu kez, Gary iş sırasında acaba marihuana alıyor mu, diye kuşkulandı. Çünkü o sabah Gary'nin yüzü allak bullaktı.

Spencer sordu. «Her hafta parasız kalıyorsun. Daha az bira içsen olmaz mı?»

Gary, «Ben bira için para ödemiyorum ki,» yanıtını verdi. «Dükkâna giriyor ve bir karton alıp çıkıyorum.»

Spencer yakalanmayışına şaştı. «Herkes yakalanıyor, nasıl oluyor da sen yakalanmıyorsun?»

«Ben onlardan daha hinoğlu hinim.»

«Benimle dalga geçiyorsun galiba,» dedi Spencer.

Gary 57 kez bıçakladığı mahkûmdan söz açtı. Spencer, Gary'nin palavra sıktığını düşünerek, «Hadi canım 57 kez ne demek? Tavuk tüyü mü yoluyorsun?» dedi.

Gülmeleri bitince, Gary ağzından baklayı çıkararak cuma günü erken çıkmak istediğini söyledi. Spencer öteki işçilerin böyle erken ayrılmadıklarını hatırlattı. Hükümetin çalışan mahkûmların ücretinin yarısını ödemesi nedeniyle, Spencer, Gary'nin yarı yarıya emek harcayarak durumu denkleştirdiğini hesapladı.

7

Bir gün öğleden sonra Nicole annesini ziyarete gittiğinde, Barrett, Spanish Fork'daki eve geldi ve orada Rosebeth'le karşılaştı. Nicole eve döndüğünde, Rosebeth artık kız değil kadındı.

Rosebeth önce Barrett'in geldiğinden üzerinde fazla durmadan sözetti. Nicole, «Ne kadar kaldı?» diye hemen sordu. «Bir buçuk saat kadar,» deyince Nicole gülmeye başladı. Barrett bir kadının yanında ya çok çekingen oturur ya da onu hemen yatağa atardı. Eğer sıkılgan değildiyse kızın kızlığı gitmiştir, dedi içinden. Nicole'ün endişelenmediğini gören Rosebeth kıkır kıkır gülmeye başladı. Rosebeth, Nicole'e gülmekten bayılır bir durumda Gary'nin neden her şeyi dıştan yaptığını sordu. Nicole ve Rosebeth kıkır kıkır gülmekten kendilerini alamadan, Gary'nin işten eve dönüşünü beklemeye koyuldular.

Oysa Gary, Val Conlin'e uğramıştı. Beraberinde götürdüğü kutudaki biralar buz gibiydi.

Gary gözünü kamyonetten ayırmıyordu. Beyaz renkli bir kamyonetti.

«Bak canım, Mustang'ın parasını öde, sana o kamyoneti alalım.»

«Bak canım, bu kamyoneti ben hemen almalıyım.»

«Kefil bulmazsan olmaz?»

Gary, Vern'in kefil olmasını önerdi. Val Conlin, «Bu kadar yükün altına giremez o,» yanıtını verdi.

«Bana bak, ben kefilsiz de alırım bu kamyoneti.»

«Ortak, sana bir şey söyleyeyim mi? Kefil yoksa kamyonet de nanay.»

Gary masanın karşısına oturdu. Beyaz kamyonete bakarken, yüzü dağların tepesindeki kar rengi gibi bembeyaz kesilmişti.

«Peki, Gary, al şu formu doldur, sonra getir.»

Val, Gary'nin ne çılgın olduğunu biliyordu. Hiçbir şey söylenmeden ayağa kalktı Gary, formu aldı, odanın kapısını açıp kâğıt tomarını yere fırlattı.

Val'ın satış müdürü Harper, «Vay canına, herif barut gibi,» dedi.

Val, «Bana vız gelir,» diye aldırmazlıktan geldi. «Çevremizde barut gibi bir sürü adam var. Bizim değirmen böyle döner,» diye mırıldandı. Ama Val'ın büyük başarı öyküsüne gölge düşmeye başlamıştı.

8

O gece tam seviştikleri sırada Gary, Nicole'e, «Ortak,» dedi. Nicole bu sözcüğü yanlış yorumladı. Rosebeth'le sapık ilişkiden ötürü böyle diyor sandı. Oysa Gary sonradan anlatmaya çalıştı ki, gerek erkeklere gerekse kadınlara 'gülüm', 'dostum', 'ortağım' gibi sözcükler ayırt etmeden kullanılırdı.

Sabahleyin yine araba sorunu çıktı karşısına. Mustang'ın marşı bermutat almıyordu. Sanki Gary'nin varlığındaki gizli bir güç her sabah arabanın elektrik donanımını bozuyordu.

DOKUZUNCU BÖLÜM

HAREKETE GEÇEN YASA MADDELERİ

1

Kathryne, Gary'i yakından tanımaya başlıyordu. Bir gün öğle üzeri gelip kapıyı tıklatmasıyla başlamıştı yakından tanışma. Gary'i öyle görünce kadın şaşakalmıştı. Üstü başı yalıtım maddesiyle doluydu ki, yerin dibinden çamurlara bulanarak çıkıp gelmiş gibiydi.

Düzenlenmesini istediği odayı yapmaya geldiğini söyledi. Kathryne böyle bir şey istediğini anımsadı. Nicole, Gary'i annesinin evine getirdiğinde arka odanın tamiri söz konusu olmuştu. Gary'den bir an önce kurtulmak için, «Peki, peki,» dedi Kathryne.

Gary odayı ölçtü biçti. Tek başına yapamayacağını belirtti. Sonra evden ayrılırken Kathryne'e bir iş arkadaşıyla birlikte 60 Dolara bu işi yapabileceğini söyledi. Kathryne de, «Bir düşüneyim,» dedi.

Üç gün sonra öğle vakti Gary yine Kathryne'nin kapısını çalıyordu. «Seninle bir bira içeyim dedim.»

«Bira yok kahve var.»

«Gireyim nasıl olsa bir şeyler yemem gerek.»

«Sana sandviç hazırlayayım,» dedi Kathryne. Gary de bir karton bira almaya koştu. Evine ilk geldiğinde ağzını açıp hiç konuşmayan Gary, bu kez hem Kathryne'e, hem de onun küçük

kızkardeşi Kathy'e biraları çaldığını açıklıyordu. «İsterseniz size de sigara alıp geleyim.» «Hayır,» yanıtını alınca, «Biraya ihtiyacınız var mı?» diye sordu.

«Hayır biz pek içmeyiz,» dediler.

Gary'nin, «Ben istediğim zaman, istediğim dükkâna girer ve bira alırım,» diye anlatışına gülümsemekten korktular.

«Peki korkmuyor musun?»

«Yoo, oranın sahibiymişsin gibi girip çıkacaksın.»

Hafifçe gülümseyerek, «Senin bu yaptığına başka bir şey denir,» diye onu uyardılar.

Kathryne kendisi için mi, yoksa kızı için mi daha çok endişe duyması gerektiğine karar veremedi. Bir buçuk saat kalan Gary'e, «İşe geç kalmadın mı?» diye sordular. «Canları cehenneme. Ordakiler beni beğenmezlerse ne yapacaklarını bilirler.» Sonra da soydukları süpermarket müdürünü kızgın saç maşasıyla nasıl şişlediklerini anlattı.

Anlatırken bir yandan da tepkilerini gözlüyordu. Tepki göstermelerini istiyordu da.

«Bütün bunlardan korkmuyor musun?» diye onlar sordukça, Gary yaptıklarıyla böbürleniyor, sallanan bir kayıkta korkanları görüyor gibi oluyordu. Ayrılırken gösterdikleri yakınlık için teşekkür etti.

2

Bu öğle yemeği hikayesi Nicole'ün kulağına geldi. Yetişkinlere çılgınca öyküler anlatma hastalığını biliyordu. Gary'deki bu anlatma isteği sekiz yaşındayken bastırılıp kursağında kalmış olmalıydı.

Nicole'ün aklına, bakımevinin arkasındaki tepelerde dolaştıkları gece, Gary'nin kötü ruhlara yataklık mı ettiği düşüncesine takılması geldi.

Geceleyin yatakta Nicole'ün dizi dibinde oturan Gary, onun gözlerinde aşk ateşinin pırıltılarını yakaladığı bir anda Nicole'e, «Seni seviyorum bebeğim, sonsuza dek de seveceğim,» dedi. Nicole şöyle bir baktı. «Tamam,» dedi. «Beni ve yatak faslının öteki üyelerini de sonsuza dek sev.»

Gary ansızın bir tokat indirdi. Nicole'ü ilk kez dövüyordu.

Hem de fena dövdü. Nicole'ün üzüntüsü geçirdiği şoktan daha büyüktü. Sonu hep böyle oluyordu. Akıllarına esti miydi vuruyorlardı.

Gary hemen özür diledi. Özür dilemeyi sürdürdü fakat bir etkisi olmadı. Nicole, Gary'e bakarak, «Ölmek istiyorum,» diye haykırdı. Bunu duyarak söylüyordu. Daha önce de böyle bir şeyi düşündüğünü fakat harekete geçmediğini Gary'e söyledi. Bu gece sözünü yerine getirebilirdi.

Gary, Nicole'ün karnına bir bıçak dayadı. Ölmeyi hâlâ isteyip istemediğini sordu.

Nicole'ün daha büyük bir korkuya kapılmadığını görmek şaşırtıcıydı. Birkaç dakika sonra Nicole, «Hayır ölmek istemiyorum,» dedi. Fakat ölümü arzulamıştı. Bıçağı çektikten sonra bile kapana kısıldığını hissetti. İçini kaplayan karamsarlığın bu kadar yoğun olacağını tahmin etmemişti.

Yatak faslını başlatıp başlatmayacakları konusunda epey tartıştılar. Gece yarısı Gary çekti gitti. Çok geçmeden elinde bir yığın kutuyla döndü. Her kutuda bir tabanca vardı.

Nicole korkusunu yendi. Yenmek zorundaydı. Çevresinde silahlar sallanıyordu.

3

Haziran ayının son pazarı Sterling Baker'in doğum günüydü. Parti apartman dairesinde ve avluda düzenlenmişti. On beş yirmi kişi vardı. Beraberinde içki şişeleriyle gelen çoktu. Nicole o gün pek güzeldi. Hiç kuşkusuz Gary onunla iftihar ediyor, birkaç kişi, «Yanındaki ne güzel kadın,» dedikçe Nicole'ü kucaklıyordu.

Sterling'in doğum günü olduğu ve Nicole de bu kuzenini beğendiği için ona, «Bir öpücük ister misin?» dedi. Sterling, «İsterim,» deyince Nicole, Gary'e sordu. Gary dik dik baktı, fakat Nicole gidip Sterling'in kucağına oturdu. Onu uzun uzadıya öptü.

Nicole gözünü açtığı zaman Gary donuk gözlerle bakıyordu. «Yetti mi?» dedi.

Avluda fıçı birası vardı. Davetliler arasında Jimmy adında biri, avlu çıkışındaki arabanın üstüne Gary'nin bıraktığı güneş

gözlüklerini aldı. Oysa Gary gözlükleri Sterling'e doğum günü armağanı olarak getirmişti.

Gary çok sert bir çıkışla, «O gözlükleri hemen bana ver bakayım,» dedi.

Jimmy bir tuhaf olmuştu. Partiyi terketti. Nicole, «Partinin içine ettin. Hem de bir gözlük için,» diye bağırdı Gary'e.

Jimmy partiye yeniden döndüğünde yanında birkaç arkadaş getirmişti. Bahçeye girer girmez, Gary ayağa fırlayıp onlara doğru yürüdü. Bir anda yumruklar konuşmaya başladı.

Gary içkili olduğundan mı ne, Jimmy ilk yumrukta gözünü yardı. Tekrar bir yumruk indirdi. Gary dizleri üstüne çöktü, arkaya doğru sallandı.

Nicole, Gary'i alıp eve götürdü. Erkeğinin dayak yemesine tahammülü yoktu. Budalalık yaptığını, aynı zamanda mızıkçılık ettiğini de düşündü. Kardeşi Rikki'yle bilek güreşinde olduğu gibi.

Gary gidip Jimmy'i bulmak istiyordu. Onun yenik düşmeyi sevmediğini bilen Nicole zar zor Spanish Fork'a götürmüştü Gary'i.

Yüzünü yıkadıktan sonra Nicole yaranın derin olduğunu gördü. İlkyardım kursu gören komşusu Elaine'e gösterdi. O da, «Dikiş gerekli,» dedi. Bunun üzerine doktora gittiler. Nicole bütün gece yaranın üstüne buz tuttu.

4

Spencer, Gary'e, «Nedir bu halin?» dedi. «Kendini neden bu kadar hırpalatıyorsun?»

«Bana Gary Gilmore derler, kimse bir şey yapamaz.»

Ertesi akşam Gary silah satacağı birinden haber bekliyordu. Silahı arabada teslim edecekti. Gary'nin ehliyeti yoktu. Mustang'ın da trafik muayenesi bir yıl öncesine aitti. Bu nedenle Nicole arabada silah bulundurulmasına karşıydı. Yoldaki arabada çocuk olunca trafik kontrollerini es geçtiklerinden, iki çocuğu garanti simgesi olarak yanlarına aldılar. Fakat Gary silahı

teslim edeceği herifi bulamadıkça sinirleniyordu. Gecenin içine okunacak gibiydi. Yeni başlayan yaz mevsiminin tatlı bir gecesiydi oysa.

Gary arabada rehberin sayfalarını hızla çevirerek telefon numarası arıyordu. Telaştan sayfaları yırttı. Telefon numarasını bulup aradığı zaman da adam evde yoktu. Sunny'le Jeremy de hafiften huysuzlanıyorlardı. Nicole'ün o andan sonra anımsadığı şey, Gary'nin bir ok gibi Long Horn yöresinden çıkıp Orem'e doğru saatte yüz otuz kilometre hızla yol aldığıydı. Çocuklara bir şey olmasın diye korkuyordu Nicole. Gary'e durmasını söyledi.

Gary sırtına avucunu sertçe indirdi. Arabaya dönüp küçüklerin kıçına da bir iki şaplak vurdu. Çocukların gıgı çıkmadı. Aşırı hızdan zaten korkmuşlardı.

Nicole can havliyle Gary'nin hayalarına yapıştı. Ama o aldırmadan arabayı sürüyordu. Nicole ise bağırıp çağırıyor ve aynı yere saldırıyordu. Bu kez Gary sağ eliyle ağzını tıkadı. Elini kaldırdığı anda Nicole canhıraş bir sesle bağırdı. Gary tekrar ağzını kapadı. Bu kez Nicole parmaklarını kanatacak kadar ısırdı.

Nasıl olduğunu Nicole de bilmiyordu, ama bir ara arabadan fırlayıp kendini iki çocuğuyla birlikte caddede buldu.

Otostop yapmaya hazırlanıyordu. Fakat Gary yaya olarak hemen peşinden koştu ve onları Mustang'a sürüklemek istedi. Aralarında müthiş bir çekişme başladı. Bu arada bir kamyonet yanaştı. İçindeki güzel kızın yanında birkaç genç vardı. Rastlantı sonucu, Nicole'ün Pepper adlı genç kızlık arkadaşı çıktı kamyonetteki kız.

Gary, «Çekil aradan, bu bir aile sorunudur,» deyince Pepper, «Sen aileden değilsin, Nicole'ü tanıyoruz, ama seni tanımıyoruz,» yanıtını verdi. Bunun üzerine Gary hemen tabanları yağladı ve arabasına binip gitti. Nicole iki çocuğuyla kamyonete bindiğinde, kendini tutamayıp ağladı. Bir zamanlar bunca iyiliğini istediği Gary'nin ona ettikleri gözünün önüne geldikçe hıçkırıklarını durduramıyordu.

Nicole'ün mavi Mustang'ını Gary Central Supermarket Caddesinde uygun bir yer bulup park etti. Arabanın arka koltuğuna koyduğu teypi eline alıp yaya gitmeye başladı. Otomobil kapısından çıkarken, bir polis memuru morarmış gözünden şüphelenip teypin faturasını görmek istedi.

«Git ulan,» diye Gary elindeki karton kutuyu polisin yüzüne fırlattı. Arabaya atladı, park ettiği yerde, arkasında duran arabaya çarptı. Daracık yerden zar zor çıkarken bir başka arabayı daha çizdi ve ok gibi fırladı.

Provo'dan geçip Springville karayoluna çıktı. Oradaki The Whip barına girdi. Girmeden tabanca kutularını bir benzin fıçısının altına gizledi. Barın tuvaletindeki sifonun üst bölümünede Nicole'ün otomobil anahtarlarını yerleştirdi. Sonra da bira tezgâhına geldi. Bu arada iş arkadaşı Weston'a telefon ederek gelip kendisini almasını söyledi.

Polis sirenleri ötüyordu. Barda arama yapıldı. Herkesin ismi alındı. Polis ayrıldıktan sonra Gary de Weston'la gitti. Nicole'ün oracıkta kalan otomobilineyse trafik el koydu.

Saat gecenin on biri olmalıydı. Brenda kapı vurulmasıyla uyandı. Johnny de her akşam olduğu gibi divanda uyuyakalmıştı. Okuldaki sporculuk günlerinde Johnny bir Robin Hood gibi yakışıklı ve hareketliydi. Şimdiyse günde on saatlik uykusunu almadan edemezdi. Brenda cansıkıntısından patlar gibi olduğu sırada uyuyakaldığını anımsadı.

«Bir kavga oldu,» dedi Gary.

«Yalnızca bir kavga mı?

«Grand Central'de bir teyp seti vardı elimde, polis dur deyince elimdeki karton kutuyu yüzüne fırlattım.»

Yüzü öylesine bitkin ve allak bullaktı ki, Brenda kızgınlığını sürdüremedi.

«Brenda, elli papele ihtiyacım var. Kanada'ya kaçacağım.»

Gary planını yapmıştı. «Sen sonra polise, Nicole'ün bu işle bir ilişkisi olmadığını söylerken, onlar da el koydukları arabasını iade ederler.»

«Sen ne biçim erkeksin? Git arabayı kendin al da ver.»
«Bana yardım etmeyecek misin?»
«İtiraflarını yazmana yardım edeceğim.»
«Brenda, arabanın arkasında birkaç tane de hoparlör vardı.»
«Kaç tane?»
«Beş ya da altı tane.»
«Sırf iş olsun diye yaptın değil mi? Çocuklar gibi!»
Gary başını salladı. Hiçbir zaman Kanada'yı göremeyeceğinin üzüntüsü gözlerinden okunuyordu.
«Yarın sabah Mont Court'a gidip teslim olmalısın,» uyarısında bulundu Brenda.
«Söz veriyorum, gideceğim.»

6

Nicole geceyi Gary'nin gitmeyi akıl edemeyeceği bir yer olan anneannesinin evinde geçirdi. Sabahleyin annesinin evine gitti ve çok geçmeden oraya telefon eden Gary az sonra geleceğini haber verdi. Nicole korkuyordu. Polisi aradı. Gary geldiğinde onu polisle telefonda konuşuyor buldu. Nicole, «Gelin onu buradan çabuk alın,» diyerek bitirdi konuşmasını.
Gary'nin onu alıp götürmeye mi geldiğini bilmiyordu. Gary gözlerini mutfak musluğuna dikmiş öylece duruyordu. Nicole gitmesini söyledi. «Beni rahat bırak,» dedi. Gary bir an Nicole'e baktı. İçini burkan, acıtan, hem de nasıl dağlayan bir acı duyduğu belliydi. Gary'nin ağzından ilk çıkan söz şu oldu: «Sevişmen gibi dövüşmen de iyi.»
Gülümsemekten alamadı kendini Nicole. Korkusu birazcık geçmişti. Gary yaklaştı ve ellerini omuzlarına götürdü. Nicole ondan gitmesini, kendisini rahat bırakmasını istedi yine. Beklemediği bir şey oldu ve Gary dönüp gitti. Polisler gelirken o da yanlarından geçip giti.

Öğleden sonra olduğunda Nicole kendi kendine, keşke kalmasını isteseydim, dedi. Bir daha dönmeyeceğinden korktu. Bir tünelde yankılanan sese benzer bir ses, «Onu seviyorum, onu seviyorum,» diyordu Nicole'ün içinde.

İşten dönüş saatinde bir karton sigara ve bir gülle geldi Gary. Nicole gülümsemeden edemedi. Kapıya karşılamaya çıktı. Gary bir mektup verdi eline.

Sevgili Nicole,

Sana böyle bir şeyi nasıl yapabildim, bilemiyorum. Sen şimdiye dek gördüğüm ve el sürdüğüm en güzel yaratıksın yeryüzünde...

Beni içinden geldiği gibi sevdin, severken de ruhuma büyülü biçimde değdin. İyi de davrandın bana karşı.

Bilemedim seni elimde tutmayı. Sen boktan ya da sünepe bir insan değilsin. Beni yaralamak istemeyen dürüst bir insan ruhunun değerini bilemedim.

Nasıl ölesiye üzgünüm, bir bilsen...

Şimdi ayrıntılar bir film şeridi gibi gözlerimin önünden geçiyor. Seni yitirmenin anlamsızlığı içimi sarıyor. Boğazıma bir şey takılıyor. Bağıramıyorum.

Ve sen, beni yaşamının dışına itmek istediğini söyledin. Bunun için sana bir söz söyleyemem. Seni suçlu bulamam. Ben belki de dünyaya gelmemiş olması gereken insanlardan biriyim.

Fakat varım işte.

Ve her zaman varolacağımı biliyorum.

Senin de varolacağın gibi.

Her ikimiz de çok yorgunuz.

Bana yeniden gülümseyişini görmek isterdim. Gülümseyişini görmemi, o çok aydınlık yerde göreceğim zamana dek ertelemeni istemezdim.

GARY

Nicole mektubu okuduktan sonra evin merdivenlerinde bir süre oturdular. Hiç konuşmadılar. Sonra Nicole içeri girdi, çocukları aldı ve Gary ile birlikte yola çıktı.

Yolda Gary, Grand Central'da olup bitenleri anlattı. Spanish Fork'a vardıklarında, kendinde Mont Court'u arayacak cesareti bulmuştu. Akşam olmak üzereydi. Mont Court ertesi

sabah gelip Gary'yi alacağını ve Orem polisine götüreceğini söyledi. Gary ve Nicole kollarını birbirlerinin vücuduna sararak uyudular. Onların son gecesi olabilirdi. Çünkü yarın ne olacağını bilmiyorlardı.

7

Orem Emniyet Amirliğindeki görevli Gerald Nielsen kiliseye giden iyi bir Mormondu. Kapısındaki polis, birinin teslim olmaya geldiğini haber verdi. Sanığın kendiliğinden gelmesi ender bir olay olduğu için Nielsen hemen yerinden kalktı.

Sabahın erken saatiydi. Gary'nin pek uyumadığı anlaşılıyordu. «Ben Gary Gilmore'um, biriyle görüşmek istiyorum.» Siyah gözlüğünün altında gözleri şişti. Burnu da yamrı yumruydu.

Odaya girdiklerinde Nielsen kahve verdi. Mahkûmlar için pişirilen ve ayrı bir ödenekle sağlanan kahvedendi. Bir süre hiç konuşmadan oturdular.

Gary Gilmore anlattı. «Grand Central yöresinde bir teyp seti çaldım. Bir arabaya çarptım. Kullandığım araba bir arkadaşımındı, arabaya el koydular. Kanada'ya kaçmayı tasarladım, fakat sevgilim buraya gelip itiraf etmemi istedi.»

«Hepsi bundan ibaret mi?» diye sordu Nielsen.

«Evet.»

«Öyleyse neden bu kadar heyecanlısın?»

«Hapisten çıkmış biriyim de.»

Grand Central karakolundan olay raporunun gelmesini beklerlerken, Gary hapiste kaç yıl kaldığını anlattı. Mont Court istemeseydi, onun gelip teslim olmayacağını düşünüyordu. Nielsen.

Gary laf arasında, «İçince kötü oluyorum,» diye mırıldandı.

Karakoldan dosya geldiğinde, Nielsen olayın Gary tarafından anlatıldığı gibi olduğunu gördü.

Kara gözlüklerinin altından Nielsen'e bakan Gary yeniden hapse girmek istemediğini söyledi.

«Küçük suçlardan ötürü tekrar atmazlar hapse.»

«Atmazlar mı?»

«Pek tabii atmazlar.» Onun böyle bir suçun yeniden hapse girmeyi gerektirmediğini düşünemeyecek kadar korku duyması

dikkatini çekmişti Nielsen'in. Gary gibi başından hapis deneyimi geçmiş birinin bunu bilmesi gerekirdi. Nielsen onu tutuklamamaya karar verdi. Mahkemeye sevk dosyası hazırlanıncaya dek gidip işyerinde çalışmasını söyledi. Gary şaşırdı.

«Söyle patronuna, yarın öğle yemeği için uzun bir süre tanısınlar ki, o arada yargıç önüne çıkabilesin.»

«Yani şimdi beni tutuklamıyor musunuz?»

«İşini tehlikeye sokmak istemiyorum.»

Gary, Nielsen'in izniyle açtığı telefonlarda kimseyi bulamayınca, «Ben Provo'ya gidiyorum, seni götüreyim,» dedi Nielsen.

Nielsen onu Provo Emniyet Amirliğine götürdü. Gary Nicole'ün arabasını geri alma işlemlerini başlatmak istedi. Hoparlörler de bulunmuştu. Ama otomobile elkonulduğunda hoparlörler listede olmadığından, şimdi şikâyet dosyasına eklemeye gerek görülmüyordu. Bunları otomobilin durduğu barın önünde herhangi biri de arabanın bağajına koymuş olabilirdi.

8

Nicole'e ayrılış öpücüğünü verip ayrıldıktan üç saat sonra, Gary eve mavi Mustang'ı kullanarak geldi. Gözleri parıldıyordu ve dili çözülmüştü. Nicole'e acele yargıca gitmeleri gerektiğini söyledi. İddianame ancak yarına hazırlanacaktı. Aradaki zamandan yararlanmak gerekirdi.

Yargıca ifade vermeye hemen gittikleri takdirde, henüz polis gelmeden ve savcının iddianamesi yargıcın eline varmadan olayı daha kolay geçiştirebilirdi. «Zaten,» dedi Gary. «Asıl yargıç izindeymiş.» Onun yerine bakan yargıç işleri daha hafife alabilirdi.

Gary'nin bu açıklaması Nicole'de bu işin kolayca atlatılabileceği izlenimini yaratmıştı. Yargıcın tutumu bu izlenimi daha da güçlendirdi. Gary yargıca olayı anlatırken çok sakin konuşuyordu. Arada bir, «Efendim şunu arzedeyim...» diye bir iki söz eklemeyi de ihmal etmiyordu.

Aradan biraz zaman geçtikten sonra, Nicole yargıcın duygularını açığa vuran bir tip olmadığını sezdi. Durum Gary'nin çizdiği tablo kadar sevindirici olmayabilirdi.

Yargıç karar vermeden önce Şartlı Tahliye Dairesinden bir rapor isteyeceğini söyledi. Bu arada Gary'den 100 Dolarlık kefalet bulmasını istedi. Yoksa eyalet hapishanesine rapor edecekti. Yargıç bu paranın akşam beşe kadar bulunmasını istiyordu.

Gary saat beşe kadar bu parayı bulmasının olanaksızlığından sözedince yargıç, «Parasızlıktan ötürü insanların cezaya uğramalarına karşıyım,» dedi ve Gary'nin bu konudaki talebini gözönünde tutacağını ekledi.

Gary telefon kulübesinden memnun çıktı. Mont Court, Gary'nin kendiliğinden teslim oluşuna sevinmişti. Gerçi duruşma öncesi bir soruşturma yapılacaktı ama 24 Temmuza dek bir aylık vakit vardı. Zamanın geçmesiyle durum yatışabilirdi.

Bütün bu olup bitenlerden, Jimmy ile dövüşten, karayolu üzerindeki o kâbus gibi geceden, iki gün ayrılıktan ve bir de ayrılığın çok daha uzun gelmesinden sonra yine biraradaydılar. Bir gün ve bir gece her şey sanki ayrılmamışlar gibi iyi geçti. Nicole'ün kalbinin körleştiği bölmede biri gizli kıvılcımlar ateşlemişti.

ONUNCU BÖLÜM

AKRABALAR

1

Birkaç günlüğüne ziyaret için April gelmişti. Çenesi hiç kapanmıyordu. Nicole'e annelerinden dert yandı. «Tehditlerinden bıktım. Karşılık verecek olsam, beni hastaneler ve doktorlarla tehdit ediyor. Birarada yaşayamayacağım artık.»

Tüm aile bireylerinin çılgın olduğuna, Nicole ancak kızkardeşi April'la birkaç gün beraber olduktan sonra kanaat getirdi. Evdeki uyumsuz seslere April Nicole'dan daha yakın olmuştu hep.

April'la Gary iyi anlaştılar. April, Gary'nin zeki, akıllı ve güçlü kuvvetli olduğu kanısındaydı. İlk gece birkaç bira içtikten sonra Gary ona nasıl resim yapıldığını öğretti.

Gary'nin her çizgisi jilet gibi keskindi. Bir kuş çizse, tüylerini teker teker bir büyüteç altında gibi görürdünüz. Fakat April'a böyle bir resim stili öğretmeye kalkmadı. «Renkleri öyle bir karıştır ki, ortaya hissettiğin şeyler çıksın,» dedi. April, Gary'e ustası gözüyle bakıyordu.

Nicole, April'ın güzel mi, çirkin mi olduğuna hiç karar veremezdi. Rejim yapmadığı zamanlar tıknazlaşır, boyu kısalırdı. Çoğu zaman da böyleydi zaten. Fakat güzel olmak için gözler yeterliyse gerçekten güzeldi. April'ın gözleri maviyle karışık mor renkti. İçinde yeşili de vardı, hülyalı gözlerdi. İnsanın iç dünyasına göre renk değiştiren o saydam taşlara benziyordu.

Bununla birlikte April'ın saçları mısır püskülü gibiydi; üs-

telik en talihsiz ağızlardan birine sahipti. Nicole ruhsal durumu bozuk insanların ağız biçimi hakkında fikir edinebilecek kadar uzun bir süre geri zekâlıların bakımevinde kalmıştı. April bir yöne bakarken, ağzı öteki yöne doğru kıpırdayabilirdi. Arabanın kontrolden çıkan arka tarafının önden ayrı gezinmesi gibi. Bazen dudakları, su aktıktan sonra kapatılan eski bir musluğun titremesi gibi titrerdi. Ya da üst dudağı dururken, alt dudağı kaskatı kesilirdi. Yüzünün tümü bazen kilitlenmiş gibi kasılıp kalırdı. Çoğu zaman da yüzünde diş ağrısı çekermiş gibi bir ifade vardı.

Nicole, April'ın asıl sesine ifrit olurdu. 17 yaşına karşın çok kalın bir sesi vardı. Sesinin nereden çıktığı belli olmazdı. Kendinden öylesine emin laf ederdi ki, etkileyici olmak istediği oranda derinden bir ses çıkarırdı. Ama hemen ardından bir çocuk ingası gibi ses çıkarması olasıydı.

April gerek Gary'e, gerek Nicole'e Gary'yi farklı bir insan kabul ettiği izlenimini veriyordu. April'a göre, Gary'nin başkalarından çok değişik ve yüksek düzeyde bir hayat anlayışı vardı.

Resim yaparlarken April onlara Hampton'la olan aşkından söz açmak istedi. April'a göre Hampton her şey demekti. «Benim en yakın geçmişim,» diye fısıldadı. Beraber kaldıkları gecenin sabahında saat beşte sessizce ayrılmayıp 'hoşçakal' demek için uyandırışının aşk belirtisi olduğunu sanmaktaydı.

April'ın midesinde özel bir bölme olmalıydı, çünkü konuşmasını duyduğu zaman hemen acıkırdı. Öylesine çok ve anlamsız şeyler anlatırdı ki bazen, «Bir robota mı benziyorum?» diye sorardı.

April'ın sevdiği plaklara karşılık Gary daha çok Johnny Cash'in plaklarını beğenirdi. Johnny Cash'in şarkıları sevgi, hüzün ve yaşamı törpüleyen değirmentaşı sesleriyle doluydu. Johnny Cach, April'ın hayat anlayışına pek uymuyordu ama onu yine de seviyordu. Bir ara yine aklına gelen Hampton'u şöyle anlattı : «Gözlerine çok yeşil renk düştüğü zaman bana bir hikâye anlatacağını anlardım.»

Ertesi gün 4 Temmuz Bayramı şenliklerinden döndüklerinde, eve girerlerken telefon çalıyordu. Nicole zor yetişti telefon

susmadan. Arayan babasıydı. Büyükbabasının bir parti düzenlediğini haber verdi. Verna'nın doğum günü için Stein büyük bir parti veriyordu. Acaba gelir miydi?

Nicole aile partisini son dakikada haber verdiklerinden ötürü kızdı. «Hemen geliyorum,» dedi. «Fakat yanında bir erkek arkadaş getirirsem kızmak yok.»

2

Nicole, dedesi Thomas Sterling Baker tarafından düzenlenen partinin aslında altı oğlu ve iki kızının ülkenin dört bucağından toplanmaları onuruna verildiğini anladı. Stein diye çağırdıkları dedesinin tüm çocuklarıyla torunları o günkü partiye gelmişti. Torunlarından bazıları evliydiler ve onlar da çocuklarını getirmişlerdi.

Güzel ve güneşli 4 Temmuz Bayramında sabahın onundan itibaren partiye gelmeye başlamışlardı. Stein'in evinin kocaman avlusu, dağ yamaçlarındaki ağaçların tepesinden görülebilirdi.

Sığır çevrilen bahçe temizlenmişti. Fakat ne kadar temizlenirse temizlensin, düzene sokulamayan ve pis kalan bölümler vardı bahçede. Buralardaki araç gereçler ve terkedilmiş eski eşya, yaşanmış bir hayatın geride kalan kanıtlarını oluşturuyordu.

Evin içinde Verna möbleye ve döşemeye Tanrı'nın bahşettiği tüm renkleri kondurmuştu. Aile içinde dolaşan bir şakaya göre, büyükanneleri her çocuğu için ayrı bir renk kullanmıştı : Sarı, yeşil, mavi, mor, kırmızı, siyah, kahverengi ve beyaz, oturma odasını dolduran renklerdi.

Geniş bir aileydi; tüm üyelerini saymak olanaksızdı. Stein'ın annesi tarafından Mormon dedesi çok karılı döneme yetişmişti. Elli dört çocuğu olmuştu. Fakat o dedeye kadar inmeye ne gerek vardı? Stein'la Verna da 1929'dan beri evliydiler. 1976'nın 4 Temmuzundaki parti gününe dek epey uzun yaşamları olmuştu. Onların anılarını deşmek de ilginçti.

Provo'nun Sular İdaresine bir işçi olarak giren Stein, 27 yıllık çalışmanın sonucunda aynı yerde müfettişliğe getirildikten sonra emekliye sevkedilişine hayıflanıyordu.

3

Sığır çevirmeden sorumlu Charley Baker'di. Eti o almış, özel olarak hazırladığı bir sosta çürütmüştü. Ete iyi bir tat vermek için cehennemden daha kızgın bir ateş hazırlamak gerekiyordu. Charley eti nar gibi kızartacak ateşi hazırlamak için sabah erken kalkması gerektiğinden, 3 Temmuz günü öğleden sonra güzel bir uyku çekmişti. Bu partiye Charley ayrıldığı karısı Kathryne'i getirmemişti. Oysa evlilikleri birkaç yıl daha sürseydi, bu bayram günü 25'nci evlilik yıldönümlerini kutlayacaklardı. Beraberinde müstakbel eşi Wendy'yi getirmişti. Charley'in çok terlediğini çocukken bilen annesi Verna ona avludaki bir çadırda uyumasını önerdi.

Yorgun ve kötü anılara sahip olan birine ateşin yanında uyumasını önermek kadar ters bir şey olamazdı. Ateşin çıkardığı alevler insanın zihninde anıları canlandırırdı. Dalga dalga gelen anılar **fazlaca** kötüleşince de en iyisi uykuya geçmekti.

Charley'in kötü anılarının başlangıcı, babasının, aşağı yoldaki evde Nicole'ün herifin biriyle yaşadığını söylemesi olmuştu. Bunun üzerine Charley'in düşünceleri bütün gece Nicole etrafında dolaştı durdu. Bu da Kathryne'i çağrıştırdı. Çağrışım kötü anıları kümeleştirdi. Vietnam'dan dönmeden önce Kathryne uzun mektuplar yollardı. O zamanki kadar hiç iyi olmamıştı araları. Eve döneli bir hafta olmuştu ki, aralarında müthiş bir kavga çıktı. «Seni keşke tabut içinde eve gönderselerdi,» dedi Kathryne. Almanya'dayken yaptıkları kavgaları andırıyordu bu defaki. Dünyadaki en güzel bira öylesine ucuz olunca, insan her akşam vücudunu birayla doldurmadan edebilir miydi? Ondan sonra da eve gelip onun dırdırına katlanmak olacak şey miydi? Charley Baker orduda çavuştu. Evde karısı onu budala durumuna indirgemişti. O günleri düşündükçe hâlâ çıldıracak gibi oluyordu. O tür bir yaşantı organlarına kadar sızmış ve onları köreltmişti.

Sonra Nicole'ün Lee Amca hikâyesi vardı. Ne yazık ki, doğru olduğunu öğrenmişti. Nicole ile babası arasında gizli huzursuzluk hüküm sürüyordu.

Ateşi seyrederken, dipten yükselen alevler, April'ın Hawai'de üç zenci tarafından tecavüze uğrayışını aklına getirdi. Üste-

lik bundan haberdar edilmemişti de.

Sonra, Nicole'ün Lehi'de bir meyhanenin üzerindeki mezbelelik gibi bir dairede yaşayışını anımsadı. Başka ve daha kötü şeyler de geldi aklına. Charley şunu itiraf etmeliydi ki, bir gün Nicole'e derinden bakmış, «Yavrum, bana pek güzel görünüyorsun,» demişti. «Biliyor musun, vücudun dirhem yitirmemiş,» diye eklemişti. «Annen eroin kullandığını söylüyor, ama hiç bozulmamışsın.» Sonra bir iki söz daha edip merdivenlerden inmiş ve gitmişti. Bir ara kafasının ayarı bozulmuştu. Yaptığı yetmiyormuş gibi bir budalalık daha edip geri dönmüş ve Nicole'e, «Beni acaba bağışlayacak mısın?» demişti. Üstelik bu sözleri Barrett'in önünde söylemişti. Herhalde aklını oynatmış olmalıydı bir an için. Aslında Lee Amca olayına takılmıştı kafası ve kendini sorumlu tutmuştu.

Uykuya geçtiği zaman zihninde son olarak beliren anı buydu. Sabaha hazır bulmak üzere geceden yaktığı ateş sabahleyin uyandığında sönmüş, ateşi çevreleyen taşlar buz gibi olmuştu. Onları yeniden kızgın duruma getirmek için bütün gün koşuşturup durdu ve bu çaba içinde dumandan genizleri yananların sayısı da az olmadı.

4

Sabahın geç saatlerinde avluda heyecan artıyordu. Charley sonunda eti ateşe koydu. Her kafadan bir ses çıkıyordu. «Fazla yanmış olmasın!» «Fazla kanlı olmasın!» «Canınız cehenneme be! Merak etmeyin. Güzel olacak.»

Bu sırada Charley'in babası Nicole'ü neden davet etmediğini sordu. «Onu çağırmak istemiyordum aslında. Fakat son anda belki bulamam umuduyla telefon ettim,» dedi Charley.

Dedesi, Nicole'ün nasıl bir herifle geleceğini merak ediyordu. Nerede malın gözü varsa o adamları bulurdu torunu.

Nicole ve Gary geldiklerinde, Gary, Charley'le kişisel bir görüşme yapmak istediğini söyledi hemen. Avlunun arka tarafına gittiler. Charley ayakta dururken, Gary otların üstüne uzandı, ellerini de başının altına yerleştirerek konuşmaya koyuldu. Ağzından çıkan ilk söz gerçekten tuhaftı. Charley'in gözü tutmadı

adamı. Gary'nin ilk sorusu şu oldu : «Birini öldürme isteğini duydunuz mu hiç?»

Charley şaka gibi kabul edip üstünde durmadı bu sözlerin. «Evet,» dedi. «Patronumu öldürme isteğini hep duyarım içimde. Pis cahil herifi.» Fakat Gary bu yanıta gülümsemedi bile. Sessizlik olunca aralarında, Charley pot mu kırdım diye kuşkulandı. «Ciddi sormadın, değil mi?» dedi. Nicole'ün sevgilisi, «Yok canım, merak ettim de...» yanıtını verdi.

Aralarındaki konuşma bittikten sonradır ki, Charley birini öldürme isteği konusundaki soruyla acaba kendinin mi kastedildiğini düşündü.

Hay Allah! İnsanı rahat ettirmeyen gecelerden biriydi bu. Nicole'ü gören Charley'in kardeşlerinden biri, «Hey, üvey annen Wendy ile tanışsana,» dedi. Wendy utancından yerin dibine girecek gibi olmuştu. Nicole, «Aaa, sen benim üvey annem misin?» diye sordu. Wendy, «Herhalde,» yanıtını verirken, Nicole de garip garip bakıyordu yüzüne.

Az sonra Nicole, Gary'nin yanına giderek onunla otlar üzerinde kucaklaşıp öpüşmeye başladı. Charley, Verna'nın bu manzaradan rahatsız olduğunu farketti. Anneanne gülüyormuş gibi yaparak yanlarına geldi ve, «Hadin oradan, siz ikiniz,» diye çıkıştı Gary ile Nicole'e. Birleşen köpekleri kovarken kullanılan bir ifade takındığından, Gary kurşun yemiş gibi yerinden fırladı.

Az sonra Charley, Gary'nin akrabalardan biri olan yakışıklı ve güçlü kuvvetli Christiansen'le kavgaya tutuşmak için çanak tuttuğunu gördü. Onun kavga arandığını gören Nicole'ün bir şeyler söylemesi üzerine Gary oradan toz oldu. Charley bu olayı kırk yılda bir hamama giden bir defada temizlenemez, diye yorumladı.

Gary'nin evin içine girerek bir sandalye devirip banyoya düştüğünü öğrendi sonradan. Stein, «Dostun çok çekmiş galiba,» deyince Nicole, «Birazdan kendine gelir,» yanıtını verdi. Nicole, Gary'nin gitmesine önem vermiyormuş gibi yaptı. Kırk yılda bir akrabalarıyla biraradaydı sonuçta.

Charley çevredeki konuşmaları kaçırdığı izlenimine kapıldı. Bu da ona, emekliliğine üç yıl kala oradan ayrılmak durumunda kalışını anımsattı. Bu duruma April yüzünden düştüğü gel-

di aklına. April'ın ruhsal durumundaki bozukluk onun ikide bir izin almasını gerektiriyordu. Denizaşırı görevlerdeyken April'in bileklerini kesmesi, bir gece de fazla uyku hapı alması nedeniyle izin almıştı. Son olarak Okinawa'da önemli bir tatbikat sırasında ona epey görev düştüğü ve ihtiyaç duyulduğu bir sırada izin alınca, ordudan ayrılması önerilmişti. Gördün mü sen şunu, dedi kendi kendine. Üç yılcağız kalmışken elimizden kaçırdık.

Talihsiz bir geceydi. Nicole'den annesi Kathryne'e gidip küçük kardeşleri Angel'ı babasının yanına bu gecelik verip veremeyeceğini sormasını istedi. Az sonra babası Charley'e çıkıştı. «Burada yeterince çocuk var zaten. Bir bela eksik olsun!» Kavgaya tutuştular. Stein 68 yaşındaydı. Yaşlı olmasaydı Charley babasının kıçına tekmeyi yapıştıracaktı. Yine de iteklemişti birazcık. Wendy'yi kolundan çekip oradan hemen ayrıldı.

Amerika Birleşik Devletlerinin kuruluşunun 200'ncü yıldönümü gününe rastlayan parti böyle tatsız bir havaya girmişti.

5

Önceleri Nicole akrabalarından nefret ediyordu, bu yüzden de Gary'ye karşı çifte kavrulmuş sadakat göstererek otlar üzerinde onların önünde öpüşüp koklaşıyordu. Fakat Verna'nın «Hadin oradan,» demesi üzerine Gary'nin şıp diye kalkıvermesi ona saygısını azaltmıştı.

Garip bir açıdan Nicole ailesinden gurur duymaya başlamıştı. İçtikleri halde ayakta duran bunca akrabası vardı. Gary ise şarapla küfelik olup kuzenlerine esrar falan yutturmaya çalışıyordu. Gary'nin sudan çıkmış balık gibi gidişi karşısında fazla üzülmemişti.

Grand Central'daki o olayın ardından Gary'yi o zamana dek sevdiğinden çok daha fazla sevmişti. Fakat bir gece içindi o. Bir de ondan sonraki gece. Şimdi yine bira ve Fiorinal içiyordu Gary. Nicole ona duyduğu sadakatinin derecesini bilemiyordu. Zihninde başka bir erkek dolaşmaktaydı.

Hayatına 'Bay Temiz El' girmişti. Gary'ye söz etmemişti bundan. Henüz çok yeni biriydi. Adı Roger Eaton'du. Utah Valley Belediye Çarşısı yöneticiliği yapan çok tatlı, çok temiz biriydi.

İmzasız bir mektup gelmişti Nicole'e. Çarşamba gecesi kendisiyle yatarsa 50 Dolar vereceğini vaat ediyordu imza sahibi kişi. Eğer istiyorsa evin kapısı önündeki ışığı açık bırakabilirdi.

Mektubu Gary'ye gösterdi. Yırtıp attı Gary. «Orospu çocuğunu geberteceğim,» dedi. Sonradan bu mektubu ona verdiğini unuttu Nicole. Dünyadaki garip olaylardan biri işte.

Birkaç hafta sonra, bu gerçekten güzel, sağlam yapılı, mavi gözlü ve kahverengi saçlı adam bir benzin istasyonunda kendini Nicole'e tanıttı. Mektubu yazan kişi olduğunu, Nicole'e bir gazoz ısmarlamak istediğini söyledi. O gün az konuştu onunla. Fakat o gece karayolundaki olaydan sonra Nicole öylesine sarsılmıştı ki, Eaton'un yazıhanesine gidip ondan yardım istedi. Adam iyi davrandı. Bu nedenle, dün Gary'nin yanına gidip onu yemek yerine bira içiyor gördükten sonra Nicole yine Eaton'a uğradı.

Nicole işe her gün iyi giyimli giden birini tanımamıştı daha önce. Bu nedenle ilgisi uyanmıştı. Gary partiden ayrıldığı zaman Nicole'ün aklına ilk gelen şey, adamın ihtiyacı olduğunda kendisine telefon edebileceğini söylemesiydi. Bu akşam telefon edebileceği aklına geldi. Fakat içinde temiz kalmış az bir şeyi de bu randevu yok edebilirdi. Bir erkeğin özel bir yanını ya da seks yanını özlemle düşünmeyeli o kadar zaman geçmişti ki, terler içinde birbirine yapışıp makine gibi aynı şeyleri tekrarlamaktansa aramamayı yeğledi. Dedesiyle biraz sohbet edip evine gitti. Gary geç saatte geldi. Fred'in barına gitmişti. Birlikte içki içtiği genç arkadaşlara motosiklet almak istediğini söylediğini anlattı Nicole'e. «Bir tane araklayacağım,» dedi. «Ama aynasızların motosiklete karşı alerjileri varmış.» Sonra da Nicole'e kuzu gibi baktı. «Biliyor musun,» dedi. «Kıyak bir motosiklet bir insanın kıçının altında ancak bir buz parçasının erimesine eşit zaman kadar kalırmış.» Bardaki arkadaşlarla ileride işbirliği yapacağını söyledi.

19 yaşındaki gençlerin kafasındaydı. Motosiklet falan peşinde koşuyordu. Motosikletli gençlerin onu beğenmelerinden hoşlanmıştı. Onun bu hali işlerin yine tatlıya dönüşmesini sağlayacak kadar Nicole'ü yumuşatmıştı. Ne de olsa biraz yemek, biraz içki ve biraz da kanında dolaşan akrabalarının anısı Nicole'de

tatlı izlenimler bırakmıştı. Böylece yine iş tuttular. Gary sevişmeye hazır oluncaya dek epey zaman aldı. Nicole bir zamanlar onun bu sorununun halledilebileceğine umut bağlayışına şaştı.

Gary bu başarısızlığının kusurunu hep hapisanede buluyordu. Cezaevinde geçirdiği yıllar boyunca duvar posterlerindeki çıplak kadınlara bakarak doyuma ulaşmıştı. Gerçek kadınlar üzerinde deneyimi yoktu. Bu gece artık Nicole, «Sende iş yok,» diyecek duruma gelmişti. Fazla içiyordu, fazla da Fiorinal kullanıyordu. Gary, Fiorinal'i savundu. «Başım ağrırken seni beceremem,» dedi. «Sürekli başım ağrıdığından içmek zorundayım. Fiorinal ağrımı azaltıyor.»

Kızgınlığını bir yay gibi içine itmiş durumdaki Nicole bir köşeye oturdu. «Bitiremeyeceğin işe başlama,» dedi. «Lütfen dürüst ol.»

Saat dörde kadar yatağa girmediler. Gary uyarıcı bir hap aldı ve ilaç hemen etkisini gösterdi. Şimdi Gary durmadan sevişmek istiyordu. Nicole ise öylesine bitkindi ki, uyku akıyordu gözünden. Fakat işe devam ettiler. Tekrar, tekrar. Bu kez Gary doyuma ulaşamıyordu.

Yattığı yerde Nicole'ün aklından geçirdiği düşünce şu oldu : Ne yazık ki işe yaramıyor.

6

Temmuzun ikinci haftasında, sıcak bir sabah Nicole annesinin evine geittiğinde, Jim Hampton'la karşılaştı. April'la gönül eyleyip yan çizmesinden ötürü pek sevmezdi Hampton'u. Ama onun küçük kızkardeşiyle erkek kardeşinden her zaman hoşlanırdı. Nicole'ün başkalarıyla olmaya ihtiyacı vardı. Hep birlikte arabayla dolaştılar. Bir ara da Nicole'ün evine uğrayıp çocuklara yiyecek bir şeyler aldılar. Sonra yine Nicole'ün annesinin evine döndüler. O gün epeyce yol yapmışlardı.

Nicole geri geldiğinde, Gary işten dönmüş, evin önünde otomobilinin motoruna bakıyordu. Genç kadın evin önündeki merdiven basamaklarına oturdu. Aralarındaki sessizlik öylesine yoğundu ki, elle dokunulabilirdi sanki.

Sonunda Gary, «Bugün ne yaptın?» diye sordu.

«Depoda benzin olmadığı için bütün gün annemdeydim,» dedi Nicole. «Koltukta kıç büyüttüm.»

«Doğrusu ya,» dedi Gary, Nicole'e. «Evde sabahleyin gittiğindeki havadan değişik bir koku var. Bugün eve hiç uğradın mı?»

Nicole, «Evet,» dedi. «Bugün eve uğradım.»

«Ben de bütün gün annenin evinde kıçını büyüttüğünü sanmıştım.»

Nicole güldü. «İşte ben de aynı şeyi söylemiştim ya.»

Gary arabadan eve girmek üzere yürüyormuş gibi ilerledi ve yanından geçerken Nicole'ün yüzüne bir tokat patlattı. Böyle bir niyeti yokmuş gibi gelmişti. Nicole'ün kafasının içi saat zili gibi çınlıyordu.

Nicole bunu hak ettiğini düşündü. Hiçbir neden yokken yalan söylenmesine Gary'nin tahammülü yoktu. Ama ne de olsa, Gary'nin ikinci pataklayışıydı bu. İçinde Gary'ye karşı nefret birikimini hissediyordu.

Ertesi gün bu kızgınlığının bir bölümünü kustu. Çocuk bezi, sabun tozu almak için her zaman parası olmadığından ve temiz iş çamaşırı bulunduramadığından, çocuklarını yazın çıplak oynamaya salardı. Komşulardan bazıları herhalde bundan rahatsız oluyorlardı.

O gün Jeremy başka birinin çimenleri üzerinde oynarken, öteki çocuklar kaldırımla sokak arasındaki bir su hendeğinde oynuyorlardı. Çocuklar ayaklarını suya soktukları sırada bir polis arabası durdu ve polis memuru bir şeyler söyledi. Nicole gördüklerine inanamıyordu. Polis memuru evine yaklaşmış, kapıyı vurmuş ve, «Su hendeğinde oynayan çocuklarınız tehlike içindeler,» demişti. «Çocuklarınız boğulabilir.»

«Memur bey, sen ne dediğinin farkında değilsin. Benim çocuğum suya değmemişti bile. Üzerinde bir damla bulamazsın,» diye çıkıştı Nicole. Polis komşuların telefonla şikâyetlerinden sözedince de, «Evimden çık git, defol buradan!» diye bağırdı.

Evinin sınırları dahilinde olmak koşuluyla polise istediğini söylemekte serbest olduğunu biliyordu. Evin dışına adım atan polis memuru Sosyal Yardım Fonundan ödeneğini kestireceği

tehdidinde bulundu. Nicole kapıyı yüzüne kapadı. Sonra tekrar açtı.

«Bu çocuklar her allahın günü istedikleri kadar oynayacaklar. Onlara elini süreyim deme, yoksa vururum seni,» diye haykırdı.

Polis, Nicole'e, «Acaba bu kadına ne yapılır?» der gibi baktı. Garip bir durumda kalmış, bir kadın tarafından tehdit edilmişti. Nicole kapıyı kapayınca polis memuru arabasına atlayıp gitti. Bu arada Gary yataktan kalktı.

Nicole'ün kafasına birden dank etti. Son birkaç dakika Gary'yi huzursuz etmiş olmalıydı, çünkü evde silahlar vardı. Kapıya polisin gelişi şimdi birayla Fiorinal dozlarının artması demekti.

7

Ertesi sabah Kathryne'in evine giden Gary, «Dışarı gelsene,» dedi. Kadın korktu. «Sen içeri gelemez misin?» «Hayır. Dışarı gel dedim.» Kathryne neye uğradığını şaşırdı.

Gary'nin sert davranışlarından huylanmıştı ama gündüz olduğu için dışarı çıktı. «Arabamın bagajında bir paket var, biraz sende kalsın.» Gary Mustang'ın arkasından çocuk bezleri torbasını alıp Kathryne'in arabasının bagajına koydu. «Ne var o torbada?»

«Silah var,» yanıtını verdi Gary.

«Silah mı?»

«Evet, dedim ya silah,» Nereden bulduğunu sorunca Gary, «Nereden olacak? Yürüttüm,» dedi. Gary silahları torbadan çıkarıp incelemeye koyuldu.

«Ne olur, Gary, bunları alıkoyamam. Götür.»

Merak etmemesini söyledi Gary. «İşten çıkınca gelip alacağım. Kısa bir süre güvenli bir yerde kalmalarını istedim.»

Komşulardan biri gördüyse diye Kathryne endişelendi.

Gary inadına yapar gibi silahları teker teker çıkarıp bulunmaz güzellikte eşyaymış gibi anlattı özelliklerini. Bir tanesi .357'lik Magnum'du. Bir tanesi .22'lik otomatik Browning. Şu da .38'lik Dan Weston falan filan işte.

«Aman, Gary. Silah konusunda fazla bilgim yok.»

«Peki, şunun güzelliğine ne dersin?»

«Pek güzel, pek güzel. Ne yapacaksın bunlarla?»

«Birkaç herif var, onlar satın alacaklar.» Silahların hepsini de ambalajlarından çıkarmıştı. «Bir tane de Nicole'e verdim. Küçücük bir tane. Aşağı yukarı Derringer büyüklüğünde. Kendini koruması için. Size de şunu vereyim.»

«Ben istemem. İhtiyacım yok, Gary.»

«Ben bir tane almanızı istiyorum,» diye diretti. «Nicole'ün annesi olmanız dolayısıyla bir tane edinmelisiniz.»

«Bende bir tane zaten var.»

«Şu olağanüstü güzellikte olanı almanızı istiyorum. Siz buralarda kızkardeşinizle birliktesiniz. Yapayalnız iki kadının silaha gereksinimi vardır.»

Kathryne kocasından bir tane Magnum kaldığını anlatmaya çalıştı. «Yoo, yoo, o çok büyük bir silahtır, onunla ateş etmeyi aklınızdan bile geçirmemelisiniz.»

Kathryne bagajda silahla otomobil kullanamayacağını ısrarla söyleyince, Gary yedi ya da sekiz silahı evdeki divanın altına sakladı. Bir tanesini de Kathryne'in yastığının altına bıraktı.

O gece kızkardeşiyle Kathryne eve geldiklerinde silahları alıp götürmüştü.

8

Gary işteyken Barrett gelmişti. Kamyonuna Nicole'ü ve iki çocuğunu alıp dağ yamaçlarına geziye çıktılar. Sunny ile Leblebi arabadan inip kırlarda oynamaya gittiler. Daha bir çalı bile yakmak kısmet olmadan Barrett pantolonunu çıkarmıştı bile. Nicole de soyunmakta gecikmedi. Hemen iş tuttular. Nicole bir ara ağzından, «Gary çılgın. İkimizi de öldürebilir,» diye kaçırdı. «Sana bir şey olursa seni sevdiğimi bilmeni isterim.» Bunu söylediği anda gerçekten Barrett'i sevdiğini hissediyordu.

Gary eve üstübaşı kir pas içinde ve oldukça içkili geldi. Nicole'e birlikte Val Conlin'e gitmelerini söyledi. Kamyonet işi için gidecekti. Önce temizlenmesini söyledi Nicole. Aslında onunla birlikte görünmek istemiyordu.

Gary, Conlin'le sanki parası cepte hazırmış gibi konuştu. İnsanı çileden çıkarabilirdi tutumu.

Sonra, «Craig Taylor'lara uğrayalım,» dedi. Nicole bu öneriyi de yadırgadı. Craig'in karısı Julie hastanede olduğundan Gary, Craig'le satranç oynayacaktı. Bu arada Craig'in çocuklarıyla Nicole'ünküler birarada vakit geçirdiler.

Gary bu arada Val Conlin'e ateş püskürüyor, kamyonet işini salladığından yakınıyordu. «Gidip herifin galerisini başına yıkacağım. Arabalarını da benzeteceğim.» Açılan bir şişeden pis bir kokunun çevreye yayılmasını andırıyordu Gary'nin konuşması.

Craig bir baykuş gibi dinliyordu. Nicole bu denli geniş omuzları olan bir baykuş görmemişti. Hiçbir şey söylemeden göz kırpıştırıyordu adam.

Gary televizyon seyretmekten nefret ettiğini söyledi. Özellikle polisiye dizilerden nefret ediyordu. Nicole esniyordu boyuna.

Ayrılırlarken Gary, Craig'e sordu. «Benim hakkımda ne düşünüyorsun?»

«Bir şeyler deneyeceğe benziyorsun,» yanıtını verdi Craig. «Birkaç soygun yaparsan köşeyi dönersin.»

Craig'lerden Kathryne'lere giderlerken yolda Mustang yine stop etmez mi? Çileden çıkan Gary ön cama bir tekme atıp kırdı.

Çocuklar korktular. Nicole ağzını açmıyordu. Arabadan çıkıp itmeye yardım etti. Oradan geçenlerin de yardımıyla araba çalıştı. Birkaç yüz metre hiç konuşmadan gittiler.

Bir haftadır Nicole, Gary'ye ayrı evlerde yaşamayı ve birbirlerini arada sırada görmeyi önermeyi düşünüyordu. Şimdiyse bunu Gary açıkladı. «Seni annenin evine götürüyorum,» dedi. «Bir daha yüzünü görmek istemiyorum.»

Nicole'ü ve çocukları bira kartonunu arabadan indirip yere bırakır gibi kolaylıkla bıraktı. Nicole memnunluk duyacağını düşünüyordu. Fakat öyle olmadı. İstediği biçimde bir ayrılış olmamıştı.

Aradan on iki saat geçmemişti ki, Gary, Kathryne'in evinin önünde belirdi. Öğle yemeğine az kala gelmişti. Nicole'ün eve

geri gelmesini istiyordu. İçkiliydi. Nicole gelmeyeceğini bildirdi. Bu konuyu düşünmek istediğini söyledi.

Düşünmesini istemiyordu. Nicole'ün evet demesini bekliyordu. Her şeye rağmen Nicole onun davranışına şaştı. Hiç zorlamamıştı Nicole'ü. Gary gittikten sonra bir oh çekti. Ertesi gün yine geleceğini düşünerek Barrett'e telefon etti. Onun evinde birkaç günlüğüne kalmak istediğini, izini kaybettirmeyi tasarladığını söyledi.

Gary'nin orayı da bulabileceğini düşünerek Barrett'ten yeni bir ev bulmasını istedi. Barrett, Spanish Fork'tan altı yedi km. uzakta bir yer buldu.

Barrett bu arada Nicole'le ilişkisini derinleştirmeyi bir kez daha denemek ve bir gönül yolculuğuna daha çıkmak istiyordu. Nicole küçüklüğünde hayvanlar âlemine ilişkin öyküler okurken, Kathryne ruhun yeniden dünyaya gelmesinden söz açmıştı. Annesi bu ruh göçünden bir peri masalı gibi söz etmişti. O anda Nicole yeniden dünyaya küçük güzel bir beyaz kuş olarak gelmeyi düşledi. Şimdiki yaşamında erkeklerle olan ilişkilerine bir çeki düzen vermezse, dünyaya çirkin biri olarak geleceği ve hiçbir erkeğin yüzüne bakmak istemeyeceği geçti Nicole'ün aklından.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

ESKİ KOCALAR

1

Barrett kendisi hakkında ufak tefek bir erkek olduğu izlenimindeydi. Annesiyle babası doğduğu zaman bir pabuç kutusuna sığacak kedi büyüklüğünde olduğunu söylemişlerdi. Halen bir yetmiş beş boyunda, kilosu da yetmiş dolayındaydı. Buna karşın, kendini sinek sıklet bir erkek sayar, fazla güçlü görmezdi.

Fazla dayanıklı da sayılmazdı. İncecik, uzun burnu ve bir kız saçı kadar ince kahverengi saçlarıyla ağır darbeler altında kolayca yıkalacak bir tipe benziyordu. Karayolundan bir yabancının geçtiğini sezecek kadar duyarlı titreşimleri vardı. Bu sezgi gücü nedeniyle, Gary Gilmore gibi bir adama karşı Nicole'ü korumaya girişmekle başına nasıl bir bela aldığının farkındaydı. Nicole'ün, Gary'yi beğenmesine şaşıyordu. Böylesine bir zevksizliğe Nicole erkek koleksiyonunda ancak bir kez daha yer vermişti. Genç kadının yaşamına her türlü erkeğin girdiğini görmüştü. Barrett şunu biliyordu ki, Nicole'ün aşk ağına düşen bir erkek kendinden sonra bir halefin olacağını kabullenmeliydi.

Barrett şiddetli kavga dövüşlere göre bir adam değildi. Kendi çapını böyle saptamıştı. Buna karşın, en cesur davranışını Nicole yüzünden göstermişti yine de. Bu cesareti Nicole'ün, Joe Bob'un evini terkettiği gün eşyasının bir kamyona boşaltılışını elinde silahla beklediği gün göstermişti.

Barrett çimento taşıma işinde çalışıyor, ama başkasının kamyonunu sürmeyi sevmiyordu. Kamyon sahibine günde birkaç yüzlük kalırken, sürücüye birkaç onluk düşüyordu ancak. Barrett bu yüzden hep aşağılık duygusu içindeydi. «Ticarette hiç olmazsa insan kendinin efendisidir,» derdi.

Nicole'la beraber olmanın bir erkekte uyandırdığı coşkuyu da tatmıştı, istenmemenin insanı sürüklediği karanlıkları da görmüştü. Dürüstlükle kazandığı parayla Spanish Fork'da Nicole'la birlikte bir yaşam kurmak istemişti. Fakat bu evin 75 Dolar aylığını bile veremediğinden ayrılmışlardı. Bunun üzerine Wyoming eyaletine gitmişti çalışmaya. Uzaklardaki bu yeni işinden izin alır almaz da Spanish Fork'a bir sürpriz yapmaya gelmişti. Şubat ayının bir soğuk gecesinde Nicole'ün evinin önüne kamyonunu çekmişti.

Dışarıda başka bir herifin arabasını görünce eve arka kapıdan girmişti. Nicole ve herif banyoda çırılçıplaktılar. Barrett onları camdan gördü. Clyde Dozier adında acayip yüzlü adamı tanımıştı camın önünden geçerken. Bildiğiniz gibi, şiddet yanlısı biri değildi Barrett. Yandaki mutfağa gidip oturmuştu. Mutfağa gelen Clyde özür dilemiş, «Nicole'ün suçu yok,» demişti. Barrett ise, «Bak Clyde, başına dert açmak istemiyorsan efendi gibi çek git. Yoksa tepem atacak,» diye konuşmuştu. Gerçi Barrett sert bir insan değildi ama çevresinde epey tanıdığı kimseler vardı. Clyde gidince Nicole, «Ben senin kadının değilim eskisi gibi. Sen beni terkedip Wyoming'e gittin. İstediğimi yaparım,» dedi.

Evet demezse sinirlenir diye Nicole'ün onunla yatağa girmeye razı olduğu kanısındaydı Barrett. Ertesi sabah Barrett'de sinir minir kalmamıştı. «Kendine Clyde'dan iyisini bulamadın mı?» diye sormadan da edemedi. Nicole'den ayrılmak istemediğinden Wyoming eyaletindeki işini bırakıp Lindon'da yerleşti. Haftada iki üç kez Nicole'ü ziyaret ediyordu.

Bir defasında Nicole'le iki çift laf etmeye bile vakit bulamadan Gary Gilmore geldi. Onun adını ilk kez tanıştırıldığında duymuştu. Barrett kızgınlık falan hissetmedi ona karşı. Yalnızca ağzının tadı kaçtı diye bir tuhaf olmuştu. O kadar hepsi.

Nicole'le Barrett konuştular. Gary ağzını açıp tek kelime söy-

lemedi. Mutfağa geçip oturdu Gary. Rahatsızlık duyduğu belliydi. Mutfaktan ön odaya geçti. O anda Barrett, Nicole'e bir baş işareti yaptı ve dışarı çıktılar. Sunny ve Jeremy oynuyorlardı. Onların yanına oturdular. Nicole, Barrett'e Gary'nin eski bir mahkûm olduğunu söyledi. Sonra Nicole içeri girdi. Barrett dışarıda kalarak çocuklarla oynadı.

Bir süre sonra Barrett kamyona atladı ve çekip gitti. Direksiyon koltuğu sallandıkça koltuğun kıçına daha sert geldiğini hissederek uzaklaştı Nicole'ün evinden.

Gary Gilmore'la ikinci karşılaşması da şöyle olmuştu : Ziyarete geldiğinde Gary bakkala kadar gitmişti. Barrett, Nicole'le elma ağacı altında konuşurken, Gary geri dönmüştü. Gary, Barrett'i kovmadı ama onu istemediği anlaşılıyordu. Nicole de Barrett'i orada bırakıp içeri girmişti. Bunun üzerine Barrett çekip giderken, Gary Gilmore'la karşı karşıya geldi.

«Sana bir şey söylemek istiyorum. Evet, Sunny'nin babası olduğun gerçeğini kabul ediyorum. Fakat Nicole benimdir.»

Bunun üzerine Barrett, «Bak canım, Nicole senin olsun. Ben onu istemiyorum,» yanıtını verdi.

Gilmore alınmıştı. «Ona hakaret etmene gerek yok.»

Gary'nin bu sözleri karşısında Barrett korku duydu. «Ben ona hakaret etmek istemedim. O beni istemiyor. Ben de onu istemiyorum. Ben bunu anlatmak istedim.» Gary'nin meyvaya uzanan elini durduramayacağını biliyordu. Barrett böyle konuşanları çok duymuştu. Fakat kimse sahip çıkamamıştı ona, çünkü Nicole kimsenin olmaya gelemiyordu uzun süre.

Bu karşılaşmadan sonra Barrett, Nicole'ün evine ancak Gary olmadığı zaman uğradı. Gary'nin arabasını görmeyince girer, birazcık Nicole'le sohbet eder, duygularını öğrenmeye çalışırdı.

2

Bir defasında kapıyı Rosebeth açmıştı ve Gary'nin işde olduğunu, Nicole'ün de çocuklarla çıktığını söylemişti. Barrett ilk kez görüyordu Rosebeth'i. Fakat eviymiş gibi içeri daldı. Rosebeth ikisinin de akşama döneceklerini söyledi. Odanın içi ılıktı.

Jim sandalyede oturuyordu; Rosebeth ise yatak olarak kul-

lanılan divanın üzerine uzanmıştı. Etine dolgun bir kızdı. Fakat çok gençti ve henüz kız olduğu için onunla cinsel ilişki kurulamazdı. Rosebeth üstüne bir çarşaf çekince, Jim de çarşafın altına girme isteğini duydu ve onu öpmeye başladı. Aradan daha bir dakika geçmemişti ki kız, «Soyunalım, seni okşamak istiyorum,» dedi.

Barrett, «Bak karışmam, sonra beni durduramazsın,» diye onu uyardı.

Girişim üstünlüğü kızdaydı. Barrett sırtüstü yatıyordu. Bu işin acemisi olduğu dişlerini geçirip acıtmasından belliydi. Barrett onun her şeye hazır olduğunu anladı. Fakat kızoğlankız olduğunu farketmişti.

Rosebeth, «Gary bu işi yalnızca onunla yapmamı istiyor,» dedi Barrett'e. «Gary duysa hoşlanmaz.» Üçünün birden yaptıkları seks partilerini anlatmaya koyuldu. Barrett onu uyarmaya çalışıyordu. Rosebeth hazır duruma gelince de ona sahip oldu.

Barrett tekrar uğradığında, Nicole onları gezintiye götürmesini istedi. Yaylalara uzandılar. Çocukları da almışlardı. Onlar oynamaya gidince, Nicole daha kamyondan inmeden Barrett'i baştan çıkardı. O günü böyle geçirmişlerdi işte.

Barrett, Nicole'ün bu işi onu sevdiği için yaptığını düşündü. Sonra gezintiden döndüler. Barrett'in içindeki aşk alevini yeniden canlandırmış, kendini daha çok özletmeye başlamıştı Nicole. Seks Barrett'in gözünde kutsal bir şeydi. Duyguların anlatım aracı gözüyle bakıyordu seks ilişkisine.

Ertesi gün Nicole, Barrett'e telefon açtı. «Hiç keyfim yok,» dedi. «Canım sıkılıyor.» Gary'nin kendisini hırpaladığını söyledi.

Barrett evine gittiğinde, gerçekten Nicole'ün morali bozuktu. Onu bir güzel sevmeye koyuldu. Nicole'ün istediği ilgi ve sıcaklığı gösterdi. Onu bu karmaşadan söküp çıkaracağına söz verdi.

Onu bir motel odasına alıp götürdüğünde, birlikte yaşamak için daha geniş bir yere gereksinim duyacaklarını bir gecede anlamışlardı. Barrett gidip Springville'de inşaatçı bir arkadaşını

gördü. Kiraya karşılık, yaptırdığı havuzda işçilik edebileceğini söyledi. Arkadaşı Springville'deki Third West mahallesinde bir daire verdi onlara. Aynı gün, Gary işteyken, gidip eşyayı taşıdılar yeni eve.

Taşınma zor işti. Nicole, Barrett'in eline .22'lik Magnum Derringer silahını vermişti tutuvermesi için. Gary'nin Nicole'e verdiği Derringer'i tutarken duvarda «Hey, nerelerdesin kızım?» yazısını okuyunca, Barrett'e elindeki daha da ağır geldi.

Barrett içi dolu tabancayı arka cebine yerleştirmişti. Fakat Gary'daki öteki silahları aklına getirdi. Herif o anda eve gelseydi, karşılıklı silah çekme durumuna gireceklerdi. Evi taşıdıktan sonra da bu düşünceden kurtulamadı. Nicole ise habire, «Gary'yi tanımazsın, çok tehlikelidir,» deyip duruyordu. Barrett de o tabancayı yanında taşıyordu.

Nicole, Barrett'e kendini profesyonel bir tutumla veriyordu. Gerçi para almıyordu ondan, ama yaptığı iyiliklere karşılık yatıyordu onunla. Nicole'ün formda dönemlerinden biri değildi bu. Doyuma ulaştığı pek olmuyordu son zamanlarda. Barrett'in tanıdığı kadarıyla, Nicole'ün kendine yeni bir erkek araması için yalnızca birkaç gün geçmesi yetmişti bile.

3

Nicole'ün kaçtığı gün Craig'in evine giden Gary sakin bir gece geçirdi. «O artık benim hayatımın dışında biri,» dedi. Fakat ertesi sabah uyandığında onunla yeniden birlikte yaşamak istediğini söyledi. Arabadan .22'lik bir Browning aldı ve Craig'den tutmasını istedi. Craig de onun istediğini yaptı. Gary'i yumuşatmak niyetindeydi.

İşe giderken Craig'e bu tabancayı satın almak isteyen birini bilip bilmediğini sordu. «Bilmiyorum,» deyince tabancanın onda kalmasını istedi. Acaba armağan mı ediyordu, yoksa geri almak için güvendiği birine mi emanet ediyordu?

Spencer arabanın camını nasıl kırdığını sordu. Gary tekme attığını söyleyince, «Neden?» diye sordu. Gary, Nicole'e kızıp da vurduğunu söyledi. «Peki ama, neden kıza vuracağına cama vur-

dun? Trafik muayenesinde ön cama gereksinim var. 50 Dolar eder.»

Gary, «Boşver,» dedi.

Spencer çok kızdı. «Ehliyetini almadın mı hâlâ?» diye sordu. Hayır yanıtı üzerine, o gün bugün hep yalan attığını, bu yüzden de tasarılarında değişiklik yapmak gerektiğini söyledi. Gary'nın kafası başka yerlerde dolaşıyordu. Bir kamyonet alma konusunda Spencer'in fikrini öğrenmek isteyince, Spencer bu adamın müthiş bencil olduğuna karar verdi.

Gündüz Gary beyaz bir kamyonetin anahtarlarını Val Conlin'den aldı ve Spencer'in onaylaması için dükkânın önüne getirdi.

McGrath fiyatını yüksek buldu. «1000 Dolarlık kamyonet için 1700 Dolar vermeyi kabul etmemelisin,» dedi. Gary'nin, «Aldırma,» demesi üzerine Spencer'in tepesi attı. «Benden ödünç para istiyorsun, ehliyetin yok, bir kaza yapar içeri atılırsan, benim bir yığın tazminat ödemem gerek.» Bu sözler Gary'yi etkilemedi. Spencer, Gary'nin ona, «Ödeme için hiç endişe etme,» der gibi baktığını anladı.

O gece Gary, Nicole'ü barlarda aramaya koyuldu. Sonra eve gitti. Uyuyamayınca da arabaya atlayıp Sterling Baker'in oturduğu yeni evin oralara gitti.

Sterlin'in yeni taşındığı Salt Lake City'de Lark adlı yer epey uzaktı. Vardığı zaman geç olmuştu. Nicole'süz Spanish Fork'ta kalmanın ağrına gittiğini söyledi. «Bugün Kathryne de onunla konuştuğumda benden ayrı yaşamak istediğini söyledi,» diye anlattı. Gary, Nicole'ü yitirme düşüncesini kafasından atamıyordu. Gary öyle üzüntülüydü ki, saat kaç olursa olsun Sterling'le Ruth Ann'ın onun için üzülmenin dışında akıllarına bir şey getirmeleri olanaksızdı.

Gary ölümden sonra yeniden dünyaya gelmekten söz açtı. Öldükten sonra dünyaya gelip yeniden yaşayacağını söylüyordu. Her zaman arzuladığı bir hayatı yaşayacağını dile getirdi. Bu yeni yaşamdan öylesine gerçekmiş ve varmış gibi söz ediyordu ki,

Sterling bir ara şaşırdı ve Gary acaba pılıpırtısını toplayıp Kanada'ya falan mı taşındığını anlatıyor, diye düşündü.

Sabahleyin Gary işyerine hasta olduğunu bildirdi telefonla. Sabahı Ruth Ann'la birlikte otomobille dolaşıp Nicole'ü aramakla geçirdi.

Springville sokaklarında epey dolaştılar. Her nedense Gary, Nicole'ün o semtte olduğunu sezmişti. Sue Baker'e uğradılar, fakat Nicole'ün nerede olduğunu bilmediği yanıtını aldılar. Sue'nun evinde kirli çocuk bezi kokusu vardı. Rikki'nin de, Nicole'ün de nerede olduğunu bilmiyordu. Hiçbir şey bilmiyordu. Ruth Ann, Gary için üzülüyordu. Hiçbir zaman bir erkeğin bir kadın için bu denli çok üzüldüğüne tanık olmamıştı.

Öğleden sonra Ruth Ann Lark'a gitti, Gary de işe. İşyerinde henüz çalışmaya başlamıştı ki, Nicole'den telefon geldi.

«Sarhoş musun?» diye sordu Nicole.

Gary, «Hiç olmadığım kadar ayığım,» yanıtını verdi.

Nicole, Spanish Fork'tan ev eşyasını alıp götürdüğünü, kira günü sona erinceye dek orada oturabileceğini söylemek için telefon açtığını belirtti. Kira sözleşmesi bittikten sonra o evi Gary'e kiralayacaklarını sanmadığını da ekledi.

«Buluşabilir miyiz?» diye soran Gary'ye, «Sanmam,» yanıtını verdi Nicole. «İkimizden biri ötekini öldürebilir.»

4

Kathryne, Gary'nin acınacak durumu karşısında ağlayacak gibi oldu. Oracığa çömeldi Gary. Bir karton sigara koymuştu masanın üstüne. «Belki ona gerekir,» dedi. Bir süre sustuktan sonra sordu. «Bana bir iyilik yapar mısın?»

Kathryne, «Yaparım, tabii,» dedi.

«Şu resmimi Nicole'e verir misin? Pek güzel değil ama bulabildiğim en iyi fotoğraf.»

Kathryne baktı. Gary karlar üstünde duruyordu. Mavi bir rüzgârlık giymişti. Hapiste çekilmiş olabileceğini düşündü. Genç ve bıçkın görünüyordu. Fotoğrafın arkasına da «Seni seviyorum,» diye yazmıştı. Fotoğrafı masanın üstüne koyduktan sonra, Gary,

«Ben gitmeliyim,» dedi.

O akşam Nicole annesine geldiğinde fotoğrafa baktı ve «hıh» diye bir ses çıkararak tabak raflarına bıraktı. Kathryne resmi çocukların bulamayacağı bir yere kaldırdı.

Akşama doğru Brenda ve Johnny'yi ziyarete gitti Gary. Bahçeye benzer küçücük bir yerleri vardı. Brenda bahçeyle fazla ilgilenmezdi, ama burası akşamüzerleri içki içmek için hoş bir yerdi.

Gary oraya gittiğinde Johnny'nin fıtık ameliyatı olacağını öğrendi. «Daha başka bir et parçası almasınlar da,» diye Brenda şaka edecek oldu, ama baktı ki, Gary havasında değildi.

Beyaz ve sarı renkli çorapları Gary'nin her zamankinden daha zevkli olduğunu gösteriyordu. Brenda, «Sevdim çoraplarını, ahbap,» dedi. Gary ona baktı. «Nicole'ün bu çoraplar.» Ağlamaklıydı.

Brenda, Spanish Fork'taki evin boşluğunu gözünün önüne getirebiliyordu. Korkunçtu. «Hâlâ onun kokusu burnunda,» dedi Gary. Üzüntüsü saklanamayıp açığa vurulacak bir düzeye çıkmıştı. «Onu bulmalıyım.»

«Oğlum, bu gibi işleri zamana bırakacaksın.»

«Bekleyemeyeceğim. Onu bulmama yardımcı olur musun?»

Brenda, «İşler böyle çözümlenmez ki,» dedi. «Eğer bir kadın konuşmak istemezse, konuşmadan önce o adamın canını çıkarır.»

Genellikle durumu ne olursa olsun gergin görünmemeyi severdi Gary. Bugünse sandalyenin kenarında oturuyor, sanki nefes almıyor da sinirden havayı çiğneyip yiyordu. Midesi de rendeleniyordu. Brenda'nın gözünde keçi sakalı da çok çirkin gözüküyordu. «İlk kez altından kalkamayacağım bir acıya uğradım.»

Akşamın inmesiyle havaya korku karıştı. Nicole'ün başka erkeklerle sohbet edişine Gary'nin kulak kabartır gibi olduğunu hissetti Brenda. Birlikte içki içtiler. Birkaç saat sonra Gary sızdı. Sabahleyin de işe gitti.

Gary öğle yemeği tatilinde Spanish Fork'a giderek evin boş odalarında gezindi. Sonra Springville'e uzandı. Mahallenin kira-

lık makineli çamaşırhanesine uğradı. Burada çamaşır yıkamaya gelen Nicole'ü bulabilmeyi umut ediyordu. Sonra Sue Baker'e uğradı. Nicole'den haber yoktu.

Kathryne, «Kızım içki içen erkeği sevmez. Seni seviyor, ama içki konusunda karar vermelisin. Nicole'ü mü, içkiyi mi daha çok seviyorsun?»

«İçkiyi bırakırım. Gelirse içkiyi bırakacağımı söyleyin ona.»

Gary, Kathryne'e Nicole'ü övdü. «Erkek kız,» dedi. Pete Galovan konusunda yaptığı cesur çıkışı anlattı.

Gary, Kathryne'in zayıf yanına dokunmak istiyordu. «Bakın, yaşım otuz beş ve tüm yaşamımda yalnızca üç kadın tanıdım. Çok gülünç değil mi?»

Kathryne güldü. «Benden iki fazlan var,» dedi. «Ben kırk yaşındayım neredeyse ve yalnızca bir erkek tanıdım.»

«Söyleyin ona içkiyi bırakacağım,» diye yineledi. «Bırakmazsam, orospu çocuğuyum.»

Birkaç saat sonra Kathryne'e telefon etti, Nicole geldi mi diye. «Hayır,» yanıtını aldı. Gerçekten de gelmemişti.

O gece Gary, Spencer McGrath'ın evine gitti. Beraberinde silahları götürdü. «Bunları size bırakacağım, kamyonet için kefil oluşunuza karşı bu silahlar garanti oluştursun.»

«Silah istemem. İkincisi de kefil olmayacağım,» yanıtını verdi Spencer.

«Bırakacağım,» diye ısrar etti Gary. «Bunları kamyonet konusunda ne denli ciddi olduğumu göstermek için bırakıyorum.»

Gece Spanish Fork'taki eve giren Gary yine boş odalarda dolaştı. Arabaya çamaşır falan aldı, sonra da Silver Dollar meyhanesine gitti.

İçki tezgâhının arkasındaki aynaya sıkıştırılmış bazı karikatürler vardı. Bir tanesinin altında şöyle deniyordu : MUTLULUK KÖŞEYE SIKIŞTIRILMIŞ BİR MIRNAV'DIR. Şişman bir kadın vardı bu karikatürde, göğüsleri sutyeninden dışarıya fırlayan. Göbeğinde kocaman kırışıklıklar olan kadın boş bira tene-

kelerinden oluşmuş bir dağın tepesinde oturuyordu.

Başka bir karikatür çalışma masasında oturan ve cansıkıntısından bunalmış birini gösteriyordu. Altında da şu yazı vardı:

BURADA ÖYLE MUTLUYUM Kİ
OTURDUĞUM YERDE ALTIMI DOLDURABİLİRİM

BİRA BUHARINDA PİŞİRİLMİŞ ALMAN SOSİSLERİ
YARIM DOLAR
MUTLULUK SOĞUK BİR BİRADIR
ÇEK KABUL EDİLMEZ
VERESİYEMİZ YOKTUR

İçkisini bitirince Gary arabaya atlayıp Vern'lere uğradı. Saat o kadar geçti ki, hepsi uyumuştu. Bodruma indi ve oradaki portatif bir karyolaya uzandı.

Pazar sabahı ameliyat olan Johnny'i hastanede ziyarete gitti.

5

Springville'deki daire Spanish Fork'daki kadar güzel değildi. Kenar mahallede yapılmış ucuz inşaatlardandı. İki odalıydı. Apartman merdivenlerinde köpek pisliği eksik olmazdı. Daire kapısı kaplama tahtadandı. Daha önceki kiracı banyo küvetini kırmızıya boyatmıştı. Neyse ki, balkonun manzarası vardı. Balkondan bakınca, iki blok ötede mahalle ve kent sona eriyor, dağ görünümü başlıyordu. Gary'den kurtulmuştu Nicole. Ama içindeki serbestlik duygusunun yerini korku almaya başlamıştı. Soluk alışı ağırlaşıyordu.

Elektrikli süpürge olmadan dairesini temizlemesi olanaksızdı. Bunun için de Spanish Fork'a gidip makinesini alması gerekiyordu. Pazar günü evine gitti. Oraya vardığında Gary'nin arabası yoktu.

Arabanın orada bulunmamasına karşın Gary evde olabilirdi. Nitekim eve yaklaşınca kapının açık olduğunu gördü. İçeride musluktan su akıyordu. Gary'nin elbiseleri oturma odasının

orta yerinde, elektrik süpürgesinin yanında duruyordu. Gary sanki makineyi onun için hazır etmişti.

Nicole alelacele süpürgeyi alıp çıkabilirdi. Çünkü Gary henüz banyodaydı. Fakat süregelen gerginliğin bir son bulması için beklemeyi yeğledi. Yanında tabancası olmasaydı, belki bu denli cesur davranmazdı.

Banyodan çıkıp gelen Gary'nin gözlerinde intikam okunuyordu. Onu sevdiği sözleri çıktı hemen ağzından. Onun da kendisini sevip sevmediğini sordu. Hayır yanıtını aldı. Gary sarılmaya çalıştı. Nicole itti. Nicole'de korku eseri yoktu, fakat birden midesi bulandı. Baygınlık geçirecekmiş gibi olduğundan, «Temiz havaya ihtiyacım var,» dedi. «Oturmam gerek.»

Evin merdivenlerinde oturdular. Nicole gitmesi gerektiğini söyledi. Birkaç dakika sonra çocukları arabaya attı ve direksiyon başına geçti. Fakat Gary açık pencereden sarkarak gitmesini önledi. Nicole çantasını açtı, tabancayı çıkardı ve ona hedef aldı.

.22'lik bir Magnum'du. Gary gözlerinin içine bakarak öylece durdu. Bir dakika ve daha nice dakikalar. Nicole kararlıydı, eğer Gary tabancayı kavramaya kalkarsa ateş edecekti.

«Hadi, vursana,» dedi Gary.

«Arabamdan çekil diyorum sana.» Sonunda Nicole tabancasını çantaya soktu. Arabayı çalıştırıp bastı gitti.

6

Roger Eaton okulda nasıl sevildiğini, yakışıklılığı nedeniyle neredeyse bir film yıldızı sayıldığını Nicole'a anlatmakta gecikmemişti. Karısıyla nasıl flört ettiğini, sevimli bir karısı olduğunu ve Mormon aileden geldiğini de anlatmıştı. Karısı da çalışıyordu. Evleneli altı ay olmuştu; ne yazık ki, karısında kolit görülmüştü. Roger'in yıllık kazancı 11.800 Dolardı. Genellikle iyi bir yaşam kurmuşlardı. Fakat karısının bu hastalığı onun hareketliliğini köstekliyordu.

Roger, Nicole'ü daha tanımadan Sapinsh Fork'ta oturan bir arkadaşından onun hakkında birçok şey duyduğunu söyledi. Duyduğuna göre, bir defasında otomobilden inen bir adam elindeki

öteberi paketini Nicole'ün eline verir vermez, hemen göğüslerini yoklamaya başlamıştı. Hemen oracıkta, sokağın ortasında. Roger bu anlatılanlara inanmadığını belirtti. Her şeyden önce mevsim kıştı, göğüsleri o kadar açık olamazdı. İkincisi halkımız seks konusu oldu muydu şeşi beş görürdü. Bu hikâyelerin ilgisini çektiğini ve Nicole'ü görür görmez kendini ona kaptırdığını dile getirdi. Nicole'ün albenisi vardı. Çekici, boşanmış bu kadının bir adamla yaşadığını öğrenmişti. Bu tür işler tehlikeli olurdu, ama yine de Spanish Fork'a gidip bir kez daha göreyim diye sabırsızlanmıştı.

Roger bir mektup yollamıştı Nicole'e. Herhangi bir şeye ihtiyaç duyuyorsa, girişteki lambaları açık bırakmasını bildirmişti. Fakat çarşamba gecesi gidip baktığımda, ışık mışık yanmıyordu evin kapısında. Sonradan bu mektup işini unutmaya çalışmıştı.

Mektubu yazdıktan birkaç hafta sonra Provo'daki benzin istasyonuna gittiğinde, Nicole'ü Mustang'ın içinde görmüştü. Roger önce yanaşmaya korkmuştu. Karısı duyarsa evlilikleri bitebilirdi. Buna rağmen bir şeylerin kendini çektiğini anladı. Ömründe böyle bir şey yapmamıştı, fakat arabanın yanına gidip, «Siz Nicole Barrett misiniz?» diye sormuştu. Evet yanıtını aldığında, mektubu kendisinin yazdığını itiraf etmişti. Nicole güler gibi oldu. «Sana bir Koka - kola ısmarlamak istiyorum.» Nicole yanından geçip gitti ve benzin parasını ödedi.

Roger onun dışarı çıkmasını bekleyerek geçerken teklifini yineledi. «Peki,» dedi. «Senin arabanı izlerim.» High Spot'ta buluştular. Ona nerede çalıştığını falan anlattı. Nicole'den de o adamın eski bir mahkûm olduğunu öğrendi. Roger bunu duyunca biraz korktuysa da, «Unutalım bunu,» dedi.

Nicole, «Senin yardımına gereksinim duyabilirim,» deyince, Roger şimdilik yazıhanesinin adresini vermekten başka çare bulamadı.

Nicole ertesi gün Roger'in yazıhanesine gitti. Çocuklarını almamıştı yanına. Epey sohbet ettiler. Ayrılırlarken Roger, Nicole'e bir onluk verdi. Nicole itiraz etmeden cebe indirdi.

O günden sonra Nicole hemen her gün ziyaretine gitti. Her

ikisinin hayatı da birbirine ilginç geliyordu. Nicole'ün yaşamı çok değişikti; onun sorunlarına yakınlık duydu Roger. O eski mahkûm korkulması gereken biriydi. Bir sabah Nicole, Roger'i görmeye geldiğinde o güzelim tombul kalçaları bere içindeydi. Dayak yemişti.

Birkaç hafta sonra, neredeyse her gün buluşuyorlardı. Nicole'ün onun yazıhanesine de gittiği oluyordu ama Roger'in arabasıyla Springville'deki parka giderlerdi çoğunlukla. Parkta sevişmeye de başlamışlardı. Fakat zaman dardı. Rahat olmuyordu. Üstelik Nicole'ün çocuklarını da getirdiği olurdu. Bir de tiksinme sorunu vardı. Çünkü ilk buluşmalarında Jeremy pantolonsuzdu. Parka çıkmış, köpek pisliğine batmıştı. Annesi, «Hadi bakayım arabaya,» demekten başka bir şey yapmamıştı. Çocuğu biraz hırpalamıştı. Beş dakika sonra da Jeremy uyuyakalmıştı.

Nicole bir gün gelip Gary'den kaçtığını söyledi. Eski kocasıyla Springville'de yaşadığını, fakat Barrett'in ona karışmadığını söyledi. Üstübaşı bakımsız olduğu için Roger, «Gel de sana elbise alalım,» dedi. Saat altıda çıktılar, elbise aldılar. Nicole pek sevindi. O gece birlikte tam bir gece geçirdiler. «Bu geceyi aynen tekrarlayabiliriz,» dedi Nicole. Roger haftasonu karısının ailesinin geleceğini söyledi. 20 Temmuz salı günü buluşmalarını istedi. Roger pazar gecesi pazartesi gününün nasıl geçeceğini düşünmekle sabahı etti.

7

«Buradaki yaşamının kolay geçeceğini kimse garanti etmemişti,» diye konuştu Brenda.

Gary, «Dayanamıyorum,» dedi.

«İnsana dayanamayacakmış gibi gelir, ama geçer.»

«Sen bilemezsin,» dedi Gary. «Sen ve Johnny hep mutlu oldunuz.»

«Johnny ve ben bir kez boşanmanın eşiğine gelmiştik. Bu işlerin ne denli zor olduğunu bilirim.»

«Şimdi daha iyi anlamaya başlıyorum.» Gary'nin dertleri depreşiyordu.

«Hiç kimse tam olarak özgür değildir, Gary. Başka biriyle

birarada yaşadıkça özgür değilsin.»

Gary zihninde bir şeyler ezilip parçalanıyormuş gibi bakıyordu. Ağzını açtığında şu sözler çıktı: «Nicole'ü öldüreceğim.»

«Aman Tanrım! Gary böylesine bencil bir âşık mısın?» Brenda'nın kızgınlığı yüzünden okunuyordu.

«Bunu yediremiyorum kendime. Söyledim sana... Bunu yediremiyorum.»

«Hayatta elimizde olmadan yaptığımız şeyler vardır. Tamam. Bu da senin elinde olmayan bir şeydir belki. Aman Tanrım! Geçecektir diyorum sana. Eğer öldürürsen geçmez. Yok olacaktır. Çok budalasın, biliyor musun, Gary?» Budala denilmesine kızardı.

Gary ayrıldığında Brenda için mutsuzdu denemezdi. Johnny hastanede yatıyordu. Gary için heyecan duymak bu ağustos sıcağında fazla olurdu.

Craig, «Yatacak yer bulmazsa bize gel,» demişti. Pazar gecesi Brenda'lardan ayrıldıktan sonra Gary, Craig'e gitti. Üzüntüden ve bira yüzünden ülser olmak üzere olduğunu söyledi. İçkiyi bırakacağını ekledi.

BENZİN İSTASYONU VE MOTEL

ON İKİNCİ BÖLÜM

COLLEEN VE MAX

1

Ona Botticelli'nin tablolarındaki kızlardan birine benzediğini söylemişlerdi bir gün. Uzun boylu, ince, kestane renk saçlı, fildişi tenli ve burnu biçimli bir kızdı. Kendisi Botticelli'nin yapıtlarını hiç görmemişti. Sanat öğrenimi gördüğü Utah Eyaletinin Logan bölgesinde Rönesans dönemi yapıtları enine boyuna öğretilmezdi.

Colleen müstakbel kocasıyla Utah'ta tanıştı. Üniversite kampüsünde Colleen'e rastladığında, Max onu hep aynı erkek arkadaşla gördüğünden hiç yanına gitmezdi.

Bir yıl sonra üniversite yatakhanesinde öğrendi ki, Colleen'le sürekli beraber olan genç, kuzeniymiş.

Colleen, Max'ın varlığını ilk kez kilisede farketti Max üniversitenin yeni öğrenim yılının başlaması dolayısıyla okul kilisesinde bir konuşma yapmıştı. İnsanları birbirlerine bağlayan duyguları köreltmemek, onları beslemek gereğini güzel biçimde dile getirmişti. Konuşurken yerine göre güzel espri yaptığını da göstermişti.

Boyu bir seksen beşti. Seksen beş kilo vardı. Yana ayırdığı saçlarla oldukça yakışıklı gözüküyordu.

2

Birkaç hafta sonra Colleen kuzeniyle beş oda arkadaşını yemeğe çağırdı. Kendi de üniversite yatakhanesinden beş arkadaş çağıracaktı. Pilav ve köfte sundu konuklarına. Yemekte, hepsi de Mormon tarikatından olduklarından, süt ve su içtiler. Buzlu çay ya da kahve bile içmediler. Okuldan, basketbolden ve kilise faaliyetlerinden söz ettiler. Colleen, Max'ı anımsadı. Max genzinden konuşuyordu. Sonradan öğrendi ki, saman nezlesi geçirdiği için sesi öyle çıkıyormuş. Colleen'in oda arkadaşlarından biri Max'in sesini çok seksi bulduğunu söyledi.

Ertesi gün Colleen'e telefon geldi. Arayan Max'tı. o gece birlikte çıkmayı öneriyordu. Pizza Hut'a gittiler ve yaşama ilişkin düşüncelerini dile getirdiler. Bu arada ailelerinin dinsel faaliyetlerini karşılaştılar. Maxk'ın babasının Idaho'da vaiz olduğunu söylemesi Colleen'i olumlu yönde etkiledi.

Max Brezilya'daki misyonerlik girişimlerinden de sözetti. On dokuz yaşındayken başladığı bu girişimlerinde çok başarılı olduğunu söyledi. İnançlarını yayması sonucu, çoğu misyonerin ayda ancak bir kişiyi kendi dinlerine kazandırırken, kendisinin ayda iki kişi kazandırdığını belirtti. Bu da Colleen'i etkiledi. Değişik insanlarla yaşamada gösterdiği uyumu da takdir etti. Yabancı ülkelerde farklı inançta kişilerle haşır neşir olmuştu. Bazen misyonerlerin bile aynı odada kalması sorun yaratırdı. Örneğin, birinin diş fırçalarken fırçasından çıkan ses ötekini rahatsız ederdi. Neyse ki, kilise yetkilileri yabancı ülkelerde dolaşan ekiplerin üyelerini sık sık değiştirmeyi akıl ederdi.

Colleen'in ailesi de Max'ın ailesinden farklı bir yaşam sürmüyordu. Onlar da kiliseye ilişkin faaliyetlerle geçirirlerdi günlerinin büyük bölümünü. Colleen üniversitede yıllıkların yayın genel müdürlüğünü yapıyordu. Üniversite Sanatçıları Derneği başkanıydı da. Resim alanında çok hırslıydı.

Colleen, Max'ın kişiliğine karşı saygı duyuyordu. Onun açıksözlü kolay bükülüp eğilmeyen bir erkek olmasından hoşlanıyordu. Başka bir kızla önceden ilişkisi bulunduğunu açıkça söylemişti. O kızla din konusundaki düşüncelerinin uymaması nede-

niyle geçinemediklerini de belirtmişti.

Gören arkadaşlar, ikisinin güzel bir çift oluşturduklarını söylüyorlardı.

3

1 Şubat 1975 günü nişanlandılar. O sabah Max'a hukuk fakültesinden kabul mektubu gelmişti. Aynı akşam Max'ın babasının Idaho'da ertesi gün vereceği bir vaızda bulunmak için Montpelier'ye doğru yola çıktılar. Bear adlı gölün kenarında duran Max, Colleen'e arabadan çıkmasını söyledi Colleen, «Bu soğukta donarım,» dediyse de Max ısrar etti. Arabadan çıkıp su kenarında ayışığı kıpırtılarını izlerlerken, Max evlenme teklif etti.

Bir ay kadar önce, Noel zamanında annesi evlenme teklifi alırsa ne yanıt vereceğini sorduğunda, Colleen, «Reddetmek için budala olmak gerek,» yanıtını vermişti.

Arabaya döndüklerinde, evlilik kararını kimseye açıklamamayı kararlaştırdıkları halde, on beş dakika sonra Max'ın ana babasını gördüklerinde, heyecanlanıp ağızlarından kaçırmışlardı.

Nişanlılık döneminde Max'ın beğenmediği yanları yok gibiydi. Örneğin, Colleen bir gramer yanlışlığı yapsa konuşurken, Max hiç çekinmeden düzeltmeye kalkardı. Hep doğruyu söyleyen biri olduğundan karısının yanlışlığını da düzeltmekten çekinmezdi. «Bir yanlışlık yaptın,» der ve düzeltmesini isterdi.

Colleen'in çizdiği resimlerden ve yaptığı tablolardan gurur duyardı. Herkesin yanında onu överdi. Colleen'i konuşturmak için «Sanat» sözcüğünü etmek yeterliydi.

Evlenmeden önce Colleen'in annesi, «Max'ın rahatsız eden bir yanı var mı?» diye sorduğunda, «Hayır, yok» yanıtını almıştı.

Nikâh Logan Manastırında 9 Mayıs 1975 sabahı saat altıda yapıldı. Otuz kadar aile dostu vardı. Hem Colleen, hem Max beyazlar giymişlerdi. Yalnızca yaşam boyu evli kalmayacak, sonsuza dek birlikte olacaklardı. Pazar ayininde her ikisi de ora-

dakilere şöyle açıklamıştı: Öldükten sonra da ruhları sonsuzlukta buluşacaktı. Onlara göre, öteki Hıristiyan kiliselerindeki evlilik boşanmaya eş bir işlemdi. Çünkü, «Ölünceye dek beraberlik,» vaat ediliyordu. Max ve Colleen pazar ayininde hazır bulunanlara söyledikleri üzere sonsuza dek evleniyorlardı.

Gece kilisede düzenlenen evlenme törenine Sekiz yüz çağrılı geldi.

4

Balayı için Disneyland'a gittiler. Yaptıkları hesaplara göre paraları bir hafta yeterdi. Öyle de oldu.

Colleen kısa bir süre sonra hamile kaldı. Kendini iyi hissetmeyişini anlamakta Max biraz zorluk çekti. Onun dışında hep iyiydiler. Arada sırada Colleen kızsa bile sesini yükseltmezdi. Evlenmeden kararlaştırmışlardı: Sabahları öpüşmeden ayrılmayacaklar, yatağa kavgalı girmeyecekler, bir anlaşmazlık varsa yatmadan önce görüşüp tatlıya bağlayacaklardı. Birbirlerine kızgın durumda uykuya geçmemeliydiler.

Bu arada eğlendikleri, birbirlerinin yüzüne gözüne traş kremi püskürttükleri ve üzerlerine bardak bardak su serptikleri de olurdu.

Ağustos ayına doğru hukuk fakültesi açılacağı sırada Logan'dan Provo'ya taşındılar. Çocuk doğmadan önceki hafta Colleen kocasının otuz sayfalık tezini daktilo ediverdi. Max da on iki âdet gül gönderince, Colleen buna çok sevindi. Bir kız çocukları oldu. Monica adını verdiler. Bir günlükten Max fotoğraflarını çekti. Büyüyünce babası onunla oynamaya başladı.

Günleri çok zevkli geçiyor sayılmazdı. Hukukun birinci sınıfında epey ağır dersler vardı. Max sabah kahvaltısını eder çıkardı. Akşam yemeği için beşte gelirdi. Sonra altıda kitaplığa gider, onda eve dönerdi. Çocuğa tam anlamıyla bakan Colleen'di. Konut için Colleen'in ana babası yardım ediyordu.

5

Provo'ya geldiklerinde Max bir inşaatta çalışacaktı. Bu konuda söz de almıştı. Saatine 6,5 Dolar vereceklerdi. Fakat oraya

gittiğinde işin başka birine verildiğini gördü.

Gerçi Marx kızgınlığını frenlemesini bilen biriydi, ama bu kez çok öfkelenmişti. Colleen iş konusunda uğradığı düş kırıklığından ötürü onu avutmaya çalıştı. «Peki, öyleyse gidip başka iş ararım,» dedi Max. Ve saatine 2,75 Dolar veren Orem'deki Sinclair benzin istasyonunda iş buldu.

Orem'in arka sokaklarında bir benzin istasyonuydu. İşi para tahsil etmek ve öğleden sonra saat üçten on bire dek istasyonun bakımıyla meşgul olmaktı. Bu arada camları da silecekti. Parası azdı, yine de haziran ve temmuz ayları boyunca düzenli çalıştı. Çok yoruluyordu, ama patronunu sevmeye başlamış ve arkadaşlar edinmişti.

4 Temmuz Bayramından iki hafta sonra Max ve Colleen'in kilise ayininde birer konuşma yapmaları istenmişti. Max bu dünyada gerçekten dürüst çok az insan bulunduğunu söyledi. Dürüst olmanın önemini vurguladı konuşmasında. Bunun işleri gerçek bir temele dayandırmanın ya da dayandırmamanın özünü oluşturduğunu belirtti. Colleen de o pazar mutluluk üzerine konuştu. Max'ı tanıdığında, evlendiklerinde ve çocukları olduğunda duyduğu mutluluktan sözetti. Sonra yolda Max, Colleen'i kollarının arasına alıp ona sıkıca sarıldı. Colleen coşkunluk duydu. «Birbirimizi her zamankinden çok sevmeye ve daha güzel yaşamaya başlayacağız,» dedi. Yatağa aralarında hiçbir hoşnutsuzluk olmadan girdiler.

Pazartesi sabahı Monica'nın dolabına yeni raflar eklemek için Max bir hayli çalıştı. Tahta kesti, biçti, rendeledi, çiviler çaktı. Max işe öğleden sonra saat 3'te giderdi. Hiçbir işe geç kalmaz, her zaman dakikti. Karısından hep bir dakika önce hazır olurdu. O gün yemeği biraz çabuk yemek zorunda kaldı. Çünkü raflarla uğraşmıştı. Yemeği yiyip giderken Colleen henüz sofradaydı. Bu nedenle onu öpmeyi unutmuştu, sonradan döndü ve kızar gibi yaparak, «Hadi, öpüşmek için yarı yolda buluşalım,» dedi.

Masanın çevresini dolaştı ve karısına sıkıca sarılarak onu öptü, gözlerine baktı. Colleen, «Seninle bu gece görüşürüz,» de-

di. «Peki,» yanıtını veren Max çıktı, arabaya binip gitti.

Sorumluluk duygusu olan bir sürücüydü. 90 km. hız sınırını hiç aşmazdı. Colleen onun mahallede yavaş yavaş araba sürüşünü, karayoluna temkinlice dönüşünü gözünün önünden geçirdi bir bir. Sonra da yapacağı ufak tefek işleri düşünmeye koyuldu.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BEYAZ KAMYONET

1

Max Jensen, Sinclair benzin istasyonunda işbaşı yapacağı sıralarda, Gary Gilmore oradan iki kilometre kadar uzaktaki Val Conlin'in V. J. Motors Firmasında kamyonet alışverişi için anlaşma imzalıyordu. Sonunda vazgeçmişti Val Conlin. Gary 400 Dolarını ödediği Mustang'ını veriyordu. İki gün içinde bir 400 Dolar daha getirecekti. 4 Ağustos tarihine dek 600 Dolar daha ödeyecekti.

Rusty Christiansen adında bir kız Conlin'in yanında yeni işe girmişti. Conlin'in konuşmasını duydukça gülümsemekten kendini alamıyordu. Rusty, Conlin'in hesap ve banka işlerine bakmaktaydı.

Rusty'nin kanısınca, bu kamyonet 1.000 Dolar ancak ederdi. Oysa 1.700 Dolar istemişti Val Conlin. Faiziyle falan 2.300 Dolara gelirdi. Gary bu fiyata kuşkusuz daha iyisini bulabilirdi. Kamyonet 200.000 km. yapmıştı.

Conlin'in, Gary'yi anahtarların bir takımını alıkoyduğunu, parayı ödemediği takdirde kamyoneti galeriye çekeceğini uyarışını duydu Rusty. Kamyonet hareket edip giderken Val, Gary'nin ardından bağırıyordu. «Parayı bulup getir, yoksa karışmam.»

Gary, Sterling'i dolaştırmaya götürdü, kamyonetinden ötürü övünç duyuyordu. Kathryne onu kamyonet sürerken gördüğün-

de akşam vaktiydi. O gün Kathryne'nin akrabaları bahçeden vişne toplamaya gelmişlerdi. Kathryne arkadaşı Pat'la mutfaktayken, Gary arka kapıdan gelerek, «Seninle biraz dışarda konuşmak istiyorum,» dedi. Kathryne içeri buyur ettiyse de Gary, «Dışarda görüşelim, önemlidir,» diye ısrar etti.

Dışarı çıkarak kamyonetine bir göz gezdirdi, birkaç ay vay çekti. Kathryne'e bir garip baktı Gary. İçkili gözükmüyordu. Hatta, «İçkili değilim,» diye belirtmeye de özen gösterdi. Fakat tuhaf bir hali vardı. Kendiliğinden Nicole'ü görmediğini söyleyen annesine, «Bana soracak olursan, canı cehenneme derim, dedi. Gary'nin sinirleri gerilmişti.

Kathryne bozuldu. Gary'nin, Nicole için böyle sözler söyleyebileceğini ummazdı. Başkaca düşüncelerden tümüyle sıyrılmış gibi görünen Gary, «Kathryne silahımı geri istiyorum,» dedi.

«Gary,» diye haykırdı kadın. «Şimdi onu sana veremem. Baksana halin hiç de iyi değil.»

«Başım dertte. Derhal almam gerek. Üç silahın dışında hepsini toparladım. Soygunu bir aynasız haber almış.»

Gary'nin numara yaptığını sezen Kathryne, «Yarın salim kafayla gelir alırsın,» dedi.

«İçki içmiyorum. Üstelik silaha ihtiyacım olursa... ceketini kaldırdı bu aslan var ya, işimi görür,» dedi. Kathryne'in bildiği bir tabancaydı bu. Bir Alman Luger'iydi. Tabancayı beline sokmuştu. O anda kamyonetin kapısını açınca, içerden paldır küldür bir torba boşaldı. Çıkardığı takırtılardan içinde yarım düzine tabanca bulunduğu belliydi.

Kathryne bu manzara karşısında vermem diye diretmenin anlamsızlığını gördü. Yatağın altından Special'i aldı ve Gary'yi akşamın alacakaranlığında sakinleştirmeye çalışarak tabancayı verdi. Gary'nin sinirleri üzerindeydi.

Derken, April koşarak evden çıktı. Keçileri oynatmış gibiydi. «Pat nerede?» diye sordu. «Nerede Pat?»

«Gitti, April,» yanıtını verdi Kathryne. «Tüh be,» diye içerledi April. «Gitarıma bir tel almak için beni K-Mart'a götürecekti.»

Hemen söze karışan Gary, «Ben seni götürürüm,» dedi.

Kathryne, «Hayır, olmaz,» diye atıldı. Fakat April kamyona atlayıverdi. O arada annesi, «Gary, gitmesine gerek yok şimdi,» diye bağırıyordu.

«Merak etme onu sana geri getiririm.» Bir anda toz olmuşlardı.

Kathryne, «Gary!» diye bağırırken arkasını getiremeyince onun soyadını bilmediğini ancak o zaman anladı. Onu yalnızca Gary olarak biliyordu.

Kathryne, Pat'ın dönmesini bekledi. Sonra onunla birlikte arabayla çıkıp beyaz kamyoneti aradılar. Bulamayacaklarını anladılar.

2

April radyoyu açtı ve kendi kendine mırıldandı. «Anlaşmak zor çok bekletilirsen eğer. Odalar o zaman daralıyor ve çoğu zaman köpek havlıyor.» Aklına köpek gelince buz kesildi. «Her gün, hep aynı gün, her şey aynen tekrar. «April başını salladı.

«Alışmak zorundasın, çaresiz,» dedi Gary.

Gary geldiği zaman, ötekiler vişne toplarken, April otların üzerine yatmış, teli kırık bir gitar çalıyordu. O teli yaptırmazsa anneannesinin öleceği kuruntusuna kapıldı. April çaldıkça ruhu coşuyordu. Jimi Hendrix ve Otis Redding ölü olarak karşısında belirdikçe, hastalıklar konusunda derin düşüncelere dalıyordu. Böcekler, örümcekler ve sinekler hastalığı getiriyorlar, hastalıklar ateşin mırıltısıyla beliriyorlar, ardından da kırılan bir tel sesi çıkarıyorlardı. Bu teli yaptırmazsa ölüm mutlaka gelip anneannesini bulacaktı. Otların üstünde yatarken bunları düşünüyordu. Başını kaldırıp baktığında karşısında bir köpek gördü.

Bu köpek kalbi sızlayan bir adam gibi inliyordu. Bu kâbusu anımsaması üzerine April kamyonette başını hızlı hızlı salladı. Bu düşünceleri zihninden atmak istiyordu. Gitarın daha uyumlu ruhlar çağırması için yeni bir tele ihtiyacı vardı. April, Gary'ye «Titreşen o tel benim işte,» dedi. Sonra birden aklına gelmiş gibi, «Bak Gary ağzım sanki pamukçuk olmuş. Dişlerimi temizlemek için bana bir Midol alır mısın?» diye sordu.

Dükkânlarda tezgâhın arka tarafındakiler de alacağınız malı iyice yoklayıp soruşturduğunuz duygusunu uyandırmak önemlidir. Eşyanın üzerinde her tür yanıt vardır aslında: O eşya, «Buradan defol,» ya da «Lütfen beni çal,» der örneğin. Hatta, «Beni satın al,» diye ısrar edenler vardır. Eşyanın alıcısından çok kendini düşündüğü de olur. Gary dükkâna tıpış tıpış girdi, Midol'u bir güzel aldı, bir de diş fırçası zula etti ve elini kolunu sallaya sallaya oradan çıktı. Gary bira filan çekmiş değildi. Ayıktı.

Pleasant Grove yolunda gidiyorlardı. April, «Eve girmek istemiyor canım, bütün gece dışarda kalmak istiyorum,» dedi.

«Pek ilginç bir düşünce değil,» diye yanıtladı Gary.

3

Julie bir gece daha hastanede kalacaktı. Bu nedenle Craig Taylor evde yalnızdı. Gary kapısını çaldığında, çocuklarını yatağa yatırıyordu. «Nicole'un kızkardeşi April,» diye tanıştırdı. Bir tuhaf görünüyorlardı. İçki içmiş gibi değillerdi, fakat kızın durumu kötüydü. Deli gözlerle bakıyor, yerinde duramıyordu. Craig sanki bir fıçı ya da yuvarlak bir masaymış gibi April çevresinde habire dönüyordu.

Gary banyodan çıktı, Craig'e tabancasının hâlâ kendinde olup olmadığını sordu. «Bana ödünç verebilir misin?» dedi.

«O senin tabancan zaten, veririm tabii.» Craig otomatik Browning'e son bir kez bakıyormuş gibi verdi.

«Eve gitmek istemiyorum,» diyen April'ı, Gary kamyonetin sözleşmesini tamamlama işlemleri için Val Conlin'e götürdü. Yolda April'in aklına gitar teli için K. Mart'a gitmedikleri geldi. Almaya gidelim, diyemedi. Örümcek ağıyla pençeleşiyor gibiydi.

Gary ve satıcı Val kamyonet atahtarlarına şifalı kocakarı otlarını inceleyen büyücüler gibi bakıyorlardı. April galeriyi gezmeye koyuldu. Görüntüler çarpıktı. Her şey eğri büğrü görünüyordu. Bu nedenle bir köşeye çöktü. Ancak böylece eşyanın görüntülerini birarada tutabiliyordu. April'a yaklaşıp bir şeyler

söylediler. Ne dediklerini pek anlamadı. Ona, «Sen tanıksın,» diyerek kâğıtları imzaladılar.

Rusty Christiansen artık sıkılmıştı. Gary'i galeriden çıkarabildikleri an saat dokuz buçuktu. Rusty eve ancak onda varırdı. Onlar faizi falan hesaplıyorlardı. Arada bir April da köşesinden kalın kalın sesler çıkarıyordu. Gary Mustang'ından kamyonete gömleklerini taşırken, Val kıza bakarak, «Senin neyin var?» diye sordu. Bir sonraki yüzyılın içinden çıkıp gelmiş bir kıza benziyordu. Sonra birden kızdan korna gibi, «Vank vank» sesleri çıktı. Val, «Vay canına, bu kız kafayı üşütmüş galiba,» diye mırıldandı.

«Bazen bir kız bile değilim,» diyen April ağlamaya başladı.

Val, Gary'e uyarıda bulundu. «İlk 400 Doları iki gün içinde ödemezsen, kamyoneti geri alacağım. Mustang'ın da yok. Bak, haa, yaya kalırsın.»

Gary, «Üzme canını, babalık,» deyip kâğıtlara imzasını attı.

«Hadi gidelim buradan,» diyen Gary, April ile kamyonete atladı. Nicole'ü aramaya koyuldular. Gary, «Bana bak, radarını kullan haa!» dedi April'a. April araya giren parazit düşüncelerden söz etmek istemedi Gary'e. Parazit, beyin güçlerinin bir düşünce etrafında buluşmasına engel oluyordu. Yol almaya devam ettiler. April ağzından düzgün bir söz çıkmasını umut ediyordu. Böyle bir başlangıç sayesinde güçlerini toparlayabilirdi. Böyle bir sözcük her şeyi uyuma kavuştururdu.

Gary kamyoneti bir kenara çekti. «Annene bir telefon edeceğim, bakalım Nicole'den haber var mı?»

Gary çıkınca, April radyoyu dinlemeye koyuldu. Hüzünlü bir şarkı değildi çalan. «Bırak, Sevgin Akıp Gitsin» di şarkının adı. «Bırak, Sevgin Akıp Gitsin. Bırak, Sevgin Doğup Büyüsün.» Aklına Hampton gelmese şarkıda hüzün yoktu. Ne zaman hüzünlense diskjokeylerle dertleşirdi. Diskjokeyler onlarla konuşanların bulunduğunu bilirlerdi.

4

Gary kamyonetten inince, köşeyi dolandı ve Sinclair benzin istasyonuna yöneldi. Etraf tenhaydı. Yalnızca bir kişi vardı. O da benzinciydi. Geniş omuzlu, ciddi, yakışıklı bir gençti. Çene

kemikleri genişti, kulaklarının hizasını bile geçiyordu. Tulumunun üstündeki kartta MAX JENSEN yazılıydı. Gary'e, «Bir emriniz mi var?» diye sordu.

Gary .22'lik otomatik Browning'ini çekti ve Jensen'e ceplerini boşaltmasını söyledi. Paraları alır almaz, «Banyoya git,» dedi. Banyonun orada Jensen'i yere diz çöktürdü. Yer tertemizdi. Az önce Jensen temizlemiş olmalıydı. Yere çökerken Jensen kendini gülümsemeye zorluyordu. «Kollarını önüne kavuştur.» Ellerini önüne alan Jensen hazırdı. Yine de gülümsemeye çalışıyordu.

İnsan boyu yüksekliğinde yeşil fayans döşenmişti banyoya. Duvarlar kahverengiydi. İkiye üç metre büyüklüğündeki banyonun yer karoları kurşuni renkti. Duvardan tuvalet kâğıdı sarkıyordu. Tuvalet tahtası ortadan yarıktı. Tepede de bir gece lambası yanıyordu.

Gary otomatik tabancayı Jensen'in başına dayadı. «Bu benim için,» dedi ve tetiği çekti.

«Bu da Nicole için,» dedi ve yeniden çekti tetiği. Her seferinde vücut tepki gösteriyordu.

Doğruldu. Etraf kan olmuştu. Yerde inanılmayacak kadar çok kan vardı. Paçalarına da kan bulaşmıştı.

Gary Koca - kola makinesinin ve duvar telefonunun yanından geçerken, bozuk para makinesini de alarak bu tertemiz benzin istasyonundan ayrıldı.

5

Colleen o gün epey iş yapmıştı. Ütü ve temizlikten sonra bahçede çalışmış, biraz fasulye toplamıştı. Max'ı beklemeyi düşünüyordu fakat saat on birden önce yatağa girdi.

Uykuya dalarken, birinin kapıyı vurduğunu duyar gibi oldu. Kapıyı açtığında kimse yoktu. Belki de kediydi. Max bu saatte gelmeyeceğine göre... Doğruca yatağa gitti ve uyuyakaldı.

Kamyonette oturan April'a çevresi sakin görünüyordu. Radyoyu çok açmıştı. Ağaçlardaki yaprakların kıpırtısı dışında her şey sakin gibiydi. Bekledikçe gece uzuyordu.

Bir süre sonra Gary döndü. Fosur fosur sigara içiyordu. «Hadi gel, gidelim.»

Otomobille girilebilen sinemaya gittiler. April filmin afişinde **Gugukkuşu** yazılı olduğunu gördü. Artisti Liza Minelli olan **Kısır Gugukkuşu** filmini izleyeceklerini sandı. April bakışlarının Liza Minelli'nin iç dünyasını yansıttığı kanısındaydı. Bu nedenle filmi merak ediyordu. Fakat bilet gişesinin önüne geldiklerinde, Gary'nin pantolon paçalarında kan olduğunu gördü.

Park ettiler. Gary koltuğunda kıpırdayıp duruyordu. Kamyonetin arkasına yöneldi, döndüğünde pantolonunu değiştirmiş gibi geldi April'a.

Gary tuvalete gitmişti. April kendini filme vermek istiyordu. Fakat aklına ona tecavüz ettikleri gece geldi. Hawaii'de zenci birkaç zibidiyle dolaşırlarken, aralarından biri, «Kokain partisi var,» demişti. April'ı da kafayı bulup yükseklerde uçmaya davet ettiler. Daha önce LSD aldığından April'a öneri ilginç geldi. Kar Leydisi'nden birkaç fırt alınca, ortaya çıkıp oynamaya başlamışlardı. Bir duş teklifine hayır demedi. Banyoda çırılçıplak oynamaya koyuldu.

Onlarla birlikte oynayıp yere yıkıldı. Hepsi de üzerinden geçtiler. Canını yaktılar. Yerde kanlar vardı. Aralarındaki Warren isimli zenci kokain alınca vahşileşen biriydi. Kokainin etkisi geçtiğinde bile bu niteliğini sürdürürdü. Bir, iki, üç. Her biri defalarca tecavüz etti.

Birden izlediği filmi görebilmeye başladı. **Kısır Gugukkuşu** değildi oynayan. Bildiğimiz **Gugukkuşu** filmiydi.

Gary döndüğünde April, «Buradan gidelim filmi sevmedim,» dedi.

Gary şaşırdı. «Ben bu filmi tekrar görmek istiyorum.»

«Seni garip çılgın seni! Zevk diye bir şey yok mu sende?»

Gecenin on birinde Sinclair benzin istasyonuna bir müşteri geldi. 175 East Orem'deki benzin istasyonuna gelen sürücü 50 litre benzin doldurdu deposuna. Benzinciyi bulamayınca kredi kartını bıraktı ve gitti. Az sonra Utah'ın Toelle bölgesinden Rob-

bie Hamilton geldi. Deposunu doldurduktan sonra odaya girdi. «Kimse yok mu?» diye sordu. Yanıt alamayınca arabasına döndü. Karısı içeriye iyice bakıp sormasını önerdi. Banyoyu açtığında yerdeki kanı gördü. Girmedi. Orem Emniyet Amirliğine telefon etti. Polis tarif edilen yeri on beş dakikada ancak buldu. Hamilton, Utah'ın Toelle bölgesinden olduğu için yeri pek iyi tarif edememişti.

6

Johnny hastaneden taburcu edilmişti. Yine somyanın üstünde yatıyordu. Brenda ise yatağa gitme hazırlığı içindeydi. Kapı çalındı. Kapıda Gary belirdi. Yanındaki garip bir kızla birlikte.

«N'aber, kuzen? Ortalarda yoktun.»

Gary gülümsedi. «**Gugukkuşunu** görmeye gittik.»

«Bir daha mı?»

«Bu görmemiş de...»

Brenda kızı süzdü. «Bana öyle geliyor ki, bu kız gördüğünü anlayacak gibi biri değil.»

Gary, «Bu Nicole'ün müsveddesi,» diye takdim etti.

Kız birden irkildi. İlk kez canlanıyordu.

Nicole'ün müsveddesi değil, April'ın kendisi,» diyerek Gary kahkahayı bastı.

Brenda, «Her neyse canım, ister Nicole'ün müsveddesi, ister bizzat April olsun, tanıştığıma memnun oldum,» dedi. Sonra Gary'ye dönerek, «Bu kızın nesi var?» diye sordu. Kızın yüzü allak bullaktı.

«Sorma,» yanıtını verdi Gary. «LSD kullandığı için eskiden aldıkları şimdi geri tepiyor.»

Brenda, Gary'nin sinirli fakat hata yapmamaya çok dikkatli davrandığını gördü. Sessizlikteki bir çıt sesini bile duymak için diken üstünde oturuyor gibiydi.

O ara tuvaletten çıkan April, «Aman Tanrım, bu adam beni davranışlarıyla korkutuyor,» dedi.

«Ne korkuttu seni, şekerim?» diye soran Brenda'ya, «Gary beni korkutuyor,» demekle yetindi April.

Gary bozuntuya vermedi. «April, sana tecavüz etmediğimi ya da rahatsız etmediğimi Brenda'ya söyle.»

«Biliyorsun ki, onu kastetmedim. Bana karşı iyi davrandın. Fakat ne yalan söyleyeyim, senden korkuyorum.»

«Neden korkuyorsun öyleyse?»

Brenda'nın bu sorusunu April, «Söyleyemem,» diye yanıtladı. Öyle tuhaf bir hava hüküm sürüyordu ki, Brenda da keçileri kaçıracaktı. «Gary, ne yaptığını söyler misin?»

Brenda'nın alışık olmadığı bir şey oldu : Gary ürkmüştü.

«Baksanıza,» dedi Gary. «Bu konuyu kapatalım. **Tamam mı?»**

Gary, Brenda'yı kenara çekerek, «Seninle öteki odada konuşabilir miyiz?» dedi. Mutfağa girdiler. «Bak Brenda, Johnny hastaneden yeni çıktı, ihtiyacın olabilir, sana bir ellilik verebilir miyim?»

«Olmaz, Gary. Yiyecek içecek öteberimiz var, çıkıştırabiliriz.»

«Gerçekten sana yardımım dokunsun istiyorum.»

«Cömert davranıyorsun, tatlım.» Brenda, Gary'nin bir herze karıştırdığını biliyordu, fakat iradesine hâkim olamayarak duygulandı. Hem de gülünç denecek kadar duygulanmıştı. Böyle garip biçimde de olsa onu birazcık düşünmesine ağlayacak gibi oldu. «Paranı sakla. Paranın nasıl kullanılması gerektiğini öğrenmeni istiyorum.» Bu sözleri söylerken birden kuşkulandı ve, «Bu kadar parayı nereden buldun?» diye sordu Gary'ye.

«Bir arkadaşım kamyonet için dört yüz Dolar ödünç verdi.»

«Parayı çaldın demek istiyorsun.»

«Hoş değil söylediklerin.»

«Eğer doğruyu söylemiyorsam, o zaman hoş değildir, sanırım.»

Gary, Brenda'nın yüzünü avuçlarının arasına alarak onu alnından öptü. «Neler olup bittiğini sana anlatamam. Belaya bulaşmak istemezsin herhalde.»

«Peki, eğer o kadar kötüyse durum, bize bulaştırma.»

«Senden daha fazlasını isteyemem.» Gary kızgındı. April'ı iki dirseğinden tutarak kamyonete sürükledi.

Brenda farkında olmayarak onların ardından gitti. Kamyonetin arka bölmesinde iki litrelik bir süt bidonu ve sarıp sarmalanmış bir çıkın vardı. Brenda, «Gary, sütü dökeceksin. Dur yerleştireyim,» dedi.

«Sakın dokunma!»

«Peki, sütü dökersen karışmam.» Gary hareket ettiği zaman görmesini istemediği çıkının ne olduğuna aklı takılmıştı.

Gary yolda April'a, «Bir motele gidelim mi?» diye sordu. April sadece, «Eve dönmek istemiyorum,» dedi. Bu nedenle dolaşmaya devam ettiler. O kadar ki, bir ara artık nereye vardıklarının farkında değillerdi.

Orem'den Provo'ya geldiklerinde Gary yakıtının bittiğini farketti.

Kentte karayolunun birleştiği yolda, Center Caddesinde durdu. Kamyonetten indi, yolun az ötesindeki dere kenarına yönelerek tabancasını, şarjörü ve bozuk para makinesini çalılar arasına sakladı. Sonra da en yakın mağazaya gitti.

7

Wade Anderson ve Chad Richardson bu sokaktaki 7 - 11 no.-lu bakkal dükkânındaydılar Gary yanlarına geldiğine. Kendisini bir benzin istasyonuna götürüverirlerse beş papel vereceğini söyledi.

Gary biraz yorgun ve telaşlı görünüyordu. Çocuklar kamyonetlerine binip Gary de yanlarına oturunca, çıkarıp beş doları verdi. Kız arkadaşının kamyonetinde tek başına kaldığını, kimse tarafından rahatsız edilmek istenmediğini, hele polis yüzü görmek istemediğini yineleyip durdu.

«Tamam,» dediler. «Tamam, mümkün olduğunca hızlı gideriz.» İşin garibi açık olan benzin istasyonunda boş bidon yoktu. Wade eve gidip bir bidon alabileceklerini söyledi.

Wade'in babasının garajına gidip bir bidon alarak yeniden benzin istasyonuna dönmeleri beş dakika sürdü. Wade hemen benzini Gary'nin kamyonetine boşalttı. Wade yakında lise öğrencisi olacağı için kızlarla konuşma yeteneğini artırmak istediğinden, bu konudaki hiçbir fırsatı kaçırmıyordu. Bu nedenle kamyonetteki kızla iki laf etmek istedi. Doğal olarak, bir yandan da dere kenarında dolaşan uzun boylu adamın ne işler karıştırdığına dikkat ediyordu. Chad'ın kamyonetinden el fenerini alan uzun boylu adam ışığı yakarak bir şeyler arıyordu.

Wade kıza, «Nasılsın, ne var ne yok?» diye sordu. April ona dikkatlice baktı. Kalın sesiyle ciddi ciddi, «Sen Gary Gilmore'un oğlu musun?» diye sordu. «Yok canım, sen neler söylüyorsun? Ben onunla ilk kez bu gece karşılaştım.» Bu arada dere kenarındaki adam aradığını bulmuştu. Wade onun çalılar arasından bir tabancayla bir şarjör ve bozuk para makinesi aldığını gördü. Wade benzini boşaltırken, Chad az geride duruyordu. Adam, şarjörü tabancaya geçirdi. Bozuk para makinesiyle beraber koltuğun altına sıkıştırdı. Wade'le Chad birbirinin gözünün içine «vay canına» der gibi baktılar.

Benzinin boşaltılmasından sonra kamyonet çalışmayınca, çocuklar ittiler. Marşı almıyordu. İtme üzerine çalıştı ve beyaz kamyonet yoluna gitti.

Yolda Gary, April'a, «Artık dolaşmaktan bıktım, Holiday Inn gibi bir yerde gecelemek istiyorum,» dedi.

«Bak ha, seninle yatmak istemiyorum,» diye bir kıçış yaptı April. «Çıldıracak gibiyim.»

«Sabahleyin işe gitmek zorundayım. İki ayrı yataklı oda tutarız.»

8

Holiday Inn'in gece kâtibi Frank Taylor tezgâhın önüne geldiğinde, elinde iki litrelik süt şişesi taşıyan uzun boylu bir adamla elindeki kutu birayı Özgürlük Heykeli gibi tutan kısa boylu bir kızın ilerlediğini gördü. Frank Taylor kendi kendine, öyle bir çifte çattık ki, hayırdır, dedi. Kafadan kontak birine benziyordu kız. Uzun boylu adamsa kayıtlarını yaptırmak üzere tezgâha yaklaştığında akıllı uslu davranmıştı.

Kız Frank Taylor'a kıl sorular soruyordu. Ekmek parası için bir motelde çalışmaktan memnun muydu? Hamamböceği var mıydı motelde? Sonra da kadınlar tuvaletini sordu. Frank Taylor, «Lobiden geçip sola döneceksiniz,» dediği anda kız sağa yönelmişti. Taylor arkasından bağırıncaya kadar da ortadan kaybolmuştu. Birkaç dakika sonra tekrar lobiyi aşıp öteki yöne gitti. Uzun boylu adam nerede yemek bulabileceğini sordu. İki kapı ötede Rodaway Inn'in 24 saat açık olduğuna ilişkin kâtibin ver-

diği bilgiyi dikkatle dinledi. Ardından otel defterine kocaman harflerle imzasını attı : GARY GILMORE. Adres olarak Spanish Fork'u verdi. Oda ücretini ödemek için elini cebine sokup büyük bir para tomarı çıkardı.

Taylor, Gilmore'la kızın felekten bir gece çalmak için birlikte dolaştıkları düşüncesindeydi. Ne var ki, bu konuyu fazlaca kurcalayıp sorular yöneltsen mahkemelerde başına dert açılırdı yurttaşın işine çok karıştığından ötürü. Gerçekten evli bir çift hakkında acaba evli değiller mi diye kuşkulu bir soru sor da başına gelecekleri gör. Mesele çıkarmayan ve oda ücretini peşin ödeyen her müşteriyi kabul etme yolunda bir uygulama geçerliydi. Taylor ikisinin el ele anahtarla odalarına yöneldiklerini gördü.

Kısa bir süre sonra telefon santralı çalışmaya başladı. 212 no.lu odadan Gilmore telefon açmıştı. Diş macunu, traş bıçağı ve Alka Seltzer almak için para attığı makinenin çalışmadığından yakınıyordu.

«Bu makine de hiç çalışmaz,» diye söylendi Frank Taylor. Kilerden çıkardığı ötteberiyi 212 no.lu odaya götürdü. Gilmore kapıyı açtığında üzerinde kırmızı renk bir pantolon vardı. Gömleksizdi. Elini cebine attı, bir yığın para çıkardı. Onları inceden inceye seyretmek ister gibi avucunu açtı, ardından gereken kadarını çekip aldı. Taylor kızı göremedi. Fakat kapıyı kaparken kıkırtılı bir gülme duydu.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MOTEL ODASI

1

Yatak odasının dip tarafındaki tek pencere yüzme havuzuna bakıyordu. Yüzme havuzu ve oda servisine ısmarlanacak yemek listesine ilişkin bir talimatın yanı sıra, elektrik tasarrufu için yazılmış bir uyarı da vardı. «Vatları boş yere harcamayın,» deniyordu. Karyolaların arkalıkları suntadan ceviz ağacı taklidiydi. Örtüleri de sentetik kumaştan, yeşil mavi renkteydiler. Oda gibi kokuyorlardı. Eskimiş klima aygıtının çıkardığı havayla sönmüş puro kokusu.

Banyonun kapısında karanlıkta fosforlu gibi parlayan bir düğme vardı. Gece lambası yakılınca, odanın tepesinden gelen ışıkta duvarlar beyaz ve yer döşemesi karoları çimento rengi görünüyordu. Musluğun üstüne asılan aynayı plastikten sıkma vidalar tutuyordu. Altı vidadan biri düşmüştü. Boş vida yeri bir hamamböceğini andırıyordu. Sarı bir karton üzerine «Holiday Inn'e Hoşgeldiniz» yazısı vardı. Alkollü içki servisinin sabah 10'dan gece 10'a açık olduğu da yazılıydı. Musluğu açtığınızda, küvetin yuvarlak yüzeyi suları yere püskürtmek üzere santrifüj bir güç oluşturuyordu.

Tuvalet tahtasına, son müşteriden sonra temizlendiğini göstermek üzere çepeçevre hijyenik kâğıtlar geçirilmişti. Yumuşak ve çok emici olan bu kâğıt insanın kıçına yapışıyordu.

«April, tahtadaki kâğıdı sen mi söküp çıkaracaksın, yoksa

ben mi?» diye sordu Gary. Sonra öfkeyle kâğıdı söküp çöp kutusuna fırlattı.

«Dünyada bizi çalıştıran çalıştırana,» dedi April. «Hep zenginler yüzünden haa... Her müessese zengin, görüyor musun?»

Gary, «Adamım benim, bakıyorum, çenen açıldı,» diyerek April'ın yanına geldi ve ona bir öpücük verdi.

«Ablam bilse bu yaptığını, hoşlanmazdı,» dedi April.

Gary yanından uzaklaştı ve esrar içilen bir çubuk bulup çıkardı.

«Biraz isterim,» diye atıldı April. Gary elindeki çubuğu yukarı kaldırdı. «Hadi bakalım bize bir öpücük ver de, biz de bundan verelim sana.»

«Ablam yüzünden seni öpemem. Nicole vampir gibi kadındır, bilmez misin?»

Gary çubuğu yaktı ve bir nefes çekti. «Bir duman ister misin?» April yaklaşınca Gary yeniden çekti çubuğu.

April odanın içinde dolanmaya başlamıştı. Bir yandan da soyunuyordu. Nefesi tıkanır gibi olmuştu. Önce bluzunu çıkardı, sonra pantolonunu. Sütyen ve donla dolaşırken kendini daha rahat hissetti. «Sabahın dördünde kalkıp da kendine hiç yemek pişirdin mi, Gary?» Bu arada Gary yatağına uzanmış, marihuanasını tüttürüyordu. «Boşver,» der gibi elini salladı. Sonra yatakta doğrularak geğirdi. Yüzünde bir yeri ağrıyormuş gibi bir ifade vardı. Süte uzandı ve birkaç yudum aldı. «Bakalım, yavrum,» dedi. «Birazcık gevşeyelim. Sen bana masaj yap, ben de sana güzel bir masaj çekeyim.»

April sayıklar gibi, «FBI televizyon aracılığıyla evleri tarayıp suç işleyip işlemeyen olduğunu saptıyor, televizyon aracılığıyla yapıyorlar hem de, bunu biliyor musun?» diye söyleniyordu. Sırtüstü yatağa uzanmıştı April. Oda dönüyordu. Burası daha önce zengin bir adamla gelip kaldığı motel odasına benziyordu. O gece April öylesine dipdiri ve kendindeydi ki... Nedeni şuydu : Adam bütün gece ateş almamış, ölü gibi yatmıştı.

«Gary, bir nefes çektirsene, kafamı bulamıyorum.» Çubuğu uzattı, April emer gibi saldırdı. Bu arada Gary onu öpüyordu. Bir öpücük daha kondurunca, «Beni rahat bırak,» dedi. «Biliyor

musun, sen ve Nicole birbiriniz için yaratılmışsınız aslında.»

«S...tir et Nicole'ü.»

Yeniden odanın içinde dolanmaya başlayan April, Hawaii'deki geceyi anımsadı yine. Bobby ve Warren de ona masaj yapmışlardı. Bu arada Gary de yataktan kalkmış, April'a masaj yapmaya başlamıştı. Kızın arkasına yapışmış gibi bacakları birbirine değerek odada dolanıyorlardı. Bir süre sonra April kendini Gary'e çok yakın hissetti ve, «Bunu yapmamız doğru değil. Ablam ne der sonra?» diye fısıldadı. Zihninden Paul McCartney'in müziğini geçiriyordu. «Kapıyı Aç Ve Onları İçeri Bırak,» şarkısının sözleri geziniyordu beyninde. Bir bayram coşkusu uyandırıyordu içinde bu sözler. Gary arkasına avucunu şaplatıyor, kulağının dibinde aslan kükreyişi gibi sesler çıkarıyordu. April, Gary'nin elini dirsekleriyle itiyordu. «Canın cehenneme... Bırak da yatağıma gideyim.»

«Ayakta durarak uyuyorduk,» dedi Gary.

Uykuya dalarsa çok kötü şeyler düşleyeceğini biliyordu April. İncil'de anlatılan karanlıklardan çıkıp gelmiş şeytanların insanlara işkence edişini görecekti. Göklerden binlercesi, kartalların fareler üstüne üşüşmesi gibi inecekti.

Bu arada sırtında emekler gibi gidip gelen Gary masajı sürdürüyordu. April'a erkekçe bir tip gelen Gary sanki cinsiyet değiştirmişti. Babasından daha erkekçe biri olarak gördüğü Gary kadın olmuştu ve dönüp yüzüne bakarsa arkasında bir kadın görmekten korkuyordu April.

«Hadi uyuyalım,» dedi. Gary itiraz etmedi. Her ikisi de ayrı yataklara girdiler. Gary ışığı söndürdü, April karanlıkta tavanı seyre daldı. Tavandaki sıvaya aynadan vuran ışıklar bin tane yıldız gibi parlıyordu. Odadaki kokuya dayanamadı ve ışıkları açtı. Duvar kâğıdında palmiye ağaçları ve taş kemerli yıkıntı resmi vardı. Bir tepenin üzerinde de köhne bir İtalyan tipi ev. Bu görünümün içinde pelerinli incecik insanlar dolaşıyordu. Gary, «Işıkları söndür, uykuya ihtiyacım var,» diye çıkıştı.

April biraz daha yattı. Karanlıkta yatağından kalkan Gary, April'ın yatağına geldi. Gary'nin niyetinde ciddi olup olmadığını bilemiyordu April. Karanlıkta boğuştular. Donunu yırttı Gary, fakat April yırtık parçaları birarada tutmayı başardı. «Canım is-

temiyor, Gary. Hayır olmaz,» diye diretiyordu April. «Gary, aklını mı kaçırdın sen? Ablam duyarsa sana asla geri dönmez.»

Sonunda Gary vazgeçti. April karanlıkta öylece yatıyordu. Oda yeniden April'in görüntü dünyasına girdi. Odayı bir büyüteçle izliyormuşcasına net görüyordu şimdi. Bir hapisane hücresinde geçirilmiş gibi bir gece daha, diye düşündü April. Tüm hayatımı hapiste geçirdim...

2

Derin uykusunda Colleen'in farkettiği ilk ses, birinin kapıyı yavaşça tıklatması oldu. Saatin kaç olduğunu, mutfağın oradan geçerken duvar saatine bakmadan önce bilemedi. Sabahın ikisiydi ve Max henüz gelmemişti. Ev kapısının önündeki ışığı yaktı ve kapının üst cam bölmesinden baktı. Gördükleri onu ürküttü.

Kapıda beş kişi duruyordu. En öndeki bölge rahibiydi.

Rahip kolunu omzuna koyarak, «Colleen,» dedi. «Max bu gece eve gelmeyecek.»

Max'ın bir daha hiç gelmeyeceği içine doğdu. «Öldü mü yoksa?» sorusu kaçtı ağzından.

Beşi birden başlarını salladılar.

Colleen bir dakika süreyle ağladı. Ölümün gerçekliği henüz içine işlememişti.

Adamlardan biri rahip Kanin'e, «Siz ilgilenecek misiniz?» diye sordu. Evet yanıtı üzerine Colleen'nin tanımadığı iki kişi ayrıldılar oradan. Onların sivil polis olduklarını anlamıştı Colleen.

Kanin, Colleen'nin ailesine telefon etmesine yardımcı oldu. Evde kimsecikler yoktu. Colleen annesiyle babasının o gün kampinge hareket edeceklerini sonradan anımsadı. Max'ın ailesine telefon açtı. Onlar da evde yoklardı. Kanin, Colleen'e başka akrabası olup olmadığını sordu. Clearfield'de annesiyle babasının evine yakın kuzenleri oturuyordu. Onları buldu. Bir buçuk saat içinde geleceklerdi.

Kuzenleri gelinceye dek yakınlardan gelebilecek bir tanıdığı olup olmadığını sordu rahip. Bir kız arkadaşı gelince, geride kalan üç adam da ayrıldı evden.

Kız iki saat kadar kaldı. Birbirlerinin yanına yatağa uzan-

dılar ve konuştular. Colleen donakalmıştı. Max'ın cesedini görmek gelmedi içinden. Her şey gerçekdışı görünüyordu ona. Akrabaları kapıyı vurduklarında, saat beşe çeyrek vardı.

3

April küpesini çıkararak karanlıkta tenine batırmaya çalışıyordu. Bir düşünde kendine iğne yaparak yaşamına, her şeye bir son vereceğini görmüştü. Bu nedenle küpesini çıkarıp habire boynuna batırarak iğnenin etkisini yoklar dururdu.

Ortalık henüz ağarmadan Gary yine April'ın yatağına geçti ve onunla sevişmeyi denedi. Fazla üstelemedi ama. Biraz daha süt içti. Seksten çok sevgiye gereksinim duyduğu kesindi. Fakat April, Nicole'e bunu yapamayacağını, çünkü onun Gary'yi hâlâ sevdiğini biliyordu.

Gün ışığı pencereden içeri girdiğinde April ve Gary kalkıp giyindiler. Gary, April'ı eve götürdü. Kızı kamyonetten indirirken, «April, dün geçirdiğimiz gece nasıl olduysa oldu işte. Fakat senin şunu bilmeni isterim : Sen benim her zaman arkadaşım olacaksın ve senin dertlerinle ilgileneceğim,» dedi.

April eve girdiğinde kimse yoktu. Kathryne arabayla Mike'ı işe götürmeye gitmişti. April yerleri silmeye koyuldu. İşin ortasında yüksek sesle, «Hiçbir zaman evlenmeyeceğim, hiçbir zaman,» dedi kendi kendine.

Kathryne bütün gece uyanık kalmıştı Gary ile April gelirler diye. Saat beşe doğru dalmış olmalıydı. Az sonra da saatin zili çaldı ve oğlu Mike'ı işe götürmek için kalktı. 30 km. ötede Orman İdaresinde çalışıyordu oğlu. Bir buçuk gündür sürekli sigara içtiğinden, her nefes alışında ciğerlerinden hırıltılı bir soluk kopup geliyordu. Eve döndüğünde April'ın mutfaktaki koltukta bir hayalet kraliçe gibi oturduğunu gördü.

«Hangi cehennemdeydin?» April hiç cevap vermedi. Oturup öylece bakıyordu. «O insan bozuntusuyla beraber miydin bütün gece?» Korkusu gitmiş ama yine de içi ferahlamamıştı. Moral bo-

zukluğunu üstünden atamıyordu. Aman Tanrım, April kendinde değildi. «Kahrolsun,» diye bağırdı annesi. «Bütün gece Gary ile miydin?».

April birden çığlık attı. «Beni rahat bırak diyorum! Hiçbir şey bilmiyorum.» Yatak odasına koştu. «Her işe burnunu çok sokuyorsun artık!»

Elimden ne gelir ki, diye geçirdi aklından Kathryne. Çocuğunun eve dönmesine şükrediyordu. Kathryne'nin hayattaki dayanaklarından biriydi o.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

DEBBİE VE BEN

1

Debbie bir gün kendini rahatsız hissetmişti. Ben onu doktora götürmeyi istiyordu. Sonunda hamile kalmıştı Debbie. Ne var ki, Busy Bee Çocuk Bakımevinde on bir çocukla meşgul olduğundan, Debbie doktora gidecek vakit bulamıyordu. Ben sonunda sesini yükseltti. Bunun üzerine Debbie, «Beni öfkelendiriyorsun,» diye çıkıştı. Bu olay aralarındaki en şiddetli kavgaydı.

Bu olayın aralarındaki en şiddetli kavgayı oluşturmasından ötürü gururluydular. Evliliğe birbirlerini sürekli mutlu kılma aracı gözüyle bakıyorlardı. Bir şarkı vardır ya hani, «Sana bir gül bahçesi vaat etmedim,» diye. İşte o şarkının tersini vaat etmişlerdi birbirlerine. Öteki evliliklere benzemeyecekti onlarınki.

Debbie bir buçuk metre boyundaydı. Kilosu da elliyi geçmiyordu. Ben ise bir doksan beşe yakındı. Kilosu yüze yaklaşıyordu evlendiklerinde. Evlilikten iki yıl sonra yüz elli kiloyu buldu. Debbie'nin kanısınca, uzun boylu, şişman bir erkekti. Her zaman rejim uygulamak zorundaydı. Formda olabilmek için gülle falan kaldırırdı.

Fena bir hayat sürmüyorlardı. Genç bir Mormon çifti oldukları düşünülürse hele. Buzluklarında biftek bulundurabiliyorlardı her zaman. Dışarıya pizza yemeye çıkmayı da severlerdi. Evde dışarıdakilerden daha iyi pizza yapmayı bile öğrenmişlerdi. Ben pizzanın her milimetrekaresini et ve peynirle doldururdu.

Arabaları için her ay 100 Dolarlık taksit bile ödeyebiliyorlardı. Ben TV reklamlarında, küçük arabaya zor sığan dev adam rolüne çıkabilirdi. Üniversitedeki iş idaresi kurslarına devam edebilmek için birkaç işyerinde birden çalışıyordu. Sabah 6'dan 9'a kadar bir yerde. Sonra 10'da başka bir yerin temizlik işlerinde falan. Birbirlerine yeten bir çift olduklarından fazla dost edinmemişlerdi. Oğulları Benjamin uğraşılarının en önemlisiydi. Bir de kendileri vardı. Bu da yetiyordu onlara.

Debbie ev dışındaki işlerden fazla anlamazdı. Bir de çocuk bakımı. Okumaktansa mutfak temizlemeyi yeğlerdi.

Otomobil ehliyeti olmadığı için alışverişe Ben'siz gidemezdi.

Bankadaki hesaplarının durumunu, borçlarını falan da bilmezdi. Çocuk bakımevindeki iki dört yaş arasındaki çocukların dünyasını çok iyi bilirdi. Ben'le Benjamin'e de çok iyi bakardı. Haftanın beş gecesi dışarıda yerlerdi. Ben rejimde olmadığı zaman dışarıda yemek en büyük eğlenceleriydi.

Para kazanmak için birçok yerde çalışan ve işten işe gitmek için günlük 60 - 70 km.lik yolu fazla bulmaya başlayan Ben için City Center Motelinde müdürlük şansı belirince, bu teklife hemen atladı. Haftada 150 Dolar vereceklerdi. Kalacakları bedava bir yer de vardı. Gelişen bir moteldi. Kazancı haftada 600 Dolara kadar çıkabilirdi.

Bir süre sonra Debbie oteldeki yaşamlarından hoşnut oldu. Birlikte olmak için daha çok zaman ayırabiliyorlardı. Ben yeniden üniversitedeki derslere başlamaktan sözetmeye başlamıştı. Motele gelip gidenlerin arasına fazla karışmadan birlikteki yaşamları mutlu geçiyordu.

Çok iş yapan ve her zaman kalabalık müşteri grubu bulunan bir yer olduğu için bile çekinmiyorlardı burada. Arada bir, «Eli tabancalı biri çıkıp soyguna gelseydi ne yapardık?» diye laf açıldığı olurdu. Ben omuz silkerek, «Birkaç kuruş için hayat feda edilmez,» derdi. Soyguncuya boyun eğeceğini söylerdi.

2

Craig Taylor benzin istasyonu cinayetini ertesi sabah işe otomobille giderken radyoda duydu. Aklına ilk gelen Gary ol-

du bu cinayeti işlemiş olabilecek kişi olarak. Sonra Jensen'in .32'lik bir tabancayla vurulduğunu duyar gibi olmuştu. Bu, içini ferahlattı biraz. Çünkü otomatik Browning .22'likti.

İşyerinde Gary normal davranıyordu. Gerçi çok rahattı denemezdi, ama Nicole'le bozuştuğu günden beri siniri üzerindeydi. Bugünse normal sinirli bir durumdaydı denebilirdi.

O sabah Spencer McGrawth'a bir bayandan telefon geldi. Provo'da Gary Gilmore'a daire kiralayabileceğini söylüyordu. Spencer, Gary'nin Spanish Fork'dan uzaklaşıp kendi başına hayatını kurması gerektiği kanısındaydı. Bu nedenle gidip evi görmesi için öğleden sonra izin verdi. Zaten Spencer, Gary uzağında olduğu sürece kendini daha rahat hissetmeye başlamıştı.

Craig öğle paydosuna dek Gary ile hiç konuşma fırsatı bulamadı. Sonra on ikiye çeyrek kala iş yavaşlatılınca Gary, Craig'e avcunda bir yığın para göstererek, «Biraz para seyretmek istemez misin?» dedi. Bir tomar parayı bir süre avcunda tuttu. Gary gittikten sonra Craig bu paranın benzin istasyonuna mı ait olduğu kuşkusundan kurtulamadı.

Gary, Val Conlin'e uğrayıp Rusty Christiansen'e teşekkür etti. Gary'ye daire kiralayacak kadın rolündeydi Rusty. Val iki laf arasında kamyonetin bedelini ne zaman ödeyeceğini hatırlattı.

Gary, «Bir duş yapabilir miyim?» diye Vern ve İda'lara uğradı. O anda evden çıkıyorlar ve evi kilitlemek istiyorlardı. Biraz karıştı durum. Gary yiyecek gibi bakınca Vern, İda'ya evi kilitlemesini ve Gary'e da ayrı bir çıkışı olan bodrumda yıkanmasını söyledi. «Peki,» dedi Gary. Ama bozulmuştu evi suratına kapamalarına.

Öğle yemeğinden az sonra Val Conlin'e bir telefon geldi. Gary kamyonetin anahtarlarını kaybettiğini söyleyerek birini göndermesini istedi.

Val, Rusty'yi gönderdi. Üniversite yakınlarında park eden

Rusty'yi, Gary sırıtarak karşıladı. «Patronun arabası mı?»

Rusty pek hoşlanmadı Gary'nin dediğinden. Kendi arabasıydı. Gary başlangıçtaki potu düzeltmek için Rusty'ye kapı açma nezaketini bile gösterdi.

Kamyonetin cam kenarında su kayağı takımı asılı duruyordu. Gary bunları kamyonetin arkasına yerleştirmek istediğini söyledi.

Birlikte anahtarları aradılar. Gary'nin geldiği yolu gerisin geri izleyerek anahtarları bir dükkânda buldular.

Rusty dükkânlardan birinin önünden geçerken, bebek koleksiyonu yapan kızı için bir İspanyol bebeği almak istediğini söyledi. «Bir dakika bekler misin?»

«Lafı mı olur?»

İki yaşlı tezgâhtar dükkânın dip bölmesindelerdi. Bir türlü gelmek bilmiyorlardı daldıkları işlerinden ötürü. Gary sabırsızlanıyordu.

Rusty beklemenin ona azap verdiğini anlıyordu. Sonunda Gary, «Hangisini istiyorsun?» diye sordu. Rusty, «Şunu,» dedi. «Üzme tatlı canını,» diyerek Gary bebek kutusunu açtı, bebeği içinden aldı, onu da dirseğinden kavrayarak itirazına meydan vermeden dükkândan sürükleyip çıkardı. Bebeğe kırmızı saten bir elbise giydirmişlerdi. Gary bakıp, «Pek rüküş,» diye niteledi.

Rusty onun gösteriş mi yaptığını anlayamadı, fakat ömrünün bu döneminde kolay kolay şoke olmazdı. Bir an önce dükkân kümesinden kurtulmayı istediği kesindi.

Kamyonetin durduğu parka giderlerken Gary, «Biliyor musun, oldukça soğukkanlı bir kadınsın. Her işi düzgün yapıyorsun, hiç de bozuntuya vermiyorsun,» dedi. Rusty «evet» anlamına başını sallayınca, «Böyle biriyle işbirliği yapmayı isterdim,» diye ekledi.

«Aman, ne iyi,» yanıtını verdi Rusty. Gary'nin dengesiz olduğuna zaten karar vermişti. Bu nedenle ona hakaret etmekten çekindi. «Becerikli bulman beni memnun etti.»

«Fena kadın değilsin, ama bana göre yaşlısın.» Gary onu iyice süzerek, «Kaç yaşındasın?» diye sordu.

«Yirmi yedi.»

«Küçük kızkardeşin yok, değil mi?»

Rusty, aman Tanrım, eğer olsaydı bodruma kilitlerdi zavallıyı, dedi içinden.

Gary, «Çok fena. Ne yazık ki, bana göre yaşlısın. Daha genç kızlardan hoşlanıyorum,» dedi.

«Ne yapalım, bu da benim kaybım olsun.»

Gary bir karton bira almak için geciktiğinden Rusty ondan önce V. J. Motors galerisine ulaştı. Mağazaya girerken; «Hey,» dedi. «Bir daha böyle şey istemem, Conlin. Gelecek kez sen kendin gidersin.» Su kayağı sorunundan da Conlin'e sözetti.

Gary mağazaya su kayağı takımıyla girdi. «Bak, Conlin, bunlar 150 Dolar eder.»

«Benim deniz motorum yok ki. Ne yapayım?» Gary takımı bir duvara dayayınca Val, «Ne zaman alırsın bunları?» diye sordu.

«Şunun güzelliğine bak!»

«Bak, ben emanetçi değilim. Yeni sorunlar istemem. Al, götür.»

«İnan ki kelepirdi.»

«Sen onu boşver de, yarına dek 400 Dolarımı getir.»

«Bana karşı iyi davrandın. Merak etme. Getireceğim.»

Sessizlik olduğu bir sırada gazeteyi eline alan Val, «Aaa! Olamaz. Sen git, benzin istasyonundaki adamı soğukkanlılıkla vur, ha?» Gazeteyi hızla masasının üstüne fırlattı. «Anlarım. Adam parayı vermem diye diretir, ama bu adamcağız direnmemiş. Sen hem parayı al, hem de adamı vur. Orospu çocuğu nasıl yapmış bunu. Ruh hastası herif, manyak!» Conlin bunları yırtınırcasına söylüyordu.

Gary onun yüzüne bakarak, «Kim bilir, belki öldürülmeye müstehaktı,» dedi.

Öylesine soğukkanlıydı ki bu sözleri söylerken, Rusty cinayet hakkında Gary'nin bir şeyler bildiğine hükmetti.

Val avazı çıktığı kadar bağırıyordu. «Sen neler söylüyorsun, Gary? Tanrı aşkına neler zırvalıyorsun? Çıldırdın mı sen?»

Gary, «Kızma yahu...» diyebildi ancak. Ayağa kalkıp, «Bir bira daha ister misin?» diye sordu.

«Hayır, içtiğimiz yeter. Geri kalanını al, götür.»

Belki de içkinin etkisiyle odadaki havaya bir kasvet çökmüştü.

3

Salı günü öğleden sonraları Gary'nin, Mont Court'la haftalık görüşmesi vardı. Gary teyp setini çaldığından bu yana görüşmeler uzun sürüyordu. Fakat temmuzun bu sıcak gününde bir saati buldu. Gilmore daha çok sır döker görünüyordu. Court bu fırsatı onu tanımak için kullanmak istedi. Birkaç güne dek Court duruşma öncesi soruşturma dosyasını tamamlayacak, bir haftalık hapis cezası gereğini önerecekti. Gary'ye hapsi anımsatmaya yaratabilirdi bu.

Gary çok içki içtiğini, bırakmak istediğini söyleyerek Court'a içine döktü. Yeniden Nicole'e ulaşmanın yolunu arıyordu.

Mont Court, Nicole'ün korktuğu için Gary'yi terkettiğini öğrenmişti. Gary bundan rahatsız oldu. Nicole'ün kendisini zorba biri olarak bilmesini istemiyordu. Court nezaketle dinliyordu, fakat Gary'nin gerçekleri görmediği kanısındaydı. «İnsanların senden korkmamasını istemen, onların korkusunu gidermeye yetmez,» dedi. Court, Gary'nin Nicole'ü ne denli istediğini anlamıştı. Ona göre, Gary içkiyi keserse Nicole'ü yeniden elde edebilirdi.

Gary'nin bir sevgili olarak bazı sorunları bulunduğundan söz etmesi, Court'la aralarındaki konuşmaya bir içtenlik getirmişti. En azından Court bu kanıdaydı.

Gary günün daha sonraki birkaç saatini Nicole'ü Orem'de, Provo'da, sonra da Springville ve Spanish Fork'da aramakla geçirdi. O Nicole'ü bir mahallede ararken, Nicole ile Roeger Eaton öteki mahalleden geçiyorlardı.

4

Nicole sinirliydi. Çok geçmeden Roger Eaton da tedirginleşti. Roger'in iple çektiği salı günü umut ettiği gibi olmamıştı.

Nicole, önce Gary'yi pazar günü Spanish Fork'ta gördüğünden söz açtı. Roger'e küçük Derringer'i gösterdi. Nicole tabancayı çantasından öyle bir çıkardı ki, Roger içinden, bunu böyle

çıkaran kullanabilir de, dedi. «Sen onu yerine soksan iyi edersin.» Nicole'e benzer bir yaşam sürenine Roger hiç rastlamamıştı.

Arabayla dolaşırlarken Roger bir gece önceki cinayetten söz açtı. Yeni duyduğunu söyledi Nicole. «Bilseydim evden çıkmazdım,» dedi. «Korkuyorum.»

Az sonra Nicole, «Bu cinayeti Gary işlemiştir,» diye mırıldandı.

«Sen dalga mı geçiyorsun?» diye sordu Roger.

«Öyle sanıyorum.»

«Ama emin değilsin, değil mi?» Nicole bu soruya yanıt vermedi.

Roger, Nicole'e 25 Dolara bir blucinle 35 Dolarlık bir tişört aldı. Sonra da hemen Springville'deki evine bıraktı. Nicole arabadan inerken, «Gönderdiğin mektubu Gary'ye göstermiştim, haberim var,» diye onu uyardı.

Roger, Gary'nin Nicole'ü dövüp mektubu yazanın adını öğrenmek isteyeceğinden korktu. Bu korku üzerine de «Ah, ben ne eşeğim,» diye söylendi.

Ayrılırlarken Roger, «Gary'nin beni bulmasından korkuyorum,» dedi.

«Bulursa seni vurur.»

«Peki, sen ona ne **yaptın** ki?» diye sordu Roger.

«Hiiç. Sadece beni çok arzuluyor.»

«O seni benden daha çok arzuluyor olmalı. Çünkü ben senin yüzünden ölmek istemiyorum.»

«Seni anlıyorum.»

«Eğer bu ilişki senin ya da benim hayatım pahasına olacaksa bitsin gitsin.»

Roger bu sözleri söylediğinde akşamın alacakaranlığıydı.

O akşam gazete okurlarken Johnny, Brenda'ya, «Bak, bir cinayet işlenmiş,» dedi ve haberi Brenda'nın okumasını bekledi. «Gary Gilmore'un tüm özelliklerini taşıyan bir olay.»

Brenda ise, «Onun sersemin teki olduğunu biliyorum ama katil değildir,» dedi.

«Korkarım katil de.»

5

Debbie Bushnell bütün gün tedirgindi. Aslında pazar günü öğleden sonrasından itibaren huzursuzdu. Pazartesi de, salı öğleden sonra da hep aynı duygu içindeydi. Ben'in durumu da öyleydi. Salı öğleden sonra Ben biraz gülle falan kaldırdıktan sonra uykuya daldı. Debbie ise ne yapacağını bilinemiyordu.

Ben uyandığında ona bir biftek hazırladı. Salata yaptı ve birlikte yediler. Benjamin de banyosunu yapıp yatırılmıştı. O saatte müşteriler motele dönmeye başlamışlardı. Ben yazıhanesinde televizyon izliyordu. Sonra Ben müşterilerle meşgul olmak zorunda kalınca, Debbie içindeki o huzursuzluğun midesini kemirmesine engel olamadan ev temizliğine girişti.

Gary Üniversite Caddesi yakınlarındaki bir benzin istasyonunda durmuştu. İstasyon, Vern'lerin evinden birkaç blok ötedeydi. Gary orada çalışan Martin Ontiveros adında birini tanıyordu. O hafta Martin'in arabasını boyatmıştı. Şimdi 400 Dolar borç verir mi acaba, diye soracaktı. Fakat Martin'in üvey babası Norman Fulmer o gün depoları 25 ton benzinle ağzına kadar doldurduklarını, bir kuruşları kalmadığını söyleyince, Gary, Orem'e uzandı.

Saat dokuza doğru Nicole'ü bulmak amacıyla Spanish Fork'a yöneldi. Bir mağazaya doğru giderken motor stop etti. Bu yüzden yine Norman Fulmer'in istasyonuna kadar aracı itmek zorunda kaldı. Norman, «Termostatı yirmi dakikada yaparım,» dedi. Gary bu arada bir yere kadar gidip geleceğini söyleyerek oradan ayrıldı.

Debbie giriştiği temizlik sırasında biraz çamaşır da yıkadı. Elektrik süpürgesini çalıştıramamıştı. Üç kez denediyse de makine çalışmadı.

O sırada Ben yazıhanede biriyle konuşmaktaydı. Konuştuğu çocuk mu ne, diye merak etti Debbie. Çünkü bir balon patlaması gibi bir ses duymuştu. Dışarıya çıkıp konuşmak istedi. Öyle geldi içinden. Bir çocukla konuşma ihtiyacı gibi bir şeydi.

Lojman odasından yazıhaneye geçerken oradan ayrılmak üze-

re olan uzun boylu, keçi sakallı bir adam geri dönüp Debbie'ye doğru yürüdü. O anda Debbie'nin çılgınca bir sözcük geçti aklından ve balon - bom - bom, dedi kendi kendine. Sonra çabucak lojmana geri döndü.

Çocuğun odasının en dip köşesine çekilmişti. Tezgâhın öteki ucundan gözlerinin içine dik dik bakan o adam geliyordu aklına. Kalbi buz kesilmişti. O adam beni izliyor, diye düşündü.

Kendini toparlayıp yeniden Ben'in yazıhanesine yöneldi. Ben yere serilmişti. Yüzükoyun yatıyor, bacakları titriyordu. Yere eğilip baktığında başından kan aktığını gördü. İlk yardım kurslarında kanayan yerin elle bastırılması gerektiğini öğrenmişti. Fakat saçlarından yükselen kan dalgası durmuyordu. Üstüne elini koydu.

Boşta kalan eliyle santralı aradı. Beş kez, on kez, on beş kez çaldı telefon. O sırada yazıhaneye giren bir adam eli silahlı birini görmüş olduğunu söyledi. Telefon on sekizinci, yirminci, yirmi ikinci ve de yirmi beşinci kez çalıyordu. Halen yanıt yoktu. Adama, «Cankurtaran çağırmak gerek,» dedi. Adam da dışarı çıkıp, «Polis,» diye bağırdı.

Debbie bir eliyle Ben'in başını bastırarak oracığa çöktü ve yardım gelinceye dek aradan epey zaman geçti. Ne kadar zaman geçtiğini hatırlayamıyordu.

ON ALTINCI BÖLÜM

SİLAHLI VE TEHLİKELİ

1

Peter Arroyo karısı ve çocuklarıyla City Center Motelinden gece dokuz buçukta ayrılıp yemeğe gittikleri lokantadan on buçuğa doğru dönüyorlardı.

Motel yazıhanesinin girişinin önünden geçerlerken, Arroyo garip bir görünümle karşılaştı. Motele ilk geldiklerinde, kayıt için tezgâhta iriyarı bir adamla yanında ufak tefek bir kadın görmüştü. Şimdi onlardan hiçbiri yoktu ortalarda. Uzun boylu, keçi sakallı biri dolanıyordu tezgâh arkasında. Bir elinde kasa çekmecesi, öteki elinde tabanca vardı.

Çocuklardan biri tezgâhın oradan pul satın almak istiyordu. Arroyo hepsine birden hemen yukarı çıkmalarını söyledi. Sonra arabasının yanına giderek üst bagajı boşalttı.

Eli silahlı adamın kapıdan çıkıp sola döndüğünü ve yaya olarak sokağa girdiğini gördü. Arroyo hemen yazıhaneye gitti.

Girdiğinde motel yöneticisini yerde uzanmış, karısını yanı başında bir elinde telefon oturur durumda, yeri de kanlar içinde buldu. Yere uzanmış adam konuşmuyor, yalnızca hırıltılar çıkarıyordu. Arroyo adamı çevirmek için kadına yardım etmek istedi ama adam çok ağırdı ve yerdeki kan birikintisi yüzünden ayağı kayıyordu.

2

Motelden uzaklaşırken Gary parayı cebine soktu ve kasa çekmecesini çalılığa fırlattı. Benzin istasyonundan biraz daha öte-de de tabancasını ağız kısmından tutup çalılara fırlattı. Tetik bir çalıya takılmış olmalı ki, tabanca ateş aldı ve başparmakla avuç arasındaki etin yumuşak olduğu bölüme kurşun isabet etti.

Nerman Fulmer bir kova su alıp banyoya döktü, sonra da süngerle yeri sildi. Buradaki işini bitirince, kamyonetin termostatı takıldı mı diye bakmaya gittiğinde, Gary'nin telaşla yürüyüp tuvalete girdiğini gördü. Geçtiği yerde kan izi bırakıyordu Gary. «Ne oldu buna?» diye söylenerek kan lekelerini temizledi.

Polis telsizinden, Fulmer, Center Motelinde silahlı bir soygun olduğu haberini aldı. Norman bu istasyonu hep dinlerdi. Onun için müzikten daha ilginçti. Haberde bir adamın vurulduğu, ötekinin de yaya kaçtığı bildiriliyordu.

Tamir bölmesine geçen Fulmer, Martin Ontiveros'un da aynı haberi duyduğunu öğrendi. Bu arada oraya gelen Gary, «Kamyonet yapıldı mı?» diye sordu. Fulmer, «Tamam, yapıldı,» yanıtını verdi.

Gilmore şoför mahalline öteki kapıdan girip kıçı üstünde kayarak yerine gitti. Anahtarları almak için direksiyonun sol yanına eğilip sağ eliyle uzanmıştı. Bir soru olduğu belliydi. «Bitkin görünüyorsun,» dedi Fulmer.

«Evet, gidip kendimi bir toparlayacağım,» yanıtını verdi Gary.

«Peki, yarın görüşürüz.»

Kamyonet uzaklaşırken Fulmer plaka numarasını aldı. Üçüncü Caddeden doğru yöneldiğini gördü. Center Motelinin önünden geçmesi olasıydı. Polise telefon açtı. Gary'nin altındaki aracı tarif etti. Polis istasyonundan, «Onun olduğunu nereden biliyorsun?» diye sordular. Gary'nin arkasından bıraktığı kan izine dikkati çekti. Saçlarını nasıl ayırdığını sordu polis. Fulmer, «Ortadan ayırıyor, bir de keçi sakalı var,» diye yanıtladı. Telsiz merkezindeki kız, «Tamam, o,» dedi. Başka biri daha önce tarif etmiş olmalıydı. Fulmer telsiz merkezinden şüpheli kişinin Üniversite

Caddesine yöneldiğinin haber verildiğini duydu. Tam o anda siren çala çala geçen bir polis arabasının bölgenin doğusuna gittiğini fark eden Fulmer, telsiz merkezine yanlışlığı haber verdi. Merkezden, «Gerisin geri batıya dön,» diye bağırdıklarını Fulmer büyük bir zevkle dinledi.

3

Motel yanındaki evlerin oturma odasında Vern ve İda o gece olup bitenlerden haber almamışlardı. Televizyonda «Parry Mason» dizisine daldıklarından kulaklarına gürültü de gelmemişti. Programın sonuna doğru polis arabalarının sirenleri evlerinin önünde ötmeye başladı. Bunun üzerine evden çıktılar, dışarıda neler oluyor diye meraklandılar.

İda buna benzer bir görünümle hiç karşılaşmamıştı. Döner mavi ışıklı polis devriye arabaları ardı ardına geliyor ve yürek hoplatıcı sirenlerini çalıyorlardı. Hoparlörler de değişik ses ve gürültüler çıkarıyordu. Bazılarından görevlilere talimat veriliyor, bazıları da çevrede dikilip izleyenlere uyarılar yapıyorlardı : LÜTFEN KALDIRIMI BOŞALTIN. LÜTFEN KALDIRIMI BOŞALTIN! İda motelin önüne bir cankurtaranın yanaştığını, içinden koşarak doktorların çıktığını gördü. Bir projektörden çıkan kocaman bir ışık çemberi çevreyi kolaçan ediyordu. Işığın yüzünüzden her geçişinde incelendiğinizi hissediyordunuz. Siren sesleri insanı çileden çıkarabilirdi. Her otuz saniyede bir, motelin çevresine sirenlerini bağırta bağırta yeni bir polis arabası yetişiyordu. Center Caddesinin üç sokak ötesinden bile koşarak olay yerine vardı. Provo kasabası yansa bu kadar çok gürültü patırtı olmazdı.

Motelin bahçesindeki müşterilerden biri, aşağı katın 115 no.lu odasını işaret ederek, «Birini koşarak girerken gördüm,» diye bağırıyordu.

Eli silahlı bir katili yakalamak kolay değildi. Ter içindeki polisler önce kapıyı kırdılar, sonra odayı altüst ettiler. İçerde kimsecik yoktu.

Dışardaysa halk yazıhane kapısının önünde birikmişti. Benny Bushnell'in doktorlar tarafından muayene için göğsüne vuruluşunu izliyorlardı. Şimdi Ben bir sedye üzerine alınmıştı. Yazıha-

ne mezbaha gibiydi.

Doktorlar cankurtaranla yazıhane arasında mekik dokuyorlardı. Debbie çığlık mığlık atmıyordu ama o gitmiş, yerine yaşlı biri gelmişti. «Ben başından vuruldu, ölecek galiba,» deyip duruyordu.

4

Vern'in, Bushnell'le az bir tanışıklığı vardı. Onda vicdan sahibi bir insan izlenimi bırakmıştı.

Vern'nin yanına gelen Martin Ontiveros, «Gary yaptı bu işi,» dedi.

«Gary'nin yaptığını nereden biliyorsun? Onu yaparken gördün mü?»

«Hayır.»

«Bu işi benim yapmadığımı söyleyebilir misin?»

Ontiveros'un, Gary'nin benzin istasyonuna geldiğini, pantolonunun kan lekeleri içinde olduğunu söylemesi üzerine Vern, «Öyleyse bu işin üstünde durmalı,» diyerek İda'nın bir yeğeniyle evli olan Phil Johnson adlı polisi kenara çekti. Polis telsiziyle yaptığı bir konuşmadan sonra Phil, Vern'e dönerek, «Evet o olmalı,» dedi.

İda, «O mu yaptı dersin?» diye sordu.

Vern, «Evet yapmıştır. Budala herif,» dedi.

Center Motelinin sahibi Glen Overton, Provo'nun öteki ucunda oturuyordu. Debbie'den telefon gelir gelmez arabasına atlayıp kırmızı ışıklara aldırmadan motelin önüne damladı. Glen motel önünde bir facia mı, yoksa bir karnaval mı olduğunu anlayamadı.

Glen kim olduğunu zar zor anlattıktan sonra moteline girebildi. Bir yandan polisler boş kovanı incelerken, doktorlar da Ben'in kalbine masaj yapıyorlardı. Kalbe masaj başvurulan sonçare olduğu için Ben'in ölmek üzere olduğunu anladı.

Bir dedektif Glen'e tahsil edilen para tutarına bakıp çalınan miktarı bildirmesini istedi. Glen kasada yüz dolardan fazla bulundurmadıklarını, gerisini motelde sakladıklarını bildirdi.

Doktorlar Ben'i cankurtarana koyup götürürken, Glen Over-

ton da Debbie'yle arabaya atlayıp onları izlemeye koyuldular.

Glen direksiyon başında, Ben'in moteldeki işe hayatını kurtarmak için talip oluşundaki talihin cilvesini düşünmeden edemedi. Ben işe talip olduğu gün Salt Lake'de sürekli araba kullanmak zorunda kalarak çalıştığından, günün birinde trafik kazasında hayatını yitirmekten korktuğunu söylemişti Glen'e. Motel müdürlüğü için epey başvuran olmuştu. Glen ona işe alırken gezgincilikten yakınışı önemli bir rol oynamıştı. Ben yaşamını düzene koymak istediğinden söz açmıştı. Glen kararından ötürü vicdan azabı duymuyordu.

İda, Brenda'ya telefon etti. «Sana korkunç bir haber vereceğim. Komşumuz Bushnell'i vurmuşlar.» İda göz yaşlarını tutamadı. Hıçkırarak, «Biri Gary'yi kaçarken görmüş. Kimliğini saptamışlar,» dedi.

«Deme, anneciğim.» Brenda bütün gece bir facia karşısında kalmış gibi şaşkın şaşkın dolaştı.

İda, «Her zamanki gibi sana geleceğini sanıyorum,» demişti.

Brenda, Orem'deki polis merkezindekileri tanırdı. Telefon etti. «Bence bu, bir şüpheden öte bir şey değildir. Ama yine de kuzenimle ilgili yardıma ihtiyacım olabilir. Toby Bath merkezde görevinden ayrılmadan önce onu bana hemen bulabilir misiniz?» dedi.

Toby, Brenda'nın komşusuydu. Toby'ye özel muhafızı gözüyle bakardı.

Az sonra evlerinin kapısına kilit attılar ve Johnny .22'lik tüfeğini çıkardı. Bu hazırlıkları yeni bitirmişlerdi ki, telefon çaldı. Gary'ydi arayan. «Johnny evde mi, Brenda?» diye sordu. «Onunla konuşabilir miyim?» Bu kez durum değişik galiba, dedi Brenda içinden. Her zaman benimle konuşurdu önce. Bu kez Johnny'yi istiyor.

«Johnny, yardıma ihtiyacım var.»

«Ne oldu?»

«Vuruldum,» dedi Gary. «Fena vuruldum. İnan. Craig Taylor'un evindeyim. Yardımına ihtiyacım var.»

Hastanede Glen Overton, Debbie'nin zihnini başka konulara çekmeye çaba gösteriyordu. Böylece Pasadena'daki amcasına telefon etmesini sağladı. Debbie ondan Ben'in gittiği kilise piskoposu Dean Christiansen'i' bulmasını istemişti. Debbie'yi hastanenin idari bölümündeki bir odaya almışlardı. Orada yeni bir şeye inanç duyma gereksinimi içinde Ben'in mutlaka iyileşeceği düşüncesine daldı. Fakat odaya doktorun yanı sıra piskopos Christiansen'in de geldiğini farketti. İkisi beraberdi. Niçin doktor Ben'in yanında değildi artık? Ardından bir doktor daha geldi oturdukları odaya. Bütün doktorlar oradaydı. Gerçek yavaş yavaş işlemeye başlamıştı Debbie'ye.

Piskopos Christiansen, Debbie'ye bakarak yavaşça bir şeyler söyledi. Ama Debbie onu duymuyordu. Piskoposun gümüş rengi saçlarına dikmişti gözlerini. Doktor, «Eğer Ben yaşasaydı bitkisel yaşama girecekti.» dedi. Bu gerçeği Debbie iyi kavradı. «Eğer Ben yaşasaydı sıcacık olacaktı, onu doyurabilecektim ve ona bakacaktım.» Debbie söylediklerinin bilincine hiç bu denli varmamıştı.

5

Ben'i göstermeye Debbie'yi getirdiklerinde, Glen Overton da yanındaydı. Glen için gecenin en zorlu anıydı bu. Üç saat kadar önce görüştüğü bir insanın ölü yüzünü görüyordu. Sedyedeki Ben'in yüzü mor renk almıştı. Ağzı açıktı. Glen çığ altında kalarak ölen bir çocuğun yüzünü görmüştü bir kez. Bu defaki görünüm daha feciydi.

Ben'in üzerini örtmüşlerdi. Örtü boynuna kadar geliyordu. İleri fırlayan Debbie Ben'i kollarıyla sardı. Buna ancak sardı denebilirdi. Ben'i öyle bir kucaklamış ve bağrına bastırmıştı ki, onu zor ayırdılar.

Hastaneden çıkarlarken, bir hemşire Debbie'nin yanına gelip Ben'in parmağındaki yüzüğü isteyip istemediğini sordu. Evet yanıtı üzerine hemşire içeri gitti. Fakat döndüğünde, Ben'in çok şişman olması nedeniyle yüzüğü ancak parmağı keserek çıkarabileceklerini bildirdiler. Debbie sendeler gibi oldu ve hiç ses çıkarmadan kendini kaybetti.

6

Julie Taylor hastaneden o gün taburcu edilmişti ve kapı çalındığı zaman Craig'le yatmaya hazırlanıyorlardı. Pencereden bakan Craig kapının önünde Gary'yi gördü. Havadan sudan konuşur gibi, «Vuruldum,» dedi Gary ve kanlı elini Craig'e gösterdi. «Çok canım yanıyor.»

Gary içeri girebilir miyim gibi bir söz söylemedi, Craig de zaten onu buyur etmeye niyetli değildi. Nedenini bilmiyordu Gary, fakat içinden gelmemişti girebilir miyim diye bir soru. Julie hastaneden yeni çıktığı için evi kan lekeleriyle kirletmek istemiyordu. Sonradan kadıncağızın temizlemesi gerekecekti.

Gary yardım istediğini söylemişti. Yeni bir elbise bulması gerekiyordu. Bir de Craig'in onu havaalanına götürmesini istiyordu.

«Olmaz,» dedi Graig camlı kapının deliğinden. «Olmaz.» Sesini fazla yükseltmiyor, ağzını kımıldatmakla yetiniyordu. «İstersen Brenda'yı arayayım.»

Craig, Brenda'nın sesini alınca telefonu pencereden kapı önüne uzattı. Julie öylesine yorgundu ki, onlar konuşurlarken uykuya dalmıştı bile.

Johnny ile Gary konuştukları sırada, Toby Bath ve görev arkadaşı Jay Barker, Brenda'lara gidip Brenda'nın dışarı gelmesi için işaret ettiler. Devriye polis arabasına yaklaşırken, Brenda telsizden, «Gilmore **silahlı** ve **tehlikeli** biri olarak kabul ediliyor. Gördüğünüz anda ateş etmeye hazır olun,» denildiğini işitti.

Brenda onları azarlar gibi bir sesle, «Gelin içeriye, bakın, Gary telefonda,» dedi.

Gary adresini yazdırırken Johnny kalem almak için telefonu Brenda'ya verdi. Brenda kendini toparlayarak konuştu. «Gary, nasılsın?»

Soygun yapan bir adamın mağazaya girmesini önlerken vurulduğuna ilişkin bir hikâye düzdü Gary. Sonra, «Gelip beni alacak mısınız?» diye sordu.

«Tabii, geleceğim.»

Gary adresi yazdırıyor, Johnny'nin not alabilmesi için Bren-

da yüksek sesle tekrarlıyordu. Toby Bath ve Jay Barker de adresi not ettiler.

Gary'nin, Craig Taylor'larda olması durumu zorlaştırabilirdi. Craig'in karısı ve iki çocuğu vardı. Gary'yi yakalamak için çıkabilecek çatışmayı Brenda gözünün önüne getirir gibi oldu. Telefonu kapadığında, polisler Johnny'nin kamyonetiyle gitmesini, onların da aracın arkasına gizleneceklerini söylediler.

Sigara üstüne sigara yakıp içmeden tablada söndüren Johnny, «Ben gelmek istemiyorum,» diye diretti. Düşünüp taşındılar ve bu tür bir girişimin tehlikeli olabileceğini kabul ettiler.

«Sizinle ben gelirim,» dedi Brenda polislere. «Gary'den bana kötülük gelmez.»

Johnny, «Hayır, gidemezsin,» diye kestirip attı.

Polisler bu öneriyi hiç düşünmeden reddettiler.

Brenda bu duruma sevinmesi mi yoksa üzülmesi mi gerektiğini kestiremedi.

Johnny yakalama planlarının neler olabileceğini anlamak üzere Toby Bath ve Jay Barker'le Orem Emniyet Amirliğine gitti. Bu arada Orem Emniyet Müdürü, Brenda'ya telefon ederek Gilmore'u mümkün olduğu kadar oyalamaya çalışmasını istedi. Brenda'nın telsiziyle emniyet müdürlüğü arasında bağlantı kurulabileceğini, böylece Gary'nin telefonda dediklerinin polislere aktarılabileceğini söyledi.

Çok geçmeden Craig yine telefon açtı. «Gary sinirleniyor. Gelmeniz uzun sürecek mi?»

«Gary'ye söyle her zaman olduğu gibi bizimkinin arabasında benzin bitmiş.» Johnny aile içinde ikide bir benzini biten ve doldurucaya dek herkesi geciktiren bir tip olarak bilinirdi. Bu arada Brenda'ların evinin dışında polis arabaları siren çalarak vızır vızır dolaşıyorlardı.

Brenda polis merkezine Gary'nin sabırsızlandığını bildirdi. Bir an ihanet ettiği duygusuna kapıldı. Gary'nin güvenini onu yakalatmak için silah olarak kullanmaktaydı. Evet, onun yakalanmasını istiyordu, ama bunun, kendi ihaneti aracılığıyla olmaması gerekirdi.

Craig evden çıkıp Gary ile kapı önünde oturmuştu. Bütün gün karısıyla meşgul olduğundan o geceki cinayetten habersizdi. O bir gece önceki cinayeti merak ediyordu. Gary'ye bu konuda soru sormak istiyor ama bir türlü söze giremiyordu. «Gary,» dedi sonunda. «Jensen'in ölümüyle bir ilişkin varsa, seni hemen ele veririm.»

«Yemin ederim, onu ben öldürmedim,» yanıtını verdi Gary. Bunu söylerken gözlerini Craig'inkilere dikmişti. İnsanın gözlerinin içine dik dik bakma huyu vardı.

Gary, Craig'in tekrar telefon açmasını istedi. Craig içeri gidip Brenda ile bir daha konuştu. Brenda sinirliydi. Onun polis çağırdığını Craig az çok sezmişti. Brenda kendisine ve ailesine bir şey olup olmadığını, Gary'nin uslu davranıp davranmadığını sordu. Craig, «Bizler iyiyiz,» yanıtını verdi.

Evin kapısı önündeki Gary'nin yanına oturmaya gitti yine. Gary Washington eyaletine gidip saklanacağını, orada tanıdıkları bulunduğunu söyledi. Patty Hearst örgütüyle temasa geçeceğini ekledi. Craig, Gary doğru mu söylüyor, atıyor muydu kestiremiyordu. Hastaneye gitmeyi öneren Craig'e bir kez daha, «Hayır,» dedi Gary. «Ben eski bir mahkûmum, hastane durumumu anlayamaz.»

Yarım saat kadar merdiven başında oturdular. Gary, April'dan sözederek, «İlginç bir piliç,» dedi. «Gerçekten kibar,» diye ekledi. Oturmaları uzadıkça Gary sakinleşti. İçine keder bile çöktü. Bir yere yerleşince, Craig'e bir tablo çizip göndereceğine söz verdi. Adresini bildirdiğinde elbiseleriyle geride kalan öteberisini postalayabileceğini söyledi. Spanish Fork'tan Craig'lere tablolarını, şiirlerini, fotoğraf albümünü ve birkaç eşya daha getirmişti. «Bana bütün bunları bir yere yerleştiğimde gönderirsin.»

Craig kendi kendine, hadisene be Johnny. Namuzsuz herif, yetiş artık, diyordu.

7

Bu kez telefonu Gary açtı. «Johnny nerede kaldı?»

Brenda, «Şu ana dek gelmiş olmalıydı,» yanıtını verdi.

«Bu Tanrının kulu, bu kadar gecikilir mi?»

«Sinirlenme canım.»

Sevgili kuzenim, Johnny sonunda gelecek mi dersin?»

«Gelecek, tabii...»

Brenda'nın kafasında hemen bir şeyler çaktı. «Evin numarası 67 miydi, 69 mu?»

«Hayır 76.»

«Hay Allah, yanlış numara vermişim.»

«Lütfen bu kez doğru not eder misin?»

«Olur, Gary. Johnny'nin kamyonetinde telsiz var. Şimdi buradan bildiririm.»

Polise telefon eden Brenda, Gary'nin artık sabrının taşmak üzere olduğunu bildirdi.

Gary bir daha telefon açtığında Brenda, «Bir derdin olduğunu biliyorum, ama dişini sık biraz,» sözleriyle onu yatıştırmaya çabaladı.

Bu arada Brenda Provo, Orem ve Pleasant Greve Emniyet Amirlikleriyle temasa geçti. Polis telsiz merkezlerinden duyduğuna göre, Craig'in evine yakın yerler polis tarafından her ihtimale karşı boşaltılıyordu.

Sabırsızlanan Gary telefona yeniden sarıldı. «Eğer Johnny beş dakika içinde gelmezse çat diye çatlayacağım.»

Brenda, «Sen polisten falan mı kaçıyorsun yoksa?» diye sordu.

«Beş dakikaya kadar sırra kadem basıyorum.»

«Dikkatli ol, Gary. Seni seviyorum.»

«Tamam,» dedi ve telefonu kapadı.

Brenda yine polise haber verdi. «Artık kaçmak üzere. Silahı olduğunu biliyorum. Tanrı aşkına onu öldürmeyin.» Brenda yineledi. «Ne olur, ateş açmayın. Sizlerin çemberi daralttığınızdan haberi yok.» Telsizdeki bu sözlerini polisin izleyebilip izleyemediğini saptayamadı Brenda.

Gary, Craig'le el sıkıştı. Kuvvetlice sıkmışlardı ellerini. Gary, Craig'in gözlerinin içine baktı, sonra kamyonete atladı. Evin önündeki ışığı söndüren Craig, Gary'nin yoldan aşağı gidişini izledi.

Brenda telsizin düğmelerinden bir ona, bir buna basarak Gary'yi polisin izleyişinden haberdar olmak istiyordu.

Bir ara polis merkezinden birinin hattı kesmesini söylediğini duydu. Evet, hattı kesmişlerdi. Bir buçuk saat süreyle Brenda, Gary'ye ne olup bittiğini haber alamadı.

Craig Taylor'un evine polisin dışarıdan tuttuğu ışıklar giriyordu. «Çık dışarıya!» diye bağırdı polisler. Sonra içeriye girip evde Gary'nin elbiselerini bulunca, Craig'i ifade vermek için Provo karakoluna götürdüler. Bütün gece karakolda kaldı Craig.

8

Provo'dan balistik uzmanları, Orem'den komiserler, Pleasant Grove'dan da birkaç görevli ve birkaç eyalet şerifi, Pleasant Polis Kolejinde acele bir karargâh kurmuşlardı. Bir yandan Craig'in komşularına sessizce evlerini boşalttırıyorlardı, bir yandan da Gary'nin kaçmasını engellemek için barikatlar kuruyorlardı.

Birinin Craig'in evi dolayında beyaz kamyonete binerek uzaklaştığı haber verilince, aracın barikatlara çarpacağı sanılmıştı. Oysa Gary çok ağır ilerliyor, derme çatma olan barikatları yavaşça ıskalayarak geçiyordu. Bu arada beyaz kamyonetteki adamın keçi sakallı biri olduğu haberi uçuruldu. Plaka numarası karşılaştırıldı. Kimliği böylece saptanmıştı.

Barikat yanlarındaki otomobilli polisler, aranan kişinin kamyonete bir manken yerleştirip kendisinin başka yoldan yaya kaçacağı sanısına kapıldılar.

Barikat kurmanın bir sakıncası, karşılıklı ateşi başlatması olasılığıydı. Bu nedenle Pleasant Polis Kolejinden operasyonu yöneten Emniyet Amiri Peacock, emin olmadıkça beyaz kamyonetin geçmesine engel olunmaması talimatını verdi. Gary mahalle aralarından normal hız sınırının üstünde gitmekle birlikte, 40 km.nin altında bir hızla gidiyordu. Birkaç yüz metre ötedeki kamyonetin peşine takılmak için Peacock arabasına atladı. Gilmore'un kamyonetinin peşine Ron Allen de başka bir arabayla takıldı.

Beyaz kamyonet sağda bir sokağa saptı ve Pleasant Grove'-

un yanından batıdaki tenha bir köy yoluna girdi. İki yanında tek tük evlerin sıralandığı bir yoldu. Fakat yeniden oldukça kalabalık bir yerleşim bölgesine yaklaşıyordu. O anda üçüncü bir devriye arabası da yetişmişti. Peacock beyaz kamyonete dur deme fırsatının çıktığı kanısındaydı. Yan yana ancak üç otomobilin geçebileceği bir noktaya yaklaşırlarken, Peacock telsizle öteki iki arabaya sol taraftan kendine yaklaşmaları talimatını verdi. Kararlaştırdıkları pozisyona geldiklerinde üçü birden döner kırmızı ışıklarıyla uzak farları aynı anda yaktılar.

Peacock hoparlörle bağırdı: KAMYONET SÜRÜCÜSÜ, ARACI DURDUR, ARACI DURDUR! Kamyonetin titrer gibi sarsıldığını yavaşladığını ve durduğunu gördüler. Peacock silahını çekerek arabadan fırladı.

Beyaz kamyonet yolun ortasında durdu. Peacock kapısı açık otomobilin arkasında siper aldı. Telsizden Ron Allen'in, Gilmore'a, «Eller yukarı!» dediğini duydu. Oturduğu yerde ellerini yukarı kaldırması isteniyordu. Kamyonetin şoför mahallinin arkasındaki camdan onun elleri yukarıda durduğunu görmek istiyorlardı. Sürücü bir an tereddüt geçirdi. Allen'in ancak üçüncü çağrısı üzerine ellerini kaldırdı. Ardından Allen, iki elini birden şoför mahalli camından dışarı sarkıtmasını söyledi. Sürücü yine tereddüt geçirdi. Sonunda uyarıyı uyguladı. Bu kez de kapıyı dış mandalına basarak açması talimatı verildi. Kapı açıldığında dışarı çıkması söylendi.

Bunlar olup bitinceye dek Peacock 1976 model Chevelle arabasının yanan farlarının gerisinde bir yerde siper aldı. Arabası yolun karanlık olan sağ yanındaydı. Silahını hazır etmişti. Şüpheli kişinin kendisini göremeyeceğini biliyordu, çünkü farların gücü bakanın gözünü kör ederdi. Öteki görevliler de devriye arabalarının açık kapıları ardına gizlenmişlerdi.

Verilen talimat uyarınca sürücü aracından iki adım uzaklaştı. Yüzükoyun yola uzanması bildirildi. O anda kamyonet yerinden oynamaya başladı. Yine bir kararsızlık geçirdi, kamyonetin ardından koşup el frenini çeksem mi, kıpırdamasam mı diye. Hemen Peacock'un gür sesi duyuldu: BIRAK GİTSİN. DERHAL YERE YAT. BIRAK KAMYONET GİTSİN. Verilen talimata uygun olarak yere yüzükoyun kapandı. O arada beyaz kamyonet

de yuvarlana yuvarlana bayır aşağı giti.

Ellerinde silahlarla üç memur ve Peacock adamın yanına vardılar. Peacock hemen üstünü başını aradı. Hemen aynı anda Allen, bu gibi durumlarda tekrarlanan yasal uyarıları yaptı.

«Soracağımız sorulara yanıt vermeyebilirsin. Anlaşıldı mı?» Adam başını salladı. Ağzını açmıyordu.

«Söyleyeceğin herhangi bir şey mahkemede aleyhine delil olarak kullanılabilir. Anlaşıldı mı?» diye sordu Allen. Adam başını salladı yine.

«Polise ifade vermeden önce avukatla görüşme hakkın var. Şu anda veya ileride polisin yönelttiği sorulara yanıt verirken, bir avukatı yanında bulundurma hakkın var. Anladın mı?» Yine başını salladı.

«Eğer bir avukat tutacak paran yoksa, ücretsiz olarak sana bir avukat sağlanacaktır. Anlaşıldı mı?» diye sordu Allen.

Adam başını sallamaktan başka bir şey yapmadı.

«Avukat bulamazsan, bir avukatla danışma fırsatı bulunca-ya dek ağzını açmama hakkım var. Anladın mı?»

Adam başını salladı.

Allen sordu. **«Seni hakların konusunda aydınlattığıma göre, avukatsız olarak sorularımıza yanıt verecek misin?»**

Bu sırada Peacock da adamın eline kelepçe geçiriyordu.

«O ele dikkat et, yarası acıyor,» dedi adam.

Peacock kilidi biraz gevşetti, adamı döndürüp ceplerini araştırdı. 200 Dolardan fazla para çıktı ceplerinden. Adamın gözlerinde vahşi bir bakış vardı. «Şimdi ne yapacağım?» diyordu gözleri. «Şimdi ne yapmalıyım?»

Yakalanan adamı görmeye gelenler geniş bir çember oluşturmuştu. Komiser Nielsen başka bir arabayla yetişti olay yerine. O gelir gelmez tutuklu adam hemen konuştu. «Hep,» diye seslendi Gerald Nielsen'e, «Senden başkasıyla konuşmam.»

Peacock'un arabasının arka tarafına tıktılar Gary'yi. «Ağrılarım var, şu haplardan bir tane verir misin?» dedi Nielsen'e. «Seni aşağıya götürelim, orada ilgilenirler seninle,» yanıtını verdi komiser. Araba hareket etti.

9

Tutuklama olayından önce, Kathryne korkulu bir gece geçiriyordu. April yine evden çıkıp gitmişti. Hava müthiş sıcaktı. Kapılar, pencereler açıktı cereyandan serinlemek için. Nicole de çocuklarını alıp gelmiş, hep beraber yerde yatmışlardı. Kathy ve Kathryne korku dolu saatler geçirerek oturup konuşmuşlardı.

Birdenbire bir ışık seli evi bastı. Aman Tanrım, neler oluyordu? Bir hoparlör gürledi. BEYAZ KAMYONETTEKİ ADAM. Kathryne'in zihninden otomatikman «Çılgın Gary,» sözleri geçti. Ardından hoparlörden İKİYE KADAR SAYINCA ELLERİNİ YUKARIYA KALDIR! sözlerini, duydular. Daha sakin bir ses de, «Ateş açmaya hazır ol, karşı koyabilir,» dedi.

Bunun üzerine Kathy ile Kathryne yere yapıştılar. Odanın içi kör edici ışıkla dolmuştu. Bir polis projektörü habire kolaçan ediyordu çevreyi. Sonra birinin, «Yakaladılar,» diye bağırdığı geldi kulaklarına.

Kâbus gören Nicole uykudan fırlayarak bağırmaya başladı. Kathryne kızını göğsüne bastırdı. «Sakın dışarı çıkma. Gidemezsin!» Nicole'ün dışarı fırlaması için bu uyarı yetmişti. Nicole bir anda kendini, yüzükoyun yerde yatan adamı izleyenlerin çemberi içinde buldu. Üstüne çevrilen bunca ışıktan neye uğradığını bilemiyordu adam.

Polis Nicole'ün ona yaklaşmasına izin vermedi. Belirli bir mesafeden bakıyordu Gary'e. Polislerden soruşturma yapan biri Kathryne'e, «Onu tanıyor musun?» diye sordu. Evet yanıtı üzerine polis memuru, «Talihlisiniz. Onu yakaladığımızda evinizin garaj girişi yakınındaydı,» dedi. Polislerden biri de, «Dün geceki cinayeti de o işlemiş,» diye lafa karışınca, Kathryne paniğe kapıldı. April henüz bulunamamıştı.

Nicole onun yanına gitmeyi isteyip istemediğini bilemiyordu. Oracıkta ona çevrilen silahlar arasında durmuş bakıyordu yalnızca. Duyguları onu terketmişti.

Eve döndüğündeyse sinirden titriyor, bağırıp çağırıyordu. Gary'nin fotoğrafını alıp çöp tenekesine fırlattı. «Çılgın orospu çocuğu!» diye haykırdı. «Elimde fırsat varken öldürmeliydim onu.»

O gece bir sürü fikir değiştirdi Nicole. Uzanıp yattığı yerde zihninden sözler, kırık bir plaktan çıkan sözler gibi düzensizce geçiyordu. Hep aynı şeyler tekrarlanıp duruyordu.

Toby Bathı, Brenda'ya haberi ulaştırdı. «Onu yakaladık.»

«İyi mi bari?»

«İyidir, bir tarafına bir şeyler olmadı. Temiz bir iş başardık.»

«Tanrıya şükürler olsun,» dedi Brenda. «Ama Gary benden nefret edecek.» Her şeyden çok buna üzülüyordu.

ON YEDİNCİ BÖLÜM

TUTUKLAMA

1

Tutuklandıktan sonra hastaneye götürülürken Gary, Gerald Nielsen'e, «Yalnız kaldığımızda sana anlatacağım şeyler var,» dedi.

Nielsen bir itiraf olasılığına karşı Gary'yi uyardı. Epey sessiz kaldılar, fakat Gilmore yeniden, «Sana bu konuda söyleyeceklerim var, biliyorsun,» dedi.

Hastanede Gilmore'u muayene ederlerken, Gerald Nielsen yanındaydı. Provo polisi elinde madeni bir şey kalıp kalmadığını anlamak için test yapacaklarını söyledi. Gilmore reddetti. Önce bir avukatla konuşmak istediğini belirtti. Gerald, «Avukat bulacağız, ama bu konuda ne yardımı olabilir ki? Bu yasal bir işlem.»

Gilmore sordu. «Böyle bir testten geçmeyi reddetmeye hakkım var mı?» «Var,» dedi Gerald ve ekledi. «Fakat bizim de bunu zorla yaptırma hakkımız her zaman var.» «Öyleyse, ancak, zorla yaptırabilirsiniz.» Gilmore bağırıp çağırdı, küfür etti. Nielsen işin kavga dövüşe varacağını sandığı bir sırada Gilmore razı oldu. Testler elinde madeni cisim bulunduğunu gösteriyordu. «Evet,» diye yanıtladı Gilmore. «Bugün işyerinde biraz eğe ve törpü işi yapmıştım da...» Provo Eyalet Cezaevine vardıklarında sabah saatin dördüydü.

2

Utah eyaleti savcısı Noall Wootton kısa boylu, seyrek saçlı, geniş alınlı, yassıltılmış gibi geniş burnu olan biriydi. Enerji küpü bir insandı. Verilen önemli görevlerde lokomotif gibi yorulmak bilmeden çuf - çuf - çuf çalışırdı.

Noall Wootton'a göre, tanıdığı en büyük hukukçu babasıydı. Dava kazandığı zaman bile, «Ah, istediğim gibi sonuçlanmadı,» diye yakınırdı. Bu yüzden Noall Wootton, Gary Gilmore Provo karakoluna getirildiği gece hiçbir yasal boşluğa düşmemek için elinden gelen önlemleri aldı.

Salı gecesi, daha doğru bir deyişle, çarşamba sabaha doğru saat 1.00'de polisin Provo cinayetinden ötürü birini yakaladığı haberini aldığında, City Center Motelindeki olay yerine gitti. Burada bir buçuk saat kalarak tabancanın aranışı operasyonunu yönetti. Martin Ontiveros'la konuşup Gary Gilmore'un kanlar içinde geldiğini öğrendikten sonra, benzin istasyonundan itibaren kan lekelerinin bıraktığı izin arkasından giderek başlangıç noktasının bir çalılıkta olduğunu saptadı. Çalılar arasına bakıp .22'lik otomatik Browning'i buldular.

Gilmore'u getirdiklerinde, Wootton, Provo karakolunun dedektifler odasında oturuyordu. Çizmeler ve Levi pantolon giymişti. Fazla resmi olmayan bir kıyafeti vardı. Yakaladıkları adamın yüzü çarşamba pazarına dönmüştü. Sol eli bandajlıydı, saçları da darmadağın. Keçi sakalı keçi kılına dönmüştü. Olup bitenlere ateş püsküren bir hali vardı. İnsanı yiyecek gibi bakıyordu.

Gilmore ayağına zincir bağlamalarından ötürü özellikle kızgındı. Wootton ortalıkta birkaç polisin dolaşmasından memnundu. Zincir ve öteki tutukluluk aksamına rağmen, o odada Gilmore'la yalnız kalmak istemezdi.

Wootton, Gilmore'un konuşmak istediği tek kişinin Nielsen olduğunu öğrendikten sonra, komiseri bir kenara çekerek uygulayacağı stratejiyi anlattı : Gilmore'u önce yumuşatacaktı, onu bir dosta içini döker duruma sokacak ve bütün yasal haklarını hatırlatacaktı. Alkolün etkisi altında konuşmadığına ve asıl önemlisi baskı yapıp onu hiç sıkmamaya dikkat edecekti.

Wootton, Gilmore'la diyalog kurmamaya dikkat ediyordu. Böyle bir konuşma tanıklık yerine geçerdi. Bu yüzden de tanık sandalyasına çağrılabilirdi. Mahkemeye savcı olarak çıkmak istediğinden, bir de tanık sandalyasına oturma niyetinde değildi. Bu nedenle Nielsen'in başka bir odada aldığı ifadeyi bir hoparlör aracılığıyla dinliyordu.

3

21 Temmuz 1976 — Sabah 5.00

GILMORE: Hangi nedenle beni burada tutuyorsunuz?

NIELSEN: Silahlı bir soygun şüphesi dışında bir neden bilmiyorum. Nedenin bu olduğundan hemen hemen eminim.

GILMORE: Hangi soygun?

NIELSEN: Bu gece Provo'daki motelde olan soygun ve bir de dün gece Orem'de benzin istasyonundaki.

GILMORE: Dün gece nerede olduğuma ilişkin hesap verebilirim ve bu gece için de...

NIELSEN: Hesap verebileceğini pek sanmıyorum.

GILMORE: Pekala verebilirim... Kamyonetimi tamir ettirmeye gitmiştim. Makbuzları torpito gözünde. Biraz da içtim. Araba boyuna stop ediyordu, böylece şuralarda... bir yere getirdim ve dedim ki onlara, «Bakın, kamyonetimi bırakacağım, yarın sabah alacağım. Buradan da işime gideceğim, şimdi motele gidip kalacak bir oda arayayım.» İçeri girdiğimde herifin biri başka bir herife silah çekmişti. Elini tuttum, bana ateş etmek istedi, başıma doğru. Silahını yukarıya yönelttim ve elime geldi kurşun. Bu arada dışarı çıkmıştık. Ben de geri dönüp kamyonetimi alarak Pleasant Grove'a gittim.

NIELSEN: Sence olay böyle cereyan etti demek...

GILMORE: Anlattıklarım doğrudur.

NIELSEN: Anlattıklarının doğruluğuna inanmıyorum gerçek-

ten inanmıyorum ve sana inanmadığımı da biliyorsun...

GILMORE: Ben sana olanları anlatıyorum...

NIELSEN: Anlattığın hikâyenin beni ikna etmediğini biliyorsun, tamam mı? O insanlar neden öldürüldüler? Onları neden vurdun Gary? Ben bunu merak ediyorum işte.

GILMORE: Ben kimseyi vurmadım.

NIELSEN: Ben vurduğun kanısındayım, Gary. Anlamadığım tek şey neden vurduğundur.

GILMORE: Dinle, dün gece bir kızla beraberdim. Bütün gece.

NIELSEN: Kim bu kız?

GILMORE: April Baker.

NIELSEN: April Baker mi? Kimin nesi? Nerede oturuyor? Nasıl temasa geçebilirim onunla?

GILMORE: Pleasant Grove'da oturuyor. Gecenin her dakikasını birlikte geçirdik. Göreceksin bak, annesi, kızını akşamın erken saatlerinde alıp gezmeye çıktığımızı söyleyecek. Ben onun ablasıyla yaşıyordum Spanish Fork'ta. Kamyonetimi göstermeye gitmiştim. April, «Kardeşim için bir şeyler alacağım, benide götürür müsün?» dedi. «Biraz dolaşıp bira içelim mi?» diye sordum. «Olur,» yanıtını aldım. Annesiyle pek geçinemiyor. Dolaştık, biraz bira içtik, biraz marijuana çektik. «Bir motele gidelim,» dedim. American Fork Motelini istedi. Yer bulamadık, sonunda Provo'ya geldik.

NIELSEN: Provo'da nereye?

GILMORE: Holiday'e.

NIELSEN: Holiday'e mi? Motel defterine imzanı attın mı?

GILMORE: Tabii. Saat yediye kadar yattık, sonra kızı evine bıraktım.

NIELSEN: Bu sabahın yedisine mi?

GILMORE: Evet, sonra da işe gittim.

NIELSEN: Onu evinden saat kaçta almıştın?

GILMORE: Yedi. Beş. Tam bilmiyorum. Saat taşımam. Saat taşımayı sevmem.

NIELSEN : Benzin istasyonunda durduğunda seninle beraber miydi?
GILMORE : Ben hiçbir benzin istasyonunda durmadım.
NIELSEN : Gary, gerçekten senin yaptığın kanısındayım.
GILMORE : Ben yapmadım.
NIELSEN : Buraya girerken şurada .22'lik bir otomatik gördün mü?
GILMORE : Orada bir tabancanın olduğunu gördüm.
NIELSEN : O tabancayı daha önce hiç gördün mü?
GILMORE : Hayır.
NIELSEN : Pekala, eğer o tabanca adına kayıtlıysa zokayı yedin demektir.
GILMORE : Kayıtlı değil.
NIELSEN : Bilmem. Şey yapamıyorum...
GILMORE : Ben sana olanları söylüyorum. İnanmadığını biliyorum.
NIELSEN : Gerçekten inanmıyorum Gary. Gerçekten inanmıyorum. Senin yaptığını biliyorum ve bu insanları neden öldürdüğünü anlayamıyorum. Benim anlamadığım bu işte.
GILMORE : Dinle...
NIELSEN : Ben bu kanıdayım, Gary.
GILMORE : Yanımda o kız varken birini vurur muyum?
NIELSEN : Bilmem. Onu bir kenara çektiğin arabada bırakmış olabilirsin ya da hiçbir şeyden haberi yoktur. Bunlar da olabilir.
GILMORE : Sorabilirsin kendisine...
NIELSEN : Onu nasıl bulabiliriz?
GILMORE : Annesiyle oturuyor...
NIELSEN : Evlerine nereden gidiliyor?
GILMORE : Sana telefon numaralarını vereyim. Kızını alıp çıkardım, bütün gece de beraber olduk diye annesi bana kızıyor olabilir.
NIELSEN : April Baker.
GILMORE : Bütün gece benimle birlikteydi.
NIELSEN : Kaç yaşında?
GILMORE : On sekiz.

NIELSEN : Kanunen küçük sayılmaz. Bilmem ki, sana ne diyeyim? Durum kötü gözüküyor, Gary... Bana soygunu yapan kişiyi tarif edebilir misin?

GILMORE : Uzun saçlıydı, Levi kıyafet giymişti. Parlak bir ceket, anladın değil mi? Hani şu Levi ceketlerinden.

NIELSEN : Bakıp araştıracağım, ama inanmıyorum söylediğine. Duruma bakılırsa, hele geçmişteki sicilin gözönünde tutulunca, aleyhine bir soygun davası yürütmek için epey kozlar var ellerinde. Hâlâ bilmiyorum, bu adamlar neden öldürüldüler. Bunu anlamıyorum...

GILMORE : Neyi anlamıyorsun?

NIELSEN : Şunu anlayamıyorum : Neden öldürüldüler? Gary, neden öldürüldüler?

GILMORE : Kimler?

NIELSEN : Moteldeki adamla şeydeki adam...

GILMORE : Ben kimseyi öldürmedim.

NIELSEN : Bilmiyorum. Ama öyle sanmıyorum.

GILMORE : Sana dediğim gibi, gecenin her dakikasında nerede olduğumu kanıtlayabilirim.

NIELSEN : Peki, April'a saat 10.30'da neredeydin, diye sorarsam ne olacak?

GILMORE : Bilmem ki... Kızcağız birazcık zaman dışında yaşayan bir tip. Küçükken birkaç herif tutup kıza habersizce esrar falan içirmişler, sonra da üstünden geçmişler. Sana ne diyeceğini bilmem, ama April dün gece her dakika benimleydi. Nicole beni terkedince onu özledim, gidip kızkardeşiyle çıktım. April arabayla gezmek istiyordu. Seviştik, gülüştük, eğlendik. İşte böyle şeyler... Hepsi bu kadar.

NIELSEN : Gidip araştıracağım. Onunla da konuşacağım.

GILMORE : Avukatım olmadan sana başka bir şey anlatacak değilim artık. Bir şeyler yiyebilir miyim?

NIELSEN : Kahvaltı vakti geliyor. Acıktın mı? Söyleyeyim de yiyecek versinler sana.

GILMORE : Elim de hâlâ acıyor...
NIELSEN : Avukat olmadan ve resmi kayıtlara geçirilmeden, biraz önce sana sorduğuma cevap vermeyecek misin?
GILMORE : Neydi o soru?
NIELSEN : Neden öldürüldükleri...
GILMORE : Bilmiyorum neden öldürüldüklerini. Ben öldürmedim onları.
NIELSEN : Verdiğin bilgiler üzerine yapacağım araştırmadan sonra akşamüzeri gelsem biraz konuşur musun?
GILMORE : Ben kimseyi öldürmedim ve kimseyi soymadım.
NIELSEN : Gary, dilerim yapmamışsındır. Fakat bunun tersine inanmam zor olacak.
GILMORE : Karnım aç ve elim ağrıyor.

Wootton çarşamba sabahı evine gittiğinde, Gilmore'un motel olayı nedeniyle kasten adam öldürmek suçuyla mahkemeye sevkini isteyeceğini hemen hemen kararlaştırmış gibiydi. Tabancadaki tek iz saptanamayacak kadar belirsizdi. Fakat parafinli test yapılabilirdi. Ayrıca tanık olarak Peter Arroyo vardı. Motelde Gilmore'u elinde tabanca ve kasa çekmecesiyle görmüştü. Wootton bu tanıktan umutluydu.

4

O sabah saat üç buçuk sularında Val Conlin'e bir telefon geldi. Telefondaki ses, «Burası emniyet müdürlüğü, sizin araçlardan birine el koyduk,» dedi.

Val öyle uykuluydu ki, «Peki, tamam, tamam,» dedi farkında olmadan.

«Kamyonet şimdi bizde. Bir cinayet işlendi.»

Val, «Peki,» deyip telefonu kapadığında karısı, «Neyin nesiydi bu telefon?» diye sordu. «Bir kamyonete polis el koymuş. Cinayet de işlenmiş. Nedenini bilmiyorum. Nereden bileyim ya-

hu.» Val yeniden gözlerini kapayıp hemen uykuya daldı. Sabahleyin kalktığında telefonu melefonu unutmuştu.

Ertesi sabah yazıhaneye geldiğinde, karşısında Marie McGrath'ı buldu. Olayı haber vermeye gelmişti. Craig olaydan sonra Spencer'e telefon açmıştı.

«Şaka mı ediyorsun?» dedi Val. «Geçen akşam o adamı bu mu öldürmüş?»

Marie atıldı. «Geçen akşam sözleriyle neyi kastediyorsun? Dün gece oldu cinayet.»

«Dün gece mi?» diye sordu Val. Her olayı öğrenmekte geç kalırdı.

«Evet,» dedi Marie. «Onu dün geceki cinayetten ötürü yakalamışlar.»

Val'da jeton düştü! Saat üç buçuktaki telefonun sırrını o anda **çözdü.**

Az sonra polis Mustang'ı incelemeye koyulmuştu. İçindeki elbiseleri çıkarıp kan lekeleri bulmaya çalışıyordu. Val Conlin'e «Seninle silah alışverişi yaptı mı?» diye sordu polis.

«Benimle yapmadı,» diye atıldı Val. **«Ben silahtan hoşlanmam, silahtan hoşlanmam ben.»** Polis memurları, «Birkaç silah birden çalmış, onları arıyoruz,» deyince Val, «Bende aramayın da kimde ararsanız arayın,» dedi alelacele.

Polis bir saat kadar orada kaldı. Ayrıldıklarında Rusty elinde bir çaput bohçasıyla, «Bakın, ne var bunda?» diyerek geldi.

Esen rüzgâr her şeyi etrafa dağıtıyordu. Rusty bir gazoz kasası altında bohçaya benzeyen bir torba bulmuştu. Açınca bir gazeteye sarılmış tabancalar çıkmıştı içinden.

Val tabancaları görür görmez, «Durun, bir saniye. SAKIN DOKUNMAYIN ONLARA! Çabuk telefon edin. Bir dedektif çağırın!» diye bağırmaya başladı.

Polisler geldiğinde, Gilmore'un herhangi bir silah alışverişi teklifinde bulunup bulunmadığını sordular yine. Val, «Ne münasebet, öyle bir şey teklif etseydi ağzının payını verirdim. Ben silahtan hoşlanmam,» diye yanıtladı telaşlı bir biçimde.

Sabah saat 9'da Gary telefon edince, «Neredesin?» diye sordu Brenda hemen.

Alaylı alaylı gülen Gary, «İyiyim,» dedi. «Tutuklu olduğum için size gelemiyorum.»

Brenda kendinden geçiyormuşcasına bir «Ayy» sesi çıkardı, sonra da, «Tanrıya şükür,» dedi. Çığlığı Brenda'nın kendi kulağına da cırtlak gelmişti. Bütün gece uykusuz kaldığından kendinde değildi artık. «Hey, doğru söyle, gerçekten iyi misin?» diye sordu.

Gary sordu. «Neden gelmedin?»

«Korkuyordum, Gary.»

«Johnny'den haber çıkmadı mı?»

«Bırakmadılar yanına gelmesi için.»

«Bana ihanet ettin.»

«Çatışma olmasını istemedim. Sana gönderilecek polislerin hepsini de tanıdığım eşlerinin dul kalmalarını istemedim. Benim komşularım onlar. Ayrıca sana da bir şey olmasını istemedim.»

«Hemen oracıkta işimi bitirselerdi, daha az karmaşık olurdu durum.»

«Adi bir cani gibi beyninin paramparça edilmesini istemedim,» dedi Brenda. «Bence sen, olağandışı bir insansın. Biraz sahtekârsın ama sıradan biri değilsin.»

«Beni karayoluna kadar götürüp bırakabilirdin.»

«Gary, düş olarak önerdiğin şey iyi, ama gerçeklerle bağdaşmıyor.»

«Ben senin için böyle bir şeyi yapardım.»

«İnanıyorum,» dedi Brenda. «Gary, seni çok seviyorum, fakat ben senin için bunu yapamazdım.»

«Bana ihanet ettin.»

«Seni ele geçirmeleri için bu yoldan başkası aklıma gelmedi,» dedi Brenda ve yineledi. «Seni seviyorum.»

Uzun bir sessizlik oldu. Gary, «Elbiseye ihtiyacım var,» dedi.

«Senin elbiselere ne oldu?»

«Kanıt olarak aldılar.»

«Peki, elbise getiririm.»

«Saat ona dek giysiler burada olmalı.»
«Geleceğim.»
«Tamam, kuzen...» dedi Gary ve telefonu kapadı.

Brenda koyu kahverengi taşlı modern Provo Merkez Cezaevine gitti. Orem Merkez Cezaevini andırıyordu burası. Johnny'nin işe giydiği eski elbiselerinden bir şeyler seçmişti.

Hapisaneye vardığında, Gary'nin aşağı kattaki bir hücrede olduğunu öğrendi. Henüz sanığa suçu resmen bildirilmediğinden onu göremeyeceğini söylediler.

Brenda söylendi birazcık. «İyi ama, insan mahkeme önüne çıplak çıkamaz ya!»

«Biz götürür veririz,» dediler.

Brenda orada beklediği sırada bir TV ekibi geldi ve salon kablolar, kameralar ve şimdiye dek ömründe görmediği kişilerle doldu. Brenda makyaj yapmamış, saçını arkasına at kuyruğu biçiminde toplayıvermişti. Pantolon geçirmişti ayağına. Kendini ne denli şişman buluyorsa, tam o kadar şişman görünüyordu. Ekranda gözükmek isteyecek gibi değildi kısacası.

Gary merdivenlerden yukarıya çıkarılıyordu. Brenda kamera ekibinin arkasına geçerek Gary'yi izledi. Onun kendisini aradığını anlamıştı. Brenda yüz yüze gelmek istemediğinden emindi. Kendi kendine, utanılacak bir şey yok. demesine karşın utanç duyuyordu.

6

Mahkeme tarafından tayin edilen savunma avukatı Mike Esplin bir çiftlik sahibini andırıyordu. Nitekim bir çiftçi ailesinden geliyordu. Uzun boylu sayılırdı. Vücudu da yapılıydı. Fırça tipi bir bıyık uzatmıştı. Gözleri uzun süre yakıcı güneşe bakmış gibi sulanmış bir mavi grilikteydi. Giyim konusundaysa zevksizdi.

Gary Gilmore'un adını ilk kez o sabah Provo kenti mahkemesi yargıcının kendisini ona avukat tayin etmesi üzerine duymuştu. Yargıç, Esplin'i bu konuyu görüşmek üzere çağırmıştı.

Esplin, Gary ile mahkeme salonunda tanıştı. Mahkemenin tayin ettiği avukatın görevi kabul etmesi için orada hazır bulunması gerekmezdi. Çabucak çağırmalarının nedeni tammüden

adam öldürme suçunun söz konusu olmasıydı. Esplin kendini tanıttıktan bir dakika sonra, Gilmore'la birlikte mahkeme huzuruna çıkmıştı.

Suç isnadı yapıldıktan sonra yan odaya geçtiler ve görüşme fırsatı buldular. Fakat dört beş görevli memur, birçok basın mensubu arasında yalnız kalmış sayılmazlardı. Gilmore huzursuz görünüyordu. Mike'a, «Buranın yenilerindenim, tanıdık avukat yok,» dedi. Parası olmadığını da sözlerine ekledi.

Esplin'in, Gilmore'a soracağı şeyler olduğundan, hapisanenin alt katındaki iki hücreli bir bölmeye götürüldüler. Gilmore kimsenin duymasını istemediğini aşırı biçimde belli eden bir davranışla, herhangi bir dinleme aygıtının yerleştirilmesi olasılığına karşı, fısıldayarak konuştu avukatıyla. Gilmore, City Center Motel'ine tam bir soygun olayı cereyan ettiği sırada girmiş olduğunu anlattı.

Vurulduktan sonra neden polise gidip haber vermediği yolundaki avukatın sorusuna, eski bir mahkûm olması nedeniyle kendisine inanmayacaklarını bildiğini söyledi. Avukata Gilmore'un anlattıkları tümüyle palavra gibi gözükmüştü.

Kasten adam öldürme vakalarında savunma için iki avukat bulundurulabilirdi. Esplin'in danıştığı arkadaşları, Craig Snyder'in iyi bir savunma avukatı olduğunu söylediler. Snyder işi memnuniyetle kabul etti.

Esplin öğlene doğru yeniden cezaevine gitti. Gilmore'a öteki avukatın adını da verdi. Bu arada Gary'yi, Jensen'in ölümünden de sorumlu tuttuklarını bildirdi. Gilmore avukatın gözünün içine bakarak, «Başa gelen çekilir,» dedi.

7

Polis evden çıkıp gittikten sonra Nicole, Gary için «çılgın çılgın» diye söylenmeye devam ediyor, «Ondan çok önceden ayrılmış olmam gerekirdi,» diyordu. «O çılgın piç, o çılgın piç,» deyip duruyordu sabahleyin. Fakat Orem polisi öğleye doğru annesiyle kendinin emniyetten istendiklerini bildirdiğinde soğukkanlı kesildi. Hatta azimli bile denebilirdi.

Komiser Nielsen'e, Gilmore'la sürekli kavga dövüş ettikleri-

ni, ondan korktuğu için ayrıldığını söyledi. Bir defasında arabada onu boğmak üzereyken araçtan atladığını anlattı. Tabancaları Spanish Fork'taki Swan's Market Mağazasından çaldığını da açıkladı. «Size bundan fazlasını söyleyemem,» deyip sustu.

«Bak,» dedi Nielsen. «Seni savcılığa vermeyeceğim.»

«Gary'nin kendisine de bir Derringer tabancasını korunmaya ihtiyaç duyabileceği gerekçesiyle verdiğini, fakat bir süre sonra Gary'den korunmaya gereksinim duyduğunu dile getirdi Nicole.

Görüşme bittikten sonra da, «Bunları benim söylediğimi bilmesin, lütfen...» tembihinde bulundu. Bir an duraladı ve zihni bu düşüncelerden tümüyle arınmış, gözü çok uzaklardaki bir şeye takılmış gibiydi. Mırıldanarak, «Onu hâlâ seviyorum çünkü,» dedi.

Az sonra Nielsen, Nicole'ü Springville'deki evine götürdü ve Nicole tabancasıyla bir kutu mermiyi komisere teslim etti. Nielsen, Nicole'ün nasıl yıkıldığını gözleriyle görmüştü. Gerçi böyle yıkılan insanların ifadesini almaya alışkındı, ama Nicole'ün durumu yine de etkilemişti onu.

Komiser Nielsen karakola geldikten sonra ne gibi kanıtlar toparlanmış olduğunu gözden geçirmek istedi. Jensen'in cesedinin altında iki boş kovan bulunmuştu. Bir tane de Bushnell'in başından akan kanın içinde. Bunlar yararlı olabilirdi. Çünkü otomatik tabanca kurşunları ötekilerden ayrıydı. Eğer kullanılan silahın Gilmore'la ilgisi saptanabilirse, aleyhindeki dava kaya gibi sağlamlaşırdı.

Nielsen, Gary'yi görmeye akşamüzeri saat beşte gitti. Onu Provo'daki merkez cezaevinden eyalet hapisanesine nakletmişlerdi. Eyalet hapisanesi pis ve gürültülüydü; Utah'ın en eski binalarındandı. Temmuzun bu sıcağında tam bir cehennem sayılırdı. Çölün eşiğindeydi. Trafik sesi yoğundu. Trenyolu da geçiyordu oradan.

Nielsen, Gilmore'un ağzından laf alabileceği umudundaydı. Bu nedenle eski bir arkadaşı ve iyi kalpli bir polis tavrıyla gitti yanına. Polislikte zaman zaman rol yapmak gerekir ve Nielsen bundan hoşlanırdı. Bu kez şefkatli adam rolüne çıkıyordu. Fakat

eski deneyimlerinden biliyordu ki, sonunda gerçekten müşfik olunurdu. Bu da polisliğin ilginç yanlarından biriydi. Çiftçi ailesinden gelen Nielsen iri kıyımdı. Saçlarının erken dökülmesi, saç renginin kızıl olması ve gözlük kullanması nedeniyle bir işadamını andırıyordu.

8

Temmuz ayının bu sıcak akşamında Nielsen, Gilmore'a ilk soruşturmasında boşluklar olduğunu, karşılaştırmak amacıyla konuşmak isteyip istemeyeceğini sordu. Gilmore, «Cinayetle suçlandım ve suçsuz olduğumu biliyorum. Sense habire hayatımı deşmeye çalışıyorsun,» dedi.

«Kimsenin hayatını deşmiyorum. İstersen konuşmayabilirsin.»

Gary biraz volta attıktan sonra, «Konuşurum, ne olmuş yani?» dedi.

Nielsen, Gilmore'la yaklaşık bir buçuk saat görüştü. Nielsen ustalıkla önemsiz sorular yöneltti önce. «Avukatını gördün mü?» Aldığı evet yanıtı üzerine, «Elin nasıl oldu?» diye sordu.

«Elim acıyor. Ağrı kesici tek bir hap verdiler. Oysa doktor iki tane verilsin demişti.»

Nielsen, «Doktorun iki tane dediğini duydum diyeyim onlara,» dedi.

Nielsen havadan sudan konuşmaya özen gösteriyordu. Balık avından, kampinglerden falan sözettiler.

Gilmore eskiden hapisanede başından geçenlerden söz açtı. Kendisine fazlaca Proliksin verilince vücudunun nasıl şişip kımıldayamaz hale geldiğini anlattı. Gary de Nielsen'nin hayatını karısı ve beş çocuğunu merak ediyordu.

Karısı kurallarına sıkı sıkıya bağlı bir Mormon muydu? Gilmore'un bu sorusuna evet yanıtını verdi Nielsen. En çok hangi konulara ilgi duyduğunu sordu Gilmore, sanki bu sorun kendini çok ilgilendiriyormuş gibi. Nielsen omuz silkerek, «Karım ev ekonomisi derslerine düşkündü okulda,» dedi. Gilmore'un yüzüne bakarak sırıttı. «İlgisi şeydi... biliyorsun, belki de bir koca falan bulmak.» İkisi birden güldü bu kez. Nielsen başlangıçta polis olmayı istemiyordu. «Fen dersleri ve matematik öğretme-

ni olmak istiyordum,» dedi. Üniversiteye gittiğinde, Mormon kilisesinde bir dedektifle tanışmıştı. Ona hayranlık duyduğundan polis olmaya heves etmişti.

İlginç buldu Gilmore onun anlattıklarını. Kendi annesinin de Mormon olduğunu söyledi. Sonra duraladı ve başını salladı. «Annem öğrenince kahrından ölür.» Yine başını salladı. «Biliyor musun, annem kötürüm gibi ve onu uzun süredir göremedim.»

«Gary,» dedi Nielsen. «Neden öldürdün o adamları?»

Gilmore onun gözlerinin içine baktı. Nielsen sanıkların gözlerinde kuşku, pişmanlık gibi duyguları hemen okumaya alışmıştı. Ya da insanın yüreğini buz gibi donduran kayıtsızlığı okumayı da öğrenmişti. Fakat Gilmore'un öyle bir bakışı vardı ki, Nielsen'i tersyüz etmiş, İçinden geçenleri olduğu gibi okumuştu. O bakışa dayanmak zordu.

«Hiiiç,» dedi Gilmore. «Bilmem. Hiçbir neden yok.» Bunu söylediği zaman sakin ve hüzünlüydü. Ağlamasına ramak kalmış gibiydi. Nielsen karşısındaki adamın üzüntüsünü duydu. O anda Nielsen'in içini hüzün boğdu.

«Bak Gary, bu hayatta anladığım şeyler vardır. Sana saldıran birini öldürmeni anlarım. Tartıştığın birini vurursun, bunu da anlarım. Bunları anlıyorum. Tamam mı?» Duraladı. Sesinin tonunu bozmamaya çalışıyordu. Birbirlerine yakın mesafedeydiler ve Nielsen daha fazla yakınlaşmadan etkisini korumaya çalışıyordu. «Fakat, hiçbir neden yokken bu adamcağızları öldürmeni anlayamıyorum. Anladın mı dediğimi?»

Nielsen bu şekilde konuşurken hatalı davrandığını biliyor ve sanığın ağzından laf alma koşullarını bozmuş oluyordu. İleride bu hatası bir temyiz nedeni olabilirdi. Sonra, «Bu adamcağızları» diye çoğul kullanmak hukuken hatalıydı. Biri Provo'da öldürülmüştü, öteki Orem'de ölmüştü. İki ayrı yerdeki cinayeti tek cümle içine dahil edince, katilin tek mahkemeye sevki olanaksızdı. Hukuk mantığı açısından cinayetlerin birbirinden ayrılması gerekirdi.

Ancak başka tür bir soruşturmaya girişmenin de yararsız olacağını biliyordu Nielsen. «Bak Gary,» dedi. «Ben iyi bir polis olmak zorundayım. Eğer onları neden öldürdüğünü öğrenirsem, bu tür cinayetlerin olmasını önleyebilirim. Bu da beni başarılı

kılar. Anlamak istiyorum. Neden bu yerlerde yaptın o işleri?»

Gilmore, «Motel, Vern Amcamın mağazasının yanındaydı. Rastlantı sonucu oraya girdim,» dedi.

«Ya benzin istasyonu?»

«Bilmiyorum. Yolumun üzerine çıktı.» Gary bir an için Nielsen'e yardım etmek istercesine baktı. «Bak, motelden sonra gidip o şeyi sakladığım yer var ya?» Gary'nin, Ben Bushnell'in tezgâhındaki kasadan çektiği çekmeceyi kasdettiğini Nielsen anlamıştı. «Bak, o çekmeceyi gidip özellikle o çalılık arasına atmamın nedeni, küçükken bir hanımefendinin makineyle çimlerini biçmeye gittiğim bahçesinin yakınlarında oluşudur.»

Nielsen böyle bir duruma uyan mahkeme kararları olup olmadığını düşünüyordu. Çünkü sanığın avukatının özel izni olmadan alınan itiraf hukuken geçerli değildi. Ama öte yandan bir de şu vardı : Sanığın kendisi itirafını başlatmış olabilirdi. Nielsen bugün Gilmore'un böyle bir girişimde bulunduğu iddiasını öne sürmek istiyordu. Olayın ayrıntılarını soruşturup karşılaştırdıktan sonra, akşam üzeri saat 5.00'de gelip konuşmayı sürdürmeyi sabahtan talep etmemiş miydi Gilmore'dan? Akşam konuşması sabahın devamı sayılabilirdi. Nielsen'in kanısınca, şimdiki Yüksek Mahkeme içtihatlarına göre böyle bir itiraf geçerli olabilirdi.

9

Bununla birlikte Nielsen Yüksek Mahkemenin Williams davasındaki kararını unutmamıştı. Williams adındaki sanığın avukatı, dedektiflerden yanında avukatı yokken ona hiçbir şey sormamalarını istemişti. Buna rağmen dedektifler yolda sanık Williams'ın dinsel inançlarından yararlanarak, öldürülen 10 yaşındaki çocuğun cesedinin nerede olduğunun ailesine şu Noel gününde açıklanmasının yüce bir duygu ifadesi olacağına dikkat çekerek ağzından laf almışlardı. Sonradan Yüksek Mahkeme bu yüzden kararı bozmuştu. Bir sanığın avukatı varsa, polis onu, avukatı yanında olmadan sorguya çekemezdi.

Nielsen'in kanısınca, Gilmore'un avukatları yanında olmadan soruşturma biçiminde konuşmasının hukuk tekniği açısından su götürür yanları vardı. Gilmore'a yolda Nielsen'in önünde yasal

hakları hatırlatılmıştı. Sonra avukatları Provo davası için tayin edilmişlerdi, Orem davası için değil. Bu nedenle hukuk tekniği açısından Nielsen hâlâ sağlam bir zemine basıyordu. Hem sonra, önemli olan itiraf elde etmek değildi. Olaya ilişkin kanaat edinmekti.

Elde edilmiş sağlam bir itirafın yararı şuydu: Mahkemede kullanmasalar bile bu itiraf, daha sonra başka kanıtların elde edilmesi için kaynak işlevi görürdü. İtirafı doğrudan doğruya mahkemeye getirmedikleri takdirde, sanık haklarına ilişkin yasa maddesi ihlal edilmemiş olurdu.

Öte yandan, psikolojik açıdan da moral takviye edici olurdu. Polisler ellerindeki adamın suçlu kişi olduğunu bilince, olayın ayrıntılarına inmenin boşuna girişilmiş bir iş olmadığı güveni içinde çalışırlardı. Başka ipuçları arayan polis yetkilileri arasında sürtüşmeleri önlerdi.

Nielsen sil - yeni - baştan yapacak sorulara başlamıştı. Kiliseden ve çocuklarının kilise faaliyetlerine katkılarından sözetti. Gilmore ayrıntıları bile ilgiyle dinliyordu. Bunun üzerine yalnızca annesinin değil, ailesinin tüm bireylerinin Mormon mezhebinden olduğunu söyledi Gary. Katolik olan babasının müthiş içki içtiğini anlattı. Kendilerine hakları olan dinlenme molası vermişcesine bir ara gerçek konudan uzak durdular.

Bu böyle sürdü. Ta ki, Nielsen çok sorunca, Gilmore gözleriyle, «Artık başka soru yok,» deyinceye dek.

Jensen'in bozuk para makinesi ortalıkta yoktu. Polisler arıyorlar, bulamıyorlardı. «Sana güvensem mi, güvenmesem mi bilemiyorum,» der gibi baktı Gary ve sonunda, «Hatırlamıyorum gerçekten. Hatırlasam söylerim,» dedi.

«April bilebilir mi?»

«April hiçbir şey görmedi. Ne olur ne olmaz diye onu es geçerek yaptım her şeyi.» Ağzını kıvırarak gülücüğe benzer bir hareket yaptı. «Biliyor musun, zihnim şu andaki gibi berrak olsaydı son iki üç gecedir, sizler beni yakalayamazdınız. Çocukken soygunculuk oynardım. Elli, yetmiş, belki de yüz soygun olayı planını başarıyla gerçekleştirdim oyunlarımda. Bir şeyin nasıl planlanacağını ve doğru dürüst uygulayacağımı bilenlerdenim.»

Yakalanmasaydı öldürmeyi sürdürüp sürdürmeyeceğini sordu Nielsen. Gilmore olumlu anlamda başını salladı. Belki yapardım, diye düşündü. Bir dakika öylece kalakaldı düşünerek. Şaşırmış görünüyordu. «Tanrım, ne yaptığımı bilmiyorum, daha önce polise hiç itirafta bulunmuş değilim ki.»

Sicilinde yumuşama kaydına rastlanmıyordu. Nielsen sert bir caniden itiraf elde etmekten bir bakıma gurur duydu.

«Kaç silah çaldın?»

«Dokuz.»

«Üçü dışında ötekileri bulduk.»

Gilmore'un konuşmasından ötekileri sattığı ve alanları kesinlikle açıklamayacağı anlaşılmıştı. «Sorumlu olan benim, başkaları değil,» diye ekledi.

Ardından Gary sordu. «Nicole tabancasından sözetti mi?»

«Hayır,» dedi Nielsen.

«Tabanca taşımasını ben istedim. Silah yüzünden Nicole'ün başı derde girmesin.»

Nielsen öldürme anındaki olgular hakkında bilgi edinmek istedi. Fakat Gary benzin istasyonuna girdiği ana kadar olanları, bir de oradan ayrıldıktan sonra olanları anlatıyor, cinayeti nasıl işlediğini anlatmak istemiyordu.

Nielsen öldürme ânı konusunda Gary'nin konuşmayacağını anlaması üzerine gayet sakin bir sesle, «Neden yaptın bunu?» diye sordu.

«Bilmiyorum,» yanıtını verdi Gary.

«Emin misin bilmediğinden?»

«Bu nokta üzerinde konuşmayacağım,» diyen Gilmore başını fark edilmeyecek kadar hafifçe salladı ve, «Yaşamla başedemiyorum,» dedi. Hemen ardından, «Bana acaba ne yaparlar?» diye sordu.

«Bilmiyorum. Durum çok ciddi.»

Gilmore, «Nicole'le görüşebilmeyi isterdim,» dedi Nielsen'e. «Onu aradım ve onunla görüşmeyi gerçekten isterdim.»

«Baksana,» dedi Nielsen. «Onu buraya getirmek için elimden geleni yaparım.» El sıkıştılar.

O gün öğleden sonra Nielsen, Gary ile görüşürken April eve geldi. Cinayetlere ilişkin haberi radyoda duymuş ve kendi kendine, doğru değil, demişti.

April'ın kayıp olduğunu Kathryne'in telefonla bildirmesi üzerine Charley Baker Toelle'den gelmişti. April onları birarada görünce terslendi ve karakola götürmeye zorladıkları takdirde gitmeyeceğini, gerekirse polisten, onlara karşı korunmak üzere yardım isteyeceğini bildirdi. Sonra birden fikir değiştirdi. «Giderim karakola,» dedi.

21 Temmuz 1976

NIELSEN : Benzini saat kaçta aldınız?
APRIL : Pleasant Grove'daki benzin istasyonuna geldiğinizde.
NIELSEN : Hava kararmış mıydı?
APRIL : Güneş batalı az olmuştu.
NIELSEN : Daha sonra dolaşmayı sürdürdünüz mü?
APRIL : Beni eve götüreceğini söyledi. Benim istediğime ya da dediğime kulak asacak bir tip değildir o. «Holiday Inn gibi şatafatlı bir yerde kalalım,» dedi.
NIELSEN : Özel yaşamına karışmak için değil, ama o gece onunla yattın mı?
APRIL : Yatacaktım ki fikir değiştirdim.
NIELSEN : Sinirlendi mi duruma?
APRIL : Çocuk gibi davranışıma sinirlendi. Fakat ona olan sevgimi birden yitirdim ve onunla ne yattım, ne başka bir şey yaptım.
NIELSEN : Bak April, Gary'nin başı gerçekten dertte. Bunu ben bildikten başka kendisine de söyledim. Gerçekten ciddi durum. Olay sırasında birlikteymişsiniz. Bunu öğrendim. Ben seni şu ya da bu suçla mahkemeye göndermek niyetinde değilim. Yalnız sen bana doğruyu söyle.

APRIL : Bugün kendimdeyim. Başka zamanlar birkaç kişiliği birarada yaşadığım olur.
NIELSEN : Dün gece evden ayrıldığında nereye gittin?
APRIL : Birkaç arkadaşla birlikte araba gezintisi yaptık.
NIELSEN : Benzin istasyonuyla ilgili olarak bir kez daha sormak istiyorum. Tüm bildiklerini söylersen iyi edersin.
APRIL : Orem'deki benzin istasyonunu anımsamıyorum.
NIELSEN : Benzin istasyonunda Gary'nin tabanca çektiğini görüp görmediğini anımsıyor musun?
APRIL : Holiday Inn'e gitmeden az önce benzin istasyonuna gittik. Silah diye bir şey görmedim. Belki taşıyorlardı ama görmedim.
NIELSEN : «Taşıyorlardı,» dedin. Başkaları da mı vardı?
APRIL : Ne bileyim, çevredeki herifleri kastettim.
NIELSEN : Onlardan herhangi birini tanıyor musun?
APRIL : Onların bazılarını tanıyorum, fakat isimlerini pek bilmiyorum. Biri onunla birlikte yalıtkan eşya atölyesinde çalışıyor.
NIELSEN : Yalıtım eşyası mı dedin?
APRIL : Çalıştığı atölyedeki arkadaşı. Eminim. Uğradığımız arkadaşı oydu, eminim.

April polisle konuşmasını bitirdikten sonra, «Anne, Gary'nin iki adam öldürdüğünü söylediler. İnanıyor musun buna?» diye sordu.

Kahryne, «Herhalde yapmıştır,» dedi.

«Gary kimseyi öldürmüş olamaz, anne.»

«Bak April,» dedi Kathryne. «Gary böyle bir şey yaptığını onlara söylemiş galiba.»

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

PİŞMANLIK

1

Ertesi sabah Gary Gilmore, Provo'dan Orem'e götürüldü. Nielsen onu yazıhanesinde karşıladı ve dışarıdaki kalabalıktan ötürü özür diledi. Salonda televizyon kamerası ışıkları, bir sürü gazete muhabiri ve görevli memur vardı. Gary'yi görmek için sandalye üstüne çıkanlara da rastlanıyordu.

Nielsen sekreterine bir fincan kahve getirtti. Ardından, «Komiser Skinner aleyhine bir belge düzenleyerek seni Max Jensen'in ölümüyle suçlayacak.»

Biraz duraladıktan sonra Gary, «Biliyor musunuz, o iki adamcağız için üzüldüm,» dedi. «Onlardan birinin hayat hikâyesini okudum dün akşam. Gazetedeki ölüm sütununda. Genç bir adammış. Bir çocuğu varmış. Hem de misyonermiş. Gerçekten üzüldüm.»

«Ben de üzüldüm, Gary. O kadarcık para uğruna neden öldürdüğünü anlayamıyorum.»

«Ne kadar para aldığımı ben de bilmiyorum. Ne kadarmış?»

Nielsen, «125 Dolarmış,» dedi. «Provo'dan aldığının, hemen aynısı.»

Gary ağlamaya başladı. Ağlarken hiç sesi çıkmıyordu, fakat gözlerinde yaş vardı. «Beni idam etmelerini diliyorum. Yaptıklarıma karşılık ölmem gerekir.»

«Böyle bir şeye hazır mısın, Gary?» diye sordu Nielsen. «Bu

seni korkutmuyor mu?»

«Sen ölmeyi ister misin?»

«Bir katil damgasıyla istemezdim,» yanıtını verdi komiser Nielsen.

«Ben de istemezdim,» dedi Gilmore. «Fakat idam edilmem gerekiyor.»

«Bilemiyorum, ölüme giden yolun bir noktasında af sapağı olmalı.»

2

Biraz sonra Gary, Brenda'ya özel olarak telefon açtı.

«Söylesene, aynasızlar benim Craig Taylor'un evinde olduğumu nasıl haber aldılar?»

«Belki biliyorsundur, Gary, başkalarından duymanı istemem. Polisi ben çağırdım.»

«Demek öyle.»

«Bu yüzden belki çileden çıkacaksın, fakat Gary'ciğim, bu işin bir yerde durması gerekiyordu. Pazartesi günü bir cinayet işliyorsun, salı günü bir cinayet daha işliyorsun. Yeni bir günün başka bir cinayeti getirmesini bekleyemezdim.»

«Üzme canını, kuzen.»

«Gary bu kez işin zor. Karanlığın dibini boylayabilirsin.»

«Sen bana baksana, benim suçsuz olmadığımı nereden biliyorsun?»

«Gary, senin kafandan zorun mu var?»

«Bilmem. Herhalde kafadan sakatım.»

«Annene ne söylememi istersin?»

Gary bir an için sakinleşti. «Anneme doğru olduğunu söyle.»

Brenda sordu. «Annene başka ne söylememi istersin?»

«Sevdiğimi söyle ona yalnızca.»

Gary'nin öteki avukatı Craig Synder, avukat Esplin'den daha kısa, 1.65 dolayındaydı. Geniş omuzlu, sarışın ve soluk gözlüydü. Çerçevesi de soluk renkli bir gözlük takıyordu. Bugün sarı gömlek üzerine sarı, yeşil ve portakal rengi çizgileri olan bir kravat takmıştı. Elbisesi de sarıya çalan bir renkteydi.

O sabah Synder ve Esplin, Gary'nin sorguya çekildiğini, an-

cak Synder'in avukat tayin edilişinden sonra öğrendiler. Az sonra öğrendiler. Az sonra Gary ile konuşmaya oturduklarında, Gary onlara her iki cinayeti de kendisinin işlediğini ve bunu Nielsen'e açıkladığını söyledi.

Avukatlar şaşırıp kaldılar. Gerçi Gilmore'a sanık hakları maddesi anımsatılmıştı ama hapise getirildikten sonra tam metin olarak okunmamıştı. Bu durumda Gilmore'un yapacağı herhangi bir itirafın değeri olmadığına karar verdiler. İkisi de çılgına dönmüştü. Dedektifler dairesi komiseri Gary'yi kırk beş dakika soru yağmuruna tutarken, avukatlar dışarda beklemek zorunda kalmışlardı.

Gary her şeyden çok Nielsen'nin Nicole'ü cezaevine onunla görüşmeye getireceği sözü üzerinde duruyordu. Avukatlarına Nielsen'in bu sözünü tutmasına özen göstermelerini tembihledi.

3

Polis geldiği zaman Nicole Springville'deki evinde Barrett'le beraberdi. Komiser Nielsen onu Gary'yi görmeye götüreceğini söyledi.

Nicole neler hissettiğinin farkında değildi. Barrett son birkaç gündür bilgiçlik ederek Nicole'e akıl vermeye çalışıyor, kendine caniden bir âşık edinmesini saçma buluyordu.

Komiser Nielsen yolda Nicole'e karşı çok nazikti. Gary ile konuşmasına izin vereceklerini, fakat cinayetleri işleyip işlemediğini ona sormasını istediklerini söyledi. Nicole bu öneriye çok sinirlenmekle birlikte, Nielsen'in kendisini hapishaneye getirmek için bir gerekçe bulmak zorunda olduğunu düşündü. Nicole bir sürü polis önünde Gary'nin bu sorunun yanıtını verecek kadar budala olmadığını Nielsen'in bildiğinden emindi.

Nicole bu ürkütücü tek katlı cezaevine getirildi. Birkaç dar koridorda yürüdü, bira fıçısını andıran birkaç mahkûmun bakışları ve bıyık büken bazı mahkûmların ıslık sesleri arasından geçti. İki polisle Nielsen, Nicole'ü yakından izliyordu. Ortada bir masa olan dört ranzalı bir hücrenin önüne getirdiklerinde, Nicole kalın hapishane demirleriyle karşı karşıya gelmişti.

Gary hemen fırlayıp hücrenin bir tarafındaki demirlerin

önüne geldi. Sol eli sargılıydı. Yüzükoyun yere yatırıldığı ve tutuklandığı geceden bu yana ancak üç gün geçmişti, fakat Nicole durumun farklı olduğunu görmüştü. Gary, «Nasılsın bebeğim,» dedi.

İlk anda Nicole onun yüzüne bakmak bile istemedi. Başını eğerek, «Bunu sen mi yaptın?» diye sordu.

Sorusuna evet yanıtını verebilir düşüncesiyle Nicole fısıldar gibi konuşmuştu. Gary de, «Nicole, bunu sorma bana,» dedi.

Şimdi artık yüzüne bakıyordu Nicole. Gözlerinin ne denli berrak olduğunu düşünmekten alamadı kendini. Birbirlerine hiçbir söz söylemeden bir dakika geçti. Gary bir elini demir parmaklıktan dışarı uzattı. Nicole ona dokunmak istedi, ama dokunmadı. Fakat bir dokunsam, diye aklından geçirdi. Ona dokunma isteği giderek artıyordu.

Garip bir deneyim geçiriyordu Nicole. Neler hissettiğini bilemiyordu. Gary'ye acımadığı kesindi. Kendisine de acımıyordu. Fakat soluk alamayacak gibiydi. O an, daha önceki haftalarda Gary hakkında ağzından çıkan sözlerin fazla bir şey ifade etmediğini anladı. Onunla karşılaştığı andan itibaren onu sevmişti ve her zaman sevecekti.

Bedensel bir temas isteği değildi duyduğu. Sanki bir mıknatıs Nicole'ü demir parmaklıklara doğru çekiyordu. Gary'nin parmaklıktan geçirdiği koluna elini değdirmek üzere uzattı, ama görevli memurlardan biri atılarak, «Fiziksel temas yok,» dedi.

Nicole geri çekildi. Gary yumuşak gözlerle bakıyor, inanılmayacak bir iyilik akıyordu yüzünden. Gözleri şimdiye dek görülmemiş derecede maviydi. Fiorinal'in yaydığı sis tabakası dağılmıştı. Gözlerinde, sanki karanlıkların en koyu diplerinden geriye doğru bir yolculuk yapmış ve çok kötü bir şeyleri tümüyle geçip gitmiş gibisinden bir bakış vardı. Kötü geçen birkaç hafta boyunca her geçen gün bir yıl daha yaşlanmışa benziyordu. Ama şimdi iyiydi.

«Seni seviyorum,» dedi Gary ayrılırlarken. Nicole de, «Seni seviyorum,» dedi.

Nicole hapisaneye gidip geldiği sırada, April da evde sinir krizi geçiriyor, biri kafasını koparmaya çalışıyormuş diye bağı-

rıyordu. Kathryne'in elinden bir şey gelmedi. Önce polise telefon etti, sonra da hastaneye yatırmaya karar verdi.

4

Şerif Ken Cahoon uzun boylu, beyaz saçlı, işleri fazla derin düşünmeden yapan biriydi. Cezaevinde yönetiminden sorumlu olduğu bölme otuz ranzalıydı. Yirmiden fazla mahkûm istemezdi, kavgalar artmasın diye. Bir de altı kişilik uzatmalı tutuklular bölmesi vardı ki, Gary burada kalıyordu. Cahoon'un tüm bölmesi hiç kimsenin sabrını taşırmadan kırk kişi barındırabilirdi.

Nicole gittikten sonra Cahoon, Gary'ye bir bakayım dedi.

«Ayaklarım su topladı. Kabarcıklar oluştu.» diye yakındı Gilmore.

«Neden acaba?»

«Hücremde egzersiz yapıyorum da ondan!»

«Kapalı yerde egzersiz yapma sen de?»

«Sen bana birkaç flaster ver de, az daha volta atayım.»

Ertesi gün de Gary yine flaster isteyince Cahoon, «Ayakların mikrop almış olmasın,» diye bir fikir attı ortaya. Gary'nin ayaklarının altını görmek istedi, ama Gary razı olmadı.

Bir sonraki sabah Gary gardiyana, «Bugün bu hücreden çıkmak istiyorum, yirmi dört saat içinde yargıç önüne çıkarılmayı istemek hakkımdır,» dedi.

Cahoon, Gilmore'un hapisane yöneticilerine kalın kafalı gözüyle baktığı izlenimi edindi. Gary samimiyet kurmak ister biçimde Cahoon'a, «Bak,» dedi. «Ben buraya bir trafik suçu nedeniyle beş günlüğüne geldim. Elim de sarılı, bu nedenle doktor gözetiminde olmam gerek.»

Cahoon daha önceki deneyimlerinden mahkûmların bazen kolayca elden kaçtıklarını bilirdi. Bir süre önce cezaevine, mahkûmlardan Dennis Howell'in serbest bırakılması emri gelmişti. Gardiyan listeye bakıp rastladığı ilk Dennis Howell'e, «Dışarıda karın bekliyor, hadi serbestsin,» demiş. Meğer hapisanede aynı isim ve soyadıyla iki mahkûm varmış. Yanlış yere serbest bıra-

kılan Dennis ıslık çala çala ve dışarıda öteki Dennis'i bekleyen karısının yanından tıpış tıpış geçerek özgürlüğe kavuşmuştu.

Gilmore'un da tüymek istediği belliydi. Az sonra avukatıyla görüşmek istediğini söyledi. Elinin bakımıyla ilgilenmediği için cezaevi yönetimine karşı dava açacağını bildirdi.

Bu girişimleri sonuç vermeyince Gary, «Utah eyaletinin şakadan yana fakir ve bana karşı sert duygularla dolu olduğunu biliyorum, ama şerif, benim eve dönmeme izin verebilirsin, deli değilim artık,» dedi.

Bu fena şaka sayılmaz, diye düşündü Cahoon.

Gary'nin duvarları resim çizerek dekore etmesine Cahoon'un hoşgörüsü artıyordu bu tür şakalarla. Cahoon duvarlara çizilen müstehcen resimlere karşıydı. Fakat Gary'nin çizdikleri o türden değildi. Hem sonra Gary silip silip yeniden çizilen resimler yapıyordu duvara.

Araları iyileşmeye başlamıştı ki, Gary, Nicole'ün onu ziyarete gelmesine izin vermeyeceklerini öğrendi. Aileden biri olmadığı için gelemezdi. Bu nedenle Gary suratını asıp kimseyle konuşmuyordu.

5

Brenda Gary'nin ziyaretine gittiği iki pazarın her ikisinde de Nicole'e rastladı. Gary, Brenda'dan onun dışarıda olduğunu duyunca, yüzünün ifadesi değişmiş, «Aman Tanrım, geleceğim demişti ve sözünü tuttu,» demişti.

Brenda'ya Nicole'ün içeri giremediğini söylemişti Gary. Bunun üzerine Brenda başgardiyana gidip ziyaret süresinin son beş dakikasını Nicole'e devredip edemeyeceğini sordu. Hayır yanıtını alınca Brenda rica minnet başgardiyanı ikna etmişti.

Nicole, Gary'nin yanına gittiğinde, Brenda Nicole'ün baldızı Sue Baker'le görüşüyordu. Ziyarete Sue Baker de gelmişti. «Çok üzgün, Nicole,» dedi Sue.

Brenda, Gary'nin bu kez hapisten zor çıkacağını söyledi. «Eğer Nicole takılırsa bu adama, hayatını mahveder.»

Sue, «Söyledik, ama dinlemiyor bizi,» yanıtını verdi.

Nicole dışarı geldiğinde ağlıyordu. Brenda'ya sarılarak, «İkimiz de onu seviyoruz,» dedi.

Brenda, Nicole'e bu sevdadan vazgeçmesi, yaşam boyu ziyaret etmekten başka bir şey yapmayacağı uyarısında bulundu. Şimdi de Brenda ağlıyordu. Brenda, «Güzel anılarınla çekil git,» diye salık verdi.

«Hayır, onu terketmeyeceğim.»

Nicole, Brenda'ya karşı anlayamadığı bir yakınlık duymaya başlamıştı. Ziyaret süresinin beş dakikasını bana verdiği için ona bir milyon Dolar borçlu hissediyorum kendimi, diye geçirdi içinden.

6

3 Ağustos günü Provo'da asıl mahkemeye hazırlık niteliğinde bir ön duruşma vardı. Savcı Wootton elinden geldiğince en ağır cezaları istemeye kararlıydı. Bir sürü tanık bulunmuştu. Bu nedenle bütün sorun davanın pişmiş aşına su katılmasını önlemekti. Savunma avukatları erteleme isteyince Wootton itiraz etti.

Sanığın yiyeceği cezadan savcı emindi. Daha doğru bir deyişle, eğer ceza yemezse savcının yüzünden yememiş olacağı kanısındaydı. Mahkemeden ölüm cezasını koparabileceğine yüzde yüz gözüyle bakmıyordu. Bu nedenle de her davadan önceki oturumda olduğu gibi sinirleri gergindi.

Hazırlık duruşmasında Gilmore sanık sandalyesine çağrılmadı. Fakat ara verildiğinde, Wootton onunla yüz yüze gelerek konuştu. İyi anlaştılar. Hatta şakalaştılar bile. Wootton, Gary'nin zekâsı karşısında etkilendi. Gilmore cezaevi sisteminin kuruluş amacına, yani mahkûmları normal iade amacına hizmet etmediğini söyledi. Gary'nin kanısınca, cezaevi bu açıdan tam bir başarısızlık örneğiydi.

Gilmore'un onu yumuşatmaya çalıştığını farketmişti Noall. Şimdiye dek böylesine dürüstlük duygusuna sahip bir savcıyla karşılaşmadığını söylüyordu Gary.

Her mahkûm böyle bir davranış gösteremezdi. Wootton'a göre, Gilmore bir uzlaşma zemini arıyordu. Ölüm cezası isteneceğini duymuş olabilir ve iyi hal ve hareketi sayesinde savcıyı yu-

muşatmayı amaçlayabilirdi.

Beklendiği gibi, Gilmore savcıya sonucun ne olabileceğini sormadan edemedi. Noall onun gözlerinin içine baka baka, «Ölüm cezası istenebilir,» dedi.

«Biliyorum, ama bana gerçekten ne yapacaklar?» diye sordu Gary.

Wootton da yineledi, «Seni idam edebilirler.» Gilmore'u şaşırmış gördü.

Snyder de Noall'a sokulmaya çalışarak, sanık kasten adam öldürdüğünü kabul ederse, onu ömür boyu hapis cezasına razı etmeyi denedi. Wootton, «Olmaz,» gibilerden bir yanıt verdi.

Gilmore'un siciline bakarak ölüm cezası istemek üzere hazırlık yaptı. Sicili, cezaevinde şiddet olaylarına karışması, hapisten kaçma girişimi, Gary'nin normal hayata uyum sağlamasının olanaksızlığını gösteriyordu. Wootton bu nedenlerden ötürü şu gardiyanlar için bir tehlike oluşturabilirdi. Üç, topluma yeniden kazandırılma umudu boştu. Bunlara bir de soğukkanlılıkla işlediği çifte cinayeti ekliyordu.

7

3 Ağustostaki hazırlık duruşmasına Nicole de gelmişti. Fakat Gary ile ancak birkaç saniye görüşmesine izin verdiler. Gary'nin ayaklarına zincir bağlamaları Nicole'ün tepesini attırıyordu. Sonra bir kez sarılması için izin verdiler, ama Gilmore'u zor çektikleri için öpüşmeleri uzun sürdü. Nicole mahkeme salonunda bir sandalyeye oturduğunda, dönen dünyadan düşmemek için kendini zor tutuyordu. Dışarıda, yaz güneşi altında atsinekleri sıradan bir yaşamın ifadesi olarak vızıldıyorlardı. Nicole eve dönerken çılgınca bir yolculuk yaptı. Dört yol ağzında ışıklara aldırmayarak araçlara bindirme isteği duyuyordu. Ertesi gün postacı geldiğinde, Gary'den bir mektup aldı. Duruşmadan hapisaneye döner dönmez kaleme aldığı mektuptu bu. Nicole karşıdan gelen her araca çarpma isteğiyle yanıp tutuştuğu dakikalarda, Gary'nin bu mektubu yazmakta olduğunu öğrendi böylece.

Gary'nin mektubunu yutar gibi okudu. Tekrar tekrar oku-

du. Belki beş kez okumuştu ve mektuptaki sözcükler, kafasının içine dünyanın en yüksek tepelerinden esen bir rüzgâr gibi bir giriyor, bir çıkıp gidiyordu.

3 Ağustos

Bana tattırdığın dürüst ve apaçık bir aşk için hiç de hazırlıklı değildim. Bana karşı cephe alınması, yalan dolan, bayağılık, kötülük ve nefret gibi boktan durumlara öyle alıştırılmıştım ki... Bütün bunlar beni çevreleyen olağan koşullardı. Bunlar beni şekillendirdiler. Dünyaya kuşku, çekingenlik, korku, nefret, hile, alay, bencillik dolu gözlerle bakıyorum. Kabul edilmesi olanaksız şeylere olağan gözüyle baktıktan başka bunları olağanmış gibi kabullendim de. Beni çevreleyen bu çirkin ve aşağılık hücreye göz gezdiriyorum da, gerçekten bu pis ve küf kokulu yere ait olduğumu idrak ediyorum. Başka nerede olabilirdim ki? Sifonu çekince çalışmayan tuvaletten fışkıran sular yerlere yayılmış. Duş pis ve verdikleri yamyassı ranza yatağı eskimekten kapkara olmuş. Yastığım yok. Köşelerde hamamböceği ölüleri birikmiş. Geceleri sivrisinekler vızıldıyor. Işık da ölü gözü gibi. Burada düşüncelerimle baş başayım ve yaşlandığımı hissediyorum. Anımsar mısın, sana yaşlılıktan söz etmiştim. Sen de bana, «Ne çirkin şeydir,» demiştin... Ah, o yaşlılık, yaşlılık. At arabası tekerleklerinin gıcırdadığını duyar gibi oluyorum. Öylesine içimi burkan ve çirkin bir ses ki... Giderek de bana yaklaşıyor. Küçükken bir kâbus görmüştüm. Kafamı koparmışlardı. Fakat bu bir rüyadan çok bir anı etkisi yaptı bende. Birden fırladım yataktan. Yaşamımda bir dönüm noktası oldu benim için... Son zamanlarda bunun anlamı belirginleşiyor. Çok eskiden kalmış bir borcum var. Nicole, bu söyleyeceklerim seni allak bullak edebilir. Hiç kimseye açmadım bunu. Yalnızca anneme açmıştım o kâbus gecesi. Gelip beni yatıştırmıştı, fakat o akşamdan sonra bir daha hiç konuşmadık bu konuda. İşte, bir gece sana sözünü etmeye başlamıştım. Epey derinine iniyordum, ama senin bu konuyu dinlemek istemediğini farkettim. Öyle zamanlar oldu ki, yıllarca aklıma bile gelmedi. Sonra birden bir şey (bir giyotin resmi, bir cellat tahtası geniş ağızlı bir balta, hatta bazen bir ip

bile) onu tekrar aklıma düşürür. Ve günlerce çok özel, kendime ilişkin bir şeyler öğrenecekmişim gibi kulağımı meçhule dayarım. Bana ait her nasılsa tamamlanmamış ve beni başkalarından ayıran bir olgu bekler dururum diken üstünde. Bir şeyler borçluymuşum gibi geliyor. Öyle geliyor bana. Bunun ne olduğunu ah bir bilsem.

«Sen şeytan mısın?» diye sormuştun bir gün bana. Anımsıyor musun? Değilim. Şeytan benden çok daha zeki olurdu, çok daha geniş çapta etkinlik gösterir ve mutlaka vicdan azabı çekmez. Bir de şu var: Şeptanın içinde aşk yaşamaz. Belki Tanrı'ya şeytandan daha uzağımdır. İyi bir şey değil bu tabii. Kötülükle daha senli benliyim galiba iyiliğe oranla. Bu da iyi bir şey değil. Dürüst olmak istiyorum, tümüyle dürüstlüğe yöneltilmek istiyorum, borcumu ödemek istiyorum (bedeli ne olursa olsun!), üstüme leke sürülsün istemiyorum, suçluluk ya da korku duymak istemiyorum. Dilerim, söylediğim basmakalıp bir şey değildir ama Tanrı'nın gözüne girmek isterim. Dürüst, temiz ve haklı olduğumu bilmek isterim. İnsan bu dediğim gibi olunca, böyle olduğunu bilir. Böyle olmayınca da yine bilir. Her şey insanın içindedir, herkesin içindedir her şey... Fakat ben öyle sanıyorum ki, ben bundan kaçtım ve yanaşmaya çalıştığım zaman da yanlışlıklar yaptım, cesaretim kırıldı, canım sıkıldı, tembellik çöktü üstüme ve sonunda kabul edilir olmaktan çıktım. Peki, şimdi ne yapayım? Bilmiyorum. Kendimi asayım mı?

Yıllardır düşündüm bunu. Yapabilirim de. Devletin beni idam etmesine umudumu bağlasam? Bu intihardan daha kolay ve akla yatkın. Fakat bu eyalette 1963 yılından bu yana hiç kimseyi idam etmediler. (Yasanın idam cezasını öngördüğü son yıldı 1963). Peki ne yapayım? Hapisanede çürüsem mi? Toplumun bokluklarının masum kurbanı, zokayı yiyenin ben olduğumu, anamı ağlattıklarını düşüne düşüne, içimi kemirerek mi yaşlanayım? Ne yapayım? Uzun süredir rastlamak istediğim Tanrı'yı arama uğruna tüm bir yaşamı hapiste mi geçireyim? Yeniden resim yapmaya mı başlayayım? Şiir mi yazayım? Bana sunduğun fakat şımararak hemen bir kamyonete sahip olmak uğruna pazartesi gecesi heba ettiğim o olağanüstü aşkın kaybı için kalbimi kemirip durayım mı? Ne yapayım? Her zaman önümüzde bir

seneçenek vardır, değil mi?

Senin bu soruları benim için yanıtlamanı istemiyorum. Meleğim, sakın böyle bir şey istediğimi sanma. Kendi seçeneğimi kendim saptayacağını. Fakat bu konuda söylemek istediklerin varsa sana kulak veririm.

Tanrım, Nicole'ü seviyorum.

RÜYANIN GÖLGELERİ

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

SİHİRBAZ GİBİ

1

Gary, Marion Cezaevinden çıktıktan ve Provo'da Vern'le İda'nın evinde kalmaya başladıktan kısa zaman sonra, Anneler Gününde Bessie'ye beş kiloluk bir kutu çikolata göndermişti. Ardından da bir mektup. «Bu kadar mutlu olabileceğim hiç aklıma gelmezdi. Utah'ın en güzel kızına sahibim. Anneciğim, çalarak sağlayacağım paradan çoğunu çalışarak kazanıyorum.»

Bessie de verdiği cevapta, «Hep böyle bir şey olsun istemişimdir. Böyle bir kıza sahip olduğun için seviniyorum. Bir gün Nicole'le tanışmak isterim,» diye yazmıştı.

Bir daha haber alamadı Gary'den. İda'ya telefon ettiğinde, Gary'nin bir dükkândan bir şeyler çalıp çıkarken başının derde girdiğini öğrendi. Bessie oğlunun kendisine telefon etmesini isterdi. Fakat Gary başı dertte olduğunda, ortalarda gözükmeyen bir tipti.

Cinayet haberini öğrendiği zaman evi olan karavanın merdiveninde güneşleniyordu. Telefonu çaldı. «Sen misin, Brenda? Gary'ye bir şeyler mi oldu?» diye sordu hemencecik. Bir banka soyduğunu sanmıştı.

Brenda kasten adam öldürme suçuyla Gary'i tutukladıklarını bildirdi. «Olamaz,» dedi. «Gary kimseyi öldürmez.» Telefonu yeni kapamıştı ki, yeniden çaldı. İda kanların Bushnell'in başından nasıl aktığını anlattı. «Vern de gördü,» diye ekledi. Bessie anlatılanları bir daha zihninden silip atamayacağını düşündü. Sonra Vern aldı telefonu. «Gary'ye idam cezası verecekler.» Bu kadarı artık çok geldi. İdamdan hep korkmuştu Bessie. Utah'ta geçirdiği gençlik yıllarında ne zaman bir idam haberi duysa, gider bir yere saklanırdı.

Vern'in söylediğini oğlu Frank Jr.'a aktardı. Fakat en küçük oğlu Mikal'e bir şey demedi. Fakat sonradan o da duymuştu.

Bessie 1952 sonbaharını düşünüyordu. Gary'yi güzel sanatlar okulunda öğrenim görmesi için ıslahevinden çıkarmışlardı. Okulun bulunduğu Eugene'de kalacak, zaman zaman da eve gelmesi için izin vereceklerdi. Daha ilk günü Gary annesine gelmişti. Yalnızca öğleden sonra kalacaktı sözde, sonra gece de kaldı. Sabahleyin kahvaltıda birbirlerine çok yakın hissettiler kendilerini. «Uzun süredir ilk kez aynı çatı altında geceyi birlikte geçirdik, Gary,» dedi. On yıl olmuştu. Gary yumurtalarını yerken birasını da içmişti. Sonra da Eugene'deki güzel sanatlar okuluna gitmişti.

Gary gittikten sonra, son olarak 1962 yılında birlikte olduklarını düşünmüştü. Garyve annesi şarkıcı Johnny Cash'in hayranıydılar. Gary yukarıdan plaklarını indirmiş ve gün boyu Johnny Cash'i dinlemişlerdi. Şimdi bu plaklar annesine hüzün veriyordu.

1972 yılının aynı sonbaharında Gary bir akşam otomobille evinin önüne gelmiş ve annesini yemeğe çıkarmak istediğini söylemişti. Saatin geç olduğunu, giyimli olmadığını hatırlatmıştı annesi. Birlikte oturup uzun boylu konuşmuşlardı. Birkaç akşam sonra polis arabası karavan evin önüne dayanınca, annesi oğlunun bir iş karıştırdığını anlamıştı.

Ertesi sabah bir komşu gelip, «Oğlunu o silahlı soygun yüzünden mi alıp götürdüler?» diye sormuştu. Bessie haberi gazetede okuduğunda, hasta düşünceye dek ağlamıştı. Gary yüzünden döktüğü gözyaşları nehrine yeni damlalar ekleniyordu.

Şimdi 76 yazında bir kâbus söz konusuydu. Kendi Provo'ya

gitmiş olsaydı, oğlunun o adamları öldürmemiş olacağını düşündü. Nisan ayında İda'lardan ilk telefon açışında, «Anne, bir araba alacağım, Portland'a gelip seni buraya otomobilimle getireceğim,» demişti. Bassie gülmüş, «Gary, öylesine yaşlandım ki, dışarı çıkıp gezdiğimde benim için bando çalacaklar neredeyse,» demişti.

Birkaç ay önce, Gary henüz Marion Cezaevindeyken, Bessie'nin midesinin yarısını almışlardı. Romatizması iyileşsin diye aldığı aspirin midesini delmişti. «Bir yanımı düzeltirken öteki yanımın dikişi tutmuyor,» diyordu. Mektupları posta kutusundan almak ve komşu karavan eve gitmek için yürüyordu ancak. Başkaca dışarı çıktığı yoktu. Ama Gary'nin Provo'da birlikte oturma tasarılarına karşı çıkmıyor ve Nicole'den söz ettiği mektup gelinceye dek Provo'ya gitmeyi düşlüyordu.

Bessie bütün bu düşlemelerin geriye kalan tek zevkler olduğu kanısındaydı. Yoksa karavanı bile düzen içinde tutamıyordu. Evi de kendi gibi eskiydi ve dökülüyordu.

Cinayetlerden tam bir hafta önce Bessie, Gary'ye bir mektup yazmıştı. O zavallı iki Mormonun öldürülmelerinden bir ya da iki gün önce mektubu almış olmalıydı. Gary'nin dokuz yaşlarındayken çok sevdiği Crystal Springs Bulvarındaki evden sözetmişti mektubunda. Gary'nin bir rahip olmak istediğini söylediği yıldı. Mektubunda Bessie, o evi yıkıp yerine apartman diktiklerini bildirmiş ve «eksilen bir anı daha» diye yazmıştı.

Gary'de başının kesileceği korkusu Crystal Spring Bulvarındaki evde belirmişti. Haşarı bir çocuktu, fakat böyle bir korkuya kapılmamıştı o güne dek. Kardeşi Frank Jr. ile paylaştıkları yatak odasının duvarında daha önceki kiracıların sürdükleri parlak bir boya geceleri solgun bir yeşil ışık verirdi. Gary, «Anne, yine o şeyi görüyorum,» diye mırıldanırdı. «Boyadır, başka bir şey değildir,» diyen annesi çocuğu bir türlü ikna edemezdi. Duvara başka bir renk boya sürdüler,» diyen annesi çocuğu bir türlü ikna edemezdi. Duvara başka bir renk boya sürdüler. Bundan sonradır ki, idam edildiğini gördüğü rüyalar başladı. Bessie'nin yaşamı boyunca korkunç bir adam olarak kaldı, diye düşünüp üzüldüğü olurdu.

Evet, Gary, hüzünlü ve yalnız bir insandı. En hüzünlü ve

yalnız insanlardan biri. «Aman Tanrım,» dedi Bessie. «Hapiste o kadar uzun süre kaldı ki, ekmek parası kazanmak için nasıl çalışılır, borç nasıl ödenir bunları bilemiyor. Bunları öğreneceği yıllar boyunca hep içeride tıkılıp kaldı.»

Karavanın içi çok sıcaktı. Ulaşan haberlerin etkisi altında soluk almak içine buhar çekmek gibiydi. İnsan Portland'da hiçbir şey yapmadan oturduğu yerde bu sıcaktan iki üç kilo kaybedebilirdi. Zaten kadıncağız topu topu 52 kiloydu. Duvarlarla konuşan kadıncağız, «Burası Portland değil, Afrika herhalde. Buralara ilk geldiğimde oldukça yeşillik vardı,» diye söylendi. Portland'ın kent olarak büyüyüp büyüyüp, sonunda patlayarak yokolacağını düşündü.

Karavanın içinde hava aşırı sıcaktı. Biri fazla soluk alıp verse, patlama olacak ve karavan paramparça dağılacak gibiydi.

2

Babasının ölümünden sonraki yıl, Gary 22 yaşındayken, Oregon Islahevinden çıktığı, fakat silahlı soygun nedeniyle Oregon Cezaevine 12,5 yıllık ceza için girmeden önce dışarıda serbest kaldığı altı ay gibi kısa dönemde, bir gün Bessie Frank'ın satın aldığı ve güzel bir hayat sürdükleri eve geldiğinde, Gary'yi masasını karıştırırken buldu. Bessie'nin oğlu Gary ile Johnny Cash'in plaklarını birlikte dinledikleri gün de bu altı aylık döneme rastlar. Evet, Bessie eve girdiğinde, Gary'yi masasının çekmecelerini karıştırırken bulur. Gary, «Sana bir şey göstermek istiyorum,» der annesine. Kendi doğum kâğıdını bulmuştur. Belgede annesinin adı, kendi doğum tarihi yazılıdır. Ne var ki, kendi adıyla babasının adı açık seçik şu şekilde görünmektedir: Fay Robert Coffman ve Walt Coffman.

Ortaya garip bir durum çıkmıştı, çünkü, Gary'ye bu adı veren Frank olmuştu. Fay, Frank'ın ana adı nedeniyle, Robert de Frank'ın daha önceki bir evlilikten olma oğlunun adı nedeniyle verilmişti. Coffman soyadı da, doğum yeri olan Teksas'ın aynı adlı bölgesinden geliyordu. Frank bazı resmi kayıtların üstünü çizerek adını değiştirmişti. Bessie, Frank'ın bunu

eski bir izi kaybettirmek için mi, yoksa yeni bir isim almak için mi yaptığını bilemiyordu.

Kuşkusuz Bessie'nin Fay Robert adına tahammülü uzun sürmedi. Çevreden yeni bir isim vermesi, örneğin Doyle adını koyması öneriliyordu. Bessie bu addan hoşlanmıştı ama Gary daha hoştu. Bessie, Gary Cooper'i beğenirdi. Bu yüzden Bessie ve Frank tartışmışlardı. Gary, Frank'a Grady adını anımsatıyordu. Grady ise bir zamanlar kendisine bir oyun oynayan eski kayınbiraderiydi.

Bessie ile Gary herhangi bir tartışmaya girişmediler. Fakat ne zaman ki Gary huysuzlandı, o zaman Bessie, «Benden izin almadan masamı nasıl karıştırırsın, bir daha böyle bir şeye cüret etme,» diye çıkıştı.

Buna karşılık Gary de, «İzin almayı denesem, böyle bir gerçeği hiçbir zaman öğrenemezdim, değil mi?» dedi. «Tevekkeli, bu herif beni hiç sevmezdi.»

Bunun üzerine annesi, «Sakın, sakın haa, gayrımeşru bir çocuk olduğun teranelerine başlama,» diye tembihledi.

Bessie, Gary'nin doğum belgesine ilişkin gerçeği masayı karıştırdığı günden bir buçuk yıl önce bildiğini yıllar sonra öğrenmişti. Oregon Islahevindeki yönetici Gary'ye, Teksas kökenli doğum kâğıdında baba adının neden Gilmore değil de, Coffman olarak kayıtlı bulunduğunu sormuştu. Bu durum Gary'yi üzmüştü. Birden başlayan başağrıları nedeniyle beyninin elektrosu alınmıştı. Islahevinde çalışmayı reddedip kavgalar başlatmasından ötürü ihtar almaya başlamıştı. Psikiyatra garip rüyalar gördüğünden yakınmıştı. Herkesin arkasından laf ettiğini sanarak sinirleniyordu. Bu arada babası öldü. Cenaze için izin vermediler ıslahevinden.

Bütün bunlar Gary, annesinin masasını karıştırarak doğum kâğıdını ona göstermesinden önce olmuştu.

Bessie bu gülünç yanlış anlama yüzünden Gary'nin kendi kendini yediğini aklına getirmekten hoşlanmazdı. Gary yalnızca doğum kâğıdına bağlanmayacak kadar çok dertler açmıştı başına. Hele babasının değişik değişik isimlerle seyahatlere çıktığını

Gary'nin bildiği hesaba katılırsa. Ama yine de o kâğıt parçasının, 22 yaşındaki Gary'nin on beş yıllık bir hapis cezası yemesine neden olacak suçu işlemesinde hiç rol oynamadığından kesin olarak emin olamazdı. Bu olaydan sonra Bessie'nin safra kesesi öyle bozuldu ki, ameliyatla alındı. İyileşinceye dek aradan birkaç ay geçti. Bu yüzden Gary'yi hapiste ziyarete gidemedi. Onu bu kadar uzun süre görmediği ilk kez oluyordu. Bessie, Gary'nin yediği ağır hapis cezası ve kendi hastalığı nedeniyle şok üstüne şok geçirmeseydi, ziyaretçiler odasına getirilen oğlunu gördüğünde çığlığı basardı. Yirmi iki yaşındaki oğlunun alt çenesindeki iki dişi dışında hiç dişi kalmamıştı. «Takma diş hazırlıyorlar,» dedi Gary.

Bir dahaki ziyaretinde Gary takma dişlerinden memnun olduğunu söyledi. «Elmayı ısırıp diş ağrısı çekmeden yiyebiliyorum.» Başağrıları da kesilmiş gibiydi.

Bu ziyaretten sonra Bessie, «Ben Provo'ya ilk yerleşenlerin torunlarının torunuyum. Onlar nice zorluklara dayandıklarına göre ben de dayanacağım,» diye söz verdi kendi kendine. Brenda'nın, İda'nın ve Vern'in telefonlarından sonra bu sözü yineledi.

Bessie'nin anneannesi ailedeki tek İrlandalıydı. Gerisi İngilizdi. Bir nebze de Fransız kanı var sayılırdı. Bessie yüzde 98 İngilizdi ve Gary'nin İrlandalıyım demesine şaşardı. Aslında İrlandalı olduğu kadar da Teksas'lı sayılırdı. Çünkü Teksas'da doğmakla kalmamış, altı hafta kadar bir süre orada yaşamıştı da.

Bessie tam yetmiş sekiz kuzenli geniş bir aileye mensuptu. Çocukluk günleri geride kalmıştı, ama kanını taşıyan bir oğlunun iki kadının oğlunu öldürmesinin yarattığı üzüntü selleri arasında boğulmaktansa, çocukluk günlerini anımsamayı yeğliyordu. Gary'ye ait haberler yüreğini, tıpkı romatizmanın dizlerini ağrıtması gibi yakıyor, acıtıyordu. Acı, susmasını bilmeyen kötü bir konuşmacıdır, ona kulak verirseniz. Bu nedenle Bessie başka konular buldu kendine.

Birinci Dünya Savaşının Provo'sunu getirdi aklına. Beş yaşındaydı. Evlerinde telefon, elektrik yoktu. Yollar asfalt değildi, toz içindeydi.

Bessie küçüklüğünden beri ismini sevmezdi. Yaşadıkları bölgede ineklere bile Bessie adı verildiği olurdu. Herkese Betty diye çağırmalarını tembihlerdi. Lamba ışığında annesi kitap okurken, «Betty» diye düzeltirdi kendine Bessie denildiğinde. Elli yıl sonra da ismi hakkındaki düşünceleri değişmemişti. Betty denildiği dönemler, bilin ki, paralı dönemleriydi. Frank ona hep Betty diye seslenirdi. Her nedense Frank öldükten sonra herkes yine Bessie demeye başlamıştı. Şimdi Bessie, Gary'nin hayatının bundan sonraki bölümünü hapiste geçireceğini düşünüyordu. Eğer idam etmezlerse.

3

Sonra Provo'daki genç kızlık günlerini anımsadı. Golden Green balosunda kraliçe seçilişini düşündü. Brigham Young Üniversitesinden gelen delikanlıların onlara dans öğretişleri geçti gözünün önünden. Bir film şeridi gibiydi.

Bessie sinemayı sevmezdi. Salonun karanlığı kızkardeşi Alta'nın bir at arabası kazasında hayatını kaybettiği eski bir Noel gecesini anımsatırdı. Aile bir daha mutlu bir Noel geçirmemişti. Her Noel kutlanışında ortalığa bir hüzün çökerdi, topraktan kötü anılar çıkageliyormuşcasına.

Geçirdikleri en kötü Noel oydu. 1955'deki Gary'ye ilişkin Noel anısı aklına gelinceye kadar yani. 1955 Noel'inde Gary gençler ıslahevindeydi. Noel'de eve gelecekti, fakat bir kabahat işlediği için bırakmamışlardı. Bessie ve Frank da, Gary'nin kaldığı MacLaren Islahevine gidememişlerdi. 26 Aralık sabahı ıslahevinden gelip Gary'nin armağanlarını toplamış, götürmüşlerdi.

Bessie'in şu an için söyleyebileceği, güneşin sıcağına ve akşamın boğucu havasına rağmen, yaz mevsimin hiçbir zaman kış mevsimi kadar insanın içine yalnızlık düşürmediğiydi. Halen 63 yaşında olan Bessie, Gary'nin iki kişiyi öldürmesi haberinin duygularını bu temmuz gününde bir mezarlık soğukluğunda dondurması nedeniyle kendini 83 yaşında hissediyordu. Tanımadığı Bushnell'in yüzünü görüyordu. Tanımaması fark etmezdi, çünkü yüzü kanlar içindeydi.

4

Bessie evlenmeye karar verdiğinde Frank Gilmore boşanmış ve 37 yaşındaydı. Sevdiği için, ne boşanmış, ne de kendine göre yaşlı oluşuna aldırmıştı. Bessie evleneceğini evdekilere haber verdiğinde, yedi kız sahibi anneyle baba fazla üzülmüş sayılmazlardı.

Frank'ın annesinin güzel olduğundan hiç söz açılmamıştı. Bessie Frank'ın annesini gördüğünde şaşırdı. Fay'in parıltılı bir gülücüğü vardı. Minyon bir tipti. Saçları beyazdı. Gözleri inanılması zor bir mavilikteydi. Teni kusursuzdu. Dişleri de öyle. Yüzünde kırışık diye bir şey yoktu. Yaklaşık 70 yaşında olmasına karşın bir güzellik kraliçesi gibiydi.

Sahne hayatındaki adı Baby Fay'di. O günlerde medyumluk yapıyordu ve ender olarak yataktan çıkıyordu. Sacramento'daki kocaman bir evin yatak odasında herkes etrafında toplanırdı. Sihirli değnek sallar gibi herkesi yönetirdi. Ama Bessie'ye böyle bir şey yapmazdı.

Ne var ki, Fay'in etki dalgaları herkesi sarardı. Fransız kraliyet ailesiyle bir kan bağı bulunduğunu fazla çaktırmadan etrafa yayardı. Burbonlar ailesindenmiş. «Çocuğunuz olduğunda,» derdi Fay. «Fransa kraliyet ailesinin kanı onların damarlarında akacak.»

Fay'in haftada bir gün seansı olurdu. Yaklaşık 40 kişi 5'er Dolar ödeyerek bu seanslara gelirlerdi. Fay'e bir şey sorduğunuz zaman, yanıtını ya duvarda ya da tavanda çıkan bir güm sesinden alırdınız. Geceleri Fay yatağının çevresinde hayaletler dolaştığını hissederdi. Fay'in bu işi yapmak için din adamlarından alınmış ruhsatı vardı ve adı da Ruh Çağrıcısı'ydı.

Bessie onu tanıdığında, Frank, Salt Lake'de bir yılı aşkın süredir yaşıyordu. Buysa onun için olağan değildi. Frank eyaletten eyalete yolculuk eder ve özel dergilerde yayınlanacak ilanlar toplardı. Çoğu zaman bu dergiler henüz yayınlanmamış dergilerdi. Bazılarıysa gün ışığına çıkmadan, ismi var cismi yok dergiler olarak kalırlardı.

Frank değişik isimler kullanırdı. Kâh Sullivan, kâh Seville, kâh Kaufman'dı. Ya da Coffman, Gilmore, La Foe vb. Bir ara

babasının Yahudi olduğunu, fakat Fay'in Katolik okullarına ve kilisesine göndermesi nedeniyle kendisinin Katolik sayılacağını söylemişti.

Sahne sanatçılarıyla yakın ilgisi vardı Frank'ın. Yıllar boyu o eyalet senin, bu eyalet benim, Bessie ile yolculuk ettiler. New York ve Maine eyaletinden başka ziyaret etmedikleri yer kalmamıştı. Gittiği her yerde tiyatrolara bedava giriş kartı verirlerdi. Frank birden çok kimlik cüzdanı kullanırdı. Bessie sormazdı nedenini. Çünkü sorunca, «Eğer seni ilgilendirmiş olsaydı, elbet düşünür ve nedenini anlatırdım,» yanıtını alırdı. Bessie ona yabancı hissederdi kendini. Frank da ona karşı aynı şeyi hissederdi. Bessie her şeyin açık açık konuşulduğu bir ortamda yetiştiğinden birbirlerini anlayamıyorlardı. Fark etmezdi. Bessie hiçbir şeyi zorlamıyordu. İnsanları olduğu gibi sevmek gerektiği kanısındaydı. İnsanları değiştirince, onlar belki de sevimsizleşirler ve terkedilirlerdi.

Frank'ın altındaki araba kocamandı. Tıknaz ve sağlam yapılı vücudunu her zaman geniş, büyük ve rahat elbiselerin içine sokardı. Eğer askı kullanmasaydı, pantolonları yeri süpürürdü. Bessie onun Glenn Ford'a benzediği kanısındaydı. Sirklerin de içine girdiği gösteri dünyasında çalışması nedeniyle, aslanlar tarafından ciklet gibi çiğnenen yüzü Charles Bronson'unkine daha çok benziyordu. Şeytan gibi bir şeydi, kimseden de korkmazdı.

Yahudice de konuşurdu. Yahudilerle hemen dost olma yeteneği vardı. Rastladığını hemen Yahudileştirebilirdi. Çok seviliyordu bu huyu nedeniyle. Bir gün Bessie bir mağazadan bir eşya aldı. Frank fiyatını öğrenince, «Demek sana tam fiyatı karşılığında verdiler,» dedi. Betty'yi alıp mağaza sahibine götürdü. Mağaza sahibi, hanımefendinin Frank'ın eşi olduğunu bilmediğinden ötürü özür diledi.

5

Frank'la annesinin biraraya geldiklerinde konuştukları gözde konu Houdini'ydi. Houdini'nin kim olduğunu hiç açıklamazlardı. Adamdan nefret ettikleri kesindi. Onu öyle lakaplarla anarlardı ki, adamın adını anınca kanlarının beyinlerine sıçradığı an-

laşılırdı. Profesyonel sihirbaz olan Houdini'nin en ünlü numarası, elleri ve ayakları kelepçeli olarak kapatılıp kitlendiği sualtındaki sandıktan kurtulmasıydı. Houdini'nin, Frank'ı okutmak için Fay'e para veren adam olduğunu anlamıştı Bessie. Houdini'nin beyzbol oynayan bir çocuğun sopasını karnına indirmesi sonucu öldüğünü duymuştu. Frank da adı Weiss olan Yahudi babasının karnına indirilen bir darbe sonucu öldüğünü bir gün laf arasında söylemişti. Böylece Houdini'nin asıl adının Weiss ve onun da Yahudi olduğu belirlenmişti.

Sonraları durumu artık Fay de saklamadı. Ölürken de Bessie'ye akrabalık belgelerinin gizli bulunduğu yeri açıklayarak onları kimsenin görmesini istemediğini söyledi.

Bessie'nin çocukları Houdini konusunu fazla kurcalamadan büyüdüler. Üçüncü oğulları Gaylen Houdini'den pek hoşlanmaz, fakat hayranlığını gizleyemezdi. Çünkü Azizler Günü olan 31 Ekimde ölüm yıldönümünü kutlar, Mumlar falan yakardı onun için. Küçük kardeşi Frank Jr.'un 30 Ekim olan doğum yıldönümünün ertesi günüydü Houdini'nin ölüm yıldönümü. Frank Jr. amatör bir sihirbaz olarak Portland Sihirbazlar Derneğinin üyesi oldu. Gary bu işle pek ilgilenmedi.

Temmuz ve ağustos aylarının sıcağında karavanında yaşayan Bessie, Brenda'nın alaycı sesiyle, «İşte sevgili kuzenim, bu karavanda hapiste gibisin. Houdini sana bu hapisten nasıl kaçılabileceğini öğretmiş olmalıydı,» dediğini duyuyor gibiydi.

YİRMİNCİ BÖLÜM

SUSKUN GÜNLER

1

Çelik firmalarından Geneva Steel'de çalışan Cliff Bonnors bir akşam iş dönüşü Silver Dollar barına uğradı. Az sonra Nicole ve Sue Baker girdiler. Cliff için önemli bir gece oluvermişti. Nicole'le konuşmaya koyuldu.

Nicole fantezi bir elbise giymemişti, ama sırtındakiler onu terütaze göstermeye yetiyordu. İş dönüşü kendini kirli hisseden Cliff, «Eve gidelim ben yıkanayım, sonra çıkarız,» dedi. Nicole hapisaneye mektup bırakmaya götürürse çıkacağını söyledi. Razı oldu Cliff.

Aslında Cliff biraz bozulmuştu. Gilmore'un adını haberlerde duymuştu. Fakat o manyağın bu kızla ilişkisi olduğunu bilmiyordu. Cliff yıkandıktan sonra birlikte hapisaneye gittiler arabayla. Cliff mektubu gardiyana verdi. Döndüler, Silver Dollar'a gittiler yeniden. sonra Cliff, Nicole'ün adresini aldı.

O geceden sonra Cliff her iki gecede bir Springville'e gider oldu. Cliff karısından yeni boşanmıştı fakat duyguları henüz kökünden kopmuş değildi. Bu nedenle fazla istekte bulunması söz konusu değildi Nicole'den. Onun işlerine burnunu sokmuyordu. Nicole de memnundu bu durumdan. Yalnız kalmayı sevmediği için arada bir Cliff'in gelip havadan sudan konuşmalarından hoşnuttu.

Cliff fazla paralı biri değildi. Fakat Nicole'e yardım etmek hoşuna gidiyordu. Sigarası kalmasa hemen gidip alıveriyordu. Nicole'ün âdet günü olsa gidip bakkaldan Tampax getiriyordu falan.

2

Cliff'le olan arkadaşlığına benziyordu Tom'la olan da. Nicole'ün bir gece öyle canı sıkılıyordu ki, Sue'nun arabasında uyuyakalmıştı. Sue zorla onu kaldırıp benzin istasyonu kantinine götürdü. Yan masada Tom Dynamite oturuyordu. Benzin istasyonunda çalışan bir işçiydi. Motosikletiyle Nicole'ü evine götürdü. Arkadaş oldular. Fazla konuşmadılar ama aralarında bir yakınlık doğdu.

Bazen Cliff evine gittiğinde, Nicole'ü karanlıkta otururken bulurdu. Önündeki masanın üzerine mektuplar yayılmış olurdu. Işığı söndürmeden önce hepsini okumuşa benzerdi. Gary günde iki mektup yazıyordu. «Mektuplar da uzun,» derdi Nicole. Uzun sarı kâğıtlara beş on sayfa falan yazardı.

Hepsini tam olarak okuyor muydu? Cliff merak ediyordu.

«Hemen Hepsini okuyorum,» derdi. Aslına bakarsanız belki de kutsal yazı okur gibi son harfine dek okumuyordu. Bazı atladığı yerler oluyordu.

Sonra Nicole başını salladı ve hepsini okuduğunu söyledi. «Gerçekten hepsini okuyorum,» dedi.

4 Ağustos

Bana bir fotoğrafını gönderir misin? Gerçekten bitirim bir fotoğrafın olsun. Renkli de olsun, çünkü sende öylesine güzel renkler var ki. Seni yine görmeyi umut ediyorum. Sana baktığım zaman bazen tıkanır gibi oluyorum. Son birkaç kez seni gördüğümde öyle hissettim kendimi. Zaman ve mekân duygusunu yitiriyorum seni görünce. Başka bir dünyaya nakil gibi oluyor. Zihin bir boşluktan geçerek Aşk (büyük A ile) dünyasına zıplıyor. Sözle anlatılamaz. Gözlerine baktığımda bin yıl ötesini görüyorum. Sende kötülük bulamıyorum, tehlike sezemiyorum. Güzellik, güç ve güzellik görüyorum. Bunların hiçbiri-

nin üstüne pislik konmuş değil. İşte, sen busun. Gerçekten, korku diye bir şey de duymuyorsun, değil mi? Sende hiç korku izi görmedim. Bu müthiş bir şey. Korku çirkin bir şey. Sende böyle bir şey yok. Hayatta bu alandaki sınavı geçmiş gibisin ve bunun farkındasın. Uçurumun kenarına dek gitmiş ve oradan aşağıya bakmışsın sanki. Değerli bir varlıksın, Nicole. Buraya yazdığım şeylerin doğru olduğunu biliyorum ve seni bunca sevme nedenimin bir bölümünü oluşturuyor. Alnındaki o damarı çok seviyorum. Sağ meme ucundaki damarı da seviyorum. Onu da sevdiğimi bilmiyordun, değil mi?

7 Ağustos Cumartesi

Radyo sesi duyuyorum arkataraftan bir yerden. «Öğleden Sonra keyfi»ni çalıyorlar. Çok az öğleden sonra keyfi yaptık, değil mi? Öğleden sonra yalnız bir kez doyuma ulaştın benimle. Her ikimiz de ter içinde kalmıştık. Seni öylece sonsuza dek kollarımda sarmış tutabilirdim.

Seni kaybettiğimi sandığım pazartesi gecesi, ertesi günü ve onları izleyen günler derisi yüzülmüş bir insan gibi hissettim kendimi. Böyle bir acı hiç duymamıştım. Acı giderek arttı. Ne boğabiliyordum acıyı, ne de silkinebiliyordum. Tüm saatlerimin üzerinde gölge gibiydi. Bir zamanlar büyük acılardan geçmiştim, bu nedenle de acıya karşı bağışıklık kazanmış sayardım kendimi. Yaşamımın bir döneminde beni zincirle yatağa bağlamışlardı. İki hafta süreyle zincirlerle bir yatağa bağlanmış durumda, kanatlarını yaymış bir kartal gibi sırtüstü yatırdılar beni. Sonra nasıl olduğumu sormaya gülerek geldiklerinde, yüzlerine tükürdüm ve bu yüzden epey yumruk yedim orama buraıma. Ve Prolixin denen o saçma ilaçtan iğne vurdular. Beni dört ay süreyle bir sersem tavuğa çevirdiler. Felç olmuş gibiydim. Yardımsız ayağa kalkamaz olmuştum. Yardımla kaldırdıklarında da, ben ne bok yemeye kalkmıştım diye unutup yeniden otururdum kalktığım yere. Bu yüzden çok kötü olduğum sırada üç hafta hiç uyumadım. Yatağın bir ucunda oturarak deliliğin sınır kapılarında sürekli hayaller gördüm. Bir daha kendimi bulabilir miyim, diye çok kafa yordum. Yeniden resim çi-

zip boyayabilecek miyim acaba, diye merak ediyordum. 20 kilodan fazla kaybettim. Yemeği ağzıma götürecek gücüm yoktu. İşemeye gitmek bile zor geliyor, 10-15 dakikamı alıyordu. Düğmelerimi ilikleyemiyordum. Görme gücüm de çok zayıflamıştı. Bazen bana şöyle dedikleri olurdu: «Sen yaman delikanlılardansın, değil mi? Pantolon düğmesini ilikleyemeyenlerden...» Böyle boktan laflar ederlerdi. Ben de buna karşılık bazen «Sülaleniz...» diye açardım ağzımı. Hiçbir zaman rica minnet etmedim onlara. Yalnız olduğum zaman bile. Dayandım. Geçeceğini biliyordum. Silkinmeyi başardım.

Daha başka kötü günler de geçirdim. Hepsini atlattım.

Seni kaybettiğimi sandığım an duyduğum acıyıysa hiç duymamıştım ömrüm boyunca. Bu acıyı silkeleyip atamadım üzerimden... Senin bana dönmeni istiyordum, bildiğim tek şey buydu. Birkaç gece evinde kaldım. Öyle yalnızlık duydum ki, Nicole... Moral diye bir şey kalmamıştı. Sıfırdı. O odalarda gezinir, seni bulabilir miyim, diye bakınırdım. Perşembe günü işyerime gelip başka bir eve geçeceğini söylediğinde kalbım duracak gibi oldu. Gerçekten. Bu basbayağı maddi bir acı. Yalnızca zihinde duyulan bir şey değil. Hissedilen bir şeydi. Ve çok fena oldum. Cuma günü seni aradım fakat nerede bulacağımı bilemiyordum. Annen söylemedi.

Kendimi bir boşlukta hissettim. Şimdiye dek tanıdığım ve sahip olduğum gerçek bir değer uçup gitmişti elimden. Yaşamını anlamını yitirmişti. Bomboş bir yer olmuştu. Eğer içini dolduran gölgelerle peşimi her zaman izleyen hayaletleri saymazsan.

O acıyı bir daha duymak istemiyorum. Bütünleşebilmem ancak aşkınla oluyor, Nicole. Seni öyle özlüyorum ki, bebeğim. Gönderdiğin iki mektubu okuyunca ve senin güzel yüzünü gözlerimin önüne getirince, içimi saran karanlıklar dağılıveriyor ve o zaman sevildiğimi anlıyorum. Ve bu güzel bir duygu. Acı macı kalmıyor. Seninle beraberliğimiz yalnız iki ay sürdü. Fakat ne biçim dopdolu aylardı onlar. Ömrümde böylesi dolu iki ay yaşamadım. Hiçbir şeye değişmem onları. Yalnızca iki ay, ama birbirimizi çok daha uzun süredir tanıyor gibiyiz - bin, iki bin yıl mı? - birbirimiz için ne ifade ettiğimizi her şeyin günün birinde

tam kesinlik kazanmasından önce bilemeyeceğim, sen de bilemeyeceksin şimdiden... Fakat hep birbirimize âşık bir ömür sürmüşüz gibi geliyor bana. Bunu seni ilk gördüğüm gece anladım 13 Mayıs Perşembe gecesi Sterling'lerde gördüğümde. Bazı şeyler vardır ki, ne olduğunu bilemiyorsun. Ve öyle derin, öylesine hızla işledi ki bu şey - bir yenilenme, bir birleşme, bir şeye birden aşina olmak gibi. Ben ve sen Nicole, çok eski zamanlardan beri ben ve sen durumundaydık. Seni her zaman sevdim, meleğim. Birbirimize hiç kötü davranmayalım.

3

Cliff Bonnors'la Nicole buluştuklarında aynı hüzünlü düşünceler arasında birlikte yolculuk edebilirlerdi. Bazen aralarında tek bir sözcük bile geçmeden. Tom'uysa bambaşka nedenlerden ötürü beğeniyordu Nicole. Tom her zaman ya çok neşeli ya da çok üzgündü. Nicole'ü kendi dünyasından söküp çıkaracak bir tipti Tom. Hayat dolu, canlı. Her zaman hamburger ve kızarmış patates kokardı kerata. Tom'u da, Cliff'i de ayrı huyları nedeniyle beeğenirdi, fakat bunları sever miyim acaba, diye bir endişesi yoktu. Bir çerez gibiydi onlar. Onlarla sevişirken Gary'yi hiç aklına getirmezdi. Ya da hemen hemen hiç.

Gary ile olan sekse benzemezdi bunlarınki. Gary ile tam bir iş tutturabildiklerinde, etkisini ta kalbinde duyardı. Oraya gelip yuva kuran bir kuş gibi uçar gelirdi ilişkinin etkisi. Bu nedenle Nicole, Gary'yi cezaevine ziyarete gitiğinde, aklına ne Tom gelirdi, ne de Cliff. Ya da Barret veya kaçamak bir parti. Biri dünyada hayattı, öteki başka bir gezegende.

Zaman zaman geçirdiği moral çöküntüleri olmasa yaşamı fena geçiyor sayılmazdı Nicole'ün. Bazen Gary'ye neye malolduğunu, Gary'nin ona ne yaptığını düşününce, gerçek tüm çıplaklığıyla gözünün önüne geliverirdi. Ölüm cezası aklına gelince, gerçeği kavrayamaz oluyor, düşünceler kontrolünden çıkıyordu.

Ölüm Nicole'ün düşüncelerinin arasına gelip çökerdi. Daha doğrusu kendisi ölümün kucağında, ölüm de bir koltuk gibi görünmek üzere, otururdu. Koltukta arkaya doğru kaykılırdı. Kol-

tuk altüst duruma gelirdi. Fakat bu çok yavaş bir tempoyla olurdu ve karnaval yerlerindeki gibi heyecandan mı, yoksa sıkıntıdan mı olduğu bilinmeyen mide bulantısına benzer bir bulantı duyardı. Düşünceleri kafasından kovabildiğinde bile başı feci halde dönerdi.

Güneş ışığı ve hava meçhulüm olmaya başladılar! Cildimin esmerliği kayboluyor. Çok geçmeden bir hayeletten daha soluk olacağım. Hatta çok geçmeden bir hayalet de olabilirim.

4

Birkaç hafta sonra, Gary'yi hapisaneden akıl hastanesine götürüp getirmeye başladılar. Yaklaşık üç km. lik bir yoldu. Kasabanın batı bölümündeki Center Caddesinden alınıp giyim mağazalarının, dondurmacı dükkânlarının ve daha birçok eşya satış mağazalarının önünden geçerek doğuya, dağların yükseldiği bölgeye götürülürdü. Bu yolun sonundaki dağ etekleri Nicole'ün çimenler üstünde çıplak koştuğu yerlerdi. Gary şimdi, Nicole'ün eskiden sokulduğu geri zekâlı çocukların bakımevinde, Utah Devlet Hastanesindeydi. Başka bir koğuşunda tabii.

Gary'nin burada Nicole'le buluşması daha değişik koşullar altındaydı. Hapisteki ziyaretlerde birbirlerinin eline bile dokunamazlardı. Üstelik ne dediklerini de duyamazlardı. Ya radyonun ya da televizyonun gürültülü sesi konuşmalara engel olurdu. Ya da mahkûmlardan biri hücresinden öyle bir çığlık atardı ki, söyleneni duyabilmek için mücadele vermek gerekirdi.

Hastanede durum farklıydı. Küçük bir odada birlikte oturabiliyorlardı. Nicole kucağına oturur, Gary de ona sarılırdı. Beş dakika boyunca öpüşürlerdi. Bu öpüşmenin seksle bir ilgisi yoktu. Temas Nicole'ün vücudunu değil, ruhunu harekete geçirirdi. Kalplerin öpüşmesiydi, cinsel organların bir rolü yoktu. Uçup giderlerdi birlikte bir yerlere.

Sonra bu yolculuktan dönerler, dört kaçık mahkûmun kendilerini gözlediği sarıya boyalı duvarlı, beton ve çıplak bir oda-

ya iniş yaparlardı. Bu dört mahkûm fazla da bakmamaya çalışırlardı. Gary bunların muhbir olduğunu söylerdi. «Bunlara sürü zihniyeti aşılanmış,» derdi. «Birbirlerini de ispiyonlarlar.»

Dört kişiden her biri Gary'nin sözlerine ayrı tepki gösterirdi. Biri pişmiş kelle gibi sırıtır, biri Gary'nin şişkinliklerine yiyecek gibi bakar, üçüncüsü üzüntüler içinde olur, ötekiyse hastanedeki yönetim programının nasıl uygulandığını Nicole'e hesap vermek ister gibi anlatmaya çalışırdı.

Nicole yönetim programını yavaş yavaş anlar gibi oldu. Çeşitli hapis cezası çekmekte olan birkaç kişiyi buraya getirirler ve hastalardan birkaçıyla bir grup oluştururlar, kendi aralarında yöneticiler kurulu seçerlerdi.

Gary'nin eliyle Nicole'ün meme ucuna dokunuşunu dört gözle izleyen bu kafadan kontaklara karşı, Gary hastaların yönettiği bir hastanenin bombok bir yer olmaktan öte gidemeyeceğini söylerdi.

Gary hep hapisane hikâyeleri anlatırdı. Oysa şimdi bir hapisanenin nasıl yönetilmesi gerektiğine ilişkin fikirler öne sürüyordu. Cezaevi savaş temeli üzerine yönetilmeliydi. Mahkûmlar birbirlerine ne yaparlarsa yapsınlar her zaman gardiyanlara karşı birlik oluşturmalıydılar. İspiyondan daha kötü hiçbir şeyin düşünülemeyeceği bir savaş düzeniydi hapisanedeki. Gardiyanlarla memurlar muhbir sağlamak için gizli haberalma örgütü kuruyorlardı.

Hastanedeyse durum değişikti. Gardiyan yoktu. Hastalar sözde yönetimi ellerinde tutuyorlardı. Gary'ye göre, bunların beyni yıkandığından, seçimle işbaşına gelen hastalar doktorların adamlarıydı. Gary onlara, «Gönüllü muhbirler sizi,» derken Nicole gülmemek için kendini zor tuttu. «Hiçbirinde hayat ışıltısı yok. Kimse kimseye ilgi göstermiyor. Hep toplantı **gündemleri** düzenliyorlar.»

Her konu toplantıya götürülüyordu. Holü süpürmek için bir komite kuruluyordu. Süpürgelerdeki samanları ayıklamak için bir komite kuruluyordu. Her komite öteki komitenin kuyusunu kazmak için muhbir kullanıyordu. Gary'ye göre, hastaneye bir tahtası oynamış olarak gelen biri pekala bir mahkûm olup çıkabilirdi. Bir mahkûm da tahtası gevşemiş olarak hastaneye dü-

şebilirdi. Gary'nin bu dediklerini dört kişilik muhbir heyeti dinliyordu.

Gary bu arada Sunny ile Leblebi'yi sordu. Onlara bağırıp çağırdığı için üzgün olduğunu söyledi. «Çok iyi çocuklardı,» dedi. Bütün bunları gözetleme heyetinin önünde konuşuyorlardı.

Birkaç ziyaretten sonra Gary kendilerine tanınan bir saatin değerini kavramış gibi, yöneticilerle ilgili olarak ileri geri konuşma sevdasından vazgeçti. Birlikte otururlar el ele tutuşurlardı. Birlikte gezdikleri yerleri düşünürler ve birbirleri arasında gidip gelen nefesleri onlara can verirdi. Hüzün birinden ötekine gider gelirdi. Gary'ye yaptıklarını düşünerek Nicole'ün, Tom'un omzu üzerine akıttığı gözyaşı selinden eser olmazdı burada. Ya da Cliff'in karısının şimdi çocuğunu babasına göstermeyişi nedeniyle Cliff'le birlikte döktüğü gözyaşlarından da eser yoktu. Burada, Nicole'ün yüreğinden yükselen üzüntü Gary'nin yüreğini bulur, oradan da üzüntü dalgası yeniden Nicole'e nakledilirdi.

Gary'nin koğuşundan sorumlu doktor Woods bazen Nicole'ü odasına çağırırdı. Gary'nin yaptıklarından Nicole'ün kendini sorumlu tutmasına ilişkin konuşmalarında, pisikiyatri uzmanı Woods, Gary'nin karmaşık bir kişiliğe sahip bulunduğunu, Nicole'ü sevdiği için adam öldürecek tipte biri olmadığını belirtti.

Woods'un sözlerini öylece dinlerdi Nicole. Dr. Woods, Gary'nin akıl hastası olduğunu bile söyler, bu yüzden ölüm cezası vermeyeceklerini vurgulardı. Aktör Robert Redford'a benzeyen doktor ondan daha da yakışıklı ve iri kıyımdı. Nicole ömründe bu denli yakışıklı adam görmemişti. Gary ile ve gözetleme heyetiyle olan seanstan çıktıktan sonra doktorun odasında birkaç dakika geçirmek fena olmuyordu.

Hastaneden çıktıktan sonra Gary ile kendisi arasında kurduğu dünyanın dışındaki dünya yeniden belirmeye başlardı. Çocuklara yemek yetiştirmesi, arabayı tamire göndermesi gerektiği aklına gelirdi. Sorunları yeniden canlanırdı. Bu durumda az önce ziyaret ettiği hastaneyi anlatan Gary'nin mektubuyla

karşılaşmak gerçekten tuhaf olurdu. Çalınan kapıya cevap vermek için bir rüyadan uyanmış gibi olduğu anda, o rüyada öpüştüğü kişinin mektubunu almış olurdu.

5

10 Ağustos

Gözetleme heyetinden biri, elimdeki kurşunkalemi aldı ikiye parçaladı, silgi bölümünü çıkarıp attı. Neden diye sorduğumda, birine saplamamam için böyle yaptıklarını söyledi. İnanılmaz bir şey!

Nicole ben ne kötü bir yolculuğa çıktım dersin?

Üç gerzek hücremin dışında tartışıyorlar. Tartışma nedeni şu: Aralarından biri bir saat önce lazımlığını dökmüş, fakat asılı kâğıda not etmeyi unutmuş. Listede gerekli düzeltmeyi yapmak için bir kalem aramaya gittiler.

Nicole, ne kadar yalnızım. Birlikte yaşadığımız günleri özledim. Seninle aynı yatakta olmayı, yüzünü avuçlarımda tutmayı, insana kalbinde ziller çaldıran o güzel gözlerine bakmayı özledim. Sana kavuşmak için akşam eve dönmek ne güzeldi. İşyerinde saatler ne kadar da yavaş geçerdi!

Nicole, Tanrım! Sen dünyadaki en önemli insansın.

14 Ağustos

Su içtiğimiz musluk hücremin karşısında. Bazı düdüklerin nasıl su içtiğini bir bilsen. Biri var, pompa gibi iki üç dakika su çekiyor içine! Dün kavga çıktı. Öteki, bu kadar çok su içilir mi, diye sabırsızlandı. Biri de kahve höpürdetir gibi içiyor.

Ne boktan hayat...

Biri de volta atarken ağzından osuruk sesleri çıkarıyor.

17 Ağustos

Ne budalayım! Sabahın 7,30'unda düşünüyorum da, dün tam bir fırsat kaçırdım. Değil mi? Dün dediğini şimdi anladım. Je-

ton şimdi düştü. Sen bana, «Bir daha böyle fırsat geçiremezsin ele,» dedin. Şey, senin o güzel kutuna girme fırsatı vardı. Tam olarak duyamadım, bazen öyle oluyor, söylenenleri duyamıyorum. Bu sabah anladım dün dediğini. Gözetleyiciler arkalarını dönmüşken bir şeyler yapabilirdik kucağımda. Öyle kütük gibi oturdum kaldım. Tanrım, bebeğim, kafam başka yerlerde geziniyordu. Kendimi yiyorum şimdi, eşşek gibi fırsat kaçırdım.

18 Ağustos

Su içilen çeşmede yüzünü yıkayan bir tip var. Görmezlerse iyidir. Çünkü suçtur herhalde. Kadınlar koğuşundan birkaç kişi geldi, «Bir pompanız var mı?» diye sordular. Bizim zibidi, «İşte pompa, gelin alın,» diye sözde şaka yaptı. Kötü bir şaka bence.

19 Ağustos

En suskun günlerimi geçiriyorum.

20 Ağustos

İki psikiyatri uzmanı geldi bugün. Benimle konuştular. Ne korkunç ayrıntılara giriyorlar be...

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM

İNTİHAR

1

Kazadan sonra, ağustos ayında Nicole'ün arabası kötü durumdaydı. Barred'le düşüp kalkmaktan vazgeçtiği sıralarda olmuştu otomobil kazası. Barrett sorun çıkarmadan çekip Wyoming'e gitti. Arada sırada Nicole'ün Springville'deki evine uğrar, «Yardıma ihtiyacın var mı?» diye sorardı. Parası. Parası olsa da Nicole'e fazla koklatmazdı. Fakat bir gün, «Arabanı ben tamir edivereyim,» dedi

Ertesi gün Nicole, Gary'yi ziyaretten döndüğünde otomobili evinin önünde yoktu. Barrett tamir için almıştı. Onarım sırasında debriyaj balatasının değiştirilmesi gerekti. Parası yoktu Nicole'ün. Bir çözüm yolu düşünmeye başladı. Hoşa giden bir yol değilse de deneyecekti.

Nicole gitti ve o bölgedeki süpermarketin müdürü Albert Johnson'u buldu. Nicole'den iki misli yaşlıydı Albert Johnson. Nicole eskiden tanıyordu onu. Mağazasına gider alışveriş ederdi, alışveriş ederken bir o kadarını da yürütürdü dükkânından.

Bir gün dükkândan çıkarken durdurdular Nicole'ü. Yarım kilo margarin yağı ve birkaç çocuk maması kavanozuyla yakalanmıştı torbasında. Mağaza yöneticileri polis çağıracaklarını söyleyince, Nicole epey ter döktü korkudan, çünkü daha önce bir kez daha böyle bir şey yaptığından hapsi boylayabilirdi.

On beş dakika dil döken Nicole'ü, Albert Johnson bağışladı. Hiçbir zaman merdiven basamaklarının üst düzeyine çıkma olanağı bulamayan Nicole'ün hayatını daha da zorlaştırmak is-

tememişti. Süpermarket müdürü Nicole'e biraz asıldı ama genç kadın yüz vermedi. Bir süre sonra zaten Nicole, Provo'dan Spanish Fork'a taşınmış ve o mağazaya bir daha gitmemişti. Şimdi, bir yıl sonra Nicole, Albert Johnson'a giderek ondan 50 Dolar borç istedi ve borçlu kalmamak için de adamla yattı. Albert Johnson iyi davranmıştı ona, ama çirkin bir ilişkiydi bu.

2

Barrett, Nicole ile olan ilişkilerinin duygusal yanını düşünüyordu o gün. Nicole'ü annesi ve babasıyla tanıştırmaya götürdüğünde annesinin, «Evde yatırmam sizi, isterseniz otomobilde geceleyin,» dediğini anımsadı.

Sonra bir gün Nicole, Sunny ve Jeremy ile otomobile binerlerken, hayvan yapılı Joe Bob Sears yüzünden başına gelenleri anımsadı. Bob Sears karşı taraftan Mavireck'iyle çıkagelmiş ve önlerini kapamıştı. Joe Bob, Nicole'ü, çocukları çekip arabasına almıştı. Nicole bağırıp çağırıp Bob'a küfürler yağdırmıştı. Hayvan yapılı Bob'dan, Barrett de az daha nasibini alıyordu. Kendinden güçlü ve uzun boylu olduğunu görünce Barrett fazla sert çıkamamış, bu yüzden de içine dert olmuştu. Bob «Bu kadın benim,» diye polislere bile kafa tutmaya çalışmıştı.

Barrett, ben bu kadın için nelere katlandım, neler yaptım, ne durumlara düştüm diye kurduğu bir sırada, sabahın üçüne doğru Nicole'ün evine gitti. Nicole oturmuş Gary'ye mektup yazıyordu. Rahatsız etmemesini, Gary'ye mektup yazdığını söyledi. Barrett pat diye canının Nicole'ü çektiğini söyledi. «Şimdi canım çekmiyor,» dedi Nicole.

Yerinden kalkan Nicole'ü, Barrett kolundan tutup yerine oturttu. «Cani sevgiline mektup mu yazıyorsun?» diye sordu. «İçimden geçenleri bilsen korkarsın.»

Nicole, «Hiçbir şey beni korkutmuyor,» yanıtını verdi.

Barrett, Gary'nin duvardaki fotoğrafını çekip yırtmak istedi. Polaroid fotoğraf kâğıtları zor yırtılırdı. Yırtamayınca çakmağı çıkardı ve, «Şu orospu çocuğunun resmini ver bana, yakacağım,» dedi. Fotoğraf yakarken Nicole bir kül tablasını kafasına indirdi.

Nicole'ü kaldırıp bir yerden bir yere atıyordu. Neredeyse Joe Bob olmuştu. Aslında Nicole, Barrett'le her zaman başedebileceğini sanırdı, fakat bu gece kızgınlığın etkisiyle Barrett güçlenmişti.

Derken Sue Baker erkek arkadaşıyla geldi. Kapıyı çaldılar. Barrett defolup gitmelerini söyledi. Hemen çekip gittiler, fakat Nicole polise haber vereceklerinden emindi. Nitekim biraz sonra polis geldi. Barrett'e, «Ne oluyor burada?» diye sorduklarında «Hiiç,» dedi. «Hiçbir şey yok.»

«Bok yok,» diye atıldı Nicole. Sonra özür diledi kullandığı sözlerden ötürü. «Bir saattir beni dövüp duruyor.» Barrett geceyi hapiste geçirdi.

Ancak polis gittikten sonra Nicole, Barrett'in kendini ne denli çileden çıkardığını anladı. Bir ara polis eline kelepçe vurduğunda, Nicole'ün gözü mutfaktaki bıçağa kaymış, şimdi tam zamanıdır Barrett'i boğazından kesmenin, demişti kendi kendine. Çabucacık işi biter, kendisini de Gary'nin yanı başındaki hücreye kapatırlar, diye düşündü.

Barrett hapisten çıktıktan sonra Nicole'ün arabasını sattı. Mantıki bir sonuçtu bu. Mahkeme işleri için paraya gereksinim duymuştu. Nicole ondan yalnızca para sızdırmamış, başına dert de açmıştı. Önce arabanın para eden parçalarını söküp sattı, sonra da bir hurdacıya verdi.

Nicole bunu öğrendiğinde Barrett'in kamyonetinin ön camını kırmaya karar verdi. Serin bir ağustos akşamıydı. Ödünç aldığı çekiçle Barrett'in kaldığı motelin önüne gitti. Sinirlerini yatıştırmak için iki Valium hapı aldığı halde ifrit gibiydi. Camı kırmaya hazırlanıyordu ki, Barrett bir ses duyup dışarı çıktı. Nicole kamyonetin deposuna toprak atmadığına hayıflanıyordu.

Sonunda Barrett, Nicole'e 100 Dolar verdi. Nicole artık arabasızdı. Bu parayı başka şeyler için harcayacaktı. Yiyecek, kira gibi.

3

Gary'ye, Nevada'daki bir kadından hapisaneye mektup geldi. Mektupta 27 yaşında, boşanmış, boyunun 1,65 olduğunu, bi-

raz tombulca sayıldığını yazıyordu. **«Lütfen aklından geçen her şeyi bana sor. Çok serbest düşünceli bir kadınım ve hiçbir soru beni şoke etmez. Ateşli bir Amerikalı kadın tipiyim. Bundan da memnunum. Tabii, seks denen şeyi de severim. Şefkatten, ilgiden de hoşlanırım. Karşı seksten olanlarla yapılan her şeyi yapmak isterim.»** Gary bu mektubu Nicole'e gönderdi. Nicole de hemen Gary'ye bu konuda yazdığı mektupta, gönderdiği şeyin yüzüne indirilmiş bir tokat gibi geldiğini belirtti.

Bu mektuptan ötürü bu kadar sinirleneceği aklına gelmemişti. Gary'ye «seni seviyorum» diye kullandığı sözlerin altında onun için deli olduğu gerçeğini gördü. Başka bir erkek için böylesine bir kıskançlık hiç duyamamıştı. Kendini kötü hissetti. Hemen o anda gidip Gary'yi görmeden edemeyecekti. Hastaneye gitse, Gary belki cezaevine dönmüş olabilirdi. Bu nedenle cezaevini çevreleyen tel örgüler dışına gidip oradan avazı çıktığı kadar, «Gary Gilmore, beni duyuyor musun?» diye bağırdı. Öyle yüksek sesle bağırmıştı ki, karşı taraftan, «Evet, bebeğim,» yanıtı geldi.

Sonra bütün dünyanın duyması için, «Gary Gilmore, seni seviyorum,» diye çığlık atarcasına bağırdı.

Bir polis orada böyle bağırdığı için tutuklanabileceğini söyledi ona. Nicole bilmiyordu içindekileri bu biçimde dışa vurmanın yasak olduğunu. Gary'ye gitmesi gerektiğini bağırarak bildirdi. Rahatlamıştı.

20 Ağustos

Bebeğim, dünyanın en güzel şeyi başıma geldi. Bir perinin, «Gary Gilmore, beni duyuyor musun? Seni seviyorum,» diye seslendiğini duydum. Evet, ben de seni seviyorum. Oooyoyoyyy! Hem de nasıl sevmek! Nicole kesinlikle harikuladesin. Sana bakınca şaşkına dönüyorum. Ne müthiş şeyler hissettiriyorsun bana, sözle anlatamam. Mutluluk gözyaşlarına boğuyorsun beni.

21 Ağustos Cumartesi

Bugün öğleden sonra birazcık uyudum ve insanı soğuk soğuk terleten o çok nefret ettiğim duyguyla uykudan kalktım. Bu artık

hissetmek düzeyinden bilmek düzeyine çıktı. Kapalı bir kutu içinde gibiydim. Dışarısı pırıl pırıl güneşli bir dünya, içinde bensiz dönüyor.

24 Ağustos

Öldüğüm zaman neyle karşılaşacağım? Yaşlılıkla mı? İntikam alan hayaletle mi? Karanlıkla mı? Ruhum evrene, düşünme hızı kadar büyük bir süratle mi fırlatılacak? Kiliselerde öğretildiği gibi yargılanıp ceza mı göreceğim? Sonun ötesinde hiçbir şey yok mu acaba? Hiçlik kavramını algılayamıyorum... «Hiçlik» diye bir şey olamaz. Her zaman bir şeyler vardır... enerji gibi bir şey. Acaba ölüm ne kadar süren bir yolculuk? Ani bir şey mi? Dakikalarca mı, saatlerce mi, haftalarca mı sürüyor bu yolculuk? İlk önce insanın nesi ölür? Vücudu herhalde. Fakat ruh yavaş yavaş mı savrulur? Değişik ölüm türleri mi var? Bazıları daha karanlık ve daha ağır, bazıları daha parlak ve daha hafif mi oluyor? Bazıları daha maddi, bazıları caddeden daha uzak mı oluyor ölümlerin?

Nicole, bir seçeneğimiz bulunduğuna her zaman inanırım. Ben öldüğümde veya şekil değiştirdiğimde ya da ölüm denen şu şeyi en iyi anlatan neyse, işte o zaman, seni beklemeyi, sana kavuşmayı kararlaştırdım... yani kalbimin ve ruhumun çok uzun bir süre bulmaya çalıştığım parçasını, karşılaştığım tek gerçek aşkı beklemeye karar verdim. O zaman bilme olanağı doğacak. O zaman, şimdi bildiğimiz fakat bilinçli olarak anımsayamadığınız her şeyi bilmek mümkün olacak.

O kızın mektubu yüzüme bir şamar gibi geldi, dedin. Böyle olsun diye göndermediğimi bil. Ona mektup falan yazacak değilim. Sen hayatımdaki tek kadınsın, meleğim.

25 Ağustos

Bana biri kahverengi, öteki mavi keçe kalem alınanı istiyorum. Bir de suluboya fırçası ve güzel bir kâğıt bloknot. Fazla paran olmadığını biliyorum. Alamazsın zararı yok.

Bir ara «gerçek nedir» diye epey yoğun bir düşünme sürecine

daldım. Tek bir çizgide, bükülmeyen, dümdüz giden bir çizgide aradım gerçeği. Yalın, işlemesiz, basit bir gerçek. Tam olarak tatmin olamadım bu arayışımda. Fakat birçok gerçek buldum. Cesaret bir gerçektir. Korkuyu yenmek bir gerçektir. «Tanrı gerçek demektir,» biçiminde bir söz söylemek her şeyi çok basite indirgemek olur. Tanrı öyledir ama çok, çok daha fazla bir şeydir. İşte bu gerçekleri ve daha başka gerçekler de buldum...

Bir yığın gerçek buldum. Fakat doymamıştım hâlâ. Açtım... Açlığın birçok şey öğrettiği de doğrudur. Bu yüzden arayıp durdum. Ve bir gün talih yüzüme güldü. Yalın, dingin bir gerçekle karşılaştım. Güzellik ve Aşk Gerçeği. Derin, yoğun ve kişisel bir gerçek.

4

Nicole'un aklına «korkunç kayıp» deyiminin gerçekte ne anlama geldiği takıldı. Hayatınızdaki en değerli şeyi atmak demekti. Kendi hayatınızı da içine alan daha büyük bir şeyin gölgesinde yaşamak demekti. Şimdi, özel anlamıysa, Gary'nin ölmesine eşti.

Onu sevmediği, düşünmediği bir dakikası yoktu. Nicole'e bu zevk veriyordu. İçinde yaşayan varlıktan haz duyuyordu. Fakat garipti. Her nefes alışında ölecek birini her geçen gün daha çok sevdiğini fark ediyordu.

Bir gece Tom Dynamite geldi. Nicole onunla bir türlü doyuma ulaşamıyordu. Gary'yi o kadar çok düşünmüştü ki, onu düşünmenin verdiği zevki sürdürmekten kendini kurtaramıyordu. Tom yerde uyumuş ve sabahleyin Nicole'ü rahatsız etmeden çıkıp gitmişti.

Nicole sabah gözünü açtığında, gece uykuya daldığı sırada kendini sabahleyin öldürmeyi kararlaştırdığını anımsadı. Kalktığında aynı şeyi düşünüyordu. Yuvasından uzak düşmüş bir kuş gibi tedirginlikle oturdu yatağında.

Eğer önce o ölürse Gary yakında ona kavuşacağını söylemişti. Gary ona böyle demişti. O takdirde nerede olacağını ya da başka ne olabileceğini bilmiyordu. Fakat onunla birlikte olabilecekti öteki tarafta. Sevgisi öyle güçlüydü ki, ona bir mıknatı-

sın çekişi gibi yönelecekti. Onu hapisanede ilk gördüğü gün kendine çekmesi gibi.

Bir jilet buldu ve bir kâğıt içine sararak sutyeninin ortasına yerleştirdi. Fazla kımıldamazsa kesmez, diye düşündü. Çocuklarını bir arkadaşının evine bıraktı.

Hapisaneye gitmek için otostop yaptı. Arabadakiler arasında bir de eski bir mahkûm vardı. «Alıp götürseler, tecavüz etseler, sonra da boğazını kesseler korkmaz mısın?» diye sorduğunda, Nicole alaylı alaylı güldü. Jiletinin göğsünde bu iş için hazır olduğunu söyledi.

Hapisanede aynı yere gidip Gary'ye uzaktan bağırdı. Biri sonunda yanıt vererek onu başka bir hücreye götürdüklerini söyledi. Polis geldi, yine tutuklama tehdidini savurdu. Ama Nicole'ün umurunda bile değildi.

Bunun üzerine cezaevinin girişindeki odaya götürdüler. Kendini evinden daha rahat hissetti orada, sigarasını yerde söndürdü, tehditlerini gülümseyerek karşıladı. İsterlerse bırakırlar, isterlerse tutuklayabilirlerdi. Kadın polis olmadığından Nicole'le başedemediler. Nicole'ün jileti hâlâ yanındaydı.

Az sonra bıraktılar gitsin diye. Yol üzerinde çevre yoluna sapmadan küçük bir tünel gördü. Ancak birkaç adım genişliğinde ve ilerisi görülmeyecek kadar karanlık bir yerdi. Emekleyerek daldı beton tünelin ağzına. Elbisesinin kollarını yukarıya kıvırdı ve mümkün olduğu kadar bastırarak damarlarını kesti. Hoş bir duyguydu. Sıcacık bir şeyler geliyor, kan betona sıçrıyordu. Kolunun üzerinden kanın sıcacık ve güzelce aktığını hissediyordu. Bir yaraya merhem sürer gibi akıyordu. Ne kadar da çok geliyordu kan. Okyanustan tünele akıyor gibiydi. Kanın geldiği yeri görebiliyordu. Nicole dünyayı, kolunda açtığı yuvarlak delikten görebiliyordu.

Oturduğu yerde hissettiği tatlı ılıklık değişmişti. Bir fenalık geldi. Titriyordu vücudu. Soğuk hissetmiyor fakat titriyordu. Betonun üzerleri hep kan olmuştu. Zihninde ağırdan dolaşmaya başlayan tatlı düşüncelerin hepsi de kaybolmuştu. O anda ılık bir âleme kayması bitmiş, her şey soğumaya başlamıştı. Bu duygu hoşuna gitmedi. Uzanmak ve uyumak istedi. Hiç kımıldamamayı tembihledi kendine. Her şey son buluncaya kadar böyle ka-

lacaktı.

Sonunda, bir doktora gitmesi gerektiğini düşündü. Hiç olmazsa denemeliydi. En iyi çare bu olsa gerek. Denemek gerek. Olmazsa ölüme hazırlanırım.

Ayağa kalktı, doğru dürüst yürüyemiyor, baygınlık geliyordu. Hapisaneden çok uzakta değildi. Oraya kadar gidebildi. Bir polis araba yıkıyordu. Nicole'ü Utah Valley Hastanesine götürdüler. Orada jiletle kestiği yeri diktiler, kan verdiler. Ertesi sabah da taburcu ettiler. Fakat yaptığını hapisane yetkilileri öğrendiklerinde giriş iznini iptal ettiler.

Hastaneden çıktığı günün ertesi gecesi Nicole, Cliff Bonnors'la yattı. Kolu acıyordu. Ertesi gece kendini Tom Dynamite'le yatakta buldu.

Bazen Nicole aklından geçenleri Gary'nin okuyabileceğinden korkuyordu. Gary hapisteyken böyle bir şey yapmanın doğru ya da yanlış olduğunu düşünmüyordu. Bir adama âşık olduğu halde başkalarıyla yatıp kalkma deneyiminin ilginçliği Nicole'ü çekiyordu. Böyle bir şeyi daha önce yaşamamıştı. Sadık olmanın önemi neydi? Üzerinde düşünmesi gereken bir konuydu bu.

Sonunda Gary'ye bir mektubunda bu ilişkilerinden sözetmeyi kararlaştırdı. Bu ilişkilerine örnek olarak Kip'i vermek istedi. Kip Mormon mezhebine girmişti. Gary'ye, Kip'in bazen çıplak bir durumda kendisiyle oynaştığını, fakat yatmadığını yazdı.

Bir gün Kip kilise elbiselerini giymişti. Akşam kilisedeki ayine gidecekti. Fakat Nicole, Kip'e sataşmaya başlamış, Kip de giyinik durumda boşalmıştı. Pantolonu öyle buruşmuş, öyle ıslanmıştı ki, artık kiliseye gitmesine olanak kalmamıştı.

5

Gary, Cahoon'la biraz görüşmek istediğini söylediğinde şerif şaşırmadı. Gary hapisanenin düzeni neyi gerektiriyorsa, Nicole'ün tekrar ziyarete gelebilmek için kesinlikle buna uyacağını söyledi. Bunun üzerine Cahoon, Gary'nin Brenda'ya telefon ederek Nicole'e haber salmasına izin verdi.

Nicole ziyarete geldiğinde, Gary'ye tünelde jiletle bileğini

kestiğini anlattı. Denediğini fakat tamamlayamadığını söyledi. Ölmekten korku duymuştu. Gary insanın kanını akıtarak ölmesinin zor bir iş olduğunu söyledi. Deneyenlerin çoğu bu işi başaramıyordu. İntihar yollarının en zor olanıydı.

Kolu sarılıydı. Gary dikişlerini göstermesini istedi. «Oldukça derin kesmişsin.» Gary'nin bu sözleri Nicole'e övgü gibi geldi.

Gary hiç Kip'den söz açmadı

Cahoon bu ziyaretler için izin vermekle birlikte, aralarındaki mektuplaşmadan endişe duymaya başlamıştı. Böyle mektup mu olurdu? Mektuplardan birinde kız bileğini nasıl kestiğini, akan kanın nasıl sıcak olduğunu yazıyordu. Bu mektubu getiren görevli Cahoon'a, «Cinayetten yatan bir mahkûma ne biçim mektup gönderiyorlar?» dedi.

Cahoon dikkatlice okudu. Nicole ölümden sonraki hayattan dem vuruyordu. Nicole Gary'ye kitaplar getirirdi. Cahoon bunlardan birine baktı, ölümden sonra hayattan sözediyordu.

Cahoon ziyaretleri yasaklayıp yasaklamamayı tartıyordu ki, birden Nicole'un ayağı kesildi hapisaneden. Mektupları da gelmemeye başladı.

6

Nicole sonunda ağzından baklayı çıkarmayı denemişti. Gary'ye yazdığı sevgi dolu bir mektubun sonunda, erkeklerle yatmasından ötürü bu kadar çok vakit kaybetmenin anlamsızlığını dile getiren iki cümle vardı. Bu konuda Gary'nin ne düşündüğünü öğrenmek istiyordu Nicole.

5 Eylül

Mektubunu şimdi okudum. Uzun ve güzel yazılmış bir mektup ve sevgi dolu. Fakat beşinci sayfada şöyle diyorsun : «Ne iğrenç bir şey bunu yapmak. Ya içip sızmak ya da o işi yapmak için ne kadar çok vakit harcıyorum.» Kafama bir şey vurmuşlar gibi oldum. Kanım dondu ve birkaç dakika mektubu okuyamadım. Nicole, beni incitmek istemiyorsan, bir daha bana böyle bir şeyden sözetme. Kimsenin seninle yatmasını istemiyorum ve bunu aklıma getirmemeye çalışacağım.

Biri sanki başının yan tarafına bir yumruk indirmişti. Beyninde Gary'nin sözleri çınlıyordu. Bir daha hiçbir erkekle beraber olmasını istemiyordu. Zihnini bu düşüncelerin kurcalamasını istemiyordu. Nicole'ün kafasının içinde Gary ona söyle diyordu: **«Önüne gelenle düşüp kalkma, Nicole. Bu bende yine cinayet işleme isteği uyandırıyor. Cinayet işlemeyi kafama koyduktan sonra kimin öldürüleceği benim için önem taşımaz. Bunu bilmiyor musun?»**

Bir erkeğe, beni rahat bırak, diyerek uğraşmaktansa, işleri oluruna bırakmak daha rahat geldiğinden Nicole yapıyordu bu işi. Yoksa fazla önemsediğinden değil. Şimdi hayır diyebilmesi için bir neden vardı ortada. Cliff'le Tom'a yol vermek zor olacaktı. Çünkü bir kötülükleri dokunmamıştı ona. Üstelik Nicole'ün yalnızlığa tahammülü de yoktu.

Cliff'le Tom'a, artık gelmeyin, demek gerçekten zor olmuştu. Üstelik Nicole'ün eskiden kalma başka dalgaları vardı. Bu kez onlar geliyorlardı.

Nicole'ün düşünüp karar vermesi gerekiyordu. Bu yüzden Gary'i ziyarete gitmedi. Mektup da yazmadı. Gary'nin istediği biçimde davranmayı üstlenecek kadar onu sevdiğini söyleyebileceği ana dek bekleyecekti.

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM

SADAKAT

1

Son birkaç gündür Gary öylesine suskundu ki, şüphe çekiyordu. Cahoon bunun ardından kötü bir şey çıkabilir diye yanına bir hücre arkadaşı vermeyi düşündü. Gibbs adında bir mahkûmu genel koğuştan alıp Gilmore'un koğuşuna verdi.

Cahoon hücre kapısını kilitler kilitlemez, ikisinin kodes dili konuşmaya başladıklarını gördü. Örneğin kodes dilinde bir 'Bristol Leydisi' tabanca demekti. Bu dilin özelliği mahkûmların birbirlerine bu işin ne denli eskisi olduğunu göstermekti.

Cahoon giderken, ikisi de keçi sakallı bu hücre arkadaşlarının birbirine uygun düştüklerini düşündü. Şu farkla ki, Gilmore iri yapılı olması nedeniyle kediyle fare gibiydiler yan yana gelince.

2

Gibbs'in namusuyla ilgi duyduğunu söyleyebileceği üç şey vardı hayatta : Çocuk, kedi ve para. 14 yaşından beri kendi yağıyla kavrulmuş bir insandı. 17'sine geldiğinde 17.000 Dolarlık bir çek yazıp tahsil etmiş ve bu parayla kendine bir otomobil almıştı. Hep yeni araba kullanmıştı.

Gilmore 14 yaşına dek belki de 50 ev soydu. Belki de daha fazla.

Gibbs'in hapse ilk düşüşü 2,5 milyon Dolarlık sahte belge su-

çundan ötürüydü. Bir sonraki kez bir polisin arabasını havaya uçurduğu için içeri girmişti.

Gary 22 yaşında silahlı soygun yüzünden 15 yıl yedi. Cezası sonradan 11 yıla indirilmişti.

Gibbs lastik bot hırsızlığından da yatmıştı hapiste. İki haftada 40 bot yürütmüştü. Tanesi 139 Dolardı. Haftada iki üç yüz papel kazanırdı. Parasını idare edebilen bir tip değildi. Kusuru buydu.

«Benim sorunum da bu,» dedi Gilmore.

«Tamam,» dedi Gibbs. «Ama şu fark var: Benim arkamda iki adamım var. Peşime polis takıldığında, ortaya onlar atılır ve, 'Bu adamı neden rahatsız ediyorsunuz?' diye kendilerini feda ederler.»

Gibbs, Salt Lake yöresinden tanıdığı ağır topları saydı. Barbaro Biraderler, Len Rails, Ron Clout, Mardu ya da Gus Latagapolos gibi.

Gilmore de karanlık işler dünyasından tanıdığı bulunduğunu belirtmek için Aryan Biraderler'den söz etti. Gibbs, «Benim tanıdıklarım hayal değil, hepsi de sapına kadar erkek adamlar,» diye ekledi. Gilmore etraftan saygı gördüğünü belirtti. Kasten adam öldürmek insana bir statü kazandırıyordu. Sana, «Suçu ne amaçla işledin?» diye sorduklarında rahat rahat, «Kendimi tatmin için,» yanıtını verebiliyordun.

Gibbs dahil olduğu çetenin takma deniz motorları, normal motor, karavan ve treyler işi yaptığını söyledi. Evinle nakledilirken sinirlenmeyecektin, örneğin. Buna ikisi de kahkahayı bastı. «Yarım milyon Dolar ne güzel nakliyor karayolunda.»

3

«Benden önce çıkarken, bana bir vargel testere sağlar mısın?»

Gilmore'un bu sorusuna karşılık Gibbs, «Herkes sağlayabilir, ben de sağlayabilirim,» yanıtını verdi. Gilmore'u sevmişti. Kaliteli herif, diyordu.

«Baksana,» dedi Gilmore. «Beni buradan çıkaracak bir yol bulursan, sana istediğin gibi bir avanta sağlarım. Ülkeyi kadınım-

la birlikte terk için gerekli para dışında, söz, hepsi senin olur.»

«Ben buradan çıkmak istesem, gelip beni alacak adamlarım var,» oldu Gibbs'in yanıtı.

«Buralar çevrem olmadığından benim adamlarım yok.»

Gibbs, «Seni buradan çıkarabilecek biri varsa, o da benim,» dedi.

Yanlarındaki hücre kadınlara aitti. Kadın mahkûm bulunmadığı zaman yakaladıkları sarhoşları oraya atarlardı. İlk gecelerinde bir sarhoş vardı yan hücrede.

Gilmore gardiyanmış gibi sesleniyordu sarhoşa. «Ne istiyorsun bakiiim?» Sarhoş bir telefon etmek istediğini, kefalet olanağı arayacağını söyledi. Gilmore buna hiçbir yargıcın izin vermeyeceğini bildirdi. Sarhoş Gilmore'un numarasını yutmuştu. Bütün gece kahretti kendini, gardiyana bağırıp çağıracağı yerde.

Gilmore beden hareketlerine başlamıştı. Her akşam biraz jimnastik yapıyorum ki, uyuyabileyim,» diye açıkladı Gibbs'e. Yüz kez otur - kalk antrenmanı, takla, başının arkasında ellerini kavuşturma gibi hareketler. Gibbs hareketlerin sayısını hesaplıyordu sözde. Fakat yattığı yerden sigara içerken sayıların ucunu kaçırıyordu. Gilmore'un sol eli hâlâ zayıftı.

Sonra amuda kalktı ve on dakika öyle durdu. «Bunun ne yararı var?» diye soran Gibbs'e, Gilmore bilgi verdi. «Kanın beyinde dolaşmasına yardım ettiğinden saçları güçlendirir.» Gilmore genç görünümünü korumaya meraklıydı. Gibbs her mahkûmun genç görünme kompleksi olduğunu söyledi. «Neye yarar ki?» dedi. «Gençlik yıllarımız hapislerde heba oldu. Bence, 35'inden az gösteriyorsun. Ben senden beş yaş gencim ama senden beş yaş fazla gösteriyorum.»

«Yaş sayısı tabutun çivi sayılarıdır,» diye güldü Gilmore, yukarı ranzadan aşağı ranzadaki Gibbs'e bakarak.

«Sen sigara içmez misin?»

Gilmore, «Karşılığını ödeyecek olduğun bir alışkanlığa aklım ermez benim,» yanıtını verdi.

Yandaki koğuşta sarhoş herif söylenip duruyordu. Hapisane ranzasında bir sarhoşun ağlayışını dinlemek bir yaz gecesinde ağaç yapraklarının hışırtısı yerine geçerdi. Gilmore hapiste epey

uzun süre kalmasına karşın, zamanının çoğunu tek kişilik hücreye tıkılarak geçirdiğinden, hapiste para kazanamadığını söyledi. Öteki mahkûmlar gibi çalışma izni vermiyorlardı «tecrit» hücresindekilere. Ee, dışarıdan da para gelmiyordu. Bu nedenle sigara ve kutu içinde satılan şey alışkanlıklarını bırakmak zorunda kalmıştı. «Hem zaten sigara sağlığa zararlı,» dedi. «Sağlıktan söz açınca aklıma geldi...» diye ekledi Gibbs'e bakarak.

Sağlık deyince aklına ölüm cezası gelmişti.

«Suçunu kasten değil de kasıtsız adam öldürme maddesine uydurabilirse avukat, 6 yılla atlatırsın vartayı. 6 yıl sonra yine sokaklardasın.»

«İyi bir avukat nasıl tutayım? Avukatlarımın ücretini devlet ödüyor. Beni mahkûm edecek olanlar hesabına çalışan kişiler avukatlarım.»

4

«Boyuna çağırıp psikiyatristlerle konuşturuyorlar beni. Ne budalaca sorular yöneltiyorlar. 'Neden benzin istasyonunun kenarına park etmişim?' Onlara dedim ki, 'Eğer ortaya park etseydim, neden kenara park etmedin?' diye sorardınız.» Bir kahkaha attı. «Aslında deli numarası yapıp kurtarabilirim paçayı ama yapmayacağım.»

Gibbs onun ne demek istediğini anlamıştı. Gerçek bir insanın kendisine olan saygınlığını yitiren bir davranış olurdu delilik numarası.

«Adamlara söylüyorum. O cinayetler gerçek cinayetler değildi. Her şeyi bulanık sular ardından görüyor gibiydim o sıralar, diyorum.» O sırada sarhoş yine feryat figan ediyordu. «Yahu o sıralar bir filmde oynuyordum sanki, filmi de durduramıyordum, diyorum onlara.»

«Cinayetleri böyle mi işledin gerçekten?» diye merak etti Gibbs.

«Yok be sen de,» yanıtını verdi Gilmore. «Benny Bushnell'in odasına yürüdüm. Fıçı gibi o orospu çocuğuna yaklaştım, 'Paranı ve hayatını,' dedim.»

İkisi de güldü. Gecenin bu saatinde, cehennem gibi sıcak olan bu hapisanede, yan hücrede sarhoş da günahlarını sayıp dö-

kerken, kahkahayı basmaktan kendilerini alamıyorlardı. Sarhoş adam yeni bir eve getirilen süs köpeğinin ilk gecesi gibi huzursuzdu. «Dinle bak,» diye atıldı Gilmore. «Jensen'in ördürdüğüm gecenin sabahı benzin istasyonuna telefon ettim ve çalışacak eleman aranıyor mu, diye sordum.» Yine bastılar kahkahayı.

Gilmore bu gece iyi bir espri patlatma uğruna kolunun kırılmasına bile razı olabilirdi. «Seni asarlarken son isteğin ne olurdu?» diye sordu ve yanıtını da kendi verdi. «Lastik bir ip kullanmaları.» Kaşlarını mahsuscuktan çatarak sordu. «Bir süre asılı durumda düşünebiliyor musun beni?»

Gibbs gülmekten donuna işeyecekti. «Peki,» dedi Gilmore. «Gaz odasındaki son isteğin nedir?» Yanıtını bekledi. Kibbs düşündü ve, «İnsanı güldürmekten boğan gaz,» yanıtını verdi.

«Peki, kurşuna dizilmeye ne dersin?»

«Ee, o zaman da kurşun geçirmez bir yelek isterim.»

Gibbs, Gilmore'da biriyle yakınlık kurmak için onunla uyuşan tarafını gösterme yeteneği olduğunu gördü. Bu yetenek onda da vardı.

Gibbs bunu aklından geçirirken, Gilmore birden ciddileşti. «Bak Gibbs,» dedi. «Bana verecekleri ceza ölüm. Ama bu cezayı yemeden Utah eyaletinin altını üstüne getirmek istiyorum. Görsünler bakalım aralarında benim gibisine rastladılar mı?»

Gibbs karşısındakinin atıp atmadığına karar veremiyordu.

«O zaman onlara başıma külah geçirmeden idam etmelerini söyleyeceğim. Eğer açık havada idam edeceklerse geceleyin olsun. Yok, eğer, kapalı bir odada olacaksa iz bırakan kurşunlarla idam etsinler ki o bebeklerin bana gelişini izleyebileyim!»

Sarhoş bağırıyordu. «Hayır, sayın yargıç, o çocuğu öldürmek istemedim, hayır, bir daha araba kullanmayacağım.»

«Vur - geç,» diye seslendi Gilmore.

Bu arada Gilmore gözlerini bağışlamak istediğini söyledi.

Gibbs bu adam rulet çarkı gibi, hangi numarayı çevirirse o numaraya ait işi yapıyor, diye düşündü.

«Birçok hata yaptım hayatımda,» dedi Gilmore ranzasından aşağı Gibbs'e bakarak. «Ve son aylarda birçok yargı hatası da yaptım, fakat şunu söyleyeyim Gibbs, yanılmayacağım tek şey hapiste yatan bir adam hakkındaki yargımdır.»

«Umarım, benim hakkımdaki izlenimin iyidir.»

«Senin iyi bir mahkûm olduğuna inanıyorum,» dedi Gilmore.

Bu övgü, en yüksek düzeyde övgü üzerine uykuya daldılar. Sabahın üçüydü saat. Her gece saat sabahın üçünü gösterinceye dek oturur sohbet ederlerdi.

5

9 Eylül

Ben zayıf bir adam değilim. Hiçbir zaman süfli bir zibidi, korkak bir fare olmadım, hep mücadele ettim. Çevrede en güçlü piç ben olmayabilirim, fakat her zaman dik durabildim ve erkekten sayıldım. Birkaç şey yaptım ki, bir yığın orospu çocuğunu tir tir titretir ve öylesine işkencelerden geçtim ki, kimsenin aynı şeyleri çekmesini dilemem. Fakat senin bilmeni istediğim şey, küçük kız, kalbimi avucunda tuttuğun ve bu yüzden beni ezip mahvetme gücüne sahip olduğundur. Lütfen yapma. Savunma gücüne sahip değilim sana karşı.

Seni hiçbir erkekle paylaşamam, Nicole. Sen başka erkekle ya da erkeklerle olacağına, ölmeyi ve cehennemin dibinde yanmayı tercih ederim.

Seni paylaşamam. Tümden benim olmalısın.

Ben sevişmeden yaşamak zorundayım. Sen de böyle yapabilirsin. Çok bencil davranıyorum ama gerçek bu. Birbirimizi seviyoruz ve birbirimize ait kişileriz. Birbirimizi hiçbir zaman incitmeyelim, Nicole, birbirimizi hiçbir zaman incitmeyelim.

Bu acı beni kötürümleştiriyor. Seni başka biriyle düşünmekten alamıyorum kendimi. Kimsenin seni öpmesini ya da bir yerini tutmasını, becermesini istemiyorum. Sen benimsin. Seni seviyorum.

35 boktan yıl yaşamış ve bu hayatın yarısını da kodese tıkılmış durumda geçirmiş biriyim. Başıma gelenlere bakılırsa, kaya gibi orospu çocuğunun biri olmalıyım. Ne var ki, senden uzak kalmaya dayanamıyorum, her dakika seni özlüyorum.

Ve bir erkeğin senin çıplak vücuduna sarılıp kolları arasında, gözlerini geriye kaydırmanı seyredişine dayanamam.

Seni paylaşamam... Paylaşmayacağım. Benim olmak zorun-

dasın. Başkasının mutlu olma isteğini kolayca reddedemeyen çılgın bir kalbe sahip olduğunu söyleme, bana vız gelir. Ben de çılgın bir kalbe sahibim. Ve benim çılgın kalbim senin çılgın kalbinden bir talepte bulunuyor: Kalp, kafa, ruh ve vücut olarak yalnız benim olmanı isteğimi reddetme. Senin şu andan sonraki tek erkeğin olmak istiyorum.

Bebeğim, bebeğim, bebeğim, seni nasıl istiyorum, Tanrım. Yalnız ben dokunayım sana.

Başkasıyla sevişeyim deme, sakın, sakın, beni mahvediyor, beni mahvetme.

Çok şey mi istiyorum senden?

Yaz ve bana bildir...

BİLDİR EMİ?

TANRIM

Tanrım, Nicole başkasıyla sevişmesin.

Bana bildir.

Çarşambayla pazar birbirinden çok uzak günlerdir... Bana neden yazmıyorsun artık?!.

Nicole hiç kimseyle olma sakın, sakın, sakın, sakın olma sakın.

Bu meret mektubu bitirmeliyim artık.

Bir sonuç çıkarmalıyım ve işte sonuç budur. Sen tümden benim olmak zorundasın! Paylaşamam seni hiç kimseyle. Seni seviyorum.

SENİ SEVİYORUM SENİ SEVİYORUM SENİ SEVİYORUM S E N İ S E V İ Y O R U M

Hayır, içkili falan değilim ya da kafam başka biri tarafından kurulmuş falan değil. Bu mektubu, güzellikten yana nasibi olmayan bu mektubu yazan benim... Tümüyle ben kendim - Gary Gilmore, hırsız ve katil Gary Gilmore - yazıyorum.

Çılgın Gary. Bu çılgın bir gün XX. yüzyıl Amerika'sında Gary isimli bir insanın bulunduğunu görecek rüyasında ve bu işin içinde çok büyük bir yanlış olduğunu görecek bu rüyada... Fakat böylesi boktan yanlış işler, XX. yüzyıl Spanish Fork'unda söylenmesi âdet olduğu üzere, süper - boktan yanlış işler neden vardı ve var? Ve yine bu rüyada, anımsayacak ki, bir zamanların Mormon Dağı İmparatorluğunda çok güzel bir şey vardı. İş-

te o zaman, koyu renk saçlı ve yeşil gözlü cin gibi bir periyi düşleyecek. Gözlerini geriye doğru kaydırırken, birlikte güldüğü ve ağladığı erkeğine, Playboy'daki fotoğraflar ya da mastürbasyon yerine gerçek bir kadınla nasıl sevişeceğini öğreten perisini görecek o rüyada.

Ertesi gece sarhoşun bulunduğu «konuklar hücresi»ne bir kız getirdiler. O da ağlıyordu. Gary, «Baksana kardeş, ağlama, o kadar da kötü değil kaldığın yer,» deyince hemen sakinleşip sustu kız.

Gary, adının Connie olduğunu öğrendi. Kız, «Sigara var mı?» diye sordu, Gibbs yerden bir paket kaydırdı.

Konuşabilmek için bağırmak gerektiğinden, Gary bir şeyler yazıp bir not gönderdi. Yakışıklıca olduğunu, genç kızlardan ve Tirol müziğinden hoşlandığını yazdı. Kızdan gelen kâğıtta Gary'nin fotoğrafını gazetelerde gördüğü, yakışıklı bulduğu belirtiliyordu. Nazik davrandığından ötürü teşekkür eden kız bir Tirol şarkısı söylemesini istiyordu.

«Haydi bakalım,» dedi Gibbs, «Tiroller gibi öt biraz!.» Gibbs örgü örmeyi ne denli bilmiyorsa, Gary de Tirol şarkısı söylemeyi o kadar bilmiyordu. Bu durum karşısında üçü de kahkahayı bastı. Geceyi birbirlerine not göndererek neşeli geçirdiler. Sabahleyin kızı alıp götürdüler. Gary'nin morali yine boşulmuştu.

6

11 Eylül

Üst üste üç senedir uyuyamıyorum. Bana bir şeyler oldu. Dün gece kestirirken, kesik başla ilgili bir rüyanın yarı yerinde uyandım. At arabası tekerleklerinin gıcırtısı ve giyotin bıçağının kayıp düşüşü kulaklarımda çınlıyor. Düşümde kadın bir Mont Court tarafından sorguya çekiliyordum. Bu kadının görevi aynen Mont Court'unki gibi miydi, yoksa herhangi bir görevli miydi, bilemiyorum. Zaten rüyaların kendilerine göre bir düzeni vardır. Sonra bir doktor ya da erkek Mont Court geldi yanıma.

Son zamanlarda uyuyamadığımı söyledim sana. Hayaletlerin, üzerime çöken hayaletlerin bu denli bir güce sahip olacaklarını

hiç sanmazdım. Onları kovuyorum, ama sinsice geri geliyorlar, kulaklarıma giriyorlar ve keratalar hayalet oldukları halde bana pis şakalar anlatıyorlar, irademi kökünden söküp almak, gücümü sömürmek, umudumun ' köküne kibrit suyu dökmek beni umudu boşalmış bir iskelete dönüştürmek istiyorlar bu namussuz orospu çocukları, pis tüylü sırtlarını bana yaklaştırarak kulağıma aşağılık şeyler fısıldayıp gülüyorlar, beni uykusuz bırakmak, çılgına çevirmek istiyorlar. Onların iğrenç, uzun, sarı kuyruklarından, pençe gibi tırnaklarından, yeşil sarı salyayla sümük akan ağızlarından kurtulmaya çalıştığım zaman çıldırtan bir çığlık atıyorlar. Pis, insancıllıktan uzak hayvanlar, çakallar, dedikoducu, yaygaracı, Tanrısız şeyler, kızıl gözlü, yarasa kulaklı, ruhsuz yaratıklar.

Bu adamcağıza bir gececik olsun uyku uyutmuyorlar. Tanrı belalarını versin bu soysuz yaratıkların.

Şeytan sulbünden hayaletler
aldatıp alay ediyorlar, peşlerinden sürüklüyorlar,
ısırıp pençe atıyorlar, tırmalıyorlar,
bir yaşlılık ağı örerek güçbirliğiyle insanı çekiyorlar,
öküzler gibi çektikleri arabanın tekerlekleri
kaldırım taşlı sokaklardan geçerken,
benim uzaklarda kalan zihnimi gıcırtılarla dolduruyorlar...

Dört ay süreyle Prolixin vurduklarında da bu şeytanların çılgınca saldırılarına uğramıştım... Of ne saldırıydı, Of, ooooOOF!

Kanımı emdiler ve 20 kilomu alıp götürdüler fakat beni hiçbir zaman ulaşamayacakları kadar güçlü kıldılar.

Beni rahatsız etmekten zevk alıyorlar
Ve son zamanlarda canımı yakıyorlar

Aslında bunu söylemeyi hiç istemiyorum, ama son hafta içinde beni neredeyse avuçlarının içine alacaklardı, şimdiye dek bu kadar yakınıma sokulamamışlardı.

Gibbs'in gece yarısı kalkıp sigara içme alışkanlığı vardı. O zamanlar, gecenin bitmek bilmeyen dakikaları boyunca, bir sigara yakıp sırtüstü yatarak özel durumunu düşünmeye dalardı.

Birden Gary, «Bunu sen yaptın Gibbs, değil mi?» dedi. Dikkatli biçimde cevap vererek, «Ne yaptım ki?» diye sordu Gibbs.

«Şu namussuz sigarayı yaktın, değil mi?»

Sabah olduğunda Gary, «Sen gece uyurken konuşuyorsun, Gibbs,» dedi. «Birkaç kelime söyledikten sonra dişlerini gıcırdatıyorsun. Aşağıda zar atılıyor gibi oluyor.» Gibbs huylandı. Uykuda konuşmayı istemezdi. Çünkü yanlış bir şey söylerse Gilmore kalbini ciğerlerinden ayırabilirdi.

Gün boyunca Gary'nin sinirliliği arttı ve ertesi gece sabaha karşı saat üçte Gibbs yeniden kalktığında Gary, «İyi misin?» diye sordu.

«İyiyim galiba,» dedi Gibbs sigara yüzünden öksürüp nefes almakta zorluk çektiği halde gülmeye çalışarak.

«Senin iyileşmen için çelik bir ciğere ihtiyacın var.»

Gibbs susmuştu, Hırıltılı solumasını kontrol altına almaya çalışıyordu. O sessizlikte Gary, «Sabahleyin gardiyana aynı hücrede kalamayacağımızı söyleyelim. Böylece seni başka yere alsınlar,» dedi.

«Öyle mi?» diye soran Gibbs'e, Gary, «Evet, öyle,» yanıtını verdi.

Gibbs, «Senin istediğin buysa, geçen gardiyanın yüzüne tükürmeyi ya da suratına bir şey atmayı bile göze alırım, böylece başka bir deliğe tıkarlar beni,» dedi.

«Evet,» dedi Gary. «Memnun olurum. Yarın senin yanımdan gitmeni istiyorum.»

«Tamam, yarın yerine getiririm isteğini.»

Fakat sabah olduğunda, Gilmore şimdilik kalmasını istedi. O gün Nicole'den mektup gelir mi diye bekliyordu. Öğleden sonra mektup şıp diye damladı. Gary hemen okudu. Şu yazılıydı: «Merak etme. Beklemeye karar verdim.» Gary'nin çok sevinçli olduğunu gören Gibbs nedenini anlamakta zorluk çekti.

Gary o gün öğleden sonra eski mektupları karıştırdı. Mektuplardan birini Gibbs'e uzattı. «Bak şu mektubu okuyabilirsin istersen,» Gibbs sayfaların üzerinde ufacık kan lekeleri olduğunu farketti. Ne yapacağını şaşırmıştı. Üstünkörü okudu. Fakat bir yer gözüne çarptı. Nicole'ün, «Vücudumdan hayatım çekiliyormuş gibi hissettim, ne ılık ve tatlı bir duyguydu o,» de-

diği cümleydi.

Gibbs ağzından bir şey kaçırmamaya ya da heyecan göstermemeye dikkat ediyordu. Fakat aklından, bu kız ya şimdiye kadar rastladığım en içten kızlardan biri ya da en numaracısı, diye geçirdi. Gilmore, «Ne düşünüyorsun mektup hakkında?» diye sordu. Gibbs de cevap vermek zorunda kaldı. «Doğrusu ya, senin durumunda hiçbir zaman olamadığım için, bir şey söyleyemiyorum, fakat belli ki, sana bağlı bir kız.»

Gilmore bunalımı atlattığı için Gibbs kaçmanın kolaylığından söz açtı. «Vargel testere yeter,» dedi. Hapisane köhne bir binaydı, demir parmaklıklar kolay kesilirdi.

Gary bu konuda Sterling Baker'e haber vermesini Nicole'den isteyecekti. Gibbs pabucun tabanından köseleyi ayırıp içine iki eğe parçası geçirilince vargel terteresinin hapisaneye girmesinin çok kolay olacağını anlattı. Herhangi bir ayakkabıcı bunu yapabilirdi.

Gary, Gibbs'in bu fikrini yüzde yüz beğendi. Nicole'e ne yapacağını bildiren bir mektup yazdı. Mektubu kimsenin okumasını istemediği için, bir ara dava hakkında görüşmek üzere cezaevine gelen avukatı Mike Esplin'e atması ricasıyla verdi.

Güzel Sevgilim,

Yapmanı istediğim bir şey var. Eğer bu dediğimi yaparsan ve tam olarak yaparsan, öyle sanıyorum ki, seni yakında uzaklara - Kanada'ya belki - Pasifik'e - bir yerlere alıp götüreceğim. Buradan uzaklara. Ben, sen ve çocukların. İstediğim şudur: Çok iyi kalite çelikten yapılmış testere bıçağı. Bunu nalburlarda bulabilirsin. Bir çift 45 numara ayakkabıya ihtiyacım var. Sterling bıçakları pabucun köselesi içine yerleştirebilir. Her türlü kuşkunun üzerinde bir kişi olan İda ya da avukat Craig veya Mike ziyaret günlerinden birinde elbiselerle birlikte getirirse daha kolay geçer. Burası bir Miki - Maus hapisanesi olduğundan, getirilen pabuçlar X ışını denetiminden geçmez. O takdirde buradan, pabuçların geldiği gece bile çıkabilirim.

Benim için bunu yapıver, meleğim. Gelip seni alırım ve birlikte gideriz.

Oraya geldiğimde de senin yanında erkek görmeyeyim.

Yakalanıncaya dek ne kadar bir süre için olursa olsun birlikte yaşarız ya da öldürülürsek «birlikte yaşayacağız» şarkısını söyleriz.

Zaten öyle yaşamayı kararlaştırmıştık, birlikte.

13 Eylül

O birayla Fiorinol yüzünden öyle berbat bir durumdaydım ki, sana gerçekten tam olarak sahip olamadığıma hayıflanıyorum. Bunu düşündükçe fena oluyorum. Şimdi vücudum doğal bir nitelik kazanmışken, tertemiz, Fiorinol'suz ve alkolsüzken, seninle sevişmek isterdim. Seni sırtüstü yatağa yatırır, ondan sonra da her ikimiz birlikte doyuma ulaşıncaya dek sevişirdik. Sonra da banyoya.

Bak bebeğim, birbirimize sahip durumdayız, önemli olan da budur, benim çilli meleğim. Bu gece çıplak vücuduna beni daya, sımsıkı sar beni ve zihninde, düşlerinde seviş benimle. Uykunda vücudundan ayrılıp bana gel, kalbime, ruhuma, zihnime, vücuduma sız ve beni yumuşak, ıslak ağzına, kalbine, ruhuna, özvarlığına sok. Çıldırırcasına vahşileşip kendini bana terket ki, uykuda ya da nerede olursa olsun hayalin ötesinde bir bütünleşmeye varalım.

Nicole Gary'yi hiçbir zaman bu denli çok sevmediğini iyice anlamıştı. Seks yüklü mektupları onu öylesine coşturuyordu ki, verdiği kararda müthiş etkisi olmuştu. «Sen ne malın gözüsün herif,» dedi Nicole hapisaneyi ziyaret ettiğinde. «Hadi desem doğru dürüst bir iş çıkaramayacağına bahse girerim. Oysa burada oturmuş habire mektup döşeniyorsun.» Gary'nin ağzı kulaklarındaydı. Nicole âşıktı ona.

Nicole testere işinden sözetti. Bir dükkâna gidip istediğini söylediğinde tezgâhtar, «Kimin hapisten kaçmasına yardım edeceksin?» diye sormuştu. Bozuntuya vermemek için ne kadar çaba harcadığını anlattı.

Bıçakları alıp Sterling'e teslim etmişti. Onun fazla istekli

davranmadığını söyledi Gary'ye. «Önce yaparım dedi, sonra düşünmek istedi.» Bir iki gün geçmişti aradan. Hâlâ düşünüyordu.

7

Gibbs, Gilmore kadar işitme duyusu kuvvetli birine rastlamamıştı. Otuz, kırk metre öteden, bu mesafe kıvrımlı koridorlar ya da girift bölmelerin ötesinde de olsa, her şeyi duyardı. Bu da uyumasını engelliyordu. Gibbs, Gary'nin yirmi dört saatin ancak iki üç saatini uykuda geçirdiğini saptamıştı.

Gary sabah erken kalkar, kahvaltısını eder, Nicole'e mektup yazar ya da kitaplarından birini okurdu. Bu işlerini sabahleyin cezaevi sakin olduğu sırada bitirirdi.

Gary hapiste bu kadar uzun süre geçirip de Gibbs kadar az okuyan birine rastlamamıştı. Ömründe biri **Baba** romanı olmak üzere üç roman okumuştu topu topu. Gary ona **Peter Proud'un Yeniden Dünyaya Gelişi** adlı kitabı vermişti.

Charles Manson ve onun ruhsal güçlere kumanda edişine ilişkin olarak tartıştılar.

«Sen böyle şeylere inanıyor musun?» diye sordu Gibbs.

«Evet. İnsanlara zihin gücünle kumanda edebilirsin.»

Gibbs özür dilercesine, «Ben gözümle görmediğim şeylere inanmam,» dedi.

O akşam Gilmore kahve için su ısıtıyordu. Tuvalet kâğıdını yumak yapıp yakarlardı. Bu yumak suyu kaynatmaya yeterdi. Çaydanlığı ateş üstünde tutmak için kenarındaki iki delikten ip geçirmişlerdi. Gary çaydanlığı ipinde tutarken Gibbs, şu ip kopsa amma gülerdim, diye geçirdi aklından. Ve pat diye ip ateş alıp koptu, çaydanlık düştü, sular döküldü. Gibbs kendini tutamadı. Gül, gül, en sonunda gülmekten katıldı ve bir patates kurdu gibi yatağına kıvrıldı. Gilmore iğrenir gibi baktı Gibbs'e. Ardından kahve fincanını da, ipi de ve her şeyi tuvalete fırlattı.

Gibbs gülmekten birazcık soluk alacak vakit bulunca, «Hey Gary, çaydanlığın başına gelecek olandan habersiz değildim, şimdi düşerse ne olur, diye aklımdan geçirirken o kaza oldu.»

Gary'nin gözü parladı. «İşte ruhsal güçler denir buna.»

Gibbs inanç sahibi olmak için bir ipin kopmasından daha somut şeyler görmek isterdi. Ama ağzını açmadı.

Gibbs'in Provo'da Gilmore adında evli bir küçük kızkardeşi vardı. Gibbs, Gilmore'un tutuklandığını okuduğunda, acaba eniştem mi, diye merak etmişti. Gibbs eniştesini görmemişti ömründe.

Gary bunu duyduğunda, «Ne kadar çok ortak yanlarımız olduğunu hiç düşündün mü?» dedi Gibbs'e. «Belki de tanışmamız yazılmıştı anlımıza.»

Gibbs, «Eyvah,» dedi. «Yine döndük dolaştık, geldik ölümden sonra dirilme sorununa.»

Nicole'ün bazen Gary'ye mektup getirmek için otostop yapmasından da Gary'nin para sıkıntısı çektiği belliydi. Bu durumda kâğıt, kalem, kahve gibi şeyler için Gibbs'in hapisane müdürüne bir çek göndermesi yetiyordu. Nicole parayı müdürün aldığı gibi gidip gerekli öteberiyi alırdı.

Gary, «Dediğime dikkat et, günün birinde bu yardımlarının karşılığını alacaksın,» derdi.

Gibbs yaptıklarının karşılığını Gilmore'un vermek için fırsat aradığının farkındaydı. Gibbs'in uykusunda takırdayan takma dişlerini onarmaktan sözediyordu Gary.

Gibbs hapse tıkılmadan önce, karayolunda saatte 120 km. hızla ve sarhoş durumda giderken, kusmak ihtiyacını duymuştu. Pencereyi açıp kusarken takma üst dişlerinin de uçtuğunu farketmişti. Sonra gidip aramış ve kusmuk içindeki takma dişlerini ikiye bölünmüş olarak bulmuştu. Şimdi Gary, Nicole'e Denture-Weld marka takma diş yapıştırıcısından aldırmıştı. 15 dakika içinde dişleri onardı. Bu kez Gibbs gece uyurken sağlam diş sayesinde söylediklerinin anlaşılması korkusuna kapıldı. Çünkü uyurken ağzından kaçıracakları utanmasına yol açabilirdi.

O gece geç saatlerde Gary takma dişi yapıştırırken, Gibbs uyur gibi yaparak Gary'nin çalışmasını izlemişti. O sırada Gary'nin de takma dişlerini çıkarmış olması nedeniyle dudaklarının diş etleri üstüne sarktığını gördü. Bu durumda Gary yaşını gösterdikten başka, daha yaşlı bile duruyordu.

Bir gün Gary'yi psikiyatri uzmanı sorguya çekmek için geldiğinde, Gibbs'i hücreden dışarı çıkardılar. Onu kahve için kan-

tine götürdüklerinde, herkesin Gary'den nasıl korktuğunu anladı Gobbs. İki kişiyi yere yatırıp pıt diye öldürmesi herkesin ağzında korkuyla dolaşıyordu.

Gardiyan Gibbs'i hücreye getirdikten sonra, Gibbs çaldığı öteberiyi orasından burasından boşaltmaya başladı. Gary doktorun kafa sağlığını yerinde bulduğunu ve yargılaması için hiçbir engel olmadığını söylediğini haber verdi. «Avukatlarıma ücret ödeyen devlet kazası Utah eyaleti doktoruna da ücret ödüyor, beni tutacak değil ya adam?» dedi. Gary hücreye gardiyan falan gelmeden çaldığı öteberilerle Gibbs'in bir içki hazırlamasını söyledi.

GARY M. GILMORE'UN YARGILANIŞI

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

AKIL SAĞLIĞI

1

Esplin ve Snyder büyük bir davada kendilerini gösterme fırsatı elde etmişlerdi. Provo Adliye Sarayında, gerek kantinde, gerek salonlarda bu davadan söz ediliyor ve merakla bekleniyordu. Provo'da kasten adam öldürme davası görülmeyeli epey zaman olmuştu. Genç bir avukat böyle bir dava sonunda ya itibarını artırırdı ya da zedelerdi. Bir insanın hayatı onların davayı sunuş biçimine bağlıydı. Bununla birlikte, işbirliği yapmaya fazla yanaşmayan bir müşteri karşısında kalmalarından hoşnut değillerdi.

Gary yaşamayı elbet istiyordu. Ya da avukatlar onun hayatta kalmayı isteyeceğini sanıyorlardı. Nitekim Gary tasarlayarak adam öldürme demek olan birinci derecede suçluluğu üzerinden atıp, ikinci derecede suçluluk maddesine girerek altı yıl hapis cezasıyla paçayı kurtarmaktan söz ediyordu. Ne var ki, zayıf durumda olan savunma avukatlarını güçlendirecek yeni kanıtlar konusunda yardımcı olmuyordu.

Savcılık birbirine sıkıca örülü maddi delillere sahipti. A'dan Z'ye kadar kanıtlar zincirinde bir kopukluk olmayabilirdi.

Olsa olsa bir ya da iki harfin duruşu net görülmeyebilirdi. Arada bir tek harf de kayıp olabilirdi. Ama hepsi o kadar. Otomatik tabancadaki parmak izinin Gary'ye ait olduğu kesinlikle saptanamamıştı. Bunun dışında her şey aleyhte delil olarak bir bütünlük gösteriyordu. Benny Buhsnell'in cesedinin yanında bulunan boş kovan, çalılıkta bulunan Browning'den çıkmış olabilirdi ancak. Çalılıklardan benzin istasyonuna dek kan lekesi izleri bir çizgi oluşturuyordu. Benzin istasyonunda Martin Ontiveros ve Norman Fulmer de Gary'nin kanlı elini görmüşlerdi.

Öte yandan dolaysız deliller de vardı. 3 Ağustostaki hazırlık duruşmasında Peter Arroyo, Gary'yi bir elinde tabancayla, öteki elinde de kasa çekmecesiyle gördüğünü söylemişti. Arroyo tam tanıklık yapmıştı. Net ve kesin bir sesle konuşan bir aile reisiydi. Eğer bir film çekimi yapılmış olsa, Peter Arroyo savunmayı mat edecek tam bir savcı tanığı rolüne çıkabilirdi.

Gary'nin, Nielsen'e itiraflarının da zararı dokunmuştu. Gerçi Esplin ön duruşmada polisin bir sanığa sorgu-sual edemeyeceğini, bunun sanık haklarına aykırı düştüğünü belirtmişti. Esplin «Bazen bir insanın sesinin tonu bile karşısındakine soru sorulduğunu ima edebilir. Onun ağzından soruya cevap alır gibi laf alıp, sonra da, 'efendim biz sormadık kendi söyledi' diye ortaya çıkmak olmaz,» demişti.

Sorgu yargıcı bu görüşü neredeyse kabul edecekti. Fakat, «Davanın yargıcı olarak delil kabul etmezdim bunu... Fakat sorgu yargıcı olarak kabul ediyorum,» demişti.

Wootton belki de duruşmalar sırasında bu delili ortaya çıkarmazdı. Çünkü böyle bir şey ileride davanın temyiz nedenlerinden birini oluşturabilirdi.

Buna rağmen itirafın yine de zararı dokunmuştu. Provo'nun hukuk çevreleri ve otoriterlerinin bir bölümü, Gary'nin itirafta bulunduğunu bu duruşmadan sonra öğrenmişti. Bir bölümü de kulaktan kulağa kahvelerde falan duymuştu. İtibarının zedelenmemesine özen gösteren bir avukatın bu durumu hesaba katmaması olamazdı. İşte bu durum, savunma avukatlarının iyi gerekçeli savunma yapmalarını olumsuz yönde etkileyebilirdi. Nitekim Bushnell'in ölümünün soygun sırasında kaza sonucu meydana geldiği görüşünü savunmayı zorlaştırmıştı.

Gary'nin aleyhine en önemli delil, Bushnell'in başında görülen barut izleriydi. Bu, tabancanın Bushnell'in başına dayandığını kanıtlıyordu. Böyle olmasaydı, cinayetin Benny Bushnell'in talihsizliğinden ileri geldiği, Gary parayı alıp götürürken Bushnell'in önüne çıktığı söylenebilirdi. Bu takdirde soygun eylemi sırasında işlenen cinayet ikinci derecede suçluluk maddesine girerdi.

Bütün bunlara karşın, bu olgulardan hareket ederek yine de geçerli bir savunma hazırlanabilirdi. Otomatik tabancalar tüm tabancalar arasında tetikleri en hassas olanlarıydı. Gilmore birkaç dakika sonra, böylesine hassas bir tetik yüzünden kendi elini kazara kurşunladığına göre, Bushnell'in gelişinden telaşlanıp tabancasını çekmiş ve ne yapacağına karar verinceye dek Bushnell'i yere yatırmış olabilirdi. Bushnell bir şeyler söyleyince tabancayı başına dayamış, sonra da istemeden, silah ateşlenmişti. Bu da bir savunmaydı. Ne var ki, böyle bir savunma ancak jüri karar için toplandığı zaman, çeşitli olasılıklardan ancak biri olarak öne sürülebilirdi. Tüm davayı bu gerekçe üstüne oturtamazdınız, özellikle sanığın itirafı karşısında birçok avukatın böyle bir taktiği zayıf bulacağı hesaba katılırsa.

2

Utah'ta kasten adam öldürme davası iki bölümde yürütülürdü. Eğer sanık suçlu bulunursa, celsenin bitiminin hemen ardından hafifletici duruşma yapılırdı. O zaman sanığın iyi ya da kötü karakterli bir kişi olduğunu ortaya çıkarmak için tanıklar gösterebilirdiniz. Tanıklar dinlendikten sonra jüri yeniden karar için çekilir ve ömür boyu ceza ya da idam kararı verirdi.

Eğer Gary suçlu bulunursa, hayatı bu hafifletici duruşmaya bağlıydı. Fakat bu noktada Gary işbirliği yapmıyordu. Nicole'ü tanık olarak çağırmaya razı değildi. Snyder ve Esplin jürinin Gary'ye bir insan gözüyle bakmasını sağlamak için Nicole'ün çağrılmasını istiyorlardı. Fakat Gilmore, «Benim Nicole ile olan hayatım kutsaldır ve mühürlüdür,» diyordu.

Başka tanık da göstermiyordu. Provo'daki yaşamına ilişkin biraz bilgi vermişti, ama verdiği bilgiler bu açıdan pek işe yara-

mazdı. Arkadaş ismi vermiyordu. «Biriyle çalışıyordum, ötekiyle bira içmiştim,» biçiminde konuşarak tanık adı vermeyi istemiyordu.

Cezaevindeki yıllarına ilişkin dosyasından da yararlanılamazdı. Bu kayıtlar mahkûm için değil, kurum için kaleme alınmış sözlerdi. Annesi iyi bir tanık olabilirdi, fakat romatizmadan sakat gibiydi, gelemezdi.

Avukatları Snyder ve Esplin, Bessie Gilmore'la temasa geçmişlerdi. Gary haklıydı, annesi yolculuğa çıkamazdı. Kuzini Brenda vardı. Fakat Gary ona kızgındı. 3 Ağustos günkü duruşma sırasında Gary mahkeme salonunda Brenda'ya el sallayarak selam vermişti. Gary onu kendisi için geldi sanmıştı. Oysa Noal Wootton çağırtmıştı. Tanıklığına başvurulan Brenda, Gary'nin Orem karakolundan telefon açtığında söylediklerini nakletti. Brenda, «Annene ne söylememi istersin?» diye sorduğunda, «Doğru olduğunu söyleyebilirsin,» yanıtını aldığını da açıkladı. Mike Esplin, Gary'nin «Bana cinayet suçlaması yönelttikleri doğrudur,» biçiminde konuştuğunu söylemesi için onu iknaya çalıştığı halde Brenda ifadesinde ısrar etti. Taraf tutmadı. Gary bunu bağışlayamıyordu.

Avukatları yine de Brenda'nın ifadesini değiştirmesi için çaba harcıyorlardı. Snyder'in kanısınca, Brenda, Gary'den korkuyordu. Son günlerde arabasını turuncu renk bir kamyonet izler olmuştu. Gary'nin bir arkadaşı olabileceğini söylemişti avukata.

Brenda, Gary'yi hapisten çıkarmak için neler yaptığını, fakat Gary'nin kendisini arkadan vurduğunu söylemişti. Onu çok seviyordu, ama yaptığını ödemesi gerektiği inancındaydı.

Daha sonra avukatlar Brenda'ya telefon edip, April'la evlerine geldikleri gece Gary'nin alkol ya da uyuşturucu madde etkisi altında olup olmadığını sordular. Bunlar cezayı hafifletici nedenler olabilirdi. Brenda, April'ın, «Sen böyle davranınca, senden gerçekten korkuyorum, Gary,» dediğini söyledi. Brenda, Gary'yi sevdiğini tekrarladı. Fakat cezasına müstahak olduğunu da belirtti. Sonunda Snyder ve Esplin, Brenda'nın tehlikeli bir tanık olduğu kanısına vardılar.

Spencer McGrath, Gary'den hoşlandığını, ama bu olanlardan

sonra düş kırıklığına uğradığını söyledi.

Avukatlar Vern Damico ile konuşmadılar. Gary akrabalarıyla arasının iyi olmadığını söylüyordu. Bu arada Gary hakkında Utah Devlet Hastanesi yetkililerinin Vern'le yaptıkları bir konuşmanın metni geldi avukatlara. Şöyle deniyordu : Gary yenik düşmeyi sevmeyen biri. Yenik düşünce unutmayan ve bağışlamayan bir tip. Aynı zamanda intikamcı bir huya sahip ve Damico ailesi onu ele verdiği için Gary'den korkuyor. Kuzenine bir mektup yazmış ve kendini ele verdiği için geceleri kâbus görmesini dilediğini söylemiş. Damico ailesi, hapisten ya da hastaneden kaçmasından da endişe ediyor, çünkü daha önce böyle şeyler yapmış.

3

Gilmore'un akıl sağlığının yerinde olmadığını söyleyecek bir psikiyatri uzmanı aramaya koyuldu avukatlar. Bunu da sağlayamayınca, Snyden ve Esplin psikiyatri raporlarını, lehlerine kullanabilecekleri bir paragraf, hatta bir cümle bulabilir miyiz, diye incelemeye başladılar.

PSİKOLOJİK DEĞERLENDİRME

Değerlendirme tarihleri : 10, 11, 13 ve 14 Ağustos 1976
Yapıldığı yerler ve yöntemler : Hastayla görüşme
Minnesota Multiphasic Personality Inventory
Bipolar Psychological Inventory
Shipley Institute for Living
Bender - Gestalt
Graham Kendall
Rorschach

Bay Gilmore bir noktada şöyle demiştir : «Bir hafta boyunca yaşamımda olup bitenleri sanki ben yaşamıyormuşum gibi bir duygu vardı içimde. Olup bitenleri sanki bir su tabancasının öte-

sinde bulanık görüyordum ya da yaptıklarımı ben yapmıyordum da onları seyrediyordum. Özellikle o gece olup bitenlerin içinde ben yokmuşum gibi bir duyguya kapılmıştım, yaptığımı çok uzak mesafeden seyrediyormuş gibiydim... Bulanık bir duyguydu. İçeri girdim, o adama, 'Parayı bana ver,' dedim. 'Ve yere yat,' dedim, sonra da ateş ettim... Biliyorum, olanlar hep gerçek, yaptığımı da biliyorum, fakat her nedense kendimi fazla sorumlu hissetmiyorum. Bunu yapmak zorundaydım sanki. Küçükken tabancanın ağzına parmağımı koyduğumu ve içinde gerçekten kurşun var mı, yok mu dürtüsüne kapılarak tetiği çektiğimi anımsıyorum. Ya da parmağımı suya sokar, sonra da gerçekten elektrik çarpacak mı diye duya sokardım. Bunu yapma dürtüsü vardı içimde. Bunu yapmadan edemezdim.

Zihinsel etkinliği : Gary'nin zekâ derecesi ortanın üzerinde bir düzeyle yüksek düzey arasında bulundu. IQ'-su kelime zenginliği açısından 140, soyutlama gücü açısından 120 ve genel olarak ortalaması 129. Çok okuduğunu söylüyor. Gerçekten sözcük testinde yalnızca iki kelimeyi bilemedi...

Kişiliği : Her şeye karşı gelen, sosyal uyumsuzluk içinde, hayatından memnun olmayan ve başkalarının durumuna karşı duyarsız bir kişi... Kurulu düzene karşı yoğun bir muhalefet duygusu içinde...

Özet ve sonuç : Gary 35 yaşında, beyaz, bekâr bir erkek... Üstün zekâlı. Beyninde organik bir zedelenmeye rastlanmadı. Gary'nin kişiliği psikopat ya da anti - sosyal tipin düzensiz bir bileşimi. Bununla birlikte, Nicole'den ayrıldığı ve bu iki kişinin öldürüldüğü hafta içinde sözünü ettiği kişilik kaybı duygusu boş bir iddia olmayabilir. Fakat şurası kesin : Yaptığını bilen bir durum söz konusudur... Hukuki iş-

lemlerin devamı için kendisini adalete teslim etmekten başka bir seçenek göremiyorum.

DR. ROBERT J. HOWELL, Ph. D.

18 Ağustos 1976

Nörolojik konsültasyon : Özellikle sağ gözünde olmak üzere görüş alanında zaman zaman sivri çıkıntılı çizgiler oluştuğundan, yaklaşık 10 dakika görme duyusunun kaybolduğundan, daha sonra başının ağrıdığından yakındı. Bazen de bunların ardından baş dönmesi olduğunu söyledi. Başağrısının bir saat kadar sürdüğünü ekledi. Başağrısı genellikle göz bozukluğuyla ilgili olmakla birlikte, başka başağrıları da gelip gitmektedir. Başka dediği başağrılarının ne zaman gelip gittiği belirsiz. Ağrıları durdurduğu için hemen her gün Fiorinal kullanmıştır. Aspirinin ve Tylenol'un bir yararını görmemiştir. Küçükken kardeşi boynunun arkasına vurduğundan omurgalarından birinin yerinden oynadığı kanısında. İkide bir boyun ağrısı çekiyor.

Küçüklüğünden beri aklına taktığı bir şeyi yapmaktan vazgeçemeyen bir yapıya sahip olduğunu söylüyor. Buna örnek olarak, demiryolu üzerindeki traverslerde yürüdüğünü ve tren gelinceye dek bekleyip sonra ezilmemek için koşmaya başladığını gösteriyor. Islahevindeyken 20 metre aşağıdaki döşemeye düşme tehlikesini göze alarak tavana yakın bir demir ray üze-

rinde dolaşıp tepeye dokunmaya çalıştığını söylüyor.

Sözünü ettiği dürtü ve geçici bellek kaybı iddiası psikiyatrik açıdan yeni bir değerlendirmeyi gerektirebilir. Fakat şu anda herhangi bir nöbeti düşündürecek söz konusu değildir.

DR. MADISON H. THOMAS

31 Ağustos 1976

DR. HOWELL : Kaç ampul ECT yaptılar?

YANIT : Altılık bir kutu yaptıklarını söylediler... Islahevinde doktorun, psikiyatrın her derde deva ilaçları buydu. Biraz huysuzluk yapsan, sertlik göstersen ya da doktor senin daha uysal olmana gerek duysa, hemen iğne yaparlardı.

DR. LEBEGUE : Prolixin'i neden verdiler? Ne olmuştu orada?

YANIT : Hapisanede ayaklanma olmuştu. 11 gün sürdü. İki hafta zincire vuruldum ve Prolixin iğnesi yaptılar. O kâbustan kurtuluncaya dek 20 kilodan fazla kaybettim. Belki de 25 kilo.

DR. HOWELL : Tahminen kaç iğne yedin?

YANIT : Dört ay süreyle haftada iki iğne yaptılar.

DR. KIGER : Genellikle psikiyatri raporların temiz. Yalnız bir raporda psikotik paranoya durumundan söz ediyor. Anımsıyor musun ne zamandı?

YANIT : Hapisanede paranoya damgası yemeniz öyle kolay ki, bilemezsiniz. Biriyle tartışacak olsanız paranoyak damgasını yersiniz.

DR. HOWELL : O sıralarda akıl sağlığında bir bozukluk olduğunu kabul etmiyor musun?

YANIT : O gardiyanlardan çoğu akıl hastası zaten.

DENNIS CULLIMORE (ASİSTAN) : Cinayet işlediğin gecelerden, herhangi birinde akıl dengende başka zamanlardan değişik bir durumun var mıydı?

YANIT : Şöyle diyeyim... Beni ayakta tutan bütün iplerim kopmuştu. Yaptıklarımı sanki ben yapmıyordum da, olanları başka biri gibi seyrediyordum. Kendimi kontrol edemiyordum. Hiçbir tasarımda bulunamıyordum. Olup bitenler kendiliğinden oluyor gibiydiler.

DENNIS CULLIMORE : Ona ateş etmeyi hangi anda düşündün?

YANIT : Ona ateş ettiğim anda. Daha önce düşünmemiştim... Bir filmde bir sahnenin öteki sahneyi izlemesi gibi bir şeydi bu, anlatabildim mi?

DR. LEBEGUE : Bizlere anlattığın bir durum vardı, hani şu, olup bitenleri su tabakasının ötesinde bulanık ve sanki gerçekdışı şeylermiş gibi görmen durumu. Sende böyle bir şey bu yazdan önce de olmuş muydu?

YANIT : Hayır, pek olmadı... Ne var ki, hayatın normal akış hızını kaybettiği ve yaşam olgularının daha yoğun görüntüler biçimini aldığı olur. Diyelim, zor bir durumdasınız, örneğin, bir dövüş falan ya da benzeri bir durum, işte o zamanki duygularınız da böyle olur.

DR. KIGER : Uyuşturucu alındığı zamanki gibi mi?

YANIT : Hayır, o zamanlar hayatın akışı hız kazanıyor ve her şey güzel gözüküyor. Fakat gergin bir durumdayken, bilmiyorum ne olduğunu. Hayır, böyle bir duyguya daha önce kapıldığımı söyleyemem.

DR. LEBEGUE : Demek, senin için yeni bir duyguydu geçirdiğin.

YANIT : Evet diyebilirim.

SONUÇ : Hastanın akıl sağlığı açısından sorumluluktan muaf tutulmasını gerektiren bir duruma rastlanmadığı rapor halinde mahkemeye sunulacaktır.

RAPOR : Psikiyatrik değerlendirme için gelen 35 yaşında bir erkek. Beyaz. Avukatlarıyla konuşma-

sını ya da yöneltilen suçlardan ötürü mahkemeye sevkini engelleyici akıl bozukluğu, geçici bellek kaybı, organik bir beyin zedelenmesi, nöbet ya da patolojik bir duruma rastlanmadı. Hareketlerinin ve koşulların bilincinde. Eylemleri sırasında kişilik kaybı durumundan söz ediyor, fakat cinayet işleyenlerin geçici olarak insanlıklarını kaybetmeleri olağandır. Olay sırasındaki hareketlerinden sorumlu olduğu kanısındayım.

Heyet Teşhisi :

Kişiliğinde anti - sosyal türde bir bozukluk.

BRECK LEBEGUE, M. D.
Psikiyatri Bölümü Yöneticisi

4

Avukatlar Gary'nin koğuştaki tutumuyla yakından ilgilenen Dr. Woods'a götürdüler sorunu. Woods'un kanısınca, Gary'nin savunması aklı durumuna dayandırılacaksa, Snyder'le Esplin'in psikotik durumla psikopatik durum arasında bir bağ kurmaları gerekiyordu.

Gary'nin psikiyatrik kategoriye girdiği kesindi. Sapıklık, canilik, kontrolden çıkıp hayvanlaşma durumu... adına ne derseniz deyin, bütün bunlar için kullanılan bir tıbbi terim vardı. Bu durumlara «psikopatik kişilik» ya da «sosyopatik kişilik» adı veriliyordu. Bunun anlamı anti - sosyal olduğunuzdu. Yasa önünde bütün bu durumlar akıl sağlığıyla eşanlama gelmekteydi. Bu nedenle yasa, psikopatik kişiyle akıl hastası olan psikotik kişi arasında büyük fark görüyordu.

Dr. Woods'a göre, akıl hastalığının söz konusu olması için, olayla kişinin tepkisi arasında pek bir bağ bulunmaması gerekirdi. Örneğin, Gary avcundan vurulduğunda, «Chicago'da sosislerin içine zehir koyuyorlar,» diye bir laf etseydi, onun psikotik bir kişi olduğuna hükmedilebilirdi. Oysa, Gary herkesin söyleyebileceği bir şey söyleyerek, «Vay seni budala eşşoğlu,» demişti.

Akıl bozukluğu, yani psikotik durum düşünce düzensizliğiyle belirlenebilirdi. Gilmore'da böyle bir durum söz konusu değildi. Bunu belirlemenin kolay olmadığını kabul etmek gerekirdi. Şöyle ki : Bir adam gelip, «Benim annem öldü,» dese ve kıkır kıkır gülmeye başlasa, bir akıl bozukluğu olduğuna hükmedebilirsiniz. Fakat eğer bu aynı adam acımasız bir caniyse, gururu yüzünden gülerek karşılamayacağı hiçbir duygu yoktur onun için. Bu nedenle de caninin durumu sosyopatiktir, psikotik değildir. Gary'nin avukatları psikopatik gibi gözüken, fakat psikotik türe girecek bir durum peşindeydiler.

Woods bu sorun üzerinde daha önce de düşünmüştü. Bir psikopatın bir psikotiğe dönüşmesi elbet mümkündü. Sonuç olarak, normal derecede psikopat olan biri de tehlikeli sayılacak bir âlemde yaşardı. Hatta psikopatlığın içinde makul derecede paranoya durumu da bulunurdu. Nitekim psikopat çevrede başgösteren sorunlara karşı aşırı duyarlı bir kişidir. Ancak gerilimin baskısı altında, idare edilebilir derecedeki paranoya alevleniverir, çapı büyürdü. Diyelim ki, uyurken saat zili birden çaldı ve gerilimin etkisiyle yangın alarmı sanarak hayali alevler görmeye başladınız. Bunun etkisiyle de kendinizi pencereden attınız. Size psikopat, manyak, melankolik ya saplantılı adının verilmesi artık önem taşımaz. Pencereden kendinizi attığınız sırada kesinlikle psikotiktiniz. Psikopat hayali geniş olan kişidir ve kuruntuludur. Psikotik ise sanrılıdır. Varolmayan şeyleri varmış gibi görür.

Sorunun temelini bu ince çizgiye dayandırabilirdi avukatlar. Hayal genişliğiyle varolmayanı hayal etme arasındaki çizgi mutlaka kesin olarak belirlenemezdi. İşin kötü yanı şuydu ki, son haftalarda Gary'nin davranışlarında paranoyak bir durum yoktu. Dr. Woods yasanın psikopat ile psikotik arasında kesin bir ayırım yapmak istediğine dikkati çekti. Eğer psikopatlar yasa açısından akıl hastası kabul edilirlerse, o zaman suç, yargı ve cezanın yerini antisosyal eylem, tedavi ve nekahat alırdı.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BİR İSA

1

Gary, Nicole'ün bir fotoğrafını koydu karşısına ve önce tükenmezle, sonra mürekkebe suluboya fırçasını batırarak şipşak güzel bir resmini yaptı. Gary resim çizerken, Gibbs seyretmeyi çok severdi.

20 Eylül

Senin çıplak fotoğraflarını daha çok çekmiş olsaydım keşke. Şaka etmiyorum, Nicole, senin hiç ama hiç elbise giymemen gerekir. Çıplaklıkla sen uyum içindesiniz. Her halinle müthiş seksisin, ama sana çıplaklık doğal olarak yakışıyor. Çıplakken öyle masum, cici, mutlu, kıpır kıpırsın ki, sen o âleme aitsin. Ormanda uçan bir peri gibisin!

Bu fotoğrafın Orem karakolunda kalmıştı, oradan gönderdiler bana. Eminim oradaki aynasızlar bu resmine bakıp epey yalanmışlardır. Namussuzlar... Domuzun birinin ya da herhangi bir kimsenin aşkımıza ait bir resmi gördüğünü düşünmek midemi bulandırıyor.

21 Eylül

«Azize Teresa Vecd İçinde» adlı heykeli görmeni isterdim. Heykeltraşı Bernini galiba. Büyük yapıtların kendilerini hiç gör-

medim, fakat kitaplar aracılığıyla çoğunu biliyorum. Bir zamanlar bir Rus sanatçısı tarafından çizilmiş İsa'nın resmini görmüştüm. Bu resim uzun süre aklımdan çıkmadı. Hıristiyan âleminde çoban kılığında gösterilen İsa'yla hiç ilgisi yok. Bir insana benziyor. Soluk benizli, ipince, yüzü gizemli ve derinden bakan kara gözlü biri. Cennetten falan ışık saçan bir hali de yok. Yalnızca olağanüstü bir insan hali var. Yani olağan insanın, içimizden herhangi bir kimsenin de söyleyebileceği şeyleri bize söyleyerek, kendini olağanüstü yapmış bir insan hali... Yalnızlık ve bir kuşku egemen yüzünde. O resimdeki kişiyi tanımış olmayı çok isterdim.

Salt Lake Cezaevinden Provo'ya nakledilmesinden önce Gibbs'e, hapisane gardiyanlarından biri, hukuk fakültesinde Jensen'le birlikte okuyan öğrencilerden birinin Gary'yi öldürmek istediğinden sözetmişti. Hukuk öğrencisi kendine bir avukat süsü vererek cezaevine girecek, beraberinde de gizlice bir bıçak sokacaktı.

Gilmore saygı duydu bu çocuğa karşı. Bir insanın öcünü alacak arkadaşları yoksa, ona adam denir miydi? Sonra da Gibbs'e dönerek, «Biliyor musun, öldürdüğüm o iki kişiden herhangi biri için ilk kez duygularım harekete geçti,» dedi.

Bir gün öğleden sonra kahve suyunu ısıtmak için yakıt gerekti. Tuvalet sifonunun nasıl çekileceği talimatının yazılı bulunduğu mukavva levhayı kopardılar. Magic Marker marka keçe kalemiyle talimatname sözcüklerini değiştirdi Gary.

Önemli Talimat!!!
Bu bumbarı çekmek için
Altı lök gibi tahtaya yerleştirilir
Sifon suyunun akmasını sağlayan düğmeye dilinizle sertçe basınız.
Başarılar dileriz ey bu yolun yolcuları

Bu yazıları yazdıktan sonra Gary, «Ben gittikten sonra burada nasıl birinin kaldığını bilsinler,» dedi ve o pek sevdiği ka-

lemiyle duvara «DUVAR» diye yazdı. Tavana «TAVAN» diye yazdı. Masaya «MASA» diye, banka «BANK» diye ve duşa da «DUŞ» diye yazdı. Sonra da yoluna çıkan Gibbs'in yüzüne «ALIN», «BURUN», «YANAK», «ÇENE» diye yazdı.

Akşam yemeğini dağıtmaya gelen gardiyan «Neçin çizdün?» diye konuşan andavallının biriydi. Gary, «Mahkemeye çıkarılışım şerefine,» yanıtını verdi.

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM

AKIL HASTALIĞI

1

Avukatlar Snyder ve Esplin hiç olmazsa hafifletici duruşma sırasında Gary için tanıklık edip etmeyeceğini sordular Woods'a.

Woods razı oldu. Avukatlar doktora, «Gary'ye karşı sempatin var mı?» diye sormadılar. Sorsalardı Dr. Woods, «Evet,» yanıtını verirdi.

Woods, Gilmore'un saplantılarından bazılarını anlayışla karşılıyordu. Örneğin, demiryolu üzerinde treni bekleyip bekleyip koşması, tavana dokunmak için demir ray üzerine tırmanması gibi. Bunlar Woods'un yabancısı olmadığı dürtülerdi. Bazen kendi kendine düşünürdü, acaba psikiyatri dalını denetimden çıkan bir eli, öteki elle kontrol altına almayı öğrenmek için mi seçtim diye.

Woods yüksek bir yere tırmanırken buzlu yüzeye düşüşünü anımsamıştı. Birlikte dağa tırmandığı arkadaşı az daha buzdaki yarığın içine kayıp hayatını kaybediyordu. Woods çılgınca bahislere girmekten vazgeçmek zorunda kalmanın ne demek olduğunu biliyordu. Aynı zamanda çılgınca bahislere girme ihtiyacının ne demek olduğunu da. İnsanın kendi kendine meydan okuyup saptadığı engeli aşması kadar ruh huzuru veren bir şey yoktu.

Zorlu bir bahsin gerçekleşmeyeceğinden korkup da öteki yanından gerçekleştirmiş olarak çıkınca, insanın bir an için tan-

rıların safına geçtiğini düşünmemesi olanaksızdı. Artık hatasız kul gibi görürdünüz kendinizi ve ilerleyen zaman hızını keserdi önünde. Gilmore da hayatını tehlikeye atma zorunluğunu duyacak, bundan vazgeçemeyecek bir durumla karşılaşmıştı. Bazen Woods hastanede Gilmore'u sık sık gördüğü halde, onunla yakından ilgilenmeyişine hayıflanırdı. Bu adamla baş başa bir konuşma yapmadığına üzülüyordu.

Bir süre sonra Gilmore'la cinayetleri hakkında görüştü. Fakat bir yararı olmadı. Gilmore yaptıkları karşısında duyduğu şaşkınlığı sürdürmekten başka bir tepki göstermiyor, olanları bulanık suyun öte yanından görmekte ısrar ediyordu. «Bir yığın garip şeyler,» derdi. «Biliyor musunuz, önüne geçilemez şeyler...»

Gilmore'un hayal meyal görüntülere ilişkin konuşması Woods'u etkilemişti. Akıl hastası olduğuna doktoru ikna etmeye çalışan bir mahkûm daha başka gösterilerde bulunurdu. Oysa Gilmore sakin, düşünceli ve aynı anda birçok konuya dalmış bir insan görünümündeydi.

Bir de şu vardı Woods'a göre : Bu adam son on iki yılının hemen tümünü hücrede tıkılı geçirmişti.

Gilmore'un, «Dr. Woods'dan tek şikâyetim, bir gün beni karşısına alıp da tek başına konuşmadı,» dediği de kulağına gelmişti. Woods gerçekten Gilmore'la arasına fazla mesafe koyduğunu düşündü.

Woods bir psikiyatrist olmakla felsefi açıdan garip bir noktaya geldiğinin farkındaydı. Kendi içindeki kuşkularını, çelişkilerini uyandırmak istemiyordu. Uyandırırsa hız kazanabilirlerdi. Aslında Woods psikiyatri dünyasına girecek biçimde yetiştirilmemişti.

2

Babası lisede Amerikan futbolu ustası olmuştu. Oğlunu da iyi bir futbol takımında görmek istiyordu. Woods patatesin en iyisinin doğal olarak Idaho'da yetişmesi gibi, futbol oyuncularının iyilerinin de Pennslyvania ile Ohio'dan yetiştiği izleniminindeydi.

Karlı bir gecede karayolunda giderlerken meydana gelen bir otomobil kazası sonunda canlarını kurtaranların, hurdahaş olmuş

arabalarını sevinçten coşarak yardan set altındaki öteki karayoluna yuvarlayışlarını gördüğünden beri, yeryüzündeki insanları iki kategoriye ayırmanın doğru olacağını düşünmüş ve her iki kategorideki insanları tanımayı da kendine görev edinmişti. Woods'a göre, uygar insanların kendilerini mahvedici küçük alışkanlıkları vardı, ama sonuçta paranoyak durumlarını kontrol altında tutabiliyorlardı. Bunlarla aynı teknede olunabilirdi. Uygar olmayan insanlarsa kendilerini zor kontrol altına alabildiklerinden psikiyatri çevrelerinin daimi müşterileriydi.

Dr. Woods'un kanısınca, psikiyatri çevrelerinde en iyi saklanmış sır, hiç kimsenin psikopatları anlamadığı ve az kişinin de psikotikler hakkında bilgi sahibi bulunduğuydu. Meslektaşlarına bazen Woods, «Bakın,» derdi. «Psikotik kişi başka dünyaların ruhlarıyla temas halinde olduğunu sanan kişidir. Ölülerin ruhlarına kendini kaptırmıştır. Korku duyar. Böyle bir kişinin anlayışına göre, kendisi kötülük güçleri alanının ortasında yaşar.»

«Psikopat ise,» diye açıklamasını sürdürürdü Woods. «Aynı alanın insanıdır, aynı alanda yaşamaktadır, fakat kendini daha güçlü hisseder. O güçler arasında kendini üstün güç görür. Bazen onları yeneceğini bile sanır. Böylece yenemediği anda çöker ve bir psikotik gibi hayaletlerin yemi olur.»

Bir an için Woods psikopatik durumdan akıl hastalığına geçiş için bu köprüyü mü kullanması gerektiğini düşündü. Fakat mahkemede öteki dünyalardaki ruhlardan ve güçlerden söz edilemezdi. Avukat Snyder'le Esplin'in işine yaramazdı mahkemede böyle bir konuşma.

3

Bir tek yasal olanak belirmişti. O da Gary'nin Oregon Cezaevinde tutulan siciline psikiyatrist Wesley Weissart'ın Kasım 1974'de düştüğü şu kayıt vardı :

KANIMCA, ŞU ANDA GARY GILMORE PARANOYAK BİR DURUM GÖSTERMEKTEDİR. BU NEDENLE DE NEYİN KENDİ İYİLİĞİNE OLDUĞUNU BİLMİYOR KARŞIT

VE SALDIRGAN DÜRTÜLERİNİ KONTROL ALTINDA TUTAMIYOR. ÖTEKİ KİŞİLER VE TÜM KURUM İÇİN CİDDİ SORUNLAR YARATTIĞINDAN, İSTEMEMESİNE RAĞMEN GARY GILMORE'A GEREKLİ İLACI VERMEKTE KENDİMİ HAKLI BULUYORUM.

Woods avukatlara, «Neden bu doktoru tanıklığa çağırmıyorsunuz?» diye sordu.

Gary istemiyordu. Ona göre, gördüğü aşağılık orospu çocuklarından en kötüsü o doktordu.

Bir tanık başka bir eyalette ikamet ediyorsa, öteki eyaletten gelen mahkeme celbini reddedebilirdi. Fakat Dr. Woods bunun bir kez denemeye değer olduğunu söyledi. Weisshart'la görüştüler. Mahkemeye gelse bile Gary'nin aşırı paranoyak olduğunu, fakat yasal açıdan akıl hastası sayılmayacağını söyleyeceği izlenimini edindiler.

Woods bu noktada, genç bir avukatla tecrübeli bir avukat arasındaki farkın büyüklüğünü anlamış oldu. Avukatlara, diplomatik yoldan da olsa, tecrübeli birinin katkısını almalarını önerdi. Snyder'le Esplin, durmadan Gilmore'un akıl hastası olduğu yolunda bir belge elde etmeyi denemekten başka bir şey yapmıyorlardı.

Woods, Prolixin denen ilaçtan nefret ediyordu. Onun değerlendirmesine göre, Prolixin iğnesi yapmak, hapisteki bir insanı başka bir hapsin içine atmak demekti. Dr. Woods bir gece rüyasında bu ilaç hakkında şöyle bir soruşturma yaptığını bile gördü :

SORU : Verilen dozaj ne kadardı?
YANIT : Haftada 50 miligram, normal ortalamanın üstünde.
SORU : Vücudun bazı yerlerini şişiriyordu. Değil mi?
YANIT : Anti - psikotik ilaçların hepsi şişme yapar. Prolixin'in yan etkileri Thorazine'den çoktur.
SORU : Öyleyse Prolixin kullanmaktan ne yarar umuluyordu?

YANIT : Ötekilerden her gün vermek zorundaydınız. Prolixin ise haftada bir verilebilecek türden bir ilaçtır. Her gün belirli saatlerde vermektense, haftada bir verileni tercih ediyorduk.

SORU : Gilmore'un bu ilaca karşı gösterdiği tepki ne oldu?

YANIT : Bana kızıyordu.

SORU : Kızgınlığı nedeniyle paranoyak belirtiler gösterdi mi?

YANIT : Evet, tabii.

SORU : Ben bu ilacı vermekle acaba iyi ediyor muyum, diye bir düşünce geldi mi aklınıza?

YANIT : Hayır.

SORU : Prolixin'in kesin etkilerini bilmemek sizi düşündürmüyor mu?

YANIT : Doğrusu ya anti - psikotik ilaçların beyin hücreleri üzerindeki etkilerini tam olarak bilemiyoruz...

Dr. Woods, Prolixin'in Gary'nin ruhsal durumuna zarar vermediğinden emin değildi. Ruhu çevreleyen binbir yaprak, bu ilaçlarla teker teker dökülebilirdi de, hiçbir olumsuz iz bırakmayabilirdi de. Ne var ki, jüriye bu konuda laf anlatılamazdı, çünkü bu ilaç günümüzün ünlü psikiyatristleri tarafından kabul edilmiş bir ilaçtı. Woods jüriye laf anlatabilecek tecrübeli bir avukata gerek olduğunu bir kez daha anlamıştı.

YİRMİ ALTINCI BÖLÜM

ÂŞIK OLAN KAYA

1

Nicole, «İyi bir avukat bulma olanağı yok mu?» diye sordu Gary'ye. Ya para için ya da ün için bu davayı alacaklar olabilirdi. Fakat Gary davasını para için alacakları kanısındaydı.

İyi bir avukat ya beraat ettirebilir ya da kısa süreli hapis cezasıyla işi atlatabilirdi. «Paramız olmadığına göre, iyi avukat bulma umudunu bir kenara bırakalım,» dedi Gary.

İyi bir avukatın ne kadar para isteyeceği konusunda Nicole tahmin yürütemiyordu. Fakat belki de reklam programlarında «gözlerinizin değeri şu kadardır» diye yapılan açıklamaların etkisiyle, gözlerini satıp 5.000 Dolarla bir avukat tutabileceğini aklından geçirdi.

Gibbs heyecanlandı bu fikir karşısında. «Salt Lake'de Phil Hansen adında ceza davalarına giren ünlü bir avukat var, mucize yaratabilir,» dedi. «Bir şerifin önünde başka bir şerifi öldüren birini beraat ettirmişti.»

Fakat Gibbs, Gary'nin huyunu bildiğinden, bu avukatın güzel kadınlara düşkün olduğunu hatırlatmayı da bir görev bildi. Gary, Nicole'e, «Git, ama dikkatli davran, asılmaya kalkarsa çek gel,» dedi.

Aynı gece Gary'ye, Nicole'den bir not geldi hapisaneye. **«Benden o biçim bir talepte bulunmadı. Cumartesi öğleden sonra saat 2'de cezaevinde buluşacağız.»**

Avukat Phil Hansen, Nicole'e Utah eyaletinde son olarak idam edilen kişinin Rogers adında biri olduğunu, Rogers'in kendisine avukatlık için başvurduğunu, ona para bulmasını söylediğini, para bulamadığı için bir daha gözükmediğini söyledi. Sonuçta Rogers idam edilmişti.

Avukat rastlantı mı olup olmadığını bilmiyordu, ama Rogers idam edildiği sıralarda, Hansen soğuk terler içinde yatağından fırlayıp yere düşmüştü. Bu yüzden parası da olmasa, bundan böyle idam söz konusu olan davaları parasız aldığını söyledi.

Nicole ayrılmadan önce Hansen kollarını onun boynuna dolayarak bir güzel sarıldı ve, «Merak etme, onu idam etmeyecekler,» dedi. Nicole'e bir dava ne kadar umutsuz gözükürse gözüksün, işin içine girdikten sonra jüriye derdini anlatma olanağının bulunduğunu söyledi. «Örneğin,» dedi avukat Hansen. «İdam cezasına yüzde yüz taraftar olan biri bile suç işleyenin annesi olduğunu görünce fikrini değiştiriyor. Önemli olan jürinin suçlunun durumunu anlamasını sağlamaktır.»

Cumartesi oldu. Nicole saat ikiden yarım saat önce gelip beklemeye koyuldu. Fakat saat üçte avukat henüz gelmemişti. Nicole yazıhanesini aradı. Cumartesi olduğundan kapalıydı. Cevap alamayınca, Nicole durumu Gary'ye bildirirken gözyaşlarını tutamadı. İyi bir avukat bulmayı umut etmişti.

Daha sonra Gary'den gelen mektup moralini daha da bozdu.

26 Eylül

Snyder ve Esplin'in bütün yapmak istedikleri, kendilerini iyi bir temyiz dilekçesine hazırlamak. Devlet parasıyla davaya bakınca, kafayı bu kadar çalıştırabiliyorlar ancak. Davayı satıyorlar anlamında söylemiyorum. Ve bu tutumları yüzünden çılgına dönmüş de değilim. Fakat mahkeme tarafından tayin edilen avukattan bu kadar iş çıkar. İyi bir savunma yapmalarını beklemek boşuna. Onlardan görüp göreceğim, bana armağan edilmiş gibi bir savunma olacak.

27 Eylül

Gündüz uyuyamıyorum. Bazen deniyorum, fakat her defasında soğuk terler dökerek kalkıyorum. Otomobillerin, otoyoldan geçen araçların sesini duyuyorum. Demir parmaklıklardan sızan gün ışığını görüyorum ve o zaman bütün bunlardan ne kadar uzak olduğumu düşünüyorum.

Ölüm biçim değiştirmektir. Borçlarımdan hiçbirinden kaçabileceğimi sanmıyorum.

Bütün gece rüyamda seviştik. Sevgim ta Sprinville'e kadar uzandı buradan. Bıraksalar buradan oraya koşarak gelirdim. Seni iyice sardım, sardım, sardım, birbirimizi uzun uzun sevdik. Alnını, burnunu, gözlerini, yanaklarını öptüm.

Sen bir perisin. Ben de sana âşık olan bir kaya.

Senin bir rahibe gibi hayat sürmeni istemiyorum. Arkadaşsız yaşamanı istemiyorum.

Fakat o delikanlıların sana gelmelerini de istemiyorum.

Dün geldiğinde ağzında bira kokusu sezer gibi oldum. Biliyorum, evine gelen o arkadaşlardan senin beklediğin, dostluk ve yalnızlığını gidermek, ama ten kaygandır.

Sana olan kıskançlığımda bir çılgınlık hissediyorum. Bak bebeğim, ben bir erkeğim ve onların ne amaçla geldiklerini bilirim.

Nicole Gary'ye içtenlikle bağlıydı, fakat Cliff ve Tom'la o uzun eylül ayından beri birkaç kez yatmıştı. Ondan sonra da Gary'yi ziyaret etmek zor geliyordu. Gary'nin, **«Bira kokuyorsun,»** sözünü anımsayınca, aklını başına toplayıp bulabildiği en güzel sözlerle süslediği uzun bir mektup döşendi. Kâğıt yetmedi ve bardaki tezgâhın üzerinden bir kâğıt peçete alarak birkaç şey daha ekledi. Başkalarıyla buluştuğunda bir şey yapmadığını kesin bir dille anlatmak istiyordu. Sonunda şöyle yazdı : **Neden açık konuşmayayım Gary? Bak, benimle senden başka hiç kimse yatmayacak.**

28 Eylül

Bebeğim, gardiyan mektubunu şimdi getirdi. Bana boyuna sevişmekten, yatmaktan söz ediyorsun. Herkes Nicole'e atlıyor. Herkes. Herkes onu otostop için alıyor ya da haftada üç dört kez evinde ziyaret ediyor, o da herkese Gary'yi ne kadar sevdiğini anlata anlata düzüşüyor.

Tanrım, bana anlayışlı olmam için yardım et. Daha önce hiç böyle âşık olmamış, karasevdaya kapılmamıştım. Duygularım kötürümleşiyor seni başka biriyle yatakta düşününce. Ben kadınımı kimseyle paylaşamam. Belki başkaları bunu yapabilirler. Biri seni öper, üstüne çıkar, sen de gözlerini geriye doğru kaydırırsan, bu benim için senin vücuduna ve ruhuna sahip olmaları demektir. İstersen Utah'taki her canlıyla düziiş. Bana ne? Bana ne mi? Umurumda değil mi? Umurumda, umurumda! Hem de nasıl?

Bak, bunlar bana yine cinayet işletecekler. Şu orospu çocuklarını yaşamından defet. Cinayet işleyecek gibi olduğumda, kimi öldüreceğim benim için önemli değil o kadar. Cinayet başlı başına bir olgu. Cinnet getirircesine kızgınlık. Sağduyuyu, düşünceyi alıp götüren bir cinnet. İlk kez böyle bir akıl hastalığına yakalandım. Belki de olgunlaşıyorum... Sen de benimle birlikte olgunlaş, sev beni. Öğret bana. Nicole'üm benim.

Tanrım, ne mektup. Bu gece hayaletler yine sırnaşacaklar. Bir orospu çocuğunun sana dokunması düşüncesine katlanamıyorum. Bu, bana dünyayı bir silgiyle baştan sona silme isteği veriyor. Tüm yaratıkları cansıza dönüştürmek geliyor içimden. Bir defasında, bir herifle iki kez yattım, diye yazmışsın. O mektubu bir daha gözüm görmesin. Kimdi? Acaba seni buradan otostopla götüren polis miydi? Şimdi bana bakarken içinden, ben Gilmore'un aşığıyla düzüşüyorum mu diyor?

Bu ne denli çirkin bir mektup oldu, bebeğim? Akıldan akılsızlığa kayan bir mektup.

Bebeğim, bu mektubu okuduğun anda seni sevdiğimi anlayacaksın. Ben bu aşkı, anladığımı sandığım kadar anlamıyorum. Bana çok acı veriyor. Bu mektubu tekrar tekrar oku. Bir daha sana böyle bir mektup yazmayacağım. Kendimin ne duyduğumu

ben çok iyi biliyorum. Senin de bilmeni isterim. Bu çektiğim acıyı sana bir daha anlatmayacağım.

DÜNYADA HİÇBİR ŞEY, GÖZLERİMİN KAYBI, KOLLARIMIN, BACAKLARIMIN KAYBI, KÖTÜRÜM OLMAK, BUNA BİR DE PROLIXIN'I EKLE, HİÇBİR ŞEY SENİN VÜCUDUNU, AŞKINI BAŞKA BİRİNE VERDİĞİNİ BİLMEKTEN DAHA ÇOK ÜZEMEZ BENİ.

Nicole mektubunu aldığında kendi üzüntüsünü unuttu. Sanki cennette biri sakin sakin kendisiyle birlikte ağlıyordu. Bu nedenle, bir daha onu üzen şeylerin hiçbirini tekrarlamayacağını, onu üzen bir şey yapmaktansa ölmeyi yeğleyeceğini yazdı. Bir daha gözleriyle ona yalan söylerse, ölmeyi yeğleyeceğini yineledi durdu.

Sabaha doğru aşkımın yeniden bana doğru yol aldığını hissettim... ılık ılık hafifçe geldi... Seni incittim ve belki uzun bir süre daha bu incinme böyle sürüp gidecek.

Nicole, Nicole.

Sana gereksiz yere çirkin bir mektup yazdım.

Ne var ki, bana acı veren bir şey söz konusuydu. Bunu şu anda yine hissediyorum. Öyle bir kızgınlıkla geliyor ki üstüme, bu duygu düşünme yeteneğimi alıp götürüyor.

Bütün gün yatağımda öylece uzandım. Anlamsız bir şaşkınlık içinde. Üzerimde bir ağırlık var. Gibbs konuştuğu zaman cevap bile vermiyorum. Canımın sıkıntısını anlıyor sanırım. Beni rahatsız ediyor diye radyoyu bile açmıyor.

3

Eylülün son günü, güneş doğmadan az önce, dört aynasız cezaevine sakalları özenle düzeltilmiş iri kıyım birini getirdiler. Gilmore'la Gibbs'in kendine baktığını farkedince, «Hey sizler, Cameron Cooper'i tanıyor musunuz?» diye sordu. Hiç cevap alamayınca da, «Peki öyleyse söyleyeyim, benim adım Gerald Star-

key ve Cameron Cooper denen orospu çocuğunu az önce öldürüp de geldim,» dedi.

O sabah Cooper mahkemeye götürüldü. Döndükten sonra öğrendiler ki, Starkey ile Cameron arasında kavga başladığında, Brenda ve John da o bara giriyorlarmış. Cameron bıçaklandıktan sonra Brenda'nın üstüne devrilmiş. Brenda'nın üstübaşı kan olmuş.

«Baksana,» dedi Gary, Gibbs'e. «Bu yıl kaltak mahkeme kraliçesi seçilecek.»

Gary, Brenda'nın bir mektubunu çıkarıp okudu. **«Gary ön duruşmada sana karşı tanıklık etmek beni ne kadar üzdü, bilemezsin,»** diyordu mektupta. Başını salladı Gary. «Benim kan akrabam olduğuna inanabiliyor musun?» Brenda'nın neden bu kadar çok evlenip boşandığını şimdi anladığını söyledi. «IQ'su 60 olan biri elbet bu kadar evlenip boşanır.» Onu insanı arkadan vuran biri olarak niteledi. Gary, «Sözlerime iyi dikkat et, Gibbs, sonunda Brenda ettiğini bulacak.» diye bitirdi sözlerini.

4

2 Ekim Cumartesi

Geçtiğimiz haftalarda seni ve seninle yaptıklarımızı düşünmekten yine yerimde duramaz oldum. Birazcık Fiorinal veriyorlar bugünlerde. Dalmine de alınca, gece biraz uyuyabiliyorum.

Ah, bebeğim, seninle şöyle doyasıya aklı başında sevişemediğime ne kadar yanıyorum bir bilsen. Bir yandan içki, bir yandan Fiorinal, aklım da takılı durumda, seks gücümü çalan şeyler vardı bir yığın. Daha tatlı, daha net zevkleri alıp götürdü bunlar. Bundan o kadar çok söz ettim ki artık ben bile rahatsız oluyorum. Bir de şu var, bebeğim : Çok kadın yüzü görmemiştim. Bir piliçle olmayalı uzun yıllar geçmişti. Yani o biçim erkeklerle düşüp kalktığımı söylemek istemiyorum. Bir iki kez elimin altında olan güzelce oğlan çocuklarını öptüm, okşadım ve biraz da düdükledim. Ama ben kadınlardan zevk alıyorum. Fakat o denli uzak kaldım ki onlardan, sen çıplakken neredeyse utanıyordum. 12,5 yıl içerde kaldım. Bana erkekliğimi diriltme konusunda yardım ettin, anlayış gösterdin.

18'nden önce piliçlerin kümesten çıkmasına izin vermezler-

di. O zaman, şimdiki gibi, seks özgürlüğü yoktu. Konuşmaları bile değişikti. O zamanlar hiçbir kızın ağzından «düzüşme» sözcüğünü işitemezdin. O iş yapılmıyordu. TV'de «Mutlu Günler» filmini gördün mü? İşte, o zamanlar işler öylesine kesattı. O kadar değilse bile ona yakın.

Kızlar evleninceye dek bekâretlerini korumak zorundaydılar. Oyunun kuralları öyleydi. Flört ederdin, orasına burasına dokunurdun, hepsi o kadar. Eğer aralarından biri giriş izni verecek olsa, bu kızlardan onda dokuzunun sorduğu soru şu olurdu: «Peki, beni bundan sonra da sayacak mısın?» O zamanlar bizim kedi yırtıp parçalamaya öyle hazır ve öyle acıkmış durumdaydı ki, kıza bir sürü söz verirdik. Bunlar arasında «Seni sayacağım,» deyiverirdik. Ne olurdu yani? Aptalca bir şey ama, oyunun kuralları böyleydi.

İki üç hafta var önümüzde, sonra Gibbs şartlı tahliyeyle çıkacak. Zaman şimdi çok uygun. Gardiyanların hepsi akşamları oturup televizyondaki polisiye filmleri izliyorlar. Şimdi mahkemeye çıkarılmamdan önce pabuçları getirirsen iyi olur. Onları avukatım Esplin ya da Snyder'in vermesi en iyisi.

Sterling sonunda pabuçları dikemeyeceği haberini verdi. Nicole evde pabuçların içine testere bıçaklarını yerleştirmeyi denedi, olmadı. Bıçakları ikiye bölerek sokup dikiş yaptı, fakat pabuç o hale gelmişti ki, cezaevinden içeri sokulması olanaksızdı.

YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM

SUÇLAMA

1

Yer olarak yargı yetkisi Utah eyaleti mahkemesine aitti. Davaya Provo'nun en büyük binası olan Utah hükümet binasının 310 no.lu odasında yargıç Bullock bakacaktı. Savcı Noall Wootton'un gözünde, geniş ve yüksek merdivenlerin büyük sütunlara dayandığı bu bina eski Yunan mimari tarzının görkemini taşıyordu.

Provo'da doğduğu ve büyüdüğü için bu mahkemeye gitmek Wootton'un hoşuna giderdi. Bu da savcı olarak çıkacağı en büyük cinayet davası olacaktı.

Bu mesleğe babası yöneltmişti onu. Önceleri hukuk fakültesine gitmeye pek istekli değildi. Sonra yazıhanede dosyalar arasında çürüyüp büyük avukatlara danışmanlık yapmaktansa, davalara çıkmayı yeğledi. Ama baktı ki, dava getiren her müvekkil paçayı kurtarmak istiyor. Suçlu ya da suçsuz herkes mahkemeyi atlatmak peşinde. Bunun üzerine Noall savcılığı yeğledi. Bu konudaki son kararını vermeye neden olan müvekkilin adı Custis'ti. Yakayı kurtardıktan sonra adam gelip para yerine Noall'a verdiği otomobil lastiklerini istedi. İçip içip evinin önünde çıngar çıkardı. İşte o zaman Noall kesin kararını verdi.

Gilmore davasına hazırlanırken Noall Wootton daha önce elinden geçen büyük davaları düşündü. Bir defasında Francis Cylde Martin adında 18 yaşında bir genç hamile bıraktığı için

evlenmek zorunda kaldığı karısını öldürmüştü. Kapana kısılıp hiddete kapıldığını gözönünde tutarak Wootton onun idamını istememiş, ömür boyu hapis cezası talep etmişti. Halen hapisteydi çocuk, fakat günün birinde çıkabilirdi.

Aslında Wootton kendisinin ille de ölüm cezası taraftarı bir hukukçu olmadığı kanısındaydı. Ölüm cezasının başka canileri korkutucu bir etkisi olması da pek önemli değildi. Gary için idam istemesinin tek nedeni, Gilmore'un yaşamasının toplum için tehlikeli olmasıydı.

2

4 Ekim Pazartesi, duruşma başlamadan önceki gün, Craig Snyder ve Mike Esplin uzun uzadıya Gary ile görüştüler. Bir ara Gary, «Kurtulma şansım var mı?» diye sordu. Craig Snyder, «Kurtulma şansın pek yok, durumun hiç de iyi değil,» dedi.

Gary, «Doğrusu ya, şok olmadı bu yanıtınız,» demekle yetindi.

Ona psikiyatristler konusunda çok çaba harcadıklarını ama hiçbirinin de Gary için akıl hastası demeye razı olmadığını söylediler. Zaten Gary de razı değildi buna. «Jüriyi aklımdan zorum olduğuna inandırabilirdim. Fakat, insaf edin, böyle bir şey yapılır mı? Zekâma hakaret edilmesini istemem,» dedi.

Hansen sorununa gelince, Snyder ve Esplin, «Avukat Phil Hansen gelseydi iyi olurdu,» dediler. Fakat Hansen'i davet etmek için telefon açmaya yanaşmadıklarını söylemediler.

Gary'den Nicole'ün tanık sandalyasına oturmasını istediler yeniden. «Onun gelmesini istemiyorum,» dedi Gary. İtirazının kesinliği belliydi. Nicole'ün, Gary'yi dayanılmaz derecede tahrik ettiğini söylemesi gerekirdi eğer tanıklık etseydi. Birkaç tatsız ayrıntıya girebilirdi ama bunun Gary'ye bir zararı dokunmazdı. Oysa Gary, savcı Wootton'un Nicole'ü kamu tanığı olarak göstermesine bile kızıyordu. Gary, Nicole'ün mahkeme salonunda bulunabilmesi savcının tüm öteki tanıklarına da salonda oturma izni verilmesini istiyordu. Snyder ve Esplin bunun davaya zararı dokunabileceğini, çünkü tanıkların birbirlerinin söylediklerini dinlemelerinin aralarındaki çelişkileri ortadan kaldırabileceğini anlattılar. Wootton'un tanıkları daha önceki tanıkların söyledik-

lerini duyabilirler, ona göre ifadelerini düzeltebilirler ve savcı bundan avantaj sağlardı. Ama diretti. Sırf Nicole mahkeme salonuna girsin diye savunma avukatlarından büyük fedakârlık istenmiş oluyordu. Ama Gary'nin kararı kesindi. Nicole orada bulunmalıydı.

3

İlk gün jüri seçimiyle geçti. İkinci gün Esplin'in hukuki bir nokta üzerinde durmak için jüri üyelerinin salondan ayrılmalarını yargıçtan istemesi talihsizlik oldu. Avukat, yargıç Bullock'a, sanığın hiçbir kamu tanığının salondan çıkarılmamasını istediğini söyledi. Bu kötü bir başlangıçtı. Çünkü avukatın sanığa asıl çıkarlarının neler olduğunu anlatmayı başaramaması, yargıçın gözünde prestijini azaltırdı.

ESPLIN : Sayın yargıç, savcının tanık olarak gösterdiği Nicole Barrett, Gary Gilmore'un sevgilisi olduğu için müvekkilim sevgilisinin mahkeme salonu dışında kalmasını istemiyor. Talebimiz müvekkilin bu isteğine dayanmaktadır.

MAHKEME : Öyle mi, Gilmore?

GILMORE : Evet, öyle son ana dek ya da düne kadar falan Nicole'ün adını tanıklar listesinde görmemiştim. Tanık olunca mahkeme salonu dışında bekletilmesi gerekiyormuş da, bu nedenle bütün gün dışarıda, koridordaki o rahatsız sandalyalarda beklemesini istemedim.

MAHKEME : Evet, koridorda beklemesi gerekiyor, ama dışarıda da rahat koltuklarımız ve başka konfor olanaklarımız var.

GILMORE : Her neyse, mahkeme salonu dışında kalmaması kararındayım, sayın yargıç.

MAHKEME : Hepsi bu kadar mı?

ESPLIN : Evet, sayın yargıç.

MAHKEME : Hukuki nokta bu muydu? Tamam. Jüriyi salona çağırabiliriz.

Gary fedakârlık ederek verdiklerini geri almak ister gibi, şimdi sürekli Wootton'un gözlerinin içine dik dik bakıyordu.

Esplin işin garibi, Nicole mahkemeye bile gelmedi, diye düşündü. Öğlene kadar Gary başını çevirip çevirip baktı Nicole'ü görebilir miyim diye. Geldiğinde öğle vaktiydi. Gary onu görünce müthiş sevinmişti.

4

Wootton tanıklarının jüriye tanıtımıyla işe başladı. «Her biri,» dedi. «Hikâyenin birer bölümünü anlatacak... Sanık Gary Gilmore'un bir elinde motel kasasının çekmecesi, öteki elinde tabancayla yol üzerindeki halini... Bina blokunun köşesinde çekmeceyi bırakışını ve sonra da tabancayı atmasını, sonra Üniversite Caddesinde kamyonete binerken elinin kanayışını .22'lik tabancasının Pfitzer koruluğunda bulunuşunu...

O gün Wootton davayı enine boyuna sunup tanıklarını da tanıtırken, davanın gidişi önceden planladığı yolu izliyordu. Snyder ve Esplin'in bütün yapabildikleri küçük noktalar üzerine ufak tefek şüpheler çekebilmekti.

Savunma avukatlarının tanıkları Wootton'un istediği gibi sunduğu davanın bazı noktalarında ufak tefek düzeltmeler yapmaktan öte bir varlık gösteremiyorlardı. Glenn Overton tanık sandalyesine gelip Bushnell'in kan kaybından ölüşünü ve Debbie Bushnell'i hastaneye götürürken gösterdiği davranışları anlatırken, savunma avukatları sustular. Esplin tanıklara soru yönelterek o sahnelerin canlılığına daha fazla katkıda bulunmak istemiyordu.

Dördüncü tanık Utah Sağlık Müdürü Dr. Morrison'du Benny Bushnell'in otopsisini yapmıştı. Dr. Morrison, Bushnell'in deri yüzeyinde barut yanığına rastlanmayışının cinayet silahının doğrudan başına dayandığını düşündürdüğünü söyledi.

Ondan sonraki tanık Martin Ontiveros'tu. Gary'nin kamyonetini motelden iki blok öteye bırakıp yarım saat ortadan kaybolduğunu ve döndüğü zaman elinin kanlı olduğunu saptadı.

Bekçi Ned Lee de, Gilmore'un kan lekelerini motelden çalılığa kadar izleyerek tabancayı bulduğunu söyledi. Bu noktada da savunma avukatlarının yapabilecekleri bir itiraz yoktu.

Dedektif William Brown, bekçi Lee'den tabancayı alarak o anda fotoğrafını çekmişti.

Savunma avukatları, her şeye rağmen, «küçük noktalarım ne zaman büyük avantajlar sağlayacağı belli olmaz» kuralından hareketle bazı sorular yöneltmeye çalışıyorlardı.

ESPLIN : Parmak izi için silahı siz incelediniz, değil mi?
MEMUR BROWN : Evet efendim.
ESPLIN : Parmak izine rastladınız mı?
MEMUR BROWN : Bir ize rastladık.
ESPLIN : FBI laboratuvarına gönderdiniz mi?
MEMUR BROWN : Evet, gönderdik...
ESPLIN : Sonucu öğrendiniz mi?
MEMUR BROWN : Sanığın parmak izine uyup uymadığını belirleyememişler.
ESPLIN : Başka bir deyişle, parmak izinin kime ait olduğu saptanamadı.
MEMUR BROWN : Doğru.
ESPLIN : Başka sorumuz yok.

Nielsen mahkemeye çıktığında Wootton, Gary'nin ona yaptığı itiraz hakkında bir şey sormadı. Nielsen, Gilmore tutuklandığında sol elinde taze bir yara gördüğünü ve bunun tabanca yarası olduğunu söyledi. Bundan başka bir şey söylemedi.

FBI özel ajanı olan Gerald Wilkes balistik uzmanıydı.

WOOTTON : Bulgularınızı lütfen jüriye açıklar mısınız?
WILKES : Yaptığım incelemeler, her iki boş kovanın bu silahtan atılmış olabileceğini gösteriyor.

Peter Aroyo da, Gary'yi motel yazıhanesinde gördüğüne tanıklık etti.

WOOTTON : O anda ne kadar uzaktaydınız?
ARROYO : Üç dört metre kadar.
WOOTTON : O yazıhanede miydi?
ARROYO : Evet.
WOOTTON : Elinde ne vardı?
ARROYO : Sağ elinde bir tabanca. Sol elinde de para kasasının çekmecesi.
WOOTTON : Bay Arroyo, elinde tabanca ve kasayla gördüğünüz o adamı bu salonda görebiliyor musunuz?
ARROYO : Evet.
WOOTTON : Mahkeme ve jüri üyelerine o kişiyi gösterir misiniz?
ARROYO : Kırmızı ceketli ve yeşil gömlekli adam. (Eliyle Gary Gilmore'u işaret etti).
WOOTTON : Tanık sizin.
ESPLIN : O gece motelin yazıhanesinde gördüğünüz kişiyi bize tarif eder misiniz?
ARROYO : Tabii. Benim boyumdan biraz daha uzun...
ESPLIN : Başka özellikleri nedir?
ARROYO : Keçi sakalıyla uzun saçları vardı.
ESPLIN : Başka özelliklerinden söz eder misiniz?
ARROYO : Gözleri.
ESPLIN : Gözleri hakkında ne anımsıyorsunuz?
ARROYO : Gözlerine baktığım zaman... bunu anlatmak zor. O bakışları hiç unutamayacağım.

Arroyo'nun ne demek istediği ortadaydı. Tanıkların gelip gittiği süre boyunca Gilmore'un, Wootton'a bakarken gözleri fıldır fıldırdı.

Arroyo tanık sandalyesinden indikten sonra savcılık duruşmaya ara verilmesini istedi. Esplin de aynı şeyi istediklerini söyledi.

MAHKEME : Herhangi bir kanıt sunmak niyetinde değil misiniz?

ESPLIN : Hayır, sayın yargıç.

MAHKEME : Peki, hem iddia makamı, hem savunma avukatları ara verilmesini istediklerine göre, durumu jüriye aktarmak durumundayım. Aradan sonra devam edersek gece celsesine girmiş oluruz. Bu geceyse çok önemli başka bir celse var. Davaya yarın devam ederim.

Yargıç başkanlık seçimi nedeniyle Carter'le Ford'un televizyonda yapacakları tartışmaya kastediyordu.

5

6 Ekim

Mahkemeden şimdi döndüm.

Öff be!

Evet, avukatlarımdan fazla bir şey beklemediğimi sana da söylemiştim, fakat hiçbir savunma yapmayacaklarını da sanmazdım doğrusu.

Hiç olmazsa birinci derecede suçluluğu ikinci derece suçluluğa çevirme savunması yapabilirlerdi.

Tasarlayarak adam öldürmeyi içeren birinci derecede suçlu maddesinden gideceğim artık kesinkes belli. Bugün Esplin ve Snyder duruşmaya ara vermeye razı olmakla davanın böyle bir yol izleyeceğini önceden biliyorlardı demektir.

Böyle boktan bir savunma yapacaklarını beklemezdim.

Duruşmadan sonra onlara rastladığımda, suçlu gibi bakıyorlardı gözüme.

Sıkı biçimde denemediler. Bütün istedikleri davayı temyize yollamak.

Mahkemeden tayin edilmiş avukatın olursa, böyle olur işte.

Duruşmaya ara verilir verilmez yapılan görüşmede Gary memnun kalmadığını belirtti.

«Bir psikiyatrist falan çağıracağınızı sanmıştım.»

Yeniden açıkladılar Gary'ye. Yarın hafifletici duruşmada bir psikiyatrist çağırılmasını isteyeceklerdi. Asıl duruşmada böyle bir şeye başvurmanın anlamı yoktu. Hiçbir doktor yasal olarak Gary'nin akıl hastası kabul edilebileceğini söylemezdi. Böylece jürinin mahkûm etmesi kolaylaşırdı. Hiç olmazsa, bu şekilde davranmakla, jüri üyelerinden birkaçının akıl hastalığına ilişkin kuşkusu doğar ve sorular yöneltebilirlerdi.

Avukatları stratejilerini özetlediler. Durum sanıldığı kadar umutsuz değildi. Her şeyden önce savcılık bulduğu kan izleriyle karşılaştırmak için Gary'den kan aldırmamıştı. Eğer böyle bir testte kanın 0 grubu olduğu (Gary'ninki 0 idi) anlaşılırsa, o zaman aleyhe bir durum daha olurdu. İkincisi, parmak izi saptanamamıştı. Bu nedenle tabancayı onun tuttuğu kuşku götürürdü. Üçüncüsü, savcılık Gary'nin aldığı parayı sergilemeyi ihmal etmişti. Dördüncüsü, Wootton, Nielsen'in Gary'den aldığı itirafı kullanmaya cesaret edememişti. Avukatlar, jüri üyelerinin bakışlarının giderek ciddileştiğini, fakat suçlu yargısına varmak için aradaki köprüyü henüz aşmadıklarını söylediler.

«Bir insanı idama mahkûm etmek kolay iş değildir,» demek istiyordu avukatlar. Böyle bir kararı veren rüyasında neler görürdü acaba? Jüri üyeleri için yaşamla ölüm arasındaki o köprüyü geçmek kolay iş değildi. Bu nedenle duruşmalar ağırbaşlılık ve sükûnet içinde geçerse, jüri için gereği gibi düşünülebilecek bir ortam yaratılırdı.

Görüşmenin bu noktasında Gary, yargıç önünde tanıklık etmek istediğini söyledi.

Avukatları istemiyorlardı. Craig Snyder'e göre, eğer şimdiki durumda mahkûmiyet olasılığı yüzde 99'sa Gary'nin tanıklık etmesiyle yüzde 100'e çıkardı.

Gary hüzünlü bir bakışla, «Bu haltı yedim, ötesi yok,» dedi. Tanıklık etmekte ısrarlıydı.

Gary'nin tanıklık etmesi davanın yeniden açılması demekti. Avukatlar bunun ne yarar sağlayacağı üzerine kafa yordular. Rezalet olurdu. İşler karışırdı. Nicole'ü tanık olarak çağırmayı bir

kez daha önermek istediler. Fakat gelmemesi daha iyi, diye düşündüler sonra. Geri tepebilirdi. Gary'nin arabasında tabanca taşıdığı ve arabada çocukların da bulunduğu öğrenilirse, daha kötü olabilirdi. Hayır, Nicole tehlikeliydi.

Nasıl bir yol izleneceği kararlaştırılmadan ayrıldılar. Her üçü de kendi çapında düşüncelerle uykuya daldılar.

YİRMİ SEKİZİNCİ BÖLÜM

SAVUNMA

1

Nicole o sabah mahkemeye gitmemişti, ama nedeni vardı. Gary'nin bir gün önceki davranışından ötürü hâlâ huzursuzdu.

Mahkemede Gary'nin bulunduğu bölmenin az ötesine geçip oturduğunda. Gary birdenbire, Nicole'ün başka adamlarla yatıp kalkmaktansa ölümü tercih ettiğini yazdığı bir hafta önceki mektubunu çıkarmıştı. Ortada hiçbir neden yokken mektubu göstererek huzursuzluğunu belli ediyordu. «Ölmekten söz ediyorsun, bebeğim ama, hep laf,» demişti; parmaklıkların öte yanında Nicole'ün kendini nasıl olsa sağlama aldığını anlatmak ister gibi bakıyordu.

Az sonra da Gary, istese hemen oracıkta, duruşma salonunda onu öldürebileceğini söylemişti. Nicole ağlamamak için kendini zor tutarak, böyle düşünmesinin onu zaten öldürdüğünü anlatmak istemişti. Gary alaylı bir tavırla, «Seni bu durumda ellerim kelepçeli, ayaklarım zincirle bağlı nasıl öldürebilirim?» demişti. Çıldıracak gibi oldu Nicole. Az sonraysa Gary ona göz kırptı. Sanki hiçbir şey söylememişti. Bir spazm gelmiş de geçmiş gibiydi.

Fakat o gece uyuyamadı Nicole. Sabahleyin çocukları bir komşuya bırakıp biraz kestirmeye çalıştı. Kalktığında her yanı ağrıyordu. Başı çatlayacak gibiydi.

Nicole mahkemeye gittiğinde, Gary onu görünce çok sevindi.

Bir gün önce olanları tümüyle unutmuştu. Nicole şaşkın durumda oturdu. Mahkemede gün sona ererken, Gary'den kendini soğumuş hissetti. Spanish Fork'daki olaylardan sonraki soğukluğundan daha yoğundu bu kez duydukları.

O akşam Nicole'e uğrayan Sue onu alıp biraz gezdirmek istediğini söyledi. «Boşalmaya ihtiyacın var,» dedi Sue. Nicole tereddüt etti ama sonunda dayanamadı. Gerilimini gidermek ihtiyacındaydı.

Silver Dollar barına uğradılar, sonra da Fred's Lounge lokantasına girdiler. Bu lokantanın havasını Nicole seviyordu. Sundowner Kulübü oyuncuları vardı. Nicole'u dansa kaldırdılar. Bu arada Sue'lar gitti. Nicole her danstan sonra kendi masasına dönüyor ve tek başına greyfurtlu votkasını yudumluyordu.

Dansettiği genç Salt Lake'deki Sundowner Kulübüne gitmeyi önerdi Nicole'e. Giderse işin nereye varabileceğini iyice düşünmeye koyuldu Nicole. O kulübün lokalinin ve lojmanlarının güzel olduğunu duymuştu. Saat sabahın ikisiydi, ama gider biraz oturur sabaha da mahkemeye yetişirim, diye düşündü.

Salt Lake'deki Sundowner Kulübüne gittiklerinde, oradakilerle birazcık konuştu, onların konuşmalarını dinledi, gevşedi, canlandı, içki içti ve sonra da uykusu geldi. Kulübün yatakhanesine gitti. Soyunmadan yattı. Yanına gelen o genç soyunuktu. «Niçin sen soyunuk değilsin?» diye sordu. Uykusu vardı Nicole'ün. Çocuk o kadar rahatsız etti ki, bıraktı yapsın diye.

Uyandığında kendini yine kötü hissetti. Asıl sorun Gary'den korkması değildi. Giderek kirlenen içindeki gizli yaşamıydı. Gary'ye doğruyu söylese, onu ne kadar hiddetlendireceğini düşündü. Gözüne baka baka yalan söylese, kendine olan saygısı azalacaktı. Eğer sorarsa diye aklına geldikçe titriyordu Nicole. Bir daha kendini bu derece huzursuz kılan bir iş yapmamayı kararlaştırdı. Gary'ye verdiği sözü tutmamıştı, ama bir daha tövbeydi.

2

ESPLIN : Sayın yargıç, mahkeme salonunun boşaltılmasını istiyoruz. Önemli bir açıklama yapacağız.

MAHKEME : Bay Gilmore, salonun boşaltılmasını mı istiyorsunuz?

GILMORE : Evet.

MAHKEME : Peki. Mahkeme görevlileri dışında herkes salonu terkedecek.

(Saat 9'da mahkeme salonu boşaltılmıştı.)

ESPLIN : Sayın yargıç, mahkeme dün duruşmaya ara verdiğinde, biz savunma avukatlarının kararı, Gilmore'un yargılanma süresinde hiç konuşmama hakkını kullanması yönündeydi... Dün akşam kendisiyle görüştüğümüzde de, tanık sandalyesine oturup ifade vermemesinin ve kanıtlama yükünü savcılığa bırakmasının lehinde olacağını anlattık. Bizim bu görüşümüze rağmen, yine de kendisinin kalkıp konuşabileceğini söyledik. Bizim önerimiz, tanık sandalyesine oturup herhangi bir açıklamada bulunmamasıdır.

MAHKEME : Herhangi bir kanıtınız var mı, yok mu?

MAHKEME : Bay Gilmore, bu durumda, konuşmak istiyor musunuz?

GILMORE : Tanık sandayesine oturup konuşmak için can atıyor değilim, fakat savunma avukatlarının, dün bırakılan noktada duruşmanın ertelenmesine razı olacaklarını sanmamıştım. Bu davada benim hayatım söz konusu olduğu için duruşmada bir savunma yapılacağını sanmıştım. Dün celsenin o noktada ertelenmesine razı olmaları, kasten adam öldürme suçunu kabullenmelerine eş bir davranıştı. Çünkü işin bu evresinden sonra jürinin kararını etkileyebilmek için artık ne söylenebilir ki? Bu durumda yargılamaya ne gerek olduğunu sormalıydım kendi kendime, değil mi?

MAHKEME : Sunmak istediğiniz bir kanıtınız var mı?

GILMORE : Görünüşe bakılırsa, avukatlarıma göre hiçbir kanıtım yok.

GILMORE : Tanrım, bilmiyorum ki... Kanıtlarım duygularımdan ve varlığına inandığım bazı şeylerden iba-

ret, fakat doktorlar benimle aynı fikirde değiller sanırım.

MAHKEME : Bakın, Bay Gilmore...

GILMORE : Sözümü bitirmeme izin vermelisiniz.

MAHKEME : Konuşmanızı sürdürebilirsiniz.

GILMORE : Akıl sağlığımı bozucu etkenler açısından iyi bir savunma gerekçesi var ya da gerekçeme temel oluşturacak koşullar var. Görünüşe bakılırsa, doktorlar benimle aynı görüşü paylaşmıyorlar. Oysa doktorlara sözünü ettiğim koşullar, durumumu olumsuz yönde etkileyecek nitelikteydi. Orada durumu gören mahkûmlar da var. Yapılan yanlış bir şeydi. Gerçekten, bana bunu yapmaları doğru değildi. Savunma olanağım yok olup gitti. Birinci derecede suçluluğu kabul edip kasten adam öldürme suçundan hüküm giymek istemiyorum. Benim şu anda görebildiğim kadarıyla, jürinin böyle bir suç işlediğim kanısına varması yarım saat bile sürmez. Demek isteğidiğim buydu. Öyle hissediyorum, bayım. Davada lehime olarak dişe gelir bir şeyler öne sürüleceğini sanmıştım. Zayıf da olsa savunulacak tarafım bulunduğunun ortaya atılmasını beklemiştim. Bu nedenle, onlara kendim hitap etmek istiyorum. Bunu hafifletici duruşmada da söyleyebilirim, fakat beni suçlu kabul etmelerinden sonra olur bu. Onlar karar için salondan çekilmeden önce hiç olmazsa söyleyecek bir şeylerim bulunduğunu bilmeliler.

MAHKEME : İsterseniz, bizzat söz alabilirsiniz, fakat bunun getireceği sonuçların tüm sorumluluğunu bilmeniz gerekir.

GILMORE : Bayım, o sandalyeye geçip konuşma arzusuyla yanıp tutuştuğumu söylemiyorum. Ama kendimi savunacağımı belirtiyorum. Böyle bir beklenti içindeydim.

MAHKEME : Tanık sandalyesine oturup ifade mi vermek istiyorsunuz?

GILMORE : Bir savunma sunmak istiyorum. Burada böyle dilsiz gibi oturup...

MAHKEME : Bu durumda mahkemenin davayı yeniden açmasını mı istiyorsunuz?

GILMORE : Evet.

MAHKEME : Yani bir tanık gibi yemin edip ifade mi vereceksiniz?

GILMORE : Evet. Evet. Usulü buysa böyle olsun istiyorum.

MAHKEME : Bunu kabul ederseniz kamuyu temsil eden savcının size sorular yöneltmesine kabullenmiş olacaksınız. Kabul mü?

GILMORE : Evet.

MAHKEME : Sorulacak sorulara vermek zorunda olduğunuz yanıtlar sizin aleyhinize olabilir. Bunu da anlıyor musunuz?

GILMORE : Söylediğiniz her şeyi anladım. Anlıyorum.

SNYDER : Sayın yargıç, bir açıklamada bulunabilir miyim?

MAHKEME : Evet.

SNYDER : Benim ve Bay Esplin'in, Dr. Howell, Dr. Crist, Dr. Lebegue ve Dr. Woods'la temas ettiğimizi, onların bulgularını ve incelemelerini tüm ayrıntılarıyla ele aldığımızı ve yaklaşık sekiz santimetre kalınlığında olan bu dosyayı Utah Devlet Hastanesi yetkilileriyle görüştüğümüzü, Bay Gilmore'un bilmesini isteriz. Bu doktorlar en iyi olasılıkla müvekkilimizde psikopatik ya da anti - sosyal davranış biçiminde bir kişilik bozukluğu bulunduğunu söyleyecekler. Bunun da yasal açıdan akıl hastalığı sayılmadığını müvekkilimizle görüştük. Kendisine böyle bir şeyin akıl sağlığı açısından savunmaya gerekçe oluşturamayacağını bildirdik. Bunların Bay Gilmore tarafından yeniden düşünülmesini istiyoruz.

GILMORE : Peki, talebimi geri alıyorum. Davaya şu haliyle devam edin.

MAHKEME : Ne dediniz?

GILMORE : Davanın yeniden açılması talebinden vazgeçiyorum.
MAHKEME : Öyle mi?
GILMORE : Evet.
MAHKEME : Pekala. Jüri üyeleri salona buyursunlar, lütfen. Herkes girebilir.

Herkes şaşıp kadı. Savunma avukatları da, savcı da, yargıç da, herhalde sanık da. Tartışırken birden mücadeleden pes etme hali, bir keder çökmüştü Gary'nin üzerine. Ve şimdi davaya Snyder'le Esplin'in gördükleri açıdan bakıyordu.

3

O sabah Gary konuşurken, Noall Wootton davanın seyrini bozacak bir iddiayı ortaya atmasından çekiniyordu. Nitekim, savunma avukatları, Gilmore'a soygun suçundan başka bir suç yakıştırılabilecek bir gerekçe öne sürebilirdi. Örneğin, Gilmore, City Center Moteline bir oda bulmak üzere girdiğinde, Bushnell alkollü olduğu gerekçesiyle ona oda vermek istememiş olabilirdi. Böylece soygun yapma amacıyla gitmediğinden, Bushnell'i tasarlayarak öldürmüş olamazdı. Soygun, öldürmeyi izleyen bir düşünce ürünü olabilirdi. O takdirde, bu cinayet ikinci derecede suçlu kılardı Gilmore'u. Wootton davaya çoğu zaman savunma avukatı gözüyle bakarak, iddialarına karşı iddialar geliştirirdi zihninde. Bu nedenle savunma avukatlarından böyle bir savunma bekliyordu. Eğer Gary tanık sandalyesine çıkıp ifade verirken ikna edici böyle bir şey öne sürseydi, Wootton ne diyeceğini kestiremiyordu.

Wootton, Gilmore'un avukatlarıyla olağan bir fikir alışverişi yapmadığını ancak sonradan öğrendi. Savunma avukatlarının Gilmore'un tanık sandalyesine çıkmasını istememeleri, müvekkillerinin sağı solu belli olmayan biri olmasından ileri geliyordu belki. Gary tanık sandalyesine oturma talebinde bulununca, Wootton da, tamam, dedi, ona kurbanını yere yatırıp başına tabancayı dayayarak vurduğunu söyletmem için bir fırsat ola-

bilir bu.

Gary belki de Wootton'un bu zihin antrenmaları sırasında gözlerindeki güveni sezdi. Gary'nin her an koşu temposunu değiştiren çılgın bir at olduğunu bildiğinden, Wootton daha da tetikteydi. Gary, Wootton'un gözlerindeki güveni okuyunca, fikrini değiştirmiş olabilirdi.

Wootton davayı toparlayış konuşmasını kısa tuttu. Tanıklarının bir gün önceki ifadelerinden ortaya çıkan kanıtlar dizisini sergiledi ve Dr. Morrison'un bulgusunu vurguladı. Wootton, «Onun kanısınca, Bushnell tek bir kurşunla öldü,» dedi. «Fakat daha önemli bir şey söyledi Dr. Morrison. Tetik çekildiği zaman tabancanın Bushnell'in kafasına dayalı olduğunu açıkladı. Bu da gösteriyor ki, odanın içinde uzaktan açılmış ya da korkutmak için edilmiş bir ateş söz konusu değil. Öldürmek kastıyla ve derhal öldürmek kastıyla tabancayla ateş edilmiştir.» Bir nefes aldı. «Davanın sonucunu iyice düşünmenizi isteyeceğim,» dedi ve şunu ekledi. «İyice derken, Gary Gilmore'un açısından demek istemiyorum. Gerçi o da önemli, ama asıl önemli olan Benny Bushnell'in dul eşi ve çocuğu.» Savcı işini bitirmişti.

Mike Esplin konuşmasına jüri üyelerine saygılarını sunarak başladı. Sonra da Wootton'un öne sürdüğü kanıtların zayıf taraflarını yoklamaya koyuldu.

«Saatin çok ilerlemiş oluşunu gözönünde tutarsanız, motel görevlisinin yazıhanesinde bulunmayışının nedeni de ortaya çıkmış olur... Oturma odasındaydı belki o anda. Belki de müvekkilimiz kasadan para çalarken, Bushnell yazıhanesine gelmiştir ve bunun üzerine ateş açılmıştır. Bu da soyguna girmez, hırsızlığa girer. Bu nokta şüphe altında kalmıştır. Savcılık bunu kanıtlayamamıştır. Tasarlayarak adam öldürme durumunun söz konusu olduğuna ilişkin yeterli bir kanıt gösterilmemiştir. Cinayetin işlenişini gören tek bir tanık da yoktur. Şimdi karar odasına çekilecek olan jürinin sayın üyelerinden ya sanığı tasarlamayarak adam öldürmeyi içeren ikinci derecede suçtan ötürü suçlu bulmalarını ya da beraat ettirmelerini dilerim. Teşekkürler.»

Esplin çok heyecanlı konuşmuştu. Konuşmasının sonuna doğru bu heyecanına bir ara sesi bile dayanamadı ve kısılır gibi oldu. Savunması bittikten sonra birçok kişi nasıl böyle içten bir

savunma yapabildiğini sorduklarında, «Sahte değildi,» yanıtını verdi. Jüri üyelerinden birkaçının gözünden yaş geldiğini görünce, sonucun iyi olması için umutlanmıştı bile.

Jüri 7 Ekim 1976 sabahı saat 10,13'de karar odasına çekildikten bir saat yirmi dakika sonra, birinci derecede suçlu kararı verdi. Vakit öğle yemeği tatiline yaklaştığından, yargıç Bullock davayı öğleden sonra saat 1,30'a erteledi. Öğleden sonra yer alacak hafifletici duruşmada Gary'nin ömür boyu hapis cezası mı, yoksa ölüm cezası mı yiyeceği belli olacaktı.

YİRMİ DOKUZUNCU BÖLÜM

KARAR

1

Sabah mahkeme salonu yarı yarıya boştu. Fakat öğle yemeği sırasında jürinin kararı kulaktan kulağa yayılmış olacak ki, hafifletici duruşma başladığında salon dolmuştu. Bu duruşma sonunda bir insanın yaşayıp yaşamaması karara bağlanacaktı. Korkunç bir öğleden sonra yaşanıyordu.

Yargıç Bullock hafifletici duruşmada suçlu bulunan kişinin ölüm cezasına mı, yoksa ömür boyu hapse mi çarptırılması gerektiğinin kararlaştırılması amaçlandığından, olayla dolaylı ilişkisi bulunan tanıkların da dinlenebileceğini açıkladı.

Kulaktan dolma bilgiye sahip bu tür tanıkların Gary aleyhine konuşabileceklerini düşünen Craig Snyder, davayı temyiz gerekçelerine hazırlık niteliğinde konuşmalar yapıyordu. Snyder sık sık itiraz etti ve yargıç da bu itirazların çoğunu reddetti. Davaya bakan yargıcın aldığı birçok karardan yalnız birinin bile Yüksek Mahkemece yanlış sayılması, Gary'nin idam edilmemesi için yeterdi. Bu nedenle Craig'in konuşmaları, ölüm cezasının önlenmesini amaçladığı gibi, temyiz davasının gerekçelerini sağlam bir temele oturtmayı da amaçlıyordu.

Bu nedenle Snyder, mahkemenin verdiği öğle tatili sırasında Duane Fraser'in Oregon Cezaevine şehirlerarası telefon açarak elde ettiği bilgiyi aktarmasına itiraz etti. Duane Fraser telefonda konuştuğu kimsenin, Gilmore'un «birine bir çekiçle sal-

dırdığını» ve bir defasında da «bir dişçiye saldırdığı» için Oregon Cezaevinden Illinois'deki Marion Cezaevine nakledildiğini açıkladığını söyledi. Snyder tüm bunlara, kesinlikten uzak ve kanıtlanmamış sözler diye itiraz ediyordu.

Üniversiteden kimya profesörü Albert Swenson, Gary Gilmore'un tutuklanışından sonra yapılan kan testinde bir gram kanda yüzde 7 oranında alkol bulunduğunu söyledi. Avukat Snyder bu miktarın alkollü araba kullanmaya eş tutulduğunu, bir de Fiorinal'in etkisi hesaba katılırsa, böyle bir kişinin uyuşturucu maddenin etkisi altında sayılacağını belirtti.

Sonuçta, Swenson'un tanıklığı Gary için bir artı puan oluşturabilirdi.

Gary'nin son olarak şartlı tahliyesinin gözetimiyle ilgilenen Mont Court izinde olduğundan, onun yerine komiser yardımcısı Blanchard geldi, fakat Snyder Gary'i çok az tanıdığı gerekçesiyle onun tanıklığına itiraz etti.

Öte yandan Max Jensen cinayetiyle ilgili olarak Dedektif Skinner dinlendi. Savcı Wootton'un, «Olay yerine gittiğinizde Max Jensen'in cesedine baktınız mı?» sorusuna, Snyder jüriyi etki altında bırakmak istediğini öne sürerek itiraz etti ve yargıç Snyder'i destekledi.

Bunun üzerine Wootton tanık olarak Brenda'yı çağırdı.

Brenda acınacak durumdaydı. Savcıya çağırmaması için ricada bulunmuştu. Gary, Brenda'ya yiyecek gibi bakıyordu.

Brenda içinden, Gary bana bu kadar kızma, benim tanıklığım sonucu değiştirmez, diye geçirdi.

Brenda, Gary'nin annesine olayı haber vermek isteyişiyle ilgili daha önceki ifadesini hiç değiştirmeden aynen tekrarladı.

2

Şimdi de Dr. John Woods, Gary için tanıklığa gelmişti.

SNYDER : Psikopat bir kişinin, bir davranışın yanlışlığını takdir yeteneği «normal insan» gibi midir?

DR. WOODS : Yeteneği aynıdır, fakat davranışın yanlışlığını

takdire yanaşmaz.

SNYDER : Peki, alkole bir de Fiorinal gibi bir ilacı eklerseniz, davranışının yanlışlığını o kişinin takdir etme yeteneği azalır mı, artar mı?

DR. WOODS : Varsayım olarak, yargı yeteneğini azaltması ve kendini kontrolde zaten yetersiz olan bir kişinin kontrolünü daha da kaybetmesi gerekir.

SNYDER : Müvekkilim size, çocukluğundaki saplantılarına ilişkin birkaç örnek anlattı mı?

DR. WOODS : Evet, bunlardan bazılarını olağan bulmayanlar olabilir.

SNYDER : Bunlardan birini anlatabilir misiniz?

DR. WOODS : Şu anda aklıma gelen demiryolu hattı üzerinde trenin gelmesini beklemesi ve treni görür görmez onunla yarışır gibi önünden koşması, ancak son anda demiryolundan çekilmesi.

Sözü Wootton aldı.

WOOTTON : Verdiğiniz bir raporda şöyle deniyordu: «Onun psikotik ya da akıl hastası olduğunu kabul etmiyoruz... Sanığın işlediği söylenen suçlar sırasında bilincinin yerinde olmadığı kanısında değiliz. Eylemleri sırasında alkollü olduğunu ve Fiorinal aldığını da gözönünde tuttuk, ama bunların sorumluluğunu etkilemediği sonucuna vardık. Halen bu düşüncede misiniz?

DR. WOODS : Evet.

WOOTTON : Teşekkür ederim. Hepsi bu kadar.

3

SNYDER : Bay Gilmore, Benny Bushnell'i öldürdünüz mü?

GILMORE : Evet, öldürdüğümü sanıyorum.

SNYDER : City Center Moteline girdiğinizde, Bushnell'i öldürmeyi tasarlıyor muydunuz?

GILMORE : Hayır.

SNYDER : Benny Bushnell'i neden öldürdünüz?

GILMORE : Bilmiyorum.

SNYDER : Bu olaylar sırasında kendinizde neler hissettiğinizi jüriye anlatabilir misiniz?

GILMORE : Bilmiyorum. O anda kendimi nasıl hissettiğimi tam olarak bilemiyorum.

SNYDER : Devam ediniz.

GILMORE : Şöyle diyeyim. Olup bitenlerin önüne geçilemeyeceğini, Bushnell için bu durumun artık kaçınılamaz olduğunu hissettim. Nasıl anlatsam, oluşunu durduramayacağım bir şey gibi geldi bana o anda.

SNYDER : Davranışlarınızı kontrol edebildiğiniz kanısında mıydınız?

GILMORE : Hayır. Kontrol edemiyordum.

SNYDER : Şöyle bir şey hissediyor musunuz? Daha doğrusu şöyle yönelteyim soruyu : Benny Bushnell'i öldürüş nedeninizi biliyor musunuz?

GILMORE : Hayır.

SNYDER : Oradan alıp götürdüğünüz paraya ihtiyacınız var mıydı?

SNYDER : O anda neler hissettiniz?

GILMORE : Bir film şeridi izliyormuş gibiydim ya da, ne bileyim, bu olanları başka biri yapıyordu da ben onu izliyordum sanki...

SNYDER : O işleri başka biri yapıyormuş gibi mi geliyordu size?

GILMORE : Biraz öyleydi. Tam olarak bilmiyorum. Açık seçik anımsayamıyorum olup bitenleri. O geceye ait zihnimde karanlığını koruyan noktalar var. Bazı noktalarıysa hiç mi hiç anımsayamıyorum.

SNYDER : Bay Gilmore, Dr. Woods tarafından anlatılan çocukluğunuza ilişkin bazı saplantılı durumlardan söz eder misiniz?

GILMORE : Ben o olayları hasta olduğumu falan iddia etmek üzere anlatamamıştım doktora. Yalnızca 20 Temmuz gecesi yaptıklarımı yapmak için içimden nasıl bir dürtü geldiğini anlatabilmek için aktardım. Bazen bir şeyi yapma dürtüsü hissediyorum ve kendim için ondan başka bir seçenek göremiyorum.

SNYDER : Peki. Bu, 20 Temmuz gecesi hissettiğiniz şeye mi benziyor?
GILMORE : Evet, çok benziyor. Öyle olmalı aynen. Bazen belirli yönde davranma itisini hissederim. Onu durdurmaya çalışırım, fakat ardından dayanılamaz biçimde bu iti tekrar belirir. 20 Temmuz gecesi de böyle hissettim kendimi.
SNYDER : Yaptıklarınız, kontrolünüz dışında gibi miydi?
GILMORE : Evet.

Verdiği ifade Gilmore'un lehinde etki yapmış olabilirdi. Ne var ki, pişmanlık duyduğunu ya da jüriyi duygusuz bir hayvan olmadığına inandırabilmesi için konuşması sağlanmış, ama pek hedefe ulaşamamıştı. Bununla birlikte sakin, vakur kalabilmişti. Hatta davayla uzaktan ilgilenen biri izlenimini yaratmıştı. Bu davada söz alan birçok uzmandan biri gibi davranacak kadar sakin ve mantıklı göründü. Snyder sanığa soru sorma işini savcı Wootton'a bıraktı.

Gilmore'da ani bir değişiklik görüldü. Nicole'ün salon dışı bırakılmasından ötürü Wootton'u hiç bağışlamayacak gibi bakıyordu. Aralarındaki sürtüşme havası konuşmalardan belliydi.

«Onu nasıl öldürdün?» diye başladı sorularına Wootton.

«Onu vurdum,» yanıtını verdi Gilmore.

«Anlatınız bakayım, ne yaptığınızı anlatınız.»

«Onu vurdum,» diye yineledi Gilmore, hem soruyu yöneltene, hem de sorunun kendine kızgınlığını belli ederek.

WOOTTON : Onu yere mi yatırdınız?
GILMORE : Kendi ellerimle değil.
WOOTTON : Yere yatmasını mı söylediniz?
GILMORE : Öyle dedim, sanırım.
WOOTTON : Yüzükoyun mu dediniz?
GILMORE : O kadar ince ayrıntılı anımsamıyorum.
WOOTTON : Tabancayı başına mı dayadınız?
GILMORE : Öyle yaptım, sanırım.
WOOTTON : Tetiği çektiniz mi?

GILMORE : Evet.
WOOTTON : Sonra ne yaptınız?
GILMORE : Oradan ayrıldım.
WOOTTON : Kasa çekmecesini alıp götürdünüz mü?
GILMORE : Anımsamıyorum.
WOOTTON : Bu çekmeceyi mahkeme salonunda gördünüz ama, değil mi?
GILMORE : Evet, şuraya bir yere konmuş olduğunu gördüm.
WOOTTON : Tutuklandığınız anda üzerinizde para var mıydı?
GILMORE : Üzerimde her zaman para bulunurdu.
WOOTTON : Üzerinizde ne kadar para vardı o anda?
GILMORE : Benim banka hesabım yok. Paramı hep üzerimde taşırım. Bilmiyorum miktarını.
WOOTTON : O gece biriyle itişip kakışma olmuş.
GILMORE : Kişisel bir soru.
WOOTTON : Mahkeme anlatmanızı istese de anlatmaz mısınız?
GILMORE : Doğru bildiniz. Hayır anlatmam.

Wootton konuşmasını bitirip yerine giderken, Gilmore'un kendini savunma şansını kullanmadığını düşünüyordu. Gilmore çok soğuk bir tutum takınmıştı. Wootton kendisinin başarılı olduğu kanısındaydı. Özellikle o ilk sorusuyla. «Onu nasıl öldürdünüz?» sorusuna, «Onu vurdum,» yanıtını vermişti. Hiçbir pişmanlık sezilmemişti yanıtında. İnsanın idamdan kurtulması için göstermesi gereken bir davranış değildi.

Wootton jüri üyelerini topluca bir kez daha gözden geçirdi ve, Gilmore'a idam cezası vermezlerse şaşarım, dedi içinden. Wootton dava boyunca jüri üyelerini gözlüyordu. Jüri üyelerinin Gilmore'un ifade vermeye kalkmasından önce, sanığın yüzüne bile bakmadıklarının farkındaydı Wootton. Ona göre, jüri üyeleri Gilmore hakkında karar verme durumunda olmaktan çekiniyorlardı. Özellikle Wootton'un davanın başından beri etkilemeye çalıştığı iki kadından birinin bakışında hayret seziliyordu.

Wootton'un genellikle uyguladığı strateji şuydu : Jüri üyelerinden zeki ve kararlı yaratılışta biriyle fazla akıllı bulmadığı birini gözüne kestirirdi. Hikâyeyi akıllı bulmadığını anlatırdı. Buna karşılık davaya ilişkin çelişkili durumları da, akıllı

saydığı jüri üyesinin önüne giderek ileri sürerdi. Sözü edilen o şaşkın bakışlı kadının yüzündeki ifade, Wootton'un yaratmak istediği etkiyi yansıtıyor. «Sen gerçekten savcının söylediği kadar kötü bir tipsin,» diyordu.

4

Savcı soru yöneltme işini tamamladıktan sonra davayı özetlemeyi fazla uzatmadı. Wootton, «Gary Gilmore'un Benny Bushnell'i öldürmekle eşine ve çocuklarına verdiği acıyı size aktarabilmem zordur,» dedi.

SNYDER : Sayın yargıç, savcılığın bu tür konuşması jüriyi etkileme amacı taşıdığından tekrar konuşmasını rica edeceğiz.

YARGIÇ : Bay Wootton'dan bu konuda değinmemesini isteyeceğim.

WOOTTON : Sanığın nasıl bir insan olduğuna göz gezdirelim. Sanık son on iki yıl hapisteydi. On iki yılda kendine çeki düzen vermeyen biri, bundan sonra nasıl düzelir? Benny'yi yere yatırıp tabancayı başına dayamış ve tabancanın tetiğini çekmiştir. Oldukça soğukkanlılıkla işlenmiş bir cinayet. Daha önce de iki olayda soygundan mahkûm olmuş. Kaçış sabıkaları da var. Üç kez ıslahevinden, bir defa da Oregon Hapisanesinden. Eğer siz ona ömür boyu hapis cezası verirseniz, kaçmayacağını garanti edemeyiz. Kaçtığı zaman da, yoluna çıkan biri, onun aklına estiği şeye evet demezse, hayatı tehlikede demektir. Hapisanede de olay çıkardığına ilişkin bilgiler var elimizde. Düzelmesi söz konusu olmadığına göre, yaşamasını sürdürmesine olanak vermenizin ne anlamı olur? Şu noktadan sonra artık onun düzelmesi imkânsız. Bütün bunları gözönüne almadan da, Benny Bushnell'e reva gördüğü son ve Bushnell'in eşini içine attığı durumdan ötürü hayatta kalma hakkına karşı çıkmıştır, bu nedenle de idam edilmelidir. İdam kararı vermenizi istiyorum.

Wootton yerine gittiğinde, jüriye son konuşmasını yapmak üzere Snyder kalktı ayağa. Oldukça heyecanlı konuşuyordu.

SNYDER : Sanırım, Ben Bushnell'e ve ailesinin başına gelenler konusunda en çok üzülenlerden biri de benim. Aslında bu benim için üstlenilmesi zor bir davaydı. Bu davanın jüriyi karşı karşıya bıraktığı zor durumda olmayı istemezdim doğrusu. Çünkü söz konusu cinayet işlenmiş olmakla birlikte, karşımıza çıkan durum bir insanın hayatı için karar vermeyi gerektirmektedir. Bay Gilmore da bir insandır. Gilmore'un daha önceki yaşamında hiçbirimizin bir daha olmasını istemediği türden eylemler bulunmakla birlikte, kanımca, hayat hakkına sahip olması gereken bir insandır. Gilmore'un yaşamına son vermek ya da yaşamını sürdürmek sizin kararınıza kalmıştır. Gilmore'un yaptıkları için bahane arayacak değilim, hatta açıklamaya bile çalışacak değilim, fakat yaşam hakkında sahip bulunduğu kanısındayım ve sizden ona bu fırsatı vermenizi istiyorum. Gilmore'un hayat hikâyesi mutlaka övünç duyacağı bir şey değil. Hiçbirimizin övüneceği bir şey değil. Gilmore'un belki başedemediği bir sorunu var, fakat bunun için de hayatına son vermemiz gerekmez. Bay Gilmore öldürülmeyi değil, tedavi edilmeyi gerektiren bir insandır. Yaptıkları için ceza görmesi gerekir ve bu cezayı yasa öngörmüştür. Bu da ömür boyu hapis cezasıdır. Gilmore'un düzelmesi konusunda Bay Wootton'un beslediği kuşkular temelsizdir. Bay Gilmore otuz altı yaşında biridir.

GILMORE : Otuz beş.

SNYDER : Otuz beş yaşındadır. Eğer siz razı olursanız, hapse atılacaktır. Bu uzun, çok uzun bir süredir. İleride şartlı tahliyeyle serbest bırakılmayı hak et-

se bile önünde uzun, oldukça uzun hapis yılları var. Bu nedenle jüriden Gilmore'a hayatını bağışlamasını istiyorum. Eğer jüri üyeleri arasından biriniz idam aleyhine karar verirse, Gilmore için mahkeme ömür boyu hapis cezasını uygulayacaktır. Her birinizden vicdanınızı iyice yoklamasını ve ömür boyu hapis cezası vermenizi dilerim.

MAHKEME : Bay Esplin, siz de bir şey eklemek ister misiniz?

ESPLİN : Sanırım, Bay Snyder benim duygularımı da dile getirmiş oldu.

Son olarak yargıç Bullock sanığa, jüriye söylemek istediği bir şeyi olup olmadığını sordu. Pişmanlıktan söz açması için son fırsatıydı bu.

Gilmore, «Jüri üyelerinin baktıklarını görmek beni sevindirdi,» dedi. Bu sözleri sessizlikle karşılanınca, «Hayır, söyleyecek hiçbir şeyim yok,» diye ekledi.

Yargıç sordu. «Hepsi bu mu?»

«Evet. Bu kadar.»

5

Hafifletici duruşma sona erip jüri de karar için odasına çekildiğinde, Vern ve İda mahkeme koridorlarında sonucu bekleyenler arasındaydılar. Mahkemeye gelmeyi düşünmemişlerdi, fakat Gary birkaç gün önce İda'dan mahkemeye gelmesini istemişti. Bunun üzerine gelmeleri söz konusu olamazdı.

Mahkeme salonunda Mike Esplin görevli memurlara Nicole'ün Gary'ye yakın bir yere oturmasını sağlamalarını istemişti. Nicole bölmenin az ötesinden Gary ile konuşabiliyordu. Beklerlerken şakalaşıyorlardı da. El ele bile tutuşmuşlardı. Mike Esplin etkilenmişti bu durumdan. Adama idam kararı verilip verilmeyeceği görüşülüyordu içeride, o ise şövalye gibi davranıyordu.

Craig Snyder, Gary ile Nicole acaba ne konuşuyorlar, diye merak etti. Nicole, «Annem bir resim çizmeni istiyor,» diyordu. Gary de, «Annenin beni sevdiğini bilmiyordum,» yanıtını verdi.

Gülüştüler. Gary için Nicole'ü yanında tutmanın davadan daha önemli oluşunu Craig'in aklı almıyordu. Gary öyle mutlu görünüyordu ki...

Az sonra tuvalete gitmek isteyen Gary elleri kelepçeli, ayakları da zincir vurulmuş olarak ağır ağır ilerliyordu koridorda. Brenda geldi. «Gary seni ele verdim ve aleyhine ifade kullandım diye bana böyle davranmamalısın,» dedi. Yukarıdan aşağıya bir kavis çizer gibi başını az geriye doğru çevirerek baktı Gary. Öyle bir baktı ki, Brenda bu bakışı uzun süre unutamadı ve anımsadıkça da içi içini yedi.

6

Kararın verildiği haberi yayılınca herkes mahkeme salonuna doluştu. Jüri de içeri girdi. Karar okundu. Ölüm cezası verilmişti. Jüri üyelerine kararları teker teker soruldu. Her biri ölüm cezası için evet demişti. Gary karşısına düşen Vern'le İda'ya bakıp omuz silkti. Yargıcın, «Ölüm cezasının infaz biçimi konusunda bir tercihiniz var mı?» sorusuna Gary, «Kurşuna dizilmeyi tercih ederim,» yanıtını verdi.

Bunun üzerine yargıç, «Pekala, istek yerine getirilecektir,» dedi. Kararın infaz günü olarak 15 Kasım 1976 Pazartesi günü saat 8 saptanmıştı.

Haber salondaki havayı birden dalgalandırdı. Salondakilerin aynı doğrultuda paylaştıkları duygu akımı şimdi tersine dönmüştü. Bir insanın idam edilmesi akıl almaz bir şeydi.

Gilmore savcı Noall Wootton'la konuşmak için o anı uygun bulmuştu. Haftalardır savcıya ilk kez hitap ediyordu Gary. Sakince ona bakarak, «Wootton,» dedi. «Burada herkes çıldırmış gibi. Benim dışımda herkes.» Wotton salona bir göz gezdirdi ve, «Evet,» dedi. «Şu anda Gary Gilmore dışında herkes çıldırmış olabilir.»

Noall'ın içini rahatsız edici bir duygu kaplamıştı. Gilmore'un kendinden daha akıllı bir insan olduğu dava boyunca hiç aklından çıkmamıştı. Wootton, Gilmore'un okul dışı kalmakla birlikte

kendini çok iyi yetiştirdiğinin farkındaydı. Wootton kendi kendine, sistemimiz bu adamcağızı bünyesine almakta başarısızlık gösterdi. Büyük bir başarısızlık, dedi.

Herkes salonu terketmişti. Nicole koridorda ağlıyordu. Nicole ve İda karşılaşınca kucaklaşıp ağlaştılar. Nicole, «Merak etmeyin, her şey yoluna girer,» dedi. Vern şok geçirmiş gibi dolaşıyordu ortalarda. Böyle bir karar verileceğini tahmin ediyordu, ama yine de şoke olmuştu.

Bir gazete muhabiri olan genç bir kız Gary'ye yaklaşarak, «Herhangi bir şey söylemek ister misiniz?» diye sordu. Gary, «Doğrusu ya, soracak sorum yok,» dedi. «Peki, sizce dava hakça mı görüldü, bu konuda bir şey söylemek istemez misiniz?» Bu soru üzerine Gary, «Peki, bir soru soracağım size,» diye atıldı. «Dünya kupasını kim kazandı?»

7

Gary'yi hapisaneye nakil görevi Jerry Scott adında bir gardiyana verildi. Jerry Scott'la Gary hücreye geldiler ve oradan Utah Cezaevine götürülmek üzere Gary öteberisini toparladı. Kitaplığa götürüvermesi için hücre arkadaşına birkaç kitap bıraktı. Bir de Nicole'ün ona diktiği bir gömleği armağan etti. Hücre arkadaşıyla el sıkıştılar. Şerif Cahoon'la da el sıkışıp ayrıldı.

Scott, Gilmore'u tepeden tırnağa yoklayarak üzerinde bir şey taşımamasını garantiye aldı. Uzun olan saçlarını bile inceledi, içinde bir şey saklamasın diye. İdama mahkûm edilmiş biri için çok sıkı önlemler almak gerekiyordu. Gilmore'un kulak arkalarını, ayak parmaklarının arasını, hatta cinsel organlarına herhangi bir şey saklaması olasılığına karşı orasını bile aradılar. Bu arada Gary ağzına gelen küfürü esirgemiyordu.

Sonra da ayaklarına zincirleri geçiren Jerry Scott, «Bak Gary, ben seni sevmedim. Sen de beni. Fakat kaçmaman için her türlü önlemi almak zorundayım. Yolda herhangi bir kuşkulu davranış yaparsan yardımcım boynuna bir tane indirir. Haberin ola,» diye Gary'i uyardı.

Yolculuk sakin geçti. Gilmore havanın güzel olduğundan sözetti. Biraz hava almak için camı indirmelerini istedi. Scott camı açmadan önce yardımcısı Lee'ye dikkatli olmasını söyledi.

Hapisaneye vardıklarında azami güvenlik bölümüne götürüldü. Orada tepeden tırnağa bir muayene daha yapıldı. Sonra ayak zincirleri ve kelepçeleri çıkarılarak hücreye alındı. O arada hapisanenin dışında günün aydınlığı yerini karanlığa bırakıyor ve dağın çıkıntılı yeri, karayolu üzerine vahşi bir hayvan pençesi gibi kapkara gölgesini vuruyordu.

O gece Gary'nin en küçük kardeşi Mikal Gilmore'a annesi telefon açtı. Gary'nin idama mahkûm edildiğini haber verdi. «Anne, on yıldır ülkede hiç idam edilen olmadı. Yeniden başlayacaklarını sanmıyorum,» dedi. Fakat yine de içi allak bullak oldu, midesi bulandı. O gece kafasından Gary'nin gözlerinin hayalini atamadı bir türlü.

İDAMLIKLAR DİZİSİ

OTUZUNCU BÖLÜM

ŞAMAR GİBİ İNEN ANILAR

1

Eylül ayında liseler açıldığında, Portland'dan birinin iki kişiyi öldürmesine ilişkin bir haberi temmuz ayında okuduğunu, Grace McGinnis'e, ikinci bir öğretmen daha söyledi.

Bu haber şimdi yeniden Portland gazetelerinde yayınlanmıştı. Katil Gary Gilmore'du ve Utah eyaletinin Provo semtinde ölüm cezasına çarptırılmıştı. Grace yıllardır aramadığı Bessie'ye bir telefon açmayı geçirdi aklından. Telefonda Bessie'nin oğlu Gary'nin böylesine gaddarlık edemeyeceğini söyleyeceğini biliyordu. Grace ister istemez buna inanmış gibi yapacağını da biliyordu. Fakat Grace'in kesin olarak bildiği bir şey varsa, Gary'nin Prolixin ilacı almaya başladıktan sonra tanınmayacak bir insana dönüştüğüydü. Gary'nin bu ilacı aldıktan sonra artık başka bir insan olduğunu gören Grace, iki kişi öldürmüş olabileceğine ihtimal veriyordu. Nitekim bu ilaç Gary'ye verildikten sonra, Grace de ondan biraz çekinir olmuştu.

2

Grace'in, Gilmore ailesinden tanıdığı ilk kişi Mikal'di. 1967-68 eğitim yılında tanımıştı onu. Çok çalışkan ve yetenekli Mikal

Gilmore'u münazara takımına alıp onun televizyona çıkması için kişisel bir mücadele vermişti Grace. Uzun saçlıları televizyona almadıkları halde, yetenekli Mikal'in münazara takımını güçlendirmesi için öğretmeni Grace televizyon yöneticileriyle epey mücadele etmişti.

Grace anlattığı dersi hemen kavrayan öğrencilere bayılırdı. Bu nedenle aralarında yakınlık kurulmuştu. Mikal'in vergi borçlarını ödeyemediklerinden ötürü evlerini satmak zorunda kalacaklarını öğretmenine söylemesi üzerine Grace, Bessie ile de tanışmıştı. Bir cumartesi günü Mikal'in öğretmeni Grace, Bessie'yi Oakhill Road'daki evlerinde ziyarete gitti. Grace, bahçenin arka tarafında yetişen ağaçlarla bitkilerin vahşi biçimde sardığı evin içini esrarlı buldu. Hayaletlerin sık sık ziyaretine uğradığı bir ev izlenimi vermişti.

3

Konuştukça Grace, Bessie'yi daha çok sevdi. Grace'in kızlık soyadı da Gilmore olduğundan, bu rastlantı konuşma alanlarını genişletti ve kısa zamanda hızla birçok dünya sorununu gözden geçiriverdiler.

Sonra Bessie evin borcu sorununa değindi. Frank ölmüştü. Evin ipotek borcu falan yoktu. Fakat fazla bir gelir bırakmadığından vergi borcunu ödeyememekten yakındı Bessie. Grace, Mormon Kilisesinin yardım edip edemeyeceğini sordu.

Konuşmaları, Bessie'nin garsonluk yaptığı bir gazinoya gitme saatinin gelmesi üzerine kesilmek zorunda kaldı. Grace arabasıyla onu Speed's gazinosuna bırakıverdi.

Bessie, Grace'in zihninden silinmemişti. Kadını ilginç bulmuştu, evini de hem ilginç, hem esrarlı.

Konuşmaları sırasında Bessie, Gary'nin hapisanede yattığından ve ziyaretine gitmek için otobüs bulmakta zorluk çektiğinden söz etmişti. Grace ayda iki kez olan ziyaret için Bessie'yi götürmeyi önerdi. Grace'in çocukları evliydi. Aile içinde ağır görevleri yoktu. Öte yandan Grace okumayı çok severdi. Böylece Gary'nin ziyaretine giden Bessie'yi bıraktıktan sonra, hapisane dışında bir parkta beklerken, otomobilde kitap okurdu. Bir gün

Bessie, Grace'e onun adını da ziyaretçiler listesine yazdırdığını, isterse, bir gün onun da Gary'yi görebileceğini söyledi. Grace de bunda bir sakınca görmedi.

Ziyaretler iki yıl sürdü. Grace ilk ziyaretinde cezaevi binası içindeki yüksek sesli konuşmalardan ve yankısından rahatsız olmuştu. Yoksa filmlerde görüldüğü kadar kötü değildi hapisanelerdeki yaşam koşulları. Örneğin, kabul salonu bir fabrikanın ya da yedek parça satış firmasının lobisinden farksızdı.

Grace çeşit çeşit ziyaretçiyle karşılaşırdı hapiste. İşçi sınıfından kederli babalar ve anneler, kucaklarında çocuklarıyla gelmiş üzgün bakışlı kadınlar, kapıdan zor sığan şişman kadınlar incecik vücutlu mahkûm sevgililerini görmeye gelmiş oluyorlardı. İri yapılı bazı genç kızlar da vardı ki, bunları Grace bakışlarından tanıyordu artık. Aynı ton ruj süren bu kızlar ayrı bir kültürün insanlarıydı. Bunların hapiste sevgilileri vardı. Grace'in, Gary'den öğrendiğine göre, bunların önceleri hapiste yatmış dışarıda da sevgilileri vardı. Ve bunlar da mutlaka geri dönerlerdi yuvalarına. Bu kızların dışarıdaki dalgalarından çok içeridekı dalgalarına âşık oldukları da bir gerçekti.

Türlü türlü mahkûmlar da vardı tabii. Bazıları en azından ezilmiş insan görünüşündeydiler. Basit kafa yapısına ya da bozuk vücut yapısına sahip olanları vardı. Bunlar, ömürleri ahırlarda geçmiş ve kafaları baktıkları hayvanlarınkinden farksız kişilere benzerlerdi.

Bir de gerçekten ilginç insanlarmış gibi etrafa caka yapan kişilere rastlanırdı. Bunlar herkesin üye olamayacağı özel kulüp kurmuş gibiydiler. Yüzlerindeki gülüş ve ifadeyle, hayatı ve dünyayı hapisaneye gelen ziyaretçilerden daha iyi biliyor ve anlıyorlarmış duygusunu uyandırıyorlardı. Güçlü bir görünüşleri vardı bu gibilerin. Bir ip cambazı çevikliğiyle hareket ederlerdi. Cezaevine gelen ziyaretçileri ve turistleri alaycı bakışlarla süzerlerdi. Bakıla bakıla alışmışlardı bakılmaya ve kendilerini de bakılmaya değer bulurlardı. Ziyaretçileriyle görüşmeye oturuncaya dek yüzlerindeki bu ifadeleri sürdürürlerdi. Daha sonra bakışları değişirdi. Yarım saat içinde bu ifadeler ürkekliğe, şefkate, hatta düpedüz zavallılığa dönüşürdü.

Gary, Grace'e iki grup mahkûm bulunduğuna işaret etmiş-

ti. Gary'nin söyleyişinden, onun yüksek kategorideki ikinci gruba dahil olduğunu belirtmek istediğini anladı Grace. İkinci kategoridekiler ısmarlama gömlekler giyerlerdi, ötekilerse alelade hapisane gömlekleri. Tıpkı liselerdeki ayrıma benziyordu buradaki de. Bir yandan yönetici grup olarak beliren parlak öğrenciler, atletler, yakışıklı delikanlılar vardı. Öte yandaysa diğer kategoriye giren sıradan insanlar.

Gary annesine karşı küstahlık etmezdi. Grace onların konuşmaya dalarak şakalaşmalarını ilgiyle izlerdi. Gary birkaç dakikasını da Grace'e ayırırdı. O hafta zihninde hangi prensle buluştuğunu sorar, şakalaşırdı.

Gary'yi ilk kez kızgın gördüğü gün, annesinin evini satmak zorunda kaldığını söylediğindeydi. Ev vergisinin ödenmesi için Mormon Kilisesinin yardımcı olmayışına içerlemişti Gary. Bu yüzden Grace, Gary'nin öldürdüğü iki kişinin Mormon oluşu ilginç, demişti içinden.

Gary ziyaretine hiç gelmeyen küçük kardeşi Mikal için, «Esrarengiz nerede?» diye sorardı. Gary ıslahevine alındığında, Mikal henüz dört yaşındaydı. Bu nedenle Grace Mikal'ın, «Ben Gary'yi tanımıyorum ki...» dediğine birkaç kez kulak misafiri olmuştu.

Bu gibi konuşmalar ortaya çıkınca, Bessie babasının anlattığı tatlı fıkralarla Gary'nin dikkatini başka yere çekmeye çalışırdı. Garip bir şey, Gary hiçbir zaman iyi geçinemediği babasından hapiste sözedilince ya da başından geçen olaylara ilişkin fıkralar anlatılınca hoşnut kalırdı.

4

Frank Sr.'ın anılarını annesiyle hapiste tazeleyen Gary, «Keşke babam sağ olsaydı, ne eder eder beni buradan çıkarırdı,» derdi.

«Sorma oğlum,» diye atılırdı annesi. «Bende ne para, ne de babanın becerikliliği var.»

«Biliyor musun anne, ah babam hayatta olsaydı, diye nice akşamlar söylendim durdum.»

Bessie yolda giderlerken Grace'e, «Frank'la Gary birbirlerine tos vuran boynuzlu keçiler gibiydiler,» diye anlattı baba oğul

ilişkilerini. «Ah,» diye içini çekti Bessie, «Ne olurdu, babası sağken Gary'ye biraz yakınlaşabilseydi... Babası onu hapiste bırakmazdı. Frank kiminle görüşüleceğini, kime ne deneceğini çok iyi bilirdi. Bense aptal Utah eyaletinin budalalar çiftliğinde yetiştim. Bütün gördüğüm, bildiğim sığırlar, domuzlar, tavuklar, keçiler, koyunlar ve atlardı. Gary'ye hiç yararım dokunmuyor.»

İki pazarda bir 60 km.lik yolu Bessie ile Grace birlikte gider gelirlerdi. Bu sırada geçmişin yankı yapan anıları yüze inen şamar gibi gelirdi. Bessie geçmişin derinliklerinden gelen acıları gidermek için tatlı fıkralar bulmaya çalışırdı.

5

Bessie, Grace'e, Teksas'ta kocası Frank'la yolculuk ederken Gary'nin doğduğunu anlattı. Altı hafta Teksas'ta kalmalarının Gary'nin kendini Teksas'lı olarak tanıtmasına yettiğini söyledi.

«Peki, iki çocukla sürekli seyahat etmek zor olmuyor muydu?»

«Frank sirk, şov gibi yerlerdeki sahne sanatçılarıyla iş görürdü. Bu nedenle ben de çaresiz onunla sürekli dolaşırdım. İnsanları değiştirmeye çalışmam.»

Colorado'da Frank karşılığı olmayan bir çek verdiğinden üç yıl hapse mahkûm olunca, Bessie Provo'ya dönmüş ve bu üç yılı orada beklemeye koyulmuştu. Ne parası, ne de gidecek yeri vardı.

Frank on sekiz ayda kurtulmuştu. O zamanlar çocuklarının yaşı 6 ve 7'ydi. Gaylen de doğunca Bessie, Frank'a Portland'da bir ev almasını söylemişti. Böylece çocuklar otobüs garajlarında geceleyip sosisli sandviç yemekten kurtulup ev yüzü görmüşlerdi sonunda.

Frank bu kez Portland'ın yasal açısından inşaata uygun arsaların listesini basıp ekmek parasını böyle kazanmaya başlamıştı. Bastığı rehberlere firmaların ilanlarını koyarak bunlar için de ayrıca para alıyordu.

Çocuklar rahip okuluna gitmeye başlamışlardı. Gary o zamanlar rahip olmak isterdi. Derken, Frank işi gereği Salt Lake'e gitti bir yıllığına. Gary'nin zihnine hayaletin takılması bu sıra-

lara rastladı. Bessie, Gary'nin hayalet görmesini oturdukları evin garip konumuna bağlıyordu. Evin tekin bir yer olmadığını ispiritizmacılıkla haşır neşir bir çevreden olan Frank bile kabul ederdi. Mikal doğduğunda, çocuğu emzirirken aşağıdan garip garip sesler, ardından da kahkahalar gelmişti. Aşağıda neler oluyor diye bakmaya gittiklerinde hiç kimseyi bulamamışlardı.

Bu evden çıktıklarında, Bessie çok sevinmişti. Gerçi iyi komşuları vardı, ama bu evin hayaletli olduğu kuşkusu, komşuluk bağlarını bile ikinci plana itmişti. Çok iyi bir komşu olan Bayan Cohen ayrılırlarken, «Bu evden ayrıldığınız için talihlisiniz. Bu, tekin bir ev değil,» demişti.

6

Frank'ın çocuklarla arası hiçbir zaman düzelmedi. Sonradan Gary de değişmişti. Bundan sonra da babasıyla çatışmaları sürdü giti.

Portland'da oturdukları sıralarda, Gary çok küfürbaz olmuştu. Ağzında sanki şeytan dolaşıyormuş gibi geliyordu Bessie'ye. Bunun üzerine Bessie aile içinde hemen bir oyun başlattı. Çocuklarına sözlüğü açtırır ve birinin seçtiği sözcüğün anlamını öteki kardeş açıklardı. «Eğer sözcük dağarcığınız geniş olursa pis kelimeler kullanmazsınız,» derdi anneleri. Bessie'nin bulduğu bu yöntem sayesinde çocuklar okulda öğretmenleri şaşırtan bir sözcük hazinesi edinmişlerdi.

Bessie hoşgörülü bir insandı. Eğer cumartesi günü bir tiyatroya falan gidileceğine söz vermişse, çocuklar evin altını üstüne de getirseler, verilen söz gereğince gidilirdi. Babanın huyuysa bunun tersiydi. Bir bardak süt dökse çocuklar, tamamdı. Bu nedenle çocuklar iki ayrı terbiye görmekteydiler.

Gerçi Frank işi nedeniyle zamanının yarısını evden uzak, Seattle'da geçirirdi, ama eve geldiğinde çocuklarla didişirlerdi.

Bir hiç yüzünden başlardı sürtüşme. Babası, «Kapıyı arkandan kapayıver,» derdi. «Kendin kapa,» diye Gary cevap verirdi. Haydi başlarlardı birbirlerine bağırıp çağırmaya. Hava öyle ağırlaşırdı ki evde, altında ezilirdi insan.

Gary'nin başı ilk kez derde girdiğinde, onu babası kefalet

ödeyerek kurtarmıştı. Frank, Gary'nin o haltı karıştırmadığını kanıtlamak için özel dedektif tutmuştu. Oysa Bess, Gary'nin o haltı yediğini biliyordu. Annesi Gary'yi iyi yanıyla şımartıyor, babası da kötü yanıyla keskinleştiriyordu.

Gary bir otomobil çalarken yakalanınca, onu ıslahevine koydular. Mac Laren Islahevine annesiyle babası ayda bir ziyarete giderlerdi. Seyahat ettikleri dönemlerde gördükleri güzel, kırmızı kiremitli özel okullardan farksızdı MacLaren Islahevinin dıştan görünüşü. Büyük ve yemyeşil bir bahçesi de vardı.

Gary ıslahevine girdiğinde huysuzdu. Çıktığı zamansa ters bir kişilik edinmişti. Öğretmenleri Gary'nin okumaya isteği olmadığını ve gün boyunca uyukladığını bildirdiler. Evi karanlık basmış gibiydi.

Geceleri Bessie, Gary'ye, «Nereye çıkıyorsun?» diye sorduğunda, «Dışarıya bela aramaya,» yanıtını verirdi.

Bir iki defasında eve dayak yemiş olarak dönmüştü. Öfkesi her an burnundaydı ve davranışlarının karşısındakini rahatsız eden bir yanı vardı. Annesi bu huyunun geçmesi için dua ederdi. Dövüşe tutuşur, eve öylesine dayak yemiş olarak gelirdi ki, annesi dayanamazdı. Bir gece eve sabaha karşı geldiğinde, kapıya yığılıvermişti. Neredeyse gözünü çıkaracaklar gibi benzetmişlerdi suratını. Hastaneye götürmek zorunda kaldılar.

7

O yıl Oregon Eyalet Cezaevinde başkaldırmışlradı mahkûmlar. Gary de katılmıştı onlara. Televizyon röportajında Gary de görünmüştü. Onu televizyonda gören bir kız mektup yazmaya başlamıştı. Sonra da ziyaretine gitmek istedi. Gary'nin dediğine göre 26 yaşındaydı Becky ve çok şişmandı. Olsun, iyi mektup yazıyordu. Onunla evleneceğini annesine söyledi. Çocuğunu da evlat edinecekti.

Ne var ki, ülseri olan Becky ameliyat masasından sağ kurtulamadı.

Cenazesine gitmek isteyen Gary'ye izin vermediler.

Bu olayın üzerinden çok geçmeden Gary ve dört tecrit hücresi mahkûmu bileklerini kestiler. Bu olaydan sonra Grace, Gary'-

yi gördüğünde, Prolixin ilacı vermeye başlamışlardı. Gözleri cam gibi donuklaşmıştı. Yürüyüşü, ayağına zincir takıldığı için yürüyemeyen birininkine benziyordu. Çenesi sarkmış, ağzı açılmıştı. Gary'nin vücudu uçup gitmiş de, başka birinin vücudu gelip yerleşmişti.

Bessie'nin ona bakmasıyla gözyaşlarına boğulması bir oldu. Ziyaret salonunda çıt çıkmıyordu. Mahkûmlar, «Kendine gel, hanım abla,» diye kem küm ediyorlardı.

Gary konuşmaya çalışıyor, fakat ağzı taş doluymuş gibi lafları geveliyordu.

Başgardiyanı bulduran Bessie sordu. «Bunu nasıl yapabildiniz oğluma?»

Gardiyan ona üzülerek baktı ve Prolixin'in hiddetli ve saldırgan kişiler için en iyi ilaç olduğunu söyledi.

Sonradan Prolixin'i kesince, belirtileri kayboldu. Fakat Grace'in gözünde yeni bir insandı Gary. Değişmişti. Onda Grace'in artık güvenemediği bir yan vardı. Konuşması hantallaşmış, bakışı çirkinleşmişti. Başka dünyadanmış gibiydi.

OTUZ BİRİNCİ BÖLÜM

VAHŞİ RÜZGÂRLARIN UĞULTUSU

1

7 Ekim

Nicole, meleğim benim.

Bir yol ayrımındayım. Buraya varmış bulunuyorum. Bir kör kuyuya yerleştirdiler beni. Delik deşik bir yatak. Yastık bile yok.

8 Ekim

Bu sabah bir yastığa kavuştum.

Burası hakkında bir görevli bilgi verdi. Onlarla ziyaretler konusunu görüştüm. Gelebileceğini vaat ettiler. Kanunen evli olmamıza karşın, gelip beni ziyaret edebileceksin. Haftada bir gün, cumaları, sabah saat 9'dan 11'e dek bir saatcik olmak üzere. Ziyaretçiler listesine NICOLE GILMORE (BARRETT) diye kaydettim. Nişanlım dedim. Gelirken kimlik cüzdanını getir.

9 Ekim

Bilmem, sana, İç Savaş konusundaki duygularımı açıklamış mıydım? Ben Güneylilerden yanayım.

İnandıkları bir şey vardı. Ama doğru, ama yanlış. En sonunda inanç ve cesaretleri kalmıştı uğrunda savaşacakları. Bir savaş kazanmak için gerekli olan silahları, cephaneleri, yiyecek ve içecekleri bitmişti. Fakat inanç ve cesaretleri sayesinde kazan-

malarına ramak kalmıştı savaşların en kanlısı olan Güney - Kuzey savaşını.

Durumumuz ne olacak, diye düşünüyorsun değil mi, Nicole? Yanıtı çok açık : Sevgimizle bu durumu aşabiliriz.

Nicole, bırakacağını idam etsinler beni. Eğer herhangi bir başvuruda bulunmazsam, onların yapacağı ya ölüm cezasını ömür boyu hapse çevirmek ya da ölüm cezası kararını yerine getirmek. Bence ölüm cezasını değiştirmeyecekler.

Aslında bu konuda kararı yanlızca ben veremem. Senden intihar etmeni isteyemem. Bir ara senden böyle bir şey isteyebilirim gibi gelmişti bana, fakat olmaz. Eğer beni idam ederlerse, sen de ardından intihar edebilirsin. Ne yalan söyleyeyim, senin yapmanı, içtenlikle istediğim şey budur.

Fakat böyle bir şeyi senden ille de istiyorum diyemem.

11 Ekim

Annemin beni burada ziyaret etmesinden sonra cuma günü ona mektup yazdım. Onunla hiç böyle dertleşmemiştim daha önce. Aramızda derin duygular bulunmasına karşın, hep yüzeysel konuşmuştuk. Her neyse, senin ve benim birbirimize karşı beslediğimiz sevgiyi anlattım ona. Bu sevginin nasıl doğduğunu anlatmak istemediğimi ve zaten anlatamayacağımı yazdım. Ona, yalnızca hayal kırıklığına uğradığım bir ömür boyunca kötü alışkanlıklar edinme zaafını gösterdiğimi ve bunun da beni kötü bir insan yaptığını söyledim. «Kötü bir insan olmak hoşuma gitmiyor,» dedim. Böyle olmak istemediğime yemin ettim.

Nicole, ah Nicole'üm benim. Öyle bir an geliyor ki, insan taşıdığı inançlarını cesaretle gösterme gereğini duyuyor. 35 yıllık ömrümün 18'ini içeride tıkılı geçirdiğimi biliyorsun. Bu yılların her anını nefretle geçirdim, fakat ağlamadım. Hiç de ağlamayacağım. Fakat yoruldum artık, Nicole. Geçen her dakikayı sırf o dakikayı geçirmek için yaşamak zorunluğu beni sıkıyor. Buradaki gürültüden nefret ediyorum. Gardiyanlardan nefret ediyorum. Her şey hep aynen tekrarlanıyor. Bunun yarattığı

umutsuzluk benliğimi sarıyor. Hapis belki de beni başkalarından çok etkiliyor. Varlığımı emip yok ediyor. Yeterinden çok kaldım zaten hapislerde.

Sen güçlü bir kızsın ve güçlü bir ruha sahipsin. Bunu biliyorsun. Benim bunu bildiğimi de biliyorsun. Bu gücü bir yerden almış olmalısın, tümüyle doğuştan gelmez bu güç. Çok zorlu bir şeyleri yenerek elde etmişsindir bunu. Bizler yalnızca ve yalnızca yenebildiğimiz şeylerden daha güçlüyüzdür.

12 Ekim

Makbuz, makbuz, makbuz birikmiş
ödenecek
Çocuklar pabuçsuz kalmış
giyecek
Pamuğun fiyatını yine düşürmüşler
bunu benden kim alacak
kim giyecek
iflasımı kim ilan edecek
İneğimin suyu yok içecek
Tavuğumun yumurtası yok doğuracak
Makbuzlar gele gele dağ olacak
Beni eyalet yetkilileri alıp atacak
iflasımı kim ilan edecek
Biradere başvurduk
ödenmesi gereken bir borç için
Köpek gibi dilenmek ne zor
bir parça kemik için
iflasımı hissediyorum için için
Birader veririm ama
on dokuz çocuk için
ilaç yok demek için
cesaret ister buyurdu
Aman ne zor köpek gibi dilenmek
bir parça kemik için

En cesur insanlar en büyük korkuları yenmiş olan kişilerdir.

Ben korkudan nefret ediyorum. Bana öyle geliyor ki, korku da bir tür günahtır...

Yakında, gelecek ay içinde şimdiye dek bilmediğim bir korkuyla karşılaşabilirim... O karşılaşma ânı gelip çattığında, gelip çatarsa, ne hissedeceğimi bilemiyorum... Fakat öyle hissediyorumki, yaşamımın gidişi bu noktaya doğru işaret ediyordu.

Beni görmeye gelirsen ve içeri bırakmak istemezlerse, gardiyan Sam Smith'e git. Hiç tartışma onunla. Onun pozisyonundaki insanlar tartışma istemezler. Başlı başına yetkili onlar. Evlenmek üzere nişanlandığımızı ve ziyaretlerin, mektuplarımızın ikimiz için büyük değer taşıdığını söyle ona.

Burası Tanrının belası bir yer. Bununla kanuna karşı çıkmanın doğru olduğunu söylemek istemiyorum. Hayır... Fakat bu hapisaneler, bu halleriyle birer hata yuvasından başka bir şey değiller.

17 Ekim

Buraya getirildiğimden bu yana bir tek gece bile uyumadım. Işıklar günün 24 saatinde sürekli yanık. Yüzümü bir havluyla örtecek olsam, açmamı söylüyorlar, yoksa altımdan döşeğimi alırlarmış. Ne kadar sakat bir düşünce.

2

Kathryne'nin Nicole'e canı sıkılıyor, ona Gary'den söz açmak istiyordu. Kathryne, «Gary nasıl?» dediğinde Nicole, «Nasıl olabilir ki?» yanıtını veriyordu. Bu arada Kathryne, Kathy'den Gary'nin ölmeyi istediğini öğrenmişti. Nicole bu haber karşısında heyecan göstermiyordu. İki çocuğunun kendinden uzak yaşamalarının daha iyi olacağını söylemesi annesini ürkütmüştü.

«Kızım, neden o hapisaneye gidiyorsun?»

«Gideceğim işte, gideceğim. Onu görmeye gidecek kimsesi yok. Her Allahın günü, idam edileceği ana dek gideceğim onu görmeye.»

«Neden böyle davranıyorsun?» diye avazı çıktığı kadar bağırıyordu annesi.

3

17 Ekim

Bir zamanlar 3 hafta için rüya görmek tümüyle yasaklanmıştı bana. Prolixin verildiği sıralardaydı. Hiç uyuyamıyordum. Neyse ki, rüya görmenin ne denli önemli olduğunu biliyordum.

Bu nedenle görme olanağı zihnimden alınan rüyaların boşluğunu halüsinasyonlarla karşılıyordum. Zihnime konan halüsinasyonlara dalmaya çalışıyordum, ama kendimi kurtaramayacak kadar derine inmiyorum. Yalnızca bazı insanların gerçekten anlayabilecekleri bir şeyi öğrendiğimi sanıyorum : Akıl hastası olmanın ne denli korkunç bir şey olduğunu.

Kesin olan bir şey varsa, hayatım boyunca yargılandığım ve avukatlarımın beni hiç savunmadıklarıdır. Avukatlarımla görüşüp işbirliğine yanaşmadığım doğrudur, ama onlar da benimle pek ilgilenmediler. Yüzey altında acaba ne var, diye hiç merak etmediler. İdam cezası yiyenler gibi, beni de başvurularla hayatta tutmalarına izin vereceğimi sanıyorlar.

Demek istiyorum ki, şu iki, Snyder ve Esplin kuklası birçok şeyin farkında değiller. Bilmedikleri birçok şey var orospu çocuklarının.

İyi para alıyorlar. Hak ettiler. Devlet onlara devlet için yapmalarını istediği işe karşılık iyi para verdi.

18 Ekim

Başgardiyan yardımcısı ziyaret odasındaki ateşli aşkımızı biraz daha serinkanlılıkla yürütmemizi istiyor. Birbirimizi görmekten (lafın gelişi görmek tabii) mutlu olduğumuzu söyledim ona. Durumu anladığını, onun da bir insan olduğunu söylüyor. Doğrusu bilmiyordum. Kural kuralmış ve ikide bir uyarı yöneltmekten hoşlanmazmış.

Şimdi sana Percy Bysshe Shelley'den birkaç dize.

> Yapraklar, sarı, kahverengi, gri ve kırmızı
> ve ölü beyazlığında beyaz yapraklar,
> kupkuru rüzgâra hayalet gibi dizilerek geçip gittiler;
> uğultularıyla kuşları ürküttüler.

Uzun uzadıya tahmin yürütmek niye?
Hata, cehalet ve çekişmeyle
dolu bu hayatta gerçek olan bir şey var mı,
yalnızca gerçeğin benzerinden
ve bir de rüyaların gölgeleri olan bizlerden başka...

19 Ekim

Bak canını, Sue ile bir alıp veremediğim yok benim. Fakat seni kendi dalgasının arkadaşıyla dışarıya çıkarmaya çalıştığını yazmıştın bir ara. Hem Sue'ya erkek arkadaşa gereksinim duymadığını söyle, hem de evine aldığını o Hawai'li eşşoğlunu defet gitsin.

Sözlükte o kelimeyi bulamayışının nedeni MELEDRAM değil MELODRAM oluşundan. Ya sen yanlış okudun ya da ben yanlış yazmışım. Bir bakıver yine.

Senin intihar etmeni kaçamak yollardan değil, doğrudan doğruya istemeyi düşündüm. İntihar edersen, bundan ötürü üzerine yüklenebilecek günahları ben üstlenmeye hazırım. Eğer böyle bir günah varsa tabii. Bunu seve seve yaparım. Fakat böyle bir şeyin sende ne etki yapacağını bilmeden bu tür bir öneride nasıl bulunabilirim? Meleğim, daha önceki bir yaşamımızda heba ettiğimiz şeyleri yeniden yaşama fırsatı mı çıkıyor dersin???

Olabilir. Her şey gibi, bakarsın, bu da olabilir.

Biliyorsun, sana bunlardan herhangi birinin başıma gelmesinden korkmadığımı söylemiştim. Yalnızca yanlış bir seçim yapmaktan korkarım. Bizim ikimize bir zarar gelmesinden korkarım. İkimizden hiçbirine bir kötülük gelmesin isterim.

4

Sue, Nicole'deki tüm değişmeyi farkediyordu. Başlangıçta, Gary eyalet hapisanesindeyken, Nicole çıkıp gezmeyi gerçekten severdi. Evet, Gary'yi belki dediği kadar seviyordu, fakat hayatını tam olarak bir sevgiliye bağlamaktan hoşlanmıyordu. Birlikte gezerlerdi. Sue çocuk yaptıktan sonra, Nicole'ün evinde partiler verirlerdi.

Derken, Nicole hiçbir erkekle düşüp kalkmak istememeye başladı. Davadan sonra da geceleri mektup okumaya koyulmuştu. Okumadığı zaman da yazıyordu mutlaka. Bir gün sabahın dördüydü, Sue onu mektup yazarken gördüğünden. Sigara tiryakiliği gibi bir tutku olmuştu mektup yazmak.

Nicole, Gary'den gelen mektuplardaki şakaları okuyup gülerdi kendi kendine. Mektuptaki bazı sözler de gözyaşı döktürürdü ona. Ağladığını Sue'ya belli etmek istemezdi fazla, ama gözlerinin kızarıklığından anlaşılıyordu.

Davadan birkaç hafta sonra, Nicole birden heyecanlanarak, «Evet,» dedi Sue'ya. «Kararın bozulması için mücadele etmeyecek. Ölmek istiyor.»

Bir gün, Sue'nun aldığı Valium haplarından söz açılmıştı. Nicole, «İnsan kendini öldürmek istese kaç tane almalı acaba bundan?» diye sordu. Havadan sudan sözeder gibi doğal biçimde sormuştu. Sue, bu nedenle, aklına kötü bir şey getirmedi bile. «Neden bilebilirim? Öyle bir niyetim olmadığından...» Fakat günler geçtikçe ve Nicole'ün davranışları tuhaflaştıkça, Sue hafiften kuşkulanmaya başladı.

20 Ekim

İçinde bulunduğumuz korkunç ve gerçekdışı durumumuz bana sürekli hatırlatılıyor. Bu durumu kabullenmek zorundayım. Başka seçeneğim yok. Sen de kabul etmeyi göze aldın. Beni gerçekten şaşırtıyorsun. Ne büyük güç ve ne engin güzelliktir senin gösterdiğin. Benim ölmem o denli kolay ki. Yapacağım şey şu: Kararın bozulması için başvuruyu engellemek üzere o iki aptal avukatı azletmek, 15 Kasım günü sabah saat 8'de şuracıktan yürümek ve hemencecik, kolayca kurşuna dizilmek. Bana bu yolculuğumda katılmak istersen, senin için daha zor olacak bu. Çünkü sen kendi işini kendin görmek zorundasın. Hangi yoldan yaparsan yap öyle olacak. Uyku hapı da kullansan, tabanca da, jilet de, ne kullanırsan kullan, kendi elinle yapmak zorunda kalacaksın... ve bu zordur, biliyorum. Sonra şunu da biliyorum: Bir insan intihar edince günah işleyeceği inancını besler. Sunny ve Leblebi'nin durumu da söz konusu. Aman Tan-

rını! Ben kurşuna dizilerek ölünce günah olmuyor da, sen kendini öldürünce neden günah oluyor? Bak bebeğim, benimle birlikte yolculuğa çık demiyorum sana. Bunu söyleyemem. Fakat bunu istediğimi, istediğim şeyin bu olduğunu söylemiştim. Eğer bunda bir çelişki varsa, tamam, vardır. Elimde değil bu. Ben yalnızca sana karşı dürüst olmaya çalışıyorum.

21 Ekim

Bütün gün patlayacak gibi oldum. Keyif namına bir şey yok. Bu lanet olasıca hücre de daracık bir mezar.

Küçükken şarkı mırıldanmayı çok severdim. Portland'da oluyordu bu dediğim. Johnson deresinde hem yüzer, hem de kayalıklar arasında şarkı söylerdim. Çıplak yüzer, bir güzel kıçüstü atlar, sular kıçımda şaplardı.

22 Ekim

Ah bebeğim. Mektubunda aşkımı bazen hisseder gibi olduğunu yazıyorsun. Ruhum benim, bir bütün olarak aşkım tümüyle sana hazır durumda. Her saniye, her an, günün her saatinde onu sana verebilirim. Hepsini sana gönderiyorum...

Neysem, neyim varsa, olduğum gibi hepsini sana sunmak istiyorum. Beni bütün özbenliğimle tanımanı, bilmeni istiyorum. Kendimde rastladığım ve rastladığıma memnun olmadığım, gizlediğim ya da değiştirmeye çalıştığım yanlarımı bile sana göstermek isterim... seve seve sana her şeyi anlatıp her yanımı göstermek isterim.

Aman Tanrım, burada ne kadar çok gürültü var! Eşşoğlu eşekler sırf gürültü yapmak için gürültü yapıyorlar. 46 numara olan pabucumu kıçlarına sokacağım. Şimdi futbol mevsimi başladı, her gece televizyonda maç var.

Ben hiçbir zaman gürültüyü sevmedim. Gürültücü olmadım. Hücredeyken bile öteki hücredekilerle bağırışarak konuşmadım. Görmediğin biriyle kör gibi konuşmanın anlamı ne? Bu hergelelerin onunun uzaktan birbirleriyle konuştuğunu düşün Bazıları koridorun bir ucundan öteki ucuna laf yetiştiriyorlar. Dü-

şünebiliyor musun curcunayı?

Bir ara sessizliğe dönüş olur diye umut etmiştim. Fakat, Tanrım, ne gezer? Şu kapılar da nasıl vuruluyor pat küt diye. Nasıl da gıcırdıyor? İcat edenin sülalesini... Televizyonu da bütün gün bangırdatıyorlar. Ne seyredelim diye bütün gün de nabız yoklaması yapılıyor, programın programını yapıyorlar. İneklerden biri yüksek sesle TV dergisini habire ezberliyor. Bir 'Deli Kutusu' bu televizyon.

Hapiste çok yattım. Hiçbir zaman şu andakinden farklı bulmadım.

Nicole otostop yaparken tecavüz edilip yirmi otuz bıçak darbesiyle öldürülen bir kızın başına gelenleri yazmıştı mektubunda. Kendi başına böyle bir şey gelir mi diye hiç umursamadığını, böyle bir şeyden hiç korkmadığını da eklemişti. «Bana böyle bir şeyi hiç yapamazlar,» diye yazıyordu. «Meğer ki vücudumdan beni ayırmış olalar.»

Gary mektubun bu bölümlerine yanıt vermemişti. Nicole de sevinmişti, demek otostop yaparak Sundowner Kulübünden mahkemeye geldiğim günü bağışladı diye.

Cezaevine gelip giderken otostop yaptığından, bazen aklından ölüm geçerdi. Bindiği arabanın şarambolden yuvarlanışını gözünün önüne getirir, öldükten hemen sonraki an acaba ne görülür, diye düşünürdü. Bu düşünce bir yankı gibi dalgalanırdı kafasının içinde. Sonra birden üzüntü kaplardı içini. Ya ölümü seçmek hatalıysa? Ya o anda, hayattan ölüme geçtiği anda ölümün yanlış bir seçenek olduğunu anlarsa? Tek düşüncesi buydu. Ya kendini öldürmekte haklı değilse?

Ziyarete geldiğinde, Gary uyku haplarından sözetmeye başladı. Uyku hapıyla çok kolay olacağını söylüyordu. Onları aldın mı sakin biçimde kendinden geçiverirdi insan.

Ölmenin doğru olup olmayacağına karar veremiyordu Nicole. Bütün ay boyunca da bir karara varamadı. Bir evet, bir hayır diye karar sarkaç gibi ileri geri gidip geliyordu çocukları açısından. Sonunda Gary'siz yaşamaktansa bu işi yapmayı kararlaş-

tırdı. Sükûnet içinde verdi kararını.

O arada, tabii, Gary bu konuda Nicole'e mektup yağdırıyordu. Birkaç kez Nicole, Gary'nin bu ısrarı karşısında sinirlendi. Bunun üzerine Gary özür diliyor ve yalnızca düşüncesini anlatmaya çalıştığını dile getiriyordu.

5

Gary büyük bir korkuyla uyandı ve hapisanedeki Mormon rahibi Cline Campbell'e haber saldı. Campbell az sonra geldi. Gary gördüğü bir rüyayı anlattı. Nicole otostop yaparken ona sulanan olmuştu. Hemen onu görmesi gerektiğini söyledi. Rahibin Nicole'ü alıp getirmesini rica etti. Campbell kabul etti.

Campbell'e göre, cezaevinde uygulanan sistem sosyalist bir hayat tarzına uyuyordu. Gilmore'un hapisten çıkınca başının derde girmesinde şaşılacak bir yan yoktu. On iki yıl süreyle hapiste ona saat kaçta yatması, kaçta yemek yemesi, ne giymesi, ne zaman uyanması gerektiği emredilmişti. Bu yaşam koşulları kapitalist hayat tarzına tümüyle ters düşmekteydi. Derken, bir gün mahkûmu serbest bırakıyorlar, sihirli bir dünyanın içine atıyorlar ve öğleden sonra kapitalist bir yaşam biçimi sunuyorlardı. «Şimdi git ve her şeyinle kendin meşgul ol,» diyorlar ,«Git kendine bir iş bul, paranı iyi kullan,» diye buyuruyorlardı. Hapisteyken yapmayı öğretmedikleri şeylerin tümünü, «Git hemen yap,» diyerek başarısızlık garantisi veriyorlardı eline. Yüzde sekseni de hapisaneye dönüyordu.

Bu nedenle Campbell, Gilmore'un durumunu bir hayli merak etmekteydi. Hücreye gidip, «Ben buranın din görevlisi Campbell'im,» dedi. Azami güvenlikli hücrelerde olduğu gibi Gilmore'a beyazlar giydirilmişti. Campbell'le el sıkıştı. Campbell girdiği zaman Gary'nin bir elinde kalem, öteki elinde de üzerinde çalıştığı bir portre vardı. Campbell mahkûmların din danışmanıydı. Fakat daha önce idam hükmü yerine getirilecek bir mahkûma böyle bir görev yapmamıştı. Gerçi hapiste idamlıklar hiç eksik değildi ve idam mahkûmlarıyla hep dinsel sohbetlerde bulunmuştu, ama o ölüm hükümlüleri cezalarının değiştirilmesi için başvururlardı ve işlemler yıllarca sürerdi.

Campbell bir zamanlar Nicole'ün gittiği din okulunda öğretmenlik yaptığından onu tanıması Gilmore'la yakınlık kurmasına yol açtı. Campbell ancak 10 mahkûmun bulundurulduğu azami güvenlikli hücrelerden yalnızca Gilmore'u çıkarıp toplantı odasına götürürdü. «Burada hiç kimseyle görüşemiyorum, sizinle iki laf etmek gerçekten bana iyi geliyor,» derdi Gilmore.

Arada bir samimi sohbetlere de dalarlardı. Bir keresinde Gilmore, «Bu sırları psikiyatristime bile söylemem,» diyerek lafa girip, MacLaren Islahevinde birkaç gencin, elinden ayağından tutup ona tecavüz edişlerini anlattı. Bundan nefret duyduğunu da ekledi. Fakat yıllar geçtikçe bu pis oyunun öteki rolünü üstlendiğini de itiraf etti. Eski bir deyim söylenirdi hapisanelerde «Her kurtta intikam anını bekleyen bir oğlan yatar.»

Bu arada Gilmore, Campbell'in unutamadığı bir açıklamada bulunmuştu. «İki kişi öldürdüm. Saptanan tarihte idam edilmek istiyorum.» Ardından da, «Kesinlikle ün peşinde değilim,» diye eklemişti. Sesinde kararlılık seziliyordu. Campbell'e basında, televizyonda, radyoda röportaj ya da benzeri bir şeyi kesinlikle istemediğini belirtmişti. «İnandığım tek şey idam edilmem gerektiğidir, kendimi sorumlu hissediyorum.»

Buna yanıt olarak Campbell, «Ölmen için tek neden bu olamaz, Gary. Yalnızca sorumluluk olamaz,» demişti. Gary de, «Hayır, sana karşı içten davranacağım ve açık konuşacağım,» yanıtını vermişti. «On sekiz yıl içerde kaldım, bir yirmi yıl daha kalmak niyetinde değilim. Ölmeyi yeğliyorum.»

Campbell, Gilmore'u anlıyordu. Campbell buradaki insanların giderek aşağılık bir yaratık haline gelmesini, daha büyük kin ve intikamla içlerinin doluşunu, çok vahşi bir gelişim buluyordu. Öteki dünyaya kayıp yeniden dünyaya gelmeyi beklemek daha insanca bir düşünceydi. Orada insanın yozlaşması söz konusu değildi.

Campbell son olarak Nicole'ü sabahın ikisinde hapisane yolunda otostop yaparken görmüştü. Bu sabah da Nicole'ü alıp Gary'ye getirme görevini üstlenmişti.

Nicole camdan baktığında Campbell'i tanımadı. «Anımsıyor musun, Nicole, ben Campbell biraderinim,» dedi. Nicole kendisini içeri alınca, nezaket gereği bir iki söz ettikten sonra onu Gary'-

ye götürmek için geldiğini anlattı. Nicole yerde yatan iki çocuğunu uyandırdı, onları eski kayınvalidesi Bayan Barrett'e bıraktı. Hapisaneye giderlerken Campbell, Nicole'ün durumundan söz açtı. Nicole lafı fazla gevelemeden, Gary ölürse aynı yolu seçeceğini belirtti.

Campbell'in görevi hapiste kendisine verilen sırları içine gömmekti. Nicole'ün bu sırrını zor hazmetti. Gary ile Nicole'ün intiharı düşündüklerini bildiği halde kimseye açamıyordu. Çünkü böyle bir şey, onların üzerindeki baskının ağırlığını artırmaktan başka bir işe yaramazdı. Rahip Campbell'i asıl endişelendiren Nicole'ün bu sözleri çok sakin biçimde söylemesiydi. Gary'nin gözleri de öyle sakin bakıyordu ki... Kızgın olduğu anlar dışında, gözleri sükûnet denizi gibiydiler. Nicole'ün sesinde de buna benzer bir sükûnet vardı. Gerçeği açıklarken sesi hiç titremiyordu.

6

26 Ekim

Seninle ilk karşılaştığımız geceyi hatırlıyor musun, Sen benim olmalıydın. Her bakımdan benim olmalıydın ama. Yalnızca vücutça, yalnızca cisim olarak değil. Her bakımdan ve her zaman benim olman gerekiyordu. O gece kalbimde bir fırtına esiyordu.

Hayatımın en güzel gecesi olarak her zaman içimde saklayacağım o geceyi. Seni Tanrı'dan çok seviyorum. Bununla ne demek istediğimi anlaman beni öyle sevindiriyor ki, meleğim. Bunu söylemek biraz garip kaçıyordur, ama böyle konuşmakla hiçbir şeyi küçük gördüğümü sanma. Ne var ki, seni her şeyden daha çok seviyorum... Bu söze, sanırım, Tanrı gülümseyecektir. Bana gönderdiğin ilk mektuplarından birinde, benim ağzıma tırmanıp midemdeki çürük yeri iyileştirmek için saçının teliyle boğazımdan aşağı inmek istediğini yazmıştın. Güzel yazmışsın.

Geçen cuma günkü mektubunda, günün belirli bir saatinde ikimizin de birbirini aynı anda düşünmesini öneriyorsun. Böylece daha yakın olmamızı istiyorsun. İyi ama, ben burada saatten haberdar olamıyorum ki. Günün hangi saatinde yaşadığımı bilemiyorum. Burada saat yok, genel bir zaman kavramıyla yetiniyorum. Sabah 6'da ya da 7'de kahvaltı verdiklerini, öğlenleyin 11 ya da 12'de yemek getirdiklerini, akşam yemeğini de 4'te verdik-

lerini az çok biliyorum. Fakat... Her neyse, s...tir et zamanı...

Şimdi sevgilim, konuşmadan edemeyeceğimiz bir soruna geldik. Yaşamının bundan sonraki bölümü. Hiçbir erkeğin sana sahip çıkmasını istemiyorum. Hiçbir erkeğin sana herhangi bir biçimde sahip çıkmasını istemediğim gibi, hele kalbini çalmasına göz yumamam.

Öteki tarafa gittiğimde, sana oradan bakınca, seni başka bir erkekle birlikte görürsem, ne yapacağımı şimdiden tahmin edemem.

Sanırım, ruhumu, tüm varlığımı sonsuza dek söndürürüm.

Böyle bir şeye olanak bulamazsam, kendimi kötülüklerin merkezi olan Uranus gezegenine atarım.

28 Ekim

Bebeğim, düşüncelerimin arasına dalmayı, yüksek düşünme düzeyine ulaşmayı ne kadar isterdim. Azıcık ulaşıyor sayılırım. Burası gürültüsüz olduğu zaman bile her an gürültü olacakmış beklentisi içindeyim. Yüksek düşünme düzeyine erişme yoluyla herhangi bir sorunun yanıtını alabilir insan. Bunu biliyorum. Fakat çevremdeki durum yüzünden dalamıyorum düşüncelere. Aslında gürültüden de öte bir engel söz konusu. Böyle bir yerde düşüncelerin dizginini salamıyorum fazla uzağa. Hapisanede gerginlik, şiddet havası esiyor - bütün cezaevlerinde bu böyledir - bunu hissedebilirsin.

Böyle otomatik tüfek gibi yazı yazmam konusunda ne düşündüğünü bilmiyorum. Fakat böyle yazarak henüz açılmamış kapıları açmanın mümkün olduğuna inanıyorum. İnsan zihnine dalmak için hazır bekleyen nice terkedilmiş ve yapayalnız ruhlar bulunduğuna inanıyorum. Bütün ruhlar iyiliksever değildir. Bazıları sadece yalnızlık çekerler, fakat aralarında kötülüksever olanlar da vardır.

Bak bebeğim, ruhlar şakaya gelmez. Karanlık ve yasak sözler söyleyip uğursuzluk etmek istemem, ama şunu biliyorum ki, (nasıl bildiğimin de farkında değilim) ruhlara baskın çıkmak zorundasın. Diyalog kurduğun ruhtan daha güçlü olmalısın ve onu kontrolün altında tutmalısın. Aldığın «mesajlar»ı iyi değerlen-

dir. Ve eğer mesajı aldıktan bir süre sonra içine doğru olmadığı doğarsa, sende tutukluk yapan bir yanı varsa, o zaman o mesajı uygulamaktan geri durmalısın. Hayattaki tüm diğer şeylerde olduğu gibi kontrol senin elinde bulunmalı. Güçlü ol, korkma.

Bebeğim, insan ölünce neler oluyor bilemiyorum, ama herhalde olağanüstü şeyler olmuyor. Önemli olan olguyu kontrol altında tutabilmendir. Tam yaşamdan ölüme geçtiğin anda sana çağrıda bulunup seni tökezletmek isteyen ruhlara aldırma. Bu ruhların seni saptırmasına izin vermemelisin. Ben bu geçişi yıllardır düşündüm. Bu konudaki düşüncelerim güçlüdür.

Ölürken birbirimizi düşünmeliyiz. Her nasılsa, meleğim, bu geçişi ÇOK iyi biliyorum. Öldüğüm zaman hayatımda hiç olamadığın kadar serbest olacaksın. Ulaşmak istediğin yeri aklına getirerek müthiş bir hızla varacaksın oraya. Bu öyle olağan bir şey ki, hemen uyum sağlarsın. Vücudun engeliyle karşılaşmayan bir bilinçten ibaret.

Baksana, yan hücredeki herif yine bir osurdu ki sorma. Ben Gibbs'den yakınırdım, fakat bunun yanında mumla aranacak! Böylesini hiç duymamıştım. Çimen biçme makinesi gibi ses çıkarıyor herif.

7

Snyder ve Esplin mahkeme koridorlarında ya da kantininde savcı Noall Wootton'la karşılaşırlardı. Savcı iddianamesini kabul ettirmekten ötürü memnundu. Avukatları iğnelerdi sözleriyle. Fakat bu arada, «Müvekkiliniz herhalde size fazla yardımcı olmadı,» diyerek durumlarını anlar gözükürdü.

Gary, Utah Devlet Hapisanesine alındığından bu yana, Snyder ve Esplin müvekkilleriyle fazla temas etmemişlerdi. Birkaç kez telefonda konuşmuşlar, Nicole'ün ziyaretleri için izin almışlardı. Kendileriyse temyiz duruşması günü olan 1 Kasımdan ancak birkaç gün önce Gary ile yüz yüze görüşmüşlerdi. Bu görüşme azami güvenlikli ziyaretçi odası denen 4 x 5 metrelik bir yerde oldu.

Utah eyalet kanunları yasama meclisinden geçen ölüm cezasının temyizini zorunlu kılmıyordu. Bu nedenle avukatlar, Utah Yüksek Mahkemesinin bu «anayasal kusur»u gözönünde tutarak

idam cezasını onaylayacağını sanmıyorlardı. Federal Yüksek Mahkeme bu kusurdan ötürü Utah Yüksek Mahkemesinin onayını reddederse, Utah Eyaleti Yasama Meclisi dolaylı biçimde eleştirilmiş olacaktı. Avukatlar 15 Kasım günü için saptanan idam cezasını Utah Yüksek Mahkemesinin bu nedenlerle onaylamayacağı kanısındaydılar. Utah Yüksek Mahkemesinin onayı üzerine bir adam idam edilseydi ve sonra da A. B. D. Federal Yüksek Mahkemesi, Utah Yüksek Mahkeme kararını eleştirseydi iyi olmazdı.

Ayrıca avukatların patlatabilecekleri bir kanuni topları daha vardı. Hafifletici duruşma sırasında yargıç Bullock, Orem cinayetine ilişkin tanıklığa da izin vermişti. Bir insanın ikinci bir cinayet işlemesi, o kimsenin idamı için karar verilmesini kolaylaştırmış olurdu. Bu gerekçelere dayanarak savunmalarını yapacak olan Snyder ve Esplin heyecanlıydılar. Bu yasal gerekçelere dayanılarak yapılacak savunma Utah eyaleti tarihinde yenilik olacaktı.

Gary dinledi. Sonra da, «Üç haftadır buradayım. Hayatımın geri kalan bölümünü burada geçirmek istediğimi sanmıyorum,» diyerek başını salladı. «Buraya getirildiğimde belki de sizinle işbirliği yaparım, diye düşünmüştüm, fakat ışıklar günün 24 saatinde yanık ve gürültü de tahammülün üstünde.»

Avukatlar temyiz gerekçelerini sıralamaya çalışıyorlardı. Savcı Wootton'un son konuşmasındaki Debbie Bushnell'in neler çektiğine ilişkin sözleri de Gary'nin idama mahkûm edilişinde rol oynadı, diye bir savunma öne sürülebilirdi. Temyiz gerekçeleri sağlamdı. Umut vardı.

Gary birkaç adım attı odada. Sinirli gözüküyordu. Azami güvenlikli bir hapiste yaşamanın zorluklarından sözetti yine. Sonunda sakin biçimde, «Sizi azledebilir miyim?» dedi.

Azledebileceğini sandıklarını söylediler. Fakat yine de temyize kendi başlarına gidebilecekleri, böyle bir başvurunun görevleri olduğunu söylediler.

Gilmore, «Ölüm hakkımı kullanaz mıyım?» diye sordu. Avukatlara bakarak yineledi. «Bana verilen cezayı kabullenemez miyim?»

Gary onlara daha önce de idam edildiğini, bunun da XVIII.

yüzyıl İngiltere'sinde olduğunu söyledi. «Ben buraya daha önce de geldiğimi anımsıyorum. Geçmişimden kalma bir suç işlemişim herhalde.» Bir süre sustuktan sonra, «O zaman işlediğim suçun kefaretini ödemem gerektiği kanısındayım,» dedi. Esplin, psikiyatristler böyle konuştuğunu duysalardı davayı nasıl da etkilerdi, diye düşündü.

Gilmore yaşamının bu hayat sona erince bitmeyeceğini, öldükten sonra da özvarlığının süreceğini söyledi. Mantıksal bir tartışmanın sonucu gibi anlatıyordu. Esplin sonunda, «Gary, senin görüşünü anlıyoruz, fakat temyize başvurmamızın bir görev olduğu kanısındayız,» dedi.

Gary yeniden, «Peki, bu konuda ne yapmalıyım?» diye sorduğunda Snyder, «Doğrusu bilemiyorum,» yanıtını verdi.

Bu yanıt üzerine Gary, «Sizi azledebilir miyim?» diye sordu yine.

«Bizi azletmek istediğini yargıca bildireceğiz, fakat biz dosyayı temyiz ettireceğiz,» dedi Esplin.

İyi ayrıldılar.

8

Noal Wootton, San Francisco'ya Ulusal Cinayet Sempozyumuna katılmaya gitmişti. Oraya adam öldürme suçlarının nasıl kovuşturulacağını öğrenmeye gittiğini söylemişti. Hatta ona sempozyumda bir de belge vermişlerdi. Sonradan karısı da San Francisco'ya gelecek ve birkaç gün dinlenip gezeceklerdi. Fakat sekreteri telefon açarak Gary Gilmore'un davayı sürdürme niyetinden vazgeçmiş olduğunu bildirdi. Gary Gilmore temyize başvurmayacaktı. İdam edilmeye razıydı. Snyder'le Esplin de şaşkın durumdaydılar. Ahlaki görevlerinin nasıl davranmaları gerektirdiğine karar veremiyorlardı. Wootton, geri dönsem iyi olur, diye düşündü. Kimbilir Gilmore ne dolap çevirmek niyetindeydi. Wootton ömründe böyle bir durumla karşılaşmamıştı.

1 Kasım günü mahkeme salonu tenha ve sakindi. Gary'nin yargıca hitabı da, genel olarak açık ve nezaket çerçevesi içindeydi. Wootton bu izlenimi edinmişti. Ama yine de Wootton'un ayakları yere basmıyordu. Şaşkındı. Yargıç Bullock'dan birkaç soru için izin istedi :

WOOTTON : Bay Gilmore, Utah Devlet Cezaevindekilerin size davranışı kararınıza şu ya da bu biçimde etki yaptı mı?

GILMORE : Hayır.

WOOTTON : Ya Utah Eyalet Hapisanesindekilerin davranışları?

GILMORE : Hayır.

WOOTTON : Avukatlarınızın sizi temsil edişinden memnun musunuz?

GILMORE : Pek değil...

WOOTTON : Hangi açıdan?

GILMORE : Tamam... Onlardan memnunum.

WOOTTON : Demek, onların sizi temsil edişinin kararınızda etkisi olmadı. Doğru mu?

GILMORE : Bu benim kararımdır. Hayatımın bundan sonraki bölümünü hapiste geçirmek istemeyişimin dışında, kararımı etkileyen bir neden yok.

WOOTTON : Bu kararınızda kendiniz dışında başka birinin etkisi var mı?

GILMORE : Kendi kararlarımı kendim veririm.

WOOTTON : Herhangi bir alkollü içki, uyuşturucu ya da bilinci bulandıran başka bir maddenin etkisi altında mısınız?

GILMORE : Tabii ki hayır.

WOOTTON : Sizi böyle bir karar vermeye iten düşünceler sırasında böyle bir maddenin etkisinde miydiniz?

GILMORE : Hayır. Biliyorsunuz hapisteyim. Orada bira, viski ya da buna benzer bir şey servise dahil edilmiyor.

WOOTTON : Böyle bir karara vardığınızda zihinsel ve duygusal olarak sağlıklı olduğunuzu söyleyebilir misiniz?

GILMORE : Evet.

WOOTTON : Akıl sağlığınızın yerinde olmadığı iddiasında bulunabilir misiniz?

GILMORE : Hayır. Ne yaptığımı bilecek durumdayım.

WOOTTON : Bu kararınız üzerinde düşünmenize olanak sağla-

mak için mahkemenin normal temyiz süresini uzatmasını talep eder misiniz?

GILMORE : Başka zaman şimdikinden değişik düşünmeyeceğim.

DESERET NEWS GAZETESİ

Katil İdam Cezası Tarihinde Israr Ediyor

Provo (AP) 1 Kasım. Fikrini değiştirmedikçe ya da mahkeme veya vali müdahale etmedikçe bir otel kâtibini öldürmekten idam cezasına çarptırılan 35 yaşındaki mahkûm Gary Gilmore 15 Kasım günü kurşuna dizilecek.

Gilmore dün yaptığı bir konuşmada, «Beni ölüme mahkûm ettiniz. Eğer bu karar şakadan falan verilmediyse ben idam kararının yerine getirilmesini istiyorum.» dedi.

Dördüncü Bölge Yargıcı Bullock, Gilmore'a fikrini değiştirmekte serbest olduğunu, o takdirde davanın temyiz edilebileceğini bildirdi. Bu arada Gilmore'un avukatı temyiz dilekçesini her ihtimale karşı hazırladığını, Gilmore razı olursa temyize başvuracağını açıkladı.

DESERET NEWS GAZETESİ

Houdini Gelmedi

1 Kasım. Sahne sanatçısı Harry Houdini'nin çağrılan ruhuyla temas edilemeyişini Sihirbazlar Derneği talihsiz bir gelişme olarak niteledi. Houdini'nin öldüğü

Detroit Hastanesinde toplanan sihirbazlar, ustalarından bir mesaj gelmesini beklediler. Fakat olayın saptanması için getirilen video aygıtına yerel bir istasyondan karışan rok müziğinden başka bir şey kaydedilemedi.

«Müzik bile iyi değil,» dedi sihirbazlardan biri.

OTUZ İKİNCİ BÖLÜM

ESKİ KANSER. YENİ DELİLİK

1

Kasımın ikinci günü gelen telefonlardan sonra, Bessie'nin kulağına geçmişten yankılar ulaşıyor, kafasının içinde eski olayları salıveren kapılar güm güm vuruyordu.

«Budala!» diye bağırdı Mikal telefonda. «Utah'ta olduğunu unutuyor galiba. Bu kafada giderse onu düpedüz idam edecekler, haberi yok.» Bessie en küçük oğlunu yumuşatmaya çalıştı. Bir yandan Mikal'i yumuşatırken, bir yandan da 3 yaşından beri Gary'nin idam edileceğini bildiğini düşünüyordu. Gary sevimli bir çocuktu, fakat o daha üç yaşındayken Bessie bu korkuyu yaşamıştı. Gary'de bu yaştan itibaren annesinin kontrol altına alamadığı bir yan belirmişti.

Frank bitmek bilmeyen o yıl boyunca Colorado Hapisanesindeyken, Bessie annesinin evinde kalıyordu. Bir gün Gary'yi bahçede oynarken izlemekteydi. Yaklaşmamasını söylediği çamurlu bir havuz vardı bahçede. Annesi içeriye girdikten iki dakika sonra Gary gidip çamurun ortasına oturmuştu.

Annesini bir korkudur almıştı. Acaba Gary ömrü boyunca söylenenlere hep böyle karşı mı gelecekti?

Şu anda karavanın kapısı ardından kapanıyordu. Bir gün Gary treylerin çektiği bu karavanda yaşamının zor gelip gelmediğini sormuştu. Bessie de zor olmadığını söylemişti. Bunun ne-

deni, böyle bir araçta daha önce yaşamış ve içine girdiği gün de ölmeye başlamış olduğu içindi.

Çirkin bir yerdi. Çirkin yerlerden de nefret ederdi Bessie. Sağlığı bozuldu. Ressam amcası George'den bir evin nasıl dekore edileceğini öğrenmişti, fakat bu çabasını son oturduğu ev için kullanmıştı. Şimdiyse daracık bir yerde oturuyor, eklem yerleri ağrıyordu. Radyosunu telefon rehberlerinin üzerine koymuş, ağrıyan kıçını da yastığa yapıştırmıştı.

Her şey karanlık gölgelere boğulmuştu. Buzdolabının küçük buz kapları bile kahverengine çalıyordu. Artık giderilemeyecek bir kaderin gölgesiydi bu yayılan. Her şey kil rengindeydi. Bu renkte hiçbir şey yeşermezdi. Yoksulluk belirtileri birbirine dizilmişti.

Park adı verilen bu yörede elli adet karavan vardı. Yaşlı yurttaşlar buralarda barındırılıyordu, daha ucuz oluyor diye.

Mikal liseyi bitirdiği yıl buraya taşınmıştı Bessie. Mikal Üniversiteye Portland'da devam etmişti. Oldukça başarılı bir öğrenciydi. Kendi hayatına düzen vermeye çalışıyordu. On odalı evi elden çıkarmak zorunda kaldıkları gün Mikal kuzeye, annesi de güneye doğru ayrılmışlardı. Ondan sonra da bir daha aynı çatı altında kalmamışlardı.

Mikal gitmişti. Aile bireylerinin hepsi gitmişti. Bu ayrılıkların ne kadarının kendi kusuru, ne kadarının da incecik çimenleri vagon tekerleği gibi ezip geçen dünya çarkının olduğunu bilemiyordu. Sonuçta, hepsi gitmişti işte. Gary ise bir daha gelmemecesine gitmişti. Frank arada bir uğruyordu ve haftasonlarında onu gördüğünde Bessie öylesine düşüncelerine dalmış oluyordu ki, pek ender konuşuyorlardı. Artık sihirbazlık öğreniminden vazgeçmişti. Babaları Frank ise çoktan ölmüştü.

Ailenin dertleri Gary ile başlamıştı. Şimdi de Gary ölümü tercih ediyordu. Gary öldükten sonra, birbirlerini aramaktan vazgeçtikleri o kuyu merdivenlerinden bir ayak daha inip de mi birbirlerini aramaya koyulacaklardı? Kocası Frank'ın öldüğü günleri anımsadı yeniden.

Bessie kocasının o kötü bakışının bir insanı odanın bir yanından alıp öteki yanına fırlatacak kadar güçlü olduğunu söyle-

mekten zevk alırdı. Sirk ve sahne sanatçılığı yapmıştı Frank. Onun ölüme doğru adım atmaktan başka bir şey yapmadığını gözleriyle izlemişti Bessie.

Kocası Frank kanser hastalığından korkmuştu hep. Annesi o hastalıktan ölmüştü. Frank bu konuda tek kelime söylememişti, fakat Bessie biliyordu. Bu hastalıktan söz açılması ona dünyasını şaşırtırdı. Hastanelere sık sık gider danışırdı. Bessie bir ara çok seviyordu kocasını. Fakat çocuklar yüzünden, hele Gary nedeniyle, o kadar çok tartışıyorlardı ki, duygularını yitirmişti. Fakat ne zordu onun adım adım ölüme ilerlediğini izlemek. Şimdi yine sevgisi depreşmişti.

Gary'nin ilk kez mahkemeye çıkarılışını anımsayınca gözyaşlarını tutamadı. Çünkü babası ilk kez Gary'den yana çıkmış, ona, «Sakın itiraf etme,» diye tembih etmişti. Yaşamının en büyük akıllılığını bu tembihte bulurdu. Eğer hiçbir şey itiraf edilmezse karşı taraf hukuk ve adalet oyununu başlatamazdı.

Yargıç yine de Gary'nin suçluluğuna karar vermişti.

Şimdiyse Gary sahanın öte yanında oyunu sürdürüyor, «Beni öldürün,» deyip duruyordu.

2

Frank Colorado Hapisanesindeyken, Bessie bir süre için Fay'la birlikte oturdu. Bir gece Fay'ın evine bir yarasa dalmış, Fay da çıkarmaları için polisi çağırmıştı. Daha sonra, Frank'ın ölümünden tam bir yıl sonra Bessie'nin evine bir yarasa girmişti. Bessie yirmi yıldır beslediği korkunun etkisiyle hemen polis çağırdı. Gary'nin, Fay Robert Coffman isimli doğum kâğıdına masanın çekmecesinde rastladığı günlerde olmuştu yarasa olayı. Gary'nin içindeki nefretten o eve gelmeyeceğini ve evin mutlaka satılacağını anlamıştı. Her şeye karşın o evi korumayı denedi, fakat Mormon Kilisesinin 1.400 Dolarlık yardımı yapmaması sonucu ev elden çıkmıştı. Oregon Hapisanesinde Gary'yi ziyarete gittiğinde Mormon Kilisesinin para yardımına razı olmadığını söyleyince, Gary'nin bakışlarındaki kızgınlığı görmüştü. Gary çapına uygun büyüklükte bir kin hedefi bulmuştu.

Bunları anımsarken, «Gary ölümü tercih etmiş olamaz,» diye söylendi.

2 Kasım 1976
Milw. Oregon

Gary Gilmore
No. 13871
Gary'ciğim,

Haberi öğlenleyin duydum. Ve Gary, oğlum, zor dayanabildim. Seni seviyorum ve hayatta kalmanı istiyorum.

Gary'ciğim, Mikal da seni çok seviyor. Biliyorsun, bu konuda yalan söyleyecek değilim. O senin dostun. Haberi öğrenince çok fena oldu. Sana yardımcı olabilmek için elinden geleni yapacak.

Sana birkaç yıl önce Salt Lake City'de çektirdiğimiz Mikal'la benim fotoğrafımızı gönderiyorum.

Seni seven
ANNEN

3

Mikal annesine, Gary'nin cinayetlerine ne denli büyük kızgınlık duyduğunu söylememişti. Temmuz ayında cinayet haberini öğrendiğinde, öldürülen **ben** de olabilirdim, diye düşünmüştü.

Mikal bir plakçı mağazasında çalışıyordu. Gerçi öteki arkadaşlarından yüzde 30 eksiğine yeni plakları alabiliyor diye gıpta edilen bir kişiydi, ama mağazaya gelen serseriler ve bıçkınlarla da başetmek zorunda kalıyordu. Bir defasında bir yankesici ona bıçak çekmişti. Başka bir defasında da bir sarhoş dükkânın kapı önüne işemişti de, deli olmuştu Mikal. Portland'daki şiddet olayları dükkânların kapılarını yalayacak boyutlara varıyor ve eski otomobil lastiklerinin denizanaları, viski şişeleri ve ölü mürekkep balıklarıyla birlikte kuruduğu plajlar boyunca sarı köpüğe benzer bir kusmuk bırakıyordu.

Mikal'ın yaşamına bakanlar, onun Gilmore ailesinin büyüsünden kurtulmak için çabalara giriştiğini söyleyebilirdi. Oysa Mikal'ın çok daha açık seçik bir düşüncesi vardı. Uzun zamandır Gary'den korkuyordu. Mikal korkunç bir temmuz gecesi gazetede UTAH'DAKİ CİNAYETTEN ÖTÜRÜ OREGON'LU BİRİ TUTUKLANDI haberini okuduğunda utanmıştı. Ben de olabilirdim öldürülen. Körükörüne girişilmiş soygunun kurbanı ben de

olabilirdim, diye düşünmüştü. O anda kardeşinden nefret etti. Bir evi soyduğunda, orada yaşayan insanların hayatının da altüst edildiğini ya da hayatlarına kıyıldığını düşünmezdi ağabeyi.

Ertesi gün Bessie, Mikal'a, «Biliyor, musun iki anneyi **kendi çocuklarından** etmenin bir anneye verdiği acı ne büyüktür,» dedi. Mikal ağabeysinin şiddet dolu ve kaprisli davranışlarından nasıl korktuğunu ve 1972 yılından beri onu görmemekten ne denli memnun olduğunu söylemekten çekinmişti.

1972 yılı Gary'ye Eugene adında bir sanat okulunda öğrenimini sürdürmesi için izin verildiği tarihti. 1972 yılı sonbaharında Gary'nin serbest bırakılışından bir gün sonra üniversite karşısına elinde 6 teneke kutuluk birayla dikilmesi üzerine Mikal şaşırıp kalmıştı. Gary okula bir gün sonra da kaydını yaptırabileceğini söylüyor, oldukça kayıtsız davranıyordu.

Ertesi gün Gary yine çat kapı Mikal'ın okuluna uğramıştı. Üzerinde aynı elbiseler vardı. Mavi gözleri Mikal'a kan çanağına dönmüş beyazlıklardan bakıyordu. Gözünün yanları da sarı renkti. Mikal'ı öğle yemeğine çıkarmak istiyordu, fakat bir şartla. Otomobille giderlerse. Çünkü sokaklarda kimseye görünmek istemiyordu.

O gün öğle yemeğine gittikleri lokantada Mikal cesaretini toplayarak, «Gary bugün okula gitmeyeceksin galiba,» dedi. Gary köylü taklidi yaparak yanıt verdi. Zaten kendine Teksas'lı süsü vermeyi severdi zaman zaman. «Bak, oğlum, ben okul için yaratılmamışım. Sanat konusunda bilmediğim bir şey öğretemezler bana.» Sonra konu değiştirdi, bir silaha ihtiyacı olduğunu söyledi. Bir hafta sonra mahkûmlardan biri dışçiye götürülecekti. Onun hesabını görmek istiyordu.

Mikal, «Ağbey, hayatını boşuna harcıyorsun,» dedi.

«Bu bir onur sorunu,» yanıtını verdi Gary, Mikal'ın gözlerinin içine bakarak. Mikal'dan silah milah gelmeyeceğini gözlerinden okuyunca Gary, «Böyle bir şeyi ben **kardeşim** için yapardım,» diye kesip attı.

Mikal'ı taksiden indirdi ve çekti gitti.

Mikal o ay içinde ağabeyini iki kez gördü. Bir defasında Johnny Cash plakları dinlemek için eve uğramıştı Gary. Kardeşini zengin bir arkadaşının evine götürdü, onun yüzme havuzunu gösterdi, sonra da tabancasını çıkardı. «Böyle bir şey kullanabilir misin sen?» diye sordu.

Erkekliğini ölçmek istiyordu. «Kullanmasına kullanırım. Ama yalnızca insanın hayatta kalabilmek için kendini savunurken kullanması söz konusu olduğunda.»

Gary tabancayı yerine koydu ve Mikal'ın saçlarını okşadı. «Gel, budala, eve bırakayım seni.»

«Ağabey, çok dikkatsiz araba kullanıyorsun. Az daha çarpışacaktık.»

Geçirdiği tehlikenin etkisiyle Gary soluk soluğaydı. «Ne yapalım, oğlum, bazen tehlikeyi göğüslemeyi bilmelisin.»

4

Birkaç gece sonra, Mikal haberlerden Gary'nin silahlı soygundan ötürü tutuklandığını öğrendi. Yeniden hapsi boyladı ağabeyi. Birkaç ay sonra Bessie ve Mikal duruşmasında hazır bulundular. Hakkında karar verilmeden önce Gary mahkemede şu konuşmayı yaptı. Mikal hiç unutmadı ağabeyinin söylediklerini.

«Cezamın hafifletilmesini sağlamak için özel bir başvuruda bulunmak istiyorum. Son dokuz buçuk takvim yılını hapiste geçirdim ve on dört yaşından bu yana iki buçuk yıl kadar dışarıda serbest kaldım. Verilen cezayı hep çektim, hiç af edilmedim. Ceza uygulanmasına hiç ara verilmedi, böylece adalet denen şeyin sertliğini anladım. Bugüne dek ceza uygulamasına ara verilmesini hiç talep etmedim. Sayın yargıç, bir insanı yeterinden uzun bir süre hapiste alıkoyabileceğiniz gibi, yeterince alıkoyduğunuz da olabilir. Demek istediğim şu ki, bir insanı salıverme ya da ceza uygulamasını durdurma konusunda bir zaman kavramı bulunmalıdır ceza verenlerde. Sorun bunu kimin saptayacağı sorunudur. Bu zamanın artık yettiğini cezayı çekenden daha iyi kimse bilemez. Bunun yeterliliğine başkasını ikna etmek zordur. Öyle dönemler oldu ki, eğer ceza uygulaması durdurulsa, bir daha artık başımın hiç mi hiç derde girmeyeceğini düşünmüşüm-

dür. Fakat belirttiğim gibi, ceza makinesinin çarkları hiç durmadı bana karşı. Geçtiğimiz eylül ayında Eugene Sanat Okulunda öğrenim görmem için ıslahevinden serbest bırakıldım. Ve öğrenimimi sürdürmek için hazırlamıştım kafamı. Bir gün önce dokuz yıllık mahkûmiyetin ağırlığıyla ıslahevindesiniz, ertesi gün de tümüyle özgürsünüz. İnsan şok geçiriyor. Birkaç bardak içki içtim ve bunun saçma bir şey olduğunu anladım. Meyhaneden çıktım nefesim içki kokuyor diye okula gitmekten çekindim. Beni yeniden ıslahevine gönderirler dedim. Doğruyu söylemek gerekirse, içki içmek hoşuma da gitmişti. Sürdürmek de istemiştim. Öyle mi yapsam, böyle mi diye bocaladım. Paramın bitmesi gecikmedi. Birkaç gün iş aradım, fakat bulamadım. İş tecrübem yoktu. Paraya ihtiyacım vardı. Aptal biri değilim sayın yargıç, aptalca birçok iş yapmış olsam da. Fakat tek çarenin yasalara karşı gelmeden yaşamak olduğunu anlamaya yeterli vakit verilmeli. Bunu, şu andaki kadar açık seçik biçimde hiç idrak etmemiştim. Vereceğiniz cezayı, beni gözaltında tutma yöntemiyle dışarıda geçirtecek olursanız, ipimi koparmamamı sağlarsınız. Vakit henüz geç değil. Evet, birçok sorunum var, fakat biraz zaman tanınırsa kendimi toparlar, bu sorunları yenebilirim.»

Yargıç bir dokuz yıl daha bindirdi. Gary, «Üzülme,» dedi annesine dönerek. «Üzüldüğümden daha fazla üzemezler beni,» dedi annesi de. Mikal ağabeyinin kelepçeli elini sıkarken, «Bana bir iyilik yapar mısın?» dedi Gary. «Birazcık kilo almaya çalış, bir deri bir kemik kalmışsın.» Mikal ağabeyinin sesini Utah Devlet Cezaevine 1976 yılının Kasım ayı ortalarında ziyarete gittiği ana kadar bir daha duymamıştı. O tarihte de, Gary Gilmore adı artık Amerika'nın yarısı tarafından biliniyordu.

BİRLİKTE YOLCULUK

BİRİNCİ BÖLÜM

ÖLÜM HAKKI

1

1 Kasım günü Gary Gilmore idam cezasını temyiz edilmesini istemediğini açıkladığında, eyalet başsavcı yardımcısı Earl Dorius, Salt Lake City'deki State Capitol binasındaki başsavcı yazıhanesinde oturuyordu. O gün öğleden sonra Utah Eyalet Cezaevi gardiyanından bir telefon geldi. Gardiyan Sam Smith birçok kez Earl'le görüşmüştü. Fakat bu kez Sam Smith heyecanlı konuşuyordu. Provo'da mahkemeye götürülen Gary Gilmore'un idam cezasını temyiz ettirmeyeceğini yargıca açıkladığı öğrenilmişti. Bunun üzerine yargıç idam tarihini onaylamıştı. İdama iki hafta vardı. Gardiyan endişeliydi. Bu süre hazırlıkları yapmak için yeterli değildi. Acaba Dorius haberin doğruluğu konusunda bilgi verebilir miydi?

Earl Dorius savcı Wootton'u aradı. Wootton haberin yalnızca doğru olmakla kalmadığını, aynı zamanda Gilmore'un kendi açısından ne entrikalar düzenlemeye hazırlandığını öğrenmek gerektiğini söyledi. Yasalar idam kararının verildiği tarihten otuz günden az ve altmış günden çok olmayan bir süre içinde infazını öngörüyordu. Şimdi Gilmore kararı temyiz ettirmediğine göre,

7 Aralık gününe dek idam edilmezse hukuken durum ne olurdu? 7 Aralık, idam kararının verildiği 7 Ekim tarihinden sonraki altmış günün tamamlandığı tarihti. Gilmore derhal tahliyesini talep edebilirdi. Çünkü verilen ceza idamdı. Bunun dışında hapiste kalmasını gerektiren bir ceza yoktu ki! Hukuk tekniği açısından bu böyleydi. Habeas Corpus kuralına göre hapiste alıkonulmamasını isteyebilirdi.

Hiç kuşkusuz Gary Gilmore kolay kolay çıkamazdı hapisten, ama bir yığın hukuki sorun çıkarırdı. Eyalet makamları gülünç duruma düşerlerdi yasaların öngördüğü hükümler karşısında.

Earl Dorius telefonla Sam Smith'i aradı ve, «İdam için gerekli hazırlıklara başlasan iyi olur,» dedi. Gardiyan şaşırıp kalmıştı.

Şaşkınlığına karşı gardiyan iyi sorular soruyordu. İdam mangasının kaç üyesi hazır bulundurulacaktı? İdam mangası üyelerini polislerden mi seçecekti, yoksa halktan mı? Bu arada gardiyan yasaları incelemiş ve idam cezasının hapisane duvarları dışında infazına izin veren bir hüküm bulamamıştı. Birçok nokta aydınlatılmalıydı. Örneğin, Gilmore organlarından bazılarını tıp fakültesine bağışlamak istiyordu. Earl'den bu konularda yasaları inceleyerek bilgi vermesini rica etti Sam Smith.

Dorius heyecanlıydı. Başsavcının odasına gitti. Başsavcı çıkmıştı. Sekreterlere açmak zorunda kaldı konuyu. Fakat sekreterlerin tepkisinden bu konunun önemini kavrayamadıkları sonucunu çıkardı. On yıldır Amerika Birleşik Devletleri'ndeki ilk idamdı! Bunu millete anlatmak kolay değildi.

1 Kasım

Merhaba Bebeğim,

Gardiyan Smith'e mektup yazdım, ziyaret saatlerini birazcık daha artırsın diye. Mektubumda ona 15 Kasım günü idam edileceğimi ve tek isteğimin seni daha çok görebilmek olduğunu anlattım. Ona, içinde bulunduğumuz koşullara rağmen aramızda bir uyum bulunduğunu ve ziyaretlerin hiç de olumsuz bir etki yapmadığını söyledim. Bunu söylemek zorundaydım ona, çünkü bu tiplerin aklından kimbilir neler geçiyordur, bilemezsin...

Bebeğim, birkaç gün önce gönderdiğin mektubunda hiçbir kadının senin beni sevdiğin kadar sevmemiş olduğunu söylemişsin. Buna inanıyorum ve aşkın beni kutsallaştırdı. Ve, meleğim, hiçbir erkek bir kadını benim seni sevdiğim kadar sevmemiştir. Seni bütün benliğimle seviyorum. Üstelik sen benliğimi yüceltiyorsun da.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin yapıldığı 2 Kasım sabahı **National Enquirer** gazetesinden Eric Mishara erken saatte telefonla Earl'ü aradı. Mishara, Gilmore'la hemen bir röportaj yapmak istiyordu. Hapisane başgardiyanı izin için Earl'ü aramasını söylemişti.

Dorius ABD Federal Yüksek Mahkeme kararı gereğince, basın yayın mensuplarının mahkûmlarla röportaj yapamayacaklarını söyledi. Pell - Procunier davası buna bir örnek olay oluşturmuştu.

Mishara kızarak resmi makamları dava edeceğini söyledi. Başsavcı yardımcısı Pell - Procunier davasının adını öne sürmekten başka bir şey yapmadı.

Bu tartışmadan sonra, Mishara'dan epey uzun bir süre ses seda çıkmadı.

DESERET NEWS GAZETESİ

Carter seçimi kazandı

Yargıç Mahkûm Katilin İdam Cezasının İnfazını İstedi

Utah Eyalet Hapisanesi, 2 Kasım. Eğer karar yerine getirilirse Gilmore 16 yıldan beri Utah'ta idam edilecek ilk mahkûm olacak.

2 Kasım günü Dennis Boaz arabasıyla Utah'a giderken, gazetelerde Gary Gilmore'a ilişkin haberleri gördü. Ve hemen ardından ölüm olayıyla ilgili olarak şöyle bir deneyim geçirdi. Bu olayda eşleme var denebilirdi.

Dennis bir konferans vermek üzere Salt Lake City'deki Westminster Üniversitesine arabasıyla giderken, yolun birkaç şeritten soldakinden ilerliyordu. Belirli bir cümleyi yinelemekten kendini alamadığı o günlerde, Dennis Boaz cümlenin sonuna geldiği anda, bir TIR kamyonu küt diye önünde durunca, sağa kayarak geçmek zorunda kaldı. Ve öne geçince dikiz aynasında şu inanılmaz görüntüyle karşılaştı : Aracın çamurluğundan kolları yere doğru açılmış bir insan gövdesi sarkıyordu.

Derken bir görüntü daha!

İlk kamyona doğru yaklaşan ikinci kamyon sürücüsünün dikiz aynasından bir görüntüsü. Dennis durmadı, çünkü arkasında epey araba vardı. Fakat az önce tarihi aklından geçiriyordu. Kasımın 2'siydi. Tarih atarken 11/2 diye yazılır ve taplamı 13 ederdi. Batıl inançlar âleminde 13 uğursuzluk, ölüm demekti.

2 Kasım gününün akşamı Salt Lake'e oyunu kullanabilecek bir saatte vardı. Bağımsızlar grubundan olarak Carter lehine oy kullandı. 3 Kasım sabahı uyandığında Gilmore geçti aklından. Tanrım, dedi içinden. Benim için önemli bir fırsat belirdi. Bir yazar için kolay bulunur olanak değil bu. Gilmore'a mektup yazmalıyım.

Boaz mektubu yazıp yolladı. Birkaç yıl önce savcılık yaparken idam cezasına karşıydı, fakat şimdi, ideal bir toplumda bile ölüm cezasına gerek olduğu kanısına varmıştı. Sorumluluk duygusuna dönüş yapmak gerekiyordu. Ölüm cezası da, bir insanın davranışlarından ötürü sorumluluk taşıması demekti. Boaz bütün bu fikirlerini mektuba dahil etmedi, ama Gilmore'u ölme hakkını kullanabilmesi konusunda destekliyordu.

3

April'ın, Timber Oaks Akıl Sağlığı Kliniğinden çıkmasına izin verdikleri geceler, Kathryne birkaç saatliğine onu Nicole'ün apartmanına götürüyordu. April bazen kardeşine, «Gary'yi gerçekten idam mı edecekler?» diye sorardı. Nicole son derece sakin bir tavırla yanıt verirdi. «Bilmem ki...» Sanki umurunda değilmiş gibi. Kathryne bu durumdan öyle rahatsız olurdu ki, geceleri çığlık çığlığa uyanırdı. Televizyon reklamları arasında spikerin Gary'nin durumundan söz etmesi çıldırtıyordu onu.

Bazen Nicole çocuklarını alır annesine giderdi. Hiç konuşmaz, Sunny ile Jeremy'ye yatağa attıktan sonra habire yazı yazardı. Ya düzyazı ya da şiir.

Kasımın ilk haftasında Kip öldü. Dağa tırmanırken düşüp ölmüştü. Kathryne radyoda duymuştu ölenin adını. «Alfred Eberhardt,» demişlerdi. Bu Kip olmalı, dedi içinden ve kızının haberi nasıl karşılayacağını merak etti durdu. Kathryne işinden çıkar çıkmaz Springville'e giderek Nicole'e uğradı. Nicole'ü loş bir ışık altında mektup yazarken buldu. «Kızım karanlıkta ne yazıyorsun?»

«Aaa! karanlık mı burası?» Nicole farkında bile değildi karanlığın. Alfred Eberhardt acaba Kip miydi, diye sormaya çekiniyordu kızına. Sonunda sordu. Fakat hiç de korktuğu gibi bir tepki gelmedi Nicole'den. «Evet, evet,» deyip geçti.

Fakat az sonra Nicole, Kip'in akrabalarına telefon açmak istedi. Tam elini telefona uzatmıştı ki, «Amaaan, ne diyeceğim şimdi ben onlara?» diye vazgeçti.

Nicole, Barrett'ten ayrılıp bohçasını sırtladığı gibi Sunny ile birlikte yola koyulduğunda, Kip onları otostop yaparken almıştı. Aralarındaki serüven hemen o gece başlayıvermişti. Müthiş hızlı bir ilk gece geçirmişlerdi. Başlangıçta kütür kütür bir erkekti.

O ilk geceden sonraki gün Colorado'ya vardıklarında, Kip dağlara tırmanmıştı. Tırmanmayı seven bir tipti, fakat yükseklere çıktığında soğukkanlılığını koruyamazdı.

3 Kasını

Şimdi beni dinle... ve bir şeyi yapman ya da yapmaman istendiğinde hemen kafa tutan, karşı koyan, inat eden davranışını takınma. Tamam mı? Sana şunu söylüyorum : Benden önce gitmek yok! Mektubunda bundan söz ediyorsun ve sözlerine hep önem veririm. Bir şeyi yap ya da yapma diye kimseye gerekçesiz akıl vermeyi sevmem. Hele sana. Gerekçemse şu : Önce ben gitmek istiyorum. Az nefes al şimdi. Ben böyle olmasını istiyorum. İkincisi YAŞAMDAN ÖLÜME GEÇİŞİ senden daha iyi biliyor olabilirim. Daha iyi bildiğim kanısındayım. O anda sen nerede olursan ol, anında, senin hayatının içine girmiş olacağım. Senin üzüntünü, acını ve korkunu dindirmek için bütün gücümü seferber edeceğim. Ruhumla ve sana olan müthiş aşkımın tümüyle seni sarıp sarmalayacağını. Benden önce gitmek diye bir şey yok, Nicole Kathryne Gilmore. Bana itaatsizlik istemem.

Vern'e de bir mektup göndermişti. Bu mektupta Gary idam cezası yedikten sonra ne Vern'in, ne de İda'nın hapiste ziyaretine gelmediklerini yazıyor ve **«belli ki benden utanıyorsunuz»** diyordu. Daha sonra Gary şunları eklemişti : **«Size verdiğim resme bir çerçeve bile koymamışsınız. Bu resmi Nicole'e verin. Sizinle bir alıp vereceğim kalmasın istiyorum.»**

İda yazdığı cevapta şöyle diyordu : **«Bana verdiğin resimleri çok seviyorum. Senden bende kalan tek şey bu. Bunları Nicole'e vermeye gelince. Onlar benimdir, kimseye vermem. Haberin ola.»**

Vern de İda'nın mektubuna bir iki satır ekledi. **«Sana ne oluyor anlamıyorum. Ziyaretine geldik, ama görmek istediğin tek kişi Nicole'müş dediler. Biz de tırıs tırıs döndük. Mesele bundan ibaret. Resimler konusunda İda'yı destekliyorum. Onları vermeyiz.»**

Nicole'cüğüm resimleri vermek istemeyişlerine üzüldüm. Böyle akrabalarım olduğuna üzgünüm. Boşver. Vern ya da İda ile, dilerim, aranızda büyük bir tatsızlık geçmemiştir. Üzgünüm sevgilim.

Gary, Brenda'ya da bir mektup göndererek yağlı boya tablosunu Nicole'e vermesini söyledi. **«Geri vermek istemiyorum. Ama sen bunu geri isteyecek kadar bencilce ve çocukca davranıyorsan, sallarım tekmeyi tablonun kıçına, gider Nicole'un kucağına oturur.»** Brenda böyle yanıtlamıştı Gary'nin mektubunu.

4

3 Kasım günü Esplin'e Gary'den bir mektup geldi. Şöyle diyordu : **«Mike, hayatımın içine etmekten vazgeç. Seni azlettim.»**

PROVO HERALD GAZETESİ

4 Kasım. Azledilmiş olmalarına karşın iki savunma avukatı kendi başlarına Dördüncü Bölge Yargıcı Bullock'a temyiz dilekçelerini verdiler. Yaptıklarının «Sanığın yüksek çıkarları»na uygun düştüğü kanısında olduklarını söylüyorlar.

Earl Dorius'a telefonlar yağıyordu. Başsavcılığın Gilmore konusunda nasıl bir yol izleyeceği soruluyordu. Earl Dorius avukatlarının temyize başvurabileceklerini, fakat bunun ne derece geçerli olabileceğini bilmediğini söylüyordu.

Başsavcı yardımcısı, Gilmore istese de istemese de, onun adına verilecek temyiz dilekçelerinin «geçerlilik» taşıyıp taşımadığının yakında en önemli sorunu oluşturacağını düşünmekteydi.

DESERET NEWS GAZETESİ

Yurttaşlık Hakları

5 Kasım. Amerikan Derneği'nin (ACLU) Utah Kolu avukatları da temyiz davasında yardımcı olacaklarını bildirdiler.

Bugün bir kızılderiliyle karşılaştım. Yıllar önce Oregon Islahevinde tanışmıştım. Bolton Reis adında 150 kiloluk bir gardiyan. Gardiyan olmasına rağmen sevimli bir insan... Bana, içinde bulunduğum duyguları çok iyi anladığını söyledi. Kızılderililer, sanırım, ölümün ne olduğunu beyazlardan daha kolay anlıyorlar...

5 Kasım

Dennis Boaz adlı birinden Salt Lake'den mektup geldi. California'lı eski bir avukatmış. Hiçbir resmi makamın müdahalesi olmadan hayatım hakkında karar verme hakkına sahip bulunduğum kanısında kendisi. Serbest yazarmış bu adam. Benimle bir görüşme yapmak istiyor. Yazıyı yayınlayacakmış. Alacağı parayı benimle bölüşmek niyetinde.

Böyle bir öneriye hiç düşünmeden hayır derim... Durumumu paraya çevirmeyi kesinlikle reddederim.

Bu özel bir şey, benim hayatımdır söz konusu olan. Nicole. Bu konuda adının yayılmasını önleyemem ama ün peşinde de koşuyor değilim.

Gardiyan Smith yemek olarak son isteğin ne olacak diye sordu. Bakalım dedim...

5

Earl o gün bir rahatsızlık nedeniyle işe gitmemişti. Aynı gün de Gilmore başsavcılığa telefon açmıştı. Earl mesai arkadaşı Bill Barrett'in - Jim ya da Nicole Barrett'le akrabalığı söz konusu olmayan bir Barrett - bu olayla ilgili olarak televizyona çıkmasına hayıflanmıştı. Gilmore sorunuyla o kadar meşgul olup da tam o gün büroda bulunmayışı ne kötüydü. Bill Barrett ince ve uzun, Earl ise kısa ve tıknazdı. İkisi büroda iyi bir çift oluşturuyorlardı. Bu ayrı yapıları nedeniyle aynı görüşte olmaları olanaksızdı, ama iyi geçiniyorlardı. Fakat Earl yine de içerlemekten alamadı kendini.

Bill Barrett, Gary ile yalnızca dört ya da beş dakika konuşmuştu. Fakat, sonradan, Earl'e söylediği üzere yaşamında unutamayacağı anlardan birini yaşamıştı.

Telefonu azami güvenlikli bölmeden Fagan açmıştı. Mah-

kûmu tanıttı. Barrett karşısında yumuşak sesli, bağırıp çağırmayan ve kendisine «Bay Barrett» diye hitap eden akıllı uslu birini buldu.

Gary ilk olarak yeni bir avukat bulmak istediğinden söz açtı.

Barrett, «Sizin idam edilmenizi sağlayabilmenize yardımcı olacak bir avukat bulmak zordur,» dedi. «Ama durumunuzu anlıyorum, bir gelişme olursa sizi haberdar ederiz.»

Ortaya garip bir durum çıkmıştı. Barrett'in görevi adamın idam edilmesini sağlamaktı. Mahkûm da aynı amaçla çalışıyordu.

Başsavcılıktaki gazetecilerden biri durumu öğrenince, haberi gazeteye verdi. Haber yayınlandıktan sonra Barrett'e ülkenin dört bir yanından telefon üstüne telefon geliyordu. ABC muhabiri Greg Dobbs Chicago'dan telefon açtı. «Haftasonunda gelip bir demeç alabilir miyim sizden?» diye sordu. Güney bölgelerinin en ücra köşelerinden bile Barrett'ten telefonla demeç alıyorlardı.

Earl kendini hiç bu denli hararetli bir işin içinde bulmamıştı. Emrindeki personel sayısı, yükü giderek artmakta olan bu işle başedecek gibi değildi. Örneğin, ertesi gün Dorius, Salt Lake'in tanınmış iki avukatı olan Gil Athay'la Robert Van Sciver'i başsavcılık katının üzerindeki katta, Utah Yüksek Mahkemesi önünde basın toplantısı yaparken gördü. Avukatlar, televizyon kameraları karşısında konuşuyorlar ve Utah Eyalet Cezaevi Ölüm Mahkûmları adına Gilmore'un idam cezasının durdurulması için başvuruda bulunacaklarını açıklıyorlardı. Basın yayın mensupları Earl'ü nerede görseler demeç almak için çılgın gibi saldırıyorlardı üzerine.

İKİNCİ BÖLÜM

TEMYİZ

1

Oregon eyaleti cezaevi yetkililerinin düzenledikleri konferansa Earl Dorius ve Bill Barrett geldiklerinde, Gary Gilmore'un Phoenix'te de sözde bir haber kaynağı oluşturduğunu hemen anladılar. Televizyonda her gece bu konuda haber yayınlanıyordu.

Az sonra Earl ve Bill, Eregon eyaleti başsavcı yardımcılarından ikisiyle tanıştılar. Bunlar, Gilmore'un Oregon Cezaevi sistemi için ne gibi zorluklar oluşturduğunu anlatıyorlardı. Her şeyden önce takma dişlerinden çok şikâyetçi olurmuş. Yaptırılan her yeni takma diş takımını tuvalete atarmış. Sonunda, «Bunu da beğenmezsen damaklarınla çiğnersin,» diyerek bir takım daha yaptırmışlar. Sözü edilen başsavcı yardımcıları, Gilmore idam edildikten sonra takma dişlerin Utah eyaleti tarafından Oregon Cezaevi yetkililerine iade edilmesi gerektiğini şaka yollu söylediler.

Ertesi gün yeni gelişmeler oldu. Eski bir tavanın boyasını kazısanız, bunca büyük bir hızla beliren çatlaklar göremezdiniz. Utah Yüksek Mahkemesi Snyder'le Esplin'in temyiz dilekçesi üzerine, Gilmore'un istemesi ya da istememesini gözönüne almayarak, idamı durdurma kararı vermişti. Durdurma kararının ne zaman yürürlükten kalkacağınıysa kimse bilemiyordu. Aynı gün,

Gilmore mahkemeye yeniden bir mektup göndermişti. Gazeteler, doğal olarak, bu mektubun metnini yayınlamışlardı. Earl gözlerinin gördüğüne inanmakta zorluk çekiyordu.

Utah halkı inançlarını cesaretle savunamazlar mı? Bir insanı - beni - ölüme mahkûm ediyorsunuz ve bu en büyük cezayı sükûnetle kabullendiğim anda siz Utah'lılar kararınızdan cayıyor ve bu konuyu benimle tartışmak istiyorsunuz. Ahmakça bir davranış bu.

Bunun ardından gardiyan Smith uğradı Earl'ün yanına ve ona Gary Gilmore'dan bir mektup daha verdi.

Sayın Bayım,

Hiçbir basın mensubuyla görüşmek istemiyorum. Serbest yazarlık yapan Dennis Boaz isimli biri var. O, bu kuralın dışındadır. Demeç vermeme kararımı ona uygulamayacağım.

Earl merak etti, acaba bu Dennis Boaz kim olabilirdi?

2

Pazar gecesi Gary, Cline Campbell'e, «Yardımına ihtiyacım var,» dedi. «Avukatım yok. Birkaç gün içinde mahkemeye çıkarılacağım. Avukatsız da kendimi koruyabilirim, fakat bir avukatım olursa daha ciddi görünür. Boaz denen bu adam avukatmış. Onunla temasa geçer misin?» Campbell geçeceğine söz verince Gilmore, «Acele etmelisin,» diye ekledi.

Pazartesi sabahı, Campbell, zarftaki adrese gitti. Girerken apartman dairesinden çıkan birine rastladı. Meğer, Boaz'la aynı daireyi paylaşan biriymiş. «Dennis uyuyor. Fakat uyandırabilirim. Bütün gece yazdı da,» dedi.

Campbell, Boaz'a neden geldiğini anlatırken her ikisi de bir-

birini iyice süzdü. Campbell bu arada sürekli yukarıya doğru bakmak zorunda kaldı, çünkü Boaz en azından bir doksan boyundaydı. Teleskoptan bakınca büyüyen şekiller gibi vücudu da enine genişliyordu. En üstte de ciddi ve hoş bir yüzü, siyah saçları ve fırça gibi dik kara bıyıkları vardı. Campbell'e göre, bir avukat olabileceği gibi bir doktor veya dişçi de olabilirdi.

3

Dennis önce acaba bir alacaklı mı geldi diye ürktü. İşleri iyi gitmiyordu. Saab marka bir otomobili vardı ama her an gelip geri isteyebilirlerdi. Campbell'in yumuşak rüzgâr estiren haberler getirdiğini görünce, adamı kibar buldu ve ondan hoşlandı.

Hapisane Salt Lake City'nin 30 km. güneyindeydi. Orem'le Provo arası bir bölgede.

Boaz, Saab'ını park etti ve bekçiler arasından geçerek cezaevinin idari bölümüne girdi. Gördüğü California hapisanelerine kıyasla burası bir zindandı. Yine de insanın içini çok titreten bir yer değildi. Çiftliğe benziyordu. Gardiyanlar basit yüzlüydüler. Bazı gardiyanların göbekleri yüklü el arabaları gibi şişkindi.

Gardiyan odası küçüktü. Hele içinde gardiyan Sam Smith olursa. Çünkü Sam Smith'in boyu Dennis'inkinden de uzundu. Boris Karlof ve Andy Warhol arası kızgın bir yüzle bakıyordu. Hafif ve plastikten çerçeveli gözlükleri ve yumuşak bir sesi vardı.

«Benim geleceğimden haberin vardır sanırım,» diye söze girdi Dennis.

«Hayır, haberim yok,» yanıtını verdi Sam Smith.

Hareketleri öyle yavaştı ki, görüntüsü dondurulmuştu sanki. Sandalyesinde kaykılmış durumda kuşkulu gözlerle ziyaretçiyi inceliyordu.

Dennis oraya bir yazar sıfatıyla geldiğini, Gilmore'un bir demeç vermeyi düşündüğünü söyledi.

«İçeriye bir yazarın girmesine izin veremeyiz.»

«Gilmore bana hapisane rahibiyle haber gönderdi.»

Smith başını salladı. Baş sallamanın gardiyanlar için bir enerji harcaması olduğunu anladı Dennis. Gardiyanlarda kor-

kuyu denetleme mekanizması öyle gelişmişti ki, bu denetim katmanlarına dışarıdan bir etkinin sızması zordu.

Dennis öfkeli bir sesle konuştu. «Bu adam yakında ölecek ve siz onu benimle görüştürmüyorsunuz. Adam benimle **konuşmak** istiyor.»

Sam Smith uzunca bir süre düşündü. Az sonra ettiği laf Dennis'i şaşırttı. **«Demek**, siz avukatsınız.»

Dennis, bu gardiyanın bilmediği yok galiba, hiç belli etmiyor, diye düşündü. «Ta California'dan geldim,» diyen Dennis'e, Smith, «Gilmore'un avukat görme hakkını çiğneyemeyiz,» yanıtını verdi.

Boaz'da jeton yavaş düşmüştü. Acaba Smith benim Esplin ve Snyder'in yerlerine avukatlığı üzerime almamı mı istiyor, diye aklından geçirdi. Azledilmelerine karşın avukatlar yine de başvuruda bulunmuşlar ve idam cezasını geciktirmişlerdi. Tamam! Gardiyan idam cezasının gününde yerine getirilmesinden yanaydı.

Sam Smith fazla dostça davranmıyordu. Boaz'ın ancak hapisanenin danışmanından izin aldıktan sonra Gary Gilmore'u görebileceğini söyledi. Bu konuda bir belge düzenlenmeliydi.

Dennis herhangi bir dergi ya da gazete için yazı hazırlamaya gelmediğini, cezaevine bir avukat olarak geldiğini belirleyen bir yazı düzenledi. Bu belgeyi gardiyanın isteği nedeniyle düzenlediğinden «anlaşma yasal değildir,» diye de bir kayıt düştü. Gardiyan müthiş öfkelendi. Kendi varlığını kanıtlama açısından bütün bu formaliteler Sam Smith için önem taşıyan şeylerdi.

Boaz beraberindeki ses alma aygıtını içeri sokmaması koşuluyla binaya alındı. Geniş bir salonda kurşun geçirmez bir cam fanus içinde oturan bir gözcü vardı. Odaya giriş çıkışları denetliyordu, ama kulübesinin dışında neler konuşulduğunu farkedecek durumda değildi. Yarı uykulu bir hali vardı. Dennis'e göre, azami güvenlikli hapisaneden gelen hazin titreşimlerin en yürek parçalayıcısı duyguların hapı yutmuş olmasıydı.

4

Dennis'in ilk izlenimi odaya bir zekâ pırıltısının sızması oldu. Gilmore'un mavi gri renk gözlerinde bol ışık toplanıyordu.

Şaşırtıcıydı doğrusu. İnsanın gözüne dikine bakan gözler. Odaya azami güvenlikli bölmede giyilen beyaz bol bir gömlek ve pantolonla, ayakları da çıplak olduğu halde girdiğinden, Dennis'in gözünde Yeni Delhi'den gelen kutsal biri olarak canlanmıştı.

Tanışma konuşmaları iyi başladı. Boaz kendi özgeçmişini çok iyi gözler önüne serdi. Berkeley'de okuduğunu, marihuana içen savcılar arasında yer aldığını, her ne kadar hukukun insanları cezalandıran yanında iş gördüyse de, sevgisinin hep ceza yiyenlerden yana olduğunu söyledi. Özgeçmişini Gary'nin de kişiliklerini ve görüşlerini bildiği insanların adlarını vererek özetleyiverdi.

Boaz son yıllarda hukukun pratik yönleriyle meşgul olmadığını, bilinç felsefesi ve bilinçlenme hareketleriyle, yüksek düşünce düzeyi yöntemleriyle ilgilendiğini anlattı.

Gilmore tüm bu yeni akımlardan haberdar olduğunu, sorduğu ilginç sorularla da belli ediyordu. Salt Lake City'ye geldiğinden bu yana Dennis'in en yüksek düzeyde konuşmayı burada yapabilmesi onu şaşırtmıştı.

Karşılıklı kitap isimleri sıralayarak konuşmalarını süslüyorlardı. Gary, Hermann Hesse'nin **Demian**'ından, Ken Kesey'in **Şike**'sinden, Alan Watts'ın **Venedik'te Ölüm**'üne kadar söz açıyordu.

Gerçi Dennis bildiklerine yeni bir şey katacak sözler duyuyor değildi Gary'den, fakat bu işlerde kendini bunca bilgili ve kültürlü saydığı halde, Gary'nin kendisine ayak uydurabilmesine şaşıyordu. Gary'nin bu konular üzerinde düşünmüş olduğu belliydi. «İnsan kendinden kaçamaz,» dedi Gary. «Kendinle olan randevundan kaçınamazsın.»

Dennis de bu görüşteydi. Davranışlarından ötürü sorumlu olmalıydı insan. Bununla birlikte, Gilmore'un ölümden sonra yeniden hayata gelme konusundaki görüşlerinde bağnaz olduğu kanısındaydı Dennis. «Bak Gary,» dedi Boaz. «Benim geçmişte yaşadığımı göstermeye kalkışan biriyle daha önce de karşılaşmıştım. Ben her düşünceye açık bir insanım, fakat bu konudaki fikirlerini paylaşmıyorum.»

Gilmore başını sallayarak, «Ben buna inanıyorum,» yanıtını verince, Boaz tartışmayı bıraktı. Bir konuyu tartışmayı ne den-

li severseniz seviniz, ne zaman bitirilmesi gerektiğini bilmeniz gerekir.

Gilmore «İstediğin demeci sana vermeye hazırım,» dedi. «Fakat yardıma ihtiyacım var, sen benim avukatım olur musun?»

«Bu yüzden ne denli ün kazanacağımın farkında mısın?»

«Sen bu ünün altında ezilecek adam değilsin,» dedi Gary.

Boaz başını salladı. «Senin idam edilmeni sağlayacak Yehuda gibi görüyorum kendimi.»

«Yehuda tarihteki en boktan adamdı.» Gilmore, Yehuda'nın İsa'nın peygamberliğe hazırlanmasına yardımcı olduğunu söyledi.

Boaz birlikte çalışmaya karar verdiği Gary'nin kişiliğinin zor yanını tarttı. Gary erkeklik gösterilerinden hoşlanan biriydi. Bunu kanıtlamak için silah da kullanabilirdi. Yaşantısı aşırı uçlara varırdı. Çocukluğu çok duyarlı geçmiş olabilirdi.

Boaz ayrılırken Gilmore, «Her gün gelmeni istiyorum,» dedi.

«Gelirim,» yanıtını verdi Boaz. Yaklaşık üç saat kalmıştı Gary'nin yanında.

Sam Smith konuşmanın nasıl geçtiğini merak ediyordu. Koridorda Dennis'in önüne çıktı ve gülümseyerek, «Evet, Bay Boaz,» diye lafa girdi. «Sen gerçekten bizimle beraber misin?» Bizimle de ne demek?

Yanıt olarak Boaz sırıttı. Avukatın gardiyanla şakalaşmasına gülüyordu. «Evet, sizinle beraberim gardiyan bey.» Evet, tümüyle.

5

Boaz'ın ailesi, Oklahoma'lıların toz kâsesinden oluşan kentlerinden göç etmelerinden uzun yıllar sonra California'ya yerleşmelerine karşın, Oklahoma'ya karşı yakınlık duyarlardı. Boaz California'da kendini California'lıymış gibi kabul ettirmek için orta sınıftan çocuklarla arkadaşlık etmeye çalışmış, telaffuzunu onlarınkine uydurmak için ders bile almıştı. Fakat büyüdüğü zaman soyaçekimin değerini takdir etmeye başlamıştı. Orta sınıf California'sından edindiği kültür soyaçekim özelliklerini bastıra-

mamıştı. Fakat Boaz epey çaba harcamıştı bastırması için. Basketbol oynadı, öğrenci birliği başkanı seçildi, lisedeki tenis takımının kaptanlığını yaptı. Varmak istediği hedef uğrunda aşırı çaba harcayıp yeterinden çok çalışıyordu.

Hukuk Fakültesini bitirip savcı olunca, partilerde göbeklerini içkiyle şişiren savcılar grubundan ayrılıp marihuana çeken genç savcılar grubuna katıldı. Büyük patronlar içkinin ağırlığıyla cehenneme inerlerken, bunlar marihuanayla cennete çıkıyorlardı.

Bu sırada Boaz güzel bir kadınla evlendi. Kadının oğlunun yetişmesine yardımcı oldu. Dennis de bir üvey baba tarafından yetiştirilmişti. Kendine de üvey babalık nasip olmuştu. Bu da rastlantılar konusunda beslediği simetri görüşüne uygun bir durum olarak belirdiğinden heyecan duymuştu. Bir süre için evlilikleri çok mutluydu. Savcılığı bırakıp avukatlık yaptı. Ceza davaları alıyordu. Birinin parasını korumak için onu savunmaktansa, hayatını korumak için savunmak daha hoştu. Bu arada güzel karısı Ariadne ile moda olan yaşama ayak uyduruyorlardı. Güzel otomobiller, Avrupa gezileri, Fransız mutfağı kurallarına uygun yemekler...

Sonradan Boaz ve Ariadne ayrı yönlere doğru yol aldılar. Boşanmayla sonuçlandı ilişkileri. Ve bu bir şok oldu Dennis için. Artık avukatlığı ilginç bulmamaya başlamıştı. Hukukun amacı malın korunmasıydı. Oysa psikolojik sorunlar daha önemliydi. Bilinç ve bilinçaltı sorunlarına yöneldi. Ozanlar, müzikçiler, sanatçılar, bilim adamlarının çevresine girmeye başladı.

1975 yılında Dennis iflasın eşiğine gelmişti. Yaşamını bir yazar olarak sürdürmeye karar verdi. East Oakland'da Ariadne Sokağında eski, pis çorap kokan bir evi bir arkadaşıyla birlikte tuttu. Altı ay bir divanda yatıp kalktı. Evin için toz ve hav yumaklarından geçilmiyordu. Ama rastlantı önemliydi. Evin bulunduğu sokak karısının adını taşıyordu.

Yeniden avukatlık yapmak istiyordu. Salt Lake'deki şehirlerarası otobüs sürücüleri sendikasının bir işini üstlendi. Amacı otobüs sürücülerine de telsizden yararlanma hakkının sağlanmasıydı. «Otobüs sürücüleri telsiz kullanma hakkını kazanırlarsa, yollardaki trafik kazalarında birçok kişinin hayatı kurtulabilir,»

diyordu. Bu nedenle California ile Utah arasında seferler yaparken, Salt Lake'de Carter için oyunu kullanmaya gideceği sırada TIR kamyonunun çamurluğundaki o cesedi görmüştü.

6

İşte şimdi önüne büyük bir değişim fırsatı çıkmıştı. Utah Yüksek Mahkemesine çıkmak üzere Salt Lake başsavcısının yazıhanesine gidip kartını masaya bırakacaktı. Binanın koridorlarından yavaş yavaş geçiyordu. Adliye saraylarında hüküm süren acıma duygusunun görkemini bir de Mormonların adliye sarayında görmek istiyordu. Evet, bütün adliye saraylarıyla hükümet binalarındaki bu görkem vardı. Fakat her tarafına pis sigara kokusu sinmişti. Buna rağmen insan bu adliye binası içinde de huşu duyabiliyordu. Tıpkı Büyük Hesaplaşma Günü'nde Tanrı'nın gözükmesi üzerine duyacağımız huşu gibi.

Utah başsavcılığına yeni atanan başsavcı yardımcılarından Robert Hansen'in adı yabancı gelmedi Boaz'a. Evet, Phil Hansen'e benziyordu. Eskiden başsavcılık yapan Phil Hansen, Utah'ın en tanınmış ceza avukatlarındandı. Buysa Robert Hansen'di.

Dennis'de iyi izlenim bırakmıştı Robert Hansen. Dostça ve nazik davranmıştı.

Hansen basın yayın mensuplarının, Gilmore'un ölme isteğine başsavcılığın da karşı çıkmadığı kanısında olduklarını anlatmıştı. Bununla birlikte, başsavcılık, Gilmore'un ölmeyi istediği için idam edilmeyeceği, yaptıklarına adaletin verdiği gerekli cezanın ölüm olması nedeniyle idam edileceği görüşünü savunuyordu.

Bu noktaları belirttikten sonra Bob Hansen, Boaz'a üstlendiği iş konusunda yardımcı olmaya başladı.

Dennis o gece dava dosyasını hazırlarken, huzuruna çıkacağı Utah Yüksek Mahkemenin eğilimlerini gözönünde tuttu. Üyelerin eski Başkan adaylarından Barry Goldwater'in daha sağında oldukları yolunda sözler yaygındı. Yargıçların hepsi de Mormon olabilirdi. Bu da teokratik düşünceli bir yargıçlar topluluğunu karşısına çıkarabilirdi. Bu nedenle heyecan yükü ağır basan bir

savunmayı kararlaştırdı. Gilmore'un ölüm kararını sükûnet ve anlayışla karşılayışını, yargıçların sempatisini çekmek için kullanacaktı.

7

HANSEN : Utah eyaleti Bay Gilmore'un haklarını değil, Utah halkının haklarını savunmaya kararlıdır... İdam cezasının durdurulması mahkûmun, ailesinin ve kamunun yararına aykırıdır. Bu noktayı belirtmek isterim.

YARGIÇ HENRIOD : Mahkemeye kim hitap edecek? Buyurun.

BOAZ : Sayın yargıç ve Utah eyaletinin sayın Yüksek Mahkeme Üyeleri. Başsavcı tarafından açılan davayı inceledim ve kendisiyle aynı kanıdayım. Müvekkilim devletle bir tür intihar sözleşmesi yapmak ya da kötü niyetli bir ölüm yolu seçmek niyetinde değildir. Davranışından ötürü sorumluluk yüklenmek, hızlı ve adaletli bir idam infazı uygulaması isteğindedir. Temyize başvurup bu konudaki yanıtın günler, aylar, bazen de yıllarca sürüncemede kalmasını istememektedir. Biz aslında onun durumunu değerlendiremeyiz. Hiçbirimiz çocukluğundan sonraki yaşamının yüzde 90'lık bir bölümünü hayvan kafesi içinde geçirmemiştir. Yaşamını sürdürmek mi, yoksa idam edilmek mi, ikilemi arasında aklını kullanarak bir karar vermiştir. Sorumlu, aklı yerinde olarak halkın yargısını sükûnetle kabullenmiş, kendine karşı insanca bir saygı duyarak ölmek isteyen biri var karşınızda... Mahkemeden bütün istediği budur...

Temyiz dilekçelerinin gözönünde tutulmayarak önümüzdeki pazartesi günü kendine saygılı biçimde ölüme gitmek. Şimdi de Bay Gilmore'a birkaç soru yönelteceğim... Gary Gilmore, bu davada verilen mahkûmiyet kararını temyiz etme hakkına sahip olduğunuzu biliyor musunuz?

GILMORE : Evet, efendim.

YARGIÇ HENROID : Bay Gilmore, herkesin duyabileceği gibi, mümkün olduğu kadar yüksek sesle konuşur musunuz, çünkü ben de duyamıyorum sizi.

BOAZ : Daha önce avukatlarınıza bu davanın temyiz edilmesini istemediğinizi söylemiş miydiniz?

GILMORE : Dava sırasında ve belki de davadan önce onlara söyledim. Eğer suçlu bulunur da ölüm cezasına çarptırılırsam, bu cezanın geciktirilmeden yerine getirilmesinden yanayım demiştim. Sanırım, söylediklerimin ciddiyetini kavrayamadılar ve ölüm cezası bir gerçek olarak karşılarına çıkınca bu konuda benimle tartıştılar... Benim itirazıma rağmen temyiz dilekçesi vereceklerini söylediler. Onları yargıç önünde azledemedim. Çünkü hapiste biri olarak doğrudan yargıçlarla temasa geçme yetkim yok. Fakat ben onları azlettim. Azlettiğimi de biliyorlar.

BOAZ : Gary Gilmore, şu anda idam cezasının yerine getirilmesi için hazır mısınız?

GILMORE : Şu anda değil, ama kabullenmeye hazırım... Önümüzdeki pazartesi günü saat 8.00'de. İdam cezası o gün, o saat için saptanmıştı. Onu o anda kabule ha-

zırım.

YARGIÇ HENRIOD : Avukat Snyder'e durumunu açıklaması için söz vermemiz adalet açısından yerinde bir karar olur sanırım.

SNYDER : Her şeyden önce şunu belirtmekte yarar var. Ben Bay Gilmore'la Bay Boaz'dan çok daha uzun süre temas ettim. Bay Gilmore'un vermek zorunda kaldığı karar onu büyük bir gerilim altında tutuyor... Kanımca, Gary Gilmore intihara eş bir davranışta bulunuyor. Gilmore'un ölmesi gerekmez. Eğer bu mahkeme öne sürülen gerekçeleri incemeden idam kararının infazını durdurmaz ve 15 Kasım günü idam yerine getirilirse yazık olur.

YARGIÇ HENRIOD : Teşekkür ederim.

YARGIÇ ELLET : Kendisinin mahkeme kararını sükûnetle kabullenmesi gibi, niçin siz de azledilişini sükûnet içinde kabule razı olmuyorsunuz?

YARGIÇ CROCKETT : Sanırım, savunma avukatları vicdanının emrettiği biçimde davranmışlardır. Bu yüzden de onları eleştirmemeliyiz. Fakat şimdi karşımıza çıkan durumun özelliğini de gözönünde tutmalıyız.

YARGIÇ HENRIOD : Bay Gilmore, şu anda size herhangi bir soru sorulmadan söylemek istediğiniz bir şey var mı?

GILMORE : Sayın yargıç, yapacağım konuşmamla fazla vaktinizi almak istemiyorum. Kanımca dürüst bir biçimde yargılandım ve verilen cezanın da doğruluğuna inanıyorum ve de bu kararı insana yaraşır biçimde kabulleniyorum. Temyiz edilmesini istemiyorum. Bay Esplin'le Bay Snyder'in temyiz etme isteklerinin ne-

denlerini tam olarak bilemiyorum... Biliyorum, mesleklerinin saygınlığı söz konusu. Belki de meslektaşlarınca eleştirildiler. Bilemiyorum. Ne var ki, ben saptanan gün ve saatte idam edilmek istiyorum. Bunu bir insana yaraşır bir anlayış ve sükûnetle karşılıyorum. Bunun böyle olmasına izin vereceğinizi sanırım. Söyleyeceğim bu kadar.

8

Mahkeme kararı içeri geçtiğinde, Gary ve Dennis birlikte oturuyorlardı. Utah Yüksek Mahkemesi aldığı 1'e karşı 4 oyla idamın durdurulması isteğini reddetmişti. Pazartesi 15 Kasım günü idam cezası yerine getirilecekti.

Gary karardan ötürü memnundu. Bütün bu işlerden kurtulmak içine huzur veriyor, diye düşündü Dennis. Birkaç dakikaya kadar basın toplantısında da bunları söyler herhalde.

Gary, «Şimdi artık yazacağın yazıdan sağlayacağın her şey senin olsun.»

«Hayır, olmaz,» yanıtını verdi Dennis gülerek. «Yarıyarıya olması uygun düşer.»

İlk kez koşullardan söz açılıyordu. Yüzde elli, elli olacaktı. Bir belge düzenlemeye gerek bile duymadılar. Yalnızca el sıkıştılar.

DESERET NEWS GAZETESİ

Salt Lake, 10 Kasım. Elleri kelepçeli, ayakları zincirli Gary Gilmore Yüksek Mahkeme salonuna alındı. Sıkı güvenlik önlemleri alınmıştı. Mahkemeden çıkarılırken büyük bir izleyici kalabalığı, eyalet ve ulusal gazete ve televizyon muhabirleri tarafından sarıldı.

O gece, yemekte, Bob Hansen'in karısıyla çocukları Gilmore hakkında bir şeyler öğrenmek istiyorlardı. Hansen avukatken evinde davalardan söz açmazdı, fakat savcılığa gelen basın yayında çıkıyordu.

Bob Hansen yemekte Boaz'ın esnek, hatta etkileyici bir avukat olduğunu, fakat Gilmore'un mahkeme üyeleriyle başa çıkabilecek entellektüel düzeyde bir kişi olarak kendisini etkilediğini söyledi. Hansen, Gilmore'un morali bozulmuş ya da ne yaptığını bilmeyen bir insan olarak davranmadığını belirtti. Bu da etkilemişti Bob Hansen'i. Aile bireyleri düşünceli düşünceli yemek yediler.

10 Kasım

Sevgili Gary,

Sana bir iki satırlık bir mektup göndereyim mi, göndermeyeyim mi diye bir süre kafa patlattım. Sonunda birkaç satırla birkaç dolar göndermeyi uygun buldum.

Seninle ilgili epey haber okudum gazetelerde; şimdiye dek hiç kimsede rastlamadığım yürekli bir davranış gösterdin.

Sana söylemek istediklerim var, fakat bilirsin, pek iyi döktüremem lafları kâğıda. Onun için hemen söyleyeceğim söylemek istediklerimi.

Ailen, akrabaların ve Nicole senin için ne tür bir cenaze töreni düzenlemek ister, bilemem. Fakat paraca yardımım dokunursa, bu konuda bana bir haber uçur, hemen istediğin adrese göndereyim.

Gibbs

DESERET NEWS GAZETESİ

Gilmore Olayı Gazetelerin Başsayfalarında

11 Kasım, Salt Lake. Utah Yüksek Mahkemesinin Gary Gilmore'un idam mangası tarafından kurşuna di-

zilerek ölümüne izin vermesi, bugünkü **New York Times, New York Daily News** ve **Washington Post** gazetelerinin başsayfalarında haber olarak çıktı.

NEW YORK TIMES GAZETESİ

11 Kasım 1976. Provo Emniyet Müdürlüğünden dedektif Glade M. Perry idam mangasında gönüllü olarak görev almak istiyor ve, «Bu işi birinin yapması gerek,» diyor. «Hayatımızı her gün tehlikeye atacak yüreğe sahibiz biz.»

Şerif Ed Ryan geçmişte idam mangasında görev almak isteyen 10'u aşkın kişiden başvuru aldığını söylüyor, fakat şu sözleri ekliyor :

«Ne var ki, görev anı geldiğinde tir tir titrerler. 20 yıl önce idam mangasında görev alan adamlarımdan biri bu işi yaptığına hâlâ pişmandır ve geceleri o olaydan rahatsız olur.»

LOS ANGELES HERALD EXAMINER GAZETESİ

17 Kasım, Salt Lake. Gilmore idam mahkûmuna tanınan son yemek seçimini 6 teneke biralık bir kutu olarak kullanacağını açıkladı.

Boaz, «Gary bu kez tam bir erkeklik yolculuğuna adım atıyor,» dedi. «Fakat o kadar da soğukkanlı değil. Yaptıklarının acısını çekeceği kanısında. Ruhun yeniden başka bir vücut içinde dünyaya geleceği inancında. Ölüm biçiminin başkaları için bir ders olacağına inanıyor.»

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BİR ARKADAŞ

1

Gazete muhabirleri hapisane talimatnamesinin sıkılığı yüzünden Gary ile konuşamayacaklarını anladıkları bir sırada, **Deseret News** gazetesi muhabiri Bayan Tamera Smith, Nicole Barret üzerinde ilginin bir hayli yoğunlaştığını farketti. Nicole'ün Gary'yi her gün gördüğü söylentisi yayılmıştı. Bu nedenle herkes onun peşindeydi. Televizyonun beşinci kanalında bir muhabirin Gilmore'un sevgilisiyle yaptığı konuşma birkaç dakika gösterilmişti. Tamera, Nicole'ün pek keyifsiz olduğunu, bir yaralı kuşa benzediğini hissetmişti.

Deseret News gazetesinden Dale Van Atta isimli bir muhabir Nicole'le temas etmenin çok zor olduğundan yakınırken Tamera, «Ben onunla bir gün görüşmüştüm, bir denememi ister misin?»

Van Atta gazetecilik enstitüsünden yeni mezun olmuş Tamera'ya, «Sen fazla iş çıkaramazsın,» der gibi baktı. Fakat Tamera hapisaneye telefon açtı. Rastlantı sonucu Nicole azami güvenlikli bölmenin ziyaretçi odasındaydı. Tamera onu bu denli çabuk bulabileceğini aklının ucundan geçirmiyordu. Nicole hemen anımsadı kızı. Bunun üzerine Tamera, «Bir ara buluşup görüşebilir miyiz?» diye sordu.

Telefonda da olsa Nicole'ün buluşup konuşmaya istekli olduğunu anladı Tamera. Nicole söylenen bir şeyi ciddiye alan

bir kızdı. Laf olsun diye söylenen şeyleri bile ciddiye alırdı. Anlatılanları tam anlamıyla kavrayınca da buna en doğru yanıtı kendinin verebileceğini düşünürdü. Tamera, Nicole'ü rahatlatmak için görüşmenin kendi aralarında kalacak bir sır olduğunu, ancak yayınlanmasını istediği bölümlerin yayınlanacağını söyledi. Tamera, «Gelir seni hapisaneden arabamla alırım,» dedi.

Hapisane dışında buluştuklarında, Nicole nazik bir gülümseyişle karşılamıştı Tamera'yı. Fakat otomobilde çok üzgün görünüyordu. Dedesinin öldüğünü söyledi. İki güne kadar cenazesi kalkacaktı. Eski erkek dostlarından Kip bir iki gün önce ölmüştü. Gary de o sabah Utah Yüksek Mahkemesinden idam edilme hakkını elde ettiği için heyecan duyuyordu. Pazartesi günü belki idam edilecekti. Bununla birlikte Nicole'ün bir çöküntü geçirmediğini gördü Tamera. Zevkle sigara içen herhangi biri gibi sigarasını sakin biçimde tüttürüyordu.

Tamera, Provo'daki J. B. hamburgercisinde öğle yemeği ısmarladı Nicole'e. J. B. genellikle lise öğrencileriyle dolar taşardı, fakat öğlen vakti tenhaydı. Tamera, Nicole'ün içini boşaltmak istediğini sezmişti.

2

İlk kez ağustos ayında Gary'nin ön duruşmasında karşılaşmışlardı. O tarihte Tamera muhabir olarak **Deseret News** gazetesi için parçabaşı çalışıyordu.

Gilmore o gün elleri kelepçeli mahkeme salonuna getirildiğinde, bu kızın önünde durarak onu bir güzel öpmüştü. Tamera sevgilisi olabileceğini düşünmüştü. Çünkü Gary'nin ona, «Seni seviyorum,» dediğini de duymuştu. Nicole güzelliğiyle Tamera'nın dikkatini çekmişti. Büyüleyici bir güzelliği vardı. Gökteki bir parıltı gibiydi yüzü.

O günkü celseden sonra Tamera bir yandan Nicole'ün güzelliğini izlerken, bir yandan da Gary'ye büyülenmiş gibi bakışını gözlüyordu. Nicole'ün güzelliği karşısında, ben ne kadar çirkin bir sarışınım, diye düşünen Tamera dayanamayıp Nicole'le konuşma ihtiyacını duydu. Ve koşarak arkasından gidip onunla konuştu.

O zaman Tamera haber peşinde koşmuyordu. Gilmore'un

mahkemeye getirilip götürülüşü olağan bir olaydı. Tamera, Nicole'e birinin kendi derdine karşı ilgi duyduğunu göstermek istiyordu. Provo gibi bir kasabada herkes mahkûmun yanında yer alırdı.

O gün birbirlerine açıldılar. Bu arada Tamera hapisaneye düşen bir Mormon gencine mektuplar yazdığını, hatta onu Kentucky Cezaevinde ziyarete gittiğini söyledi. Bu anlattıkları Nicole'ün de içini dökmesinde yardımcı oldu. Bu arada Tamera haber araklamak için Nicole'le arkadaşlık etmediğini anlatmak istedi.

3

Nicole dedesinin, Kip'in öldükleri ve Gary'nin yakında öleceği haberlerini peşpeşe sıralayıvermişti. Tamera. Nicole'ün bir korku geçirdiğini anladı.

Tamera'yı ağlayacak gibi yapan, Nicole'ün kendi ölüm gününü de tıpkı Gilmore gibi beklemesiydi. Nicole, Gary'nin yanında olduğu zaman korkmadığını söylemişti. Çünkü Gary ölümden sonra bir hayat olduğuna Nicole'ü inandırabiliyordu. Fakat onun yanından ayrılınca ürküntü duyuyordu. Bir oraya bir buraya gidiş gelişler Nicole'ü mahvediyordur, diye düşündü Tamera. Gary'nin idam cezası geriye bırakıldıkça, Nicole'ünki de geri kalıyordu.

Tamera'nın kafasının içinde fırtına esiyordu. Belki de hayatının en önemli gazetecilik fırsatı çıkmıştı karşısına. Fakat bir yandan da Nicole için de müthiş üzülüyordu. Ayrıca kurulan ilişkiden yararlanarak bilgi sızdırmak da istemiyordu. Bir ara «Çocuklarınıza ne olacak?» diye sordu.

Nicole ağlamaklı oldu. Çocuklara karşı istediği kadar iyi davranamadığını itiraf ediyordu. Tamera intihar konusunu Gary ile enine boyuna konuşup konuşmadıklarını öğrenmek istedi. Nicole, «Zaten sürekli olarak bunu konuşuyoruz,» dedi.

Tamera bu konuyu yazmak için can atıyordu.

Nicole'ün evinin önüne vardıklarında, Salt Lake televizyon istasyonundan gelmiş bir araç vardı. Arabadan fırlayan bir muhabir, «Siz Nicole Barrett misiniz?» dedi. «Hayır, ben kızkarde-

şiyim,» yanıtını verdi Nicole. Muhabir ısrar edince, «Hayır, Nicole hapisaneye gitti,» dedi. Ve gazeteciyi atlattıkları için Nicole ve Tamera eve girip kapıyı kapadıklarında bastılar kahkahayı. Bu durum Tamera'nın hikâyeyi atlatma olarak gazetesinde yazma arzusunu daha da kamçıladı.

Nicole rastlantı sonucu Gary'nin çizdiği birkaç resmi çıkarmıştı ortaya. Tamera, bu resimleri yapan oldukça yetenekli biri olmalı, dedi içinden. Kamuoyunun Gary'nin yaşantısını yakından bilmesinde yarar olduğu kanısındaydı. Nitekim resimlerden Gary'nin zengin bir iç dünyası olduğunu farketmişti. Resimler ne denli hüzün yüklüydü. Ve bu hüzün de taşkın değil kontrollüydü.

Birlikte otururlarken Tamera, Nicole'e Provo Cezaevindeki mektuplaştığı mahkûm sevgilisinden söz açtı. Üniversite öğrencisiyken okul ödevi için gönderildiği hapisanedeki bir hücrede oturan yakışıklı birine rastlamıştı. Suçu da bir avuç kredi kartıyla fotoğraf makinesi falan çalmıştı. Adamı sevmişti ve mektuplaşıyorlardı. Çok güzel mektup yazıyordu sevgilisi. Bazen hapisten günde yedi mektup aldığı olurdu. Ölen babasının yerini dolduran bir ilişki olmuştu bu. Mahkûm sevgilinin gönderdiği mektuplarda, Tamera'nın güzel, anlayışlı ve müthiş sabırlı biri olduğu dile getiriliyordu. «O ne sabır, vay vay vay,» diye bitiyordu mektupları.

Hapisten çıktıktan sonra mahkûm sevgilisi Provo'da marangoz olarak çalışmaya başlamıştı. Bir gün Tamera'nın otomobilini almış, sonra da evindeki eşyadan beğendikleriyle birlikte evi paylaştıkları arkadaşının oda eşyasını da arabaya yükleyerek sırra kadem basmıştı.

İlişkinin böyle bitmesi, Tamera'ya aynı gerçekleri paylaşmadıklarını düşündürürdü. Tamera, Nicole'e, «Yine de aramızdaki ilişkide gerçek bir yan yoktu denemez,» diye anlatıyordu.

4

Sonunda Tamera dayanamadı ve, «Yazdıklarımı önce sana göstermem ve senin de onaylaman koşuluyla yazmama izin verir misin?» diye sordu. Nicole razı oldu fakat gazeteci kızın saatler vererek hazırladığı yazılarda iş yoktu. Nicole beğenmediğini söy-

ledi. «Bak, en iyisi,» dedi. «Sen ileride ben gittikten sonra istediğini yazabilirsin.»

Nicole kızın bozulduğuna üzüldüğü için ona Gary'nin mektuplarından birkaçını göstermeyi kararlaştırdı.

Nicole çekmeceyi boşalttı ve içinden bir yığın mektup çıktı. Tamera rasgele alıp okuyordu. Ölümünden önce bir şey yazmayacağı sözünü alınca Nicole mektupları göstermekte bir sakınca bulmamıştı. Tamera saat sekize dek evinde kaldı, sonra arabasına atlayıp gitti.

Genellikle hızlı araba süren ve radyoyu sonuna kadar açan Tamera, o akşam yavaş ve düşünceli bir biçimde araba sürdü. Bütün gece düşündü taşındı ve ertesi gün genel yayın müdürüne konuyu açmayı kararlaştırdı. Tamera büyük bir balık yakaladığını düşünüyordu. Müdürüne Nicole'ün, Gary öldükten sonra intihar edeceğinden sözetti. Müdür de öyle bir söylenti duyduğu yanıtını verdi. Fakat Tamera'nın verdiği bilgi üzerine genel yayın müdürü yetkili makamları uyarmayı düşündüğünü söyledi. Tamera bu haberi verdiği için rahatlamıştı.

Nicole'ün şimdi en çok ihtiyaç duyduğu şeyin arkadaş olduğu kanısına varmıştı Tamera. Bunu üstlenecek ve zamanını hep Gilmore'u düşünmekle geçiren Nicole'ün zihnini dağıtmaya çalışacaktı.

5

Bugün gözlerimi öptün. Onları sonsuza dek kutsadın. Şimdi gördüğüm tek şey yalnızca güzellik. Ah, dürüst Nicole Kathryne Gilmore. Sen küçücük tatlı, tertemiz perimsin benim. Bir içim suyum benim. Ben büyük bir ozan değilim... Ama seni bir yatakta çıplak bulsaydım ya da yıldızların altında çimenler üzerinde görseydim, senin uçuk renkli çillerle örtülü vücuduna dudaklarımla, dilimle ve ellerimle öyle güzel bir şiir yazardım ve güzelliğini kulağına öyle bir fısıldardım ki, her şeyi yeniden hisseder, göğün yedinci katına çıkar, şehvetin yelkenlerini doldurduğu sarhoş gemiyle güneşin ve ayın çevresinde rakseder, onlarla bütünleşirdin ve oraya gider gelirdin, gelir, gelirdin... Se-

ni inletirdim ve o sırada gözlerini geriye devirirken, ağızlarımızı tatlı öpücükler dizisi boyunca kenetlerdik, öpücükler, öpücükler, öpüciiklerle bağlanırdık... Çırılçıplak periye bakar, çırılçıplak vücudunun evi tablo gibi süslemesi için duvarlar arasında dolaştırırdım... Benim güzel seks perimi çok seviyorum... Senin Gary'n.

Aynı gün Gibbs'e de bir mektup geldi.

Şu ana dek bir tane Napolyon'dan, bir tane Noel Baba'dan ve birkaç tane de İblis'ten olmak üzere birkaç mektup aldım. Hazreti İsa'nın da ne denli çok posta mühürü ve adres kullandığını tahmin edemezsin... Beni delirmiş sanıyorlar. Güleyim bari.

Bir de kimden mektup aldım düşünebilir misin? Brenda'dan! Önce beni yakalatmaya yardımcı oluyor, sonra mahkûm etmeleri için yardım ediyor, şimdi de bana mektup yazıp ziyaret etmek istediğini bildiriyor. Kaltağa bak! Yılan.

Ertesi gün, perşembe, Tamera işe geldiğinde **Time** dergisi muhabirinden bir telefon geldi. Nicole'le birlikte görüldüğü durulmuştu. Verebileceği bilgi olup olmadığını sordu. Genel yayın müdürüne de baskı yapılıyordu bu konuda. Tamera gazete işlerinin nasıl döndüğüne ilk kez böylesine yakından tanık oluyordu. «Eğer sen bana bugün bir parça haber verirsen, yarın da ben sana veririm,» kuralıyla yürüyordu işler.

Çalıştığı gazetenin genel yayın müdürü Tamera'nın her işi bırakmasını ve Nicole'ün peşine düşmesini istedi. «Ne gerekirse yap. İster Nicole'ü evine götür yatır, ister sen onun evinde kal. Onu ister yemeğe götür, ne yaparsan yap. Para önemli değil, harcayabilirsin.»

«Derken, **Time** dergisi muhabiri telefon ederek Nicole'den naklen birkaç cümle vermesini istedi. Tamera, «Bu, Nicole'le be-

nim aramda bir şey,» deyince, **Time** muhabiri, «İyi ama **New York Times** gazetesine Nicole demeç vermiş,» dedi. Tamera birden çarpıldı. «NNEEE?»

O gün öğlene doğru Tamera hapisane önünde Nicole'ün ziyaretten çıkmasını bekliyordu. **New York Times** ile ilgili röportajı söyleyince, Nicole, «Olamaz, hiç kimseyle bu konuyu görüşmedim,» yanıtını verdi.

Tamera, «Durumumu anlamanı istiyorum,» dedi ve konuşmasını sürdürdü. «Eğer başka bir kimseye bu sırlarını açıklamazsan, ben de açıklamam. Fakat öteki muhabirlerle konuşursan, ben de aramızdaki anlaşmaya bağlı kalmam.»

Anlaştılar. Aralarındaki dostluk yeniden devam ediyormuş gibi davrandılar. Tamera izin günü olan cumartesi birlikte çıkabileceklerini söyledi. Nicole, «Peki,» dedi. Birlikte dağlık bölgelere gideceklerdi gezmeye.

6

Sonra Nicole'ün annesinin evine gittiler. Orada tost falan yediler. Nicole, Gary'nin mektuplarının Tamera'da kalmasını istediğini söyledi. Hayattan ayrıldıktan sonra annesinin mektupları görmesini istemiyordu.

Bu arada Nicole ve Kathryne içinden çıkılması çok zor bir tartışmaya tutuştular. Nicole, «Pazartesi sabahı idamın infazını görmeye gideceğim,» dedi. Kathryne de, «Senin orada bulunmanı istemiyorum,» diye sert çıktı.

«Ne olursa olsun gideceğim.»

«Sen gidersen ben de gelirim.»

«Gary seni davet etmedi ki.»

«Bana vız gelir. Ben onu görmeye gitmiyorum. Ben senin için geliyorum.»

«Hayır, gelmeyeceksin. Ben yalnız gideceğim.»

«Şunu kafana iyice yerleştir kızım,» diye bağırdı Kathryne. «Oraya seni ben götürüyorum.»

Derken radyoda bir haber okundu. Hiçbiri inanamadı habere. Gary'nin idam edilmesi yeniden durdurulmuştu. Vali Ramp-

ton durdurmuştu infazı. Radyoda haberi okuyan adam heyecanlı bir sesle konuşuyordu.

Tamera, iyi ki genel yayın müdürüm Nicole'ün peşinden ayrılma demişti, diye düşündü. Yoksa şu anda Nicole'ün yanında değil gazetede olurdu. Oysa şimdi Nicole'ü hapisaneye götürecekti otomobiliyle. Nicole yolda Tamera'ya Springville'deki evinin anahtarlarını vererek mektupları alıp saklamasını söyledi.

Hapisaneye giderlerken Nicole sakin görünüyordu. Fakat Tamera bu sakinliğin şaşkınlıktan ileri geldiğini anladı. Bundan çıkan sonuç şuydu : Gary artık intihar edecekti. Bu da Gary'nin sonunu Nicole'ün sonuna yakınlaştırıyordu.

Nicole, Tamera'ya kayınvalidesi Marie Barrett'den söz açtı. Marie torunları Sunny ve Jeremy'yi de çok severdi. Zaten kayınvalidesi evini olağanın dışında temiz tutan bir kadın olmasaydı Nicole geçinebilirdi. Fakat bu açıdan uyuşamıyorlardı. Başkaca hiçbir kavgaları yoktu. Nicole hayattan ayrıldıktan sonra Sunny ile Jeremy'yi kayınvalidesinin büyütmesini istiyordu.

Kayınvalidesini son olarak gördüğünde Nicole, «Gary'ye yakında olanlar olacak,» demişti. «Bana ne olacak, bilemiyorum...»

Kayınvalidesi bir daha koca seçerken daha dikkatli olmasını salık vermişti. Buna karşılık Nicole, «Bir daha diye bir şey olmayacak,» demişti.

«Erkeklere artık paydos mu?» sorusuna Nicole, «Bilmiyorum nasıl anlatacağımı, ama başka erkeğim diye biri olmayacak artık,» yanıtını vermişti. Her şeye boşvermiş bir hali vardı. «Bana bir şey olursa çocukları alır mısın?» diye sordu.

«Alırım elbet, ama sana bir şey olmasın.»

Nicole, Tamera'ya bu konuşmanın ardından evine polislerin gelip nezaket kuralları içinde sohbet ettiklerini bildirdi. Kayınvalidesi göndermiş olmalıydı. Buna rağmen çocuklarını güvenle bırakabileceği bir insandı.

Tamera işkillendi. Nicole'ü hapisaneye bırakır bırakmaz hemen Nicole'ün evine gidip mektupları aldı ve bir çantaya doldurdu. Bu arada tabanca ya da uyuşturucu ilaç var mı diye baktı. Bulsa acaba ne yapacaktı? Bunu kendisi de bilmiyordu. Fakat aramadan da edememişti.

PROVO HERALD GAZETESİ

16 Kasım 1976, Salt Lake City (UPI). Utah Valisi Calvin Rampton 17 Kasım günkü toplantılarında Utah Af Kurulundan Gilmore'un mahkûmiyetini incelemesini ve ölüm cezasının haklı bir gerekçeye dayanıp dayanmadığına bakmasını istedi.

Gilmore Valinin kararına kızdığını ve hayal kırıklığına uğradığını söyledi. «Vali, herhalde, reklam edilmek isteyen ve bencil davranan çeşitli grupların baskılarına boyun eğerek benim iyiliğimi düşüneceğine onları düşünüyor.»

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BASIN TOPLANTILARI

1

Phonix'de Earl Dorius üst üste gelen haberlerin baskısı altında bunalıyordu. Binanın lobisinde herkes ona, «Utah'ta olup bitenlerden ne haber?» diye sorup duruyordu. Bir yandan basın toplantısı düzenlemek istiyor, bir yandan da toplantı salonundan çıkıp odasında ya telefonla yeni haberler alıyordu ya da televizyon istasyonlarını karıştırıyordu. «Valinin infazı durdurma kararına ne diyorsunuz?» sorusu yöneltiliyordu Earl Dorius'a. «Henüz bu konuda bir bilgi sahibi değilim,» diye yanıt veriyordu. «Fakat infazı durdurma kararı doğru değildir, çünkü ilgilinin dışındaki çevrelerce talep edilmiştir.»

Bu soruyu cevaplandırırken, konferans salonundan çok bürosuna yakın olduğunu görünce, masasına oturup Phoenix dışında olup bitenleri öğrenmek istedi.

2

SALT LAKE TRIBUNE GAZETESİ

12 Kasım 1976. Boaz, Utah Eyalet Cezaevi gardiyanıyla imzaladığı belgede, Gilmore'un yalnızca avukatı olarak hareket edeceğini belirlediği halde, sonradan «önce yazar, sonra avukat olarak hizmet göreceğini» açıkladı.

PROVO HERALD GAZETESİ

Provo, 12 Kasım 1976. Boaz, Gilmore olayından «para yapıp» mahkûmun ailesi ya da göstereceği kişilerle yüzde 50 - 50 paylaşmayı tasarlıyor.

Dennis hapisaneden içeri girerken, Sam Smith yüksek sesle onu çağırdı ve, «Bu sabah Londra'daki bir gazeteden Gilmore'a telefon açtılar, haberin var mı bundan?» diye sordu.

Dennis hiddetlendi. David Susskind de New York'tan telefon etmişti. Gary'nin hayatına ilişkin bir film yapmak istiyordu. Büyük paralar dolaşıyor olmalıydı ortalıkta. Boaz'ın kafası allak bullak oldu.

«Londra'daki gazeteden mi?» diye sordu önce, ardından da, «Ha, o işi ben tezgâhladım,» dedi.

Gardiyanın yüzü mosmor kesildi. Soluk yüzlü biri için olağandışı bir renk olmalıydı bu. Bir bağırış bağırdı ki, herkes kapısından başını çıkardı. Doğrusu Dennis de korkmuştu. Sam Smith genellikle bağırmazdı, bu nedenle herkesi daha çok şaşırtmıştı. Smith, Dennis aleyhine dava açacağını söyledi. İçeri girerken Dennis'i tepeden tırnağa arattı. İki gün önce Utah Yüksek Mahkemesinde güzel bir konuşma yaptığı için takdir topladığından, Gary'nin hücresine daktilo makinesini getirmesine bile göz yummuşlardı. Oysa şimdi memurlar tepeden tırnağa arıyorlardı.

Aramadan geçtikten sonra Dennis ziyaretçi odasında Nicole'ü gördü. Nicole, Gary'nin kucağında oturuyordu. Kendilerinden geçmiş gibiydiler. Nicole, Dennis'in girmesine aldırmadı. Gary ile öpüşüp koklaşmaya dalmıştı.

Öpüşüp koklaşma komasından çıktıktan sonra, Nicole'de daha tatlı, daha masum bir yüz gören Dennis, bu yorgun ve dalgın melankolik yüzün uyandırdığı duygu fırtınasında bir hoş oldu. Fakat Gary, Nicole'ün hiç kimseyle hiçbir yakınlık kurmasını istemediğinden, gözleri alev alev yandı. Nicole'ün flört ettiğini sandı. Oysa Nicole'ün Dennis'e tüm söylediği dedesinin cenaze

töreninin birkaç saate kadar başlayacağıydı.

Nicole ayrıldıktan sonra Gary baş başa kaldığı Dennis'e, Susskind'in teklifinde söz açma fırsatı vermedi. Vali Rampton'a çok kızan Gary hep o konudan sözediyordu. Gary'nin kızgınlık buharını çevreye yayma gücüne Dennis şaştı. Az sonra Dennis de kaynayan çaydanlık gibi fokurduyor, Valiye ateş püskürüyordu.

3

İşin başından beri Dennis, kamuoyunu daha önce üstünde düşünmediği konulara yöneltme amacını taşıyordu. İdamlar konusunda halka şok etkisi yapacak demeçler vermek istiyordu. «Neden idamları kapalı kapılar ardında yapıyoruz? Utanacak ne var idamın açık olmasından?»

PROVO HERALD GAZETESİ

Provo, 12 Kasım 1976. Boaz, «İdamların infazı televizyondaki ilk haberlerde görüntülenmelidir,» dedi. «O takdirde idamın ders veren etkisi sağlanmış olur.»

Utah Yüksek Mahkemesinde Gary'nin davasına çıktığından bu yana, günde iki basın toplantısı düzenler olmuştu. Muhabirlere her şeyin açık konuşulmasından yana olduğunu ve yaşamını sayfaları açık bir kitap gibi sergileyebileceğini söylüyordu. Bu arada muhabirlere, güzel kadın sayısı öteki kentlere oranla daha çok olduğu için Salt Lake'de kaldığını ve Salt Lake'li kadınların California'lı erkeklerden hoşlandıklarını da açık açık söylüyordu.

Basın mensupları Dennis'in mali durumunu sordular. «Saklayacak bir şeyim yok,» dedi. «10.000 Dolar borcum var. Hatta eşe dosta olan borçlarla birlikte 15.000'i bulur.»

Dennis'in kulağına Gilmore olayını para için sömürdüğü sözleri geldi.

Vali Rampton'un kararı hakkında ne düşündüğünü sordular. «**Gaddarca,**» yanıtını verdi. Bu sözcüğü aynen kullanıp kullanamayacaklarını sorduklarında, «Aynen kullanabilirsiniz,» dedi. Zaten söylediği sözlerin basında tam yansımadığından yakınıyordu Dennis. «Gary öyle dar bir hücrede ki, neredeyse vücuduna duvarlar değecek. Günün 24 saatinde sürekli ışık yanıyor. Gary ışık gözlerine gelmesin diye demir parmaklıklara havlu asıyor, bu kez de o havluyu kaldırmazsan ranzadaki döşeğini alır götürürüz diyorlar. Gardiyanlar habire demir parmaklıklara vuruyorlar. Gürültü bir insanın zihninden geçirebileceği son düşüncelerin oluşmasını bile engelliyor.»

Söylediklerinin tümü yazılmasa bile yine de memnundu. Onda biri bile yayınlansa olurdu. «Gary hücresinde tümden kramp olmuş durumda,» dedi. «Bu yüzden Fiorinal veriyorlar ona. Birçok mahkûm hayatta kalabilmek için uyuşturucu madde kullanıyor. Böylece zulmün bir bölümü şiddetini kaybetmiş oluyor.» Hapisane yetkililerinin bunu bilip bilmediklerini sordu basın mensupları. Dennis, «Tabii biliyorlar. Hapisane yöneticileri mahkûmların uyuşturucu ilaçlar almalarından yanalar. Bu sayede başkaldırmaların önü alınıyor,» diye yanıtladı.

«Gary ile birlikte olduğunuzda neler konuşuyorsunuz?»

«Ruhun evriminden sözediyoruz. Gary ölümden sonra yeniden hayat olacağına inanıyor. Bir de insanların davranışlarının sorumluluğunu yüklenmeleri gereğinden sözediyoruz.» Dennis'in bu sözlerinden hiçbirini basın yayınlamıyordu.

Dennis'in basın toplantıları bu minval üzerine sürüp giderken, muhabirler gardiyan Sam Smith'in ona sinirlenişinin nedenini öğrenmek istediler. Dennis iki gazeteye Gilmore olayı ile ilgili bilgi sattığı için kendisine kızdığını söyledi. «On dakikalık bir konuşma yaptım ve **London Daily Express**'den 500 Dolar aldım. 500 Dolar da bir İsveç işçi sendikası gazetesinden aldım,» dedi.

«Az değil mi?»

«Zamanı değerlendirme açısından on dakikalık konuşmaya 500 Dolar fena sayılmaz.»

Tamera işe sabahın saat beşinde giderek altı saat süreyle Gary'nin mektuplarının fotokopilerini çıkardı. Cuma günü öğleden sonraki gazete toplantısının ardından yazı işleri müdürü, «Sanıyorum aşk mektuplarıyla ilgilenmeyecek gazetemiz,» diye haberdar etti Tamera'yı.

Gazete dünyadaki Mormon mezhebi tarafından yayınlanan gazetelerin en başta geleniydi. Gazetenin sahibi kiliseydi, bu nedenle biraz kuruydu içeriği. Gazetenin Mormon olmayan personelinin yakındıklarını duymuştu sık sık Tamera. **Deseret News** gazetesinin öyle kuralları vardı ki, bir gazete idarehanesinin böyle bir yönetim kurmasına şaşırılabilirdi. Kilisenin sahip bulunduğu bir binada hazırlandığı için gazetenin istihbarat salonunda sigara içemezdiniz. Ya da masanızda kahve. Bu yüzden **Deseret News** gibi bir gazetenin bu aşk mektuplarıyla ilgilenmesi beklenemezdi. İki gün önceye göre olayın alevi de sönmüştü. Olay herhangi bir mahkûmun sevgilisiyle mektuplaşması olarak nitelendirilebilirdi. İdam cezasının infazı durdurulduğundan Gary şimdilik güncelliğini yitirmişti.

12 Kasım

Boaz, eski bir film prodüktörü ve ünlü gazeteci David Susskind'in bu boktan hikâyenin yayını hakları için kaporo olarak 15 - 20 bin Dolar teklif etmesinden heyecanlanmış - film hakları mıdır ne boktur ondan da yüzde 5 vereceklermiş - Boaz'ın dediğine göre yüz binlerce Doları bulurmuş.

Bebeğim, ben hoşlanmadım bu işten. Bu iş kontrolümüzden çıkıyor.

Boaz benim avukatım, ama basın ajanımmış gibi davranıyor. Sirk gibi bir şeye dönüştü işler.

Ah bebeğim, keşke şimdi Spanish Fork'daki bahçende olsak da çiçeklerin bakımıyla meşgul olabilseydik, sevişerekten...

Nicole dedesinin cenazesine biraz gecikmiş olarak geldi. Toprağa verilirken gidip bakmadı bile. Kathryne, «Ah Tanrım, Gary'-

nin çevresinde olmaktan ve onun sonuyla ilgilenmekten başka bir şey yaptığı yok,» diye yakındı. Nicole annesinden otomobilini istedi. Hapisaneye gidip Gary'yi görmek gelmişti içinden yine. «Kızım daha yeni geldin oradan,» deyince, Nicole ısrar etti. «Al, al da defol.»

Nicole annesinin evine döndüğünde Kathryne, «Hapisaneye gitmediğini öğrendim, neredeydin?» diye sordu. «Evet anne, içeri bırakmadılar. Ben de hapisanenin çevresinde dolaştım. Her şeyi inceden inceye gözden geçirdim,» yanıtını verdi.

5

David Susskind, Dennis'e telefon açarak bir anlaşma imzalamaktan sözetmişti. Dennis hoşlanmıştı bu öneriden. Susskind'in çok istekli olduğu belliydi, ama isteğini kontrol etmesini ve işini nezaketle yürütmesini başarıyordu.

Bir de Larry Schiller telefon etmişti. **Life** dergisinin foto muhabiri olduğunu söyleyen Schiller, şimdi sinema ve televizyon filmi üzerine iş yapıyordu. Dennis adamın konuşma tarzından hoşlanmamıştı. Düşüncesini zorla kabul ettirme eğilimi gösteren ve tuttuğunu ille de koparmak isteyen biri gibi gözükmüştü ona.

Utah Hotel'in de Schiller'le buluştular. Dennis pek güven duyamıyordu ona. Bununla birlikte Susskind'den daha çok para teklif ediyordu Schiller. Boaz, Susskind'den parayı artırmasını istemeyi kararlaştırdı.

6

Cumartesi sabahı Nicole, Tamera'ya telefon edip mektupları geri istediğini bildirdi. Ona güven duymuyormuş gibiydi. Tamera şaşırdı. Çok iyi ayrılmışlardı. Gary'nin ya da Boaz'ın mektupları geri almasını istemiş olabileceklerini düşündü. «Sorun değil,» dedi Tamera. Nasıl olsa fotokopilerini almıştı. Tamera erkek arkadaşıyla birlikte Springville'e gitti. O gece Nicole'e gidip mektupları bıraktıklarında, Nicole özür diledi zahmet verdiği için.

Birkaç saat kaldılar Nicole'ün evinde. Sohbet ettiler. Tamera'nın beraberinde götürdüğü çocuk Philadelphia'lı bir İtalyan-

dı. Mormon değildi. Adıyla değil de soyadıyla çağrılıyordu. Çünkü soyadı Millebambini'ydi. Millebambini İtalyancada «bin çocuk» demektir. İtalyan halk dilinde «bin piç» anlamına gelirmiş. Bu nedenle kimse ismiyle ilgilenmez, herkes Millebambini diye çağırırdı. Çok tip bir çocuktu. Üniversitenin yaman gençlerindendi. Nicole o gece sohbet sırasında epey ferahlamıştı. Tamera Milly'ye (Millebambini yerine Tamera Milly derdi ona), «Eğer Nicole'le ilişkiyi sürdürürsek onun hayata karşı olan tutumunu belki değiştirebiliriz,» dedi. Tamera'nın kanısınca, Gilmore'un idam edilmesi için epey zaman geçecekti. Eğer idam edilirse... Bu arada Tamera herhangi bir intihar olasılığını da zihninden çıkarıp atmıştı.

BEŞİNCİ BÖLÜM

VASİYET

1

SALT LAKE TRIBUNE GAZETESİ

Kilisenin İleri Gelen Kişilerinin İdam Konusundaki Görüşleri

13 Kasım 1976. Başpiskopos McDougall çağdaş din adamlarından çoğunun ölüm cezasına karşı olduklarını söyledi. Din adamları ölüm cezasının sosyal ve ekonomik açıdan güçsüz durumda olanlar aleyhine işlediği kanısındalar.

Presbiteryen Kilisesinden Rahip Jay Confair Tevrat'taki «göze göz» kuralının İncil'de «sevgiyle iyileştirme» kuralına dönüştüğünü bildirdi.

Bununla birlikte, Rahip Confair'e göre, Gilmore olayı değişiklik gösteriyor. «Adam ölümünü istiyor. Topluma yeniden kazandırılmak için iyileştirilmek istemiyor. Bu hastanede makineler aracılığıyla yaşatılabilen, fakat «hayat pili»nin fişten çekilmesini isteyen birinin durumuna benziyor.»

Gilmore'un işlediği cinayetler gibi hunharca işlenen

cinayetlerde ölüm cezasını reva gören kişiler bile idamın infazında görev almak istemiyorlar.

Savcı Noall Wootton ise şöyle diyor : «Ben görevimi yaptım. Suçlunun idam edilmesini istedim ve bu cezayı kopardım. Fakat kurşuna dizme işine katılamam. Çirkin, pis bir iş.»

SALT LAKE TRIBUNE GAZETESİ

Eski Bir Tüfek Yeniden Atışa Hazır

13 Kasım 1976. Daha önce Utah'taki idamlarda kullanılmış bir tüfek Gary Gilmore'un cezasının infazında kullanılmak üzere ödünç verilecektir. Silah ve av malzemesi satan bir dükkânın vitrininde bulunan bu tüfek Salt Lake şerifi'ne ödünç verilecek beş tüfekten biridir.

LOS ANGELES TIMES GAZETESİ

Katili Fabrikasında Çalıştıran İşveren İdam Mangasında Yer Alacak

14 Kasım 1976 Provo, Utah. Gary Gilmore'a iyi iş olanakları sağlayan işvereni Spencer McGrath, Gilmore'u kurşuna dizecek mangada görev almak istiyor.

14 Kasım

Balım benim, giderek üne kavuşuyorum.

Hoşuma gitmeyen bir gelişme. Böyle ünlü olmamalıydım. Doğru değil.

Ünün ne olduğunu ve insanın neler duymasına yol açtığını bildiğimi sanıyorum, çünkü daha önce yaşadığım bir zamanda ünlü biriydim. Fakat insan ünden kim olduğunu unutacak kadar zevk almamalıdır. Biz yalnızca ve yalnızca GARY İLE NICOLE'-ÜZ ve bunu hep aklımızda tutmalıyız.

14 Kasım

Meraba Gibbs
Sen aslansın be.
Yazdığına çok sevindim. Senin de ayrı bir yüreğin var, bilirsin.
Üstüne şar diye para aktığı zamanlar olursa, anacığıma da biraz serpeleyiver. Kimsesiz, kötürüm gibi. Hatta şimdileyin bile birkaç kâğıt para uçuruver adresine.
Bana gönderdiğin mangıra da teşekkürler
Bir dostun
GARY

Gibbs, hiç tanışmadığın bir anaya nasıl mektup yazılır, diye düşündü durdu.

Sevgili Bayan Gilmore, merak etmeyin, işler düzelecek. 5 tüfekten yalnızca 4'ü dolu.

Gibbs, Büyük Jake'den güzel bir kartpostal alıvermesini rica etti ve bir zarfın içine 30 Dolar da koyarak Bayan Gilmore'a gönderdi.

SALT LAKE TRIBUNE GAZETESİ

15 Kasım 1976, Utah. Gary Gilmore'un isteği bugün sabahleyin saat 8.00'de ölmüş olmaktı. Oysa güzel bir sa-

bah kahvaltısı yaparak İdamlıklar Dizisindeki hücresine döndü.

Gilmore'u bugün 20 yaşlarında dul ve iki çocuk sahibi Nicole Barrett ziyaret edecek.

«O kızı aklından çıkaramadı, kız da onu aklından çıkaramıyor olmalı ki, habire Gilmore'u hapiste ziyaret ediyor,» dedi Gilmore'un amcası Vern.

Pazar gecesi Gilmore'la 3,5 saat birlikte kalan Boaz, müvekkilinin şarkıcı Johnny Cash'la buluşmak istediğini açıkladı.

«Johnny Cash'i Gilmore'dan çok seven biri olamaz,» diyor Boaz. Johnny Cash'e bir telgraf çekerek Gilmore'un isteğini bildirdi.

2

Vern altı haftaya yakın bir süredir Gary'yi görmemişti. Diz kapağından yeni ameliyat olmuştu. Attığı her adımda kemiğine sanki bir çivi çakılıyormuş gibi acı hissediyordu. Gary'yi görebilmek için böylesi yüz adım atması gerekiyordu.

Ziyaretçi odasında Vern şimdiye dek hiç görmediği kadar güçlü bir Gary ile karşılaştı. Hemen de İda'nın yazdığı kızgın mektubu çıkarıp gösterdi Gary.

Vern, «Önce sen ona çirkin bir mektup yazdın. Bizimle hiçbir ilişkin olmasını istemiyordun artık,» diye atıldı.

Birbirlerinin gözlerinin içine baktılar ve Vern, «Gary deli değiliz elbet. Sana yardımcı olmak isteriz,» dedi.

«Pekala, İda'ya öyle bir mektup yazdığımdan ötürü üzgünüm, özür dilemek istiyorum.»

Vern de, «İda da senden özür dilemek istiyor,» diye yanıtladı.

Her iki taraf da ferahladı ve ziyaret iyi geçti.

Pazartesi sabahı Dennis girerken, Vern çıkıyordu. Boaz, Vern Amcanın yeniden aile tablosuna girdiğinin farkındaydı. Gary amcasından övünçle, sevgiyle söz ediyordu. Dennis daha önce buna benzer bir şey duymamıştı ondan. Gary'nin ailesi tarafından sevilmek istediğini anlıyordu. Daha önce aralarında geçen-

ler bir kenara itilivermişti.

Pazartesi sabahı, Vern'in hapisaneyi ziyaretinin ardından, Brenda'ya Gary'den bir telefon geldi. Kızına bakan doktorun adını sordu Gary. Tükrük bezinin Brenda'nın kızına nakledilmesi için vasiyette bulunacaktı. Brenda ve Johnny tükrük bezi çalışmayan kızları için yapay salgı bulabilmek için çok para harcıyorlardı. Brenda, acaba aramız düzeldi mi, diye düşündü yıldırım hızıyla. Gary'nin bu bağışı binlerce Dolar ederdi. Ne konuştuğunu bilemedi Brenda ve sonunda, «Kendine iyi bak, Gary,» dedi. Gary de telefonu kapadı.

3

Tamera, Springville'e ziyarete gittiğinde, Nicole «2.000 Dolara bir röportaj yapmayı kararlaştırdım,» dedi. Tamera röportajı **National Enquirer** gazetesinin istediğini öğrendi. Tamera da bu durumda istediği yazıyı yazmakta özgürdü. Hemen gazeteye giderek Nicole'ün öyküsü üzerinde çalışmaya başladı.

Nicole hafta boyunca doktor doktor gezerek uykusuzluk çektiğini söylemiş ve uyku hapı toplamıştı. Elli tane Seconal ve yirmi tane Dalmanes vardı şimdi elinde.

Pazartesi sabahı götürüp vermenin tam zamanı olduğunu kararlaştırdı. Emaneti ikiye paylaştırdı. Yarısı kendindeydi, yarısı da Gary'ye. Cezaevine sokabilmek için hapları bir balona doldurdu. Sonra da balonu orasına soktu.

Sıkı bir arama taramadan sonra ziyaretçi odasına girdiğinde, Gary'ye en emin yerinde hapları sunabilmenin heyecanı içindeydi. O gün ziyaretçi odasında fazla kalabalık yoktu. Her zaman olduğu gibi Nicole Gary'nin kucağına oturdu, öpüşüp koklaşmaya başladılar. Bir ara Gary uyku haplarını almak için Nicole'ün orasına elini daldırdı, fakat bir şey bulamadı. Nicole yakalanmamak için öyle derine itmişti ki, Gary'nin arkadan sarılarak elini iyice sokabilmesi için yaptığı ikinci girişimde, Nicole çocuk düşürür gibi ıkındı. Sonunda Gary balonu çıkardı ama Nicole'ün gözlerinde yıldızlar uçuşuyordu. Beyninde bir kılcal damar zede-

lenmiş olabilirdi. Gary onun bu durumunun farkına varmadığından tatlı sözler fısıldamaya devam ediyordu.

Hapları oradan çıkarma işlemi bir dakika kadar sürmüştü. Sonra Nicole sevinçle Gary'nin kucağına oturdu ve onu öptü. Gary sevgilisinin cesaret ve becerisiyle gurur duyuyordu. Bir saat sürdü o günkü ziyaret. Hiç bu kadar zevkli gelmemişti onlara sevişmeleri. O gün öpüşüp koklaşmadıkları anlarda birlikte şarkılar mırıldandılar. Gerçi sesleri güzel değildi, ama seslerini birbirine uydurmaya çalışarak mırıldanışları çok hoştu. Hiç kimsenin ruhuna bu denli yakınlaşmamıştı Nicole ömrü boyunca.

4

O akşam Marie Barrett'e, Nicole'den telefon geldi. Gelip Sunny ile birlikte kendisini alıp alamayacağını sordu. Nicole ziyaret sırasında onlarla birlikte oturma odasında televizyon seyretti. Sonra yatak odasına girerek Sunny'ye masallar okudu ve Sunny'nin gece duasını dinledi. Sonra da ayaklarını sürüye sürüye evine döndü.

Komşusu Kathy Maynard'la birlikte alışverişe çıktı. Mağazalar gece saat 9.00'a kadar açık kalıyordu. Kathy'nin çocuklarına boyalı resim kalemleri aldı. Döndüklerinde Kathy'ye zorla 10 Dolar verdi. Kathy neler döndüğünü bilmiyordu ama acayip bir şeyler olduğunu farkediyor gibiydi. Nicole, «Dilerim verdiklerim işinize yarar,» dedi. «Yarın görüşürüz,» diye veda etti. Kathy. «Sabaha,» dedi Nicole de.

Evde Jeremy derin uykuya dalmıştı. Nicole gece yarısı olmasını bekliyordu. Gary ile tam gece yarısı uyku haplarını yutmayı kararlaştırmışlardı. Gary'nin hap miktarını az bulduğunu anımsadı. Ölecek dozda alınmazsa insanın sonuçta bitkisel hayata mahkûm olabileceğini söylediği geldi aklına. Fakat her şeye rağmen denemeyi kararlaştırmışlardı. Nicole vasiyetnamesini çıkardı ortaya. Bütün pazarını vasiyetname yazarak geçirmişti. Birkaç imla hatası yaptığını biliyordu. Yazdığı bu son ve uzun vasiyetnamesini bir daha gözden geçirmek istedi.

5

Nicole K. Baker
14 Kasım Pazar 1976

İLGİLİLERE,

Ben, Nicole Kathryne Baker, ölü bulunduğum anda, yerine getirilmesini arzuladığım birkaç özel isteğimi burada sıralıyorum.

Kendimi mantık ve akıl sağlığı açısından tam anlamıyla güçlü hissederek bu vasiyetnameyi yazdığım için, isteklerimin her açıdan ciddiye alınmasını talep ediyorum.

Kızlık soyadım olan Baker adıyla anılmak isterim.

Kızımın doğum belgesinde adının Sunny Marie Baker olarak gösterilmesine karşın, o sırada ben, kanunen babası olan James Paul Barrett'le evliydim.

Oğlumun doğum belgesinde Jeremy Kip Barrett adı yazılıdır. Çünkü o tarihte hâlâ James Paul Barrett'le evliydim, ama oğlumun babası James Paul Barrett değildir.

Jeremy'nin babası şimdi ölmüş olan Alfred Kip Eberhardt'tır. Bu nedenle Pennsylvania eyaletinde Paoli'de yaşayan Eberhardt'lara Jeremy hakkında bilgi ulaştırılabilir.

Çocuklarımın bakımından Thomas Giles Barrett'le Marie Barrett'in sorumlu olmasını isterim.

Springville'de evdeki komodinin çekmecesindeki incili bir yüzüğüm var. Onu küçük kızkardeşim April Baker'e bırakıyorum.

April'ın akıl hastanesindeki bakım giderleri için para ayırdım. O para yalnızca April için harcansın.

Cesedimin ne yapılacağı konusuna gelince : Yakılmasını istiyorum. Ve Bayan Bessie Gilmore'un onayı üzerine, oğlu Gary Gilmore'un külleriyle karıştırılmasını ve daha sonra Oregon ve Washington eyaleti semalarından savrulmasını vasiyet ediyorum.

Cenaze töreninde en azından üç şarkı söylenmesini istiyorum...

Bunlardan biri John Newton'un söylediği Amazing Grace (Şaşırtıcı Güzellik), öteki Kris Kristofferson'un Why Me (Neden Ben?) şarkısı ve öteki de Vally of Tears (Gözyası Vadisi). Yazanın adını bilmiyorum.

Benim ölümüme üzülenler ya da üzülmeyenler istedikleri şarkıyı söylemekte serbesttirler tabii.

Nicole yazdığı vasiyetnameyi gözden geçirirken birkaç eksiği olduğunu gördü. Az da olsa mallarının kime verileceğini yazmalıydı. Evinde sessizlikle baş başa oturup yazmaya başladı.

Nicole K. Baker
15 Kasım 1976, Pazartesi

Evimdeki eşyaya, tabii, annem karışır.

Evimde iki çocuğun aya bakarken yapılmış tablosundan daha değerli bir şeyim yok. Bu tablo şimdi Sunny Marie Barrett'e aittir. Tom ve Marie Barrett'in evinde Sunny'nin odasına asılacak.

Yeniden belirtiyorum: Gary Gilmore tarafından yapılan ve iki küçük çocuğun aya bakışını gösteren bu tablo, şimdi artık Sunny Marie Baker Barrett'e aittir.

Mektuplarım para getirirse bu parayı annem alacak. Bu parayı kendi uygun gördüğü gibi, tüm erkek ve kızkardeşlerimle teyzem Kathy Kampman'a dağıtabilir.

Annem bu mektupları yakmak isterse yakabilir de.

Evimde değerli bir eşyam yok. Bu nedenle komşularımdan dostum Kathy Maynard evimden istediği eşyayı alabilir. Bu konuda annem komşum Kathy'ye karşı anlayışlı davranır sanırım. Kathy bana en zor günlerimde yardımcı oldu.

Hepsi bu kadar.

NICOLE K. BAKER

6

Bir yığın hap vardı önünde. Bunlardan birer tane ya da ikişer tane yutarken, hıçkırmamaya dikkat ediyordu. Eğer bir aksama olursa bütün planlar altüst olurdu. Evin kapısını sürmeleyip sürmelememeyi düşündü. Sabahleyin eve girenler Jeremy'yi uyandırınca oğlu birden korkmamalıydı. Sonuçta kapıyı kilitlemekle yetindi.

Vakit ilerledikçe, her defasında üç ya da dört Seconal yutmaya başladı. Bunları yutarken Gary de yanı başındaydı. Bugünlerde zaten her saniye aklından geçiyordu. Fakat şu an çok daha yakınındaydı. Az sonra birbirlerine kavuşacaklarını düşünüyordu. Ona güveniyordu. Üzerinde elbiseyle değil çıplak ölmek istedi. Fakat sonradan fikir değiştirdi. Sabah muhabirler içeri girdiklerinde çıplak vücudunu görebilirlerdi.

Yatağa girerken Gary'nin bir fotoğrafını yanına aldı. Yastığının altına yerleştirdi. Haplar bir hoş gelmeye başlamıştı. Yataktan çıktı ve yüzermiş gibi yürümenin verdiği zevki tattı. Yürümeyi yeni öğrenen bir çocuk gibiydi. Zevk alıyordu bundan. Sonra ayaklarının ağırlaştığını hissetti. Tekrar yatağa uzandı ve Gary'nin fotoğrafını yeniden eline aldı. Hapları almadan on dakika önce yazdığı son mektubu aklından geçirmeye başladı. Mektubun içindeki sözler yüzer gibi geçiyordu zihninden ve az sonra Nicole uykuya daldı.

15 Kasım 1976, Pazartesi

Anneciğim, babacığım, kardeşlerim,

Sizleri nasıl sevdiğimi ve düşündüğümü herkes bilir.

Hayatı terkedip gidişime lütfen kızmayın.

Gitmeyi öylesine **istiyorum ki...**

Böylesine isteyip de bunu yapmamak beni çirkin ve kötü bir kadına dönüştürecektir. Belki de akıl dengem bozulacaktır.

Benim Gary ile olan durumumu hepiniz azıcık anlıyorsunuz sanırım. Eğer bugün anlamıyorsanız, ileride nasıl olsa anlayacaksınız.

Onu yaşamdan çok seviyorum.

Tüm ailemin bireylerini seviyorum. Arada sırada geçen anlaşmazlıklar için ben sizi nasıl bağışlıyorsam, siz de bağışlıyorsunuzdur herhalde.

Daha fazla yazmak istemiyorum artık. Size son olarak şunu söyleyeyim ki, hepinizi bugün de seviyorum, her zaman da seveceğim.

Bana ya da Gary'ye lütfen kızmamaya çalışınız.

Onu seviyorum.

Kendime bu sonu kendim seçtim.

Lütfen çocuklarımı her zaman seviniz, çünkü onlar da ailenin birer üyesi.

Onlardan hiçbir zaman gerçeği gizlemeyiniz.

Herhangi biriniz bana ihtiyaç duyacak olursa, hemen yanınızda olacağım. Ben ve Gary birlikte sizi dinleyeceğiz. Ben ve Gary ve sizler hepimiz tanrısal bir anlayış içinde buluşacağız.

Bu ayrılışımızın bizi sevgimizde ve anlayışımızda birleştirici olmasına dua ederim.

Hepinizi seven
NICOLE

YAYIN HAKLARI

ALTINCI BÖLÜM

UYANIŞ

1

Kathy Manyard'ın, Nicole'ü aşırı miktarda Seconal almış olarak yatakta bulduğu sabahtan bu yana dört ay geçtikten sonra bile ellerinde ses kayıt makineleriyle hâlâ peşinden koşan muhabirler vardı. Nicole hakkında duydukları ilgi sonsuzdu. Kathy'nin kendisiyle ilgilenen yoktu aslında, fakat asıl hedefe varmak için çevreyle ilgilenme yöntemi hakkında sorular yöneltiyorlardı.

MUHABİR : Evlendiğiniz zaman kaç yaşındaydınız?
KATHY MANYARD : On altı.
MUHABİR : Neden on altı yaşında evlendiniz?
KATHY MANYARD : Çünkü öteki arkadaşlarım o yaşlarda evleniyorlardı.
MUHABİR : Kocanız kaç yaşındaydı?
KATHY : On yedi.
MUHABİR : Ne iş yapardı?
KATHY : Hızar işçisiydi.

MUHABİR : Ne kadar sürdü evliliğiniz?
KATHY : Dur, bir sayayım... Üç ay.
MUHABİR : Peki, evliliğiniz nasıl sona erdi?
KATHY : Kocam kendini öldürdü.
MUHABİR : Kendini mi öldürdü?
KATHY : Ah, evet.
MUHABİR : Peki, niçin?
KATHY : Noel günüydü. Bir mağazadan büyükçe bir bıçak satın almıştık. Yolda otomobilin pencere camını açtığı için tartışıyorduk. Hava soğuktu. Annemlere gittiğimizde tartışmayı hâlâ sürdürüyordu. Annem uyuyordu. Gürültü etmemesini söyledim. Hiddetlendi, dışarıya çıktı. Ben yataktaydım. Geri geldi, bıçak elindeydi. Bıçağı ışığa tutup, «Bak,» dedi ve bıçağı karnına soktu. Kendini intihar etti.
MUHABİR : Gözünüzün önünde mi?
KATHY : Ah, evet... **Kevin, o tereyağı kavanozunu rafa kaldır!**
MUHABİR : Kendini neden öldürdüğü konusunda hiçbir fikriniz yok mu?
KATHY : Bilmiyorum. Bir defasında bacağına ateş etmiş.
MUHABİR : Evliliğiniz sırasında mı oldu bu olay?
KATHY : Evliliğimizden önce... ben o zamanlar başka biriylendim.
MUHABİR : Eveeet.
KATHY : **Kevin, git dışarıda biraz oyna, sonra gel.**
MUHABİR : Kendinizi sorumlu sayıyor musunuz?
KATHY : Bir ara üzüldüm, şok oldu. Keşke dalaşmasaydım, diye düşündüm.
MUHABİR : Kocanızın ruhen hasta olabileceğini düşündünüz mü?
KATHY : Bilmiyorum ki... Birkaç kişinin fikrini aldıktan sonra hasta olduğu kanısına

vardım. Demek, yardıma ihtiyacı varmış adamcağınız.

MUHABİR : Kendini öldürdüğü zaman gebe miydiniz?

KATHY : Doğrusu ya, gebeydim. İkizlerim Tim'dendiler.

MUHABİR : Onun ölümünden ne kadar süre sonra gebe olduğunuzu anladınız?

KATHY : **Şu tereyağ kavanozunu ve kapağını neden bana getirip vermiyorsun, çocuğum?** Şeyyy... Dur bakayım, aybaşım gelmemişti. Fakat daha önce de olmuştu böyle bir şey. Karıştırdım ayları.

MUHABİR : Gebe olduğunuzu ölümünden kaç ay sonra anladınız?

KATHY : Tim öldükten iki hafta sonra Les Maynard'la evlendim. Tim'in iyi arkadaşıydı. Cenaze töreninden sonra iki hafta sarhoştum. O arada oldu ne olduysa ve ardından evlendim.

MUHABİR : Neden hemen evlendiniz?

KATHY : Yalnızlık korkusundan olacak.

MUHABİR : Peki, Les'le evliliğiniz nasıl gitti?

KATHY : Berbat.

MUHABİR : Başından beri mi?

KATHY : Sürekli içki içtiğim iki haftadan sonra ayılınca, ona dokunamayacak kadar iğreniyordum. Les'in verdiği evlilik yüzüğünü Tim'in mezarına attım.

MUHABİR : Demek, onu sevmediniz?

KATHY : Sevgi değildi bizimkisi. Sonradan öyle oldu diyebiliriz. Çocuklarımız olunca öyle oldu.

MUHABİR : Şu sözünü ettiğiniz ikizler mi?

KATHY : Hıı...

MUHABİR : Les'le evliliğiniz ne kadar sürdü?

KATHY : Birkaç hafta.

MUHABİR : Yalnızca iki hafta mı birlikte yaşadınız? Peki son olarak ne zaman gördünüz onu?

KATHY : Önceki gün... Ha, haha...

MUHABİR : Demek, sık sık görüyorsunuz Les'i.

KATHY : Hıı... En iyi arkadaşımla yatıp kalkıyor şimdi.

MUHABİR : Boşanmayı düşünmüyor musunuz?

KATHY : İşte, şu sıralarda boşanacağız.

MUHABİR : Şimdi nerede çalışıyor?

KATHY : Spanish Fork'daki bir benzin istasyonunda.

2

Kathy her sabah gidip Nicole'ü uyandırırdı. Nicole'ün gidip Gary'yi hapiste ziyaret edebilmesi için Kathy erkenden gidip Nicole'ü kaldırmak zorundaydı. Nicole kendi kendine erken uyanamazdı çoğu gün.

O sabah Kathy çaydanlığını da yanına alıp gitmişti Nicole'ün evine. Zili çaldı, cevap alamadı. Pencereden baktı Nicole hâlâ uyuyor mu diye. Nicole divanın üzerinde yüzükoyun uzanmıştı. Azıcık sırtı gözüküyordu. Kapı kilidini zorladı, açılmıyordu. «Jeremy,» diye bağırdı. Sonunda Jeremy uyandı ve yatak odasından çıkageldi. Yarı uykuluydu hâlâ ve divana gidip Nicole'ün yanına uzandı. Uykusunu alamadığından uykuya daldı yeniden. Sonunda on beş dakika sonra, Jeremy gelip kapıyı açabildi. Kathy, Nicole'ün yanına giderek seslendi, fakat cevap alamadı. Nicole'ü çevirdi ama yine cevap yoktu.

Nicole küçük bir altın çerçevedeki Gary'nin fotoğrafını altına alarak uykuya dalmıştı. Fotoğrafın yanında bir mektup duruyordu. Tarihi eski, ağustos ayına ait bir mektuptu. Kathy tarihi farketti. Çünkü Nicole o ilk mektubun ne denli etkisinde kaldığından uzun uzadıya sözetmişti. Derken, Kathy yeniden denedi Nicole'ü uyandırmaya. Bunlar olup biterken Jeremy her ikisini merakla izliyordu.

Kathy, «Doktoru çağırayım mı?» diye komşusu Sherry'ye

sorarken, tanınmış muhabir Jeff Newman geldi. «Sabah Nicole'le buluşup hapisaneye gidecektik,» dedi. Kathy, Nicole'ün yorgun olduğunu, yarım saat sonra gelmesini söyledi ve bu arada Sherry'nin tanıdığı bir doktora telefon ettiler. Doktor Nicole'ün adını duyar duymaz hemen hastaneye kaldırmalarını istedi.

Ambülans Nicole'ü alıp götürürken polisler de eve damlamışlar, uyuşturucu haplar arıyorlardı. Kathy, Jeremy'yi alıp kendi çocuklarının yanına götürdü.

Jeff gibi muhabirlerin Nicole'ün evini kolaçan etmelerinden kuşkulanan Kathy, Nicole'ün mektuplarını da alıp bir çanta içinde evine götürdü. Daha sonra Kathy alışverişe çıkınca, evi göz hapsinde tutan polisler geldiler ve Les'den, başının belaya girmemesi için mektupların içinde olduğu çantayı vermesini istediler. Korkan Les mektupları teslim etti. Öğleden sonra Kathy hastaneye gidip Nicole'ü görmek istedi. «Ancak akrabaları bırakıyoruz,» yanıtı üzerine Nicole'ü göremedi. Zaten Nicole'ü bir daha da hiç göremedi.

3

Gary ile Nicole'ün çifte intihar olayı hakkında ne düşündüğünü, muhabirlerin telefonla sorması Dennis'i çok şaşırtmıştı. Oysa daha dün Gary, Susskind'in tekliflerine karşı biraz ilgi göstermişti. Öte yandan kendisine bir telgraf çeken Schiller'den de sözetmişti Dennis'e. Bu nedenle intihar haberi Dennis'i şaşırtmıştı.

Dennis'i şaşırtan başka bir olay da, Gary'ye uyuşturucu hapları gizlice ulaştırdığından kuşku duyulan kişilerin başında gelmesiydi. Gardiyan Sam Smith, Dennis'den kuşkulanıyordu. **Newsweek** dergisi muhabiri de Dennis'e duyulan bu kuşkudan söz açmıştı. Ardından, ABC televizyonu muhabiri Geraldo Rivera aynı şeyi söyleyince Dennis, bu kadarı da fazla artık, dedi kendi kendine. Bir ara Dennis'in öyle morali bozuldu ki, bu durumda Gary'nin idam cezasının yerine getirilmesinin savunuculuğunu hâlâ yapabileceğinden bile kuşku duydu.

Gerald Rivera, Dennis'le bir röportaj yapmak üzere kaldığı otel odasına gitti. Dennis, Gary'nin durumu açısından dikkatli davranarak son bir hafta boyunca marihuana içmemiş, yanında

da bulundurmamıştı. Şimdi Rivera'nın kendisine marihuana sağlayabilecek birini bulabileceğini düşünüyordu. Gerçekten de kaldığı otelde Tayland'dan getirilme çok iyi bir mal bulunduran bir gazete muhabiri vardı. Dennis marihuanayı ciğerlerine Tanrı sevgisiymiş gibi çekerdi. Tanrı sevgisinin bir parçasının otlara dağıtılmış olduğu görüşündeydi. O anda içtiği iyi kalite mal onu anında etkilemiş, iyice duygusallaştırmıştı.

Otel odasında Gerald Rivera'nın karşısında otururken, durumun umutsuzluğu altında ezilerek birden ağlamaya başladı Dennis. Hem de hıçkırıklarla.

4

Tamera gazeteye geldiğinde genel yayın müdürü, «Nicole ve Gary intihara teşebbüs ettiler. Şu anda yoğun bakım altındalar. Hemen bir haber yazıver bu konuya ilişkin,» dedi. Tamera «Vay canına,» diyerek daktilo makinesinin başına oturdu. Oturduğu zaman ne yazacağını da bilmiyordu henüz.

Ölüm ve intihar, Gary Gilmore'la sevgilisi Nicole Barrett'in intiharlarından önceki hafta boyunca sürekli olarak konuştukları bir konu olmuştu.

Nicole konuştuklarını bana içtenlikle anlattı. Hafta boyunca Gilmore'un mektuplarında onu intihara ikna edilişine ve cesaretlendirişine ilişkin satırlardan sözetti.

Şimdi benim bu arkadaşım Provo Hastanesinde ölüme yakınlaşmış durumda yatarken, bütün dünya buna seyirci kalmaktan başka bir şey yapmıyor...

Bu konuda hiç kimsenin ulaşamayacağı bir haber kaynağına ulaştım. Ama Nicole'e haber koparılacak bir kişi gözüyle değil, ilgilenilmesi gereken bir insan gözüyle baktım.

Cezaevine yaptığı ziyaretten çıkışını bekledim. Kendini bırakmış durumdaki yürüyüşünü gördüm. Arabama aldım. Belki gerginlik içindedir diye radyoyu açmadım. Gerçekten de öyleydi. Sessizlik ona konuşma alanları açmış oldu.

«Onu görmeye giderken midemde yumruk gibi düğümler

oluşuyor,» derdi Nicole. «Fakat sonradan kendimi iyi hissediyorum. Öyle güçlü, benden öylesine güçlü ki, beni hep ikna eder ve onun yanında kendimi hep daha iyi hissederim.»

Tamera büyük bir heyecanla haberi yazdıktan sonra olay üzerinde düşünmeye başladı. Gary'ye kızıyordu. Bir kızı yatağa atmak için onun ağzından girip burnundan çıkmak başka şeydi, intihara ikna etmek başka şey. Böylesine bencillik olamazdı. Bir de kıskançlığına ne demeliydi? Başka hiçbir erkekle Nicole'ün birlikte olmasına tahammül edemeyişine. Ne biçim erkek bu be, dedi Tamera içinden.

Tamera birden haberi en büyük ajanslar ve birçok gazete tarafından aynı anda yayınlanan bir muhabir oluvermişti. AP haber ajansında, **London Observer, Newsweek** dergilerinde, Paris'te, Batı Almanya'da onun haberine yer verilmişti.

5

Nicole'ün evindeki mektuplar konusunda savcı Noall Wootton'a polis tarafından bilgi verilince, Wayne Watson ve Brent Bullock soruşturmaya gittiler. Mektuplarda Max Jensen'in öldürülmesiyle ilgili bir belgeye rastlayabilir miyiz, diye düşünüyorlardı.

Yaptıkları incelemelerde Gary'nin Nicole'e gönderdiği mektuplarda suç delili olabilecek bir ipucuna rastlayamadılar. Bu yüzden mektuplar fazla ilginç gelmedi onlara.

6

«Radyodaki haberi duydun mu?» diyordu telefondaki ses. Kathryne annesinin söylediklerinden bir anlam çıkarmaya çalışıyordu ki, Bayan Strong «Nicole'e ne olduğunu duydun mu?» diye ağzından kaçırıverdi.

Ideal Furniture adlı işyerinde çalışırken gelen bu telefon üzerine Nicole'ün annesi bastı yaygarayı. Hemen radyoyu açtı. «Gilmore'un sevgilisi... İntihar» sözcüklerini duyabildi. Yayga-

rayı ancak, «Ölmedi, kurtuldu,» sözünün telefondan gelmesi üzerine durdurdu. Annesi Kathryne'e, «Utah Valley Hastanesinde yatıyor,» diye bildirdi.

Hemen hastaneye giden Kathryne o gün muhabirlerin öylesine hücumuna uğradı ki, ertesi gün uzun ve sarı bir peruk giymek zorunda kaldı.

DESERET NEWS GAZETESİ

Nashville, Tenn. (AP) 16 Kasım. Müzik yıldızı Johnny Cash Utah Cezaevine telefon edip Gary Gilmore'u yaşam mücadelesine devam etmesi için iknaya çalışacağı sırada, mahkûmun birkaç dakika önce intihar ettiğini öğrendi.

Cash hapisaneye Boaz'ın ısrarı üzerine telefon açtığını, reklam olsun diye bu girişimde bulunmadığını söyledi.

7

Brenda intihar haberini duyar duymaz Gary'nin yatırıldığı Salt Lake Hastanesine saat başı telefon açtı. Halen hayatta olduğu haberinden başka bir bilgi vermiyorlardı hastane yetkilileri telefonda.

Hastane yetkilileri Gary'nin bu hapları gerçekten intihar amacıyla almadığı kanısındaydılar. Gary'nin yuttuğu yirmi hapın içinde, öldürücü dozun ancak yüzde ellisi vardı. Üstelik bu hapları hapisanede sabahları yapılan muayene saatinden önce almıştı. Bu da kuşku uyandırıyordu. Nicole aynı miktar hapı çok daha önceki saatlerde alınıştı ve durumu çok daha kötüydü. Nicole topu topu elli kilo ya var ya yoktu. Gary ise onun iki misliydi.

Gardiyan Sam Smith, uyku haplarının hapisaneye nasıl sokulduğu konusunda sorulan soruları, «Ne kadar denetlense bir insanın vücut deliklerine bir şeyler sokup geçirmesi önlenemez,»

diye yanıtlamıştı.

Sam Smith'in bu yanıtına kızmıştı basın.

Earl Dorius uyku haplarının Gilmore'un eline nasıl ulaşmış olabileceğini merak ediyordu. Sam Smith kuşkulu gördüğü kişileri önem sırasına göre şöyle sıraladı : Nicole Barrett, Dennis Boaz, Vern Damico, İda Damico ve Brenda Nicol.

Gibbs haberi duyduğunda, hemen anımsadı hapisaneye uyku hapı sokmanın balonlarla mümkün olacağı yolunda Gary'ye verdiği fikri.

YEDİNCİ BÖLÜM

BİR PARMAK BAL

1

Pazartesi günü Larry Schiller havaalanında bir **Newsweek** alıp derginin kapak konusu yaptığı Gilmore olayını dikkatlice okudu. Havaalanlarına dergilerin halka satışa sunulmazdan bir gün kadar önce ulaştırıldığını bilirdi.

Pazartesi gecesini Gilmore olayını baştan sona okuyarak ve inceleyerek geçirdi. Okuduktan sonra yayın haklarını satın alabilmek için beş kişinin bulunduğunu saptadı. Bunlardan biri elbet Gary, ikincisi Nicole'dü. Fakat April Baker de vardı üçüncü kişi olarak. Dördüncü kişi hapisten çıkıp gözaltı koşullarında dışarıda kalmasını sağlayan Brenda Nicol'du. Bir de Vern Damico vardı. Brenda'nın Vern'le akrabalık ilişkisi dergideki yazıdan pek anlaşılmıyordu.

Schiller salı günü ilk iş olarak ABC televizyonundan Lou Rudoplph'u aradı. İşe çeşitli yaklaşım yolları olabilirdi. Eğer Gary'nin onayını alır da, Nicole'ünkini alamazsa filmin senaryosu o açıdan yazılırdı. Yok eğer kızın onayı alınır da, Gary'ninki alınamazsa film senaryosu başka açıdan düzenlenirdi.

Rudolph'la telefon konuşması henüz bitmişti ki, Schiller radyodaki haberlerden Gary ile Nicole'ün aynı anda intihara teşebbüs ettiklerini öğrendi. Hemen Salt Lake'e bir uçak bileti ayırttı. Schiller havaalanından Rudolph'a yeniden telefon açtı. Yeni durumu anlattı ve ABC televizyonunun kendisini mali açıdan desteklemesini istedi.

Schiller on dört yaşından beri otomobil kazalarına ait fotoğraflar çekerek para kazanmıştı. Küçükken babasının ona aldığı Rolleicord makinesiyle trafik kazaları olan yere koşar ve araçlar kaza yerinden çekilmiş olsalar bile yerde bıraktıkları izlerin resimlerini çekerdi. Bunları sigorta şirketlerine satarak para yapardı. Kazalarıysa sürekli radyo dinleyerek öğrenirdi.

2

Life dergisinin foto muhabiri olarak basın hayatına atılan Schiller Birleşmiş Milletler'e Kruşçev'in gelişini dergisi adına izlemiş ünlü gazetecilerdendi. **Life** dergisinden ayrılıp film yapımcılığına yönelmişti.

Yirmi beş yıllık yıpratıcı foto muhabirliğinin vücut kaslarında bıraktığı yorgunluk izlerini koltuğa gömerek uçakta dinlenmeye çalışıyordu.

Gilmore idam cezasını temyiz ettirmeyeceğini açıklayınca, bu olaydan iş çıkabilir diye açıklamadan on gün sonra Salt Lake'e gitmişti. Sonra bir kez daha gitmişti. Fakat her ikisinde de eli boş dönmüştü. Boaz işe sahip çıkmış ve Schiller'den de fazla hoşlanmamıştı.

Schiller iki gün önce Gilmore'a gönderdiği telgrafı gözden geçirdi.

14 KASIM
GARY GILMORE
UTAH EYALET CEZAEVİ P. K. 250
ABC FİLM ŞİRKETİ ADINA YAŞAM ÖYKÜNÜZÜ FİLM YAPMAK VE KİTAP OLARAK YAYINLAMAK ÜZERE ANLAŞMAK İSTİYORUZ STOP YAPTIĞIMIZ FİLMLER ARASINDA 70 MİLYON SEYİRCİ VE YAYINLADIĞIMIZ KİTAPLAR ARASINDA 8 MİLYON OKUYUCU ÇEKMİŞ YAPITLARIMIZ VAR STOP SİZDEN YA DA TEMSİLCİNİZDEN CEVAP BEKLİYORUZ STOP SELAMLAR
LAWRENCE SCHILLER

Bu telgrafına yanıt alamamıştı.

Schiller, Provo'da Vern Damico'yu görmek için kunduracı mağazasına gitti. Vern'i dükkânda bulamadı. Yerli birkaç muhabire rastladı. Onlarla rekabet amacıyla gelmediğini, fakat Gilmore'la nasıl temasa geçebileceğini öğrenmek istediğini söyledi. Onlar da temas edemediklerini belirttiler.

Salt Lake'e yaptığı iki gezide nereye başvursa kapı duvardı. Provo'dan Salt Lake Havaalanına dönerken şöyle düşündü: Eğer ben bu olaydan iş çıkaramazsam hiç kimse çıkaramıyor demektir. Eğer hiç kimse çıkaramıyorsa ortada iyi bir iş var demektir. Bu mantık silsilesini yürütmekten kendini alamadı.

Schiller çifte intihar haberini duyunca, ortada gerçek bir hikâye var ve böyle olduğuna göre de hayal gücümü çalıştırarak bundan muhteşem bir öykü yaratabilirim, dedi.

Hilton Otelindeki basın mensubu kalabalığı elli kişiden yüze çıkmıştı. Yabancı basın mensuplarının sayısı da çoğalıyordu. İngiliz gazeteci sayısı da kabarık olduğuna göre, işin içinde mutlaka bir iş var demekti.

Schiller birkaç telefon açtı. Talihi döner gibi olmuştu. Daha ilk telefonunda Vern Damico'yu bulmuş, aralarındaki konuşma iyi geçmişti. Nicole'ün nerede olabileceğini sorduğunda Damico, Provo Hastanesi diye yerini açıklamıştı. Schiller, Vern'le buluşmak üzere randevulaştıktan sonra Provo Hastanesine gitmek üzere yola çıktı.

Hastanenin bekleme salonu küçüktü. Nicole Barrett'i sordu. Hastanede bu ismi sanki hiç duymamışlar gibi davranıyorlardı. Gilmore da bir hastaneye yatırılmıştı. Fakat nöbetçiler Gilmore'la temas ettirmezlerdi. Bu nedenle Nicole ile görüşmeye çalışmak daha akıllıca bir işti. Schiller ünlü sabır mekanizmasını harekete geçirerek pusuya yattı. Saatlerce beklemekten sıkılmazdı. Oradan oraya koşuşturarak geçen yirmi beş yıllık meslek hayatının yorgunluğunun bir bölümünü de burada bekleyerek çıkarabilirdi.

3

Bekleme salonunun öteki köşesinde sakallı biri oturuyordu. Koyu renk sakallı Schiller ve kahverengi sakallı öteki adam odanın içinde birbirlerini gözlüyorlardı. Bir iki saat sonra odaya bir kız girdi. Kahverengi sakallının yanına gitti ve bir şeyler söyledi ona. Schiller böylece adamın adını öğrenebildi. Jeff Newman'dı ve **National Enquirer** gazetesinde çalışıyordu.

Az sonra uzun boylu bir erkek girdi salona. Saçları omuzlarına düşen bu erkek parmak aralarına bir kızın ismini dövmeyle yazdırmıştı. Schiller, bu olsa olsa Nicole'ün erkek kardeşidir, diye tahmin yürüttü. Birkaç saat sonra da bekleme salonu dışındaki büfenin önünde ince yapılı bir kadın durdu. Yüzündeki yorgunluktan ve gizli tutulan üzüntüden bunun da Nicole'ün annesi olabileceğini tahmin etti. (Fakat sonradan anneannesi olduğunu öğrendi.) Nicole'ün annesiyse henüz kırkında yoktu. Schiller kendini tanıtmak üzere Bayan Baker'e bir kart yazarak, ailenin olayla ilgili olarak başından geçenler hakkında bilgi vermesi halinde çevrilecek film ve basılacak kitap hakları karşılığında 25.000 Dolar vereceğini bildirdi. Kartta temasın «yetkili temsilci»yle de yapılabileceğini belirtti. Bir avukat aracılığıyla da diyebilirdi, fakat avukat deyince insanlar hemen bir dava nedeniyle kovuşturma söz konusu olduğu izlenimine kapıldıklarından, «yetkili temsilci» deyimini Schiller tercih etmişti.

Verdiği notta bu işi konuşmak için şimdi zamanın uygun düşmeyebileceğini fakat uygun bir zamanda kendisiyle temas edebileceklerini belirtmişti. Schiller kartı danışma görevlisine bıraktıktan sonra hastanenin bekleme salonundan çıkıp gitti.

4

Gilmore hakkında **New York Times** gazetesinin birinci sayfasında 8 Kasım günü haber yayınlandığında, David Susskind, verilen bilgilerle amma da güzel bir senaryo yapılabilir, diye düşünerek ağzının suyu aktı.

Bu yazıyı okur okumaz da hemen Stanley Greenberg'e telefon açtı. Stanley on beş yıl kadar idam cezasının infazını bekle-

yen bir mahkûm hakkında bir televizyon filmi senaryosu yazmıştı. Bu senaryoda idam cezası mahkûmu, kararın infazı için o kadar uzun süre bekliyor ve bu süre içinde kişiliği öyle değişiyor ki, sonunda, «İdam edilen hangi insan?» sorusu soruluyordu. Adı **Metamorfoz** (Değişim) olan bu filmin New York eyaletinde idam cezasının kaldırılmasında etkisi olmuştu. Susskind'in kanısınca ABD Yüksek Mahkemesinin, İdamlıklar Dizisinde bekleyen birçok mahkûmun hayatının bağışlanmasında bu filmin rolü olmuştu.

«Gilmore davasının ilgimi çeken yanı, mahkûmu topluma kazandırma konusunda hapisane sistemimizin başarısızlığıdır,» dedi Greenberg. «Araba hırsızlığından silahlı soyguna kadar varmış iş. Adamcağız yaşam boyunca hapse girmiş çıkmış ve iyileşeceğine giderek kötüleşmiş.» Greenberg konuşmasını sürdürdü. «Ayrıca ölüm cezasının ne kötü bir ceza olduğunu gözler önüne sermeye yarar. Geniş bir halk kitlesine mesajı ulaştırabilirsek, adamcağızın hayatı bile kurtulabilir. Gilmore ölmek istediğini söyleyip duruyor ama aklı başında değil mutlaka. Yapacağımız film idam edilmemesini sağlayan bir etken olabilir.

Susskind konuya karşı daha çok ilgi duydu. «İdam edemezler bu adamı. Akli dengesi yerinde değil. Daha önceden anlamış olmalılardı.»

Susskind hemen Utah'a gitmesini önerdi Greenberg'e. Fakat üniversal için hazırladığı bir senaryoyla meşguldü. Bu arada Susskind, Boaz'la temas kurmuş, fakat Dennis'in dostlar başına bir avukat olduğunu anlamıştı. Susskind, Greenberg'e, «Bu Dennis eski kafalı bir avukat, ne var ki para kesen makinede gözü var,» diye adamı tanıtmaya çalıştı.

Susskind, Dennis'e kaç para istediğini sorunca, Dennis olayın uluslararası boyutlar kazandığı yanıtını verdi. Kıkır kıkır da gülüyordu. «Sana nasıl güvenebilirim?» diye sordu Susskind. «Almak istediğim yayın haklarını senin sağlayabileceğinden nasıl emin olabilirim?»

«İşe bir noktasından başlamak zorundasın,» yanıtını veren Dennis, önce kendisine güvenmekle işe başlamasını ve 50.000 Dolarlık bir anlaşma yapmalarını önerdi. Bu olayla ilgili başlıca kişilerden 50.000 Dolar karşılığında her türlü yayın haklarını alabileceğini söyledi.

5

Tümüyle bir rastlantı sonucu, Stanley Greenberg, Salt Lake'deki Hilton Oteline vardığı 16 Kasım, Gary ve Nicole'ün intihar ettikleri gündü. Basın için en hareketli gün. Bu durumda Boaz'la görüşmesinin mümkün olamayacağını sanarken, Boaz akşamüstü Greenberg'in kapısını çaldı. Saat 6 haberlerini de izleme fırsatını Greenberg'e vererek 6'dan sonra gelmişti.

Greenberg içkisini yudumlayarak konuşuyordu. Dennis'e, bir hafta önce idam cezası infazının gerçekleşme tehlikesi göstermesi üzerine konuya ilgi duyduğunu ve kendisinin idam cezasına karşı olduğunu anlattı. Susskind'le birlikte bir film çalışmasını bu düşünceye yönelik olarak yapacaklarını söyledi. Greenberg bir katilin topluma kendini idam etmelerini empoze edemeyeceği gibi, serbest bırakmalarını da empoze edemeyeceğini belirtti. «Bir katilin toplumun kendisine ne yapması gerektiğini söyleme hakkına sahip olduğu nerede görülmüş?» diye sordu Greenberg. «Kuralları saptayan, sonuçta, topluluktur,» dedi. Dennis, temyiz hakkının, idam edilmeyi kimsenin istemeyeceği varsayımına dayandırıldığını, oysa Gilmore'un bu hakkı kullanmak istemediğini söyledi. Bununla birlikte Dennis'in idam konusundaki düşüncelerinde bir değişim başgöstermişti. Önceleri Gilmore'un ölmeyi isteme hakkını desteklemişti. Fakat Gilmore'un ölümü bir gerçek olarak karşısına çıkıverince, artık aynı düşüncenin savunucusu olmaktan uzaklaşmıştı. Greenberg, Dennis Boaz'ı sevimli bulmakla birlikte, düşünce düzensizliği içinde olduğu kanısına vardı. Dostlar başına bir avukat olduğunu Greenberg de farketmişti.

Greenberg'in kanısınca, Boaz değişik bir fikir ve bu fikrin gerçekleşmesini sağlayacak en ufak bir umut ışığı karşısında mutlu olan kişilerdendi. Olanaklar çok zayıf olsa da, hatta ulaşılamayacak gibi olsa da mutluluk yolunda yeni bir fikrin ortaya atılması Boaz için yeterliydi.

Ertesi sabah Greenberg kahvaltı ederken, televizyondaki «Günaydın Amerika» programında yapılan bir röportaj dolayısıyla Dennis'i izledi.

GERALDO RIVERA : Gary Gilmore'un ölme hakkı olduğunu şu ana dek desteklemiş olan Dennis Boaz karşınızda... Hoşgeldiniz... Yüksek Mahkemede bu hakkı desteklediniz. Hâlâ aynı inançta mısınız?

DENNIS BOAZ : (Uzun uzadıya düşündükten sonra) Kendi kaderini kendisinin belirleme hakkına sahip olduğuna inanıyorum. Şeyyy... Fakat idam cezasının infaz edilmesine artık karşıyım.

GERALDO RIVERA : Fikrinizi değiştirdiğinizi mi söylemek istiyorsunuz?

DENNIS BOAZ : Evet.

GERALDO RIVERA : Niçin?

DENNIS BOAZ : (Bir süre düşündükten sonra) Dün gerçek durumla karşı karşıya geldim. Üzerinde derin derin düşündüm. Ve... biliyorum ki, Nicole'le birlikte olma olanağı verilse Gary yaşamak isteyecektir.

GERALDO RIVERA : Bana öyle geliyor ki, idam cezasından yana bir insan değilsiniz aslında.

DENNIS BOAZ : Gilmore'un isteğini desteklemek için bu davayı üzerime aldım. Ona yardım etmek istedim. Davranışlarının sorumluluğunu üstlenmek istiyordu. Bu konuda yardımcı olmak istedim.

DAVID HARTMAN : Bay Boaz, dün heyecanlı bir gün geçirdiğinizi söylediniz. 24 saatte düşüncenizi nasıl değiştirdiniz?

DENNIS BOAZ : Kalbim aklıma hükmetti.

DAVID HARTMAN : Daha açık konuşur musunuz?

DENNIS BOAZ : Şimdi artık idamın yerine getirilmesinden yana değilim.

DAVID HARTMAN : Teşekkürler.

O sabah Grrenberg yanına Dennis'i alarak Provo'da Vern Damico'nun mağazasına gittiler. Greenberg sonradan Dennis'e de söylediği üzere Vern Damico'yu sevmişti. Kendi kendini yetiştirmiş ve güçlü kişiliğe sahip esnaftandı. Peşinden mahalleyi sürükleyebilecek gibi bir insandı.

Kunduracı dükkânının yanındaki hamburgercide karınlarını bir güzel doyurdular. Sütlü meyva suları içtiler. Gerçi alkollü içki bulunmayışı keyif kaçırıyordu, ama yine de güzel bir sohbet oldu. Greenberg filmin sahnesini gözünde canlandırmıştı bile. O gün öğleden sonra amcasının evine yıkanmak için gelen Gilmore kapı dışı ediliyor. Sonra tabancasını alıyor. Akşam amcası televizyon izlerken evinin önünden geçiyor Gilmore ve...

Greenberg, Susskind'e döndüğünü haber verdi. Utah'a gitmek istediğini söyleyen Susskind'e, şu anda herkesin orada olduğunu ve hiç kimsenin olayın asıl kişileriyle temas kuramadığını söyledi. «Gilmore'u göremiyorsun, sevgilisini göremiyorsun. Damico'dan başka hiçbirini göremezsin, şimdilik Utah'a gitmeye değmez,» dedi Greenberg.

Susskind söylediklerini doğru buldu. Zaten hikâye Gilmore'un geçmişte yaptıklarına dayanacaktı. Greenberg bunları öğrenmeye gitmişti zaten.

DESERET NEWS GAZETESİ

17 Kasım, Salt Lake. Utah Eyaleti Af Kurulunun bugünkü oturumu Gary Gilmore'un hastanede olması nedeniyle boş geçti.

Bu arada Gilmore'un sevgilisi Nicole Barrett, Utah Valley Hastanesinde yatıyor. Durumunun ciddi olduğu bildirildi.

Gardiyan Sam Smith, Gilmore'un hapisaneye dönmesinden sonra hiç kimseyle temas ettirilmeyeceğini söyledi.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

GİRİŞİMLER

1

O akşamki haber programında Tamera Smit'in olaya ilişkin yazısının, bütün dünyada öteki muhabirleri atlatmış olarak yayınlandığı belirtildi. **Time** ve **Newsweek** dergileriyle **New York Times** gazetesi muhabirlerinin Tamera Smith'le röportaj yapmaya geldikleri bildiriliyordu. Nicole'le ilgili bilgi elde etmek isteyen her muhabir Tamera'yı aradığından, o hafta içinde Tamera yemek davetleriyle zor başetti.

Salt Lake'de şimdiye dek adını bile duymadığı kimseler tarafından aranmak hoşuna gidiyordu ama onun aklı Milly'deydi (Millebambini). Dünyayı olduğu gibi Salt Lake'de bırakıp Milly ile dağa çıkmak istiyordu.

2

Gary hastanede 24 saat kaldıktan sonra serum tüpleri çıkarıldı. Boğazını muayene eden doktorlara, «Özel hayatıma tecavüz ediyorsunuz,» diye çıkıştı.

Hemen ardından sevilisi hakkında bilgi edinmek istedi. Birden heyecanlandı, canlandı ve bakım girişimlerini reddetti. Hastabakıcıya defolmasını söyledi. Karyolasındaki hasta çizelgesine, «Hakaret yağdıran, intikam duygusu besleyen ve küfürbaz,» sıfatları kaydedildi. Yemek borusu tüpünü çıkardıklarında, «Hepinizin sülalesini...» diye bağırıyordu.

Aşırı miktarda uyku hapı alanlar kendilerine geldiklerinde, Gilmore gibi olmazlardı. Gary kendine gelir gelmez gücü kuvveti de birden olanca hızıyla yerine gelmişti. İntihara teşebbüs edenler genellikle güçsüz, kuvvetsiz, moralleri sıfır durumda kendilerine gelirlerdi. Yaşamayı istemezlerdi. Gilmore'unsa ölmeyi istediği belliydi.

SALT LAKE TRIBUNE GAZETESİ

Nicole'ün Annesi Katil için «Manson Tipi» Deyimini Kullandı.

17 Kasım. Gary Gilmore için Bayan Barrett'in annesi çarşamba günü yaptığı konuşmada ikinci bir «Charles Manson» dedi.

3

Yoğun bakım kliniğiyle Pleasant Grove'daki evi arasında gidip geldikçe Kathryne eski günleri anıyordu. Ne kendi, ne de Charley fazlaca konuşmuyorlardı aralarında, ama Kathryne kocasına karşı bir yakınlık duyuyordu. 14 yaşındayken Charley'le tanıştığı o yazı anımsadı. Charley de 16 yaşındaydı. Üç ay gezip dolaşmışlar, bir kez bile öpüşmemişlerdi. Fakat bir gün ansızın evlenmeyi kararlaştırdılar. Kathryne evliliği, istediği zaman sinemalara gidip evdeki büyüklerden artık emir, talimat almamak gibi bir şey olarak görüyordu. Gerçekten çocuktular evlendiklerinde yargıç, Charley'in 18'inde olduğuna inanmayınca annesiyle babasına telefon açmış, sormuştu.

Kathryne ve Charley hastaneye Nicole'un başında durmaya gittler. Bir süre sonra Charley hastaneyi terketti. Kathryne'e **National Enguirer** gazetesinden Jeff Newmann'ın mesai arkadaşı olduğunu söyleyen biri geldi. Nicole'ün ellerine geçen resimlerinin güzelliğini vurgulamadığını, daha iyi bir fotoğrafı varsa is-

tediğini, bu rica için geldiğini açıkladı. Kathryne o anda yanında daha iyisi bulunmadığı için Nicole'ün gebeyken Midway'de çekilmiş bir fotoğrafını verdi. Bu fotoğrafta yüzü güzeldi, fakat karnı şişti. Gazeteci ayrıldıktan bir saat sonra Jeff Newmann geldiğinde, Kathryne bir önceki gazetecinin **National Enquirer**'den falan olmadığını öğrendi.

4

Öğleden sonra Earl Dorius'a gelen bir telefonda yargıç Richter'in bulunduğu mahkemeye saat dörtte gelmesi bildirilmişti. Earl Dorius'un çok saygı duyduğu avukat Don Holbrook, **Salt Lake Tribune** gazetesinin temsilcisi olarak, Utah Cezaevinde Gary Gilmore ile görüşme yapılmasını sağlamak üzere Federal Mahkemede dava açmıştı. Earl Dorius bu duruşmayla ilgili olarak çağrılıyordu.

Hapisaneye girip mahkûmla röportaj yapılmaması için örnek olay oluşturan ve savcılığın daha önce öne sürdüğü Pell - Procunier davası artık yeterli değildi. Earl Dorius, Yargıç Ritter'in bu örnek olayı hapisaneye röportaj için girilmemesini sağlayıcı gerekçe olarak kabul edeceğini artık sanmıyordu.

5

Larry Schiller'in, Vern Damico ile buluşması Schiller'in belirli bir para önerisiyle noktalandı. Schiller, Damico'nun, Gary'nin temsilcisi olmadığını biliyordu. Fakat kesin bir öneriyle ortaya çıkınca Gary ile daha sıkı bir temas kurabilirim, diye düşünüyordu. Boaz yoluyla yaklaşımdan daha iyiydi Vern aracılığıyla yaklaşmak.

Konuşmaya başlar başlamaz Schiller bütün yayın haklarının satınalınması karşılığında 75.000 Dolar vermeyi teklif etti. Nicole'e bu paranın üçte birinin verilmesinin uygun olacağını da ekledi. Bu paranın bir kuruş fazlasını teklif etmeyeceğini, önerinin kesin olduğunu belirtti. Schiller'in, ABC'nin 40.000 Dolar teklif ettiğinden haberi vardı. Ama yine de bu tür büyük işlerde hiç belli olmaz, rakkamlar ansızın yükselebilirdi.

Schiller kendisinin Susskind gibi az peşin, bol vaatle ortaya çıkmadığını, bol peşin para ödediğini söyledi. Bu arada Schiller, Gary'nin annnesine ayrılacak paradan yarısının Boaz'a verilmesi karşısında, nasıl bir tepki uyanacağını da merak ettiğini belirtti.

Para, sözleşme, bölüşme gibi sorunlar ele alındığı sırada, Schiller sürekli Vern'in Gary ile ilgili olarak anlattığı öyküleri izlemeye çalışıyordu. Örneğin, Gary'nin kundura dükkânında çalıştığında neler yaptığını anlatırken Vern'in, «İyi ve çalışkan bir işçiydi, fakat onun iyi yanını nasıl harekete geçirebileceğimi hiçbir zaman anlayamadım,» demesi, Schiller'deki Gary imgesinde değişiklikler yaratıyordu. Eğer böyleyse ve Gary herkesi kendi çıkarına sömürmeye kalkışan bir mahkûm değilse, çevireceği filmdeki Gary sevimli olabilirdi. Schiller karşısındaki ihtiyarı da sevmişti. Vern'in kendine özgü bir şaka anlayışı vardı. Bu işi koparmalıyım, diye düşündü Schiller.

Kesin koşullarını ve para tutarını belirttikten sonra Schiller, Vern'e telefon numarasını bırakıp gitti. Ne var ki, Schiller gazete ve televizyon muhabirleri Hilton Otelinde telefonu dinleyebilirler diye başka bir telefon numarası vermişti. Walgreen's Drugstore mağazası yanındaki umumi telefon numarasını vermiş ve oraya bir sekreterini dikmişti. Para atılınca soda satan makinenin yanında sürekli bekleyen kızın Schiller'in sekreteri olduğunu kimse bilemezdi.

DESERET NEWS GAZETESİ

18 Kasım. Gary Gilmore teşebbüs ettiği intihardan kurtulmuş olarak bugün Utah Eyalet Hapisanesine ölüm cezası dosyasının sonucunu beklemek üzere gönderildi.

Tekerlekli sandalyeden alınıp hapisane aracına nakledilirken, 40 - 50 muhabir ve 10'u aşkın hastane personeli hazır bulunuyordu. Beti benzi solmuş, son derece bitkin görünen Gary Gilmore hastaneden çıkarılırken mu-

habirlere müstehcen el kol işaretlerinde bulundu.

Hapisaneye girişinde öteki mahkûmlar tezahürat yaptılar, alkış tuttular.

Gary'nin hastaneden alınıp hapisaneye götürülüşü sırasında, onu izleyenler arasında Schiller de vardı. Gary'yi yedi sekiz metre kadar yakından görebilmişti. Gerçi televizyonda da zaman zaman görmüştü ama, yüz yüze sayılabilecek ilk karşılaşması buydu. Gary'de bir katil yüzü yoktu, fakat bugün hastaneden tekerlekli sandalyeyle çıkarılırken suratından nefret okunuyordu. Hayatın tüm şansını yok etmiş olmasına duyduğu hiddetten ötürü herhangi bir kimseyi pat diye öldürebilecek gibi intikam dolu gözlerle bakıyordu. Nitekim Gilmore arabaya binerken arkasına döndü ve dişleriyle dudaklarını ısırarak sırıtıp acımasızca baktı. İşaret parmağını havaya doğru hafifçe kaldırarak onu orada hazır bulunan herkesin gözüne sokmak ister gibi salladı. Schiller, bu adam insana bıçağını sırıta sırıta sokabilir, diye düşündü.

6

Hapisaneye döndüğünde rahip Campbell, «Bir bakıma üzgünüm, çünkü giriştiğin bu sıkıntılı deneyimi sona erdiremedin kendin açından. Bir bakıma sevinçliyim, seni tekrar aramızda görmekten,» dedi.

«Merak etme, er geç yapacağım bu işi,» dedi Gilmore. «Bu dünyaya yeniden daha yüksek düzeyde biri olarak döneceğim,» diye de ekledi. Campbell'in, «Ya hapisanede gardiyan olarak gelirsen?» sorusu üzerine bastılar kahkahayı.

7

Nicole kendini tatlı ve yumuşak bir karanlığın içinde hissediyordu. Vücut diye bir şey taşıdığının farkında bile değildi. Etrafındaki her şey ılık bir karanlığa bürünmüştü. Derken, bu karanlığı küçük bir delik yırttı. Küçücük bir delik. Bu deliği tıkamaya çalıştı, fakat delik durmadan büyüdü. Bembeyaz bir delik.

Şimdi artık doktorların alınları aynalı yüzlerini görebiliyor, ama bir rüyadaymış gib önünde büyüyen aydınlık deliği örtmeye çalışıyordu.

Kathryne ve Rikki bir ara büfede bir şeyler atıştırmak için ayrılmışlardı yoğun bakım servisinin kapısından. Sue Baker oralardaydı.

Sue içeriden, «Hepinizin ağzına sıçayım, sigaramı verin,» diye bağıran Nicole'ün sesini duydu. Hastabakıcı Nicole'ü yatıştırmaya çalışıyordu, fakat yatıştıramayınca Sue'ya, «Bir bakar mısınız?» dedi.

Sue, Nicole'ü görür görmez, «Sayın hanımefendi böyle bir şeyi nasıl yapmış olabilirsin? Benim sana bu denli ihtiyacım varken, sen böyle bir girişimde nasıl bulunursun?» dedi.

Nicole, «Benim de sana ihtiyacım var, ama Gary ile birlikte olmak istiyordum,» yanıtını verdi.

«Neyse, şimdi yanımızdasın artık, seni hiç bir yere bırakmayız.»

«Gerekirse yeniden deneyeceğim.»

Nicole bir yandan yastığını yumruklayıp bir yandan da, «Böylesine cüsseli bir adama verdiğim hap miktarının yeterli olmayacağını biliyordum,» diye bağırırken, annesi içeri girdi. Kathryne, «Bak, kızım, Tanrı istemiş olsaydı, şimdi sen artık aramızda olmayacaktın. Demek ki yaşamanı istiyor,» dedi. «Ah, anneciğim,» diye Nicole boşaldı.

8

Gibbs kendi davasının soruşturmasına bakan Salt Lake'deki dedektiften bir mektup aldı. Zarfı açtığında, hastanede yatan birine ait gazetede yayınlanan bir karikatür buldu. Karikatürde hastabakıcı, «Bay Gilmore, uyanın. Kurşuna dizilmeniz zamanı geldi,» diyordu. Hastane yatağının önünde beş kişilik idam mangası vardı.

Gary'nin espri anlayışını bilen Gibbs bu karikatürü ona göndermeye karar vermişti ki, o anda radyoda, «Dr. Christensen, Gilmore'un sağlık durumu iyileşmeye devam ederse, hastaneden

ayrılıp İdamlıklar Dizisine katılabilir dedi,» haberini duydu.

Gibbs kasıkları çatlayacakmış gibi gülüyor, keşke Gary de yanımda olsa da o da gülseydi, diye düşünüyordu.

9

Hapisaneye ziyarete giden Vern, bakıma alındığı odanın camından gördüğü Gary ile telefon aracılığıyla görüştü. Gary, «Boaz'ın görevine son verirsem, sen devralır mısın işleri?» diye sordu.

Vern, «Ben ayakkabıcıyım, avukat değilim. Yapabileceğimi sanmıyorum,» dedi.

Gary, «Sendeki iş yeteneği ve bendeki zekâyla her işi yaparız,» diyerek gülümsedi.

Vern'le birlikte Brenda da gelmişti. Brenda, «Bana hâlâ kızıyor musun?» diye sordu.

«Doğrusu yaptığını beğenmedim.»

«Ben doğru bildiğimi yaptım. Sen de bildiğini yaptın. Ama seni yine de seviyorum.» Brenda bir an duraksadıktan sonra sordu. «Nasıl olur da senin gibi uyuşturucuları yakından bilen biri bu işi kıvıramaz?»

«İnan ki, işimi bitirmek istiyordum, Brenda.»

«Senin ne mal olduğunu ben bilmez miyim, Gary? Kızın öldüğünden kesinlikle emin oluncaya dek kendinden geçmek istemedin. Bütün sorun, kızın başka bir sevgiliye gitmemesi.»

«Ne yapayım, kıskanç biriyim?» yanıtını verdi Gary.

«Kızcağızın beyninin zedelenmesi tehlikesi bulunduğunun farkında değil misin?»

«Olamaz. Böyle bir şey aklıma bile gelmedi.»

«Hadi, hadi, Gary. Ben seni bilmez miyim? Beyni zedelensin ki, kimse kızın yüzüne bakmasın, diye düşünmüşsündür.»

«Haince düşünüyorsun, Brenda.»

«Malın gözü sen de.» Brenda biraz ileri gittiğini anlamıştı.

«Biliyor musun Brenda, çok şom bir ağızın var.»

DESERET NEWS GAZETESİ

Heba Edilmiş Bir Hayat

18 Kasım. Bir insanın çizdiği resimlerdeki hatlarından o kimsenin kişiliğini öğrenmek mümkün olduktan başka, çizgilerinden beynindeki herhangi bir zedelenme, akıl hastalığı ya da en azından kendine baskı yapan aşırı kaygı durumu anlaşılabiliyor. Psiko - diyagnoz alanında uzmanlaşmış doktorlar için bu saptamalar mümkün oluyor.

Gilmore'la ilgili olarak resimlerinde böylesi bir ize rastlanmadığı bildiriliyor. Ayrıca birçok tablosu incelendiğinde tutarlı, düzenli, kontrollü bir zihne sahip bulunduğu ve deliliğe ya da psikotik bir duruma rastlanmadığı görüldü.

Dennis, Gary'nin yanına artık giremeyip camın ötesinden telefonla görüşmek zorunda bırakıldıktan başka, Gary'nin kendisine karşı da pek dostça davranmadığı belli oluyordu. «Rivera'nın televizyon programında, benim idamım için artık çaba harcamayacağını mı söyledin? Doğrusu bu tutumunu beğenmedim.» Dennis o konuşmasıyla ilgili olarak zaten heyecan içindeydi. Gary bir de **London Deil Express** gazetesiyle bir İsveç gazetesinden aldığı paraya ait hesap sorup da yanlış bilgi verdiğini yüzüne vurunca işler daha da çatallaştı.

Dennis hapisten çıkarken öyle bozuktu ki, basın mensuplarıyla görüşmek istemedi.

Gazetecilerden biri, «İntihar hakkında ne düşünüyorsunuz?» diye sordu.

«Şiddetten uzak bir intihar olayı. Bakın Romeo ve Jülyet gibi zehir almışlar,» yanıtını verdi.

Barry Farrel, «Gilmore idam edilmezse dört yüz yirmi dört kadın ve erkek idam mahkûmu arasına katılmaktan başka ne yapabilir?» diye sordu.

Bu soruya Boaz, «Bunlar arasında Gilmore davranışından ötürü sorumluluğunu üstlenmek isteyen tek kişi,» yanıtını verdi.

Bir başka muhabir de, «Susskind bu olayın filmini yapacak mı?»

«Susskind çok değerli senarist Stanley Greenberg'i görevlendirdi bu iş için. Ona sorsanıza.»

«Schiller de talip mi bu işe?», diye sordu Farrel.

«Schiller beni atlayarak bir telgraf göndermiş Gary'e. Gary'nin bana karşı ters davranışının nedenlerini sezer gibiyim. Tüm teklifleri kendisine iletmediğimi düşünüyor.»

Bir başka muhabir de, «Gary'nin idam isteğini desteklemek için çaba harcadınız, şimdi hayatını kurtarmak için çaba harcamaya başladınız. Bu çelişkiyi nasıl açıklarsınız?» diye sordu.

«ABO Bağımsızlık Bildirisi yaşam hakkını teminat altına almıştır. Fakat bu teminat, ancak sistemin berbat edemediği bir yaşam için söz konusudur. Gary'nin hayatı berbat edilmiştir. Gary ölmek istiyor. Ne var ki, Nicole'le birlikte yaşama olanağı olsa hayata dönmeyi isteyebilir.»

Bu konuşması üzerine bir muhabir Boaz'a, «Evlilik haklarını öngören bir Amerikan hapisanesi adı verebilir misiniz?» diye sordu.

«Onların durumu uluslararası boyutlar kazandı. Örneğin, Meksika'ya devredebilirsiniz onları. Geraldo Rivera'nın programı gibi televizyon programlarıyla kamuoyunu Gary'nin yaşamaya hakkı bulunduğuna ikna edebiliriz. Yasama organı da elbet kulak verecektir bu işe.»

«Peki Gilmore dinler mi?»

«Nicole'le birlikte yaşamak söz konusu olunca dinler. Hem sonra, başına gelenlerden ötürü Gary o kadar çok para sahibi oldu ki, Amerikan hazinesinin memnun olmasını sağlayacak biçimde gelirinin vergisini de öder. Gary'ye biraz olanak tanımak gerek.»

«Çok âlem adamsın,» dedi Barry Farrel.
«Göreceğiz bakalım kimmiş âlem adam?»
«Göreceğiz,» yanıtını verdi Farrell.

11

Salt Lake City'den Susskind'e telefon açan Stanley Greenberg işlerin çok karışık olduğunu söyleyerek oradan ayrılmaya karar verdiğini bildirdi. Bunun üzerine Schiller'i arayan Susskind, «Bak Schiller, sen film prodüktörü değilsin, bu filmi bir gün biri nasıl olsa çevirecek. Neden anlaşmıyoruz?» diye sordu. Schiller film prodüktörlüğü de yaptığını söyleyerek teklifi reddetti. Greenberg yeniden Susskind'le konuştuğunda şöyle dedi : «Orada bu işin peşinde koşanlar artık çıldırmışlar. Ceza sistemimizin iyi çalışmadığını gösterme amacı kaybolmuş ve herkes kızın intiharı, uyku haplarını hapisaneye kimin soktuğu gibi sansasyon haberlerle ilgilenmeye başlamış.»

Susskind, Greenberg'in dediklerini doğru bulmakla birlikte, yine de bu olaya ait bir film çevirme işinin peşini bırakmaya gönlü razı olmuyordu.

DOKUZUNCU BÖLÜM

PAZARLIKLAR

1

Ertesi gün Gary konuyu yeniden açtı Vern'e. «Boaz'ın görevini devralmaya hazır mısın, Vern?»

«Bilmem ki... Hazır olmam mı gerekir?»

«Bu konuda seni tam yetkili kılmak istiyorum. Birkaç kişiye ödemem gereken birkaç bin dolara ihtiyacım var. Ayrıca yardım etmek istediğim bir çift var.»

«Bu işi kıvırabileceğim kanısındaysan, devralayım.»

Öğleden sonra Vern'e telefon eden Dennis, «Gary beni görevden atıyormuş, siz bu işi yapabilecek misiniz?» diye sorunca, Vern kesin yanıtını vermiş oldu. «En azından senin kadar yapabilirim.»

Bu telefon konuşmasından sonra birkaç saat düşünen Vern Provo'daki iki üç arkadaşını topladı. Hangi avukatı kendine yardımcı tutması gerektiğini danıştı.

Bob Moody üzerinde karar kıldılar. Vern, Moody ile konuştu. Görevi almayı kabul eden Bob Moody ile pazartesi buluşmayı kararlaştırdılar.

Vern çok önemli bir görev yüklendiğinin farkındaydı.

2

Nicole'ün sigaraları bir sorun oluyordu. Yoğun bakım servisinde bir sürü oksijen tankı vardı. Çakılan bir kibrit her yeri havaya uçurabilirdi. Sonunda, sigara içmesini sağlamak için annesiyle birlikte kantine gitmesine izin verdiler. Ana kız birbirlerine yakınlık duyuyorlardı. Gerçi Nicole hiç itiraf etmek istememişti, ama Kathryne onun gerçekten intihar etmek istemediği kanısındaydı. Sonunda Nicole annesine açıkça söyledi. «Hayatıma son vermek isteyişim yanlış bir davranışmış, anneciğim. Madem ki Tanrı da böyle istedi, hayatta kalmak istiyorum artık.»

3

Nicole'ün Utah Eyalet Hastanesinde yatırılması için hastane yetkilileri Kathryne'e kâğıtlar imzalatmak istediler. Kathryne imza etmemek için tartıştı fakat bir yararı olmadı. Yetkililer Nicole'ün kendini yönetemez ve intihara eğilimli bir kişi olduğu yolunda bir rapor düzenlemişler, Nicole de bu belgenin altına imzasını atmıştı.

Nicole imzasını attığı anda yanlış davrandığını anlamıştı. Neden bu belalı yerden çekip gitmedim, diye kızdı kendine. Artık çaresizdi. Bir zamanlar Gary'nin götürüldüğü Utah Eyalet Hastanesine tıkacaklardı onu.

Nicole bu hastaneyi iyi tanıyordu. Dr. Wood'u, koğuşlarını, yöneticilerini biliyordu. Bu hastanede 24 saat göz altında tutulan Nicole hareket özgürlüğünü kaybetmeye başlamıştı. Uyku bastırdığı halde, «Gündüz yatılmaz,» diye hemen uyandırıp yataktan kaldırıyorlardı. Özgürlüğünü yitirme korkusu zihnine bir hastalık gibi işlemekteydi.

4

Schiller havaalanına sevgilisi Stephanie'yi karşılamaya gitti. Stephanie bir zamanlar Schiller'in sekreterliğini yaptığından, uçaktan iner inmez ona, «Orem yakınlarındaki PleasantGrove'a gitmek üzere 60 km.lik yol yapalım,» demek tuhaf kaçmazdı. Schiller, Pleasant Grove'a Kathryne Baker ile konuşmak üzere gidecekti.

Schiller, Bayan Baker'le uzun bir görüşme yaptı. Salaş bir evde oturuyordu Kathryne Baker. Evde masaların üstünde toz ve kir vardı. Etrafta dolaşan çocuk sayısı da bir hayli kabarıktı. Rikki ve Sue'nun çocuklarını gördü. Komşu çocukları da dolaşıyordu evin içinde. Kathryne Baker'in en küçük kızı Angel'ı komşu çocuklarıyla karıştırdı. Schiller, Vern'le olduğu gibi Kathryne'le de hemen iş konuşmaya başladı. «Bakın,» dedi. «Kızınızın anılarına ait yayın haklarını alayım ya da almayayım işe şöyle başlamak gerekir.» Schiller başladı sıralamaya. «Önce telefon numaranızı değiştirmelisiniz ki, sizi basın mensupları rahatsız etmesinler. Sonra çocuklarınızı bir akrabanızın yanına bırakın. Ve asıl önemlisi, haklarınızı savunacak bir avukat bulmanızdır.»

İtibarını artırıcı bu tür konuşmayı epeydir duymayan Kathryne pek etkilendi Schiller'in bu teklifinden. Schiller, «Konuşmamızda paradan söz açmadan önce kendinize bir avukat bulun.» diye salık verdi.

Stephanie, Schiller'in iş konusunda ne kurt olduğunu bilirdi. Kathryne Baker'in durumunu sömürdüğünü söyledi. «Kızı daha dün intihar eden bir anneyle böyle mi konuşulur? Onun zayıf durumundan yararlanarak kadını kafakola aldın.» Stephanie'nin yanında kalması halinde Gilmore olayı ile ilgili işi kaybedeceğini anlayan Schiller, sevgilisini Avrupa'ya göndermeyi düşündü. Avrupa'daki yayınevlerine olayla ilgili yayın haklarını satmakla görevlendirebilirdi onu.

5

Haftasonunda Barry Farrel, Los Angeles'de Larry Schiller'le bir röportaj yaptı. Eskiden birlikte **Life** dergisinde çalışmışlardı.

Farrell, **New West** dergisi için yapıyordu bu röportajı. Schiller'le ilgili tatlı sözler yazmak niyetinde değildi. Fakat daha önce Susskind'le konuşmuş ve onun bu işin parasal portesi hakkındaki düşüncelerini pek beğenmemişti. Susskind ileride Gilmore filminden on beş milyon Dolara yakın para yapmayı tasarlarken, bu olaya ait hakları satın almak için çerez parası kadar az bir şey teklif ediyordu. Sonunda Farrel, Schiller'in bu gibi işlerde daha gerçekçi olduğunu düşündü. Ve fazla niyetli olma-

dığı halde, Schiller hakkında iyi sözlerle süslenmiş bir yazı çıktı ortaya.

6

Schiller radyolarda konuşma yapmaya çağrılmıştı birkaç kez. Yavaş yavaş basının da kendine doğru yaklaştığını seziyordu. **Los Angeles Times** gazetesinden Ed Guthman'la temasa geçti. Gazetesine idam cezasının infazından biraz önce iki bin kelimelik bir yazı vereceğini söyledi. Buna karşılık gazetesinin Schiller'den birinci sayfasında söz ederek Gilmore olayının haklarıyla ilgili girişimlerini kamuoyuna açıklamasını istiyordu.

Bu arada **Los Angeles Times**'ın ceza davalarında uzman bir muhabirini kendisine yardımcı olarak vermesinin iyi olacağını ekledi.

7

Bob Moody, Vern'le karşılaştığında, kendisine bir yardımcı avukat gerekeceğini söyledi ve bunun Ron Stanger olmasını önerdi. Vern itiraz etmedi. Fakat Stanger'i gördüğünde çok genç bulduğundan, böyle bir davadaki rolünün ne olabileceğini kuşkuyla karşıladı. Moody buna karşılık, kafasının cascavlak olması nedeniyle yaşlı göründüğünü, oysa Stanger'le aynı yaşta olduklarını belirtince, bir gülüşme koptu aralarında.

Para kazanmak için kullanılabilecek saatleri, bir insanın kendi yeteneklerini denek taşına vurmak için kullanması kuşkusuz büyük bir lükstür. Fakat Moody böyle bir davayı üstlenmenin kendisiyle ilgili sonuçlarını da düşünmeden edemezdi. Şimdiye dek ağır ceza davasına girmemişti hiç. Bunun altından acaba kalkabilir miyim, diye düşündü. Hem Mormon mezhebine dahil olup, hem de ceza avukatı olmanın bir sakıncası elbet yoktu. Ne var ki, birçok Mormon mezhebi mensubunun Gilmore davasını almasından rahatsız olması da olasıydı.

8

Vern ertesi gün, Moody'nin ve Stanger'in yazıhanelerinden mektuplaşmada kullandıkları başlıklı kââğıtlardan birer tane

alıp Gary'ye götürdü. «Bak Gary, bu avukatlar buranın insanları,» dedi. «Senin haklarını sonuna dek savunacaklarından eminim.»

Gary, «İdam cezası konusundaki düşünceleri nedir?» diye sordu.

Vern bu konudaki düşüncelerini tam olarak bilmiyordu. Fakat Gary'ye, «Bu konudaki düşünceleri ne olursa olsun seni savunurlar,» diye tekrarladı.

Az sonra, Moody ve Stanger birlikte hapisaneye geldiler. Camlı odanın dışından Gary ile telefonda görüştüler. Moody idam cezasının etkisine inanmadığını anlatmaya çalışırken, Stanger doğrudan doğruya idam cezasına karşı olduğunu belirtti.

«Peki, benim verdiğim talimatı yerine getirecek misiniz?» diye sordu Gary.

Bu soruya Ron, «Evet seni temsil etme görevini üstleniyorum,» yanıtını verdi.

Bob da, «İşin içine inançlar karıştırılacak olsa, savunmasını üzerimize alabileceğimiz fazla insan bulamayız,» dedi.

Yine de Gilmore bu söylediklerini yazıya dökmelerini istiyor, çünkü genel olarak insanoğlundan ve özel olarak da avukatlardan kuşku duyuyordu. «Sizin şahsınıza karşı bir şey demiyorum, çocuklar, ben genellikle avukatları sevmem,» diyordu. Bir yandan da geğiriyordu. Bomboş bir midenin yakınmalarıydı bu sesler. Çünkü Gary açlık grevindeydi.

9

Dennis, «Vern'le konuştum, beni görevimden atmışsın,» dedi.

«Evet, doğru. Gerald Rivera ile televizyonda yaptığın konuşmayı beğenmedim. Bir de gardiyan hakkında cahil sözcüğünü kullandın.» Gary bu sözlerin ardından ağzını alabildiğine açarak esnedi.

Gary yaptığı hizmetlere karşılık idam günü için ona da davetiye göndereceğini söyledi. Dennis, «İdam edilişini görmek istemiyorum,» yanıtını verdi.

ONUNCU BÖLÜM

SÖZLEŞME

1

Schiller, Salt Lake'den ayrılıp Provo'da bir karargâh kurmayı uygun gördü. Üniversite Caddesine bakan, genellikle yolculuk edenlerin kısa bir süre için tuttuğu tek katlı evden görülen dağın tepesinde yavaş yavaş kar birikiyordu.

Schiller hem Robert Moody ile, hem de Bayan Baker'in avukatı Phil Christensen'le randevu saptadı. Schiller, Gary'ye 50.000 Dolar, Nicole'e 25.000 Dolar vermeye razı olduktan başka, Christensen'in talebi üzerine April'ın hastane bakım giderleri için de 5.000 Dolar vermeyi kabul etti.

2

Susskind'e Moody ve Stanger telefon açtılar, Dennis Boaz'ın görevinden atıldığını bildirdiler. Onlar Susskind'in bu konuya karşı ilgisini kaybetmediğini, Susskind de telefon eden avukatların güvenilir ve bir iş için rahatlıkla konuşulabilecek kişiler olduklarını anladı. Susskind aslında bu işten 150.000 Dolar toparlayabileceklerini söyledi.

Newsweek dergisinin 29 Kasım tarihli sayısının kapağında Gary Gilmore vardı. Üzerinde de ÖLME İSTEĞİ yazısı yer almıştı. Moody dergideki bu yazının üstlendikleri işin parasal

yanına güç kazandırabileceğini düşündü. Moody, Susskind'e telefon ederek devreye girebileceğini hatırlattı ve Gary'nin işlerinde dizginlerin Vern'in elinde bulunduğunu söyledi.

Susskind telefonda Larry Schiller'i eleştirdi. «Film prodüktörlüğü konusunda Schiller'le aramdaki fark birinci lig takımıyla bir amatör okul takımı arasındaki gibidir.» Bu sözün Schiller'e aktarılması üzerine Schiller, «Doğrudur,» dedi. «Ancak sahada birinci lig takımı gözükmedi, okul takımıysa oyunu oynamaya başladı bile.»

3

Susskind telefonla Schiller'i aradı. «Söylesene bana, neden birbirimizle mücadele edip duruyoruz? Bu işin fiyatını neden artırıyoruz?» Susskind devam ediyordu konuşmasına. «Sen orada sahadaki yerini almış durumdasın. Bense burada, New York'tayım. Los Angeles'te yakında yeni bir prodüksiyon firması kuruyorum. Bu firmanın ilk işi ortaklaşa yapacağımız Gilmore öyküsü olsun.» Schiller ise verdiği yanıtta, «Seninle film yapmak isterim, fakat bunu değil,» yanıtını verdi. «Bu işi ayrı tutalım.»

Schiller öyle heyecanlanmıştı ki burun deliklerinin gıdıklandığını hissetti. Gençken duyulan cinsel ilişki beklentisi gibi bir şeydi.

Telefonu kapadıktan sonra Gary Gilmore işiyle ilgili yayın haklarını tümüyle ele geçirme ihtirasıyla yanıp tutuştuğunu farketti. Üstlendiği ekonomik ya da yaratıcı işlerde hiçbir zaman böylesine bir ateş yanmamıştı içinde. Neden olduğunu bilmiyordu, fakat böyle bir şey duyduğu kesindi.

Şu andan itibaren her kuruş için kafasını çalıştırmak zorunda olduğunu düşündü.

Schiller Şükran Günü nedeniyle Stephanie'yi alıp kıyı bölgesindeki La Costa'ya gitmek istiyordu. Epey süredir çocuklarını görmemişti. Ayrıldığı eşi Judy olmadan ilk kez çocuklarıyla bir araya gelecekti. Oraya 26 Kasım bayram gününden 24 saat önce ancak gidebilmişti. Derken, Moody'den bir telgraf aldı. «Yarın öğleden sonra seni Gary ile hapisanede görüştürebileceğiz,» deniyordu telgrafta. «Şans bir daha ele geçmeyebilir. Şimdi tam zamanıdır.»

4

Gibbs, elime geçen günlük mektup sayısının ne kadar çok olduğunu dünyada tahmin edemezsin. Günde 30 - 40 mektup. On beşlik, on altılık piliçlerden bir yığın mektup alıyorum. Bilirsin, yakışıklıyımdır. Bende şeytan tüyü mü var, bilmem. Bir de, inanmazsın, ne çok hırıstiyan ve bağnaz dindar var bu dünyada? O denli çok İncil gönderildi ki bana, bu kutsal kitaplarla bir kilise açabilirim. Biri de ne yazsa beğenirsin? Senin yerinde olmak isterim, diyor. Benimle yer değiştirmek istiyormuş. Ona bir mektup yazıp, «Kardeş, sanırım, pırıl pırıl bir sabah, pazartesi günü sabahı, gelip seni alacaklar,» diyeceğim. Neft yağı sürmüşler gibi kaçar sanıyorum.

Bana bak, idamı izlemek için beş kişiyi çağırmaya hakkım varmış. Seni çağırmak isterim. Böylece şahsen 'hadi eyvallah' demiş olurum sana. Bana bildir...

Gibbs, benim için ilk kez olacak bu, dedi kendi kendine. Düğüne, doğum gününe, mezuniyet gününe çağrılmıştım ama idam gününe hiç davet edilememiştim.

Şu cevabı yazdı : **«Orada bulunmamı istersen, orada olurum.»**

5

Moody ve Stranger, Schiller'in cezaevine girip Gary ile konuşabilmesi için yol hazırlıyorlardı. Gary'nin yaşam öyküsünden kazanacağı paraların vergi işleri için bir danışmana ihtiyaçları bulunduğunu, hapisane yetkililerine kabul ettirdiler. California'dan Schiller adında birini getirtiyorlardı sözde. Her ihtimale karşı «danışman» demişlerdi. Kelime anlamı açısından yalan değildi. Schiller bir «danışman»dı.

Schiller cumartesi sabahı erkenden Salt Lake'e gelmişti uçakla.

Gardiyan hapisane kapısına gelen Larry Schiller ile on dakika telefonla konuştuktan sonra içeri salıverdi. Larry içeri girdikten yedi sekiz metre ötede hemen Gary Gilmore'u buldu kar-

şısında. Tabii, camın ötesinde. Vern, Moody ve Stanger de oradalardı. Üçü de sırıtıyorlardı Schiller'e. Sonunda onu içeri sokmayı başarmışlardı.

Vern, Larry'yi tanıştırdı. Schiller üzerindeki pardösüyle oturdu Vern'in Gary ile konuşmak için kullandığı sandalyeye. Gary küçücük bir cam pencerenin arkasındaydı. Gözleri birbirininkine kilitlendi. Schiller, bu adam gözlerini insanın zihnine çakmaya niyetli, dedi içinden. Bu adama dünyadaki tek güç merkezi sanki oymuş gibi hitap etmek zorunda kalıyordu insan.

Schiller zekâ yarıştırma işlerinde geri kalmazdı. Hatta bu tür yarışmalarda kendini hep avantajlı da sayardı. Tek gözü görürdü Schiller'in. Öteki gözü öylece bakardı ama boşluğa bakar, hiçbir şey görmezdi.

Gary bir ara onu öyle süzmeye başlamıştı ki, Larry bir an için kendini mahkûm, Gary'yiyse dışarıdan konuşan adam sandı.

«Bob ve Vern **danışmanlık** nedeniyle buraya geldiğimi sana söylemişlerdir sanırım,» dedi Schiller gülümseyerek. Danışmanlık sözcüğünü anlamlı biçimde söyleyince, Larry ile Gary gülümsediler karşılıklı olarak. O sırada bir gardiyan dolaştı oralarda. «Bu,» dedi Gilmore. «Sürekli olarak buralarda dolaşan iki gardiyandan biridir, endişelenme.» Gary'nin çevresinde kurduğu hakimiyete şaştı Larry. Son olarak bir hafta önce hastaneden çıkarken görmüştü Gary'yi. Vern, Gary'nin açlık grevinde olduğunu söylemişti. Fakat hiç belli değildi. Hem daha sağlıklı, hem daha sakin görünüyordu.

Gary, «Filmde beni kim canlandıracak?» diye sordu. Larry bir şey söylemeden Gary, «Hoşuma giden bir aktör var,» dedi. «Adını anımsayamıyorum. **Bana Alfredo Garcia'nın Kellesini Getirin** filminde oynamıştı. Beni onun canlandırmasını isterim.»

«Sözünü ettiğin aktör Warren Oates galiba,» dedi.

«Anlaşmamızın bir maddesine bu koşulun konulmasını istiyorum.»

«Önce güzel bir senaryo yazmayı mümkün kılacak malzeme toplayalım ki, aktörden sonra söz edelim,» önerisinde bulundu Schiller. Fakat Gary diretiyordu aktör üzerinde. Sonunda Schiller bu konuda söz veremeyeceğini söyledi. «Doğruyu söyle bana, kimi isterdin aslında?» diye sordu.

«Gary Cooper,» dedi Gary Gilmore. «Zaten bana Gary adını bu yüzden vermişler.»

Bu yanıt aralarındaki soğukluğu giderince Schiller sordu. «Küçükken ne olmak isterdin?»

«Gangster olmak isterdim,» yanıtını verdi Gilmore. «Ünlü serserilerden biri olmak isterdim.» Küçükken eşkiyalık yaptığını, bir yerden öteberi kaldırıp başka bir yerde soygun yaptıklarını söyledi. Bir defasında arkadaşıyla birlikte bir otomobil hırsızlığı yapmışlardı. Polisler yakalamak için yarım saat harcamışlardı. Bunu anlatırken gözleri parıldadı. Sanki güzel bir kız tavlamanın sevincini yaşıyordu polisleri arkasından koşturduğunu söylerken.

Kırk beş dakikalık konuşmadan sonra Schiller, «Ben kendim hakkında sana epey şey anlattım. Sen de kendin hakkında bana bir şeyler anlattın. Tekrar görüşebileceğimizi sanırım. Sana hizmet sunup sunamayacağım konusunda kararını bildirirsin,» dedi.

«Gitmem gereken bir yer mi var?» diye sordu Gary.

«Hayır, ama burada beni uzun tutmazlar herhalde.»

«Ne münasebet. İstersen bütün gece seni alıkoyabilirim.»

«Sahi mi?»

«Tabii ya, bazen ben ve Vern altı saat falan konuşuruz burada.»

Gary'nin duruma ne derece hâkim olduğunu bir kez daha farketmişti Schiller. Arada bir gardiyanlara, «Benim haplarımı getirdiniz mi?» diye soruyordu. «Kahvem nerede?» diyordu. Söyleyiş biçimi «Kahvemi getirin» der gibiydi. Tıpkı «Alfredo Garcia'nın kellesini getirin» der gibi.

Kahveyi getirmeleri gecikince Gilmore birden bağırdı. «KAHVEM NEREDE KALDI?» Schiller, Gary'nin birazcık sinirlendiğini sezmişti, ama bu kadarı da fazlaydı artık. Gilmore'un, Vern ya da avukatların üzerinde kötü etki bırakır mıyım, diye bir endişesi olmadığını gördü Schiller.

Gardiyan birkaç hap getirdi. Gary, «Bir saat on beş dakikadır beni bekletiyorsun,» diye çıkıştı. «Bilmiyor musun? İlacımı istedim mi verilmesi gerekir. Bu bir kuraldır. Siz insanlar kuralları hem koyuyorsunuz, hem de uygulamıyorsunuz.» Schiller,

Gary'yi konuştuğu camlı odadan hücresine götürürler diye korktu bu çıkışları üzerine.

Kahvesini getirdiler. Kahveyi karton bardakta getirdiler diye çıkıştı bu kez. «Hapisane yönetmeliğine göre, bu kahve fincanları kartondan olamaz,» dedi. «Bunlar benim kurallara uygun olarak cezamı çekmemi istiyorlar, kurallara uygun olarak yatağa yatmamı, kurallara uygun olarak idam edilmemi istiyorlar. Fakat kendi keyiflerince kuralları bozuyorlar.» Söylenmesi on dakika kadar sürdü. Schiller'e, Muhammed Ali'yi anımsattı. «Muhammed Ali de, acaba çevrem benim hakkımda ne düşünür, diye hiç aldırmaz.» Schiller, Gary'ye, «O iki kişiyi gerçekten öldürdün, değil mi?» dedi. «Elbet, ben öldürdüm onları,» yanıtını verdi Gary içi burkulmuş gibi. «Biliyorsun, nasıl olsa benim öldürdüğümü.» Schiller «Onları öldürdün,» diye tekrarladı. Fakat bu yineleyişte kızgınlık ve soğukkanlı öldürüş arasında bir fark bulunduğunun belirtilmesi isteniyor gibiydi. Gilmore ikinci kategoriye giriyordu. Karton bardakta kahve verdi diye hiç yoktan adam öldürebilirdi.

Schiller aralarında bir soğuk havanın estiğini farketti. Tatsızlığın sohbeti zedeleyeceğini düşündü. «Akşam oldu. Yemek zamanı geldi. Yemekten sonra gelmemi ister misin?» diye sordu Schiller. «Tabii, tabii, bütün gece oturur konuşuruz.» Soğukluk birazcık giderilmişti. Schiller hapisten çıkarken düşünceliydi. Bu adamla başımız dertte. Oturup doğru dürüst röportaj yapılabilecek tipte bir adam değil.

6

Schiller'in görüşmesi sürdükçe, Moody ve Stanger oyunlarının ortaya çıkması olasılığından huzursuzluk duyuyorlardı. Gerçi Schiller'i lafı fazla uzatma diye zorlayabilirlerdi, fakat Gary konuşmaktan zevk alıyor, kendini anlatmaya doyamıyordu. Telefonu kulağına dayayan Schiller olduğundan, avukatlar ne konuştuklarını da duyamıyorlardı. Schiller'in ağzından tek tük sözcük çıkıyordu. Asıl konuşmayı yapan Gary'di. Bir de şu vardı: Arada bir sözleşme falan imzalanmadan Gary para karşılığında verebileceği bilgileri uluorta anlatıyor olabilirdi.

Gary hiç kimseyle böyle rahat konuşmamıştı. Vern de bunu doğruladı, «Seni sevdi galiba,» dedi Schiller'e. Derken telefon bağlantısı kesildi. Gary kızdı. Schiller ise, «Nasıl olsa konuşacak daha vaktimiz olacak,» diye araya girdi. Öte yandan Moody, «Gary, bak, biz sözleşmeyi hazırladık,» diye haber verdi. Gary de, «Sözleşmeyi daktiloya geçirin, ben bir göz gezdireyim, sonra da imza ederim,» dedi.

Schiller gittikten sonra Gary, Vern'e, «Sence yaptığımız seçim doğru mu?» diye sordu.

«Bilmem, ama Schiller'i seçmekle iyi ettik sanırım,» yanıtını verdi Vern.

«Susskind için ne düşünüyorsun?» Gary bu sorusunu kendi yanıtladı. «Schiller'i beğeniyorum. İş anlayışı hoşuma gidiyor.»

Cumartesi gecesi ve pazar sabahı Schiller, Moody ve Stanger sözleşme taslağı üzerinde çalıştılar. Hatta avukatların o pazar kiliseye gitmeyişleri şakalaşmalara yol açtı. Pazar öğleden sonra sözleşme hazırdı.

7

Moody ve Stanger bir parça dinlendikten sonra pazar öğleden sonra hemen hapisaneye gittiler. Cam bölmedeki telefonda konuşarak sözleşme koşullarını görüştüler. Gary fazla değişiklik yapılmasını istemedi, fakat mektuplarının istenmesine kızdı. Kalemini çıkararak mektuplar maddesini çizdi ve Nicole'le görüşmeden bu konuda karar veremeyeceğini belirtti. Avukatlar itiraz etmeye kalkıştılar. «Bu mektuplar artık senin elinden çıkmış durumda, Nicole'e ait mektuplar onlar artık,» dediler.

«Olsun, ama benim onayım olmadan onları kimse okuyamaz, anladınız mı?» yanıtını verdi.

Schiller sözleşme konusundaki yanıtı beklerken sabahın 3'ünü etmişti. Avukatlarsa onun o saate dek bekleyeceğini akıllarına getirmediklerinden, akşam saat 8,30'da hapisten çıktıkları halde Schiller'e sonucu duyurmamışlardı.

8

DAN! DAN!

Gerçek bir gümbürtü bu!

Bayan Bessie Gilmore, 36 yaşındaki oğlu Gary Gilmore'un idamının yer alacağı Utah Cezaevine teşrifinizi rica eder.

Saat : Şafak sökerken

KULAKLIK VE MERMİ SAĞLANMIŞTIR

Bu kartla birlikte Gibbs'e bir de mektup geldi.

Pek yakında cebim mangır görecek. Tomar tomar dağıtacağım. Sana da 2000 Dolar kadar vermek istiyorum. Lütfen hayır deme. Sana nasıl veriyorsam öylece kabul et, yani dostça. Ve de enayilik etme, çünkü sana vermesem başka birine vereceğim.

AÇLIK GREVİ

ON BİRİNCİ BÖLÜM

AF KURULU

1

Earl Dorius nasıl çözeceğini bilmediği bir durumla karşı karşıyaydı. Cezaevi yetkilileri, Gilmore'un başladığı açlık grevine nasıl son verdireceklerini bilemiyorlardı. Mahkûma zorla yemek yedirmek, zorla ilaç vermeyle eş tutuluyordu. 1973 tarihli bir Yüksek Mahkeme kararı bu doğrultuda bir karar almıştı.

Bununla birlikte bazı istisnai durumlar söz konusu olabilirdi. Earl gardiyan Smith'e bir mektup yazdı ve hapisane sorumlularının hapiste düzeni sağlama yetkileri bulunduğunu ve herhangi bir intihar girişiminin, bu düzenin korunmasıyla bağdaşamayacağını bildirdi.

Bu arada **Salt Lake Tribune** gazetesinden Holbrook, Earl Dorius'a, Gilmore'un hapisanede demeç veremeyeceği yolundaki kısıtlamanın geçici olarak kaldırılması için yargıç Ritter'e yeniden başvuracağını bildirdi.

Ünlü Pell - Procunier davasının bir örnek olay oluşturmakta devam edemeyeceğini artık anlayan Earl, bu soruna mı bir çö-

züm bulacağını, yoksa Gilmore'a zorla gıda verme sorununu mu çözümleyeceğini şaşırmıştı. Bu arada yargıç Ritter, **Tribune** gazetesinin hemen o gün Gilmore'la konuşmaya bir muhabirini gönderebileceği kararını vermişti.

2

Muhabir hapisaneye girdiği zaman Schiller oradaydı. Schiller için bu bir sürpriz oldu. Gary ile **Newsweek** dergisinde onunla ilgili olarak çıkan yazıyı görüşüyordu. Böylece Gilmore'un ününü yayma konusunda bir merakı olup olmadığını öğrenmek amacındaydı. Bu nedenle **Newsweek** dergisinin Gary tarafından yazılmış olarak gösterdiği bir iki dizeden sözetti ve güzel dizeler olduğunu söyledi. Gary gülerek, «Bunlar Shelley'in bir şiirinden, 'Duygulu Ağaç'tan' alınmış dizeler,» dedi. «Allah kahretsin, **Newsweek** dergisinin aptallığı bu. Bu dizeleri bilenler benim sahtekârlık yaptığımı sanacaklar.»

Schiller birden, «Nicole'e yazdığın mektupları alamazmışım diye bir maddeyi neden ekledin sözleşmeye?» diye sordu. «Biliyorsun ki, o zaten hastanede. Onunla temas etmeme olanak yok. Neden koydun bu maddeyi?»

«Schiller,» diye sözünü kesti Gary. «Dr. Woods Nicole'le temas etmemi engelliyor. Bu yüzden açlık grevine başladım. Ne yap yap Nicole'le beni görüştür. Eğer bunu yaparsan mektuplarım için sözleşmedeki maddeyi değiştirebilirim. Beni onunla konuşturamazsan, mektupları vermem sana.»

Schiller bu teklif karşısında şaşırmadı. Zaten Gilmore'un açlık grevine umutsuzluktan ötürü değil de, bir isteğini elde etmek için başladığını anlamıştı. Schiller, para ve ün Gilmore'u acaba baştan mı çıkarıyor, diye düşünmekten kendini alamadı. Çünkü onun bu tutumu ve açlık grevi hapisanedeki öteki mahkûmları da aynı yola itebilirdi.

Schiller bunları aklından geçirirken, içeri gelen gardiyan **Salt Lake Tribune**'dan Gus Sorensen'in geldiğini haber verdi. Muhabir yargıç Ritter'in izniyle gelmişti. Gilmore'la görüşme yetkisi vardı.

Schiller'in tepesi attı. Fakat bozuntuya vermedi. Moody ile Stanger'e, «Müdahale etmeyelim, bırakalım konuşsun gazeteci Gary ile,» dedi. «Bize de yararı olabilir bu konuşmanın. Hem zaten biz buraya bir adamın idam edilişini izleyelim diye gelmedik buraya. İdama mahkûm bir adamı anlamak için geldik.» Sorensen'i karşılamak için ayağa kalktı Schiller. «Bay Sorensen, istersek, Gilmore'a sizinle konuşmamasını söyleyebiliriz. Fakat bu bizim de yararımıza olmaz.» Evet, olmazdı. Schiller **Salt Lake Tribune** gazetesine düşman etmek istemiyordu. Yerli bir gazetede kendinden ve Gilmore olayından söz edilmesi, AP ve UPI gibi haber ajanslarında adının boyutlarını büyütebilirdi. Hem sonra, Sorensen, Utah eyaletinin en güçlü ceza davaları muhabiri sayılıyordu.

Fakat yine de Schiller bazı rizikoları göze almak istemiyordu. Şöyle ki : Gilmore intihar edecek olsa, bugün yapılan önemsiz bir röportaj yarın birden çok önemli bir yazı oluverir, Gary'nin son sözlerini oluştururdu. Bu nedenle bazı kurallar saptamak gerekiyordu.

Sorensen'in gazetesine telefon edip, «Adam, Gilmore'un yaşam öyküsüne ait yayın haklarını satın almış, kendisi hazır bulunmadan konuşturmak istemiyor,» dediğini açıkça duydu Schiller. Ama yine de soğuk terler döküyordu. O sabah Vern'e 52.000 Dolarlık bir çek vermişti. Eğer Gary ikili oynarsa, Schiller'in alabileceği bir önlem yoktu. Bu arada Sorensen gazetesiyle konuşmasını sürdürürken, «Bilmem ki. Adam için iyi diyen var, kötü diyen var,» dediğini duydu. Schiller hemen telefon açıp Sorensen'in yazı işleri müdürüyle konuştu. «Bakın, ben basının bu konudaki yayınlarını durdurmak niyetinde değilim. Sorensen'in Gary ile konuşmasına bir itirazım yok. Ancak, yaşam öyküsüne ait hakları satın aldığım için, Sorensen'in yazısı yayınlandıktan sonra, bu yazının haklarının da bize ait olması için haber veriyorum.» Bunun üzerine **Tribune** gazetesi genel yayın müdürü kendi avukatlarıyla görüşme gereksinimini duydu. Bu arada Schiller durumu Gary'ye anlattı. «Bu röportaj bizim avantajımıza olabilir, fakat cinayetleri anlatma,» diye uyardı. «Ona, ancak hapisanedeki koşullardan, açlık grevinden, nedenlerinden sözet. Önemli bir şey anlatma.» Schiller, Gary'ye çenesini kaşıyarak

sinyal vereceğini söyledi. «Eğer çenemi kaşımazsam söylediklerinin bizce bir zararı yok demektir. Özellikle hayatına ait bir şey anlatma. Çünkü bütün dünyanın ilgilendiği şey senin özel yaşamın.»

Schiller görüşme sırasında Sorensen'in yanında oturdu. Ancak tek bir telefonla konuşulduğundan Gary'nin ne dediklerini duyamıyordu. Fakat Sorensen'in sorularından klasik bir muhabir olduğunu, Gary'nin hayatına ilişkin bir şey öğrenmekten çok, gazete başlığına çıkacak ilginç birkaç cümle peşinde koştuğunu anladı. Zaten Gary'ye de güven duyuyordu.

Sorensen röportajı bitirdikten sonra Schiller onunla birlikte çıktı. Cezaevi girişinde bir muhabirler ordusu toplanmıştı. Sorensen'i tanıyordu bütün muhabirler. Onun Gary ile röportaj yaptığını duymuşlardı. Şimdi Schiller'in foyası meydana çıkacaktı. «Sen kimsin?» diye soruyorlardı Schiller'e. Sorensen hiçbir açıklamada bulunmadı. Böylece Schiller'in yaptığı efendiliğin bedelini anında ve mahallinde ödemişti. Larry Schiller gazetecilere ne diyeceğini şaşırarak bir emlak komisyoncusu olduğunu söyledi. İnanmadılar tabii. Onu tanıyanlar yuhaladı. Schiller baktı ki, basını kızdıracak, bir film prodüksiyonu için haklar satın almaya geldiğini söyledi. Moody ile Stanger ona kızdılar. «Herif önce emlak komisyoncusuyum, diyordu, şimdi de yanına film prodüktörü sıfatını ekleyiverdi.»

DESERET NEWS GAZETESİ

Gilmore'un Çevresinde Karnaval Havası Esiyor... Film Yapım Hakları Satılıyor

29 Kasım. Utah Eyalet Cezaevinde pazartesi gecesi sirkleri andıran bir hava içinde, basın mensupları, avukatlar, yayınevi temsilcileri, röportaj, film ve kitap hakları peşinde etrafı kolaçan ediyorlar.

3

O gece televizyonda Schiller'i gören Dorius çileden çıktı. Hapisane sorumlularına, «Ben **Tribune** gazetesine izin vermemek için şeyimi yırtıyorum, siz film prodüktörünü hapisaneye sokuyorsunuz,» diye çıkıştı.

Earl Dorius açılacak davaların sonu artık gelmez diye korkmaya başlamıştı. Muhabirler hapse akın etmeye başlarlarsa, Gilmore'un basına söylemeyeceği şey yoktur, diye düşündü.

4

DESERET NEWS GAZETESİ

Utah, 28 Kasım. İdam mahkûmu Gary Gilmore Utah Af Kuruluna gönderdiği mektupta, «Hadi artık, bu işi bitirelim, korkaklar...» dedi.

Gilmore idam mangası önünde cezanın hemen infazını istedi ve, «Sizin affınıza kalmadım,» diye konuştu.

Gilmore'un salona getirilişini görmek için herkes sandalyelerin üzerine çıkmıştı. Gilmore'un ayaklarına zincir bağlanmıştı. Schiller bir ortaçağ filmi görür gibi oldu bu görünüm karşısında.

Schiller bugün Gary hakkındaki izlenimini yine değiştirmişti. On günlük açlık grevinden ötürü Gary'nin yüzü solgundu; soğukkanlı katil görünüşü yoktu. İstediği maskı atıp yenisini yerleştirebiliyor yüzüne, diye düşündü Schiller.

CBS ve NBC televizyonu muhabirlerinin konuşmaları Schiller'i rahatsız ediyordu. Gilmore'dan nefret ettikleri belliydi. Yerli basın mensuplarından biri mırıldanıyordu. «Şu pis maymunun çektiği ilgiye ne demeli?»

GILMORE : Utah Valisi Rampton'un kendisine yapılan baskılar sonucu, buraya getirildiğim kanısındayım. Bu yüzden Valinin baskılara boyun eğen bir korkak olduğu sonucuna vardım. Bana verilen ceza kararını kabul ettim. Zaten yaşamım boyunca hakkımda verilen kararları kabul etmek durumunda kaldım hep. Bu konuda bir seçeneğim olduğunu bilmiyordum. Utah halkı hem ölüm cezası veriyor, hem de uygulanmasını istemiyor. İdama mahkûm edilmeyi, tıpkı on yıllık ağır hapis ya da otuz günlük hafif hapis cezası gibi kabul ettim. Ben bu kararı ciddiye almıştım. Bir şaka olarak kabul etmedim.

ACLU'dan Bayan Shirley Peddler de bu tiyatro oyununda rol oynamak istiyor. Bu örgüttekilerin yaşamları boyunca ciddi bir iş yaptıkları kanısında değilim. Bu nedenle Salt Lake kentinin saygıdeğer kişileri ve hahamları dahil, şuradakilerin hepsinin canı cehenneme! İşte hayatım, işte ölümüm, hepsi bu kadar. Ölümüme karar veren mahkemelerdir ve bunu kabul ediyorum...

BAŞKAN : Siz hakkımızda istediğinizi düşünmekte serbest olmakla birlikte biz korkak değiliz. Ve bu dava üzerinde vereceğimiz karar için sizin isteklerinizi değil, Utah eyaleti yasalarını hareket noktası olarak alacağız... Richard Giaque burada mı? Evet Bay Giaque, sizden gelen dilekçenin her satırıyla aynı fikirde değiliz, fakat aralarında sağlam olanları da var. Evet, şimdi söz sırası sizde. Buyurun...

GIAQUE : Sayın başkan, Af Kurulunun yetkilerine değinmek istiyorum. Kurulunuzun karar yetkisi olmadığı noktalar, mahkemeler tarafından karara bağlanıncaya kadar, idam cezasını durdurma yetkinizi kullanmanızı isteyeceğim. Bu konuda işe Gilmore açısından değil, toplum açısından bakmalıyız. Gilmore'un yasal haklarını ihmal etmesine izin vermemeliyiz.

Az sonra Af kurulu oturumuna ara verdi. Gilmore dışarı çıkarıldı, fakat salondakiler yerlerini kaybetmemek için kıpırdamadılar.

Bu arada Earl Dorius basın mensupları, televizyon kameraları yüzünden güvenlik önlemi alınamadığına hayıflanıyor, gardiyanlara bu konuda tam yetki verilmeyişine şaşıyordu. Bütün bu olanlar arasında Earl, Gilmore'un davranışlarının şov yapma amacı taşımadığını sezdi.

6

Hapiste Gibbs'in televizyondan duruşmayı izlemesine izin verdiler. Gary Af Kurulu üyelerine «korkaklar» diye hitap edince, öylesine güldü ki, yanındaki aynasızlar ona tuhaf tuhaf baktılar.

Gary davayı 2'ye karşı 3 oyla kazandı. Televizyon haberlerinde idamın infaz gününün 6 Aralık olabileceğine değindi. İlk karar 7 Ekimde verildiğinden ve kararın da 60 günde yerine getirilmesi gerektiğinden, 6 Aralık günü olasılığı kuvvet kazanmıştı.

DESERET NEWS GAZETESİ

30 Kasım, Salt Lake. İdam cezasına karşı, Ulusal Koalisyon Birliği, Utah Af Kurulunun kararını sert biçimde eleştirdi.

ON İKİNCİ BÖLÜM

HÜKÜMETİN GÖRDÜĞÜ HİZMET

1

Earl, Gilmore'e karşı gerçi takdir duygusu beslediğini söyleyemezdi, ama Af Kurulu oturumundaki davranışlarından ötürü gözüne girmişti. Adam açlık grevi yapıyor, buna rağmen kafası çok iyi çalışıyordu. Earl Dorius, Gilmore hakkında yeniden iyi biçimde düşündüğüne bir bakıma sevindi. Çünkü intiharıyla sansasyon yaratmış, o sıralar gözünden düşmüştü. Şimdi Gilmore'un kaybettiği itibarını kamuoyu önünde yeniden kazanmaya çalıştığı kanısındaydı.

Ne garip, diye düşündü Dorius. Gerek kendisi, gerekse Gilmore aynı hedef için çaba harcıyorlardı. Bir an önce idam! Bu arada Gary Gilmore olayının belki elli yıl sonra bile yazılacak bir konu olduğunu, böyle bir olay üzerinde çalışma fırsatının bir daha çıkmayabileceğini düşündü.

Son yıllarda ABD Yüksek Mahkemesi davalarda en zayıf tarafı hükümetin, belediyenin ve yerel kurulların oluşturduğu kanısına varmıştı. Bu kamu kuruluşlarının saygınlığını yeniden yüceltmek için, Gilmore davasında başsavcılık canını dişine takarak çok iyi çalışmalıydı.

2

Earl Dorius, Gilmore'un intihar etmesine olanak veren uyku haplarının cezaevine sokulmasına içerlemişti. Sam Smith'le arası

iyiydi; ona Gilmore'un elden geldiğince kimseyle görüştürülmemesini tembih etmişti. Gardiyan Smith ise, «Bu gibi mahkûmlara dış dünyayla temas olanağı vermezsen, çok kötü sonuçlar doğurur,» diyerek giren çıkana göz yummuştu. Earl'e göre, Smith'in kusuru yufka yürekli oluşuydu.

Earl Dorius cezaevindeki mahkûmlardan herhangi birinin aşırı ilgi toplayabilmesinin öteki mahkûmlar üzerinde olumsuz etki yaptığını gözönünde tutarak gazetecilerden de şikâyetçiydi. Bu arada Gilmore'la röportaj yapılması konusunda izin veren yargıçlara da laf anlatamamaktan yakınıyordu. Earl'e göre, bir mahkûmun ünü hapisane dışına taşıyorsa, o hapisanede disiplin sağlanamazdı.

3

1 Aralık sabahı ABC News temsilcisi Leroy Axland'dan Earl'e bir telefon geldi. 2 Aralık günü **Tribune**'ün yaptığı gibi mahkemeye başvurarak Gilmore'la görüşebilmek için kısıtlama kararının kaldırılmasını talep edeceğini bildirdi.

Ertesi sabah **Deseret News** gazetesi de ABC News'a katıldı. Mahkemeye Gary Gilmore'u temsilen Moody çıktı. Larry Schiller de mahkemedeydi. O gün Earl'e karşı epey yasa maddesiyle ateş açılmıştı. Gününde değildi Earl. Üzgündü başarısızlığından ötürü.

Earl en zayıf yanının kendini yine ele verdiğini gördü duruşmada. Schiller'e sorular sorarken adamın soğukkanlı ve pervasız cevapları karşısında siniri bozuldu. İşte, bu yüzden hiddetlendi. Hiddetlenince de ileri gitti. Bunun üzerine yargıç onu susturdu. Yargıç Marcellus Snow'un o akşam Gilmore'la televizyonda bir röportaj yapılmasına izin vermesini, Earl Dorius duruşmadaki başarısızlığı nedeniyle normal karşıladı.

MOODY : Bütün gün mahkemedeydim. Yargıç Snow televizyonculara görüşme izni verdi. Larry Schiller tanık sandalyesindeydi. Röportajın yapılmasına neredeyse o izin verdi diyebilirim.

GILMORE: Adamın kafası çalışıyor. Herhangi bir yerde her-

hangi bir kimseyle nasıl konuşulacağını biliyor. Saat kaçta röportaj?

MOODY : Saat dokuzda.

GILMORE: Daha geç olmasaydı bari... Sabahları beşte kalkıyorum. Çok da yorgunum. Larry beni öyle bir yere oturtsun ki, söylememi istemediği şeyler olursa, çenesini kaşısın.

4

Adalet Sarayı binası bir parti kurultayı havasına bürünmüştü. Mikrofonlar, televizyon kameraları, güçlü lambalar. Başsavcıyla televizyoncular konuşma yaptılar. Buradan kurtulur kurtulmaz Earl Dorius ertesi gün Utah Yüksek Mahkemesinde yapılması gereken işler hakkında yardımcılarına bilgi verdi.

O akşam Dorius eve gittiğinde, Gilmore'un idamına ancak dört gün kaldığını düşündü. Aralık 6 günü idam edilmesi gerekiyordu. Eğer özel olarak izin verilenler dışındaki gazeteciler, hapisaneye sokulmadan idare edilebilirlerse, sorun böylece atlatılabilirdi.

Ertesi gün Earl'e bürosundan bir telefon geldi. Büyük bir haberdi. ABD Yüksek Mahkemesi Gary'nin idam cezasını durdurmuştu. Gilmore'un annesi, Richard Giaque aracılığıyla bir dilekçe vermişti. Günde on dört saate yakın mesai yapan Earl için artık bardağı taşıran bir damla oldu bu.

Bürosuna gittiğinde yerini Bill Barrett'in aldığını gördü. Earl'e aşırı yorgunluğu nedeniyle istirahat vermişlerdi.

5

STANGER : Gary, annen tarafından idamın durdurulması için verilen dilekçeyi gördün mü?

GILMORE : Radyoda duydum.

STANGER : Avukat Richard Giaque. Hatırladın mı Af Kuruluna ACLU'yu temsilen çıkan adam?

GILMORE : Annemle konuşmayı isterdim. Acaba Nicole'le te-

mas etmemi sağlayacak bir gelişme var mı?

STANGER : Bu konuda hastane müdürü Kiger nuh diyor peygamber demiyor. Ona baskı yapmanın bir yolunu bulsana.

GILMORE : Bu nedenle açlık grevi yapıyorum. Hastaneyi kamuoyu zorlar, diye düşünmüştüm.

STANGER : İyi düşünmüşsün.

GILMORE : O Kiger'i öldürebilirim elime geçse.

STANGER : O herif de kaçığın teki ha!

GILMORE : Vidası oynamamış psikiyatrist gördün mü sen hiç? Biliyor musun 160 Dolarlık yiyecek içecek aldırdım, hepsini de dolabıma kilitledim. Nicole'le beni görüştürdükleri anda hepsini yiyeceğim. Nasıl da acıktım bir bilsen. Ulan ne namussuz bunlar!

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DOĞUM GÜNÜ

1

Schiller, Gilmore'a soracağı sorular konusunda kendisine yardımcı olması için Dave Johnston'a Salt Lake'e gelmesini söylemişti. Johnston havaalanına indiğinde sorularını hazırlamıştı bile.

Havaalanından kentteki Hilton Oteline gelirlerken, Schiller ona Michigan'lı olduğu ve bir Los Angeles gazetesi için çalıştığı halde, Utah halkı hakkında nasıl bu denli bilgi sahibi olabildiğini sordu. Johnston anlamlı biçimde gülerek, «Ben de bir Mormonum,» dedi. Sorular listesini gözden geçiren Schiller bunlardan birini ilginç buldu. «Yeniden hayata gelmiş bir Benny Bushnell'in sana neler yapabileceğini düşündün mü, bundan korkar mısın?»

Larry Schiller bu soruyu yeniden düşünürken, Gary Gilmore ölümden sonraki hayata gerçekten inanıyor olabilir, dedi kendi kendine. Başını salladı. O güne dek Gilmore'a gururundan ötürü bugünkü durumundan vazgeçemeyip kapana kısmış bir mahkûm gözüyle bakmıştı. Şimdiyse Gary'nin öteki hayatta bir şeyler bulmayı umuyor olabileceğini düşündü.

Ertesi gün Schiller, Moody ve Stanger'in Gary ile doldurdukları soru cevap bantlarını dinledi. Pek umutlanmadı sonuçtan. Gazetecilikle ilgili olmayan sorulardı. Hukuki sorunlar üzerinde durmuşlar ve kendi aralarında bir yığın şaka yapmışlardı. Dişe

dokunur yanıtlar verdirecek sorular yoktu. Bu yüzden Schiller, Johnston'un on ve kendi yirmi sorusunu avukatların yaptıkları görüşmeye dahil etmemeyi kararlaştırdı. Yazılı cevap isteyecekti sorularına.

2

JENSEN'İ VE BUSHNELL'İ NEDEN ÖLDÜRDÜN?

Sizin sorunuza cevap olarak şunu söyleyeyim:

Nicole'ü öldürmemek için Jenkins'i ve Bushnell'i öldürdüm.

BUSHNELL KORKAĞIN BİRİ MİYDİ? NELER SÖYLEDİ?

Hayır, Bushnell'in korkak olduğunu söyleyemem. Dediklerimi yapmakta bir direnç göstermiyordu. Gürültü etmememi ve yan odada olan karısını rahatsız etmememi istedi, başkaca bir itirazı olmadı.

Sakindi. Cesur denecek kadar sakindi.

BUSHNELL'İ ÖLDÜRMEMİŞ OLMAYI İSTER MİYDİN?

Evet.

Jenkins'i de öldürmemiş olmayı isterdim.

JENSEN KARŞI KOYDU MU? KORKU BELİRTİSİ GÖSTERDİ Mİ?

Jenkins karşı koymadı.

Gereksiz bir korku belirtisi görmedim yüzünde.

Dostça ve nazik gülüşü beni şaşırttı.

JENSEN VE BUSHNELL ERKEKÇE Mİ ÖLDÜLER? SENİN İSTEDİĞİN GİBİ?

Soyguna uğrayan bir insandan daha büyük bir korku göstermediler.

Öldükleri ana kadar öleceklerini bildiklerini sanmıyorum.

BİR SEÇİM OLANAĞI OLSA, İDAM EDİLİŞİNİN TELEVİZYONDA GÖSTERİLMESİNİ İSTER MİYDİN?

Hayır.

Çok vahşi bir şey olur.

Sen kendi ölümünün televizyonda görünmesini ister miydin? Doğrusu ya, yine de vız gelir, bilesin ha.

ÖLDÜKTEN SONRA NE OLACAĞI KONUSUNDA BİR İNANCIN VAR MI?

Tahminden ibaret olur söyleyeceklerim... Önemli olan ölürken korkmamaktır. Ölürken işleyebileceğiniz en büyük hata korkmanızdır.

Zihnimi zinde tutmam gerekecek... Olağandışı bir şey beklemiyorum ölümden. Ölüm kavramı insanın içine yer etmişse, onu bilincinizle açıklamanız olanaksızdır.

YENİDEN DÜNYAYA GELECEK BİR BUSHNELL'İN SANA YAPACAKLARINDAN KORKUYOR MUSUN?

Bu konuyu düşündüm. Hayır, korkmuyorum. Kim ipler korkuyu? Bushnell'le karşılaşabilirim. Eğer karşılaşırsam, kaçmaya çalışmam. Onun da haklarına saygılı olmak gerek.

NEDEN ÖLDÜRDÜN O İKİ KİŞİYİ? EĞER İSTEMİŞ OLSAYDIN ONLARI ÖLDÜRMEKTEN KENDİNİ ALABİLİR MİYDİN?

Tutuklanmamdan önceki son bir hafta kadar kendimi kötü hissettiğim olmamıştır ömrümde. Nicole'ü kaybetmiştim. Bu acı içime öyle oturdu ki, maddi bir ağrıya dönüştü. Artık yürüyemez, uyuyamaz olmuştum. Yemek de yiyemez olmuştum. Bu acıyı boğmak istiyorum, ele geçiremiyordum. İçki de unutturamıyordu. Bir yerlerim tarifsiz acılar çekiyordu. Bu acı içinde kayboluyordum. Her geçen gün daha kötü oluyordum. Bunu her yanımda hissediyordum artık... Kemiklerimi sızlatıyordu. Gün boyunca yaptığım hareketler kurulu bir makine gibiydi.

Ve sakin bir hiddete doğru tırmanıyordum.
Birden hiddetin kapısı açıldı ve dışarı fırladı.
Doyamadım hiddetimin kurbanlarına
Bu böylece sürüp giderdi.
Daha nice Jenkins'ler, nice Bushnell'ler giderdi.
Tanrım, ne boş bir davranıştı...

Gary telefonda Vern'e, «Yahu, bu soruların bazıları fazla kişisel oluyor,» dedi.

«Cevap vermek istemezsen, verme oğlum.»

Araya giren Stanger, «Lütfen Jensen de, Jenkins değil,» diye bir düzeltme yaptı.

«Eyvah, Jenkins mi dedim? Hiç de hoşuma gitmiyor adını yanlış söylemem.»

Gary'nin cevaplarını çok ilginç bulduğunu söyleyen Stanger'e, Schiller, «Sonuncusu dışında ötekiler istediğim kadar ilginç değil,» yanıtını verdi.

CEZAN OKUNDUĞUNDA NELER HİSSETTİN? KENDİNİ MÜSTAHAK BULDUN MU?

Kararın ağırlığını belki de en az ben hissettim mahkeme salonunda.

NASIL BİR KİŞİLİĞE SAHİPSİN?

Tutarsız sayılmam.

HAYATTAKİ EN BÜYÜK BAŞARIN NEDİR?

Buna yanıt vermemişti Gary. Schiller bu sorunun boş kalan yanıtı karşısında istediklerini hâlâ elde edememenin üzüntüsü içindeydi. Doğum günü olan Gary'den o gün biraz daha ilginç yanıtlar bekliyordu.

3

DESERET NEWS GAZETESİ

Utah katili 36 yaşına bastı
Ölme kararından vazgeçmiş değil

Point of the Mountain, 4 Aralık. İdama mahkûm

Gary Gilmore otuz altıncı doğum gününü Utah Eyalet Cezaevinde geçirdi. Gilmore idam cezasının infazını istemekten vazgeçmiyor.

Hapisane dışındaki arkadaşlarından Külhan Jake'in getirdiği kartı Gary'ye gönderen eski arkadaşı Gibbs şöyle diyordu: «Daha nice doğum günlerin olmasını dilerim.» Bu şakanın Gary'yi kasıklarını çatlatacak kadar güldüreceğini biliyordu.

Brenda doğum günü nedeniyle telefon açtı hapisaneye. «Amerika'nın en ünlü mahkûmu olduğunu biliyor musun?» Gary buruk ve kısık bir sesle, «Keşke sanat yeteneğim ve zekâm dolayısıyla ün yapmış olsaydım,» yanıtını verdi.

Gary, Vern'e para verilmesini istediği kişilerin bir listesini yapmıştı. Brenda'ya 5.000 Dolar, Toni'ye 3.000 Dolar bırakıyordu. Sterling'le Ruth Ann'a 5.000 Dolar. Çocuk bakıcısı Laurel ile ailesine 3.000 Dolar bırakmak isteyince Vern, «Bu yaptığın doğru mu?» diye birazcık çıkıştı.

Sonra Gary Hawai'den kendisine aşk mektupları gönderen birkaç kızın adını verdi. Onlara da birkaç yüz Dolar göndermek istiyordu.

Ed Barney adında bir mahkûm vardı. Ona da para göndermek istiyordu. Oregon Eyalet Cezaevinde tanımıştı onu. «En iyi arkadaşlarımdan biri. Ona 1.000 Dolar gönder.» Vern bu arada, Gary'nin de annesi Bessie gibi biraz abartarak konuşuşuna dikkat etti. Annesi de hep, «Gördüğüm en güzel insan», «Rastladığım en anlamlı gözler,» derdi.

Bu arada Gibbs'e 2.000 Dolar verilmesini istiyordu. Gary bu konuda ısrarlıydı. Hapiste boynuna o acayip dövmeyi yaptığı mahkûma da bir miktar para yollamak niyetindeydi.

Bir de meçhul biri vardı. Gary bu meçhul kişiye 5.000 Dolar verilmesini istedi. İki taksitte verilecekti. İlk taksidini almak için verdiği adrese gelecek, Vern'le buluşacaktı. Gary bu ödemenin **tartışmasız** yapılmasını istediğini belirtti.

Doğum gününde Gary'nin aklına Margie Quinn'e de 500 Do-

lar vermek geldi. «Hani,» dedi Gary. «Bana İda'nın tanıştırdığı ve benim de otomobilinin camını kırdığım kız.» Vern bu ödemeye itiraz etmedi.

Gary zaman zaman, «Annemle meşgul olmanızı isterim,» diyordu fakat ona bırakacağı paradan hiç sözetmiyordu. Vern bir ara. «Çocuk bakıcısı kıza 3.000 Dolar verirken, anneni parasız bırakamazsın herhalde,» diye çıkıştı. «Pekala, 1.000 Dolar verirsin,» dedi Gary. «Fakat lütfen postayla göndermeyin. Sen ve İda gidin de öyle verin.»

4

Pazar günü Bob Moody ve Ron Stanger'le Hollanda, İngiltere televizyonlarından gelenler oldu.

GILMORE : Baksanıza, acaba **Tribune** anneme yazacağım bir açık mektup yayınlayabilir mi?
STANGER : Bence yayınlar.
GILMORE : Kısa bir mektup olacak, not alıverin.
STANGER : Söyle.
GILMORE : Sevgili anneciğim. Seni seviyorum. Hep sevdim ve seveceğim. Fakat lütfen NAACP gibi bilmem ne örgütlerinin aklına uyma. Şu gerçeği kabul et ki, ölmek istiyorum. Bunu kabul ediyorum. Kabul ediyorum.
MOODY : İki kez «kabul ediyorum» demeye gerek var mı?
GILMORE : Lütfen şu gerçeği kabul edin ki, istiyorum, ölümü kabul ediyorum. Bunu daha başka türlü nasıl söyleyeyim? Lütfen kabul edin dediğimi.
MMODY : Belki şöyle demek istiyorsun : Kanunun verdiği cezayı kabul ettiğimi lütfen siz de kabul edin.
GILMORE : Tamam. Böylesi daha iyi. Sanki ben ölmeyi kendiliğimden istiyormuşum sanılır.
MOODY : Kanunu olduğu gibi kabul ediyorum, diyelim.
GILMORE ; Anneciğim seninle konuşmayı isterdim. Seni görmek isterdim. Fakat olmuyor. Bu nedenle sana bu mektubu gazete aracılığıyla gönderiyorum. He-

pimiz ölüyoruz, nasıl olsa. Fazla önemsenecek bir şey değil.

MOODY : Bu sözleri de mektuba dahil ediyor muyuz?

GILMORE : Evet. (Uzunca bir sessizlik.) Anneciğim sen şu NAACP gibi örgütlere kulak asma.

5

Kathryne kızını ziyarete gitiğinde ona Gary'nin aslında kendini öldürmek istemediğini, Nicole'ün intiharını istediğini söylerdi. Nicole bunun doğru bir görüş olabileceğini de düşünmemiş değildi. Gary hiçbir zaman başka bir erkekle ilişkisi olmasını istemezdi. Fakat annesinin bu sözleri duygularını değiştirmedi. Nasıl olsa peşimden o da intihar eder gelirdi, diye düşündü. Canı Gary'yi görmekten başka bir şey istemiyordu.

Nicole, Gary ile telefonda konuşamadığı için çılgın gibiydi. Eğer konuşmasına izin vermezlerse bu dünyada fazla kalmayacağını söylüyordu.

Bir gün hastanede Nicole'e bir mektup geldi. Gary'den uyku hapıyla intihar girişiminden bu yana aldığı ilk mektuptu.

Gary'nin mektubunu okuduktan sonra Nicole bir mektup döşendi Gary'ye.

Mektubun başına 2 Aralık demişti, fakat yanına bir de soru işareti koydu. Tarihten emin değildi. Yanına **Çarşamba** gecesi diye yazmıştı. Perşembe olduğunu sonradan öğrendi.

Gary.

Seni yaşamdan da çok seviyorum.

Sürekli olarak seni düşünüyorum. Aklımdan hiç çıkmıyorsun.

Mektubunu almazdan önce sanki yaşamıyor gibiydim, çünkü senden haber yoktu. Nerede olduğunu söylemiyorlardı. İntiharından sonra uyanınca, senin de uyandığını söylediler. Sana telefon etmeye çalıştım. Ondan sonra, bildiğim bir şey varsa, doğruca buraya getirildiğimdir. Burasıysa canlı canlı gömüldüğüm bir

yer. Yaşamla bağlarım kesilmiş durumda. Bebeğim benim, seni nasıl özlüyorum...

Elime geçen her fırsatta mektubunu okuyorum. Sözlerin ruhuma değiyor.

Seni seviyorum.

Mektubunda belirttiğin gibi, benim bu hayattan yok olup gitmeme gerek duyacak bir insan değilsin.

Her şeyin ve zaman denen şeyin içinde seninle hep beraberim. Birlikte geçirdiğimiz en güzel geceyi düşünüyordum... En güzel sözcüklerin bile anlatmaktan aciz kalacakları aşk ve huşu gecesiydi o. Ben onun adına artık Tatlı Algılar diyorum.

Buradan nefret ediyorum.

Işıklar ölü gözü gibi, satırlarını zor seçebiliyorum.

Ruhuma gerçeğinle dokun...

Hem de her zaman
NICOLE

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

EN YAKIN DOST VE DÜŞMAN

1

Mikal dört yıl önce ağabeyi Gary'nin mahkeme tarafından dokuz yıl hapis cezasına çarptırılmasından bu yana onu görmemişti. Bugünlerde ağabeyinin adını çok sık duyuyordu. 1 Kasım gününden bu yana bütün radyo spikerlerinin ağzından Ga - Ry Gil - More adı büyüleyici bir isim olarak çıkıyordu. Gazetelerinse başsayfalarında gözünüze çarpıyordu. Mikal'ın, Gary'yi Utah Eyalet Cezaevinden telefonla arayışı kasım ayının ilk günlerine rastlar.

Gary telefonda soğuk davranmıştı. Ters sözler ediyordu. Mikal, Gary'nin Dennis Boaz adında bir avukat tuttuğunu, Utah Yüksek Mahkemesine birlikte çıkacaklarını ve idam cezasının infazını isteyeceklerini öğrenmişti.

Mikal, «Ciddi misin ağabey isteğinde?» diye sormuştu.

«Sen ne düşünüyorsun?» diye sormuştu Gary de.

«Bilemiyorum.»

«Zaten beni hiç bilemedin ki...»

Mikal, Boaz'dan kendisine bir telefon etmesini rica etmişti. Boaz da Mikal'ı telefonla arayacağına söz vermiş ama sonradan aramamıştı.

Birkaç gün sonra Gary'nin annesine Anthony Amsterdam adında bir avukat telefon açmış ve davaya karşı ilgi duyduğunu dile getirmişti. Bessie'ye kısa zamanda oğlu Mikal'la temasa geçeceğini bildirmişti.

2

Mikal, Amsterdam'ın ünlü bir ağır ceza avukatı olduğunu öğrenmişti. Amsterdam telefonda Mikal'a, Yasal Savunma Derneğine (LDF) üye olduğunu bildirmişti. Önemli davaların LDF'-ye bildirilmesi nedeniyle, Amsterdam'a son günlerde bu konuda Craig Snyder'den ve Salt Lake'in ünlü avukatlarından olan Richard Giaque'dan bilgiler ulaşmıştı. Bunun üzerine Bessie Gilmore'la temasa geçme zamanının geldiğine karar vermişti.

Giaque karşısında büyük acılar içinde olan, fakat büyük bir güçle acılara karşı koyan bir kadın bulmuştu. Giaque, Mikal'a annesini beğendiğini, konuşmasından etkilendiğini, fakat Gary davasına karışmak istediğini sanmadığını söyledi. Bu nedenle Mikal'la görüşecekti bu konuyu.

Giaque, Mikal'e derneklerin ideolojileri uğruna mahkûmların kişisel haklarını feda edecek tipte bir avukat olmadığını söyledi. Mikal annesiyle görüştükten sonra karar vereceklerini bildirmişti ki, iki gün sonra Nicole'ün ve ağabeyi Gary'nin intiharlarını öğrendiler.

Mikal birkaç gün sonra hapisaneye telefon ettiğinde, Gary'-nin çok hiddetli davrandığını gördü. Boaz'ı görevinden atmıştı. Mikal, Gary'ye bu işin artık sirki andırdığını, işlerin bugünkü haliyle Gary'nin iddia ettiği gibi insan vakar ve haysiyetiyle bağdaşır biçimde yürütülmediğini söyledi. Aynı zamanda ailesinden öç alır biçimde geliştiğini de ekledi. Bu son sözü üzerine Gary kızdı. «Size aile olarak bir borcum mu var?» dedi ve, «Seni de kardeş kabul etmiyorum,» diye ekledi.

Mikal, «Birçok kişiyi ezip geçiyorsun ağabey,» yanıtını verdi.

Gary telefonu çat diye kapadı. Mikal epey düşündü konuyu ve sonunda Anthony Amsterdam'ın Bessie Gilmore adına davaya müdahale etmesine karar verdi.

3

Amsterdam, Mikal'a, «En Yakın Dost» yoluyla davaya müdahale edeceğini bildirdi. Bessie Gilmore kendi çıkarlarını ko-

rumaktan aciz biri adına harekete geçecekti. Bu hukuki yol Utah eyaletine dava açma hakkını veriyordu. «En Yakın Dost» formülü bir mahkûmun yakınları tarafından savunulması yolunu sağlıyordu.

Tom Amsterdam'a göre, üç ruh doktorunun Gary'nin akıl hastası olmadığı yolunda verdikleri raporlar fazla bir şey ifade etmiyordu. Gary'nin intihar amacıyla davrandığı gerçeğini bu raporlar gizleyemezlerdi. Amsterdam'ın kanısınca, kendini bir köprüden ya da yüksek yerden atmaya hazırlanan birinin durumuna benziyordu Gary'nin davranışı. Gary hastaydı ve kendini bilir bir biçimde davranmıyordu.

Davanın temelini bu gerekçeler oluşturmayacaktı. Başka noktalar da vardı. Gary'nin davasına bakan Dennis Boaz'ın onun idam edilmesinde çıkarları vardı. Bu konuyla ilgili kitap yazacaktı. İşe bu açıdan bakınca, Vern Damico'nun durumu da çok değişik değildi. Sonuçta Gary tarafsız görüşe dayanmayan hukuki danışmanların sözüyle yasal haklarını ihmal etmişti.

Amsterdam'ın Mikal'la konuşmasından az sonra «En Yakın Dost» dilekçesini Yüksek Mahkemeye vermesi için Utah'ta bir avukat seçimine geçilmişti. Amsterdam bu iş için Richard Giaque'u uygun görmüştü. Mikal bu işlemlerin yerine getirilmesinin hemen ardından Yüksek Mahkemenin idam kararı uygulamasının durdurulmasına karar verdiğini öğrenmişti.

4

6 Aralık Pazartesi günü Earl dinlenerek geçirilmiş bir hafta sonunun yararını hissediyordu. Schiller'in cezaevine girmesinden sorumlu kişilerin yazılı ifadelerini almaya gitti. Bunları alıp Denver'e götürdü. Buradaki Onuncu Bölge Mahkemesi yargıç Ritter'in kararını bozarak Gary ile basının temas olanaklarını yeniden durdurdu. Bill Barrett Yüksek Mahkemeye başsavcılığın görüşünü gönderdiği halde, Earl o gün kendine yine de önemli işler düşeceğini biliyordu.

Aşırı yorgunluk hissetme sırası şimdi Bill Barrett'teydi. Yüksek Mahkemeye 7 Aralık Salı günü saat 17'ye kadar cevap verilmesi gerekiyordu. Hazırlık için yalnızca dört gün iki saat

lik bir zaman vardı ellerinde.

Cuma akşamı Barrett bürosundaki hukukçuları toplayıp saldırının hangi yönden geleceğine ilişkin bir strateji belirlemişti. Giaque Af Kuruluna, **«bir mahkûmun ölüm cezasının yeniden gözden geçirilmesine ilişkin hakkını ihmal etmesi»** gerekçesiyle çatıyordu. Giaque bu durumun, **«intihara eş bir tutum»** olduğunun kanısındaydı. **«Hayatını kurtarabilecek yasal yolları denemeyen bir mahkûm intihar yolunu seçmekten başka bir şey yapmıyor demektir ve psikiyatrislerin çoğu intihar dürtülerini bir tür akıl hastalığı olarak kabul etmektedirler.»**

Bill Barrett aslında endişeliydi. 16 Kasım günü intihara teşebbüs ettiğinden bu yana Gilmore'un akıl sağlığı durumu hiçbir psikiyatrist tarafından belirlenmemişti. Akıl sağlığı konusunda olumlu ya da olumsuz hiçbir yeni saptama yoktu. Bu durum Bessie Gilmore'a, Gary'nin akıl dengesini öne sürerek davaya müdahale etmesi olanağını veriyordu. Başsavcılığın görüşünü sunduğu 7 Aralık tarihiyle Yüksek Mahkemenin kararını vereceği 13 Aralık tarihi arasında endişeyle geçecek bir hayli zaman vardı önünde.

Bu arada Bill Barrett daha önceki içtihatları gözden geçirdi :

Her intihar mutlaka patolojik kaynaklı değildir ya da söz konusu kişinin bilinçsiz olduğuna kanıt sayılmaz.

ABD Yüksek Mahkemesi Drope - Missouri davası nedeniyle 1975 tarihinde şu karara varmıştı :

«... Akıl hastalığıyla intihar arasında bağ bulunduğu kesin değildir. Her intihar teşebbüsü gerçeğin tam olarak algılanmasına engel bir durumun varlığı demek değildir.»

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

AİLE AVUKATLARI

1

Schiller otel, motel, steno ve Salt Lake'de kurduğu büro giderleri için ne kadar para gideceğini hesapladı. 60.000 Dolara gerek vardı. Bu parayı bulmak için Gary'nin Nicole'e gönderdiği mektupları ele geçirip satmaktan başka çare yoktu.

Schiller gözünü kırpmadan Vern'e 52.000 Dolarlık bir çek vermişti. Gilmore mektup konusunda ters davranıyordu. Schiller'in kanısınca, anlaşmaya mektuplar da dahil olmalıydı. Bu nedenle mektupları ele geçirmenin bir yolunu aradı. Aralık ayının ilk haftası sona ererken, Moody ve Stanger'e giderek mektupları nasıl elde edebileceğini sordu.

Avukatlar bu konuda bir fikirleri olmadığını söylediler. Schiller avukatlardan özellikle Stanger'in bir işe yaramadığı kanısındaydı. Dava dosyasının bir suretini nicedir istiyordu Schiller, fakat avukatlar sağlamıyorlardı. «Gary dosyadaki belgelerin suretinin çıkarılmasına karşı,» dediler.

Schiller dava dosyasının bir suretini istemesinin, savunma sorunuyla ilgili olmadığını, yazılacak kitap ve çevrilecek film için belgeler oluşturacağını söyledi.

Moody'nin sekreteri mahkemedeki Gilmore dosyasının suretleri için 600 Dolar masraf istediklerini bildirdi. Schiller «Tamam,» dedi. «Hemen çıkaralım.» İşin garibi savcı Wootton kendisine birer sureti verilirse mektupların aslını da teslim edebileceğini bildirdi. Böylece Stephanie suret çıkarma işini üstlendi.

Larry Schiller mektuplara göz gezdirdiğinde, Gary'nin ağustos, eylül, ekim ve kasım ayları boyunca intihar gününe dek günde yaklaşık 10 sayfa yazdığını hesapladı. Bu da 1.000 sayfa tutardı. Schiller mektupların kaymağını toplamaya koyuldu. Gary'nin bazı mektuplarında Nicole'e Michelangelo ve Van Gogh hakkında bilgi verdiğini, bazılarında sevişmenin ayrıntılarına daldığını gördü. Schiller mektuplardan, bir kopyası kendine, öteki savcı Wootton'a biri kitap yazarına, üçü de başkalarına verilmek üzere altı kopya çıkarılmasını istedi.

Suret çıkarmak o denli kolay bir iş değildi. Gary'nin mektupları öylesine büyük özenle katlanmış ve zarflara yerleştirilmişti ki, bunları açmak, sonra tekrar katlamak da ayrı işti. Nicole de mektupları aynı özenle saklamıştı. Katlanmış, tertemiz ve pırıl pırıl.

Schiller kendini birazcık güven içinde hissetmeye başlamıştı. Gary'nin idam cezasını durduran Yüksek Mahkeme kararı kalksa ve Gary bir haftaya kadar idam edilecek olsa bile, bu mektuplar Aşk Hikâyesi'ni oluşturuyordu. Schiller yalnızca adamın ölüm nedenini bulmuş değildi. Mektuplarda Romeo ile Jülyet'i de bulmuş sayılırdı. Aynı zamanda öldükten sonraki hayata ilişkin görüşlerini de.

Şimdi geriye kalan sorunlar arasında **National Enquirer**'e satılacak hakların getireceği paraydı. Bu gazetenin mıymıntı tutumu yüzünden, **Time** dergisi de üzerinde durulan ilk rakkam olan 40.000 Dolardan inmeye başlamıştı. Bu arada Schiller **Playboy** dergisine de Gary Gilmore'un yaşamının ilginç yanlarını satmayı düşündü. Böylece 100.000 Dolar toparlarım, diyordu.

2

Schiller'in basına bir Hollywood prodüktörü olduğunu söylemesi hapisane yetkililerini kızdırmıştı. Her işi altüst etmişti bu açıklaması. Schiller'in cezaevine girmesine kızan gardiyan Sam Smith, «Gary Gilmore'un idamından kimsenin yararlanmasına göz yummam,» diyordu. «Ben burada gardiyanken kimseye göz yumman,» deyip duruyordu.

Gary'nin ziyaretçileri geldiğinde, artık yanlarına bir gözcü

veriliyordu. Bu arada Moody, «Fikrini sonradan değiştirirse sözlerini kaydetmem gerekir,» diye bir teypi zar zor sokabildi.

3

GILMORE : Larry Schiller'e söyleyin, Nicole ile o telefon konuşmasını yapmak istiyorum. Schiller baskı yapabilir.

STANGER : Evet, Larry istekleri etrafında hareket yaratabilen biri.

GILMORE : Siz de bir şeyler yapmaya çalıştınız ama sonuç çıkmadı bu telefon konusunda. Nicole ile konuşmak istiyorum.

Avukatlar hapisaneden Provo'ya döndüklerinde, Larry hemen yazıhanelerine gider, bantlarda ilginç bir şey var mı diye dinlerdi. O günkü bantları dinledikten sonra, «Çocuklar, ben bu işi nasıl yaparım? Gidip 25 Dolar rüşvet vererek mi yapayım?» diye sordu. Moody, «Gary 5.000 Dolar dağıtılırsa telefon konuşması sağlanır dedi,» diye nakletti.

«Kime verecekmişim?»

«Gary bir doktor arayın, diyor.»

«Bu rüşvet işine girmeyelim,» diyen Schiller, Gary'ye bir telgraf çekti.

5 ARALIK SAAT 13.30
GARY GILMORE
UTAH EYALET CEZAEVİ PK. 250

ÜÇÜNCÜ TARAFLA TEMASA GEÇMEM KONUSUNDAKİ ÖNERİNİN ZAMANI DEĞİLDİR STOP BEN BURADA OLAYLARI AYNEN SAPTAMAK ÜZERE ÇALIŞIYORUM STOP ONLARIN İÇİNE GİRMEK İSTEMEM. SAYGILAR LARRY.

Schiller, ben de olayların bir parçası oldum artık, diye düşünüyordu.

Gilmore soruları artık yanıtlamak istemediğinden, Schiller olayın içine dolaylı olarak girenlerle teması yeğlemeye başladı. Stephanie'yi Brenda ile konuşma yapmaya gönderdi. Johnny ile de konuşma yapmasını istedi. Yine Stephanie aracılığıyla Sterling Baker ve Ruth Ann'la da görüşmeler yaptı. Sterling'le konuşmak zor olmuştu. Öylesine çekingendi ki, onu bir lokantaya götürmek gerekti. Yemek yerken zihni dağıldığından az çok yanıt alınabiliyordu sorulara.

4

Moody ve Stanger, Gary'nin Nicole ile telefon konuşması yapmasını sağlamaya çalışıyorlardı. Bu arada Nicole'e mektup gönderip getirtmeyi başarmışlardı. Dr. Ken Sundberg sağlıyordu bu ulaşımı. Gary birden kuşkulanıp Sundberg'in yakışıklı olup olmadığını sordu. Avukatlar Sundberg'in ciddi bir Mormon olduğunu, Nicole ile bir ilişki kurmasının söz konusu olmadığını belirttiler.

GILMORE : Çocuklar size kişisel bir soru sorabilir miyim? Bazen gerçek ufukta belirince, insanlar onun boyutlarını tam olarak kavrayamazlar. Acaba sözünü ettiğim konuda böyle kolay yanıt vermeden, bir kez daha düşüncenizi gözden geçirmek istemez misiniz?

MOODY : Biz sana iyi bir dostumuz gözüyle bakıyoruz. Ne yapmamızı istersen senin için yapacağız.

GILMORE : Beni sevmenizi isteyemem. Hoşa gidecek bir insan değilim. Pekala.

STANGER : İster inan ister inanma, biz seni sevmeye başladık.

GILMORE : Benim sizden en çok istediğim şey, ölüme ilişkin düşüncelerime saygı göstermeniz.

5

Schiller, Barry Farrell'in **New West** dergisindeki makalesinin bir kopyasını yayınından önce elde etti. Makalenin başlığı,

«Gary Gilmore Ölüm Dansının Pazarlanması»ydı. Yazıda Gilmore'un Boaz'la, Susskind'le ve Schiller'le yaptığı görüşmeler ele alınmıştı. Schiller kendinden çok kötü söz edilmeyişine sevindi.

Farrell'in kendisini ciddiye alması sevindiriciydi. Fakat hep ölen kişilere ait film çevirmesi nedeniyle 'leş kargası' demesine içerledi.

Bir zamanlar birlikte **Life** dergisinde çalıştığı Barry'nin yeteneğinden yararlanmak için **Playboy** dergisine verilecek yazıyla ilgili işbirliği yapmasını önerdi. Bunun için 5.000 Dolar verecekti.

6

Tamera, Salt Lake'de kardeşi Cardell'le birlikte oturuyordu. Bir akşam Schiller pat diye Tamera'yı aradı telefonla. Kendisiyle görüşmek istediğini söyledi. Birlikte çalışmaları olasılığından söz açtı. Schiller günün birinde Nicole hastaneden çıkınca onunla görüşmesi gerekebileceğini düşünerek Tamera'yı hazırlamak istiyordu.

Larry, Tamera'nın Nicole'le bu derece yakınlık kurmasının önemli bir nedeni olması gerektiği düşüncesindeydi. Damdan düşer gibi Tamera'ya, «Eminim, senin de eski bir mahkûmla gönül işlerin vardı, sonra da seni becerip kaçmıştır,» dedi. Tamera neye uğradığını şaşırdı. Kekeledi. «Öyle bir ilişki değildi. Cinsel bir ilişki kurmamıştık. Fakat bir mahkûma aşıktım. Nicole'e benim de hapisanedeki bir mahkûmdan çok güzel yazılmış mektuplar aldığımı söylemem üzerine Gary'nin mektuplarını bana okudu,» dedi.

ON ALTINCI BÖLÜM

BURADA EV SAHİBİ BENİM

1

Gibbs 20 Aralık günü duruşmaya çıkacağını bildirdi Gary'ye. Tahliye edileceğini sandığını, yapmasını istediği bir şey varsa hemen bildirmesini, çünkü Utah eyaletinde fazla kalmayacağını yazmıştı. 11 Aralık günü Vern Damico cezaevine ziyaretine gelerek Gary'nin 2.000 Dolarlık çekini vermişti Gibbs'e.

Moody, «Tümüyle kişisel merak nedeniyle soruyorum,» dedi Gary'e ve ekledi. «Bu açlık grevine son vermen için Nicole'le telefonla konuşmandan başka çare yok mu?»

«Hayır,» yanıtını verdi Gary.

«Cesaretine hayranım.»

«Cesaret değil, inat bu.»

«İnandıkları şeylere böylesine bağlı olan azdır.»

Ron Stanger, Gary'nin bir kuvvet gösterisine giriştiği kanısındaydı. Her gün kültür fizik hareketlerini yaptıktan başka, sandalye üzerinde amuda kalktığı da oluyordu. Bu gösteriye karşın artık kilo kaybettiği de belliydi. Avurtları yavaş yavaş çöktüğünden takma dişler yerinde sağlam durmuyordu. Hatta Gary'nin takma diş kullandığını da Ron ilk kez bu vesileyle farketmişti.

2

Gary, Vern'e gidip annesini ziyaret etmesini, İda teyzeyi de beraberinde götürmesini istedi. «Anneme de gitmişken 1.000 Dolarını verirsin,» dedi. Gitmek bir yığın masraf demekti. Uçak bileti vb... Schiller, «Ben öderim masrafları,» dedi. Ayrıca göndereceği belgeye imza atarsa 1.000 Dolar vereceğini de söyledi.

Böylece Vern ve İda Salt Lake'den uçağa atlayarak Portland'a gittiler. Uçaktan indiklerinde bir otomobil kiralayarak McLaughlin Bulvarındaki treylerli karavanlar alanına gidip Bessie'nin kapısını vurdular. Bessie'nin ilk sözleri, «Sizleri içeri sokamam, beni böyle görmenize izin veremem, geldiğiniz yere gidin,» oldu.

On sekiz yıl önce Brown Dedenin cenaze töreninden bu yana birbirlerini görmemişlerdi.

Vern karavanın içinde gezindi, buzdolabına baktı. Buzdolabının fazla dolu olmadığı belliydi. Hemen gitti biraz öteberi alıp getirdi. Konuşmaya oturduklarında Vern, «Ben postacılık görevini üstlendim ve sana gönderilen 1.000 Doları getirdim,» dedi. «Eğer şu belgeye imzanı atarsan 1.000 Dolar daha gelecek,» diye ekledi. Fakat Bessie temkinli kadındı. Vern'in ısrarına karşın Schiller'in gönderdiği belgeyi imzalamadı.

Ayrılırlarken Vern, Gary'nin gönderdiği 1.000 papeli masanın üstüne bıraktı. Bessie gözyaşlarını tutamadı. İda'ya sarılan Bessie, «Herhalde kullanacak yer bulurum bu parayı,» diye mırıldandı.

3

İdam cezası infazının durdurulması kararından on gün sonra Stanger'e, ABD Yüksek Mahkemesi başkâtipliğinden gelen telefonda, «Bugün Yüksek Mahkeme kararını verecek,» diye bildirildi.

Başsavcılık ekibi kararı merakla bekliyordu. Bill Barrett, Earl Dorius, Bill Evans ve Mike Deamor'dan kurulu başsavcılık ekibi çıkan kararın 4'e karşı 5'le lehlerine olduğunu öğrenince sevindiler. Cezanın infazı durduran karar geri alınmış, dava yeniden «İDAM» yönünde gelişmişti.

Gilmore, «Artık Erteleme Yok,» Diyor

Salt Lake, 13 Aralık. ABD Yüksek Mahkemesi pazartesi günü aldığı kararla Gary Gilmore'un haklarından feragatı ustalıkla becerdiğini belirtti.

Haklarından feragatı ustalıkla becerdiği haberi üzerine Gilmore 25 günlük açlık grevine son verdi.

Moody ve Stanger hapisanede Gary'nin bulunduğu yere geldiklerinde, Gary'nin açlık grevine son vermesinden bütün gardiyanların memnun olduklarını gördüler.

Bob ve Ron, Gary'yi gördüklerinde, «Grave son verdiğini öğrendik,» diye konuya hafifçe değindiler. Nicole'le telefonda konuşma sorununu hatırlatmak istememişlerdi. Gary evet anlamında başını salladı. «Ben kendim böyle karar verdim,» diye açlık grevine son verdiğini tekrarladı. Gary Yüksek Mahkemenin kararını övüyordu.

Avukatlar da durumdan memnun kalmışlardı.

4

Açlık grevine son verdiği konusunu Schiller'e ileten Stanger, «Gary istediğini kabul ettirdi,» dedi. Schiller kendini tutamayıp, «Neyi kabul ettirdi?» diye sormadan edemedi. Gerçek şuydu ki, Gary açlık grevinden umduğunu bulamamış, isteklerinden hiçbirini kabul ettirememişti. Kendisiyle ilgili çok önemli bir karar alındığı şu günde halkın gözünde düşmemek için açlık grevine son vermişti.

Laary için günün asıl önemi Gary'nin kendisi tarafından hazırlanıp da yanıtlanmayan soruların ikinci bölümüne yine yazılı olarak cevap vermeye hazır olmasıydı. Cevaplandırılmamış o kadar çok soru kalmıştı. Hem de on önemli sorular.

NİÇİN PARASINI VERMEDEN MAĞAZALARDAN BİRA, SİLAH FALAN ALIRDIN?

Para ödemek için kasa önlerinde o uzun kuyruklarda bekleyecek vaktim olmazdı her zaman.

O İKİ KİŞİYİ ÖLDÜRÜRKEN BİLİNÇALTINDA OLUP BİTENLERİ ÖĞRENMEK İSTER MİSİN?

Gerçeği tam olarak öğrenebileceğimden emin olsam, bilinçaltında geçenlerin araştırılmasını isterdim.

Fakat bilinçaltımda olup bitenleri bir bok bilmeyen salak bir psikiyatristten öğrenmek istemem.

NICOLE'LE NEDEN KAVGA EDERDİNİZ? KAVGA NEDENLERİNDEN BİRKAÇINI SÖYLEYEBİLİR MİSİN?

Ona sor.

13 TEMMUZ GÜNÜ ARANIZDA NE GEÇTİ DE NICOLE SENİ TERKETTİ? LÜTFEN AÇIKLAR MISIN?

Ona sor.

ÖLDÜRMEDEN ÖNCE NEDEN SOYGUN YAPTIN? NEDEN YALNIZCA CİNAYET İŞLEMEDİN YA DA YALNIZCA SOYGUN YAPMADIN?

Alışkanlık, sanırım.

Yaşam biçimim olmuş bu.

Hepimiz alışkanlığın çocuklarıyız.

Yetiştiği çevre değişik olan birinin suç işleyişi de değişik olurdu.

Bu güzel bir soru. Geçerli bir soru. Yalnızca öldürmüş olabilirdim... fakat ben bir hırsızım. Eski bir mahkûm ve soyguncu. Yeniden o alışkanlığa dönüşüyordum. Bu dönüşüm de benim için bir anlam ifade ediyordu belki.

Şimdi benim bir sorum var, Larry. Buna dürüst bir yanıt vermeni umuyorum.

Nicole'e yazdığım o mektupları okudun mu?

Söyle bakalım.

Schiller bu sorudan ürkmüştü. Yabancı ülkelere mektupları satmak için bir an önce konuyu Vern'e ve avukatlara açmalıydı. Eğer bu konuyu es geçerek biraz daha vakit harcarsa, Gary'nin huysuzlanacağını düşündü.

Schiller rahatsız edici bu noktayı zihninin bir kenarına iterek Gary'ye sunacağı yeni sorular listesini hazırladı. Açlık grevini bozup yeniden yemeye başladığı gün sorulara verdiği yanıtları, birazcık tatmin edici bulmuştu Schiller.

KEFALETLE SERBEST BIRAKILDIĞINDA, GERÇEKTEN «SİL YENİ BAŞTAN» YAPMAK İSTEDİN Mİ? YOKSA OLAYLAR DİZİSİ ÜST ÜSTE SENİ BASTIRINCA, YENİ BİR HAYAT DENEYİMİNDEN VAZ MI GEÇTİN? YA DA BATTI BALIK YAN GİDER DİYE BOŞ MU VERDİN?

Seninle yüz yüze konuşmayı isterdim Schiller. Yazıyla yanıt vermeyi sevmiyorum. Konuşsak o anda duyduklarımı pat diye daha iyi açıklardım. Beni tam anlayamayacağından endişeliyim.

Sana neler söylemek istediğimi anlamadığın sorularından belli oluyor.

HAPİSTE OLMAK NASIL BİR ŞEY, ANLATIR MISIN?

Bir sürü hapisanenin olması aslında gereksiz.

Hepsi de bombok yerler. Suçları önlemeye değil, tohumlarını atmaya yarıyor.

Şu anda, ben, vücudumun tutsağı durumundayım...

Vücudumun içinde hapsolmuş bulunuyorum...

Hapisanede olmaktan daha kötü bir duygu!

ÖLÜM CEZASI VERİLMEDEN ÖNCE ÖLMEYİ HİÇ DÜŞÜNDÜN MÜ?

Çok düşündüm.

Derin derin düşündüm.

Bir hayli.

Evet, tabii düşündüm.

NICOLE'LE İLK KEZ NASIL KARŞILAŞTIN? İLİŞKİLERİNİZ NASIL BAŞLADI?

Her ikimiz için de, bir süredir kayıp olan öteki yarımızı bulmamız gibi oldu karşılaşmamız. Bunu kanıtlayamam, fakat biliyorum.

İNSANLARIN SENİN HAKKINDA EDİNDİKLERİ İZLENİME DEĞER VERİR MİSİN?

Evet.

Herkes değer verir.

Evet, değer verdiği kanısına vardı Schiller de. Mektupların dağıtılıp yayınlanmaları için bu da bir nedendi. Böylece halkın Gilmore'a hiddeti ve nefreti azalırdı.

Gilmore ya bir dostluk belirtisi ya da kendinin daha iyi bilinmesi amacıyla bir de şiir göndermişti. Bu şiiri birkaç yıl önce yazmıştı. Schiller, ne yaparım bunu, diye düşündü. Ola ki **Time** ya da **Newsweek** dergileri günün birinde şirlerini de yayınlamak isteyebilirler diye birkaç kopyasını aldırdı.

Bu Malikânenin Sahibi
Gary Gilmore Tarafından İç Dünyaya Bakış.

Ruhumun çatısında
Soğuk bir rüzgâr estiğini farkedince
İçeriye girip neleri uçurup götürdüğünü
Kolaçan etme zamanı gelince
İçeri daldım ve bölmeleri
Bir güzel inceledim...
Gerçekten öz evime girmiş gibiydim
Beni var eden tohumu görünce
Her çizgimle, her kıvrımımla ve
Her bölmemle beni bana gösteren bir ayna buldum
Her dokumu, her rengimi, her değerimi, her sesimi
Burada farkettim.
Gurur, Nefret, Kendini Beğenmişlik

Şehvet, Kin, Açgözlülük
Tembellik, İsraf, Budalalık
Hepsi de burada bağdaş kurup yer etmişlerdi
Cahilliğin türlüsü, siyah renklisi yeşili...
Bu yol taşları arasında
Zihnimin alev alev yandığını gördüm
Kendimle yapayalnız buluştum burada
Kızıl bir feryat çıkarken ağzımdan
Yakaladım onu kuyruğundan ve boğdum
Kanıma umutsuzluğun ağır taşı gibi çökerken
Bir kanat çırpışı duydum
Yarasanınkine benzer bir ses
Çıkarırken omuzlarımdan...
Bir şey açıkça görülüyordu
Alayla tehdite yer yoktu bu evde
Çünkü çatıdan temele dek
Böyle kurulmuştu her direk
İnsan yapısında
Bu evi ben kurmuştum
Bu malikânenin sahibi bendim.

NOEL VE YILBAŞI

ON YEDİNCİ BÖLÜM

BEKLENTİ

1

Gary'nin davasına bakan jüri üyelerinden biri, **Provo Herald** gazetesine bir mektup yazarak, Utah Yüksek Mahkemesinin hiçbir yanlışlık görmediği Gilmore dosyasının neden ABD Yüksek Mahkemesine sevkedildiğini soruyordu.

Yargıç Bullock bu jüri üyesinin mektubu üzerinde düşünmeye başladı. Mektubun içeriğinden, jüri üyelerinden bazılarının görevlerini hakkıyla yapıp yapmadıklarını düşündüklerini anladı. Bu dava nedeniyle ne denli çok temyiz dilekçesi dolaşmıştı ortalıkta... Yargıç şöyle düşündü: Jürinin yeniden çağrılmasını isteyeceğim. Belki kendimi tehlikeye atmış oluyorum, ama bu davayla ilgili hukuki yöntemleri açıklamak istiyorum.

Jüri üyelerine haber salınarak, yargıç J. Robert Bullock'un gayrıresmi olarak jüri üyeleriyle buluşup onların sormak isteyebilecekleri hukuki sorunlara ilişkin sorulara yanıt vereceği bildirildi.

Bullock jüri üyelerini akşama doğru ortalık kalabalık olmadığı bir sırada mahkeme salonunda topladı. Onlara temyiz hakkını ve bu davanın daha yıllarca sürebileceğini anlattı. «Zaten,»

dedi. «Daha az zamanda sonuçlanırsa bunu anormal bir gelişme saymak gerekir.» Ölüm cezası sorunun tam bir kesinliğe kavuşmadığını ve 1967 yılından beri idam cezalarının infaz edilmediğini anlattı. Bu arada jüri üyelerine görevlerini yerine getirmede bir kusur işlemediklerini anlattı. «Siz davada hiçbir hata işlemediniz,» diyerek jüri üyelerinin içini ferahlattı.

Temyizin birkaç yıl sürebileceği noktasını tekrarladı. «Sistem böyle, sisteme karşı mücadele açacak değiliz,» diye ekledi. Bu toplantıdan az sonra Yüksek Mahkemenin idam cezasının infazını durdurma kararını bozması, yargıç Bullock için sürpriz oldu. Bu şimdi Gilmore'un yeniden yargılanmak üzere 15 Aralık günü mahkeme önüne çıkarılması gerekiyordu. Bullock için yine zor dakikalar başlıyordu.

Ölüm cezası vermekten kendilerini öldürmeyi tercih eden yargıçlar tanıyordu. Gerçi kendisi ölüm cezasına muhalifler grubundan değildi, ama yine de ölüm cezası vermeye gönlü razı gelmiyordu.

Gilmore'dan önce ölüm cezasını öngören hiçbir davaya bile bakmamıştı. Jüri Gilmore'u suçlu bulunca yargıca bu kararı bildirmek düşmüştü. Buna rağmen içi titremişti ölüm cezasını açıklarken.

Şimdi bir kez daha idam kararını açıklayacaktı. Bu aynı kararın yeniden açıklanması gibi bir şeydi. Ancak idam günü değişecekti.

Bullock bu kez karar için acele etmemeyi tasarladı. Bu nedenle Moody ile Stanger'in, müvekkilleri Gilmore'un talimatına uyarak, idam tarihinin erken olması için başvuracaklarını öğrendiğinde bundan hoşlanmadı.

2

Gilmore mahkeme koridorunda umut dolu biri gibi yürüyordu. Schiller, Gary'nin açlık grevi sırasındaki bitkinliğini üzerinden attığını farketi. Ayağında zincirler bulunduğu halde yanındaki muhafızlardan daha düzgün ve adımlarının ağırlığını hissetmeden yürüyordu. İçindeki bir sese uyum sağlayan bir tempoyla uçar gibi adım atıyordu.

Schiller biliyordu tabii, bu kuş gibi hafif yürüyüşünün altında yatan nedeni. Bu sabah Gary telefonda Nicole'le görüşme umudu besliyordu. Moody ve Stanger, Gilmore'u alıp yargıç Bullock'un boş odalarından birine götürürlerken, yakınlardaki bir telefondan hastanede Dr. Sundberg'i arayacaklardı. Sundberg de Nicole'ü telefona çağıracaktı.

Telefondaki randevuyu gerçekleştirmek Moody için bir hedef olmuştu. Avukat, Gary ile Nicole'ü ilk kez Bushnell davası sırasında mahkeme salonunda görmüştü. O gün Nicole'ün Gary'ye koşup onunla kucaklaşmasını gördüğünde, büyük bir aşkın rüzgârıyla uçan bir kız görüyorum, demişti içinden. Mahkeme salonlarında görülmedik bir şey değildi mahkûmların getirilişi sırasında onlara koşup kucaklaşan kızlar. Fakat o günkü kucaklaşmayı gördükten sonra birbirlerini ne kadar şiddetle sevdiklerini unutamamıştı.

3

Aksilik, o gün Gary'nin alındığı mahkeme salonu çevresinde telefon yoktu. Planları suya düşmüştü. Gary mahkemeye kötü koşullar altında çıkmış olacaktı. Gerilimin eşiğine geldiği Gary'nin vücudundaki kasılmadan bile anlaşılıyordu.

Schiller, Gary'nin herkese «sizler korkaksınız» der gibi baktığını farkediyordu. Hiçbirinin de ölmesine izin verecek erkekçe cesarete sahip olmadığını gözleriyle söyler gibiydi. Herkes sorumluluğu birbirine atmak istiyordu.

Gilmore, «Hayatıma son verilmesini ciddi biçimde istiyorum,» dedi. «Adaletin görebileceği asgari hizmet bu isteğimi kabul etmesi olur,» diye ekledi.

Bullock 17 Ocak gününü idam tarihi olarak saptadı. «Senin keyfine göre tarih saptayacak değiliz,» diye de çıkıştı.

4

İdam gününe bir aydan fazla bir süre olduğuna göre, Schiller'in mektupları satabilmesi için oldukça yeterli zamanı vardı. Bu nedenle, duruşmadan sonra Vern. Bob ve Ron'u yemeğe davet etti. Yemekte bu mektupların bazılarının **Deseret News** ga-

zetesinde zaten yayınlanmış bulunduğunu, bunların kopyasını almaktan başka bir iş yapmayacağını söyledi. Bu mektupları Avrupa'ya idamdan birkaç gün önce satmayı tasarladığını belirtti.

Schiller kamuoyuna Gary'nin mektupları aracılığıyla daha sevimli görünebileceğini söyledi. Gary hakkında mektuplarından daha iyi izlenim bırakan bir şey yoktu. Röportajlar falan solda sıfır kalırdı mektuplardan süzülüp çıkan Gary'nin görüntüsü yanında. Hem sonra Schiller **Deseret News** gazetesinde çıkan yazıları toparlayıp Japonya'ya ya da Almanya'ya satsa hiçbirinin haberi bile olmayacağını anlattı.

Schiller, Vern'in, «Bu konuyu Gary ile konuşmam gerekir,» demesine karşın, paradan yana olduğunu seziyordu. Japonya'ya ya da Almanya'ya gizlice satış yapılabileceğine avukatların aklı yatınca Vern de ikna olmuştu.

Yemekten sonra Ron Stanger cezaevine Gary'nin yanına gittiğinde, karşısında çelikten yapılmış bir insan görür gibi oldu. Gary'nin gözleri hiddetinden alev alev yanıyordu. Çarpmış gibiydi yüzü.

Ron, «Öyle korktum ki bu halinden, dişleri bir canavarınki gibi uzayıp bana değecek sandım,» diye anlattı arkadaşına.

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

İKİNCİ YOLCULUK

1

DESERET NEWS GAZETESİ

Gilmore Yeniden İntihara Teşebbüs Etti.

Salt Lake, 16 Aralık. Gilmore yeni bir intihar girişiminden sonra koma halinde Üniversite Hastanesine kaldırıldı.

Hapisane hücresinde saat 8.15'de kendinden geçmiş durumda bulundu. Hastaneye 10.20'de getirildi.

Bir an önce idam edilmesini isteyen Gilmore'un durumunun ciddi olduğu bildiriliyor.

Bu kez, yani ikinci defasında, Gilmore kendini gerçekten öldürmek istemişti. Dr. Christensen bu kanıdaydı. 10 miligramdan çok fenobarbital alanların yarısı hayata gözlerini yumuyordu. Gilmore ise 16,2 miligram almıştı.

Bu kez kendine geldiğinde hiddet, şiddet belirtisi yoktu Gilmore'da. Hastabakıcılardan biri, «Hey bu, bu kez uslu,» dedi. Bu kez durum farklıydı. Gerçekten öyleydi.

Gilmore inanılmaz bir hızla kendine gelmişti. Ölümün eşiğine kadar gidip hızla geri dönmüştü. Vücudu zehirden arınma sürecini daha önceden öğrenmiş sayılırdı.

2

İntihardan sonra Schiller, Gary'ye cevaplandırması için birkaç soru gönderdi.

İNTİHARA TEŞEBBÜS ETTİĞİNDE ÖTEKİ TARAFIN NASIL OLDUĞUNU GÖREBİLDİN Mİ?

Şafak vakti güneş doğarken olduğu gibi bir beyazlık mıydı, yoksa güneşin parıldadığı zamanki gib bir pırıltıydı bilemiyorum, fakat aydınlık vardı. İnsanlarla konuşuyor, insanlarla karşılaşıyor gibi oldum. Beraberimde getirdiğim anılar bundan ibaret.

ÖTEKİ TARAFTA BUSHNELL'LE YA DA JENSEN'LE KARŞILAŞINCA NE OLACAK?

Ne olacağını nasıl bilebilirim? Belki de ölünce borçlarından kurtulmuş oluyor insan. Onların da bazı hakları vardır. Benim bazı haklarım olduğu gibi. İlginç bir soru olduğunu kabul ediyorum.»

3

İkinci intihar girişimi Earl'ü ve Bob Hansen'i düşündürmeye başladı. «Eyalet makamları bir akıl hastasını mı idam ediyor?» denilmesini istemezlerdi. Bu nedenle başsavcılıkta psikiyatrist olarak kimin getirileceği tartışılıyordu. Patty Hearst davasındaki psikiyatrist Jerry West'i istiyorlardı. Fakat Dr. West idam cezasına karşıydı. Eğer doktora Gary'nin akıl sağlığı yerinde dedirtebilirse, kamuoyu açısından sorun hiçbir kuşkuya yol açmayacak biçimde çözümlenmiş olurdu. Ama Earl bu konuda Hansen'in fikrini değiştirmeye çalışarak cezaevi doktorunun rapor vermesini önerdi.

Böylece Van Austen verdi raporu ve Gary'nin akli dengesi-

nin yerinde olduğunu belirtti.

Ortalık birkaç hafta boyunca yatışır, diye düşündü Dorius. Earl Noel'i sakin geçirmek istiyordu.

4

İkinci intihar girişimi üzerine Schiller, Gary'nin sabırsızlık gösterdiği, istediği zaman ölebileceğini kanıtlamak için bunu yaptığı ve yeniden hayata dönüş yapmak inancıyla intihar etmediği kanısına vardı. Yargıca meydan okumak için bir an önce ölmeyi istemek çocukça bir duyguydu. Schiller'e göre.

Bu arada Schiller'in aklına April geldi. April'ın Gary ile birlikte geçirdiği gece birçok sorunun anahtarını oluşturabilirdi. Bir ara kızı April'la temasa geçirmesi için Kathryne Baker'i zorlamış ama üzerinde fazla durmamıştı. Bu kez April üzerinde daha çok durmak niyetindeydi. Larry Schiller, Phil Christensen'le sert konuştu ve kızla mutlaka görüşmek istediğini bildirdi.

Kathryne, April'ın bir basın mensubuyla konuştuğunu öğrenince, kızının keçileri iyice kaçırabileceğini düşündü. April basın yayın mensuplarının bir sürü olağanüstü güçlere sahip bulunduklarına inanırdı. Fakat Christensen'in Noel dolayısıyla April'a alışveriş izni vereceğini söylemesi üzerine, Kathryne onu Schiller'le görüştürmeye razı oldu.

April hastaneden Phil Christensen'le beraber çıkarken, Schiller otomobilde bekliyordu. Ön kapıyı açtı ve tanıştırıldılar. Schiller'in adını televizyondan duymuş olabileceğini düşündü Phil.

Güzel, kuru soğuk yapan Aralık günlerindendi. Noel alışverişi için birlikte dolaştılar. Christensen herkese armağan alması için 100 Dolar verdiğinde, April şimdiye dek alışveriş için eline geçen en büyük paranın bu olduğunu söyledi. «Nicole'e armağan alacağım, bir Timex saat alacağım,» dedi.

Vern, Brenda ve Sterling'den sonra Gilmore'u cinayet işlemesinden önceki dönemde yakından tanıyan birine daha kancayı attığından ötürü sevinçliydi Larry Schiller. «Seninle yeniden görüşmeyi umut ederim,» diyen April bir güzel güldü. Larry onunla bir röportaj yapabileceğini anlamıştı.

5

Brenda, Gary'yi görmeye gittiğinde içeriye zor girdi. Gary ile telefonda konuşurken, «Koca kafalı seni, işleri altüst ediyorsun. Yiyemeyeceksen bu boku git okulunda öğren,» diye dalga geçti.

«Ah Brenda, birinci dersten ikmale kalmıştım. İkincide veririm sandım ama olmadı.»

«Peki, neden tabancayla denemiyorsun? Tetiğin nerede olduğunu mu bilmiyorsun?»

«Biliyorum da, o parmağım hâlâ acıyor, tetiğe basamıyorum.»

6

Gary'nin ikinci intihar girişimini Nicole'e haber veren Sundberg oldu. Bu haber Nicole'ü çok sarstı. Her şeyden önce bu işi neden yalnız yaptığına şaşmıştı. Sanki Gary'nin, «Başımın çaresine bakmak zorundayım,» diye fısıldayışını duyuyordu. Yine de üzüldü Gary'nin başarısızlığa uğrayışına.

Bu arada hastalar arasında hastanenin yönetim kurullarından birine seçilmişti Nicole. Hastanede «beş beş daha kaç eder» sorusuna çabuk yanıt verebilecek az insandan biriydi çünkü. Fakat artık o da bir konuda düşüncesini sorduklarında, «Hımmm... Hımmm...» diye yanıt vermeye başlamıştı. Nicole, kızkardeşim April buradaki hastaların yanında zemzem suyuyla yıkanmış sayılır, diye düşündü. Bunlara «Hımmm... Hımmm...» diye yanıt vermek bile çoktu.

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

KÖTÜ BİR SÜRPRİZ

1

Beklenenin dışında bir haberdi. Hatta inanılamayacak bir haber. Bob Moody'ye telefon eden Gary'nin arkadaşı Gibbs, polis hesabına muhbirlik yaptığını açıkladı. İlerki günlerde bir mahkemede tanıklık edeceğini bildirdi. Hapisanede Gary'nin hücre arkadaşı olduğundan anlatacak şeyleri bulunduğunu, bunun karşılığında 10.000 Dolar istediğini söyledi. Moody hemen Vern'i haberdar etti. Birkaç saat sonra hapisaneye giden Vern de haberi Gary'ye ulaştırdı.

Gary dudaklarını öylesine sert ısırmış olmalı ki, takma dişleri yerinden oynadı.

«Üzgünüm,» dedi Vern. «Biliyorsun, 2.000 papel de vermiştik herife.»

«İnsan çok kişiye güvenmez bu dünyada. Ama bu puşta **güvenmiştim.**»

«Herife bir tane geçirmek isterdim,» dedi Vern. «Şöyle bir kafa atmalıyım ki, kafası yerinden uçup gitsin.»

«Sen merak etme,» dedi Gary. «Eğer kentten kaçırmazsak onunla meşgul olanlar bulunur.»

Bu haberi vermek üzere Moody o sabah telefon ettiğinde, Schiller ve Barry Farrel Los Angeles'de birlikte çalışıyorlardı. Gibbs'in bir polis ajanı olduğunu ve Schiller'le bir anlaşmaya

varmak istediğini bildirdi. Gary'ye ilişkin kimsenin bilmediği bilgiler verebileceğini söylüyordu Gibbs. Gilmore'un mektuplarını okumayı henüz bitiren Farrell, «Gibbs'in bu yaptığı da ayıp,» demekten alamadı kendini. «Gibbs aşağılık bir yaratıkmış.»

Gary'nin hayatına ilişkin olarak satın aldığı yayın haklarına Gibbs'in yayacağı bilgilerin zarar vermemesi için Schiller bir anlaşmaya varmak niyetindeydi, fakat bunu asgari bir miktarla halletmeye bakıyordu.

O gün öğleden sonra Schiller ve Farrell Provo'ya gideceklerdi uçakla. İner inmez Utah'da yapacakları ilk işin Gibbs'le bir röportaj düzenlemek olduğunu kararlaştırdılar. Uçakta hem bu röportajın sorularını düzenlediler, hem Gary'ye verecekleri soruları. Schiller avukatlara yaptıkları görüşmelerden pek memnun olmadığını, bundan böyle ne sorular sorulacağını Farrell'in hazırlayacağını bildirdi.

Aynı gün Moody ve Stanger hapisaneye gidip Gary ile gece yarısına kadar konuştular. Ertesi gün Schiller bantları dinlediğinde müthiş heyecanlıydı. Çünkü Gary çocukluğu, ıslahevi, hapisane ve yediği hapis cezalarına ilişkin olarak ayrıntılı biçimde konuşmuştu. İkinci kez intihar edişinden dört gün sonra Gary'nin verdiği cevaplar etkileyiciydi. Sanki Gary bu konuda Gibbs'in vereceği bilgilerin önüne geçmek ister gibiydi. Schiller çok beğendi. Farrell metin üzerindeki gerekli düzeltmeleri tamamladıktan sonra **Playboy** dergisine vereceklerdi.

2

Moody, Gibbs'le buluşmayı detektif Halterman aracılığıyla düzenlemişti. Halterman Orem karakolunda buluşmalarını ayarlamıştı.

Gibbs içeride sigarasını tüttürüyordu. Schiller cebinden bir paket uzun filtreli Viceroy Super Longs çıkardı ve Gibbs'e verdi. Gibbs kuşkulandı. Hep uzun, filtreli sigara içtiğini ve bu markayı yeğlediğini, Schiller, Gary'den öğrenmiş olabilirdi. Schiller, Gibbs'in adını hiç duymamış gibi davranıyordu. «Gary öğrendiğinde ne yaptı?» diye sordu Schiller'e. Arkadaşı Farrell başını sallayarak «Gary'nin ağzı açık kaldı,» dedi. Hemen lafı ağzın-

dan alan Schiller, «Gary **çılgın** gibiydi,» dedi. «Onu belki ben yatıştırabilirim. Bizimle işbirliği yaparsan bunu sağlarım.»

Gibbs söylediklerine inanmıyordu. Fakat inanmamaya da cesaret edemiyordu. Bu nedenle Schiller cebinden bir küçük Sony teyp çıkarınca Gibbs işbirliğine razı oldu. Schiller'in neyin nesi olduğunu pek çıkaramayan Gibbs'de bir şaşkınlık hali hüküm sürüyordu. Farrell'in Schiller'e aval aval bakışı da Gibbs'i şaşırtıyor, bu adamın gerçek kimliğini ve kişiliğini saptamasına engel oluyordu. Gibbs, Schiller'den almak istediği paradan başka televizyondaki Carson Show'da da gözükerek para edinmek istiyordu. Sonra da aldığı bu paralarla güzel bir yüz ameliyatı geçirerek değişik bir yüzle yaşamayı tasarlıyordu.

Schiller, Gibbs'e, «Sana 2.000 Dolar veren Gary'ye ilişkin bilgi satarak bundan para kazanmaya çabalıyorsun,» dedi.

«Gary bana bu parayı dostluğumuz nedeniyle verdi.»

Bunun üzerine Schiller, «Evet ama Gary şimdi senin hakkında iyi düşünmüyor. 'Salt Lake'de görünmese iyi olur,' diyor.»

Gibbs sesini çıkarmadı, çünkü Gary'nin Salt Lake'de arkası olmadığını ondan iyi kimse bilemezdi.

«Peki, kaç yıldır polise muhbirlik yapıyorsun?»

«On iki yıldır gizli ajan olarak çalışıyorum, şimdi ilk kez ortaya çıkmak zorunda kaldım.»

«Biraz korku duyuyor olmalısın.»

«Merak etme, ben işimi bilirim.»

«Seni kasten mi Gary'nin hücresine atmışlardı?»

«Hayır, Gary hakkında bilmek isteyip de bilmedikleri bir şey yoktu. Beni korumak amacıyla o hücreye koymuşlardı.»

«Halterman'a Gary'ye ilişkin herhangi bir bilgi verdin mi?» diye sordu Barry Farrell, Gibbs'le Schiller arasındaki konuşmaya girerek.

«Benim Halterman'a söylediğim tek şey, 'Göreceksin, Gilmore'a ölüm cezası verirlerse, onu idam etmek zorunda kalacaklardır,' oldu.»

Farrel sorularını sürdürdü. «Gary hakkında casusluk etmeni isteselerdi ne yapardın?»

«Onun aleyhine casusluk yapmazdım, sanıyorum,» dedi Gibbs. «Adamı sevdim.»

Hiç ara vermeden sordu Farrell. «Gary'nin dengeli olduğu kanısında mısın?»

«Bilemem,» yanıtını verdi.

«April'la cinsel ilişkisi olmuş mu?»

«Gary ırz düşmanı değildir,» dedi Gibbs ve ekledi. «Eğer ırz düşmanıysa bu konuda yanılmışım demektir.»

3

Gibbs, Salt Lake Emniyet Müdürlüğü, FBI ve Narkotik Büro hesabına çalıştığını söyledi.

«Peki, şimdi, ne iş yapacaksın?» diye sordu Schiller.

«Dur bakalım, yarın Halterman beni Af Kurulu önüne çıkaracak ve tahliye edilmemi sağlayacak. Bana yeni bir kimlik cüzdanı, yeni bir isim verecekler. Tabanca taşıma izni de. Biliyorsunuz, yaptığım işten sonra sırtım bir hedef tahtası oluşturabilir.» Viceroy Super Long sigarası tutan eli fazla titremedi bu sözleri söylerken. Fakat Gibbs, «On iki yıllık hizmetlerim sırasında şimdiki kadar korku duymadım,» dedi.

Bu konuşmalarda Schiller, Gibbs'in ağzından Gary'ye ilişkin epey laf alabilmişti. Takma dişlerin tamiri, duvarların ve öteki mahkûmların yüzlerinin boyanması. Bütün bunlar Gibbs tarafından söylenmişti.

Schiller'in kulağında Gary'nin, «Nicole'a yazdığım mektupları okudun mu?» sözleri çınladı. Gibbs'in anlattıkları bu konudaki boşlukları giderirdi.

4

Schiller'in, Gibbs'le anlaşması sandığından da kolay oldu. Gibbs'in verdiği ilk bilgilere karşılık Schiller 200 Dolar ödedi. Otele dönerken Larry çok yoğun çalışmalarının yorgunluğunu duymaya başlamıştı, Stephanie ile birkaç gün tatil yapmak istiyordu. Noel haftasını Hawai'de geçirebilirdi.

Mody ve Stanger'e Hawai'ye gideceğini söylediğinde, avukatlar Schiller'e, «Bize de bir Hawai bileti yok mu?» diye şakalaştılar.

Schiller'e ertesi sabah **Time** dergisinden teklif geldi. Gerçi

istediği 25.000 Doları vermeye yanaşmıyorlardı, ama dört sayfa ayıracaklar ve kapak konusu yapacaklardı. Bu arada Schiller, Gilmore'un Nicole'e yazdığı mektupların suretlerini çıkarmak için Los Angeles'te ekibini kurmuştu. Mektuplar bin beş yüz sayfayı buluyordu.

Schiller'in on beş yıl önce Hemingway'in Idaho'da intihar olayını izlediğinde yazdığı bir cümlesi **Paris Match** dergisinin kapağına geçmişti. Schiller, bu cümlesinde, «Hemingway yaşamının son macerasına atılmaktan da geri duramadı,» demişti. Son macerası da ölüm olmuştu. Bunu anımsayan Schiller, Gilmore'a da bir yazı göndermek istedi. Tatildeyken kendini anmasını istiyordu. Mistik bir düşünceyle bu yazıyı göndermişti.

SEVGİLİ GARY
GEÇEN HER DAKİKA BİZİ BİRBİRİMİZE DAHA ÇOK YAKINLAŞTIRIYOR VE BU GÖREVİ ÜSTLENMEKLE DOĞRU DAVRANDIĞIMI DAHA İYİ ANLIYORUM STOP BU İŞİN DERİNİNE İNDİKÇE YAŞAMININ ANLAMI DAHA DA NETLEŞİYOR BUNDAN EMİNİM STOP BU BENİM İÇİN ANLAMLI BİR SERÜVENDİR VE EN BÜYÜK SERÜVENE ULAŞMADIKÇA GÖREVİMİ BİTİRMİŞ SAYILMAM STOP NOEL BAYRAMINI KUTLARIM GÖRÜŞMEK ÜZERE LARRY

Schiller'in uçağına bir saat kala Bill Moyers telefon etti. Televizyonda «CBS Bildiriyor» adlı bir programın hazırlıklarına başladığını haber veriyordu. İlk program Gilmore üzerine olacaktı. Gary'nin idamından az önce televizyonda gösterilmek üzere «CBS Bildiriyor» programını hazırlamaktaydı. Schiller yeni yılın ilk günlerinde Provo'da buluşmak istediğini Moyers'e söyledikten sonra Hawai'ye doğru havalandı.

YİRMİNCİ BÖLÜM

NOEL

1

22 Aralık Çarşamba sabahı Ken Halterman Utah Af Kurulu önünde tanıklık etti. Böylece Gibbs'in Orem Cezaevinden çıkmasını sağladı. Saat on birde hapisten çıkarılan Gibbs'e yeni bir kimlik cüzdanı verildi. Adı Lance LeBaron oldu. Polisin ödediği 400 Dolarlık aylığını aldıktan sonra Gary'nin armağan ettiği 2.000 Dolarlık çeki bankadan tahsil etti.

Gibbs ertesi sabah satın aldığı otomobili için hemen yeni plakalar aldı, berbere gidip sakalını kestirdi ve Montana'ya doğru yola çıktı.

Idaho çağlayanları yakınında yaşayan anneannesiyle teyzesini ziyaret etti. 89 ve 65 yaşlarındaydılar. Anneannesi 17 Ocak günü, Gary'nin idam edileceği gün 90'ına girecekti.

Gibbs yoluna devam ederken 20 km. sonra bir trafik geçirdi. Kaldırıldığı hastanede doktor dokuları parçalanıp mosmor olan ayağının durumunu beğenmediğini, kangrene çevirme olasılığı karşısında bacağını kesmek zorunda kalacağını söyledi. «Olmaz öyle bok yemek,» diyen Gibbs doktordan ağrı kesici ilaçlar aldıktan sonra en yakın motele attı kapağı.

2

Ncel'e doğru Moody ve Stanger her sabah hapisaneye gitmeye başladılar. Gary'ye o kadar ısınmışlar ve hapisaneye o

denli sık gidiyorlardı ki, yazıhanelerindeki öteki işleri yardımcılarına bırakmak zorunda kalmışlardı.

Gary'nin İdamlıklar Dizisi mensuplarına mahsus hücrenin yanına bir katil getirmişlerdi Noel haftasında. Adı Belcher'di. Gary, Belcher'in çocuk sevdiğini öğrenmişti. Bunun üzerine Gary, avukatlarına, ellerinde «BELCHER» yazılı döviz taşıyan bir grup çocuğun fotoğrafını çekerek getirip armağan etmelerini istedi. Bu fotoğrafı hücre arkadaşına vermek Gary'de pırıltılı Noel günlerinin anısını uyandırdı.

23 Aralık

Ay Gary, seni nice seviyorum böyle,

Seni arıyorum hep, neredesin? Bakıp da göğü görememek ya da toprağı görememek gibi bir şey seni görememek de. Seni nasıl da çok seviyorum.

Avukatların bugün mektubunu getirdiler, fakat buradaki it sürüsü daha okuyamadan elimden alıverdi. Senin sevgi dolu sözcüklerini sindire sindire okumak istiyordum.

Ne oldu bize böyle? Tanrım, ne oluyoruz? Seni görmem gerekli. Seni yapayalnız ölüme nasıl terkedebilirler? Senin gözlerine bir kez olsun, tekrar bakmak istiyorum.

Tanrım, nedir bu çılgınlık? Ne denli çılgınlıklar içinde yuvarlanıyoruz?

Anımsıyor musun, sana bir gün çocukluğumun düşlerinden söz açmıştım da, bu anlamsız dünyadan çekip gitmek ve yeniden küçük bir beyaz kuş olarak gelmek isteğimi anlatmıştım ya? Şimdi yine bir seçeneğim olsa, işte o kuş olmak istiyorum.

Noel arife gecesi
24 Aralık

Önümüzdeki günlerin getireceği belirsizlik korkunç bir hüzün veriyor içime.

Nicole

Nicole'ün Durumunda Bir Değişiklik Yok

Provo, Noel Günü. Nicole Barrett'in Provo'daki Utah Eyalet Hastanesinde sürekli olarak alıkonulması kararlaştırıldı.

Dördüncü Bölge Yargıcı David Sam iki çocuk annesi Nicole'ün akıl hastanesinde kalması kararına vardı.

Bu arada Gilmore'un disiplin kurallarına uygun olarak tecrit hücresinde tek başına geçirdiği günün hapisanedeki özelliği mahkûmlara hindili yemek ikram edilmesi oldu.

Gilmore bugün armağandan ve ziyaretçiden yoksundu. Çünkü kimsenin ziyaret etmesine izin verilmedi.

Sterling Baker'in karısı Ruth Ann, Gary'e bir mektup yazdı.

Sevgili Gary

Senin Noel günü nasıl da yalnız olacağını düşündüm. Seninle birlikte olmayı istedim. Seni gerçekten çok sevdim. Öteki dünyada, dilerim, buluşuruz. Ama ne olur, acele etme ölmek için. Senin ölmeni istemiyorum.

4

Genellikle Damico ailesi Noel partisi yapardı. Bir yıl Brenda'larda, bir yıl İda'nın evinde. Bu yıl keyifsizdiler. Toni'nin evinde sırf armağan değiş tokuşu için buluştular. Gary için dua ettiler. Birer kahve içip ayrıldılar evlerine.

Noel günü Mikal annesini ziyarete karavana gitti. Bessie Gilmore'un zihni dağınıktı. Gary'nin ıslahevinde olmadığı bir Noel gününü anımsadı. O yıl Bessie, Mikal'ı iyice şımartmıştı. Gecenin hemen hemen yarısını Mikal'a aldığı armağanları süslü kâğıtlara sarmakla geçirmişti de, Mikal yine de şöyle demişti ertesi gün : «Aman, ne kötü bir gün, istemediğim bir yığın şey var armağanlarım arasında.»

O yılın tatil günlerinden önce gelen Gaylen de okulda Noel Baba diye bir şeyin olmadığını söylediklerini annesine aktarmıştı. Bessie buna karşılık, «Gaylen, vermek insanı mutlu eden bir duygudur. Bu duygu vardır. Senin Noel Baba'ya herkesten çok inanman gerekir,» demişti.

Bessie bu anılardan ayrılıp yeniden karavana döndü. Zaten bugünlerde zihni hep karavanın içinde dolaşıyordu. Kalbi sanki ağır bir tekerleğin dönüşü altında ezilip duruyordu. Gözünden bir damla yaş gelir gibi oldu. Hüznün damıtılmasından dökülen bir damlaydı.

GILMORE : Noel de neymiş? Hapiste geçen şu bayramlar bombok bir şey. Mektup gelmez. Günlük işler durur. Zamanın akış hızı yavaşlamıştır sanki. Hapiste geçen haftasonlarını sevmiyorum elbet, fakat hapiste geçen bayramlardan nefret ediyorum.

5

ACLU müdür yardımcısı Shirley Peddler'e bir yığın eleştiri ve küfür dolu mektup geliyordu. Telefon açanlar da oluyordu. Gilmore öldükten sonra da bu devam edecekti tabii. Tek başına yaşayan bir kadın olan Shirley bitkin düşerdi bu telefonlara cevap vermekten. Sonra bir de bakmışsınız biri telefon eder, «Gary'yi hâlâ öldürmediler mi?» diye çıkışırdı.

Gilmore'a mektup yazan Shirley, ölmesini istemeyen örgütünün başına işler açmasından üzgün olduğunu belirtti. Ama kendisiyle yüz yüze konuşup amaçlarının ne olduğunu ve neden böyle davranmaları gerektiğini açıklamak istediğini söyledi.

Moody ve Stanger ziyaretçi kabul edilmemesine karşın Noel günü öğleden sonra hapisaneye girmeyi başardılar.

GILMORE : Shirley Pedler bana kişisel bir mektup yazmış... Nasıl bir kadın bu?

STANGER : Otuz yaşlarında ince bir kadın. Fena sayılmaz, güzelce...

GILMORE : Yüksek Mahkeme ACLU'nun başvurusunu dikkate almayacağını söylemiş. Daha nasıl anlatalım bunlara devreden çıkmalarını?

Shirley Pedler Noel yemeği için anne evine gitmişti. O güne dek idam cezası konusunda aile içinde tartışmamışlardı. Tutucu bir aileydi. Babası devlet memuruydu. Ağabeyi idam cezasına karşı olan Shirley'in örgütünü suçladı. Shirley ACLU'yu savundu. Yemek berbat oldu. Noel toplantısının tadı tuzu kaçmıştı.

GILMORE : Bir şiir okusam dinler misin?

STANGER : Pek tabii.

GILMORE : Bu şiir Nicole'e ithaf ettiğim kitaptan. Girişi şöyle : **Duymak zorunda kaldığım seslerden irkiliyor ve kızıyorum. Tuvalet sifonunun faş sesleri, su borularının takırtıları, aptalca konuşmalar, kasıtlı diskurlar. Hepsinden bıktım.** Şimdi de işte şiirin kendisi :

Buz gibi çelik soğukluğunda bir gece
Gecenin içinde dolaşan kırık kanatlı bir kuş
Kuşu ürküten karanlık düşünceler
Karanlık düşüncelerden sarkan cinayetler,
Pıhtılaşan kan, donan duygular,
Hemen hiç ödenmeyen karanlık borçlar
Budalanın biri sokağın başında kaybolan gün için hayıflanır
Birileri de yaşamlarının yalanları için

İç çekip kederlenir.
Karanlık düşüncelerden sarkan cinayetler
Hemen hiç ödenmeyen borçlar
Dağ gibi biriken borçlar, karanlık borçlar

Bu şiiri 1974'de kulağıma ulaşmasını istemediğim sesleri duyarken yazdım. Sakin ortamı severim ben. Sessizliğin öyle derinini isterim ki, kanımın sesini duyabileyim. Hapisanede gürültüden çok hiçbir şeyden yakınmadım. Hapisanede ne de çok gürültü yapar bu orospu çocukları. Neyse, 17 ocak günü son çığlığımı işiteceğim.

STANGER : Neler söylüyorsun sen? Güzel şiir bu.

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM

YENİ YIL ŞİİRİ

1

Julie Jacoby'nin Shirley Pedler hakkındaki izlenimleri olumluydu. İnce yapılı bu kızı çekici bulduktan başka, kendisine benzer yanları olduğuna da hükmetmişti. İkisi de münzevi bir hayat yaşamalarına karşın, politik faaliyetin içinde bulurlardı kendilerini. Shirley, Jacoby'den yirmi dört yaş daha gençti.

Noel haftasında Shirley İdam Cezasına Karşı Utah Koalisyonunu kurma işinde yardım etmesini istedi Jacoby'den.

Koalisyon toplantısına yaklaşık yirmi kişi geldi. Bu Koalisyon üyelerinin amacı Utah eyaletinde idam cezası aleyhine kamuoyu oluşturmak ve Gilmore'u idamını istemekten vazgeçirmekti. Dostlar Derneğinden toplayacakları parayla **«İnsan öldürmenin yanlış olduğunu, adam öldüreni bizim öldürmemizle kanıtlamak doğru mu?»** yazılı dövizleri uçakların kuyruğuna bağlayıp sergileyeceklerdi.

2

Gibbs'de paranın suyu çekiliyordu yavaş yavaş. Zaten hiçbir zaman parasını idare etmeyi beceremezdi. Şehirlerarası telefonlar açarak günde yaklaşık 60 Doları telefona yatırıyordu. Kaldığı motelde hesabı günü gününe ödeme gibi bir alışkanlık da

geliştirmişti. Her gece içki, kadın gırla gidiyordu. İçtikten sonra da birinin omzuna dayanıp ağlama alışkanlığı vardı. Salt Lake'e telefon açınca, santral kızlar bile onu tanıdıklarından yeni ismiyle hitap ederek, «Nasılsınız, Bay LeBaron?» diye soruyorlardı. Utah'tan ayrılırken cebinde 1.370 Dolar olduğu halde, şimdi ancak 500 Doları kalmıştı. Üstelik ayağı da iyileşmemişti.

Bazen yatakta Gilmore'un idamı aklına gelirdi. Acaba idam sehpasına nasıl gidecek? Gidip Gilmore'le konuşmalı mıydı? «Sen, 'Mahkûmlar hakkında yanılmam,' demiştin, oysa bak ben ne iş yaparak para kazanıyorum?» mu deseydi?

Gary'nin yanına gidip, «Ben senin gibi yürekli adam görmedim,» demek geliyordu içinden. Fakat bir süre önce Gary yazdığı mektupta bu sözleri aynen Gibbs için söylemişti.

Schiller Hawai'de umduğu gibi bir tatil geçiremedi. Bir yandan Stephanie'nin kardeşi ve görümcesiyle tanışmasını istediğinden aile çerçevesi içinde geçen bir tatil oluyordu, bir yandan da mektupların satışını düzenlemek için dünyanın dört bir yanına telefon açıyordu.

Bunlar yetmiyormuş gibi, bu arada Gilmore'un öldürdüğü Orem'deki Jensen'in hayat sigortası şirketinin 40.000 Dolarlık bir alacak davası açacağını öğrenmişti.

3

PROVO HERALD GAZETESİ

Ölümüne Karşı Çıkanlara
Gilmore Bir Açık Mektup Yayınladı

Provo, 29 Aralık. «Gary Gilmore'dan ölümüne karşı koymak isteyenlere ve özellikle ACLU ile NAACP'e açık mektup.

«Lütfen hayatımdan çıkın. Ölümümden elinizi çekin.

«Sizin üstünüze ne vazife.

«Shirley, hey, çek elini üzerimden.

«Ben bir beyaz adamım, zenci haklarını savunan örgütün benimle işi ne?

«Benim aklımdan kuşku duyanlara şunu söylemek isterim : Ben sizinkinden kuşkuluyum.

«Tümüyle kalbinden
gelen sesle hitap
eden Gary Gilmore»

Noel'den birkaç gün sonra Sundberg, Nicole'e Gary'nin kitabını verdi. Ciltli bir bloknot halindeki kitabın belki elli sayfası boştu. Öteki sayfalaraysa birer cümle yazmıştı Gary.

Şu içine ettiğiminin gardiyanı karşıma geçmiş burnunu boşaltıyor. Beş dakika sürdü hımkırması. Herhalde bir bok yerleşmiş ohnalıki burnunun içine, habire üflüyor.

Sonunda işini bitirdiğinde, «Senin borular iyi çalışıyor, endişe etme,» dedim.

Herif ayağına geçirdiği 46 numara pabuçla bir aşağı bir yukarı volta atıyor. 46 numara giydiği halde pabuçlarının ayağını sıkan bir hali var.

İsa hakkında birkaç kitap geldi. Şöyle bir baktım, fazla Hıristiyanlık dolu. Hani insan olarak İsa, Yahudi olarak İsa, Haberci olarak İsa'ya ilişkin olsa okurum, ama sırf Hıristiyan bir İsa bu.

OUI dergisine bir göz gezdirdim, bir ön, bir arka delik ve iki de göğüs tomurcuğu dolu. OUI dergisini aldım mı, FALTAŞI GÖZLER sayfasına mutlaka bakarım. Bu sayfaya senin tomurcuklarını göndermek istedim. Ama, göndermeyeceğim. Öf beee! Ne güzel şeysin sen. Öyle seksisin ki. Hele yüzün. Ağzının içinde hafifçe gözüken dilin, tomurcukların vesairen vesairen var ya... Tam zımbalanacak kadınsın.

Bebeğim, ölümümden önce senin mektuplarını yok edeceğim. Bunlar yayınlanmamalı. Kamuoyu için yazılmış şeyler değil bunlar. Sana iade etmeyi düşündüm ama Larry Schiller'in, film prodüktörünün eline geçer diye korkuyorum.

4

31 Aralık
Cuma

Sevgi - lim
Dün gece düş gördüm
Düşümde beyaz bir kuş olmuş uçuyordum
Penceremden içeriye gecenin karanlığı
girdi birkaç yıldız
getirdi
karanlıkta kayboldum. Uyandım.

Şimdi gitmeliyim
Seni sevmekte dakika
sektirmeyen Nicole

31 Aralık
Cum.?

Ah sevgilim,
İnanılmaz, inanılması zor bir yerde yaşıyorum. Burada kimse yaşayamaz.
Şu anda neyim varsa hepsi senindir. Yaşadığıma kendimi ikna ediyorum.

Seni bir garip seven
Sev - gi - lin

Yeni Yıl, ilk gün
Benim öteki yarım, karım,
Sana son mektubumda 17 Ocak günü beni kurşuna dizeceklerini bildirdim. 4.30 çaplı bebekler beni özgürlüğüme kavuşturacaklar. Beni küçücük beyaz Kuşuma götürecekler.
17 günüm kaldı, süremi tümüyle seni düşünerek dolduracağım.

Bebeğim, biz bu dünyaya gelmeden önce sen benim omzumda tünemiş beyaz minicik kuşumdun.

1 Ocak 1977

Gün doğdu, sevgilim,

Ne haber? Yeni Yıl geldi, Gary! Anlayabildin mi? Mutlu Yeni Yıllar sevgilim. Yazdığım bir şiir sana.

Sabahın sessizliğinde
Zihnim dalmış
Sevgilerim çalınmış
Kalbim durmuş
Artık soru sorma
Şarkı çığırma
Beni izleme
Beni arayıp bulma

Bir an için sükunetle karşılaşacak olsam, sessizliğin dalgalarına konan zihnim beni alıp uzaklara götürebilecek. Sevgilim, ışığımı söndürdüler. Seni nasıl seviyorum, ah Tanrım, bir bilsen nasıl seviyorum.

Düşlerinde beni gör... Ben de düşlerimde seni düşlüyorum.

Seni seven
Bebeğin Nicole

5

Peder Meersman sık sık Gilmore'un yanına gider, dereden tepeden konuşurlardı. Tarihten söz açarlardı. Sezar mı olur, Napolyon mu, büyük inişli çıkışlı tarihi kişileri gözden geçirirlerdi. Peder Meersman, Gary'nin, Muhammed Ali gibi ünün en yüksek doruklarına çıkanları da sevdiğini farketmişti.

Meersman'ın getirdiği gazete ve dergiler sayesinde Gary de ünün doruğuna çıktığını farkediyordu. Peder Meersman'ın **Time** dergisinin 1977 yılının ilk sayısını getirmesi sayesinde «76'nın Ünlü Kişileri» arasında Carter'ı, Betty Ford'u, Mao Tse Tung'u, Kissinger'i gördü. Mars'a inen Viking 1'in resimlerinden sonra Comaneci ve Gary Gilmore vardı. Oldukça ünlü kişiler arasındaydı.

BASKILAR

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM

BELALI YOL ÇIKMAZI

1

Schiller Hawai'deyken, Farrell **Playboy** dergisi için Gary'ye röportaj soruları hazırlıyordu. 20 Aralık günü yapılan söyleşinin sonucu Barry Farrell için büyük önem taşımaktaydı. Gilmore'un yanıtları ilginçti. Barry'e öyle geldi ki, Gary Gilmore anılmasına yarayacak yanıtlar veriyordu. Kamuoyunun kendisini tanımasına yardım edecek yanıtlara geçmişti artık.

SORU : Hapisane sicil dosyanıza baktığımızda, ıslahevine girdiğinizden beri yirmi iki yılınızı hapislerde geçirdiğinizi görüyoruz. Suçluluk yazgınızı yaşamaktan başka bir seçenek bulamamışa benziyorsunuz.
GILMORE : Evet, durumu iyi anlatır bir cümle kondurdunuz.
SORU : Bu suçluluk kompleksi sizde ne zaman yerleşti?
GILMORE : Sanırım, ıslahevine gönderildiğimde.
SORU : Evet ama, oraya gönderilmenizi gerektiren işler de yapmışsınız.
GILMORE : Evvet efendim, on dördünde ıslahevine gönderildim. On üçünde de içeri tıkılmaya başlamıştım.
SORU : On üçündeyken içeri tıkılacak ne yapmıştınız?
GILMORE : Araba yürütmeye başlamıştım... fakat, şey, benim

ilk suçlarım evlere girip öteberi çalmak. Evlere gazete dağıtırken başladım bu işe.

SORU : Peki, neden yapıyordun bunu? Ne elde etmek istiyordunuz.

GILMORE: Ben silah sahibi olmak istiyordum. Çoğu kimsenin evinde silah var.

SORU : O zamanlar kaç yaşlarındaydınız? On bir mi? On iki mi? Neden silah istiyordunuz?

GILMORE : Şimdi, bakın, o zamanlar Portland'da bir çete vardı. Bunlar silah satın almak istiyorlardı. Siz bu çeteden sözedildiğini duydunuz mu? Broadway Çetesi diye bir şey duymuştum. Belki de uydurmaydı, böyle bir çete yoktu. Fakat varlığından sözediliyordu. Silah istiyorlardı. Ben de bu çeteye girmek istiyordum. Ve girmenin en iyi yolu gidip silah satmak, diye düşünüyordum. Uygunsuzlardan biri olmak istiyordum. Broadway takımına girmek istiyordum.

SORU : Ama yakalandınız ve ıslahevine gönderildiniz.

GILMORE : Doğru. MacLaren Erkekler Islahevine. Woodburn Oregon'da.

SORU : Peki, buraya girdikten sonra mı kendinize, bu noktadan sonra belalı yol başlıyor, dediniz?

GILMORE : (Gülme sesi) Ben önümde belalı yol bulunduğu kanısını hep taşıdım. Büyüklerin bana başka çocuklara bakışından daha değişik, daha huzursuz ve korkulu bakmalarını sağlayacak bir yeteneğim vardı.

SORU : Nefret dolu bakışlar mıydı?

GILMORE : Hayır, yalnızca değişik bakış diyeyim. Çocuklara uygun düşmeyen bakışlar. Nefretten de öte bir bakıştı. Örneğin, Arizona'da bir bayan, ben üç ya da dört yaşındayken öyle kızmıştı ki bana, dövmeye kalktı öfkesinden. Fakat babam ona engel oldu.

SORU : Kadını kızdıran ne olmuştu?

GILMORE : Konuşmalarım, davranışlarım. Çocukken haşarıy-

dım. Sekiz yaşlarındayken bir gece Portland'da bazı evlere girdik. Evlerde büyükler de vardı. Tam olarak ne yaptığımızı anımsayamıyorum, ama evlerin içini altüst ettik, küstahlık ettik. Sonra büyükler bizi evden dışarıya atmak istediler. Herkes üzerimize çullandı. Bu saldırıları beni korkutmadı, etkilemedi. Eve ıslık çalarak, şarkı mırıldanarak döndüm.

SORU : Belalı yolla ıslahevine girmeden de sapmışsınız anlaşılan.

GILMORE : Doğrusu ya, yasaların saçma olduğu kanısı her zaman egemendi içimde. Belalı yola sapma işine gelince. Hayatta öyle etkiler oluyor ki, öyle olayların etkisi altında kalıyorsunuz ki, sormayın. Bilmem anlatabildim mi?

SORU : Pek anlatmış sayılmazsınız. Bize bir örnek verebilir misiniz?

GILMORE : Vereyim. Gerçi kişisel bir deneyim, ama üzerimde uzun süreli bir etki yaptı. On bir yaşlarındaydım, okuldan geliyordum, eve kestirmeden gideyim dedim. Ağaçlıklı bir tepe vardı. Oradan inmeyi denedim. Fakat öyle sık ağaçlar vardı ki burada, her biri on beş yirmi metre uzunluğundaki dallar geçit vermiyordu. Takılıp kaldığımı sandım buralarda. Portland'daki bu kestirme sandığım yolu daha önce kimse denememişti. Geldiğim yerden geri dönebilirdim, fakat dönmek istemedim. Denemek istedim. Bu yoldan kurtulup eve varabilmem üç saatimi aldı. Durmadan yürüdüm. Yürümeye devam edersem çıkacağımı biliyordum, ama takılıp oradan hiç çıkmayabilirdim. Çevrede, az ötede apartman blokları vardı, bağırabilirdim. Bağırmadım. Belki duymazlardı da. Her neyse eve vardım. Annem, «Geç kaldın,» dedi. «Kestirmeden geldim,» dedim. (Gülme sesleri.) O günkü deneyim birçok konuda değişik düşünmeme neden oldu.

SORU : Ne gibi konularda?

GILMORE : Korku denen şeyi üzerimden atmıştım. Kafama koyduğum yolda ilerlersem, çıkış yolu bulabileceğim inancına vardım. Bende değişik olma duygusu uyandı. Kendimi yendim âdeta.

SORU : Peki, ıslahevine gitmekle belalı yolun başladığını neden söylediniz?

GILMORE : Şimdi bakın, ıslahevleri, yalnızca oralara girenlere bazı bilgi tohumları saçıyorlar. Eğer oraya girmeseniz o bilgiler size bulaşmamış olur. Sonra artık öyle oluyor ki, yalnızca ıslahevi mensuplarına özgü bu bilgi onların ortak noktaları durumuna geliyor. Islahevi mensuplarına özgü bu ortak nokta için «suç işlemeye iten unsur» adını da verebilirsiniz.

SORU : Woodburn'da durumlar kötü müydü? Oraya nasıl alıştınız?

GILMORE : Oraya girince yaşamanın tek yolunun oradaki hayat tarzı olduğunu sandım. Orada kendime örnek aldığım kişiler hep sert ve âsi çocuklardı. O zaman 1950'lerdeydik ve orada yönetime onlar egemendiler. Islahevinin başında bulunan yöneticiler de o bölgede yaşayanlardandı ve saatler boyu bira içerlerdi. Çocukların şu ya da bunu yapmasıyla fazla meşgul olmazlardı. Birkaç psikiyatrist vardı. Onlar da bir yığın sorular sorup yanıtlarını mürekkeple kâğıtlara geçirirler, geçirirlerken de size acayip acayip bakarlardı. Sorular da çoğunlukla sekse ilişkindi... İşte, böyle şeyler.

SORU : Orada ne kadar kaldınız?

GILMORE : On beş ay. Dört kez kaçtım ve sonunda anladım ki, oradan çıkabilmek için 'ıslah' olduğumu göstermem gerekirdi. Dört ay süreyle başımın belaya gireceği bir iş karıştırmamaya özen göstermek suretiyle oradan çıkabildim. Aynı zaman da bu tür yöneticilerin kolaylıkla aldatılabileceğini anlamış oldum böylece.

SORU : Sizi oğlanları yapmaya çalışan oldu mu?

GILMORE : Hayır. Hiç olmadı... Zaten olsaydı çok sert karşı koyardım. Benden çok büyük bile olsaydı, buna yelteneni elime geçireceğim herhangi şeyle haklayıverirdim. Fakat böyle bir şey başıma hiç gelmedi.

SORU : Woodburn'den çıktıktan sonra kendinizi nasıl hissediyordunuz?

GILMORE : Bela aramaya başladım. Yapmam gereken şeyin bu olduğu düşüncesindeydim. Islahevinde bulunmuş olmaktan ötürü kendimi öteki insanlardan birazcık yüksek görüyordum. Sert yapılı, kurnaz, suçlu çocuk tipiydi benimkisi. **Suçlu çocuk tipi,** bu terimi anımsarsınız değil mi? Bana uyuyor değil mi? Kimse bana dil uzatamazdı. Ördek kuyruğu gibi saç uzatırdım, sigara içerdim, içki, esrar kullanırdım, arabayla uçardım, kavgalara katılırdım, piliç peşinde koşar epey tavlardım. 1950'ler suçlu çocuk tiplerine iyi zaman geçirtirdi. Çalar, çırpar, soygun yapar, kumar oynardım, gazinolara dansinglere dalardım.

SORU : O noktadan sonra hayatınızı nasıl düzenlemek istediniz?

GILMORE : Bir serseri olmak istiyordum.

SORU : Yetenekleriniz olduğu kanısında mıydınız?

GILMORE : Evet. Yeteneklerim vardır. İyi resim yapardım hep. Orta ikideyken bir öğretmen anneme, «Oğlunuz sanatçı,» demişti. Hem de içten söylemişti bunu.

SORU : Suçluluk yazgınızı gözden geçirip değiştirmeyi düşündünüz mü hiç?

GILMORE : Bir sanatçı olarak hayatımı kazanabilirsem, diye düşündüm. Fakat öyle zor ki. İyi bir sanatçı olmak istedim. Ticari amaçla sanata yönelen biri değildi olmak istediğim. Bir süre sonra hayatımı hep hapiste geçireceğimi ya da intihar edeceğimi düşündüm. Ani bir ölümün beni beklediğini aklıma

koymuştum. Ne bileyim, bir polis kurşunuyla falan ölmeyi. Fakat küçükken bir ara ressam olmayı ciddi olarak düşündüğüm olmuştu.

SORU : Sonra ne zaman yeniden içeri tıkıldınız?

GILMORE : Dört ay sonra.

SORU : Dört ay ha! Islahevleri bilgi sahibi yapıyor insanı demiştiniz. O bilgiyi hapse girmemek için kullanamadınız mı?

GILMORE : Bu benim yaşam düzenimdi. Bazı kimseler yaşamları boyunca şanslıdırlar. Başları ne tür belaya girerse girsin, hemen dört ayak üstüne düşerler. Bazılarıysa şanssızdırlar. Bir kez tökezlediler mi, ömrübillah ayağa kalkamazlar ve tökezlemek bir yaşam biçimi olur onlar için.

SORU : Siz şanssızlardansınız, öyle mi?

GILMORE : Evet, «Suçlu yeniden suç işler» kuralı! Hepimiz alışkanlıkların tutsağı yaratıklarız.

SORU : Islahevine ilk girişinizden sonra dışarıda serbest olarak geçirdiğiniz en uzun süre ne kadardır?

GILMORE : Sekiz ay en uzun serbestlik sürem olmuştur.

SORU : Sizin IQ'nuz 130? Böyle bir zekâya rağmen, son yirmi iki yılınızın on dokuzunu nasıl oluyor da içeride geçirdiniz? Paçayı sıyırabildiğiniz olmadı mı hiç?

GILMORE : Paçayı sıyırabildiğim zamanlar da oldu tabii. Büyük bir hırsız değilim. Ani kararlar veren biriyim. Zaten biraz kafayı çalıştırmak yeter birçok belalardan paçayı sıyırmak için. Fakat ben sabırsızım. Fazla açgözlü de değilim. Yaptığım şeylerin birçoğunu yakalanmadan atlatabilirdim. Doğrusu ya, pek anlayamıyorum. Belki de boşvermeye başlayalı epey oluyor. Bu yüzdendir.

Bütün bu bilgiler Farrell'in işine yarayacak türdendi. İncelemesini derinleştirmeden gözü kapalı kabul edeceği görüşler değildi elbet. Fakat Gilmore kendini ortaya koymaya başlamıştı.

Dünyanın onu tanımasını, bilmesini ve anmasını istediği biçimde anlatıyordu kendini. Mektuplarındakinden değişik biriydi.

2

Farrell ve Schiller asıl sorunun, Gary'nin cinayetler hakkında gerçek nedenleri anlatması olduğuna karar verdiler. Böyle bir nedene yaklaşıldığında, Gilmore'un konuşma isteği kayboluveriyordu.

SORU : Şimdi bir şey sormak istiyorum. Benzin istasyonunda durakladığınızda Jensen'i soyma ya da öldürme niyetiniz var mıydı?

GILMORE : Onu öldürme niyetim vardı.

SORU : Birini öldürme niyeti ne zaman belirdi?

GILMORE : Bilemiyorum. Hafta boyunca bu yönde bir istek birikimi oldu. O gece supap kapağını açmak gereğini duyuyordum, ama bunu açınca ne olacağını bilemiyordum. Şunu ya da bunu yapacağım diye bir tasarımım yoktu. İçimde bir şeylerin kaynadığını ve buharı atmak için kapağını açmak gerektiğini hissediyordum. Bu söylediklerim tiksinti uyandırıcı olabilir sizce.

SORU : Hayır. Hayır. Sizin kamyonu terkedip Jensen'in bulunduğu yazıhaneye gitmenize yol açan ne oldu?

GILMORE : Bilmiyorum. Orası tenhaydı. Uygun bir yer gibi geldi bana.

SORU : Görünüşe bakılırsa, Jensen'i öldürmek salıvermek istediğiniz basıncı gidememiş. Bir gece sonra dışarı çıkıp neden Bushnell'ni öldürdünüz?

GILMORE : Bilmiyorum, ani karar veren bir yapıya sahibim. Düşünmeden yaparım.

SORU : Bushnell'i öldürmekle, Jensen'i öldürmekten duyamadığınız ferahlığı duyabileceğinizi mi düşündünüz?

GILMORE : Dedim ya, düşünmüyordum pek. Anımsadığım bir

şey varsa, bende bir düşünce boşluğunun olmasıydı o anda. Bushnell'e bir el ateş ettim, sonra tabanca bozuldu. Bu namussuz otomatik tabancalar böyle işte. Tekrar ateşleyinceye dek zaman geçti. Acı çekti adamcağız. Oysa hiç acı çekmemesi için hemen bitirecektim işini. Anlattığım şeyler size acımasız gelebilir. Ama siz sordunuz diye anlattım.

SORU : İkinci adamı öldürmek daha mı kolay geldi?

GILMORE : Biri ötekinden ne daha zordu, ne daha kolay.

SORU : Sözünü ettiğiniz kızgınlık ve hiddetin niteliğini saptamaya çalışıyoruz. Acaba seks ilişkisiyle giderilebilecek bir hiddet olamaz mıydı?

GILMORE : Sekse ilişkin sorunlara bulaştırmayalım bunları. Ucuz şeylere kaçmayalım.

SORU : Eğer Bushnell'i öldürdüğünüz gece, size dostça davranan bir kızla buluşup bira içseydiniz ve gevşeme olanağı bulsaydınız, kendinizi daha ferahlamış hissetmenize yol açmaz mıydı?

GILMORE : Bu soruyu yanıtlamak istemiyorum.

SORU : Cinayetten söz etmeyi seksten söz etmekten daha kolay buluyorsunuz.

GILMORE : Bu sizin fikriniz.

İyi gidiyor, diye düşündü Farrell. İşe yarar şeyler sökmeye başladık ağzından.

3

Noel haftası boyunca Gary keyifsizdi. Ağzından bir şey alınması olanaksızdı. Hapisanede geçirdiği Noel'e ilişkin sorulara verdiği yanıtlardaki satırlar arasında şu nokta vurgulanabilirdi : Yeryüzünde geçirdiğim son yılbaşı.

Bu arada Farrell'in dikkatini çeken Gilmore'un edebi sorularla şatafatlı cümle yapısıyla düzenlenmiş sorulardan hoşlandığıydı. Gilmore'un içinde bulunduğu gerçeğe ters düşer gibiydiler.

Schiller Hawai'deki tatilinden döndüğü zaman Gary'ye **National Equirer**'ın yayınlayacağı yazı hakkında açıklama yaparken karşılaşacağı zorluğu düşünüyordu en çok. Hawai'den avukatlara çektiği bir telgrafta bu konuda Gary'yi hazırlamalarını istemişti. Gary buna itiraz etmemişti. Fakat başka bir telgrafta Schiller'in neden sözettiğinin anlaşılmaması için Nicole adı yerine Çilli demesi Gary'nin kafasını bozdu.

Gary'nin sevgilisine bazen Çilli dediğini Schiller sonradan öğrenmişti. Ama iş işten geçmişti artık. Demek, bu kerata mektupları okudu, diye düşündü Gary. Gary, Schiller'e şu yazıyı gönderdi avukatı Moody aracılığıyla :

Sevgili Larry,
Çilli mi dedin?
Onun adı Nicole'dür.
Yani öğrenmek istiyorsan eğer!
Mektupları okudun demek? Bu hoşuma gitmedi. Burada, hücremdeki çekmecede yüze yakın mektubu var Nicole'ün. Bunları vermeyeceğim artık sana.
Lütfen benimle açık konuş. Ben söylediğim gibiyimdir.
Bir daha kafamı bozarsan yerine gelmez. Bu defalık geçiştirelim.

Schiller de Gary'ye bir telgraf çekti.

MEKTUPLARINDA NICOLE'ÜN SÖZÜNÜ ETTİĞİN GURURU MEKTUPLARININ İÇERİĞİNİ BİRKAÇ KİŞİYLE PAYLAŞMASINA NEDEN OLMUŞTUR STOP BU BİRKAÇ KİŞİDEN BİRİ DE BENİM STOP SENİN MEKTUPLARINLA ONUN SANA GÖNDERDİKLERİ YAN YANA GELİNCE AŞKINIZIN GERÇEK TABLOSU ORTAYA ÇIKACAKTIR STOP ONUN ÜZERİNDE SENİN BASKI YAPABİLDİĞİN FİKRİNİ ORTADAN KALDIRMAK İSTİYORUM STOP MEKTUPLARDAN YALNIZCA SENİN TARAFINDAN GÖNDERİLENLER

OKUNUNCA BÖYLE BİR SONUÇ ÇIKARIYOR İNSAN STOP GERÇEK İLİŞKİLERİNİZİN TABLOSU İÇİN NICOLE'ÜN MEKTUPLARI DA ŞARTTIR STOP

Gary'nin cevabını Moody ve Stanger bir teyp bandında getirdiler.

GILMORE : Ona söyleyin Nicole'ün mektupları yok. O mektuplar benim kalbime yazılmış bulunuyorlar. Larry'nin yaklaşımını sevmedim. Söyleyin ona mektuplar kalbimde yazılı.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HALIDAKİ DELİK

1

Sevgilim,

Burada kendimi kaybetmiş gibiyim. Bundan sonra da nerede olursam olayım ruhun beni sarıp sarmalayıncaya dek kendimi hep yapayalnız ve yitmiş sayacağım.

Gündüzleri buradayım... Ama geceleri... Ah, o geceleri ne kadar seviyorum.

Sana sarılıp yatmayı, ateşli yüzüne değip ısınmayı ne kadar severdim... Geceleri seni alıp küçüklüğümde sevdiğim yerlere götürmek istiyorum. Çamı ağaçları arasındaki dere yatağındaki koyu renkli «oda»nı ne denli severdim. Öylesine sık çamlarla örülüydü ki o «oda», çam iğnelerinin oluşturduğu yumuşacık halıya uzanır, yerden püsküren kokuyu içime çekerdim. Ağaçların oluşturduğu duvarlar arasından kristal gibi parlak mavi göğü seyrederken pamuk gibi bulutlar da birbirini kovalardı. Bin dilden seslenen ormanının yumuşak sesini dinle.

Tanrım, o yeri ne kadar da severdim.

Teyzem Kathy'yi götürmüştüm bir kez oraya. Sigarasının külünü silkelemek için çam iğnesi halıda bir delik açmak zorunda kalmıştı. Kül savrulmayacak kadar temiz, renkli bir örtüydü.

İşte, seni oraya götürdüm düşümde.

Ne çılgınım, değil mi?

8 Ocak Cumartesi

Merhaba sevgilim,

Kayınvalidem Marie Barrett dün bana Sunny'yi getirdi.

Tarla kuşu gibi mutluydu. Leblebi'yi de getirdi.

Başıma bütün bunlar gelmeden önce onlara olan sevgime bir şeyler olmuştu.

İnanır mısın, ziyaretleri epey heyecanlandırdı beni.

Biraz ateşlendim. Doktor süpizituar almamı söyledi. Onlar da zorla süpozituarı makatıma sokuşumu izlemek istediler. Bende boşverdim, onların gözü önünde yaptım o işi. Bağışla, sevgilim, kabalığımı.

Çılgınlaştı yaşam bizim için. Bizi nasıl bir son bekliyor, bilemiyorum.

17 Ocak günü seni kurşuna dizerlerse...

Ne olacağım ben? Acaba bir hiç mi olacağım, sen gittikten sonra, ha?

Ben ben olabilecek miyim? Yoksa kayıp mı olacağım? Kendimi bulabilecek miyim yeniden? Sensiz olmak istemiyorum. Kalbimde bir gün olsun sevgin bulunmazsa ben yaşayamam.

Tanrım, Gary, sevgilim.

Seni nasıl da seviyorum.

2

Gibbs koğuş arkadaşı Gary hakkındaki bilgilerini satmak için kime başvursa, hepsi de önceden Schiller'le anlaşmış oluyordu. Sonunda **New York Post** gazetesiyle bir anlaşmaya vardı. Aldığı 7.500 Dolar karşılığında, onlara, idam günü davetiyesine sahip olduğunu, idam günü davetiyesini Gary'nin kendi elyazısıyla yazdığını söylemişti. Ayrıca başka mektupları da vardı onda. Gazetenin göndereceği muhabiri Colorado'da Luciano adı altında bir motelde bekleyeceğini söyledi. Çünkü Salt Lake'e kendi adıyla gitmekten korkuyordu.

3

Brenda bir süreden beri kendini iyi hissetmiyordu. Son günlerde de endişe verici kanamalar olmuştu. Doktor bir çekap gerekli gördü. Brenda kuzeni Gary'nin idam edileceği bir dönemde hastaneye yatmak istemiyordu. Fakat doktor, boş bir yer olduğunu, sırasını kaçırırsa ancak üç ay sonra yatabileceğini söyledi. Bu da geç olurdu. Çünkü karnındaki sancıları artıyordu. Gary ile son olarak yaptığı telefon konuşmasında Brenda, Gary'ye, «Dediğin gibi akıllıysan benim görüşüme katıl lütfen,» diye tembihte bulundu. Fakat, eyvah, dedi içinden, Gary'nin mücadele gücü artık zayıflıyor... Nitekim Gary, Brenda'nın hastaneye gireceğini öğrendiğinde rahip Campell'e, «Son bir ziyaret olacak bu, lütfen özel izin alıverir misin?» diye ricada bulunmuştu.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

O GÜNÜ BEKLERKEN

1

SALT LAKE TRIBUNE GAZETESİ

Salt Lake, 10 Ocak. Gilmore'a gözcülük eden gardiyanlar idam günü yaklaştıkça sinirli olmaya başladığını belirtiyorlar.

Nicole sevgilim, bazı gardiyanlar gazetelere sinirli olmaya başladığımı söylemişler. Hayatımda hiç sinirli olduğumu anımsamıyorum, şimdi de değilim. Aslında sinirli olan onlar.

İşerken bakılmasını sevmediğimden çişimi bir köşeye yaptığım için bu sonucu çıkardılar belki de.

Sam Smith idamın nasıl yapılacağını görüşmek üzere bir kez daha Earl Dorius'la görüştü. Eğer idam hapisane binası içinde infaz edilirse, öteki mahkûmlar üzerinde ters tepki yapabilirdi. Yok, eğer, dışarıda infaz edilirse, göstericilerle uğraşmak gerekirdi. Smith ve Dorius bütün olumsuz sonuçlarına karşın, infazın cezaevi binası içinde yapılmasını daha uygun buldular.

Sam bir önemli soruna daha değindi idamla ilişkili olarak. İdam mangası kimlerden oluşacaktı? Bir yığın mektup gelmişti, gönüllü olarak idam mangasında görev almak isteyenler vardı. Dorius bunun masraflı olabileceğini söyledi. Cezaevi görevlilerinin mangaya girmesiyse doğru olmazdı, sonra zor barınırlardı üzerlerindeki damgayla. Bu nedenle Salt Lake Şerifinden ya da Utah Eyalet Şerifinden barış subayı adını taşıyan görevliler istenilmesine karar verildi.

Dorius'un kanısınca, ACLU 12 Ocak Çarşamba gününe kadar idamın ertelenmesi için mahkemeye bir başvuruda bulunabilirdi.

2

10 Ocak günü, idam gününden bir hafta önce, ACLU ana baba yeriydi. Foto muhabirleri, kameramanlar dolup taşıyordu. Shirley Pedler, ne olur ne olmaz diye, saçları hep yapılmış geliyor ve gün boyunca taranıyordu.

10 Ocak sabahı Shirley ve örgütün bazı avukatları başvuru hazırlığı yapıyorlardı. Gary öylesine ısrarlıydı ki ölme isteğinde, örgütten biri Nicole'e gidilmesini önerdi. Nicole'ün ısrarıyla belki Gary fikrinden vazgeçebilirdi. Avukat Stanger'le bu konuda temasa geçildi.

STANGER : «Nicole Gary üzerinde ne kadar etkili olabilir?» diye sordular. «Neden soruyorsunuz?» dedim. Şöyle bir yanıt verdiler : Gary'yi hayatta kalmak için mücadeleye ikna edebilir diye düşünüyoruz.»

GILMORE : Samandan yapılmış koltuk değneğine dayanıyorlar galiba.

3

İdam haftasına girildiği sırada, Schiller karargâhını Utah'a nakletme zamanının geldiğine karar verdi. Günde yirmi saat çalışabilecek bekâr sekreterler tuttu. Haftada 11.000 Dolar harcama yapılacak bir döneme giriyordu Schiller. Bu arada idamdan önceki son günlerde Vern'in evinin özel muhafızlarla korunma-

sını önermişti. Nicole'ün annesinden de geçici olarak başka bir eve taşınmasını istemişti.

Schiller'le Barry son dakikada Gary'nin temyize razı olması olasılığını da düşünüyorlardı. İdam edilmeyip cezası durdurulursa, yaptıkları hazırlıklar boşa giderdi. Gerçi yine de para kazanabilirlerdi, ama idam olayından sonraki kadar kazanamazlardı. Düşündüler. Bir insanın idamından yararlanmak için çalışmadıklarını kararlaştırdılar. Her iki duruma karşı da hazırlıklı olmak gerekliydi.

Bu arada Schiller'e teklifler yağıyordu. Nitekim daha Orem'deki karargâhını kurduğu zaman bile Jimmy Breslin'in edebiyat danışmanı Sterling Lord, idamı izlemeye çağrılan beş kişiden birinin Schiller olduğunu duyunca, bu davetiyenin devri girişimlerinde bulunmuştu.

Schiller, «Olamaz, devredemem, hem sonra kesin de değil orada bulunacağım,» diye yanıt verince Lord, «Otuz beş, kırk bin Dolar verebiliriz,» önerisinde bulunmuştu.

4

GILMORE : Doksan dokuz yaşındaki birinin bana mektup yazarak gözlerimi istediğini söylemiştim. Doğrusu ben yirmi yaşındaki birine vermeyi yeğlerim. Yeni bir hayata başlar hiç olmazsa genç adam. Göz Bankasına vermek istemem. Çünkü gözlerimi kimin kullanacağını bilmek isterim. Doktora söyleyin, bu konudaki belgeyi imzalasın.

MOODY : Tamam, şimdi hazırlatırız.

Gary'nin bu düşüncesi Farrell'i etkilemişti. Gerçi birçok kimsenin cebindeki kartvizitte, «Beni ölü olarak bulursanız gözlerimi ya da böbreklerimi nakil için alabilirsiniz,» diye yazılara rastlayabilirdiniz. Fakat 17 Ocak günü idamını bekleyen birine, «Bana şuranızı, buranızı verir misiniz?» diye başvuranlar olduğu halde, buna sinirlenmeyip soğukkanlılıkla organ dağıtımı yapmak olağanüstü bir yüreklilik gerektirirdi.

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM

SENİ TANIMAYA BAŞLARKEN

1

Farrell, Gary'nin yanıtlarını okurken kişiliğinin çeşitli yanlarını ayrı renk kalemle çizerek kendine bir tablo yapmaya çalışıyordu. Irkçı Gary'yi, köylü Gary'yi, şair Gary'yi, başarısız sanatçı Gary'yi, erkek Gary'yi, hayatı bir kalemde silen Gary'yi, ölümden sonra hayata inanan Gary'yi ve katil Gary'yi bulmuştu. Fakat Farrell'i şimdi en çok etkileyen soğukkanlı Gary'ydi. Ölümünden sonra organlarının dağıtımını şimdiden saptama cesaretini gösteren sakin Gary.

GILMORE: İşte bu da başka bir kızdan gelmiş mektup. Bakın ne diyor: «Senin o vahşi gözlerin beni nasıl da coşturuyor. Seni bir kez öpebilsem. Mektubun önümde, üzerine gözyaşlarımı döküyorum, gözyaşlarımla ıslatıyorum kâğıdı. Ben bu sistemin içine edeyim. Nicole'ü bile görmene izin vermiyorlar. İdam. Ne demek idam? İşte, Vahşi Batı! Western'liler! Seni seviyorum. (Gülme sesi) Bakın, önemli bir sorunu var kızın! Bugün üç mektup aldım ondan. İyi ki California'da değilim. Aman Tanrım! Sonra halim nice olurdu?

STANGER: On beşinde mi kız?

GILMORE: Sorma, zor başedilir, değil mi?

Ardından, hapisaneden yakınan, bir mahkûm mantığıyla düşünmeye koyulan Gary vardı karşınızda.

GILMORE: Kazan kaldıran biri olarak adınız çıktı mıydı tamamdır. Adın çıkacağına canın çıksın. Bütün gardiyanlar seni belliyorlar, onların hiddetinin hedef tahtası oluyorsun. Habire sana kızıp köpürüyorlar. Bu ufak ufak köpürmeleri de senin çileden çıkmana yol açıyor. Vur abalıya!

Farrell'in kanısınca, Gilmore bu denli yoğun ilgiye hedef olmasa düşüncesini değiştirebilir, idamdan kurtulmanın yollarını arayabilirdi. Şimdiyse Gary ün çemberi içine kısılıp kalmıştı. Bu çemberin içinde kalmak ona güç veriyordu. Farrell bu durumu anladığı için yaptığı görevin önemi üstünde duruyor, Gilmore'un televizyondaki cafcaflı «Günaydın Amerika» gibi programların yemi olmasına gönlü razı olmuyordu.

MOODY : Hiç yapamayacağınız şey var mıdır hayatta?
GILMORE: Kimseyi gammazlayamam. Kimseye işkence yapabileceğimi sanmıyorum.
MOODY : Birini yere yatırıp vurmak işkence değil mi?
GILMORE: Çok kısa süreli bir işkence.
MOODY : Bir insanın canına kıymaktan daha büyük suç olabilir mi?
GILMORE: Birinin yaşam düzenini öylesine bozabilirsiniz ki, o yaşamın niteliği olması gerekenden çok değiştirilmiştir. Buysa bir işkencedir. İnsanları öylesine görmez, duymaz hissetmez duruma getirirsiniz ki, yaşamı bir sefalet olur. Bu da bir insanı öldürmekten daha fecidir. Birini öldürdünüz müydü, iş biter. Ben ölümden sonra yeniden hayata gelmeye

inanıyorum. Onları öldürünce ödemeleri gereken borçlardan kurtarıyor olabilirsiniz. Ya da onların bu konudaki borçlarını üstleniyorsunuzdur. Fakat çok düşük bir yaşam düzeyine ya da yaşamın altında bir düzeye birini mahkûm etmek onu öldürmekten beterdir.

STANGER : Demek oluyor ki, cinayetten daha ağır saydığın suçlar var.

GILMORE : Tanrı aşkına anlamaya çalışınız... Baksanıza ne tür suçlar var... Bazı hükümetlerin yurttaşlarına yaptıklarına bakın... Bazılarının beynini yıkıyorlar... Bazılarının davranış biçimleri değiştiriliyor. Öyle ki, bu biçimler değiştirilince yeniden yerine gelmiyorlar. Beyin dumura uğratılıyor, örneğin, Prolixin veriliyor. Bunlar için belki cinayetten beterdir demiyorum, ama, be hey Tanrının kulları, bunun üzerinde birazcık düşünün be. Bir insanı kaderiyle baş başa bırakmış oluyorsunuz yahu. Yalnızca hayatına karışmakla kalmıyorsunuz.

STANGER : Jensen'in ve Bushnell'in hayatına siz müdahale etmiş olmadınız mı?

GILMORE : Oldum.

STANGER : Buna hakkınız var mıydı?

GILMORE : Hayır. (İç çekme.)

MODDY : Kalbiniz şeytanın etkisiyle mi dolu?

GILMORE : Tanrıya sizlerden daha uzak olduğumu hissediyorum ve yakınlaşmak istiyorum.

MOODY : Pişmanlık duyduğunuzu göstermeyi gururunuza yediremiyor musunuz?

GILMORE : Gazeteler öyle yorumlayabilirler.

3

Farrell Gilmore'un mektuplarını giderek daha dikkatle okuyarak sonuçlar çıkarmaya çalışıyordu. Gilmore'u bu duruma getiren çevre miydi, yoksa kalıtım mıydı? Kalıtımdaki kötü tohumları mıydı bu çevrede yeşeren?

Daha önce nice cinayetler işlenmişti? Bunların çoğunda katiller bilemediklerini, anımsayamadıklarını, sinema şeridi içindeymiş gibi davrandıklarını, yaptıklarına bir neden bulamadıklarını söylemişlerdi. Olayları bulanmış suların ötesinde görüyormuş gibi olduklarını dile getirmişlerdi. Fakat Nicole'ün intiharını tasarlamak ve tasarlatmak! Farrell'e göre bu düşüncede bir kötülük tohumu vardı. «Sevimli perim, bana bunu nasıl yapabilirsin?» diye yalvaran, yakaran bir cümleden sonra, sanki hiddet şimşeği çakıp vücudunu sarmış gibi bir yığın kocaman kocaman yakası açılmadık küfürler... Hem de ne küfürler? Her biri büyük harflerle, iki üç santim boyunda büyüklüğe ulaşan harflerle yazılmış sözcükler. Bir Kent Kovboyunda kötülüğü uyandırmaya çevre bu kadar etkili olabilir miydi? Yanlış yiyecekler yemek, yanlış yerlerde barınmak, yanlış ilaçlar almak, yanlış arabalar kullanmak, yanlış trafik işaretlerinde geçmek, sizi seven insanlara bunca kötülük yaptırmaya yeterli tohumları oluşturabilir miydi?

GILMORE : İdam edilmezden önce Nicole'le görüştürülürsem, ondan özellikle herhangi bir şey yapmasını istemeyeceğim, onu yaşaması için cesaretlendirmeye çalışacağım. Çocuklarını yetiştirmesi gerektiğine inandırmaya uğraşacağım. Ay, unutuyordum, başka hiçbir erkeğin de ona sahip olmamasını söyleyeceğim.

MOODY : Acaba seni unutmasını yazsan ve şimdiye kadarki yaşantılarından daha mutlu bir yaşam sağlayabilecek bir adam, bir baba bul çocuklarına desen, daha insancıl olmaz mı?

GILMORE : Bu soruyu yanıtlamayacağım.

YİRMİ ALTINCI BÖLÜM

TÜKENEN UMUTLAR

1

Aralık ayında Yüksek Mahkeme başvuruyu geri çevirdiğinde Anthony Amsterdam, Mikal'ı aradı. Yüksek Mahkemenin söylediği davaya hemen bakılamayacağıydı. Bu gerekçeyle başvuru daha alt derecedeki bir federal mahkemeye yapılabilirdi. Bu yoldan dava tekrar Yüksek Mahkeme katına çıkarılabilirdi.

Mikal, Gary'nin annesine, bu davada devreden çıkmasını yazdığını bildirdi. Bu nedenle Bessie'nin işe karışmama kararı kesindi. Amsterdam, Mikal'a Utah'a gitmesini önerdi. Ama bu arada Damico'ların bu ziyaretten hoşlanmayabileceklerini, Gary'nin ölmesinde Damico'ların mali çıkarlarının söz konusu olduğunu da ona anımsattı.

2

11 Ocak günü Richard Giaque Salt Lake Havaalanında Mikal'ı karşıladı. Arabası tamirde olduğu için iş ortağının gümüş renkli Rolls - Royce'uyla geldiğini söyledi. Giaque Mikal'ın hapisane ziyaretini Stanger aracılığıyla düzenlemişti.

Gary azami güvenlikli geniş ziyaretçi salonuna ayağına kırmızı - beyaz - mavi lastik ayakkabılar, beyaz gömlekle şalvarı andıran beyaz pantolon giymiş olarak geldi. Bir sihirbaz pozuyla elinin parmakları arasında tarak çevirerek yürüyordu. «Merha-

ba,» dedi Mikal'a. «Her zamanki gibi bir deri bir kemiksin.»

Aralarında görüşmeye başlar başlamaz Gary, «Ailenin bu işe karışmasını istemiyorum,» dedi. Mikal'ın gözlerinin içine bakarak, «Amsterdam herhalde işin içinde değil,» diye ekledi.

3

Mikal, Salt Lake'de Richard Giaque'la konuyu görüşmeye koyuldu. Giaque, Gary'nin birçok açıdan sömürüldüğünü söyledi. Eyaletin yeni başsavcısı seçilebilmek için Bob Hansen idam cezası lehinde bir kampanyaya girişmişti. O ve daha birçok politikacı Gary'nin ölme isteğini siyasi amaçları uğruna sömürüyorlardı. Utah'ta halkın yüzde 85 - 90'ı idam cezasından yanaydı.

Mikal bir çıkmazdan sözetti. «Gary'yi idamdan kurtarmak intiharına yol açabilir,» dedi.

Mikal, Schiller'le buluştuğunda ilk sorusu, «Sizi ölmüş bir Gary mi, hayatta kalmış bir Gary mi ilgilendirir?» oldu. Schiller, «Ben olayları saptama görevini üstlendim, onların akışının yönünü değiştirmeyi değil,» yanıtını verdi. Mikal habire not ediyordu Schiller'in sözlerini. Aslında bir dergiye yazı hazırlamak için yapıyordu bunu. Oysa, «Dediklerinizi iyice tahlil edebilmek için not ediyorum,» diye atlattı onu.

4

Gary, Mikal'la görüşmek için ziyaretçi odasına gelirken bu kez maçlarda taraftarların giydikleri bir kepi parmaklarında çeviriyordu.

«Gary, ben buraya oyun oynamaya gelmedim,» dedi Mikal. «Senin avukatlar doğruyu söylüyorlar. İdam cezasının durdurulmasını sağlayabilirsin.»

Gary'nin yüzü birden gazetelerdeki fotoğraflarda çıktığı gibi oldu. Burun delikleri kabardı, çeneleri çıktı. «Seni Giaque'ın bir Rolls - Royce'la aldığı da doğru, değil mi?»

Mikal, Gary'nin durumu nasıl yorumladığını anladı. Kendisine metelik vermeyen zengin liberaller şimdi çevresindelerdi.

«Bu önemli değil,» diye anlatmaya çalıştı.

«Amsterdam ve Giaque seni sömürmeye çalışıyorlar.»

«Cezanın durdurulmasını ben tek başıma da isteyebilirim.»

«Bak, sana söyleyeyim. Ben hapiste o kadar çok kaldım ki, artık dayanacak halde değilim.»

Tam bu sırada gardiyanın, «Ziyaret saati doldu,» sesi çınladı.

Mikal çıkıp giderken Gary'nin, «Yıllar önce sana ihtiyacım varken, nerelerdeydin?» dediğini işitti.

Salt Lake gidiş yolu üzerinde Mikal'ın kulağında Gary'nin, «Sana ihtiyacım varken nerelerdeydin? Artık dayanacak halde değilim.» sözleri çınlıyordu. Mikal kötü bir gece geçirdikten sonra ağabeyine bir mektup yazmayı kararlaştırdı.

Mektupta Mikal, ağabeyiyle yüz yüze geldiği zaman onun öfkeli tavırları karşısında hiçbir zaman söylemek istediklerini doğru dürüst dile getiremediğini anlattı. Ondan hep korktuğunu ve yalnızca son iki buluşmalarında onu sevdiğini anladığını belirtti. Yapacağı seçimin sevgiden doğması gerektiğine dikkati çekti. Eğer Gary yaşamayı seçerse aralarındaki duvarların yıkılabileceğini anımsattı. Kefaret konusundaki düşüncesini şöyle özetledi: İnsan kefaretini yaşayarak ödemeli. Ölümde değil yaşamda kefaret ödenebilirdi ancak.

O gün öğleden sonra gardiyan Mikal'ın mektubunu yüksek sesle okuduktan sonra camlı bölmenin ötesindeki Gary'ye geçirdi.

Gary mektubu sükûnet içinde gözden geçirdi ve ağlamaya başladı. Bir ya da iki damla gözyaşı döktü. Sonra da parmağıyla gözündeki yaşı alarak, «Güzel yazmış,» dedi.

5

Mikal ziyarete geldiğinde Gary şöyle dedi: «Dün söylediklerimi düşünüyordum. Sen küçük yaşlardayken, asıl ben ortalıkta gözükmedim. Bu bakımdan söylediklerim haksızdı. Şunu bilmeni istiyorum ki, senden nefret etmiyorum. Sen benim kar-

değişimsin ve bunun ne demek olduğunun farkındayım.»

Gary'nin eli Mikal'ın kalbine dokunmuş gibiydi. Mikal, «Kararı durdurursam ne yapabilirsin?» diye sordu.

«Cezamı değiştirtebilirsin. Fakat hapiste yatacak olan sen değilsin. Böyle bir yerde yaşayabilmek için ne denli güç harcamak, ne denli güçlü olmak gerektiğini biliyor musun?»

Mikal teslim olmak üzereydi, fakat Salt Lake'de Bill Moyers'le karşılaştı ve adamın mantığı bilgeliği onu bayağı etkiledi. «Eğer yaşam ya da ölüm arasında bir seçim yapma söz konusu olursa,» diyordu Bill Moyers. «Yaşamı seçmek, insanlığı seçmek demektir.» Gary de bu tür düşüncelere önem verirdi. Ama Mikal yine de bir sonuç alınabileceğinden emin değildi. «Bir görüşün Gary ile,» dedi. Gary de söz verdi görüşeceğine. «Yalnız bilsin, aramızda bir konuşma olacak bu. Çünkü Schiller'le özel anlaşmamız var.»

YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM

İP KESİLİRKEN

1

13 Ocak

Bonjur Mon amur,

Bu sabah ancak birkaç satır yazabileceğim, çünkü birazdan avukatım gelecek. Elime Fransızca bir kitap geçti. Oradan aktarıyorum, mon amur, bonjur. Günaydın, sevgilim. Fransızca öğrenmeyi isterdim. Günün birinde Fransa'da yaşamayı da isterdim.

Buradan uzak olmak... Ah... Ne güzel olurdu.

Sundberg haber verdi beni buradan 22 Ocak günü (Dilerim 1977'nindir) çıkaracaklarmış.

Senin idam tarihine yakınlaştıran günlerden geçiyoruz. Gerçeği kavramak zor. Zorluk senin öleceğini anlayamadığım için değil, o gün bu kadar yaklaştığı halde seninle beraber olamadığım için. Neden böyle olsun? Alınyazımın ardında mantıksal bir neden vardır herhalde, ama bu nedenin zerresini bile göremiyorum şahsen...

Sana olan aşkımı anlatacak sözcük yoktur. Ruhumda ve kalbimde yatan aşkı anlatacak sözcük yok. Sen benim ruhumun çiftleştiği ruhsun.

Tüm sevgim senindir. Bunu anladığını biliyorum.

Senin tüm sevginin de bende olduğunu biliyorum.

Eğer ölürsen... bu denli çabuk... ruhunun düşüncelerimi ve

benim şu ruhumu, seni seven şu ruhumu sarıp sarmalayacağından eminim.

Tanrıya emanet ediyorum seni sevgilim
O zamana dek ve her zaman için emanet ediyorum
Nerede adımımı atarsam atayım
Yalnız yürüdüğümü bileceğim
Senin yanına gelinceye dek

Seni seviyorum
Hep senin olan
NICOLE

2

Larry ve Barry şu noktada anlaştılar : Gilmore'a sorular yöneltildiğinde, verdiği yanıtlarda ne denli içten olursa olsun, bir an geliyor ki, aralarında psişik bir duvar yükseliyor ve içten yanıtlamıyordu soruları. Bu nedenle, soruları soran avukatların sesi tarafından etkilenmesin diye, soruları Gary'nin kendi kendine yüksek sesle okuyarak yanıtlamasını istedi Schiller.

Soruda, «Çocukluğunun ilk yıllarına ait gerçekleri anımsamıyorsun? Öyle değil mi?» deniyordu.

Soruyu okurken kullandığı sesten değişik bir sesle Gilmore şu yanıtı verdi. «Peki, sen, çocukluğunun ilk yıllarına ait gerçekleri anımsıyor musun?»

Soruda, «Annenin seni güçlü, sürekli ve tutarlı biçimde sevdiğini söyledin. Bunlar bir anne sevgisini anlatmak için kullanılan garip sıfatlar değil mi?»

Verdiği yanıtta, «Garip olduklarını sanmıyorum. Anlamsız bir soru,» dedi Gary.

«Aile bireyleriyle yaptığım görüşmelerden sonra edindiğim izlenimim şu ki, küçük bir çocukken sana kötü davranılmış. Annenin yaşamının olumsuz bir döneminde dünyaya gelmişsin ve sana karşı bu yüzden isteksiz davranırmış. Bunda gerçek payı var mı?»

«Benim bildiğim kadarıyla yok.»

«Bu yaptıklarınla, sana yeterince sevgi göstermeyenlerden bir tür öç alıyor gibisin. Bu belki bir psikanaliz teranesi gibi,

ama madem annen sana sevgi gösterdi, senin ona layık gördüğün bu yaşam nedir? Bu konularda kuşku göstermemin nedeni de, duygulandığın sorularda sesinde bir çatallaşma olmasıdır.»

«Dat, dat, dat» diye dalga geçti Gilmore.

«Sen duygusuz bir insan değilsin. Ama duygularını göstermeyi reddediyorsun.»

Gilmore yanıt vermeden biraz bekledi. «Larry, yemin ederim, Tanrı huzurunda anımsayamıyorum. Üstelik iyi bir belleğim vardır. Annemin beni ara sıra dövdüğünü anımsarım. Fakat fazla dövmemiştir. Beni hep sevdi. Benim güzel bir annem var. Ailenin öteki bireylerinin ne dediğine aldırma. Benim güzel bir annem var. İki kez tekrarlamamın nedeni, belki bantta söylediklerim tam çıkmaz diyedir.»

Gary bir ara Moody'ye, «Bazı duygular kişiseldir. Ne oluyor yani? Bu adam kamuoyu önünde benim kişiliğimin röntgenini mi çıkarmak istiyor?» dedi.

Moody, «Olguları bulmaya çalışıyor,» yanıtını verdi.

Gary, «Aldırma, belki de beni biraz kızdırarak daha ani yanıtlar almayı amaçlıyordur,» diye yorumladı.

3

Görüşmeden sonra gardiyan Sam, avukatlara idam cezasının durdurulması için daha sonra yapılacak başvuruların artık geç kalmış olabileceğinin Gary'ye hatırlatılmasını önerdi.

Gary o taraflı olmadı. Avukatlar Gary'nin fikrini değiştireceğini sanmıyorlardı.

Sam Smith idam edilirken Gilmore'un başına kukuleta geçirilip geçirilmeyeceğini Earl Dorius'a danıştı. «Adam kendisini idam edenlerin kimler olduğunu görmek istiyormuş,» dedi. Smith, «İdam mangasını da düşünmek gerek,» diye hatırlattı. Karşılarında kendilerine dik dik bakan birini ister miydi acaba idam mangası üyeleri? Ya son saniyede sinirleri bozulup mermilerden kaçmaya çalışırsa, diye aklına geldi.

GILMORE: Gardiyan gelip bana açık açık söylemedi, ama öyle anlıyorum ki, benim bakışlarımdan idam mangasının sinirlen-

mesinden endişe ediyor. Bana neden kukuleta giydirmek istediklerini sordum. İkna edici bir yanıt veremedi herif. İdam olacak birine kukuletayı genellikle hücresinde giydirirlermiş ve öldüğünde çıkarırlarmış. Banaysa idam sandalyesinde giydireceğine söz verdi. **Bu sözü** tutmasını istiyorum orospu çocuğunun.

Gilmore ne kadar soğukkanlı olduğunu onlara göstermeye çalışıyordu. Moody, «Korkmuyor musun?» diye sorduğunda, hiçbir zaman korktuğunu söylemedi. Hiç korku belirtisi göstermeyişi karşısında Moody, «İnanılmaz şey,» der dururdu. Gilmore kararını varlığındaki her hücreyle destekliyordu. Psikolojik durumu bir yana, beden eğitimi de yapıyordu. «Bugün jimnastik yaptın mı?» sorusuna, «Vücut yapıyorum,» yanıtını verirdi.

4

Gibbs, Gilmore'un mektuplarını teslim ettiğinde **New York Post** gazetesi 7.500 Doların 5.000'ini peşin verdi.

Pazartesi günkü infazdan önceki perşembe günü, Schiller son hazırlıkların yoğunlaşmasının verdiği gerginliği hissetmeye başlamıştı. Schiller **Time** ve **Newsweek** dergilerini cepte keklik sayarken, basın kralı Murdoch'tan da teklif almıştı. Murdoch'un istediği, idamdan sonra Schiller'in gördüklerini yalnızca kendi gazeteleri için anlatmasıydı. Bütün gazeteler Schiller'in Gary ile birlikteki «Son Kilometre»sinin izlenimleriyle meşguldü. Yağan teklifler karşısında, Schiller'in yavaş yavaş sinirleri bozuluyordu. «Son kilometreyi yapmayacağım!» diye bağırdı birine telefonda. «Anasını sattığımının herifini idam etmelerini bile istemiyorum aslında!»

Sevgilisi Stephanie, Gilmore olayına ait yayın haklarının Avrupa'daki satışıyla meşguldü. Fakat Gilmore olayından tiksinti duyarak çalışıyordu kadın.

Schiller yaptığı işin ahlak açısından doğru olup olmadığını düşünmeye başlamıştı. İşin içine bir sinek düşmüştü. Bu sirk'e dahil biri olmadığını düşünüyordu.

Dışarıda kar yağıyordu. Yorgunluk hissetti. Eli telefonu sıkmaktan ağrımıştı. Nedenini bilmiyordu, ama ağlamaya başladı.

YİRMİ SEKİZİNCİ BÖLÜM

SON DAKİKA BAŞVURULARI

1

Cuma sabahı Mikal, Gary'yi ziyarete geldiğinde, camlı bölmenin ötesinden telefonla konuşan Gary, «Schiller senin dostun Moyers'le benim görüşmemi istemiyor,» dedi. «Yayın haklarını satın aldığı için buna karşıyım. Onu kovmam gerek, fakat şu anda yeni birini bulmak için artık çok geç.» Mikal hiçbir cevap vermeyince, «Yapabileceğim, idam odasına gelmesi için verdiğim davetiyeyi iptal etmek olabilir,» diye ekledi.

Mikal o akşam Salt Lake'den ayrılıp cumartesi ve pazar günleri annesinin yanında olmayı tasarlıyordu. Gary kalmasını istedi. «Kimseye söylemedim ama,» dedi Gary. «Pazartesi günü burada durumun nasıl olacağını bilemem.» Camdan Mikal'a baktı. «Bu açıdan Schiller'e ihtiyacım var. Olayı tarihe aktarmak için hazır bulunacak. Bu nedenle gerekli adam. Ona sinirlenmemeliyim». Gary elini havaya kaldırıp cama dayadı. Mikal da elini camın öteki yüzüne dayadı. Ellerinin birbirine değmesine yalnızca iki santim kalınlığındaki cam engel oluyordu.

Salt Lake'de Mikal Richard Giaque'la buluştu son bir kez. Davaya müdahale etmeme kararını açıkladı. Ondan ayrıldıktan sonra Giaque, Amsterdam'a telefon edip durumu bildirdi.

2

Cuma sabahı, idam anına yetmiş iki saatten az bir zaman kala, Earl Dorius infazın durdurulmasını sağlayabilecek bazı başvuruların hâlâ yapılabileceğini düşünerek ona göre taktik verdi hukuk işleri personeline.

Dorius, 10. Temyiz Mahkemesi Dairesine dahil bölgelerden olan Denver'e telefon açtı. Utah, adı geçen temyiz dairesinin işlerine baktığı altı eyaletten biriydi. Cumartesi ya da pazar Denver'deki nöbetçi temyiz mahkemesine başvuranlar olabilir diye, Salt Lake'den uçakların kalkış saatini öğrendi. Cumartesi ve pazar gecesi saat 9.20'de son uçak kalkıyordu. Açılabilecek temyiz davalarını acele karşılamak için personeli uyardı. O saatten sonra açılacak davaya karşı savcıları ve yardımcılarını Denver'e göndermek için özel uçak kiralamak gerekebilirdi.

Earl daha sonra ABD Yüksek Mahkemesi genel kâtibine telefon açıp son dakikadaki temyiz başvuru mekanizmalarına ait bilgi edindi.

Cuma günü öğleden sonra Earl iki temyiz başvurusuyla karşılaştı. Biri, İdamlıklar Dizisi adına Gil Athay tarafından açılmıştı. Gary Gilmore'un idamının, müvekkili Dale Pierre ile tüm idamlıkların durumunu zorlaştıracağını vurgulamıştı. İkinci temyiz de ACLU örgütü tarafından vergi mükellefleri adına açılmıştı.

Bir günde, daha doğrusu yarım günde iki temyiz başvurusunu altetmek gerekiyordu.

Gil Athay'ın açtığı temyiz davasına Bill Evans ve Earl Dorius baktı. Ötekine de Bill Barrett'le Michael Deamer'in bakması kararlaştırıldı.

Her ikisi de reddedilmişti.

YİRMİ DOKUZUNCU BÖLÜM

CUMARTESİ

1

Mikal'ın son ziyaretinde Gary kardeşine hapisanede giyilen eski bir pabuç resmi vermiş ve, «Bu benim çizdiğim portremdir,» demişti. İki kardeş telefonda konuştukları sırada, gardiyan Smith ziyaretçi odasının mahkûmlar bölümüne girerek Gary'nin başına kukuletanın hangi anda geçirileceğini tartıştı. Mikal bu konuşmaya artık tahammül edemeyeceğini anladığı an cama vurmuş ve ağabeyine gitmek zorunda olduğunu duyurmuştu. Son bir kez el sıkışmalarına gardiyanın izin verip vermeyeceğini öğrenmek istedi.

Smith önce reddetti. Sonra baştan aşağı muayene edilmesine razı olursa Mikal'a izin vereceğini belirtti.

Muayeneden sonra Gary'i, Mikal'ın yanına getirdiler. El sıkışmadan önce gömleğinin kolunu yukarı çekmesini söylediler. El sıkışmaktan öteye gidemeyecekleri tembih edildi. Gary kardeşinin elini yakalar yakalamaz öyle bir sıktı ki, Mikal neye uğradığını şaşırdı. Gary'nin gözleri parladı ve, «Buraya kadar kardeşim,» diyerek Mikal'ın ağzına bir öpücük kondurdu. «Karanlıkta görüşürüz,» diye mırıldandı.

Mikal gözyaşlarını tutamayacağını anlayınca başını yana çevirdi. Gary'e bakmak istemedi. Gary'nin annesine vermek istediği Johnny Cash'in **Siyahlar Giymiş Adam** adlı kitabını gardiyan Mikal'a teslim etti. Bir de Nicole'ün fotoğrafını. Gary'nin

gözlerini kapıdan çıkıncaya kadar üzerinde hissetti Mikal. Çıkarken Gary, «Anneme onu sevdiğimi söyle,» diye bağırdı. «Sen de biraz kilo almaya bak, hep dediğim gibi bir deri bir kemiksin.»

2

İki gün kalmıştı. Schiller, Gary'nin ağzından alınması gereken daha çok şeyler bulunduğu kanısındaydı. Moody içini çekti.

GILMORE : Gardiyan beş kişi 'davet edebileceğimi söyledi. İsimlerini verdim. Gardiyan, «Hiç rahip istemiyor musun» diye sordu.
MOODY : Yasa izin veriyor. Beş kişiden başka iki de rahip gelebilir.
GILMORE : Rahiplerin her ikisi de gelmek istiyor.
MOODY : Herkese acı verecek bir kırk sekiz saat geçiriyoruz.
GILMORE : Ben acı çekmiyorum.
MOODY : Biliyorum, fakat çekenler var. Amcan Vern, teyzen İda cehennem azabı çekiyorlar. Ötekilerse düpedüz hastalandılar.
GILMORE : Kimler?
MOODY : Beni sayabilirsin. Ron Stanger hasta. Peder Meersman da.
GILMORE : O kadar önemli bir iş değil canım. Nicole'ü görmek istiyorum. Hastanedeki o namussuz herif bir cevap bile yazdırmıyor. Burası çok gürültülü, hiç olmazsa son saatlerim sakin geçseydi bari.
MOODY : Sen yine vücut hareketlerini yapıyor musun?
GILMORE : Evet düzenli olarak yapıyorum.
MOODY : Okumanı sürdürüyor musun?
GILMORE : Hayır... Artık okumuyorum... Okumam gereken şeyleri bitirdim.
MOODY : Resim yapıyor musun?
GILMORE : Hayır.
MOODY : Kendi portreni çizecektin, yaptın mı?
GILMORE : Hücrede ayna yok ki...

MOODY : Zaten fazla bir şey var sayılmaz ya, değil mi?
GILMORE : Ben varım ya. (Uzun bir sessizlik.) Şey yapmak istemiyorum, ah, hiç de bu soruları yanıtlamak istemiyor canım. Aslında cevabı hak ediyor ya, bu sorular, fakat Tanrı belasını versin, Schiller'in yaptığı bazı şeyler hoşuma gitmiyor.
MOODY : Peki Schiller'e bir şeyler borçlu değil misin?
GILMORE : Peki, peki, oku şu soruları yanıtlayayım. Larry benim kimle konuşmam ya da konuşmamam gerektiğine karışamaz. Kardeşim benim Moyers ile konuşmamı istemişti. Herif hayır olmaz buyurmuş.
MOODY : Sorulara devam ediyorum. Adam öldürmeyi saçma bulmuyor musun?
GILMORE : Saçma olan bir sandalyeye bağlanmak, başına kukuleta geçirilmesi ve bütün bu işler.
MOODY : Kan ve tabancayla ateş etmek seni çeken şeyler mi?
GILMORE : Ulan Larry, seni bilmem ne yapsınlar!.. Kan... ateş etmek, falan, filan... Evet, ulan, beni çeken şeyler bunlar. Bir kaşık alayım.

Sorular sürdü gitti, fakat konuşmanın seyrinde bir değişiklik olmadı.

3

İdam Cezasına Karşı Utah Koalisyonu Derneği cumartesi öğleden sonra toplandı. ÖLDÜRMENİN YANLIŞLIĞINI ANLATMAK İÇİN İNSAN ÖLDÜRENİ NEDEN ÖLDÜRÜYORUZ? teması işlendi. Toplantıya katılanlara bağışlarının takdir edileceği söylendi. Julie Jacoby farenin file karşı mücadelesini andırdığını biliyordu girişimlerinin. Ama yine de mücadele sürdürülmeliydi. Jacoby'ye göre kan isteyenlerin günü gün etmelerine izin vermemek gerekirdi. Zevklerini kursaklarında bırakmak için bir şeyler yapmak gerekirdi. Bütün dünya Utah'a çevirmişti gözünü. Bu nedenle Utah'da idama karşı olan insan-

larında bulunduğu bilinmeliydi. Nitekim **Salt Lake Tribune** gazetesi derneğin faaliyetine epey yer vermişti.

SALT LAKE TRIBUNE GAZETESİ

Protestocular Utah'daki İdam İçin «Resmi Kan Banyosu» Diyorlar

Salt Lake, 16 Ocak. Piskoposluk mensubu bir rahip «Gary Gilmore'un idamı, sinema ve kitap hakları, tişörtler, idamı izlemek için ayrılan sandalyeler ve aşk mektuplarıyla bir sirki andırıyor,» dedi.

4

Aynı gün öğleden sonra gardiyan Sam Smith'in yaptığı basın toplantısından dönen Tamera, Gary'nın azami güvenlikli koğuştan alınıp idam yerine nasıl götürüleceği konusunda gazeteye bilgi getirdi. Hapisanenin dış kapıları akşam saat 6'dan itibaren basına kapatılacak ve 17 Ocak sabahı 6'da açılacaktı. Demek oluyordu ki, idamdan önceki saatlerde hapisane binası sınırları içinde bulunmak isteyen basın mensupları bütün geceyi orada geçireceklerdi.

Schiller için bir zorluk çıkmıştı bu durumda. Gary son ana dek telefon açıp bir şey söyleyebilir diye motelde kalması iyi olurdu gece boyunca. Fakat Gary'ye son gecesini Moody, Stanger ve aile bireyleriyle birlikte geçirmesine izin verildiğinden ve belki kendisine de izin verilebileceğinden hapisanede bulunması iyi olurdu.

Tamera, Schiller'den üniversitede Gary Gilmore olayı hakkında bir konferans vermesini istedi. Genellikle Mormonların gittiği bu üniversitede öğrencilerden bazıları, «Neden Ben Bushnell'in hayatı üzerine değil de, Gilmore'un hayatı üzerine film çevireceğini» sordular. İçten konuşacağını söyleyen Schiller,

«Doğrusu şimdi ABD'de Gary Gilmore büyük olay yarattı. Bushnell ile kimse ilgilenmez. Haklı ya da haksız bulabilirsiniz bu davranışı, fakat gerçek böyle,» dedi. Üniversitedeki konferanstan sonra sorulan soruları da yanıtlayan Schiller, «Sizden hiçbir şey saklamayacağım, ne biliyorsam söyleyeceğim,» diyerek bu minval üzerine iki saat konuştu.

Motele geldiğinde paralı muhafız olarak tuttuğu detektifin, Gary'yi Utah Eyalet Cezaevine nakleden Jerry Scoot olduğunu öğrendi. Bu habere sevinmedi denemezdi. Çünkü Jerry Scott, Gary hakkında bilgi aktarabilecek yeni kaynaklardan birini daha oluşturuyordu.

5

Barry Farrell, Gary'nin Nicole'ye yazdığı eski mektuplar üzerindeki incelemesini sürdürürken, ilginç bir mektuba rastladı. O saatten sonra Gilmore'a soru gönderilemezdi, fakat idamından önce bu sorunun yanıtını alabilecek kadar zaman vardı henüz. Gilmore'a birçok şey sormuşlardı, ama buna benzer bir soru sorulmamıştı.

«Oregon'daki Eyalet Hapisanesindeydim,» diye başlıyordu Gary'nin mektubu. **«Silahlı bir soygundan ötürü hakkımdaki şikâyeti savuşturmak için hastanedeydim. On üç yaşındaki bu oğlan çocuğu geldi hastaneye. Ailesiyle geçinemiyormuş. Çok güzel bir çocuktu, bir kız çocuğu gibiydi. Benden hoşlandığını anlayıncaya dek hiç aldırış etmedim. Aklıma bile gelmemişti. 23 yaşındaydım. Benim oturduğum koltuğa kalkıp gelir, yanıma oturur ve kolunu boynuma dolardı. Onun için bir dostluk belirtisinden başka bir şey değildi bu davranış. Bir gün dolapların bulunduğu odadaydım, o da geldi. Elimdeki** Playboy'u **alıp okuyabilir miyim diye sordu. Tabii, dedim. Ama karşılığında bir öpücük verirsen diye ekledim. Aman Tanrım. Öyle şaşırdı ki, gözleri gümüş Dolar gibi açıldı, ağzı da açık kaldı. 'Hayır!' dedi. Gerçekten hoştu ve birden içim kaydı. Düşündü taşındı ve dergiyi mutlaka okumak istediği için karşılığında dudaklarından öptürdü. Onu yüzme havuzunda izlerdim. Şimdiye kadar gördü-**

gtim insanların en güzeliydi ve bununkinden daha güzel bir kız hiç görmedim. Her neyse, zaman zaman onu öptüm ve iyi arkadaş olduk. Onun gençliğine, güzelliğine ve saflığına vuruldum. Sonra ikimizden birini alıp başka bir yere sevkettiler.»

Barry bu öpücüğe büyük önem verdi. Farrell bunun bir eşcinsellik olmadığını biliyordu. Hapisaneye düşenlerin şu ya da bu şekilde geçici bir eşcinsellik serüvenine kapıldıklarını zaten bilirdi. Gary bunu, Nicole'e seks yapmanın hapisanede ne zor olduğunu dile getirmek için söylemişti. Yoksa eşcinselliğin bir itirafı niteliğinde değildi.

Buna rağmen Barry, bir hafta Nicole'süz kalan Gary'nin seks dürtüsüyle hareket etmiş olabileceğini böylece ortaya çıkarmayı düşündü. Sonra adam öldürmeyle ilgili yüksekten atar tutumunda böyle gizli kapaklı bir iş yatıyor olabilirdi.

Pazar, gece yarısından sonra saat 2.00

Hey perim benim,

Hastaneden çıktığın zaman Vern'lere git. Sana vermesi için bir yığın şey bıraktım.

Ağzı kapalı bir siyah torbada hepsi.

Fotoğraf albumü, az mücevherat, epey kitap, Gary Gilmore tişörtleri, birkaç mektup. Mektupların çoğu yabancı ülkelerden. Bir de Sony radyo.

New York'taki Alaaddin Mücevherat Mağazasına kutsal bir yüzük ısmarladım. Bugün yetiştirirlerse onu da katarım torbadaki eşyaya.

Bebeğim, bebeğim, seni nasıl da özledim!

Tüm varlığımla seviyorum seni.

Bizim şarkımızı çalıyorlar sık sık. «Zihninin izlerinde yürürken.» Salt Lake radyosundaki diskjokeyler bizi seviyor olmalılar. Hem bu plağı hem de «Gözyaşı Vadisi»ni çalıyorlar.

30 saat sonra ben yok olacağım.

Verdikleri ad bu, işte: Ölüm. Bence bir ayrılış, bir biçim

değiştirme.

Dilerim, bir kusur etmemişimdir.

Tanrım, Nicole'üm benim. Aşkımızda büyük bir güç seziyorum. Şu anda bu gücü bilmemiz olanaksız. Önemli olan doğru bildiğimizi yapmaktır şu anda. Bilmek, içimizde olan bir şeydir. Asıl bilgiye sonra kavuşacağız.

Sabahın 3'ü saat. Azıcık gözümü kapayım... Birazdan yazarım yine.

6

Mormon Kilisesinin Bessie ile ilgilenmesi için gönderdiği rahip Doug Hiblar adında biriydi. Cumartesi gecesi Gary'nin annesini ziyarete gitti. Sakin görünüyordu Bessie. Mahkeme idamın infazını durdurur diye umut besliyordu. Geceleri gözüne uyku girmiyor, uyuyup da ertesi sabah Gary'siz bir sabaha gözlerini açmaktan korkuyordu.

Provo'daki Y biçimindeki dağı ve tepesini, sonra babasının ölümü nedeniyle Utah'a gidişini anımsadı. Oğlu Mikal'ı da götürmüştü beraberinde. «Bana ünlü dağını gösterir misin?» demişti oğlu annesine. «Sabah olsun da göstereyim.» Fakat ertesi gün sisli havadan görememişlerdi dağı. Mikal, «Dağ mağ göremiyorum,» demişti. O zaman sekiz yaşlarındaydı.

Bunları anımsayarak cumartesi gecesini gömüp pazar sabahı şafağını karşıladı Bessie.

OTUZUNCU BÖLÜM

PAZAR SABAHI VE ÖĞLEDEN SONRASI

1

Sabahın saat 10'u. Pazar sabahı. Kalktım, duş yaptım, traş oldum. Sabah jimnastiğimi yaptım. On dakika kadar koştum. Bu budala gardiyanlar hücremde koşup zıplıyorum diye bana bozuluyorlar. Şişko, tembel keratalar.

Hey, sen bir perisin değil mi?

Kurşuna dizilişimi görmeye kimleri çağıracağımı sordular. Dedim ki :

No. 1 : Nicole
2 : Vern Damico
3 : Ron Stanger, avukat
4 : Bob Moody, avukat
5 : Lawrence Schiller, Hollywood'dan gelen beyazperde işadamlarından.

Senin gelmene izin vermeyeceklerini biliyordum. Fakat şeref koltuğu için sana rezervasyon yapsınlar istedim.

New York Post koltukları açık artırmayla sattığımı yazmış.

Bir yığın insan gazetelerde bir sürü budalalık yazıyor.

Bebeğim, «kurşuna dizildiğinde, içimde neler olacak?» diye yazmışsın.

İçinde ben olacağım.

İçine ben gireceğim ve seninle birlikte olacağım.

Hiç kuşkun olmasın bu konuda.

Göreceksin.

Bak bebeğim, sana söylememek için kendimi tuttum, ama şimdi hemen konuya geleceğim.

Bana katılman ya da katılmayıp beklemen senin bileceğin bir iştir.

Geleceğin zaman karşında beni bekliyor bulacaksın.

Kutsal olan her şey üzerine yemin ederim ki, bu böyle olacak.

Eğer gelmezsen hiç kimsenin kadını olmanı istemem.

Sen benimsin.

Ruhlarımız birleşti. Birbirimizin ruh arkadaşıyız.

Şöyle diyeyim, sen benim ruhumsun.

Kaybolup gideceğim diye hiç korkma. Hiçbir zaman yalnız olmayacaksın. Hep beraber olacağız.

Pazar sabahı Lucinda mektupların kopyasını çıkarırken, bir hıçkırık sesi duyuldu odada. Larry dönüp baktı. Sabah sabah, hem de pazar sabahı Lucinda başını masaya dayamış hüngür hüngür ağlıyordu.

Moody Gary'e sorulacak son sorular listesini hazırlıyordu.

MOODY : Bu dünyadan ötekine geçerken senin yerini alacak bir ruhla karşılaşırsan, ona bir öğütün olacak mı?

GILMORE : Biz değiştirme birliğinden değiliz. Ha, ha, ha...

MOODY : Bu soru şaka değildi, ciddi bir soruydu.

GILMORE : Ben de ciddiyim. Ben, benden fazla bilenlerle de, benden az bilenlerle de görüştüm bu konuyu. Ölüm konusunda bildiğim tek şey olağanüstü hiçbir şeyin olmayacağıdır. Ölüm vahşi ve kahredici bir olgu değil. Vahşi ve kahredici olgular hayatın içinde var, ölümde değil.

IŞIĞA KARŞI

OTUZ BİRİNCİ BÖLÜM

DANSLAR VE HAFİF İÇKİLER GECESİ

1

Pazar günü öğleden sonra saat 4'de Stanger ve Moody hapisaneye gittiler. Park yerinde Vern ile İda vardı. Ayrıca Toni ve Gary'nin iki küçük kuzeni vardı Evelyn ve Dick Gary adında. Hepsini birden Peder Meersman alıp azami güvenlikli koğuşa götürdü. O gece gardiyan yardımcısı Fagan çok iyi davranıyordu.

Bütün geceyi orada geçirecekleri ve ertesi gün giyecekleri elbiselerin düzgün olmalarını istedikleri için Stanger ve Moody yanlarına bir takım giysi almışlardı. Krik - krak ve hafif içkiler de getirmişlerdi. Fakat gereksiz olduğunu anladılar, çünkü hapisane yöneticileri bütün gece boyunca kahve, içki falan verdi. Peder Meersman bir de televizyon tedarik etti. Biri de bir küçük bir stereo set ve plak getirmişti. Peder Meersman, Campbell, Vern, Toni ve kuzenler bir parti için yeterli kadroyu oluşturuyorlardı.

İki saatte bir eczaneden gelip ilaç veriyorlardı Gary'ye. Gece saatleri ilerledikçe yöneticilerin işe hız kazandırdıklarını far-

ketti avukatlar. Gary bir yandan verilen ilaçları alıyor, bir yandan da içip neşeleniyordu. Akşamın erken saatlerinde Toni'yi öyle güzel ve kuzene yaraşır bir biçimde uzun uzun öptü ki, Vern, İda ve ötekiler oturup hayranlıkla izlediler.

Avukatlar dışarıya çıkıp basın mensuplarına bilgi veriyorlardı. Bu arada Larry gelmiş ve koltuğunun altında bir içki paketi getirmişti. Böylece Gilmore yeryüzündeki son gecesini geçirmeye başlıyordu.

2

Moody yıllardır ağzına alkollü içki koymamıştı, fakat bu bir «sosyal» olaydı. İçilirdi artık. Gary sonuçta 6 kutuluk bira kutusu istememişti. Dünya kamuoyunun ölümle karşılaşmayı içkisiz göze alamadığını düşünmesini istemiyordu. Gary gardiyanlardan birini çağırıp Schiller'in getirdiği minnacık viski şişelerinden birini ona ikram etti.

Bob ilk kez Gary'yi bu kadar yakından, cam engeli olmadan görebiliyordu. Üstelik yapılması gereken bir görüşme ya da röportajın verdiği gerginlik de söz konusu değildi. Stanger de Gary ile ilk kez yüz yüze gelmişti.

Gece ilerledikçe Ron Stanger Üniversite boks takımında bulunduğu günleri anlattı. Gary de bokstan biraz anladığını söyledi.

Bu konu tükendikten sonra Gary sağa sola telefon açtı. Radyoevi diskjokeyiyle görüştü. «Zihninin izinde yürüyenler» plağını çaldıkları için memnunluğunu dile getirdi.

Gary, Stanger'in gözlerinin içine bakarak, «50.000 Dolarım var,» dedi ve ekledi. «Buradan dışarı çıktığında bana elbiselerini bu para karşılığında satar mısın?» Ron kekeledi. Gary, «Burası bu gece öylesine ana baba günü ki, elbiselerini giyip senin kılığında sıvışabilirim hapisaneden. Ron, «Sana alıştık, severiz de fakat çocuklarımın ve karımın hayatını tehlikeye atamam,» yanıtını verdi. Gary başını sallayarak haklısın demek istedi.

3

Bir bank üzerinde oturan Vern heyecanını belli etmemek

için kendini zor tutuyordu. Yüzü bir heykel gibi hareketsizdi. Ama bu zorlamaya daha ne kadar tahammül edebilirdi. Örneğin, Gary sevinç içinde gelip Johnny Cash ile görüştüğünü söyleyince, Vern ağlasın mı gülsün mü bilemedi. Bu arada Gary başına Robin Hood tipi bir dağcı kepi geçirmiş, onunla geziniyordu. Vern, Gary'nin hep acayip şapkalar giydiğini bildiğinden satın almıştı.

Stanger, Gary'nin teklifinden huylandığından heyecanını zor zaptediyordu. «Ben gidip pizza alabilir miyim?» diye başgardiyan yardımcısı Fagan'dan izin istedi. Stanger'in 6 Doları vardı. Peder Meersman da biraz para ekleyince iki kişilik pizza parası çıkmıştı. Fagan da iki Dolar koydu. Öteki gardiyanlar da vermeye kalkınca Vern, «Hayır efendim, pizzalar benden,» diye girdi araya.

Fagan bir araba verdi. Stanger'i avlunun dış kapısına bıraktı. Orada Schiller'i gören Stanger, «Gary saat 1.30'da sana telefon etmek istiyor,» dedi. «Peki,» diyen Schiller, Stanger'le birlikte hapisaneden uzaklaştı. Soğuk herkesin iliklerine işlediğinden basın mensupları Schiller'den bir şeyler öğrenmek için onu pek aramıyorlardı. Kameramanlar, gazeteciler, fotomuhabirleri kamyonetlerine girip içki yuvarlamaya koyulmuşlardı.

Schiller moteline gitti. Stanger'le Moody içi pizza dolu kutuları içeri sokarken bekçi paketleri aramamıştı bile. Avukatlar, «Bu paketlerin içinde en az beş tabanca saklanabilirdi,» dediler kendi aralarında.

İşin garibi, Gary son yemek listesine pizzayı dahil etmediği için pizza yemesine gardiyanlar izin vermediler.

4

O akşam Toni hapisaneye Gary'yi görmeye gideceğini söyledikçe İda, «Hayır olmaz, o muhabirler ordusunun içinden geçemezsin,» diye karşı koyarak, «Seni sabaha karşı beşte uyandırırım, o zaman gidersin,» diyordu. Konuyu kocasıyla görüştü. Howard, Toni'nin aklından geçenleri okumuş gibi, «Hadi, sevgilim, seni ben götüreyim hapisaneye,» dedi. Cezaevine vardıklarında saat ona geliyordu. Kapıdan ancak kırk beş dakika itişip kakış-

tıktan sonra girebildiler. Gardiyanlar Toni'yi tanıyorlar, fakat Howard'ı bırakmıyorlardı. Howard da zaten, «Birkaç saat sonra öleceğini bildiğin biriyle nasıl konuşabilirsin?» diye istekli davranmamıştı.

Gary ellerinden tuttu Toni'nin. Konuşmaya başladılar. «Ne olurdu, biraz daha fazla vaktimiz olsaydı da konuşabilseydik,» diye hayıflandı Gary. «Ah, ne kadar isterdim,» dedi Toni de. Gary, Toni'ye, «İstersen bakmayabilirsin,» diyerek Nicole'ün resimlerini göstermeye koyuldu. Aralarında Nicole'ün göğüslerini tutarak gösterdiği fotoğrafları vardı. Gary'nin çizdiği çıplak Nicole resimleri de. Bu resimlerin Gary için ne ifade ettiğini Toni anlıyordu tabii. Ayrıca, Gary, Nicole'ün çocukluk fotoğraflarını gösteriyordu.

«Güzel kadın olmuş,» dedi Toni.

«Onu bir kez daha görebilmeyi ne kadar isterdim.»

Teyp çalıyordu. Gary, «Yıllardır dans etmedim, hadi oynayalım!» diye dansa kaldırdı Toni'yi. İyi dans edemiyordu Toni. Fakat yine de memnun kaldı. Toni de Brenda gibi dört kez evlenmişti. Bu evliliklerden ikisi ancak iki ay gibi kısa bir zaman sürmüştü. Dördüncü evliliği Howard'la olanıydı ve dokuz yıl sürmüştü.

Hızlı bir müzik çalıyordu. Gary çılgın şapkalarından birini daha Toni'nin başına kondurdu ve habire döndüler. Gülüyor da gülüyorlardı. Johnny Cash'le telefonda konuştuğunu söyledi Toni'ye. «Ama pek iyi geçmedi aramızdaki konuşma,» diye ekledi.

Danstan sonra oturdular. «Bu gece sende Brenda'da yıllardır bulduğum şeyleri aynen buldum. Keşke bunu daha önce bilseydim de ona gösterdiğim yakınlığı aynen sana gösterseydim,» diye iç geçirdi. Toni neden söz ettiğini anlamayıp bakınca, «Sana ve Howard'a 3.000 Dolar bıraktım, Brenda ile Johnny'ye 5.000 Dolar,» diye belirtti. «Keşke eşit olsaydı.» Toni, «Paranın ne önemi var,» dedi.

«Sen bana bu gece birçok kişiyi ifade ediyorsun aynı zamanda.» Gary içten konuşmasını sürdürerek, «Hem Nicole'ümsün, hem Brenda'msın, hem de gençlik yıllarını anımsayabildiğim kadarıyla annemsin de bu gece. Çok benziyorsun anneme,» dedi.

İkide bir Gary'nin yanına gelen gardiyanlar el sıkışmak istiyorlardı. «İmzamı ister misiniz?» sorusuna pek red cevabı aldığı da yoktu. Eczacı yine ilaç vermeye gelince Gary, «Bak, benimle ne denli çok ilgilenen biri,» diyince, eczacı da, «Beni çok yoruyorsun bu akşam,» diyerek şakalaştı.

Bu arada Toni kocasının dışarıda soğukta titrediğini düşündü. «Gitmeliyim, yarın sabah saat beşte annemi getireceğim buraya,» dedi. Gary uzun uzadıya sarıldı kuzenine. «Bu gece bana Nicole'ümü getirmiş oldun.» Toni «Gitmeliyim artık,» diye çıktı.

5

Pizzayı içi çekmişti Gary'nin. Önceden listesine dahil etmediği için vermeyişlerine kızdı. Oysa Ron'un anımsadığı kadarıyla, Gary belki yemeğin içine bir şey koyup oyun oynarlar diye son yemek diye bir şey istememişti.

Az sessizlik bastırmaya başlamıştı. Bir ölüm kokusu sanki kapıların kenarlarını yalayıp içeriye sinmişti. Müzik susmuştu. Etraf sakindi. Vern dalmıştı. Ron mutfağa gardiyanlarla görüşmeye gitmişti. İşte tam o anda Gary, Moody'ye yaklaşıp elbisesini vermesini istedi. «Senin elbiselerini giyip öyle bir atlatırım ki kapıdakileri şaşarsın,» dedi. Fakat bu umudu da boşa çıktı. «Hayır, yapamam,» dedi Moody. «Yapmam.»

Cline Campbell koğuştaki hava değişikliğini farketti. Saat 8'e kadar bir Noel şenliği var gibiydi. Fakat sonradan durum değişti. Pizza yemeyen iki kişi kalmıştı : Gary ve Peder Campbell.

«Bu defa tamam galiba,» dedi Peder Campbell.

«Evet, bu kez engeli aşacağım. Durduramayacaklar beni.»

«Biliyorsun,» diye söze başladı Campbell ve, «Öteki tarafta seninle buluşacağız,» diye ekledi.

Bu arada Peder Meersman şimdiye kadar iki idam gördüğünü, bu tecrübenin de işlerin düzenli yürümesi için önemli bir avantaj olduğuna dikkati çekti. Koğuştan idam yerine kaç dakikada gidileceğini, kaçta koğuştan hareket edilip oraya varılacağı prova edilmişti.

OTUZ İKİNCİ BÖLÜM

VERGİ MÜKELLEFİ HESAP SORUYOR?

1

Pazar öğle saatinden on iki saat önce Dorius'a, Bob Hansen'den telefon gelmişti. Jinks Dabney'in vergi mükellefleri adına bir temyiz başvurusunda bulunduğunu ve bu başvurunun Ritter'in yargıç olduğu mahkemeye yapıldığını bildirdi.

Ritter davalardaki ciddiyetiyle tanınırdı. ABD Yüksek Mahkemesiyle uygun düşen karar sayısı, 10. Bölge Temyiz Dairesiyle bağdaşan kararlarından çoktu. Bu nedenle bölge yargıçlarını küçük görürdü. Yargıç Ritter'in çetin ceviz oluşu, son dakika başvurusu konusunda başsavcıları ve yardımcılarını ürkütüyordu. ACLU örgütünün daha önce yapabileceği bir başvuruyu kasten son dakikaya bırakmasına kızgınlık duyuyorlardı.

Ritter Katolikti. Mormonların Utah'ta birçok kuruluşu, bankayı falan ellerinde bulunduruşlarına içerliyordu. Bu nedenle son dakikada Gilmore'un idamını durdurması olasılığı güçleniyordu. ACLU başvurusu sonunda idam durdurulursa, vergi mükellefinin boşu boşuna milyonlarca Dolarının idam infazı uğruna harcandığı dile getirilebilirdi. Buysa Utah'da devletin en yüksek hukuki makamını işgal eden Bob Hansen'in aleyhine bir gelişme olurdu. Hansen Utah mahkemelerinin idam cezası gerekçelerinin anayasaya uygun olduğunu söylüyordu. Söylüyordu, ama Utah Meclisi idam cezası verildiğinde, bunun temyizini zorunlu kılan bir madde eklememişti yasaya. Bu bir ihmaldi.

Utah'ın muhafazakâr grupları bile idam cezası konusunda hassas davranıyorlardı.

2

Yargıç Ritten pazar gecesi saat 10'da Vergi Mükellefi Temyiz Davasına ilişkin duruşmayı başlattı. ACLU'dan Judy Goldback, Ritter'in sesindeki ciddi tona bayılmıştı.

Duruşma salonunda Gil Athay ve Giaque gibi liberal fikirli üyeleri görmek Judy'yi sevindirdi.

Dava avukatı Dabney, Gilmore'un sevgilisi Nicole tarafından ikna edilmesi halinde idam edilmeyi istemekten vazgeçebileceğini dile getirdi. Bu gerçeği ACLU avukatlarından birkaçının yaptığı incelemeler sonucu öğrenmişlerdi. Dabney, «Utah eyalet yasaları uyarınca idam temyizi zorunlu değildi. Bu nedenle ACLU gibi bir örgüt bunu üstlenebilir,» dedi.

Earl Dorius idam cezasının infazı için federal bütçeden para harcandığı gerekçesiyle bu davanın açıldığını, oysa idam cezası infazı için herhangi bir tahsisat kullanmadıklarını belirtti.

Daha sonra Dabney, «Sayın yargıç, Gilmore'un Utah Yüksek Mahkemesine temyiz için çıkarıldığı söylendi. O duruşmada Gilmore'a 'Temyiz etmek istiyor musun, istemiyor musun?' sorusunun sorulmasından başka bir şey yapılmadı ki?» dedi.

Yargıç Ritter gece saat 11.39'da celseye ara verdi.

3

Judith davayı kazandıkları kanısındaydı. Ne var ki, kararın açıklanması için aradan yirmi dakika geçtiği halde yargıç Ritter dönmemişti salona. O zaman biraz kuşku duydu. Earl Dorius ise şöyle düşünüyordu: Eğer yargıç Ritter cezanın infazı lehinde karar verseydi hemen açıklardı. Madem gecikiyor, demek, infazı durdurmayı amaçlıyordu. Ritter'in kararlarını hemen açıkladığını bilen Mike Deamer de Earl Dorius'la aynı fikirdeydi.

Öte yandan Salt Lake'den 70 km. uzakta savcı Noall Wootton yatağa girmiş fakat gece uyuyamamıştı. Provo'nun sakin ge-

cesinde gözüne uyku girmiyordu. Sabahı bekliyordu Wootton. Saat 6.00'da şoförü gelip onu eyalet cezaevine idamın infazını görmesi için götürecekti.

4

Sabaha karşı saat 1.00'de Gary hapisaneden Schiller'in çalışma yerine telefon açtı. «Nasılsın Reis Bey?» oldu Larry'nin ilk sözü. Gary de «Ne sormak istiyorsun?» diye yanıt verdi.

«Bir iki şey sormak istiyorum.»

«Sana kişisel bir şey söyleyebilir miyim?»

«Sevinirim, kişisel bir şeyler söylersen.»

«Kardeşime kötü davranmışsın, hoşuma gitmedi.»

«Banttan duydum bu konudaki sözlerini.»

«Öyleyse tekrarlayayım sana. Hoşuma gitmedi kardeşime yaptığın muamele. Şimdi söyle bakalım derdini.»

«Sabahın saat 1.00'i,» diye söze başladı Schiller, «Hayatın hakkında gizlediğin bir şeyler var mı hâlâ?»

«Ne gibi?»

«Ben senden bunun ne olduğunu söylemeni istemiyorum. Sorduğum şu... Söylemekten çekindiğin bir şey var mı hâlâ?»

Gilmore içini çekti. «Sormak istediğin bir sorun var mı?»

«Şöyle diyeyim. Jensen ve Bushnell'den başka birini öldürdün mü?»

«Hayır.»

«Hayır,» yanıtını tekrarlayan Schiller başka bir soru sormak için elindeki kâğıdı okumaya koyuldu. «Annenle ya da babanla ilgili olarak çok özel, ölüm anında bile açıklamak istemediğin bir şey var mıydı aranızda?» Schiller, aranızda ne var ki annen seni görmeye gelmedi.

«Yahu, bu ne biçim iştir?» diye söylendi Gary. «Artık ikrah geldi aynı sorudan. Yahu, başkası ne derse desin, ben sana tüm gerçeği söyledim. Benim anam, tam anadır. Dört yılı aşkın süredir mafsal romatizması çekiyor. Bunun ne demek olduğunu anlayabiliyor musun?»

«Şimdi anladım, tamam.»

«Babam biz çocukken hapse epey çok girdi çıktı,» diye devam etti Gilmore. «Annem babamın 'sabıkalı' olduğunu söyler-

di. Annem bize o arada elinden geldiğince iyi baktı, hiçbir şeyimiz eksik değildi.»

«Dediklerine inanıyorum.»

«Peki, senin annenden ne haber?» diye bir soru yöneltti Gary.

«Benim annem sert ve kaba bir insandı,» dedi Schiller. «Kardeşimle beni her gün sinemalara atar, kendi gider yer süpürerek para kazanırdı.»

«Benim annem otobüs biletçisiydi. Kazandığı parayla sevdiği evinin elden çıkmasını önlemek istemişti. Başaramadı, en sonunda bir karavanda yaşamak zorunda kaldı.»

«Anneni seviyorsun, değil mi, Reis?»

«Bak sakın haa, annemin bana karşı iyi annelik yapmadığı biçiminde bir yazı çıkmasını istemem arkamdan.»

O sırada telefon konuşmasında bir kesinti oldu. Gilmore, «Kim girdi araya?» diye sordu. «Ben gardiyanım,» dedi ve kapadı. Schiller bir işlerin döndüğünü anladı ama Gary'nin konuşmasını kesmek istemedi.

Schiller son bir çaba daha harcadı Gary'nin ağzından bir şey alabilir miyim diye. «Şuna inanıyorum ki, epey haltlar karıştırmışsın, şiddet kullanmışsın. Çabuk sinirlenip hiddetlenen birisin, sabırsızsın, fakat cani değilsin. Seni katil yapan bir şey oldu mutlaka. Seni Jensen'in ve Bushnell'in katili yapan bir şey olmalı. Bir duygu, bir heyecan fırtınası falan ya da bir olay.»

«Ben cinayet işleyebileceğimi her zaman hissetmişimdir,» dedi Gilmore. «Bende hoşuma gitmeyen bir yanı var. Başkalarına karşı duygusuzlaşıyorum, hiç iplemez bir duruma dönüşebiliyorum. Başkaları için tüm duygularımı yitiriveriyorum. Çok kötü bir şey bu, biliyorum.»

Bir ara Gary sustu. Schiller suskunluktan kuşkulandı.

«Fagan'ın dediğine göre, yargıç Ritter cezanın infazını durdurmuş,» diye haber verdi Gary. «Orospu çocuğu. Allah kahretsin onu. Namussuz herif.» Gary'nin kızgınlığı sürüyordu. «Neymiş, vergi mükellefinin parası gidiyormuş benim idamım için. Ulan, masrafını kendim öderim. Yeter ki, idam etsinler herifler. Tüfek, mermi falan alırım ben. İdam mangasının parasını da çekerim.» Schiller, Gary'nin üzüntüden ağlayacak gibi olduğunu farketti.

«İstersen Ritter'in kararını da bozdurabilirsin.»

«Hansen'i arayalım.»

Schiller yanında çalışan kızlardan Lucinda ve Debbie'ye, «Salt Lake'de bir avukat bulun ve Ritter'in üzerinde bir mahkemede onun kararını bozdursun,» dedi.

Schiller, Gary'yi yaşamaya ikna etmeye çalışıyordu. «Belki de ölüm saatin henüz çalmadı, Gary. Belki henüz yapman gereken işler vardır. Hayatta kalmakla dünya için yararlı da olabilirsin.»

5

Judith Wolbach, Ritter'in verdiği karardan ötürü seviniyor, sevinçten uçacak gibi oluyordu. Ritter kararında, «Kanunda epey boşluklar var ve idam için fazla acele ediliyor,» diyordu.

Peder Campbell birçok kez Gary'nin sinirlenişine tanık olmuştu, fakat bu kez bambaşkaydı. Gary tutmuş, kendi kolunu büküyordu. Neredeyse kıracaktı. Gary, «Sabah sekiz olmadan kendimi mutlaka asacağım,» derken, öteki koğuşlardan, «Hoppala! Bir erteleme daha olmuş!» diye bir mırıltı yükseliyordu. Gary daha önce Fagan'ın masasının bir çekmecesinden pabuç bağı yürütmüştü. Kendini onunla asmayı düşünmeye başladı.

Yargıç Ritter idamın durduruluşuna ilişkin mahkeme kararı hapisanedeki gardiyanın eline zamanında geçsin diye kararla birlikte cezaevine gitmişti. Kararın hasıraltı edilmesini önlemek istiyordu.

Yargıç hapisaneden çıkıp giderken, Moody ve Stanger basın mensuplarının idamın ertelenmesi kararını atladıklarından ötürü mırıldandıklarını duydu. Bütün gece soğukta bekledikleri halde haberi atlamışlardı. Eğer idam infaz edilmezse, sabaha kadar boşuna beklemiş olacaklardı.

Moody içeride de Gary için hazırlıkların yavaşlatıldığını gördü. Otuz gün daha idam edilmeyebilirdi.

Gary, idamından sonra Nicole'e verilmesi için bir bant doldurmuştu. Stanger acaba neler söylemiş diye merak ediyordu ki, aradan çok geçmeden, «Gelin sizlere dinleteyim,» dedi Gary.

OTUZ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GARY'NİN SON BANTI

1

«Bebeğim, seni seviyorum,» diye başlıyordu bant. «Sen benim bir parçamsın. Birbirimize mayıs ayında yeminler ettik. Bizi tanıyanlar da bu yeminlerimize tanık oldular. Biz aslında birbirimizi bilinmez zamanlardan beri tanıyorduk.

«Sakın kişisel bir şey olmasın?» diye mahcup bir tavırla sordu Stanger.

«Dinle bak,» diye ısrar etti Gary.

«Ben Nicole'le aklıma gelen tüm kişisel sorunlarımı görüştüm,» dedi Gary. «Birbirimizle neler konuştuğumuz hakkında bir fikir edinmeni isterim.»

Stanger dinlemeye koyuldu ama, banttaki konuşma giderek kişisel ve cinsel oldu. Sonra kadının mahrem yerleriyle ilgili sözcükler duyulmaya başlayınca, «Gary, **çok** özel şeyler bunlar,» dedi Stanger.

2

«Sabahın erken saatlerinde insan zihni çok açık oluyor. Her insan daha iyi algılıyor. Fakat gel gör ki, kapı gıcırtısı, kapı vurulması, bağırma çağırma, gürültüden insan bir şey düşünemiyor. Düşünmek sessizlikte olur. Senin durumun da buradakine benziyordur gürültü, patırdı bakımından. Perim benim. Seni seviyorum... Sana atlamak istiyorum. Hem de nasıl. Allah kah-

retsin be. Ölmeye hazırım. Ahhh, namussuzlar. Dünyanın dört bir yanından mektuplar geliyor bana, kızlardan. Seni soruyorlar. Bir tanesine, dünyadaki en güzel ve en seksi kız odur, diye yazdım. Dünyadaki en güzel peri o olduğu için, evet peri, küçücük peri olduğu için onu hep çıplak dolaştırdım, diye yazdım.» Sesi titriyordu, sonra toparlar gibi oldu. «Bana yazdığı cevapta, benim saçlarım kızıldır ve çillerim var, diyordu. Noel'den önceydi bu mektup geldiğinde. Ona ve bir arkadaşına daha 100'er Dolar gönderdim. Gary ve Nicole'den bir Noel armağanı dedim.» Biraz kekeleyen bir sesle sürdürüyordu konuşmasını. «Onlara Gary Gilmore tişört gönderdim. Bu gömleği mutlaka giyin ya da bir şeyler yapın işte, dedim. Giyerseniz sutyensiz giyin, diye tembih ettim. Bir yığın kız bana mektup yazıyor. Beni tanıdıkları ettikleri yok. Gazetede çıkan ismim için yazıyorlar. Onlarla işte böylesine flört ediyorum, fakat onlara söylüyorum. Bakın haa, benim öyle müthiş bir sevgilim var ki, o benim bir parçam, diyorum. Bu sensin Nicole. Her zaman öyle oldu ve olacak. Sana kalbimi ve ruhumu veriyorum.» İçini çekti ve devam etti konuşmasına. «Gazetelerde görüyorum, benim hakkımda şöyle diyorlar: İnsanı büyüleyen, telkin yapmasını beceren adam, kızı intihara ikna etmiş... Vay, vay, vay... Sana ne düşünmen gerektiğini ben söyleyecek değilim. Zaten yattığın hastane koğuşunda bin tane göz seni gözlüyordur. Birazcık param var sayılır artık, bebeğim. Ben 60 adet fenobarbital aldım, fakat boynumu deviremedim. Hapiste olduğum için içki ve sigarayla destekleyemedim. On iki saat kendimi bilmeden yatmışım, sonra da kalkıvermişim. Ulan ne sağlam vücutmuş bizimkisi. Eğer idam cezasının infazını durdururlarsa, kendimi asarım, hepsinin sülalesine koyayım eşşeoğlu eşşeklerin.» Nefes alan Gary şarkı söylemeye başladı. Sesi kötü olduktan başka tizi pes, pesi tiz söylüyordu. Söylediği şarkının adı «Çağların Kayası»ydı. «Şu fani nefesi alıp verirken, yatakta gözkapaklarım örtülürken... bilinmeyen dünyalara uçarken, son anımda seni görüyorum. Çağların kayası, bırak da sana sığınayım.» Şarkı söylemeyi bırakmıştı. «Johnny Cash'la görüştüğümü söylemiştim sana.» Gilmore gülüyordu kendi kendine. «Johnny Cash benim hayatta olduğuma, senin de hayatta olduğuna seviniyormuş, bizi beğeniyormuş...

Ah, Nicole'üm benim. Ben Charlie Manson tipi biri değilim. seni bu işe itmek istemiyorum. Eğer yaşamını sürdürmek istiyorsan ve çocuklarını yetiştirmeyi amaçlıyorsan, yapabilirsin. Artık ünlü bir kızsın, epey para sahibisin. Sana daha da para bırakacağım, ama mahrem yerine zinhar kimse el sürmesin.» Şimdi de fısıldayarak konuşuyordu. «Kimsenin olmayasın. Bebeğim. Sakın ha. Sen benimsin. Kendini ona göre disipline sok, kendini tut. Belki bir kızın böyle şey yapması... ne bileyim... Allah kahretsin. Yedi kırk beşte kurşuna dizilmiş olmam gerekiyor... Karşıma bir ilahi kitabı koymuşlar, sen ne güzelsin, ne kadar seksisin, sende öyle bir şey var ki, bebeğim, insanın cinsel isteğini uyandırıyor. Biliyorum elbet, nice orospu çocuğu sipere yatmış, seni bekliyor, fırsat gözlüyordur. Seni görüyorlar, senin ne denli güzel olduğunun farkındalar, benim öleceğimi sanıyorlar, senin parana, sana göz dikiyorlar, sende öyle bir şey var ki, herkesin istememesi için neden yok. Umut ederim ki, Tanrım umut ediyorum, hem de nasıl umut... Tanrım, onu nasıl istiyorum ben.» Buraya geldiğinde ağlıyordu. «Kahrolsun,» diye fısıldadı. «Şu anda öyle kötü hissediyorum ki kendimi. Birkaç saate kadar öleceğimi düşündüm... sana kavuşacağımı düşündüm... yaşamanı sürdürmek istiyorsan aldırmam... çocukların var... sana şey demiyorum... hadi intihar et demiyorum, böyle bir şey demem zor... Ama kimsenin sana atlamasını istemiyorum kesinlikle. Benim olmanı istiyorum... yalnızca, yalnızca benim... Ah, bebeğim, bu gezegenden ölesiye kurtulup gitmek istiyorum... Bütün paramı dağıttım... Yüz bin Dolar... Bunu sana söylemek istemezdim. Böbürlenmek gibi olur. Açıkça söyleyeyim, bunları sana söylemeden beni öldürürler falan diye aklıma geldi.» Sesi boğuk çıkıyordu. «Nicole, ne oluyor bilemiyorum. Belki biraz daha yaşamamız kararlaştırılmış, dinle, verdiğin her şeyi aldım... yirmi beş Sekonal, on Dalmane, bunların hepsini gece yarısı aldım... Gerek yok aslında ama bildiğim epey ilahi var. Dün gece bir rahip geldi ve ayin düzenledi. Ayinden daha sıkıcı bir şey de yok, Nicole... Sen benimsin, Tanrım, aşkımızda öylesine bir güç buluyorum ki... Bebeğim, senden tüm varlığınla beni sevmeni istedim, hepsi bu kadar. Seni öylesine özledim ki, yalnızca seni istiyorum ve Tanrı önünde yemin ediyo-

rum ki, sana kavuşacağım. Karşıma ne engel çıkarsa çıksın, karşıma şeytanlar da çıksa, neyle mücadele etmem gerekirse gereksin, şunu sana açıkça söyleyeyim ki, her şeyi yaparım. Seni elde etmek için ne yapmam gerekirse yaparım, işkence yapmam gerekirse işkence, acı çekmem gerekirse acı, kaç hayat söz konusu olursa olsun vız gelir her şeyi yaparım, seni etrafıma yumuşacık sarıp sarmalayıp çırılçıplak okşamak, nazikçe ve vahşice seni sevmek için önüme çıkan her engeli yeniden aşarım.

3

Gary, Vern'den bir paketin ağzını kapamak için yardım etmesini istedi. Vern'in armağan ettiği Robin Hood şapkasını da içine koydu ve çuvalın ağzını kapadı. «Bunu olduğu gibi Nicole'e verirsin,» dedi. Paket yaparken gözlerini yukarı doğru kaldırarak Vern'e, «Eğer işimi görmezlerse intihar edeceğim,» dedi. Öylesine sakin biçimde söyledi ki, Gary'nin öyle ya da böyle o gün öleceğini anladı Vern. «Bütün bunları Nicole'e vereceğine yemin etmeni istiyorum,» dedi Gary. «Bilirsin, bir şeyi yapacağım dersem yaparım,» yanıtını verdi Vern.

OTUZ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ENGEBELİ YOL

1

Earl, Bill Barrett, Mike Deamer ve yardımcıları bürolarına henüz varmışlardı ki, Bob Hansen telefon edip yargıç Lewis'in temyiz kararını incelemeyi kabul ettiğini bildirdi. Ancak böylesine önemli bir kararı tek yargıçtan değil üç yargıçtan oluşan bir Denver mahkemesinin incelemesi gerektiğini de belirttiğini söyledi. Bu nedenle Hansen bütün hukuki belgelerin sabaha yakın saat 4'e kadar hazırlanması gerektiğini ve o saatte Salt Lake'den özel bir uçakla Denver'e gidip şafak sökmeden saat 6'da 10. Temyiz Dairesi mahkemesi huzurunda hazır bulunmaları gerektiğini anlattı.

Başka sorunlar çıktı. Gary Gilmore'un telefonla aradığı bildirildi savcılara. Bir bu eksikti. Devlet makamları bir idam mahkûmuyla telefonda pazarlığa oturacaktı. Earl, acaba son anda Gilmore da «Temyiz edilmek istiyorum,» mu diyecekti, diye düşündü. Hayır olamazdı. Earl sonunda karar vermişti: Gilmore gerçekten idamını istiyordu.

2

Washington'da ACLU avukatlarından Bronstein'a sabaha karşı 5'te telefon açtılar. Tabii, Utah'daki mahalli saat 3'tü,

Washington'da 5'ken. Bronstein'a, Ritter'in kararına karşı başsavcılığın itirazına Denver Temyiz Mahkemesinde bakılacağı bildirildi. Haberi veren İdam Cezasına karşı Ulusal Koalisyon Derneği yetkililerinden Henry Schwarzschild'di. Bu arada yargıç Ritter'i de durumdan haberdar ettiler. Ritter, bunu tahmin etmeliydim, dedi içinden. Fakat üç saat içinde Denver'e gidip karar almanın ve idamın infazını o gün 7.49'a yetiştirmenin olanaksızlığını düşündü.

Judith Wolbach'la Jinks Dabney böyle bir gelişmeyi akıllarından geçirmemişlerdi. Yargıç Ritter'in verdiği kararın sevinciyle mahkemeden kol kola sevinç içinde çıkmışlardı. Basın mensupları yazıhaneyi doldurmuştu bile. Dabney'in karısı telefon ederek Bob Hansen'in yeni girişimden kendisini haberdar etmek istediğini söyledi. Judith kitaplıkta 10. Temyiz Dairesine ilişkin içtihatları karıştırırken, Dabney uçak aramaya koyuldu. O saatlerde havayolu şirketi uçakları yoktu. Bu nedenle Denver'e gidemeyecekti.

3

Saat dörtte başsavcılık dava belgelerini hazırladıktan sonra yargıç Lewis, Earl Dorius, Judy Wolbach ve birkaç kişi daha hemen uçakla hareket ettiler. Uçaktakilerden Bob Hansen pilot yardımcısının yanına gidip kaç saatte Denver'e varabileceklerini soruyordu. Uçakta koltukların ayrılışı Judy'nin sinirine gitti. Yargıç Lewis kimseyle konuşmamak için bir köşeye çekilmişti.

Bu arada Al Bronstein Washington'da Yüksek Mahkeme başkâtibi Michael Rodak'ın bürosuna saat 9'da vardığında, «Sayın Ritter'in Utah eyaletine karşı davası» adlı bir temyiz dilekçesi sundu. Washington'da 17 Ocak sabahının saat 9'u olduğunda, Denver'de henüz Gilmore davası konusunda bir «Son dakika kararı»nın alınmadığını öğrenen Bronstein rahat nefes almıştı.

OTUZ BEŞİNCİ BÖLÜM

ŞAFAK SÖKERKEN

1

Toni eve döndüğünde, sabahleyin saat 4,30'da kalkıp işe gitmeye hazırlanacak kocası Howard'la birazcık konuşacak vakit bulmuştu. Yatağa yattıkları halde hiç uyuyamadılar.

Sabaha karşı Toni yine cezaevine gitti. Fakat Gary'yi görmek için vaktin artık geç olduğunu söyleyerek içeri almadılar. Gary'nin yanındaki ziyaretçiler de tahliye emri almışlardı. Bekleme odasına alınan Toni sinirliydi. Memur, «Lütfen ısrar etmeyin, bırakın sizi dün akşamki gibi anımsasın,» diyordu.

Schiller cezaevine vardığında saat 5.45'di. Kapıdaki bekçiler Schiller'in söylediklerine inanamıyorlardı. «Dün gece içeri hiç girmedim,» diyen Schiller'e, «Biz seni gördük girmiştin,» yanıtı veriyorlardı. «Evet, girdim, ama beş dakika sonra çıktım ve sabah gelmeyi kararlaştırdım.» Schiller cezaevi avlusuna girdiğinde hava henüz karanlıktı, fakat gök doğu kesimlerde soluk bir beyaz renge bürünüyordu.

Bu dağlarda şafağın sökmesine yarım saat kalmış olsa da, güneşin doğmasına iki saat vardı henüz. Schiller de habire volta atıyordu. Gece uyumadığı belliydi. Gardiyan, «İsterseniz, oturun ve birazcık dinlenin,» dedi. İdamı izlemeye hakkı olan beş kişiden biri olarak hapisanenin az güvenlikli bekleme odasına alın-

dı. Orada bir sandalyeye oturduğunda, iki gün önce satın aldığı ve idam sırasında gördüklerini not edeceği bloknotu çıkarmak istedi cebinden. Bir de ne görsün? Telaşla çek defterini almıştı. Sinirden ağlayacak gibi oldu. Bu denli kritik bir günde çek defterine not alırken bir muhabir arkadaşı görse ne derdi? Öte yandan tuvalete gitmek istiyordu, fakat işemek isteği duyduğu halde gittiğinde çişi kaçmış oluyordu. Her şey ters gidiyordu.

2

Başsavcılık ekibinden Salt Lake'de kalan Mike Deamer kitaplıkta durmadan içtihatlar karıştırıyor ve güneşin doğmasından sonra da idamın infazına ilişkin belgeler araştırıyordu. Saat 6,30'da Deamer'e Hansen'den mesaj geldi. Eğer yargıç Bullock verdiği ilk idam kararındaki ibarede düzeltme yapar ve «güneş doğduktan sonra da idam edilebilir» diye bir kayıt eklerse, başka hukuki gerekçeye ihtiyaç duyulmayacaktı. Bunu da savcı Noall Wootton sağlayabilirdi.

Wootton o gece hiç uyuyamamıştı. Birkaç gün önce yargıç Bullock'la görüşmüş ve idam kararındaki «Savcı idamın infazını görmeye davet edilir» cümlesindeki «davet»in reddedilip edilemeyeceğini sormuştu. Yargıçların fikrini soran savcı Wootton, sonunda başgardiyan Smith'e telefon açıp, «Daveti nezaketle reddediyorum,» demişti. Buna karşılık Sam Smith, «Sayın Bay Hansen sizin idamın infazı sırasında hazır bulunmanızı istiyor,» diye bildirmişti.

Yargıç Bullock şaşırmıştı. Gece yarısı temyiz için uçak kiralayıp, yargıçların yataktan kaldırılarak mahkemeye götürüldüklerini bilmiyordu. Şimdi de Noall Wootton gelmiş, kararda ibare değişikliği istiyordu. Bullock sırf saat yüzünden mahkûmun yeniden idam kararıyla karşılaşmasına gerek olmadığı kanısındaydı. Zaten ekim ayında Gilmore'un idam kararını açıklarken, «Sabah saat sekizde,» demişti. Başgardiyanın, «Efendim ha-

pisanede kahvaltı saatidir, temizlik falan oluyor, bundan sonraki idam kararlarınızda lütfen daha erkene alır mısınız?» diye rica etmesi üzerine yargıç da «güneşin doğuş saati» diye belirlemişti. Ayrıca da, «Erken ya da geç ne farkeder? İsterseniz gece yarısı idam edin, hepsi bir,» diye eklemişti.

3

Saat yediye on kala Gary'nin koğuşuna gelen birkaç gardiyan, ziyaretçilere orayı boşaltmalarını ve vedalaşmalarını söylediler. Gerçi Denver'den kesin karar gelinceye dek tam bir şey söylenemezdi, ama idam infaz edilecekmiş gibi tüm hazırlıklar tamamlanmalıydı. Evelyn'le Dick zaten önceden çıkmışlardı. Ron ve Vern de ayrılıp dışarıda bekleyen zırhlı arabaya bindiler. Campbell ve Moody Gary'nin yanında kaldılar. Gary gardiyanlardan bazılarıyla el sıkıştı. Birinin boynuna kolunu doladı. Birine, «Bir zenci piçine benziyorsun, ama yine de seni sevdim,» dedi. Zenci gardiyan içerlemedi. Sert, haşin gardiyanları görmeliydiniz. Ağlayan ağlayana. Derken, az sonra ellerinde zincirlerle bir grup görevli geldi. Gilmore onlara dönerek, «Hadi, işinize başlayın,» dedi.

Sakindi. Ellerini uzatırken, Campbell kamyonete doğru yöneldi. Birkaç demir kapıyı aştıktan sonra geriden gelen gürültüleri duydu. Ayak zincirlerini taktırmak istememişti Gary.

Moody duruma tanıktı. «Bakın,» demişti Gary görevlilere. «Nasıl olsa yürüyerek gideceğim idam koltuğuna, bu zincirleri ayağıma takmaya gerek yok.» Gardiyanlar da, «Bu bir cezaevi kuralıdır, uygulamak zorundayız,» demişlerdi. Bu davranışları hatalıydı. Gary'nin üzerine gidilecek bir an değildi.

Gardiyanlara karşı son bir kavga vermek istiyordu. Moody ağlamaklıydı. Hadi, gidelim Gary, deselerdi de gidip gitmeyeceğini görselerdi, diye düşünüyordu. Eğer adam gibi gitmeyip diretseydi, o zaman zincirleri takarlardı. Ahmak goriller, ahmak goriller. Gary'yi zorluyorlardı, o da, «Gitmeye hazır değilim henüz,» diye diretiyordu. Son bir cisme asılıp kımıldamamak istiyordu. Gardiyanlar ona asılıp sürüklemek istiyorlardı. Gardiyanların bir bölümü koğuştan Moody'nin çıkmasını istediler. Moody de dışarıda bekleyen kamyonete doğru yol aldı.

OTUZ ALTINCI BÖLÜM

SON ÇABALAR

1

Bob Hansen mahkeme salonuna girdiğinde, üç yargıç da odalarından çıkıp salona geldiler. Yargıç Lewis'le birlikte yargıç William E. Doyle ve Gene S. Breitenstein çıkmıştı. Earl saatine baktı. Yediye on vardı.

Bob Hansen arkadaşlarını tanıttı ve Earl'ün davaya ilişkin görüşlerini dile getirmesini istedi.

Earl konuşmaya başlamıştı ki, yargıç Lewis ACLU'dan kimse olup olmadığına baktı. Danışma masası bomboştu. ACLU duruşmayı geciktirmek için mi kimseyi göndermemişti? Earl saate bakıyordu. Bir dakika, üç dakika, beş dakika, dakikalar ilerliyordu. Tam yedinci dakika dolarken Judy ACLU avukatlarıyla birlikte salona girdi. Earl kızgınlıkla baktı Judy'ye. Judy de ona.

Earl konuşmasını sürdürdü. «Sayın mahkeme üyeleri. Zaman çok önemli bir unsura dönüştü. Gilmore'un idam saati 7.49 olarak saptanmış bulunuyor. Saat şimdi 7.00'dir.

Yargıç Lewis, Earl'e on beş dakikadan çok konuşamayacağını bildirdi. Earl acele olsun diye on dakikada kesti konuşmasını. «ACLU vergi mükellefi adına hareket ediyoruz diyerek devletin yasal yetkilerini yerine getirmesine engel olmaya çalışıyorlar.» Yargıç Ritter'in hukuki takdir hakkını kötüye kullandığını, bu idamla ilişkili olarak federal bütçeden hiç para harcanmadığını söyledi.

Judith bir insanın hayatının söz konusu olduğu böyle bir davada işlerin bu denli aceleye getirilmesinin gereksiz olduğunu savundu. Judith'den sonra ACLU'dan bir başka üye genel ola-

rak idam cezası aleyhine konuşmaya başlayınca, yargıçlar sözünü kestiler. Söz alan Yargıç Lewis, «Bu konuda söz hakkı olanlar arasında Bay Gilmore da vardır. İdam cezasının infazı yönünde herhangi hatalı bir adım söz konusuysa, bu adımların atılmasında mahkûmun tutumunun da sorumluluğu vardır,» dedikten sonra duruşmaya son verildi.

Mahkeme salonunda kararın açıklanacağı anı beklerken, Earl durumun kendi lehlerine çevrildiğinden emindi. Hatta son birkaç gündür ilk kez sakinleşmişti. Bob Hansen'e dönüp bu işde yardımcı olmasından ötürü teşekkür de etti.

Üç dakika sonra mahkeme kâtibi kararı açıkladı. «Gary Gilmore davasında Gary Gilmore'un kendisi ya da onun tarafından yetkili kılınmış temsilcisi talepte bulunmadıkça hiçbir karar alınmayacaktır. Bu karar 17 Ocak günü sabah saat 7.35'de verilmiştir.»

Earl mahkeme salonundan koşarak çıktı, birkaç gazeteciye çarptı, onlara ayak altından çekilmeleri için bağırdı. Telefonu kapan Earl hapisanede infazın yerine getirilmesi için tüm önlemlerin kararlaştırıldığı gibi alınmasını istedi. Earl Dorius'un telefonda kararı bildirdiği Gordon Richards gergin bir durumdaydı. «Bu karar nihai mi?» diye sordu. ACLU, ABD Yüksek Mahkemesinden son bir karar alamaz mıydı? Earl alınan kararın nihai ve kesin olduğuna Richards'ı ikna etmeye çalışıyordu.

ACLU avukatları bu karar üzerine Yüksek Mahkemeyi telefonla aramak istediler. Fakat mahkeme binasındaki paralı telefonları kullanabilirlerdi ancak. ACLU avukatları jöton arıyorlardı Yüksek Mahkemeyle konuşabilmek için.

Dorius koridora çıktı ve dördüncü katın koridorundaki pencereden baktığında, Bob Hansen'in etrafını gazetecilerin çevirdiğini gördü. Denver'de güneş ufuktan doğmak üzereydi. Dorius işlerin gidişinden memnunluk duydu. Camda kendini gördü ve favorilerinin biraz uzamış olduğunu farketti. Gözleri de kan çanağı gibiydi. Hemen bir banyo yapmak istedi, ama, şimdilik iyiyim, dedi. Yargıç Lewis de, Yüksek Mahkeme işe karışabilirdi, ama karışmadı, diye düşünüyordu.

OTUZ YEDİNCİ BÖLÜM

YOLUN SONU

1

Gordon Richards saat 7.35'de Mike Deamer'i telefonla arayarak yargıç Ritter'in idam cezasının infazını durduran kararının Denver mahkemesince iptal edildiğini bildirdi. Deamer şaşırdı. Böyle bir karar beklemiyordu. «Demek öyle?»

Deamer idamın otuz gün süreyle daha erteleneceğini tahmin etmişti. Richards Amerikan İnsan Hakları Birliği'nin hâlâ Yüksek Mahkemeye bir başvuruda bulunabileceğinden kuşkuluydu. Deamer şimdilik hukuken en geçerli kararın, idam kararını ilk veren yargıç Bullock'un yaptığı saat değişikliğini belirleyen belge olduğunu söyledi.

Richards'la konuşmasını bitirir bitirmez Deamer, Denver 10. Temyiz Dairesi mahkeme kâtibine telefon açtı ve kararı okutturdu. Az sonra UPI haber ajansı muhabiri Deamer'i arayarak bir demeç istedi.

Saat 7.45'de Gordon Richards yeniden telefon etti. Telefon ettiğinde Gilmore idam yerine nakledilmişti. Sam Smith işleri düzenliyordu. Doğrusu işlerin bu denli hızla yürütülmesi Deamer'in dikkatini çekiyordu. İdam kararının durdurulması için herhangi yeni bir karardan haberdar olmadığını, idam işinin kararlaştırıldığı gibi sürdürülmesini söyledi ve mümkün olur olmaz yeniden aramasını tembih etti Richards'a.

Deamer sorumluluğu üstlenmesi gerektiğini anladı. Gordon

Richards henüz hukuk öğrencisiydi. Hukuk fakültesinin üçüncü sınıfına gidiyordu. Hapisane danışmanı olarak böyle bir idam işinde görev almasını ileride Baro hoş karşılamayabilirdi. Bu nedenle Deamer, «Gilmore'u Öldürün!» diye seslenen kişinin kendisi olduğunu farketti. Deamer de bu işin 7.49'a kadar bitmesini artık istemeye başlamıştı. Bullock'un tadil edilmiş kararının herhangi bir duruşma yapılmadan alındığı yolunda itiraz edilecek olsa bile yine de hazırlıkların sürdürülmesinde yarar görüyordu.

Bununla birlikte, Gordon Richards'a hazırlıklara devam emrini verdiğinde, oturduğu masaya dayadığı elinin içinde Gary Gilmore'un kalbinin atışını hissetmeye başladı. Gerçek bir olayla karşı karşıya kaldığı bir andı.

2

Washington'da Yüksek Mahkemeye başvuran Al Bronstein'ın başvurusu yargıç White'ın eline 4.40'da ulaştı ki, bu, Denver'de saatin 7.40 olması demekti. On dakika içinde başvuru reddedildi. Bronstein bu sonucu sürpriz olarak karşılamadı.

Bu kez Bronstein dilekçesini Yüksek Mahkeme Yargıçlar Kurulu oturumuna sundu. Fakat saat 10.03 geçe, yani Denver'de saat 8.03'ken, buradan da idamın durdurulması başvurusu reddedildi. Gary Gilmore'un idamını hiçbir şey engelleyemezdi.

OTUZ SEKİZİNCİ BÖLÜM

TEBEŞİR DAİRESİNE ATEŞ

1

Schiller'in götürdüğü orta derecede güvenlikli odada tanımadığı bir yığın insan vardı. Kimse kimseyle konuşmuyordu. Bir cenaze havası yoktu, fakat kimsenin ağzını bıçak açmıyordu.

Orta derecede güvenlikli odaya Toni'yi getirdiler. Larry «merhaba» deyip konuşabilecek biriyle rastlaşmıştı sonunda. Gerçi buzları çözen bir tip değildi Schiller, ama bir konuşmayı başlatabilmişti. Sonra ötekiler de konuşmaya başlamışlardı.

Bir süre sonra Vern, Schiller'e birini göstererek, «Gary'nin gözlerini alacak olan doktor bu.» diye fısıldadı.

Yargıç Bullock'un idam için günün herhangi bir saatinde yapılabileceği yolundaki kararını haber vermeye gelen Stanger çıldırmış gibiydi kızgınlıktan. Stanger, nasıl olsa eyalet yetkilileri idam kararını infaz etmezler, diye düşünerek bu davayı almıştı. Onun için bir oyun gibiydi. Eğer bilmiş olsaydı idamın gerçekleşeceğini, Gary'nin idam isteklerini iletme işini yüklenmezdi.

Az sonra, davetlilerin idam yerine nakil işlemi başlamıştı. O anda Stanger ölümün soluğunu duyar gibi oldu. O kadar yakınından geçtiğini hissetmişti.

2

Dışarıda arabaların park edildiği kesimde muhabirler uyandırıldı. Pikap, kamyonet kapılarının gürültüyle tak - tak diye ka-

pandığı duyuluyordu. Biri, «İdam mangası geliyor,» diye bağırdı.

New Times gazetesi muhabiri Sam Anson not alıyordu.

«Konuşma bir kez daha başladı. Yüz metre kadar ötede, azami güvenlikli bölmenin önünde bir polis arabasıyla onu izleyen bir kamyonet kapıya yanaştılar. Şu anda başgardiyan Sam Smith boynu dik, kararlı, paltosuz ve soğuğa meydan okur biçimde ilerliyor. Saat 7.47'de bir küçük insan grubu azami güvenlikli bölmenin kapısından gözüktü. Bu mesafeden bile Gilmore gayet iyi farkediliyor. Uzun beyaz düdük gibi pantolonla siyah bir tişört var üzerinde... 'Her şey yolunda gidiyor,' dedi gardiyanlardan biri. 'Şimdi artık yapılacak iş birkaç formüler doldurmaktan ibaret,' diye tamamladı başka bir gardiyan.

«Gilmore görünür görünmez muhabirler ele avuca sığmaz oldular. Panikte birbirini çiğneyen sürüleri andırıyorlar. Kamera lambaları oradan oraya koşturarak taşınıyor, prodüktörler de komut verip duruyorlar. Hapisanenin önünde Gerald Rivera, siyah deri ceket, blucin giymiş durumda ve ancak ona özgü üşümüş pozuyla, 'Şunu almayın, buna boş verin, böylece kurşun seslerini duyabileceksiniz,' diye idam mangasından çıkacak kurşunların sesinin kaydını garantiliyordu.»

Gary azami güvenlikli bölmeden çıkarıldıktan sonra bir kamyonete götürülüp şoförün arkasındaki sıraya oturtuldu. Yanına Meersman geçti. Sonra başgardiyan Smith girdi. Üç yeni gardiyan daha araca bindiler. Kamyonet içinde yedi kişi olduğu halde ağırdan hareket etti. Hapisanenin azami güvenlikli bölmesinden idam yerine kadar olan yaklaşık beş yüz metrelik cezaevi sokakçıkları boyunca hareket halinde görülen tek araç buydu.

Araç hızlanınca, Gary kelepçeli ellerini cebine sokup kıvrık bir kâğıt çıkardı ve dizinin üstüne koydu. Nicole'ün bir gazeteden kesip sakladığı fotoğrafıydı. Ona bakıyordu.

Aracın sürücüsü motoru çalıştırdığında, açık kalan radyo çalmaya başladı. Kamyonetin içinde heyecan zaten son haddindeydi, bir de radyonun birden çıkan sesi herkesi şaşırttı. Derken, bir şarkının sözleri duyuldu. Şoför hemen elini uzattı radyoyu kapamak için. Fakat Gary gözlerini yukarıya doğru kaldırıp şoföre doğru, «Lütfen açık kalsın,» dedi. Böylece araba ilerlerken radyo da çalıyordu. Şarkı bir beyaz kuşun uçup gittiğini söy-

lüyordu. **«Una paloma blanca,»** deniyordu şarkıda. **«Gökte bir beyaz kuşum, dağlar üzerinden uçar giderim.»**

Şoför, «Radyonun açık kalmasını istiyor musunuz?» diye yeniden sordu. Gary de tekrar, «Evet,» yanıtını verdi.

Şarkı sözü, **«Yeni bir gün, yeni bir gün peşindeyim ve güneşe doğru yolculuğa çıktım,»** diye sürüp gidiyordu.

Peder Meersman Gary'nin artık fotoğrafa bakmadığına dikkat etti. Araba da bu arada ilerlemeye devam ediyordu. Şarkının sözleri fotoğraftan daha baskın çıkmıştı.

Bir zamanlar kaybedecek şeylerim vardı,
Bir zamanlar beni parmaklıklar ardına koydular
Evet, gücümü kırmaya çalıştılar
Eyvah, acısı hâlâ buramda

Arabada hiç kimse çıt çıkarmıyordu. Yalnızca şarkı sözleri duyuluyordu.

Özgürlüğümü kimse eline geçiremez
Evet, hiç kimse özgürlüğümü yok edemez.

Yolun sonuna gelindiğinde araçtan teker teker indiler. Sabahın daha erken saatlerinde, aralarında Gary bulunmadan ve onun yerine bir manken kullanarak yaptıkları provaya uygun biçimde inmişlerdi. Hemen idam yerine geçildi. Herhangi bir engel ya da sorun çıkmadan oldu bu geçiş. Meersman daha önce prova yapılmış olmasının sağladığı avantajı düşündü.

Dün gece rüyamda
Beyaz bir kuş gibi pencereden
çıkıp gittim
Bu gece ruhumun terkisinde uçup sana geleceğim.

3

Azami güvenlikli bölmeden idam yerine yolculuk boyunca «La Paloma Blanca» şarkısı çalarken, Peder Meersman şarkı-

dan hiç duygulanmadı. Çünkü kafası başka yerdeydi. Gary Gilmore'un düşünce dengesinin herhangi bir olaydan etkilenip sarsılmamasına azami özen gösteriyordu. Şarkıyı düşünecek hali yoktu. Nakil sırasında yolculuk güvenlik içinde geçmişti.

Şimdi de aracı, idam odasına giden dış merdivenlerin iyice yakınına park etmek gerekiyordu. Gary'nin ayağına zincirler bağlanmıştı, bu yüzden, Peder Meersman'ı en çok düşündüren şey, Gary'nin basamakları rahat çıkabilmesiydi. Gilmore bu basamakları çıkıp kısa bir yürüyüşten sonra idam edileceği sandalyeye giden dokuz ya da on basamaklı tahta merdiveni de çıkıp koltuğa oturuncaya dek Peder Meersman telaşlıydı. Gilmore bu koltuğa oturduktan sonra telaşı dindi.

Bu arada Noall Wootton başgardiyanın odasından idam yerine yürüyerek gidiyor, vakit öldürmeye çalışıyordu. Eğer biraz gecikirsem idam işlemi tamamlanmış olur, diye ummaktaydı. Fakat Utah Eyalet Şerifi yoldan geçerken, Wootton'u arabasına almayı görev bildi. İdam odası duvarları griden başka rengi olmayan çimentodan yapılmış bir yerdi. Noall çimento yığını kocaman bir oda olduğu gözleminden başka bir şey düşünmeye vakit bulamadan, hemen arkalarda bir yere çekildi. Noall odayı dolduran kalabalığa şaşmıştı. Önünde epey kerli ferli kişiler vardı. Daha iyi, dedi. Göze çarpmak istemiyordu. Arka tarafta boş boya kutuları, eskimiş teker lastikleri ve atılmış makine aksamı arasında kaldı.

4

Denver'de Earl aldığı bir telefon haberinden, Gilmore'un idam odasına nakledildiğini öğrendi. Bir kâbus gibi üzerine çöken bu işin sonunda bir insanın öldürülmek üzere olduğu gerçeği gözler önüne serilmişti. Earl'in sinirleri gergindi, fakat doğrusu Gilmore'a acıdığı yoktu. Bu adamın öldürdüğü kurbanlarının ailelerine yaptığı kötülük, hatta Earl'in çocuklarını aylardır görmemesine yol açan kendi ailesini bile etkileyişi nedeniyle ona acıdığı yoktu.

Judith Wolbach mahkeme salonundan çıkıp göğe baktığında, kurşuni renk bir şafakla karşı karşıya gelince irkilmişti. İçinde büyük bir boşluk duyuyordu. Dorius aklına gelince iğrendi. O

anda üstünün başının kirli oluşuna, terlemiş ve saçlarının yapış yapış olmasına kızgınlıktan başka bir tepki hissetmeyişine de kızdı.

5

Orta derecede güvenlikli bölmenin önünde arabalar duruyordu. İdam cezasının infazını izleyecek çağrılıları idam yerine götürecekti bu araçlar. Schiller çimento binayı görür görmez, cellatlar herhalde buradalar, dedi kendi kendine. İçinde bulunduğu araba bir köşe daha dönüp merdivenlerin önüne geldiğinde, başka bir arabadan Vern'in, Moody'nin ve Stanger'in çıktıklarını gördü. Schiller merdivenleri tırmanıp içeri girerken, gözucuyla Gary'nin sağda kayışlarla bir sandalyeye bağlı bulunduğunu gördü. Ayrıntılı bir gözlem yapmaya vakit bulamadan, onu en çok etkileyen, yalnızca Gary'nin bulunduğu yerin ışıklarla aydınlatılmış ve odanın tüm öteki kesimlerinin karanlık oluşuydu. Gerçi film setlerindeki gibi yoğun bir aydınlatma değildi, ama ona benziyordu. Gary'nin oturduğu sandalye bir kürsü basamağı gibi yüksek bir yerdeydi. Sandalyenin böylesine belirgin bir biçimde gösterilişi, sanki kurşuna dizilme değil de elektrikli sandalyeyle idam edileceği izlenimini veriyordu.

Schiller birkaç adım atınca, Gary'nin başı profile dönüştü ve ilerledikçe, ancak yüzünün küçücük bir bölümüyle karşı karşıya kalabildi. O anda Gilmore, Schiller'in varlığını algıladığına işaret etti. Schiller de başını salladı. Schiller'i etkileyen ikinci nokta, Gary'nin sandalyeye çok sıkı bağlanmamış olmasıydı. Bu, onu gerçekten etkileyen ilk ayrıntı oldu. Üzerindeki bağlar gevşekti.

Ayakları ve kolları kayışla bağlıydı. Fakat bağlar gevşek olduğundan 2 - 3 santimlik bir boşluk görülüyordu. Schiller öne doğru yürümek isteyince, döşemede bir çizgi farketti. Bir yetkili, «Bu çizgiyi aşmayın,» dedi. Schiller solunda Gilmore'a uzaklığı 7 - 8 metre olan bir perde bulunduğunu farketti. Kendisine ve sağında kalan Gary'e, delikli siyah perdenin uzaklığı hemen hemen aynıydı. Bazı yerlerinde deliklerin açıldığı bu perdeyi Schiller iyice inceledi.

Schiller aralık ayından bu yana Gary'yi ilk kez böyle ya-

kından görüyordu. Şu anda Gary yorgun, bitkin, zayıf ve Schiller'den yaşlı görünüyordu. Birazcık da gözleri camlaşmıştı. Çok parlak gözlü, yorgun ve yaşlı bir kuş.

Schiller'i etkileyen bir başka şey de Gary'nin kendini hâlâ yönetebilmesiydi. Yüksek sesle olmasa da konuşuyor, gardiyana, kendini bağlayan görevlilere ve rahibe bir şeyler söylüyordu. Çevresinde kızıl kestane rengi ceket giymiş sekiz kişi vardı. Schiller bunlar için «hapisane görevlileri» diye hemen not düşecekti ki mesleki dikkati nedeniyle vazgeçti. Belki de değillerdi. Bu nedenle, «kırmızı ceketli görevliler» demekle yetindi, ne olur ne olmaz. Gözleri odanın ışık düzenine alıştıkça gördüklerine inanası gelmedi. Gary'nin oturduğu sandalye herhangi bir bürodan alınmış, eski püskü bir sandalyeydi. Arkasındaki şilteler de kum torbasına dayalıydı. Daha arkada da odanın çimento duvarı vardı. Aman Tanrım, dedi Schiller. Cellatların tüfekleri için çadır bezinde delikler açmışlar, tüfeklerin uçlarına tutturmuşlardı.

6

Ron Stanger izleyici sayısını görünce, idamlar da spor gösterisi gibi epey insan çekiyor, diye düşündü. Gilmore'un başına önceden kukuleta geçirmeyişlerine sevindi. Çünkü henüz bir insan görünüşündeydi. Oysa kukuletayla komik bir görüntü oluşturacaktı. Başı siyah bir çuvala sokulmuş Gary yerine, çevresindekilere yüzünde anlamlı bir alayla bakan Gary çok daha iyiydi. Stanger'in kanısınca, bu yasak çizgisinin berisinde elliye yakın kişi hazır bulunuyordu. Sözünü geçiren her aynasız ya da bürokrat içeri dalmayı başarmıştı. Bir yığın şerif ve muhafız sanki gizlendikleri ormandan çıkagelmişlerdi.

Moody de içeri bir yığın izleyici gelmesine kızmıştı. Sam Smith'in Gary'e «Yedi davetli olamaz ancak beş kişi gelebilir,» diye ısrar edişini düşündü ve içerledi. Şimdiyse küme küme insan vardı. Bir de sahnenin arka tarafında sesleri duyulan bir insan kümesi daha vardı ki, bunlar da siyah perdenin deliklerinden ateş açarak idam mangası mensuplarıydı.

Moody, siyah perdenin gerisindeki idam mangası mensupla-

rının kendi aralarında konuşurken Gary'ye kasten bakmadıkları ve emir verilir verilmez dönüp ateş açacakları izlenimindeydi.

Campbell'in idam odasına girer girmez aklından şimşek gibi geçen düşünce, idam için de bilet mi satıldığıydı. Bununla birlikte, herkesin hem gelip, hem de nasıl korku duyduğunu gördü. Campbell, Gary'ye, «Ne var ne yok?» diye sordu ve idam mahkûmunun oturduğu sandalyenin yanına geçti. Öteki yanında bekleyen Peder Meersman da elindeki bir bardak sudan içirdi Gary'ye. Gary ancak bir yudum aldı.

Vern'in yanına bir görevli geldi ve Gary'nin kendisiyle konuşmak istediğini haber verdi. Vern, ışıklar altındaki Gary'ye doğru ilerledi. Gary, Vern'e bebek mavisi renkli gözlerle baktı. Vern o anda Gary'yi o sandalyeden kurtarmak için neler yapmaya hazır olduğunu daha iyi hissetti.

Gary «Bak, şu saati al. Bu saatin mutlaka Nicole'ün eline geçmesini istiyorum,» dedi. Saati tam 7.49'da kırmış ve bir paket gibi sarmıştı. Vern'e teslim etti. Sonra da, «Nicole'le ilgileneceğine söz vermeni istiyorum,» dedi. Gary onunla ilgilenmemi nasıl isteyebilir, diye düşündü Vern. Fakat böyle bir şeyi birinden istemesi normaldi. El sıkıştılar. Gary Vern'in elindeki romatizmadan oluşan iğri büğrü çıkıntıları sandalyeye bastırarak ezmek istercesine sıkıyordu. «Bana bak,» dedi Vern. «Elini öyle sıkarım ki, can havliyle sandalyedeki bağlarını koparır kurtulursun.»

Gary, «Var mısın?» dedi.

Vern gitti, yasak çizginin berisindeki yerine oturdu. Birkaç hafta önce Gary'nin idamı izlemesi için İda teyzenin gelmesini de istediğini hatırladı. Vern, «İda'nın görmesini istemiyorum,» demişti. Bunun üzerine Gary, «Ama **seni** isterim,» demişti.

«Neden?» diye soran Vern'e, Gary, «Sana göstermek istiyorum. Nasıl yaşadığımı göstermiştim...» O anda en alaycı bakışı vardı gözlerinde. «Ve nasıl öldüğümü de göstermek istiyorum,» yanıtını vermişti.

İkinci olarak el sıkmaya Moody geldi. Gary, Moody'ye, «Sana saçlarımı bırakmak istiyorum. Herkesten çok senin ihtiyacın var saça,» dedi.

Schiller'deydi sıra. Yürürken doğru dürüst bir laf edebilsem, diye düşünüyordu. Fakat yanına gittiğinde şaşırıp kaldı. Aya fırlatılmak ya da denizin dibine indirilmek için bir kapsüle yerleştirilen adama benziyordu. Gerçek bir Houdini'ydi. Gilmore'un her iki eline birden sarıldı ve adam katil miymiş yoksa aziz miymiş bilemeden - çünkü o anda her ikisi de Schiller'in kavrayamayacağı bir şeydi - içinden gelen sesi açığa vurarak, «Şu anda neden burada olduğumu bilmiyorum,» dedi.

Gilmore şu yanıtı verdi : «Benim kurtulmama yardım edeceksin.» Sandalyedeki Gary'ye bakan Schiller «Bir insanın yapması ne denli mümkünse öyle yapacağım,» dedi. Bu sözleriyle mümkün olduğu kadar namuslu ve dürüstçe bu işle ilgileneceğini anlatmak istiyordu. Gilmore söylenen şeyin yalnızca kendisince bilindiğini anlatmak ister gibi üst dudağını gererek gülümsedi, sonra da bu gülümseyiş genişledi genişledi ve alt dudağına sıçradı. İnceden alaycı ve şeytanca gülüşü, Gilmore'u anımsayacağı bir damga gibi işlemişti Schiller'in zihnine. El sıkıştılar. Gilmore'un el sıkışında bir zayıflama vardı. Schiller o tarihsel anın önemine uygun davranıp davranmadığını bilemiyordu.

Vern, Gary'nin yanına vedalaşmaya gidenlerin ilkiydi. Sonra Bob Moody gitmişti. Schiller sonuncu olmaya çalışmış, ama sonra erken davranıp Stanger'in önüne geçmişti. Stanger yine yaptı numarasını, diye düşündü Larry Schiller için. Stanger'e sonuncu olarak vedalaşma sırası gelince ne diyeceğini bilemedi. «Dayan,» sözü çıkmıştı ağzından. Gary dayanıklılığını kaybediyordu. Aldığı ilaçların etkisini yitirdiği gözlerinden anlaşılıyordu. Cesaretini sürdürmek istiyordu, fakat sözcük bulmadaki ustalığı kaybolmuş gibi, «Sakin ol,» diyebildi. Gary kuvvetlice sıktı Stanger'in elini. Stanger de elini Gary'nin omzuna attı. Gary de kayış içinde gevşek kalan elini kaldırıp Ron'un koluna dokundu. Stanger, Gary'nin ellerinin sandığından daha sert olduğunu gördü. Birbirlerinin gözlerine baktılar. Son bir kucaklaşma yerine geçermişçesine.

Ron yerine oturmaya döndüğünde, bir görevli kulaklarına pamuk ister mi diye sordu. Herkesin kulağına pamuk tıkadığını gören Ron da alıp koydu. Sam Smith'in o sırada bir sandalye üzerinde duran kırmızı telefonun yanına gittiğini gördü. Sam

Smith telefonu açıp bir şeyler söyledi. Sonra geri gelip Gary'ye yaklaştı ve bir yazıyı yüksek sesle okudu.

Schiller pamuk doldurduğu kulaklarıyla zor duyuyordu. Gary ise yazıyı okuyan Sam Smith'in yüzüne bakmıyor, görüşünü engelleyen kocaman vücudundan bakışlarını aşırıp arka tarafta tetiğe basmaya hazırlanan cellatların bakışlarındaki ifadeyi kapmaya çabalayarak koltuğun bir sağına bir soluna yalpa vuruyordu.

Yazının okunması bittiğinde başgardiyan, «Söylemek istediğin bir şey var mı?» diye sordu. Gary tavana baktı, bir an tereddüt etti ve ardından, «Hadi, bitirelim bu işi,» dedi. Evet, bunu diyebilmişti Gary. Vern'in şimdiye dek görmediği bir cesaretle edilmişti bu sözcükler. Sesi ne titremiş, ne de çatallaşmıştı. Gerektiği gibi söylenmişlerdi. Bu sözcükler ağzından çıkarken Gary, Vern'e bakmıştı.

Stanger'e göre, Gary'den bu sözcükler iyi, akıllıca ve vakur bir şeyler söylemek üzere çıkmıştı, derin bir düşüncenin ürünü değildi. Verilen ilaçlar zihnini durdurmuştu. Hiçbir şey söyleyememektense açık ve seçik bir ifade kullanmıştı, «Hadi, bitirelim bu işi,» diyerek.

Yirmi dört saattir uykusuz kalmış, ilaç, içki ne varsa yuvarlamış, şimdi de direnci tükenmeye yüz tutmuş bir insandan daha başka ne beklenirdi? Dayanma gücü tükeniyordu. Ron, Gary'nin yüzünde ilk kez derin çizgiler görüyordu. Şimdiye dek böylesine yaşlı bir görünüş almamıştı Gary'nin yüzü; ilk intihar girişiminden sonra avukatlarla görüştüğü günkü gibi bembeyazdı.

Peder Meersman son duasını okumak için ayağa kalktı. Noall Wootton önündeki kerli ferli kişilerin omuzları arasında Gary Gilmore'u gözlemeye çalışarak Af Kurulu önüne çıkarıldığı günü anımsadı. O gün bütün kartlar elindeymiş gibi davranmıştı, fakat öyle değilmiş, diye düşündü Noall Wootton.

Schiller, Gary'nin kaderine razı olmuş göründüğünü fakat belirgin bir otoriteyle davrandığını gözlemledi.

Peder Meersman son duasını da bitirdikten sonra Gilmore, «Tanrı sizinle olsun,» dedi. Peder Meersman heyecanını nasıl tutacağını bilemedi.

Kırmızı ceketli üç ya da dört kişi gelip Gilmore'un başına

kukuletayı geçirdiler. O andan itibaren hiçbir söz edilmedi.

Evet, hiçbir söz duyulmadı o andan itibaren. Gilmore'un göğsünü bir bez bantla sandalyeye bağladılar. Başını da bir şeritle.

Peder Meersman, Gilmore'u sandalyeye kayışlarla bağladıkları ilk anda Gilmore'un kuruyan boğazı için su isteyişini anımsadı. Götürüp içirmişti. Sonra bir yudum daha istemişti.

Şimdiyse yanına doktor gelmiş, siyah gömleğine tebeşirle çizilmiş beyaz bir çember iliştirmişti. İliştirdikten sonra da geri çekilmişti. Peder Meersman kocaman bir haç işareti yaptı. Böylece yapması gereken şeyler son bulmuştu. O da çizginin berisine adımını attı. Geri dönüp kukuleta içindeki insana baktı. O anda telefon zili duyuldu.

Noall Wootton'a her şey bir filmmiş gibi geldi. Aslında böyle bir şey olmuyor gibiydi. Schiller habire not alıyordu. Kukuletanın Gary'nin kafasına bir karton kutu gibi geçtiğini not etti. Siyah çuvalın içindeki insanın çizgilerinden neyin nerede olduğu farkedilemiyordu.

Telefona kulak kabartan Stanger, herhalde ateş emrinden önceki son teyit olayı, dedi içinden. Sonra Sam Smith telefonu kapadı, çizginin berisindeki yerine gelip oturdu. Schiller'in yanına düşmüştü. Larry'ye biraz daha pamuk verdi. Bakıştılar. Az sonra Schiller, Sam Smith'in koluyla bir işaret mi verdiğini, yoksa başka bir şey mi yaptığını göremedi, ama arkasında bir şeylerin kımıldadığını hissetti. Ve Ron, Bob Moody ve Campbell saymanın başladığını duydular. Noall Wootton kulaklarına tıkadığı pamuğa ellerini götürdü. Gary'nin vücudunun kıpırdamadığını gördü Campbell. Campbell karşısındaki bu insanda gördüğü sükûnete inanamıyordu. Gilmore doğru bildiği bir ölüm isteğinde öyle ısrarlıydı ki, sayma başladığında yumruğunu bile sıkmadı.

Stanger kendi kendine, «oturduğum yerden düşmesem bari,» dedi. Her nedense başını korumak için kollarını kaldırmıştı. Pamuğa rağmen hızlı hızlı nefes alıp verenleri duyarken, perdede açılan yarıklarda tüfeklerin namlu uçlarını gördü. Tüfeklerin hedeflerine ne denli yakın olduklarına şaştı. Hedefe mutlaka isabet ettirmek istedikleri belliydi. Sonra ortalığı öyle bir sessizlik kapladı ki, sanki kimse soluk bile almıyordu. Ron bir fısıltı duy-

du. «Bir, iki» ve «Üç,» sesi duyulmadan tüfekler ateşlendi. «Dan, Dan, Dan.» Öyle gürültü kopardılar ki, inanılmaz bir şeydi. Ron'un omzundan aşağı doğru inen bir kas gerildi. Bazı yerlerinde de tüm bir kas sistemine kramp girdi.

Schiller üç kez ateş edildiğini duydu. Dördüncüsünü bekliyordu. Gary'nin vücudu kımıldamadı. Sandalye de. Schiller dördüncü kez ateş edilmesini beklerken, üçüncüyle dördüncünün birbirine karışacak kadar çabuk geçtiğini anladı. O anda Noall Wootton, Gary'ye bakmak istedi fakat arka sıralarda olduğu için kalabalıktan hiçbir şey göremedi. Herkesten önce çıktı idam odasından. Asgari güvenlikli bölmenin önünde duran otomobiline gitti doğruca hapisaneden uzaklaşmak üzere. Sorular sormak, röportaj yapmak isteyen gazeteciler koşturdular arkasından, fakat hiç kimseyle konuşmak istemedi.

7

Vern yoğun bir «**AHHH**» sesi duymuştu! O anda Gary'nin kılı bile kıpırdamadı, parmağı bile oynamadı. Vücudu da titremedi. Sol kolu hiç kımıldamadı. Kurşunları yedikten sonra başı öne eğildi, fakat bağ olduğu için düşmedi. Sağ koluysa hafifçe havaya kalktı ve yavaşça yere düştü. «Tamamdır baylar,» demeyi ister gibi. Schiller bir piyanistin elini tuşlara hışımla indirmeden önceki kaldırışına benzetti Gary'nin bu hareketini. Siyah gömleğinden kan fışkırmaya başladı ve kanlar beyaz pantolonuna sıçradı. Oradan da Gary'nin bacakları arasından yere damlamaya başladı. Odanın içini barut kokusu sarmıştı. Işıklar söndürüldü. Schiller damlayan kanı dinliyordu. Damla seslerini duyup duymadığından pek emin değildi fakat böyle bir şey hissettiği kesindi. Kanlar damladıkça Gilmore'un vücudu göğe eriyordu. Ron Stanger'in başı dönüyordu; bu kadar kişi arasında tek bayılacak olan benim galiba, diye düşündü ve bunca insanın ayakları arasında ezilmemek için birine tutunup ayağa kalktı. Kendini toparlamaya çalışarak Gary'nin vücuduna bir kez daha baktı. Gilmore'un sağ kolunun kalktığı andı bu.

Ron gözlerini kapadı ve yeniden açtığında, Gary'nin kucağında kandan bir birikinti oluştuğunu gördü. Kanı oradan ayak-

larına akarak lastik pabuçlarını kaplamıştı. Gilmore'un azami güvenlikli bölmedeki koğuşunda hep giydiği çılgın kırmızı - beyaz - mavi renkli lastik pabuçlarıydı bunlar. Pabuç bağları da kan içindeydi.

Bir doktor geldi elinde stetoskopla ve başını salladı. Gilmore henüz ölmemişti.

Ron, Gary'nin Fagan'in yazıhanesine girişini ve o on saniye içinde masasında bir kelebek gibi gezinişini anımsadı. Fagan'ın masasının bir çekmecesini açmış, bir kaşık ve pabuç bağları almıştı. Bir orkestra şefi düzeni içinde hareket ediyordu. Oradan oraya nasıl da güzel konuyordu. Sonuç olarak Gilmore yetenekli bir hırsızdı. Başgardiyan yardımcısı başını çevirdiği anda Gary bir baykuş gibi sakin oturuyordu. Olayı camın öteki bölümünden izleyen Stanger'in ağzı açık kalmıştı.

Sonradan Gary bu pabuç bağlarıyla ilgili şakalar yapmış, Ron'a kendini asmak için bu bağların işe yarayabileceğini söylemişti. O bağları çalan el şimdi havaya kalkmış ve yavaşça inmişti. Pabuç bağlarının üzerindeki kanı gösteriyor olmalıydı.

Yirmi saniye kadar beklediler ve doktor yeniden yaklaştı. Peder Meersman da geldi. Sam Smith de yaklaştı. Doktor stetoskopu Gary'nin göğsüne bir kez daha koydu ve başını salladı. Sam Smith bağı gevşeterek Gilmore'u biraz kaydırdı ve göğsüne giren kurşunların sırtından çıkış yerlerine baktı.

Stanger hiddetlendi. Gilmore öldüğü an herkesin artık idam odasından çıkması gerekiyordu. Burada bir parti verilmiyordu herhalde. Sam'ın incelediği vücut Meersman'ın kolları arasına yöneldi. Peder başını tuttu hemen. Sam Smith ise kurşunların çıkış yerlerini bulmak için Gilmore'un sırtında araştırmasını sürdürüyordu. Meersman'ın eline kan bulaştı ve parmaklarından damladı. Vern ağlıyordu. Peder Meersman da biraz sonra ağlamaya başladı. Sonunda bir görevli geldi ve çizginin ötesindeki izleyici kitlesine, «Odayı boşaltma zamanıdır,» diye seslendi. Schiller çıkıp giderken, «Ne geçti elimize? Daha mı az cinayet işlenecek bundan sonra sanki?» diye söyleniyordu.

Bu arada Peder Meersman ile Peder Campbell, Gilmore'un

kol ve bacaklarındaki bağları çözüyorlardı. Campbell gözlerinin önemini düşünüyordu. Kendi kendine, neden bir an önce gelip gözlerini almıyorlar, diye düşündü.

8

Tam birkaç dakika önce başgardiyanlık bürosunda çalan telefona çıkan Gordon Richards'a ABD Yüksek Mahkemesi başkâtip yardımcısı, Genel Kurul oturumunda idamın durdurulması için ACLU'nun yaptığı bir başvurunun geri çevrildiğini bildirmişti.

9

Vern, Bob Moody, Ron Stanger ve Larry Schiller arabaya atladılar ve başgardiyan basına açıklama yapmadan önce biz yetişelim, diye acele ettiler. Vern, «İdam hakkında lütfen soruları sen yanıtlar mısın, Larry? Ben konuşacak durumda değilim,» diye ricada bulundu.

Basın toplantısı cezaevi idaresinin ikinci kattaki salonunda düzenlenmişti. Af Kurulu oturumundaki gibi kalabalık vardı. Kameralar, foto muhabirleri, muhabirler. Soluk alınamıyordu salonda.

Basın toplantısında Schiller, «Neden sen konuşmuyorsun önce Vern?» diye sordu.

«Benim için çok acı bir olaydı,» dedi Vern. «Ama ne yapalım, isteği yerine geldi. Ölme isteği... haysiyet ve vakar içinde öldü. Söyleyeceğim bundan ibaret.»

Bob Moody de şöyle konuştu : «Çok vahşi, iğrenç bir şey idam. Kendimize, topluma ve sistemimize daha derin bir bakış için vesile olmasını dilerim.»

Ron da şunları söyledi : «Ölme isteği kendisine bağışlanınca, bunu bir armağan olarak kabul ettiğinden neşesini yitirmemişti. Sakin bir ortam, derin düşüncelere dalabileceği bir ortam bulamadığını hep söylerdi. Bugün bu sükûnete, sonsuz sükûnete kavuştu.»

Schiller konuşmasında, «Ben burada kişisel duygularımı yansıtacak değilim,» dedi. «Fakat Vern ayrıldıktan sonra, öğrenmek

istediğiniz bir şey varsa onu anlatmak görevimdir.» Etrafa göz gezdiren Larry Schiller basın toplantısında hazır bulunanlar arasında tek gülücüğün **L. A. Times** gazetesi mensubu David Johnston'dan geldiğini gördü. Bir de Orem'de kurduğu kendi karargâh mensuplarından soru geldi. Bu arada Gus Sorensen göz kırptı Schiller'e.

TELEVİZYON SPİKERİ : Şimdi toplantı kürsüsünden Ron Stanger ve Bob Moody ayrılıyorlar. Gilmore'un ölme isteğinin yerine getirilmesine son aylarda yardımcı olan iki avukat. Şu anda Vern Damico, Gilmore'un Provo, Utah'daki amcası Damico ayrılıyor. Gilmore'un hapisten şartlı tahliyesinden sonra onu evine alan akrabası. Şimdi de bu konuyla bir süredir ilgili bulunan film yapımcısı ve yayınevi temsilcisi Larry Schiller çıkıyor.

Basın toplantısında konuşan Schiller kimsenin daha öteye adım atmasına izin verilmeyen Gary Gilmore'un idam sandalyesinin önündeki sarı hattan, siyah kukuletadan ve Gary'nin giydiği siyah renk tişörtten söz etti. «... Siyah tişörtten yavaş yavaş çıkan kan beyaz pantolonuna sıçradı. Kanımca kurşuna dizilmeden sonra on beş, yirmi saniye süreyle vücudunda hareketler görüldü. Fakat bunun ölüm sonrası hareketler mi, ölüm öncesi hareketler mi olduğunu söylemek bana düşmez.» Schiller, yorgun düşmüş muhabirlerin not almalarını kolaylaştırmak için ağır ağır ve tane tane konuşuyordu.

Sonunda Sam Smith'e geldi konuşma sırası.

SAM SMITH : Benim yapacak bir açıklamam yok. Schiller çok güzel anlattı. Ben yalnızca soruları yanıtlayacağım.
SORU : Resmi saat kaçtı idam edildiğinde?
SAM SMITH : Tam 8.07.
SORU : Schiller'in dediği gibi kırk kişi var mıydı izle-

yenlerin sayısı?
SAM SMITH : Ben sayı konusunda aynı fikirde değilim.
SORU : Peki kaç kişiydi? Otuz mu? Yirmi mi?
SAM SMITH : Kesin sayı vermeyeceğim bu konuda.
SORU : Sayın başgardiyan, idam odasını görebilir miyiz şimdi?
SAM SMITH : Her şeyin düzgün olup olmadığı gözden geçirildikten sonra girebileceksiniz.

Schiller beraberinde gazeteciler olduğu halde idam yerine gittiler. Odaya girdiklerinde Schiller gözlerine inanamadı. Anlatmış olduğu her şey doğruydu da renkleri karıştırmıştı Schiller. Her şeyden önce perde siyah değil lacivertmiş. Yerdeki çizgi sarı değil beyazmış. Gary'nin oturduğu sandalye siyah değil koyu yeşilmiş. İdam sırasında her nasılsa renk algılayışı bir değişime uğramıştı.

Schiller idam odasından ikinci bir kez ayrılırken, bu kez zihninde idam sandalyesine çıkan, kum torbalarına saldıran, şiltedeki kurşun deliklerini inceleyen gazete muhabirlerinin anılarıyla da ayrılıyordu. Hepsi de aynı yerde ve aynı besinle geçinen türden insanlardı bunlar. İdam odasından çıkanlardan biri ötekine, çelik kaplamalı mermi kullanıldığını anlatıyordu. Bu mermiler vücudun arkasında, önünden daha büyük delikler açılmasına engel oluyorlardı. Böylece vücudun paramparça olup sandalyeden dağılması engelleniyordu.

SAVRULUŞ

OTUZ DOKUZUNCU BÖLÜM

«GARY GILMORE ÖLDÜ»

1

Earl koridorda beklerken, koşarak yanına gelen gazetecilerden biri, «Gary Gilmore öldü,» dedi. Earl bu haberi aldıktan sonra pencereden dışarıya baktığında, aşağıdaki alanda gazetecilerin toplandığını gördü. Güneş çıkmış, insanlar işe gidiyorlardı. Aşağıda lobiye indiğinde, Salt Lake televizyonundan Sandy Gilmore ikinci kanal programı için kendisiyle bir görüşme yaptı. İdama götüren hukuki yollardan hangisinde daha etkili olduğu sorulduğunda, Earl son andaki girişimlerinden en önemlisinin yargıç Ritter'in verdiği kararın 10. Bölge Temyiz Dairesinde iptali olduğunu söyledi. Fakat ayrıntılara girmeyi gereksiz buldu.

2

Toni asgari güvenlikli bölmede İda, Evelyn, Dick'le birlikte bekleşiyorlardı. Bu arada onlarla birlikte idam odasına çağrılmayanlar da vardı. Kırmızı ceketli bir nöbetçi odaya girdi ve, «Kimse gelip haber verdi mi?» diye sordu. Toni, «Hayır,» yanıtını verdi. Adamın yüzü sapsarıydı, titriyordu. «Tamam,» dedi. «Gary öldü.»

İda ağlamaya başladı. O ana dek kendini tutabilmiş, ama şimdi artık boşalmıştı. İdamdan önce sert ve sıkı davranan hapisane görevlileri şimdi çok yardımcı oluyorlardı.

Arabalarına gittiklerinde Vern yoktu orada. Park ana baba günüydü. Muhabirler bir yandan Toni ile, bir yandan annesiyle görüşebilmek için aracın pencerelerine sinek gibi üşüşüyorlardı. Toni bir televizyon muhabirinin mikrofonunu penceresine dayamasına çok sinirlendi. İnsanın konuşmak istemeyeceği anlar olabilir. İlle de konuşacaksın diye ısrar niye?

Vern'in geldiğini gördüler. Belliydi dizkapakları ağrıyordu. Toni arabadan çıkıp koşarak babasının koluna girmek istedi. Üç muhabir birden Toni'yi yakaladı ve, «Bize birkaç sözcük lütfeder misiniz?» diye ısrar ettiler. Konuşmak için eline aldığı mikrofonu Toni birden yere fırlattı ve mikrofon on, on beş parçaya bölündü. Toni bağırdı. «Baba, arabanı sonra gelir alırsın parktan, şimdi atla bizimkine kaçalım.»

Brenda hastaneye 10 Ocak günü yatmıştı. Ameliyat ertesi gündü. Altı gün sonra idam haberi geldiğinde Brenda ameliyatlıydı. Hastaneye gelen Gerald Rivera bir demeç isteyince Brenda şaşırmıştı.

İdam gecesi Gary'ye telefon açmış, konuşmuşlardı. Son kez Gary'nin sesini duyduğunu bilen Brenda, o gece fena olmuş ve aldığı uyuşturucu ilaçlara karşın hiç uyuyamamıştı. Herkes televizyonu açık tutuyordu idam haberlerini izlemek için. Gece gözüne uyku girmeyen Brenda sabaha yakın kalbi yandığından mı, yoksa fazla adrenalinden mi ne, birden irkildi. Bundan birkaç saniye sonra da televizyon ekranında «GARY GILMORE ÖLDÜ!» yazısıyla karşılaştı.

3

Güneşli güzel bir gündü, Julie Jacoby erken kalkmış, bir yandan çiçeklerine su veriyor, bir yandan da idam kararının durdurulması sağlandığı için Tanrı'ya şükrediyordu. Bu kış güneşini de ne denli seviyordu. O sırada Washington'daki Catholic News Service adlı bir haber ajansından biri telefon edip, «İş bitti,» dedi. Neye uğradığını bilemeyen Julie daire çize çize yürümeye başladı. Az sonra birazcık ferahladı. Bu iş nasıl olsa dün-

yanın düzenini değiştirmez diye idam olayına kendini fazla kaptırmadığından ötürü sevinç duydu içinde.

O sabah **Salt Lake Tribune** gazetesinde adının yanlış çıktığını gördü. «Muli Jacobs» diye yazmışlardı. Neyse, bu sayede on iki yaşındaki oğluna konuyu açmaktan kurtulmuş olurdu. Hem de idam konusuna ilişkin küfürlü mektuplar Shirley Pedler'e giderdi.

4

Shirley haberi radyodan öğrendiği zaman örgüt binasındaki yazıhanede yalnızdı. Kurşunu kendi yemiş gibi oldu ve başı masanın üzerine düştü. Ağlamaya başladı.

O sabah basına birkaç bülten sundu. Fakat sanki yer yarılmıştı da basın mensupları içine girmişti. Birdenbire bütün gazeteciler ortadan kaybolmuştu. «Gary gitti iş bitti,» diye hepsi de dağılmıştı. Oysa haftalardır Salt Lake lokantaları ülkenin dört bir yanından akın eden gazetecilerle dolup taşıyordu. Şimdi kimsecikler kalmamıştı.

5

Gibbs haberi radyoda duyduğu an donakaldı.

6

Dennis Boaz aralık ayında birkaç günlüğüne Iowa'daydı. Başkan Ford'un başkanlıktan ayrılmadan önce Gary'nin idam cezasını değiştirebileceği yolundaki bir haber üzerine televizyonda düzenlenen bir açık oturuma katılmıştı. Başkan Ford'a bu konuda bir telgraf çeken Boaz hiçbir cevap alamamıştı Beyaz Saray'dan.

7

Nicole o gün Gary'nin idam edileceğini duymuştu, fakat saatten haberi yoktu. O sabah koğuşun kantininden yatağına dönerken, birden fenalaşıp alelacele uzanmak ihtiyacını duydu. Uzandığı yerde Gary'yi düşünmeye koyuldu. Günlerdir Gary'nin idamını düşünde görüyordu. Rüyasında Gilmore vuruluyor ve arkaya doğru düşüyordu. Oysa Gary'yi o zamana dek hep

ayakta görürdü.

O sabah birden gözlerinin önünde karanlıktan çıkıp gelen Gary'nin yüzü belirdi. Acı ve hiddet fışkırıyordu yüzünden. Arkaya doğru değil öne doğru, Nicole'ün üzerine kapaklandı. Vücudu titredi yatakta, gözlerini açtı. Başka bir şey olmadı daha sonra. Onu tekrar gözünün önüne getirmeye çalıştı o gün fakat beceremedi. Birkaç gün süreyle Gary yanında olamadı hiç.

8

Bessie o son gece hapisaneye telefon açtığında Gary, «Sakın ağlama anne,» demişti. «Ağlamayacağım,» diye söz vermişti ama neler söylemek gelmişti içinden. «Ne olur, ölme. Lütfen ölme,» demek istemişti. Fakat oğlunun önüne geçilmez isteğine ters düşmekten çekindiği için bir şey söyleyememişti.

O gece saatten gözünü hiç ayıramayan Bessie, onun kâbusu sona erecek, benimkiyse hiç bitmeyecek, diye düşünüyordu.

Mikal sabahleyin erkenden gazeteyi aldığında idam cezası infazının durdurulduğu yazılıydı. «Good Morning America» adlı sabah programını izlemek için televizyonu açtılar. Az önce Bessie Gilmore, «Televizyonu açmayın,» diye tembih etmişti. Duymak, görmek istemiyordu. Eğer olduysa olsundu. Hiç olmazsa birkaç saat sonra haber almak istiyordu. O sabah Mikal mıydı, kız arkadaşı mıydı, yoksa Frank Jr. muydu, biri televizyonu açtı. «Nasıl olsa infaz geriye atıldı, açalım,» demişti içlerinden biri. «Good Morning America» programını açar açmaz karşılarına «Gary Gilmore öldü» haberi çıktı. Tepeden inme oldu bu. Bessie kalp dokuları sızlayıncaya dek ağladı.

Yarım saat kadar sonra Johnny Cash telefon açarak Mikal'a başsağlığı diledi.

Bessie, «Artık benim değilsin kocadağ, benim değilsin kocadağ,» diyordu Utah'ın kendine ait saydığı o ünlü dağını düşünerek.

Karavanın çevresini de bir yığın foto muhabiri sarmıştı.

KIRKINCI BÖLÜM

KALINTILAR

1

Eve dönerlerken Stanger, «Şimdi ne yapacaksın?» diye sordu Moody'ye. Moody, «Bu durumda yazıhaneye gitmek istemiyor canım,» yanıtını verdi. Bu işle ilgilenenlerden biriyle konuşma gereksinimi duyuyorlardı. «Hadi Larry'nin karargâhına gidelim,» dediler. Schiller henüz gelmemişti, Farrell ile konuşmaya koyuldular. Üçü de bu konudaki anılarının etkisini hafifletmek istiyorlardı. Özellikle idam odasında gördüklerinin. Farrell de, Gary'nin nasıl öldüğünü öğrenmek istiyordu.

Schiller geldikten biraz sonra avukatlar ayrıldılar. Farrell, «Kahvaltı ettin mi?» diye sordu. Schiller, «Hayır, kahvaltı istemiyorum. Müthiş ishalim,» dedi.

O anda Barry'nin aklına geldi. «Seni annen aradı.»

Schiller iki haftadır annesiyle görüşememişti. Telefon açtı. İdamın infazından sonraki basın toplantısını televizyondan izleyen annesi oğluna, «Nasılsın?» diye sormak istemişti. Televizyonda yorgun ve bitkin görmüştü oğlunu.

2

DESERET NEWS GAZETESİ

Sessiz Çoğunluk Sonunda Konuştu

17 Ocak. Louis Harris Araştırma Enstitüsünce yapılan

bir incelemeye göre, Amerikalıların hemen hemen yarısı Gilmore'un kurşuna dizilerek ölmesini istiyor.

DESERET NEWS GAZETESİ

Şafaktan Önceki Heyecan Dalgası

17 Ocak, Tamera Smith bildiriyor. Gary Gilmore'un bulunduğu hapisane çevrelerinde bu sabahın erken saatlerinde büyük bir heyecan dalgası hüküm sürüyor.

Pazar öğleden sonra saat 4.07'de Gary Gilmore'un biftek, patates, bezelye, ekmek, pasta, kahve ve sütten oluşan son yemeği hücresine getirildi. Yalnızca kahve ve süt içti.

Akşam saat 8-9 arası yerel radyo istasyonunu arayarak «Gözyaşı Vadisi» ve «Zihnin İzinde Yürüyüş» adlı plakları çalmalarını istedi.

Hapisanenin santralındaki iki memur dünyanın dört bir yanından gelen telefonları cevapladı.

Almanya'da Münih'ten bir kadın o gece 17 kez telefon etti. «Kocam Alman toplama kamplarında öldü. Amerika'da da aynı şeylerin olduğunu görüyorum,» dedi.

Başka bir kadında telefon açıp Gary'nin idam edilmeyeceğini üç hafta önce rüyasında gördüğünü bildirdi.

3

Sshiller, dedektif Jerry Scott'a haber karargâhının güvenliği görevinden sonra şimdi de Gary'nin Salt Lake'de vücuduna yapılacak otopsisinde kalıntılarını gözetleme işini veriyordu.

Orem'den hastaneye giderken Jerry Scott, Gary Gilmore'a duruşmadan sonra Utah Kent Cezaevinden Utah Eyalet cezaevine nakli sırasında eşlik edişini anımsadı. Bu olayı zihninden silip

atamıyordu.

Utah Üniversite hastanesinde yapılan otopside kalbini çıkardıklarında Jerry Scott gördüğüne inanamadı. Kalbi toza dönüşmüştü adeta. Şaşkınlıktan doktora, «Bağışlayın, bu kalp mi?» diye sormak zorunda kaldı.

Jerry Scott, «O sırada bir şey duydu mu doktor?» diye sorunca, doktor «Hayır,» yanıtını verdi. Jerry daha önceleri de vücuda giren kurşunlar üzerinde incelemeler yapmıştı. Jerry, «Hiç bir şey duymadı mı?» diye tekrarladı sorusunu. «Vurulduktan sonra kımıldadı mı?»

«Evet, iki dakika kadar.»

«Peki, sinirlerin hareketinden ötürü müydü kıpırdayışı?»

«Ölmüştü ama, resmen öldüğünü ilan etmek için beklemek zorunda kaldık. Bu da iki dakika sürdü.»

Beynini çıkarıp tarttılar. Yaklaşık 750 gram geldi. Beynini dildiler. Jerry, «Neden yapıyorsunuz?» diye sordu. «Tümör olup olmadığına bakmak için,» dediler. Beynin çeşitli bölgelerini göstererek çalışmasında bir aksaklık olsaydı, nasıl görünmesi gerektiğini anlattılar.

Sonra vücudundaki dövmelerin fotoğraflarını çektiler. Sol omuzuna «Anacağım,» diye yazılmıştı. Sol kolundaki dövmede de «Nicole» yazısı vardı. Otopsi sırasında göğsünden, boğazından, başından çıkardıkları organları yeniden yerine koyup yerleştirdiklerinde ortaya Gary çıkmıştı.

Jerry Scott saatine baktı. Öğleyi geçiyordu. Saat bir buçuk olmuştu. Dört saattir otopsi masasının başındaydı. Oradan Salt Lake'de ölülerin yakılması için kullanılan krematoryuma götürüldü Gary'nin cesedi.

Jerry Scott'a, Gary yerine yanlış bir cesedin yakılmamasına dikkat etmesi de tembih edilmişti. Tabut cesetle birlikte yakılacağından lüks tip bir tabut gerekmediğine karar verildi. Jerry içinde ceset olduğu halde tabut fırına atılmadan önce kapağını kaldırıp Gary'nin yüzü mü değil mi diye denetledi. Ondan sonra tabut fırına atıldı. Birkaç dakika yakıldıktan sonra yarım metre karelik fırının ağzını açıp Jerry içeri baktı. Gary'nin kafatası ateş almıştı. Yüzü kaybolurken ceset küle dönüşüyordu.

Stirrup gazinosu, Provo ile Salt Lake arasında içkili, danslı bir yerdi. Akşamları da kalabalık olurdu. Fakat öğleden sonra kimsecikler yoktu. Sakindi. Toni Gurney'in garsonluk yapan birkaç arkadaşı akşam nöbetini devralmadan gelip Stirrup'un barında oturmuşlardı.

Bu garson arkadaşlardan Willa Brant bardaki Alice Anders'e lobide oturan üç genci tanıyıp tanımadığını sordu. Çünkü yeni çehrelerdi. Alice, «Gary'nin cellatlarından bazıları,» diye fısıldadı. «Nereden biliyorsun?» diye sordu Willa. Alice otelde kalmak için başvurduklarında defteri kendisinin doldurduğunu söyledi.

Oturmuşlar Parayla yalancı poker oynuyorlardı. Willa oturduktan az sonra aralarından biri, «Eminim, bizlerin kana susamış kişiler olduğumuzu sanıyorsunuz,» dedi.

«Doğrusu ya,» dedi Willa. «Yapılması gerekiyordu, Gary böyle olmasını istiyordu.» Bu noktada konuşmayı kesti Willa. Ama idam mangasından biri, «Sadist bir şey görmek ister misiniz?» diyerek Gary'nin sandalyeye bağlanmasında kullanılan kayış ve bez parçalarından birkaçını gösterdi. «Bu da Gary'yi öldüren kurşunlardan biri.» Willa'ya dokunmak isteyip istemediğini sordu. Willa «Hayır,» diye yanıt verdi fakat dayanamadı. Yüzünü buruşturarak dokundu. Gösterdikten sonra yeniden cebine koydu genç adam.

Aralarından biri de kukuletanın arabada olduğunu söyledi. Fazla konuşmuyordu bunu söyleyen. Söyledi geçti. Bu arada içki içiyorlardı.

KIRK BİRİNCİ BÖLÜM

GÖMME

1

Ertesi sabah 18 Ocak Salı günü Schiller haber karargâhını kapayıp kiraladığı haberleşme araçlarını iade etme konusunda Debbie, Lucinda ve Barry Farrell'le bir toplantı yaptı. O sırada Stanger'den bir telefon geldi. O gün öğleden sonra Gary için Spanish Fork'da bir anma töreni düzenlenmişti. Larry ile Barry'nin gelmelerini herkes arzuluyordu.

Schiller sekreter kızlara haber verince onlar gitmek istediklerini söylediler hemen. Debbie ağlamaya bile başlamıştı. Basının haber almaması için kilise yerine Spanish Fork'daki bir yerde yapılacaktı tören.

Tamera geldi tam bu sırada. Schiller haber vermek istemedi, ama Tamera durumu hemen çaktı aralarındaki konuşmalardan. Tamera, Schiller'e, «Ben de sizin takımdanım, gelmek istiyorum,» diyordu. Tamera, Schiller'in yanında çalışan Lucinda ile Debbie'nin gitmesini kıskanıyordu. Hiddetlendiği belliydi. Tamera tam bir muhabirdi her haliyle.

2

Anma törenine Peder Meersman'la Peder Campbell de katıldılar. Törenden sonra Stanger, Larry Schiller'i ölünün küllerinin konulduğu kabın yakınına çekerek Gary'nin Spanish Fork

semti üzerinden küllerinin savrulmasını vasiyet ettiğini bildirdi. Vern yaşamı boyunca hapiste kapalı kalan Gary'nin küllerinin yükseklerden serpilip rüzgârlara bırakılmasını istediğini anlattı. Bu nedenle küller uçaktan savrulacaktı.

Ron, Larry'ye uçağa onun da gelmesinin Gary tarafından arzu edilmiş bulunduğunu bildirdi. Schiller pek yanaşmadı. Gary'nin küllerinin savrulacağı uçakta bulunmasının uygun düşmeyeceğini söyledi. Vern'in de böyle istediğini belirttiler. Peder Meersman, Peder Campbell, Ron Stanger de bulunacaktı uçakta. Sonunda kabul etti Schiller. Fakat yine de doğru bir davranış olmadığı kanısındaydı. Anma töreni boyunca Schiller kendini ne Gilmore'a yakın hissetti, ne de orada hazır bulunanların duygularını paylaştı. Uçak gezisine katılmaksa gereksizdi. Üstelik uçakla küllerin savrulması ertesi gün için kararlaştırılmıştı.

19 Ocak Çarşamba günü Schiller Provo Havaalanında hazır bulunuyordu. 6 kişilik bir uçağa pilot, Stanger, Vern, Campbell, Meersman ve Schiller bindiler.

Gary küllerin Spanish Fork, Springville ve Provo bölgelerinde rüzgâra terkedilmesini istemişti.

Külleri uçaktan savurduktan sonra havaalanına indiklerinde Barry Farrel alanda bekliyordu. Beraberinde **New York Times** gazetesinden bir muhabir kız vardı. Schiller'in yaptığını anlatmak istemediği belliydi. Fakat Barrell'e bu konuda tembihte bulunmadığından, muhabirin Schiller'in nereden geldiğini bildiği bakışlarından bile anlaşılıyordu. Schiller köşeye sıkıştırılmıştı. Gary'nin küllerinin nerede olduğu artık biliniyordu.

O gün geç saatlerde **Time** dergisi bir söyleşi yaptı. Sonra da **Newsweek** Schiller bir ara her iki dergiyle de takışır gibi oldu. Kasım ayında kendisiyle işbirliği yapması sayesinde Gary Gilmore olayına ilişkin yazıları yazdığını **Newsweek** açıklamazsa, durumu **Time'a** bildireceğini söyledi. **Time** dergisine de, idam günü özel muhabirlerinin fotoğraf çekmesi için Schiller'e küçük bir Minox makinesini eline tutuşturduklarını **Newsweek'e** haber vermekle tehdit etti. Bu sayede her iki dergi de Gilmore'un hakkını yiyemedi.

KIRK İKİNCİ BÖLÜM

ÖD'ÜN ACISI

1

Los Angeles'te Kathryne Baker'in avukatı Phil Christensen'den Schiller, Nicole'ün hastaneden çıkarılacağını duymuştu.

Yeni çıkan **Chic** dergisi o sıralarda Nicole'ün çıplak pozları için 50.000 Dolar teklif etmişti. Schiller Nicole'ün çıplak fotoğraflarını çekecek foto muhabirlerinin bir listesini sunmalarını istedi. Aslında Schiller onları atlatmak istiyordu. Nitekim Kathryne Baker'e telefon ederek, «Nicole'ün çok acele Utah'tan çıkıp gitmesi gerekir, yoksa etrafını saracak olan basın onu rahat bırakmaz,» dedi. «Siz ve çocuklarınızın bir tatile ihtiyacı var. Kıyı kentinde yaşadınız mı hiç?» Kathryne, «Oregon'da olduğumuz sıralarda Nicole gerçekten sevdi kıyıda yaşamayı,» cevabını verdi.

«Peki, öyleyse size Malibu'da bir ev bulayım. Siz, Nicole ve aileniz konuğum olursunuz orada. Zorlamış olmayayım, ama derim ki, gelin ve değişik bir çevrede bir ay geçiriniz.»

Kathryne, «Gerçekten iyi olur,» dedi. Larry, Nicole, annesi ve çocukları için uydurma adlar altında Western Havayollarından 6 kişilik yer ayırttı. Jerry Scott'a da Kathryne'in evine gidip onları bagajlarıyla birlikte havaalanına getirmesini söyledi. Hastaneye gidip Nicole'ün belirli bir saatte salıverilmesini sağlamasını da tembih etti. Böylece onu da alıp havaalanına getirecekti.

Nicole hastanede sokakta giyeceği elbiseleri hazırlarken bir kız, «Gary hakkında ne düşünüyorsun?» dedi. Nicole de, «Eğer şimdi yaşıyor olsaydı, yeniden aynı şeyleri yapardım,» dedi. Gerisin geri Nicole'ü hastaneye tıktılar.

Schiller birkaç gün üst üste hastaneye telefon açarak Dr. Woods ve öteki doktorlara dil döktü. Nicole'ü nasıl bir çevrede dinlendireceğini anlattı. Eğer bir şey olursa doktor bulunduracağına ve basından uzak tutacağına söz verdi. Schiller sırf bu iş için Utah'a gitti. Hastanede Ken Sundberg'in yazıhanesindeyken Schiller'e, Vern'den telefon geldi. Vern, Nicole'e verilmek üzere Gary'nin bıraktığı paketler olduğunu söyleyerek, «Acaba ne yapsak?» diye sordu.

Schiller, «Doğrusu ne bıraktıysa vermeli. Hiçbir şey gizli tutulmamalı,» dedi. Vern, «Önce bu kutularda neler bulunduğuna bakmak istemez misin?» diye sordu. Schiller, «Hayır,» deyince Vern, Gary'nin son gece doldurduğu ve Nicole'e verilmesini istediği bantı dinlediğini belirtti. Durakladı. Schiller mecbur kaldı, «Kötü bir şey mi var bantta?» diye sordu.

«Nicole'den intihar etmesini istiyor.»

«Öyleyse bantı vermeyelim,» dedi alelacele Schiller.

Gary'nin bıraktığı paketleri hiç vermeyebilirlerdi, ama Gary, Nicole'e yazmıştı bu konuda. Schiller paketler açılırken kendinin de hazır bulunmak istediğini bildirdi.

Hastane Nicole'ün serbest bırakılması mahkemenin iznine bağlamak istediğinden ve mahkeme de 24 saat içinde serbest bırakılmasına karar verdiğinden, basın Nicole'ün hastaneden çıkış gününde yanlışlığa düşmüştü.

Hastanenin ikinci katındaki Sundberg'in muayenehanesinde Schiller, Kathryne, Sunny ve Leblebi'yle beklerken, çok güzel vücutlu bir kız girdi. Blucin ve gömlekli. Çok sakin görünüyordu. Schiller'in yanından yüzer gibi geçti. Çocukları kucakladı ve öptü. «Anneciğim, anneciğim,» diye tekrarlamaktan bir hal oldu çocuklar. Nicole ağlamaya başladı. Kathryne de. Fakat çocuklar ağlamadılar. Ellerindeki oyuncakları göstererek «Bak, anne, bize Larry Amca neler aldı?» diyorlardı. Nicole dönüp baktı. Schiller müthiş memnundu. Beklediğinden daha çekici bir kadındı Nicole. Sakin fakat vahşi bakışlı bu yüzde kişilik ve in-

celik bile var denebilirdi. Müthişti. Gilmore'u Schiller'in gözünde hemen yüceltmişti bu göründü. Gary ile Nicole'ün ilişkileri hantal bir aşk öyküsü değil, ilginç bir ilişkiydi.

Schiller yere diz çökerek parlayan bakışlarıyla Nicole'e baktı. «Kendimi takdim edeyim, ben, ünlü kurt Larry Schiller'im.» Nicole soğuk bir sesle, «Gary bana sizden söz etmişti, fakat tahminime uymadınız,» dedi. Yumuşak fakat dipdiri bir sesle konuşuyordu. Her sözcüğün içi düşünce ürünüyle doluymuş gibi. Söylemek istediğini yavaş anlatıyordu, fakat genç yaştaki bir kız için kişisellik taşıyordu. Schiller Nicole'ün ne kastettiğini anlıyordu. Gilmore, «Hollywood'un açıkgöz kurtlarından,» demiş olmalıydı. Bu nedenle karşısında züppe birini göreceğini sanmıştı Nicole. Oysa özensiz giyinmiş ve parkalıydı. Kasten böyle giyinmişti. İstediği etkiyi yapabilmek için. Nicole'le buluşmak için kravata ve takım elbiseye gerek yoktu. Tam bir ayarlamaydı. Zaten Nicole'ün bavulu mavulu yoktu. Üzerindekilerle olduğu gibi çıkıyordu hastaneden.

Çocuklarıyla oynaması için birazcık bekledi. Sonra Nicole'ü bir kenara çeken Schiller, «Beni tanımadığınızı biliyorum. Fakat size şunu söyleyeyim ki, Gary bana güvenirdi. Benim bazı tasarılarım var. Eğer beğenirseniz, uygularız.»

California'da tuttuğu bir evde bir aylık tatil geçirmesini önerdi. California'ya götürmek isteyişinin nedenini, «Birçok kişi yeniden deneyebileceğiniz endişesi içinde,» diyerek açıklamaya çalıştı. Nicole saygı duyduğu belli olan bir biçimde başını salladı. «California'ya gitmek isterim.»

Nicole gülümsediğinde ağzının ortasından etrafa sanki bal yayılıyordu. Etli dudakları gülüşünü koyulaştırıyordu. Her dem taze bir güzelliğe sahipti.

Fakat uçakta hüzün çöktü Nicole'e. Herkesten kaçıyordu. Kendi ruhunu bulamıyor gibiydi. Kendini sahipsiz hissediyordu. Schiller'in içi cız etti.

2

Onları havaalanında karşılamak için Los Angeles'de bekleyen Lucinda, Gary'nin Nicole'e gönderdiği bantlarda aralarında geçen aşk sahnelerine ilişkin sözlerini anımsadı. Kendisi öyle

şeyler hiç duymamıştı. Şimdi inen uçağın konduğu pistten gelen Nicole'e bakınca, bunun o kız olduğuna inanmakta zorluk çekti. Fakat onun için üzüldü. Nicole yaşam pili başka bir dünyaya takılı bir insana benziyordu. Ne var ki karşıdan gelen işte o Nicole'dü. Kapağında Gary'yi işleyen **Newsweek** dergisi olduğu halde annesi ve çocuklarıyla havaalanının kapısına doğru ilerliyordu. Nicole'ün, Larry'den nefret ettiği söylenemezdi. Fakat hiç kimseyle ilgilenme isteği duymayan birinin soğukluğunu gösteriyordu Larry'ye de.

Malibu'ya vardıktan sonra Larry, Nicole'ü süpermarkete götürdü. Baker ailesi için 160 Dolarlık yiyecek içecek doldurdular sepetlere. Lucinda, herhalde hayatları boyunca bu kadar yiyeceği birarada görmemiştir bunlar, dedi içinden. Birlikte alışveriş yaparlarken Larry habire, «Acaba bu da gerekli mi?» diye soruyordu. Fakat Nicole paralı ve güzel giyimli insanlarla dolu Malibu'nun bu inanılmaz güzellikte süpermarketinde konuşmadan dolaşıyordu.

Durumun garipliğini gidermek için Larry boyuna yeni şeyler atıyordu sepete. Oysa Nicole'ün aklında yiyecek, düşünceler listesinin sonunda ancak yer alıyordu. Bir ara «Başka ne alalım?» diye soran Larry'ye Nicole, «Biraz patates alsak iyi olur,» yanıtını verdi hiç düşünmeden.

Eve döndüklerinde Schiller bir aylık masraf için 1000 Dolar bırakacağını söyledi. Kapıda bir de araba vardı. Larry ayrıldığı anda, acaba yeniden intihar eder mi, diye içi içini yedi. Beverly Hills yolunda durup birkaç kez telefonla aradı. Sonunda, «Eve sağ salim vardığımı sana bildireyim dedim,» gibi saçma sapan bir bahane uydurdu.

3

Nicole, Gary'nin bıraktığı kutuyu o gece açtı. İçinde Meerschaum marka bir pipo vardı ki, Nicole bunun nemenem değerli bir şey olduğunun farkında değildi. Sabun köpüğü üflemeye yarar sandı. Sonra şey vardı. Gary'nin idam anında kırdığı saat. Böyle yapmakla iyi etmiş, dedi Nicole kendi kendine. Çalışan bir saat bıraksaydı zaten ne anlamı olurdu? Kutunun içinde İncil vardı. Gary yazmıştı zaten bir mektubunda, «kutsal kitaplar sa-

tan bir dükkân açabileceğim kadar İncil geldi» diye. Fakat Nicole'e sunduğu İncil Gary'ye ikinci kez intihara teşebbüs ettiğinde gelmişti.

Bu arada Richard Gibbs'in bir fotoğrafı vardı. Altında «Gizli ajan ve korkak bir fare. Güvercin çalan hırsız. Beni aldattı. Gerçekten aldattı,» yazılıydı. Nicole'ün ve ailesinin çeşitli yaş dönemlerinde çekilmiş fotoğrafları vardı. Bir de deniz mavisi bir gömlek bırakmıştı. Bu gömlek Gary kokuyordu. Bu koku geçmesin diye yıkamak bile istemedi. O gece giydi de yattı o gömleği. Birkaç kez daha giydi fakat bir süre sonra teke gibi kokmaya başlayınca yıkamak zorunda kaldı.

4

Schiller Nicole'le ilk söyleşiyi ancak Malibu'ya gelmelerinden bir hafta sonra yaptı. Her zaman evde çalışmıyorlardı. Nicole hastanede kapalı kaldığından dışarıya çıkmak isterdi. Açıklık yerleri severdi. Örneğin, lokantalara falan gidip oralarda kaydederlerdi konuşmaları teybe.

Kalbinin çalışması ne denli gerekliyse, röportajlar da o denli gerekliymiş gibi kendini verirdi bu işe. Öyküyü Gary'ye anlatır gibi noksansız Larry'ye de anlatmak zorunluğunu duyuyordu. Bunu yalnızca kendini suçlu saydığı için değil (çünkü zaman zaman kendini suçlu sayardı), fakat daha köklü bir nedenle anlatıyor gibiydi. Schiller neden kendini böyle vererek ve hiç noksansız anlatmaya çalıştığını anlayamıyordu. Sonunda Larry şuna karar verdi : Nicole, Gary ile aralarında geçen her kötü şeyin bilinmesini istediği gibi, en iyi şeylerin de bilinmesini istiyordu. Schiller bütün bu konuşmaları şöyle özetlemek mümkün mü diye düşündü : «Üzüntünün ağızda bıraktığı öd gibi acıdan daha acı bir zehir yok dünya üzerinde.»

KIRK ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SÜRÜKLENİŞ

1

Malibu'daki Baker ailesine April da katıldı. Sürekli Gary hakkında şeyler okumuştu hastanede. Şimdi Malibu'ya geldikten sonra da geceleri korku içinde uyanır ve, «Anne, iyi misiniz? Hepiniz iyi misiniz?» diye sorardı.

Gündüzleri de April ve Nicole birbirlerine girerlerdi eskiden olduğu gibi.

2

Malibu'da bir ay kaldıktan sonra Nicole Los Angeles'i sevdi. San Fernando vadisinde bir ev satın aldı. Spanish Fork'daki evine benziyordu aldığı yeni ev. Kentin bitiminden beş blok berideydi ve yolun sonu da yine çöle açılıyordu. Nicole çocuklarını okula gönderiyordu. İşe girmek istedi. Kendi de okula gitmeyi denedi. Fakat hayatında erkek yoktu. Hiçbir şey yoktu hayatında.

Bir küçük araba aldı. Bununla Utah'a gidip geliyordu. Gary'nin duruşması sırasında ekim ayında bir üniversite yatakhanesinde kaldığı geceki seks ilişkisinden bu yana hiç erkek yüzü görmemişti. Bir nisan günü Utah'dan dönerken otostop yapan biriyle yattı. O andan itibaren Gary'nin varlığını hissetmedi. Uzun

bir süre hissetmedi. Sanki Gary yok olup gitmişti. Bu da onu üzüyordu. Çünkü ölüme yakın bir cansıkıntısı içindeydi. Buna rağmen seks ilişkilerini sürdürüyordu. Seks hiçbir şeyi çözümlemiyor, ama bu ilişkide bulunmamak da bir şey halletmiyordu. Her iki halde de aşk söz konusu değildi. Yine de seksten sonra utanç duyuyordu. İki sevgiliden hayatta kalanıydı. Utanıyordu. Ne var ki, seks işi bittikten sonra ne vücudunda, ne kalbinde, ne zihninde bu ilişkiden bir anı kalmıyor, hiçbir şey iz bırakmıyordu. Gary'ye ihanet bunun neresinde, diyordu Nicole.

Seks ilişkisinin onu Gary'den hafiften uzaklaştırmaya başladığını, onunla temasını kaybettirdiğini farkediyordu. Palamarı çözülmüş ve kendini sulara kaptırmış bir gemi gibi hissediyordu Nicole. Hayatını düzene koyacak bir program yapamıyordu.

Gary'nin öteki dünyaya adım atmadığı inancını beslemek Nicole'ü rahatsız ediyordu. Bu düşünceden kurtulmak istiyordu.

3

O yıl Barry Farrell, ziyaretine gelen dostları isteyince Gilmore'un sesini banttan dinletmekten memnunluk duyardı. Barry kaset çalarken Gary'nin sesi içini titretirdi. Bantlar öylesine ilginç gelirdi ki arkadaşlarına, kasetleri boyna çaldırmak isterlerdi.

4

İdamdan bir yıl sonra Kathryne Baker, Schiller'e bir mektup gönderdi :

Biliyorsun Larry, idam edildiği için Gary'ye acırdım. Fakat kızlarıma yapmış olduklarını, halen de yaptıklarını düşündükçe, ah sorma, onu yüz kere öldürebilirim... Her Tanrının günü Gary beraberimizde yaşıyor. April'da bıraktığı o korku hepimizi çıldırtacak! Gece olunca hepimiz için kâbus başlıyor. Karanlık basınca April'in korkudan ödü kopuyor, «Dışarıda adamı bıçaklıyor o,» diye diye. Gary demiyor da «o» diyor. Hep «o»ndan söz ediyor. Geçtiğimiz hafta bir gün sabaha yakın saat 4'de, «O in-

san bıçaklamaya gitti, ondan önce varmalıyız kurtarmak için,» diye isteri nöbeti geçirir gibi çırpındı. Şimdi elime geçse öldürürdüm Gilmore'u. Kan görünce söylediklerinden, Gary'nin pabuçlarıyla pantolonunu kanlar içinde görmüş olmalı. Nicole de açamıyorum April'ın Gary'ye olan duygularını. April duygularını gizlemeye çalışıyor. Kendini müziğe veriyor ve ağlıyor da ağlıyor. Ben de bir psikiyatriste mi gideceğim ne? Yok, yok, iyiyim ben. Gilmore'un hayaletiyle mücadele edebilsem yeter bana.

5

Bir sabah Nicole, Los Angeles'den gelmiş ve annesinin Oregon'da kiraladığı evinin mutfağında bir gece önce birlikte yattığı adamla kahve içmeye koyulmuştu. Nicole masanın üzerinden bir şey almaya uzanıyordu ki, birden elinde garip bir görüntü belirdi. Gary'nin ona armağan ettiği Osiris yüzüğünü gördü parmağında ve yüzük kırılmıştı. Yüzüğün yuvası çatlamıştı.

Son aylarda telkinle kendini epey kontrol eder olmuştu. Fakat birdenbire öyle fena oldu ki, masa başında bu olaydan iki saniye sonra feryada başladı. Uzun süredir Gary ile ilgili olarak ilk kez gerçekten çığlık çığlığa denebilecek biçimde ağlıyordu.

Gary diye birinin varolmadığından pek emin değildi artık. İnancının tam olarak bu olup olmadığını bilemiyordu. Aklı başından çıkıyordu sık sık. Belki de ölmüştür, diyordu.

6

1977 yılının Noel'inde Vern, Utah Eyalet cezaevine halter armağan etti. Gary, idamından sonra Vern'in bu armağanları götürmesini istemişti.

Brenda'nın iki cinayeti Gary'nin işlediğini Bessie'ye söylemesinden bu yana, teyzesinin kalça kemiklerinden biri ters dönmüştü. Sonra da Gary öldüğü günden itibaren o ayak Bessie'nin yürümesini engellemeye başlamıştı.

Bessie'nin yaşamını sürdürdüğü karavan parkına esrarengiz otomobiller gelip giderdi. Bunlardan bazıları karavanın önünde dururdu. İçinden bakan olurdu. Bu arada Bessie'ye oğlu Gary Gilmore yüzünden tehdit mektupları da yollayan olurdu. Ölüm tehdidi Bessie için neydi ki? Oğlunun kalbi dört kurşunla delik deşik edilen bir ana kalbini ölüm bile titretemezdi.

SON

DAVET

Oğlum Gary Gilmore'un 17 Ocak günü Saat 7.50 de yapılacak idam törenine onur vermenizi rice ederim.

Annesi
Bessie Gilmore

En yakın arkadaşına bu hiciv sembolü davetiyeyi gönderen Gary Gilmore, daha sonra sevgilisine şunları yazacaktı: Bu delikte bir gün daha kalırsam önce ruhum ölecek.

